« *Οὐκ ἐπ' ἄρτῳ μόνῳ ζήσεται ἄνθρωπος* »

ΕΤΟΣ Β'. ΣΜΥΡΝΗ, τῇ 15 Δεκεμβρίου 1859. Ἀριθ. 23.

Ὁ κλητὴρ ἐφώναζε σιωπήν, καὶ ὁ εἰσαγγελεὺς μετὰ δυσκολίας περιέστελλε τὴν ἐν αὐτῷ διεγερθεῖσαν ἀγανάκτησιν διὰ τὰς ἀναιδεῖς ἀρνήσεις τοῦ κατηγορουμένου.

Οἱ δὲ κύριοι ἔνορκοι ἐδαπάνων τὸν καιρὸν ὅσον ἠδύναντο καλλίτερα, καὶ συνέττατον τὸν κατάλογον τῶν φαγητῶν τοῦ δείπνου των.

Τελευταία τις μαρτυρία ἐπήνεγκε τὴν καταδίκην τοῦ κατηγορουμένου.

Ὁ καταθέσας αὐτὴν ἀνὴρ ἦτο ἐπαίτης εἰκοσαετὴς περίπου, οὗτινος ὅλον τὸ σῶμα παρίστα ἀποτρόπαιον θέαμα. Ἡ σκληρὰ καὶ δασεῖα κόμη του ἔρθανε σχεδὸν μέχρι τῶν ὀφρύων του, τῶν ὁποίων αἱ ἀνωρθωμέναι τρίχες ὑπέκρυπτον ὀφθαλμοὺς πανούργους καὶ κακεντρεχεῖς. Πᾶσαι αἱ ἀγενεῖς καὶ πονηραὶ κλίσεις ἐφαίνοντο ἐπὶ τοῦ προσώπου τούτου, οὗτινος τὸ ὑποκριτικὸν καὶ φιλόφρον μειδίαμα παρίστα τὸ σύνολον αὐτοῦ δόλιον, ἄπιστον, ἀγενὲς καὶ χαμερπές.

Προϋχώρησε πρὸς τοὺς δικαστὰς μὲ βῆμα τρέμον, ἄτακτον, καὶ τὸ ὁποῖον καθ' ἕκαστον διασκελισμὸν ἐδείκνυεν ὡς ἐξηρθρωμένα πάντα τὰ μέλη του. Φθάσας πρὸ τῶν κιγκλίδων ἐχαιρέτησε τὸν δικαστὴν, τοὺς παρέδρους, τὸν ἀστυνόμον, τοὺς ἐνόρκους, τὸν γραμματέα, τὸν εἰσαγγελέα, τοὺς δικηγόρους, τὸ ἀκροατήριον καὶ τὸν κλητῆρα ὅστις εἶχε φέρει αὐτόν.

— Ὦ! Εὐγενέστατοι, εἶπε πρὶν ἐρωτήσωσιν αὐτὸν, — καλοί μου λόρδοι, ὁρκίζομαι 'ς τὸ Εὐαγγέλιγιο καὶ σὲ ὅλα τὰ πάντα πῶς ξέρω τὴν ἀλήθεια.... Νὰ δῶ καλὴ ψυχή! Θὰ 'πῶ τὴν πᾶσαν ἀλήθεια.... Ἡ Εὐγενία σας, μὲ καταδικάσετε ἐχθὲς σὲ ἑξορία γιὰ μιὰ ντουζινίτζα μαντιλάκια μεταξωτὰ, ποῦ κῦρανε μέσα 'ς τὴ τζέπη μου.... Μὰ δὲν παραπονιέμαι γι' αὐτὸ, καλοί μου λόρδοι!... Ὅλα τὰ πάντα εἶναι ἀκριβὰ 'ς τὴ Λόντρα, καὶ ἴσως εὕρω ἐκεῖ πέρα, καθὼς ποῦ λένε, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος ποῦ μπογαζοῦ, νὰ κερδίζω τιμημένα τὸ ψωμάκι μου.... Ὦ! ναί! δὲν ἔχω κανένα συμφέρο, νὰ 'πῶ ψέματα 'ς τὸ δικαστήριο γιατὶ τὸν γνωρίζω καλὰ τὸ Φέργο 'Οβρεάνη, τὸ φονιὰ!

Ὁ Φέργος ἠθέλησε νὰ ἀπαντήσῃ, ἀλλ' ὁ κλητὴρ ἐφώναζε σιωπήν.

— Ἔτσι, ἐπανέλαβεν ὁ μάρτυς, μὴ τὸν ἀφίνετε νὰ 'μιλήσῃ τὸν κλέρτη!.... Εὐγενέστατοι, 'μπορεῖ ποτε νἄχῃ ἕνας ἄνθρωπος τόσο κακὴ ψυχὴ ποῦ νὰ θέλῃ νὰ σκοτώσῃ τὸ γιὸ ἑνοῦς λόρδου! Ἑνοῦς λόρδου ποῦ ἔχει μιλλιούνια λίρας στερλίνας!... Τὸν ξέρω, μαθές. Ἐκατοικοῦσε 'ς τὸν Ἄϊ-Γίλη μὲ τὸν κλέρτη τὸν πατέρα του!

— Ἄθλιε! ἀνεβόησε βροντοφώνως ὁ Φέργος.

— Μὴ τὸν ἀφήσετε νὰ 'μιλήσῃ! ἐπανέλαβεν ὁ μάρτυς, εἰδεμὴ, θὰ 'πῇ ψέματα ὁ ἀντίχριστος.... Ἐκατοικοῦσε 'ς τὸν Ἄϊ-Γίλη μὲ τὴ μάνα του καὶ μὲ τὴν ἀδερφή του,— τὴν ζητιάνα, ποῦ ὁ λόρδος Φιτσ-Ἄλλαν, — ὁ Θεὸς νὰ φυλάγῃ τὴν Ἀφεντιά του! — τὴν ἔκανε μιὰ μαντάμα μὲ τὰ διαμάντια της καὶ μὲ τὰ κασμίρια της....

Ὁ Φέργος ἐξέπεμψεν ὑπόκωφον στεναγμόν.

— Καὶ πολλαῖς φοραῖς, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ μάρτυς, ξέροντας πῶς ἐγὼ εἶμαι φτωχὸς ἄνθρωπος, μοῦ 'πε νά μου γεμίσῃ τὸ καπέλλο μου τάλλαρα, ἂν ἤθελα νὰ πῶ νὰ δώσω μιὰ μαχαιριὰ 'ς τὸ γιὸ τοῦ λόρδου.

— Μὰ τὴν ψυχήν μου! ἀνεβόησεν ὁ Φέργος, ποτὲ δὲν ὡμίλησα εἰς τὸν ἄθλιον τοῦτον!

— Σιωπή! εἶπεν ὁ κλητήρ.

— Ὦ! μάλιστα, Εὐγενέστατοι, ἐπανέλαβε πάλιν ὁ μάρτυς προσπαθῶν νὰ δώσῃ εἰς τὸ ἀπαίσιον αὐτοῦ πρόσωπον ἔκφρασιν εἰλικρινείας· μοῦ 'μίλησε ὁ μπερπάντης, ἃ δὲν τὸ πιστεύετε ἐμένα μὲ λένε Βὼβ Λαντέρνα... καὶ εἶμαι ἕνα φτωχὸ καὶ τιμημένο παλληκάρι, ἀγαπημένοι μυλόρδοι! Εἶναι τώρα τόσος καιρὸς ποῦ παραφύλαγε ναύρῃ τὴν ὥρα νὰ τὸν χτυπήσῃ, καὶ πολλὰ τίμια παλληκάρια γιὰ μικρότερα φτεξίματα ἀπ' αὐτὸ πέρασαν ἀπὸ τὰ χέρια τοῦ Ζὰκ Κὲτζ (τοῦ δημίου) μὰ τὸ Ἱερὸ Εὐαγγέλιο καὶ μὰ ὅλα τὰ πάντα, λόρδοι μου!

Ὁ Βὼβ Λαντέρνας ἐκάθησε, καὶ ἡμικλείσας τὸν ὀφθαλμὸν ἐθεώρησε τὸν δικηγόρον τοῦ Γοδερρείδου. Οὗτος δὲ ἔκαμε νεῦμα εὐνοϊκόν.— Τὸ δὲ δικαστήριον ἐκήρυξε τὸν Φέργον ἔνοχον ὁμοφώνως, καὶ ἡ ἀπόφασις δι' ἧς κατεδικάζετο εἰς ἐξορίαν ἐθεωρήθη ὡς ἐπιεικής, διότι προδήλως ἦτο ἄξιος ἀγχόνης.

Ὁ Φέργος ἐξῆλθε τοῦ δικαστηρίου κατεχόμενος ὑπὸ ναρκώσεως. Δὲν ἀνελογίσθη τὴν βαρύτητα τοῦ δυστυχήματός του· τοσοῦτον ἡ ἔκπληξις ἀπενάρκου τὰς διανοητικὰς δυνάμεις του. Ἐπανελθόντα εἰς τὴν φυλακὴν σφοδρὸς πυρετὸς τὸν κατέλαβε, καὶ δὲν ἠσθάνετο τὴν δυστυχίαν του.

Ὅτε ἠγέρθη ἐκ τοῦ πολυχρονίου τούτου ὕπνου τῆς διανοίας του, πολλαὶ ἑβδομάδες διεχώριζον ἤδη αὐτὸν ἐκ τῆς ἡμέρας τῆς καταδίκης του. Ἦτο εἰς τὸν λιμένα τῆς Οὐϊρμούθης ἐπὶ τῆς Κουμβερλάνδης πλωτῆς φυλακῆς προσδιορισμένης διὰ τοὺς ἐξορίστους τοὺς μέλλοντας νὰ ἀποσταλῶσιν εἰς τὴν Αὐστραλίαν.

Κεφ. Θ'. — Αἱ Πλωταὶ Φυλακαί.

Ὁ Φέργος Ὀβρεάνης ἦτο ἐξηπλωμένος ἐπὶ μικρᾶς τινος κλίνης στενῆς καὶ τεθειμένης ἐντὸς χαμηλῆς τινος στοᾶς πλήρους κλινῶν ὁμοίων πρὸς τὴν ἰδικήν του. Κατὰ διαστήματα ἵσταντο σκοποὶ φέροντες τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ναυτῶν, καὶ κρατοῦντες γυμνὰ ξιφίδια.

Ἡ κλίνη τοῦ Φέργου ἔκειτο παρά τινα σφαιροβολίδα, ἀλλ' ἦτο ἐστραμμένος πρὸς τὸ ἀπέναντι μέρος τοῦ φωτὸς, καὶ δὲν ἠδύνατο, τὴν πρώτην ταύτην στιγμὴν τῆς αἰσθήσεως, νὰ λάβῃ οὐδεμίαν γνῶσιν τοῦ τόπου ἐν ᾧ εὑρίσκετο.

Τὸ πρῶτον πρόσωπον ὅπερ εἶδε παρὰ τὴν κλίνην του, τὸν ἔκαμε νὰ ἀμφιβάλῃ περὶ τῆς βεβαιότητος τῶν πραγμάτων τὰ ὁποῖα ἔβλεπε. Τὸ πρόσωπον τοῦτο ἦτο τὸ τοῦ ἀπεχθοῦς ἐπαίτου, οὗτινος ἡ μαρτυρία ἀπεπεράτωσε τὴν καταδίκην του. Ὁ Φέργος ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον διὰ τῶν χειρῶν του, ἵνα ἀπομακρύνῃ τὸ φάντασμα τοῦτο τοῦ κακοῦ οἰωνοῦ, καὶ ἀνεκάλεσε τὰς ἀναμνήσεις του. Ἀλλ' αἱ ἀναμνήσεις αὗται ἦσαν συγκεχυμέναι, καὶ πυκνὴ ὁμίχλη ἐπέκειτο ἐπὶ τῆς μνήμης του. Εἶχε μὲν ἀόριστόν τινα γνῶσιν δυστυχήματός τινος, ἀλλὰ δὲν ἠδυνήθη νὰ προσδιορίσῃ τὸ εἶδος ἢ τὸ μέγεθος τοῦ δυστυχήματος τούτου.

— Δὲν ἠξεύρω... δὲν ἠξεύρω! ἐψιθύρισε κεκμηκώς. Ἴσως παραφρονῶ!...

— Ὦ! ὄχι δά, ὡμορφο παλληκαράκι μου, ἀπεκρίθη ἡ φωνὴ τοῦ Βώβη, ἥτις ἔκαμε τὸν ἀσθενῆ νὰ ἀνασκιρτήσῃ ὑπὸ τὸ χονδρὸν ἐφάπλωμα τὸ ἐκ φαιοῦ μαλλίου — ἔπαθες μόνο ἕνα μικρὸ μικρὸ παραζυμὸ καὶ κάτι τι ἄλλο σὰ φρένα, ἕνα μῆνα ἴσα μ' ἕξη ἑβδομάδες... τίποτ' ἄλλο.

Ὁ Φέργος ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ κρατήσῃ κίνημα ἀποστροφῆς ἰδὼν τὸ ρυπαρὸν πρόσωπον τοῦ Βὼβ Λαντέρνα μειδιῶν δακτύλους τινὰς μακρὰν τοῦ ἰδικοῦ του.

Ὁ Βώβης εἶχεν ἤδη τὸν χρόνον τοῦτον κλίσιν τοῦ νὰ γίνῃ φιλόσοφος. Εἶδε τὸ κίνημα τοῦτο, τὸ ἐνόησε, καὶ δὲν ὠργίσθη δι' αὐτό.

— Τὰ καταλαβαίνω, ἐπανέλαβεν, ὥμορφό μου παλληκάρι, τὰ καταλαβαίνω. Τὰ μοῦτρά μου σὲ πειράζουν 'ς τὰ νεῦρα, ἐξ αἰτίας τῆς ἱστορίας τοῦ Παλαιοῦ Δικαστηρίου....

— Τοῦ Παλαιοῦ Δικαστηρίου! ἐπανέλαβεν ὁ Φέργος ἐξ αὐτομάτου.

Ἔπειτα δ' ἀμέσως, διασκεδασθείσης τῆς ὁμίχλης τῆς μνήμης του, ἐξηκολούθησε, λέγων μετ' αἰφνιδίου παραφορᾶς·

— Σὺ εἶσαι, ἄθλιε!... Τὸ ἐνθυμοῦμαι!

Ἐπροσπάθησε δὲ νὰ ῥιφθῇ ἐκτὸς τῆς κλίνης του· ἀλλ' ὁ Βώβης ἐγερθεὶς μὲ μεγάλην ἡσυχίαν, τὸν ἐμπόδισεν ἄνευ μεγάλης δυσκολίας.

— Κάθησ' αὐτοῦ, κάθησ' αὐτοῦ, εἶπε, γλυκό μου ἀγόρι, τὰ καταλαβαίνω.... Μὰ ἡσύχασε.... Δεκαπέντε 'μέραις τώρα σὲ ξαρρωστῶ, καὶ ὁ Θεὸς 'ξέρει ἂν δὲ κάνω κατὰ πῶς πρέπει τῆς διαταγῆς τοῦ γιατροῦ Μούρη, ποῦ εἶναι ὁ δεύτερος χειροῦργος τοῦ κάτεργου....

— Εἴμεθα λοιπὸν σὲ κάτεργον! ἀνεβόησεν ὁ Φέργος.

— Στὸ πιὸ ὡραῖο κάτεργο ποῦ εἶναι μέσα 'ς τὸ γιαλό... Εἰς τὴ Κουμβερλάνδη, ποῦ ἔχασε τὰ κατάρτια του 'ς τὸν πόλεμο τῆς Χόγκας. Ἄ! ὁ σινιὸρ Μούρης ξέρει τὴν ἱστορία τῆς Κουμβερλάνδης! Εἶναι μιὰ κάλτσα ποῦ θὰ κάνῃ δουλειάς.... Σοῦ ἔλεγα, ὥμορρό μου παλληκάρι, πῶς γιὰ τῆς κόποι καὶ τῆς φροντίδες ποῦ πῆρα, ἤξιζε νὰ μὲ συγχωρέσῃς γιὰ ἕνα μικρὸ χωρατό.... Καλά, καλά, κύριε Ὀβρεάνη! Ξέρω πῶς θὰ παραπονεθῇς πάλαι... Μὰ γνωρίζεις μαθὲς, ὅλα τὰ πάντα εἶναι ἀκριβά! Ὁ γιὸς τοῦ λόρδου μοῦ 'δωκε μιὰ λίρα...

— Καὶ διὰ μίαν λίραν, ἄθλιε!...

— Ἐπροσπάθησα νὰ βγάλω τίποτα παραπάνω, μὰ ὁ Γιλμπέρτης Πάτερσων εἶναι τοῦ διαόλου κάρτσα... Ἔπειτα δὰ δὲν ἔλεγα ὅλο ψέματα. Ἐγνώρισα καλὰ 'ς τὸν Ἄϊ-Γίλη τὸ σιὸρ Χρίστο Ὀβρεάνη, τί καλὸς ἄνθρωπος... καὶ τὴ κοκόνα Ὀβρεάνη, ποῦ ἤτανε μιὰ ἁγιασμένη γυναῖκα!... καὶ τὸ μικρὸ κορίτσι... καὶ σένα ἀκόμη, γλυκό μου ἀγόρι... Ὅλοι μὲ ἐλεήσανε πολλαῖς φοραῖς, σὰν ἔκανα πῶς ἔχω σεληνιασμὸν ἐπάνω στὸ δρόμο τοῦ Βαίμπριτζ-Σρήτ... Ἄ! ἄ! στοιχηματίζω πῶς θυμᾶσαι ἐκεῖνον ποῦ εἶχε τὸν σεληνιασμόν; Εἶναι περίφημη τέχνη, καταλαμβάνετε, σιὸρ Ὀβρεάνη....

Ὁ Βώβης διέκοψεν αἴφνης τοὺς λόγους του, καὶ ἐπανέλαβε μετὰ μεμψιμοιρίας.

— Μὰ κόβει κανεὶς διαβολεμένο καρρὶ τὸ χειμῶνα 'ς τὰ χαντάκια τοῦ Ἄϊ-Γίλη, καὶ μόλις κερδίζει τὸ ψωμάκι του.

Ὁ Φέργος ἦτο ἀσθενέστατος. Ἡ πρόσφατος ὀργή του ἐξήντλησε τὰς δυνάμεις του. Δὲν ἤκουε σχεδὸν πλέον, καὶ οἱ λόγοι τοῦ Βὼβ Λαντέρνα ἔφθανον εἰς τὰ ὦτά του ὡς συγκεχυμένος καὶ ἀκατανόητος ψιθυρισμός. Οὗτος τὸ ἐνόησε, καὶ λαβὼν τὸν βραχίονά του ἔθλιψεν αὐτὸν ἵνα διεγείρῃ τὴν προσοχήν του.

— Ὡραῖο μου παλληκαράκι, ἐξηκολούθησε λέγων, ἄκουσέ με καλά. Σὰ δὲ μοῦ κοστίζει τίποτα νὰ κάνω μιὰ χάρι, μὲ εὐκαρίστησι τὴν κάνω 'ς τὸν πλησίο μου... καὶ ἔπειτα μαζῆ σου ἐπληρώθηκα πεσινάτα, καθὼς 'μπορεῖς νὰ τὸ δῇς, σὰ μετρήσῃς τὴ σακοῦλά σου... Νὰ τί τρέχει. Ἐδῶ εἶσαι μέσα 'ς τὴ Κουμπερλάνδη δυὸ μίλλια μακριὰ ἀπὸ τὴ σεργιὰ, καὶ σὲ λίγαις μέραις θὰ σε μπαρκάρουνε 'ς τὸ μπὲϋ-σὶπ (1). — Μιὰ φορὰ νὰ πᾷς ἐκεῖ... δὲν εἶναι τρόπος νὰ βγῇς... μὰ ὅσο εἴμαστε 'ς τὸ γιαλό, ἔχει ἐλπίδα.... Μὲ ἀκοῦς;

Ὁ Φέργος ἔκαμε διὰ τῆς κεφαλῆς νεῦμα καταφατικόν. Ἐν ταὐτῷ δ' ἠκούσθη ἦχος βημάτων καὶ φωνή τις διὰ τοῦ ἀνωτέρου δαπέδου.

— Νά τους ποῦ ἔρχουνται πάλαι! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Βώβης. Ὁ καιρὸς ποῦ σε φύλαγα τελείωσε καὶ μόλις ἔχω καιρὸ νά σου κάμω τὸ μάθημα.... Οἱ συντρόφοι σου ποῦ εἶναι μέσα 'ς τὴν κάμαρα, ἐπιθυμοῦνε νὰ ξαναδοῦν τὸν τόπο, ἐπειδή τις φοβοῦνται νὰ μὴ τοὺς πιάσ' ἡ θάλασσα.... Κάνουνε μιὰ τρύπα αὐτοῦ ἀπ' ὀπίσω ἀπὸ τὸ κρεββάτι σου.... Θὰ τοὺς γίνῃς μπόδιο, ἂν δὲ μπᾷς μαζῆ τους, καὶ σὰν τοὺς γίνῃ κανεὶς μπόδιο...

Ὁ Βώβης ἐτελείωσε τὴν φράσιν του διὰ παντομίμης ἐκφραστικωτάτης.

— Γιὰ νὰ ἀπορύγωμε κάθε τέτοια ἐνόχλησι, ἐπανέλαβεν, ὁ καλλίτερος τρόπος εἶναι νὰ περάσῃς γιὰ παιδὶ τῆς *Φαμίλιας*... αὐτὸ δὲν εἶναι δύσκολο... δὲν γνωρίζει ὁ ἕνας τὸν ἄλλο μας.... Ἅμα δοῦνε πῶς ἤρθανε τὰ λογικά σου 'ς τὸν τόπο, θὰ σοῦ ποῦνε... νὰ τὸ θυμᾶσαι καλὰ αὐτό.... *Κύριος τῆς Νυκτός!*... γιὰ νὰ μάθουνε ἂν ἦσαι ἀπὸ τὰ καλὰ παιδιὰ, καὶ νὰ ἀποκριθῇς χωρὶς νὰ σὲ νιάξῃ· *Παιδὶ τῆς Φαμίλιας*, καὶ φόρτε το στραβὰ τότε.

Κλίμαξ τεθειμένη μεταξὺ τοῦ μεσοκαταστρώματος καὶ τοῦ καταστρώματος, ἤρχισε τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ κλονῆται ὑπὸ τὸ βάρος πολυαρίθμων καταδίκων, οἵτινες ἤρχισαν νὰ καταβαίνωσι διὰ τοῦ ὀπαίου.

Οἱ φύλακες οἵτινες ἐν ἀπουσίᾳ τῶν καταδίκων ἦσαν συνηγμένοι καὶ συνδιελέγοντο, ἐπανέλαβον ταχέως τὰς θέσεις των, ὁ δὲ ταχθεὶς πλησίον τῆς κλίνης τοῦ Φέργου ἦτο γιγαντιαῖόν τι παλληκάρι, γιγαντιαῖον τοὐλάχιστον κατὰ τὸ μῆκος, τοῦ ὁποίου οἱ βραχίονες καὶ αἱ κνῆμαι ἐξήρχοντο ὀστεώδεις καὶ ἰσχναὶ ἐκ τῶν βραχυτάτων ἐνδυμάτων του. Τὸ ὑψηλὸν τοῦτο παλληκάρι εἶχε πρόσωπον καλοκἀγαθον, καὶ πάντες οἱ χαρακτῆρές του ἐδείκνυον τὴν γαλήνην τοῦ πνεύματός του.

Ἡ νὺξ προϋχώρει. Οἱ κατάδικοι μετὰ γενικήν τινα δέησιν ἀναγνωσθεῖσαν ὑπό τινος ἱερέως ὅστις ἔσβυσε τὴν καπνοσύριγγά του ἐπ' ὀλίγον, ἐδίπλωσαν ἐπιμελῶς τοὺς ἐπενδύτας των, καὶ κατεκλίθησαν. Μετά τινα λεπτὰ ὁ πλοίαρχος ἀκολουθούμενος ὑπὸ ἑνὸς ἀξιωματικοῦ καὶ ἑνὸς χειρούργου ἦλθε νὰ κάμῃ τὴν ἐπιτηρησίν του.

Ὁ χειροῦργος ἦτο ὁ Κ. Μούρης, νέος ἰατρὸς, παρέχων μεγάλας ἐλπίδας. Οἷον εἴδομεν αὐτὸν μετὰ παρέλευσιν εἴκοσιν ἐτῶν, τοιοῦτος ἦτο καὶ τότε. Μόνον δὲ τὸ μέτωπόν του ἐκαλύπτετο ὑπὸ πλουσίας κόμης, ὅπερ καθίστα πλατύτερον τὸ ἄνω μέρος τῆς κεφαλῆς του, καὶ μετέβαλλεν ὀλίγον τὸ ἐν εἴδει ἀπιδίου ἐκεῖνο σχῆμα τοῦ προσώπου, τὸ στενὸν πρὸς τὰ ἄνω καὶ πλατὺ κατὰ τὴν σιαγόνα, ὅπερ τοσοῦτον ἠσχήμισε βραδύτερον τὴν νοημοσύνην ἐμφαίνουσαν κανονικότητα τοῦ προσώπου του.

Οἱ ἐπόπται ἐστάθησαν πρὸ τῆς κλίνης τοῦ Φέργου, καὶ ὁ Κ. Μούρης ἔψαυσε τὸν σφιγμόν του.

— Δὲν ὡμίλησε διόλου; ἠρώτησε τὸν Βώβην.

— Μὲ ἐρωτᾶτε ἂν ἐμίλησεν, Εὐγενέστατε; ἀπεκρίθη οὗτος μὲ ἦθος ἀφελές· — ἐμίλησε γιὰ κάθε εἶδος πράματα, ὦ! ναί... γιὰ ὥμορφα κορίτσια, γιὰ καλαῖς πατάταις μὲ *ἔψιλ*....

— Εἶναι ἡ παραφροσύνη... ἐψιθύρισεν ὁ πλοίαρχος.

Ὁ Μούρης ἔνευσε εἰς τὸ ὑψηλὸν *παλληκάρι*, τὸ ὁποῖον ἐφόρει τὰ βραχύτατα ἐνδύματα, νὰ πλησιάσῃ· οὗτος δὲ ἔλαβεν ἀμέσως θέσιν στρατιωτικὴν, καὶ προϋχώρησεν ὑψῶν τὰς κατίσχνους κνήμας του, καὶ ῥυθμίζων μαθηματικῶς τὸ βῆμά του.

— Ἤκουσας τὸν ἄνθρωπον τοῦτον νὰ ὁμιλῇ; τὸν ἠρώτησεν ὁ Μούρης.

— Τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, νὰ πάρ' ἡ βροντή! ἀπεκρίθη ὁ καλοκἀγαθος Ἁδδὴς Ὀχράνης, ὅστις ἦτο τότε εἰς τὸ ἄνθος τῆς νεότητός του· — δὲν κάθουμαι ν'ἀκούω, εἰδεμή, νὰ μὲ κάψῃ τ' ἀστρο-

(1) Πλοῖον τοῦ Κόλπου, δηλαδὴ τοῦ Βοτανικοῦ, μεταφέρον τοὺς καταδίκους εἰς τὴν Αὐστραλίαν.

πελέκι! τί 'μποροῦν νὰ λέγουν οἱ καταραμένοι αὐτοὶ κλέφταις, οἱ κακούμοιροι!

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος πρέπει νὰ ὡμίλησε, καὶ νὰ ὡμίλησε λογικῶς, ἐπανέλαβεν ὁ Μούρης. Ἡ πρωϊνὴ κρίσις τῆς ἀσθενείας τὸν ἔσωσεν.

— Τόσο τὸ καλλίτερο! εἶπεν ὁ καπετάνιος. Θἄχουμε ἕνα παραπάνω.

Πρέπει νὰ ἠξεύρωμεν ὅτι ὁ Ἀγγλικὸς νόμος ὅστις ἀφίνει νὰ ληφοκτονῶσιν οἱ τίμιοι ἐργάται, τρέφει μητρικὴν στοργὴν πρὸς τοὺς ἐγκληματίας. Ψυχρότατα ἤθελον ὑποδεχθῆ χειρουργόν τινα ζητοῦντα βραβεῖον οἱονδήποτε, διότι ἔσωσε μεταξοϋφάντην τοῦ Σπίτεδ-Φήλδς, ἢ ναυπηγὸν τῶν νεωρείων τοῦ Λονδίνου· ἀλλὰ προκειμένου περὶ ἐμπείρου κλέπτου, καταδεδικασμένου εἰς ἐξορίαν, τὸ πρᾶγμα διαφέρει πολύ. Ὑπάρχει τότε βραβεῖον διὰ τὸν δόκτορα καὶ βραβεῖον διὰ τὸν διευθυντὴν τῆς σχεδίας.

Ταῦτα ἐξηγοῦσιν ἡμῖν τὴν εὔθυμον ἐκφώνησιν τοῦ καπετάνιου.

Ὁ συνοδεύων τὸν πλοίαρχον ἀξιωματικὸς εἶχε δοκιμάσει ἕως τότε διά τινος ἐγκοπέως τὰ πλευρὰ τῆς σχεδίας τὰ μεταξὺ πασῶν τῶν κλινῶν. Ἠδύνατό τις νὰ παρατηρήσῃ ὅτι ἐξ ἀρχῆς ὁ Κ. Μούρης ἐτέθη παρὰ τὴν κεφαλὴν τῆς κλίνης τοῦ Φέργου, καλύπτων οὕτω τὸ μέρος τῆς πλευρᾶς τὸ μεταξὺ τῆς κλίνης τοῦ ἀσθενοῦς καὶ τῆς δεξιόθεν παρακειμένης.

Οἱ ἐπόπται ἀπεμακρύνθησαν, καὶ ὁ ἀξιωματικὸς δὲν ἤγγισε τὸ ξύλον τῆς σχεδίας κατὰ τὸ μέρος τοῦτο, εἴτε ἐκ φιλοφροσύνης πρὸς τὸν δόκτορα, εἴτε διότι ἡ κατάστασις τοῦ Φέργου δὲν ἔδιδεν ἀφορμὴν νὰ ὑποπτευθῶσιν ἀπόπειραν δραπετεύσεως παρ' αὐτοῦ.

Ἠκούσθη δὲ ὁ ἐγκοπεὺς ἀντιχῶν περιοδικῶς. ἔπειτα δὲ οἱ ἐπόπται ἀνέβησαν πάλιν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ὁ Βώβς ἀπῆλθεν εἰς τὴν κλίνην του, ἀφοῦ ἐδέχθη τὰς ἐγκαρδίους βλασφημίας τοῦ ναύτου Πάδδη. Νοσοκόμος τις ἔφερεν εἰς τὸν Φέργον ποτόν τι κατὰ διαταγὴν τοῦ Κ. Μούρη. Ὅτε δ' ἀνεχώρησε, σιωπὴ ἀποκατέστη εἰς τὸ μεσοκατάστρωμα.

Ταῦτα διήρκεσαν ἡμίσειαν ὥραν περίπου. Τὸ εὐρύχωρον ὑπνωτήριον ἐφωτίζετο ὑπό τινων λύχνων κρεμαμένων ἐκ τοῦ ἀνωτέρου πατώματος, τῶν ὁποίων ἡ ἀσθενὴς λάμψις ἔρριπτεν ἐπὶ τῶν ἀντικειμένων τρέμον καὶ ὠχρὸν φῶς.

Οἱ φύλακες τέσσαρες ὄντες περιήρχοντο βραδέως κατὰ τὸ εἰς τὴν ἐπαγρύπνησίν των προσδιορισθὲν μέρος.

Ὁ Φέργος δὲν ἐκοιμᾶτο· ἀλλὰ τὸ ποτὸν ὅπερ ἔπιεν ἀπενάρκου κατά τινα βαθμὸν τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμά του. Ἀνεπαύετο αἰσθανόμενος ὅμως πάντα τὰ περὶ αὐτὸν συμβαίνοντα.— Μετὰ εἴκοσι περίπου λεπτὰ ἤκουσεν ἀνεπαίσθητον κρότον σιδήρων ὑπὸ τὰ ἐφαπλώματα τῆς κλίνης τοῦ δεξιόθεν αὐτοῦ παρακειμένου, ὅστις ἦτο ἀνὴρ ρωμαλέος καὶ ἐφαίνετο τολμητίας. καθὼς παρετήρησεν ὁ Φέργος κατὰ τὴν ἄφιξιν τῶν καταδίκων εἰς τὸ μεσοκατάστρωμα. Ὁ κρότος οὗτος κατ' οὐδὲν ἦτο παράδοξος εἰς τόπον ἔνθα πλείονες ἢ πεντήκοντα αἰχμαλώτων ἐκοιμῶντο σιδηροδέσμιοι τὰς χεῖρας καὶ τοὺς πόδας· προσέβαλλεν ὅμως καὶ ἕτερον οὗ ἢ τὸ τοῦ Φέργου, διότι ὁ ὑψηλὸς ναύτης Πάδδης ἀνεβόησεν εὐθύμως.

— Ζάκη, διάολου γιὲ, φρόκαλο τῆς Νιουγέτης, φίλε μου, νά με πάρ' ὁ διάολος, ἂν δὲν εἶναι ὁ πιὸ σαματατζῆς κατεργάρης ποῦ ξέρω.... Καὶ ξέρω πολλοὺς κατεργάρηδες, Ζάκη, νὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεός!... Ἄκουσέ με, σιχαμερὴ μοσκομάγκα, νὰ σὲ πάρ' ἡ αἰωνία κόλασι! — Τί διάολο! — ἂ δὲν ἡσυχάσῃς, θὰ φᾷς εἴκοσι πέντε καμιτσιαῖς μὲ τὸ κατραμάδο... σωστὰ εἴκοσι πέντε, οὔτε παραπάνω, οὔτε παρακάτω, Ζάκη, εἰδεμὴ, νὰ μὲ κρεμάσουνε καθὼς ποῦ θὰ κρεμαστῇς καὶ σὺ καμμιὰ 'μέρα, φίλε μου!

Ὁ Πάδδης Ὀχράνης ἐπρόφερε τοὺς λόγους τούτους τρανοφώνως. Ἐνῷ δὲ ὡμίλει, ὁ κρότος τῶν σιδήρων ηὐξάνετο ἀντὶ νὰ ἐλαττωθῇ· ὥστε ἠδύνατό τις νὰ πιστεύσῃ ὅτι ἡ δημιουργία τοῦ ἰσχυροῦ φύλακος οὐδένα ἄλλον σκοπὸν εἶχεν εἰμὴ τὸ νὰ καλύπτῃ τὸν κρότον τοῦτον.

Προφέρων δὲ τοὺς τελευταίους λόγους του ἔκαμε κίνημα τῆς χειρὸς, ὅπερ ἐφαίνετο ὡς ἀπειλή, ἀλλὰ τὸ ἄμεσον αὐτοῦ ἀποτέλεσμα ἦτο τὸ νὰ ῥίψῃ ἐπὶ τῆς κλίνης τοῦ Ζάκη πρᾶγμά τι, τὸ ὁποῖον ἔλαμψεν ἐκ τῆς διαλειπούσης λάμψεως τῶν λύχνων. Ὁ Ζάκης τὸ ἥρπασε πάραυτα, καὶ κατέβη ἡσύχως ἐπὶ τοῦ δαπέδου. — Τὰ δεσμά του ἔμειναν ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα.

Προυχώρησεν ἕρπων μέχρι τῆς κλίνης τοῦ Φέργου, καὶ ὁ Πάδδης ἐπανέλαβεν τὸν ἥσυχον περίπατόν του.

Ὁ Φέργος δὲν ἐκινεῖτο. Ἐπὶ μίαν ὥραν ἐκ τῆς στιγμῆς ταύτης, ἤκουσεν ὄπισθεν αὐτοῦ κατά τινας δακτύλους μακρὰν τῶν ὤτων του, τὸν ὑπόκοφον τρυγμὸν πρίονος κινουμένου μετὰ μεγίστης προφυλάξεως. Μετὰ δὲ ταῦτα ἡ σύριγξ τοῦ ναυκλήρου ἀντήχησεν ἐπὶ τοῦ ἀνωτέρου πατώματος. Ὁ Ζάκης ἐπανῆλθε ταχέως εἰς τὴν κλίνην του, καὶ εἰσέδυσεν ὑπὸ τὸ ἐφάπλωμα. Τὸ λαμπρὸν πρᾶγμα ὅπερ προσέβαλε τὰ βλέμματα τοῦ Φέργου ἔλαμψε πάλιν ἐπὶ τοῦ φαιοῦ μαλλίου τοῦ ἐρ απλώματος. Ὁ λεπτὸς καὶ ἐπιμήκης βραχίων τοῦ φύλακος ἐξετάθη, καὶ τὸ ἀντικείμενον ἔγεινεν ἄφαντον. Ἐνταὐτῷ δὲ τέσσαρες ναῦται κατέβησαν διὰ τοῦ ὀπαίου. Ἤρχοντο δὲ νὰ ἀντικαταστήσωσι τοὺς φρουρούς.

— Τόμη, φίλε μου, νὰ πάρ' ἡ ὀργή! εἶπεν ὁ Πάδδης Ὀχράνης εἰς τὸν διάδοχόν του, — σὲ συστήνω αὐτὸ τὸν φοβερὸ κατεργάρη, ποῦ νὰ σὲ καμακώσῃ ὁ διάολος μὲ τὰ κέρατά του! τὸν Ζάκη Ὄλιβερ, νὰ μᾶς πάρ' ἡ κόλασι, Τόμη!... Ἂν κουνηθῇ, νὰ θυμᾶσαι πῶς τοῦ ὑποσχέθηκα εἴκοσι καμουτσιαῖς μὲ τὸ κατραμάδο.... Γι' αὐτὸ δὰ,

ἄνοιξε καλὰ τὰ μάτια σου, Τόμη, νὰ μᾶς κάψῃ ὁ διάολος καὶ τοὺς δυό!

Τὴν ἐπιοῦσαν τὰ πράγματα συνέβησαν ἀκριβῶς κατὰ τὴν αὐτὴν τάξιν. Ὁ νέος δόκτωρ Μούρης ἐχρησίμευσε πάλιν ὡς παραπέτασμα ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς σχεδίας τῆς πρὸς τὰ δεξιὰ τῆς κλίνης τοῦ Φέργου κειμένης, κατὰ τὴν ἐπίσκεψιν τοῦ πλοιάρχου, καὶ ὁ ἐγκοπεὺς τοῦ ἀξιωματικοῦ ἐξετέλεσε πανταχοῦ τὸ χρέος του, ἐκτὸς ἐπὶ τοῦ μέρους τούτου. Ὁ Βὼβ Λαντέρνας ὅστις ἐξετέλει ἐπὶ τοῦ πλοίου ἔργον νοσοκόμου, ἔργον ἁρμοδιώτατον εἰς τὸν εὐσπλαγχνον χαρακτῆρά του, ἐκρατήθη βεβαίως πλησίον τινὸς βαρύτερον ἀσθενοῦντος, διότι δὲν ἐφάνη πλέον παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Φέργου.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς, ὁ φύλαξ ναύτης ὁ καταλαβὼν τὴν θέσιν, ἣν τὴν προτεραίαν κατεῖχεν ὁ Πάδδης Ὀχράνης, ὀλίγον ἐφάνη καὶ αὐτὸς ὀξυδερκὴς, διότι ὁ πρὸς τὰ ἀριστερὰ τοῦ Φέργου καταπεκλιμένος ἠδυνήθη νὰ ἐκτελέσῃ ἀκριβῶς τὸ αὐτὸ ἔργον ὅπερ καὶ ὁ Ζάκης Ὄλιβερ. Διέβη ἕρπων ὑπὸ τὴν κλίνην τοῦ Ὀβρεάνη, ὅστις προσεποιεῖτο ὅτι ἐκοιμᾶτο βαθέως, καὶ ἐπὶ μίαν ὥραν ὁ ὑπόκωφος τρυγμὸς τοῦ πρίονος ἠκούετο δακτύλους τινὰς μακρὰν τῶν ὤτων του.

Ταῦτα διήρκεσαν πολλὰς ἑβδομάδας. Ὁ Φέργος ἀνελάμβανε ταχέως. Δὲν ἐστερεῖτο περιποιήσεων. Ἡ τροφή του ἦτο καλὴ καὶ ὑγιεινή. Ἄφινον αὐτὸν ἐλεύθερον νὰ ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ὅσον ἤθελεν.

Ὁ Φέργος, δὲν πρέπει νὰ τὸ λησμονήσωμεν, ἦτο περισπούδαστος ἐν τῷ μέσῳ τῆς ἀνθρωπίνης ταύτης ἀγέλης. Ἤλπιζον βραβεῖον ἐκ τῆς ἀναῤῥώσεώς του, καὶ διὰ τὸ βραβεῖον τοῦτο ἐφρόντιζον, καὶ ἐπεριποιοῦντο αὐτὸν, καὶ τὸν ἄφινον νὰ ἀναπνέῃ καθαρὸν ἀέρα ἐπὶ τοῦ καταστρώματος.

Ὁ Βὼβ Λαντέρνας δὲν ἐφαίνετο πλέον, διότι ἐπεστάτει ἐν τῇ δευτέρᾳ κανονοστοιχίᾳ, ὅπου οἱ ἀσθενεῖς ἦσαν πολλοί. Ὁ Φέργος δὲν ἐλυπεῖτο διὰ τὴν ἀπουσίαν του, διότι ἡ θέα τοῦ κολακευτικοῦ καὶ ἀνιάτου τούτου φλυάρου προσέβαλε τὰ εὐαρέθιστα νεῦρά του, καὶ ἀφῄρει ἀπ' αὐτοῦ τὴν ἀνάπαυσιν, τῆς ὁποίας ἡ ἀναῤῥώσις αὐτοῦ εἶχε μεγίστην ἀνάγκην.

Πᾶσαν νύκτα ἀλληλοδιαδόχως ὁ Ζάκης καὶ ὁ δεξιόθεν αὐτοῦ γείτων, ὅστις ὠνομάζετο Ῥάνδαλ Γράαμ ἀντηλλάσσοντο ἐνώπιον τοῦ φύλακος ἵνα προοδεύῃ ταχέως τὸ ἄνοιγμα τὸ ἐπὶ τῆς πλευρᾶς τῆς σχεδίας. Ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ οὗτος ἦτο ἀρκετὰ σημαντικὸν πρόσωπον, καὶ ἐξεῖχε μεγάλως ἐν τῷ μέσῳ τοῦ πλήθους τούτου τῶν κακούργων, τῶν εὐήθων ἢ τιμίων, ἐξ ὧν ἦτο πλῆρες τὸ πλοῖον ἀπὸ τοῦ μυχοῦ μέχρι τῆς ἄνω κανονοστοιχίας. Ὁ ἀνὴρ οὗτος ἦτο τριακοντούτης, ἔχων ἐπὶ τοῦ ἐπιμήκους προσώπου του τὴν ὠχρότητα ἐκείνην τὴν ἰδιάζουσαν εἰς τοὺς ἔχοντας πυῤῥὰν κόμην. Οἱ ἐξέχοντες γλαυκοὶ ὀφθαλμοί μου προσεβάλοντο ἀμέσως ὑπὸ τοῦ φωτὸς, καὶ δὲν ἐπροφυλάττοντο εἰμὴ ὑπὸ τῆς μετωπικῆς ἀψίδος τῆς ὀλίγον μεγάλης καὶ ἐχούσης μόνον κατὰ τὰς ὀῤῥῦς σπανίας τινὰς καὶ ἄχρους τρίχας. Ἀπεναντίας δὲ τὸ κατώτερον μέρος τοῦ προσώπου του ἐναντίον τῆς διαταγῆς καθ' ἣν ἕκαστος τῶν ἐν τῷ πλοίῳ αἰχμαλώτων ἐχρεώστει νὰ ξυρίζεται πᾶσαν ἡμέραν, ἐγίνετο σχεδὸν ἄφαντον ὑπὸ πυκνοῦ γενείου, τὸ ὁποῖον ἀκαταπαύστως ἔκοπτε, καὶ ἀκαταπαύστως ἀνερύετο πάλιν, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ ῥίζαι εἶχον τὴν σκληρότητα τῆς ἀγρώστεως. Ἡ ῥινοτομία αὐτοῦ ἦτο γρυπὴ καὶ καθαρῶς περιγεγραμμένη. Νοημοσύνην καὶ πρὸ πάντων θέλησιν παρίστα ἡ κλίσις τοῦ μετώπου του, περὶ τὸ ὁποῖον ἐστρέφετο κατὰ βοστρύχους ἡ ὡς ἀνακάρδιον ἐρυθρὰ κόμη του, τὸ δὲ σύνολον τοῦ προσώπου του εἶχεν ἀξιοπρεπές τι. Ὁ Ῥάνδαλ ἦτο ὀρεινὸς τῆς Σκωτίας. Εἶχε δὲ καταδικασθῇ εἰς δεκαπενταετῆ ἐξορίαν ὑπὸ τοῦ δικαστηρίου τῆς Γλασκώβης ἐπὶ κλοπῇ δι' ὅπλων ἔν τινι λεωφόρῳ.

Ὁ Φέργος παρετήρησε τὸν κατάδικον τοῦτον κατά τινα περίστασιν συνηθεστάτην ἐπὶ τῶν σχεδιῶν, τοῦ βεῦ-σὶπ καὶ ἐν αὐτῇ τῇ νέᾳ Νοτίῳ Οὐλλίᾳ, ἐννοοῦμεν περὶ τῆς μαστιγώσεως, τῆς ἐπιβαλλομένης εἰς τοὺς ὑποτρόφους ἐκείνους τῆς Α. Μ οἵτινες στασιάζουσι. Ὁ Ῥάνδαλ ἤμαρτε κατὰ τῆς πειθαρχίας καὶ εἷς τῶν δοκίμων τοῦ ὑπέγραψε γραμμάτιον πληρωτέον εἰς τὸν φέροντα διὰ πεντήκοντα μαστιγώσεις.

Συνήθως ὅταν ἐπιβάλληται ἡ τιμωρία αὐτὴ ὁ τιμωρούμενος ἐκπέμπει μεγάλας κραυγὰς, καταράττεται σπασμωδικῶς καὶ ῥικωδῶς ὑπὸ τὰς πληγὰς τῆς μάστιγος. Ὁ Ῥάνδαλ ὅμως ἐξεπλώθη πρηνὴς κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ ἐξέτεινε τὴν γυμνὴν ὀσφύν του πρὸς τὸν δήμιον. Οὗτος δὲ ἦτο ἀγριοπρόσωπός τις ἀνὴρ, οὗτινος ὁ μυώδης βραχίων ἐφαίνετο ὀρειχαλκίνη ῥάβδος.

Ἐκτύπα καὶ ἕκαστον κτύπημα ἔκαμνε λευκόφαιον ἴχνος ἐπὶ τοῦ δέρματος τοῦ Ῥάνδαλ, ὅστις δὲν ἐκινεῖτο καὶ οὐδ' ἐρώνατζε. Τὸ αἷμα ἤρχισε νὰ ῥέῃ μετ' οὐ πολύ. Κατὰ τὴν πεντηκοστὴν δὲ πληγὴν τὴν ὁποίαν ὁ δήμιος κατήνεγκεν ἐκπέμψας στεναγμὸν ἐκ τοῦ κόπου, ἡ ὀσφὺς τοῦ Ῥάνδαλ δὲν παρίστα πλέον εἰμὴ μίαν μόνην πληγήν.

Ἠγέρθη, ἔλαβε τὴν μάστιγα ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ δημίου, καὶ ἐξήτασεν αὐτὴν προσεκτικῶς ἐπί τινα λεπτά. Τὸ πρόσωπόν του διετήρει παράδοξον γαλήνην, καὶ δὲν ἀπώλεσε τὴν καταφανῆ ἐκείνην ὠχρότητα, ὑπὸ τὴν ὁποίαν φαίνεται ἀσθενὴς τις ἀντανάκλασις ἔχουσα τὸ χρῶμα τοῦ πλίνθου, χρῶμα μεγίστης εὐαισθησίας, τὸ ὁποῖον καθιστᾷ ἐρυθρὸν ἡ ἐλαχίστη συγκίνησις, καὶ τοῦ ὁποίου ὁ Βὰν Δὺκ ἀφῆκεν ἀθάνατον καὶ ζωηρὰν παράστασιν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ εἰκόνι τῇ ὑπ' αὐτοῦ ζωγραφηθείσῃ.

Κατὰ τὴν περίστασιν ταύτην ὁ ὑψηλὸς ναύτης Πάδδης Ὀχράνης ἐπεκαλέσθη μάρτυρα τὸν *διάολον*, — *τὸν διάολον* καὶ *τὰ κέρατά του*, — ὅτι

ἔλεγε τὴν ἀλήθειαν θεωρῶν τὸν Ῥάνδαλ Γράαμ ὡς τὸν πρῶτον τῶν μάλιστα ἐσκληρυμμένων κακούργων. Καὶ ὅμως εἶχε γνωρίσει, προσέθετε, — νὰ πάρ' ἡ ὀργή! — σκληροτάτους κακούργους.

Ὁπωσδήποτε καὶ ἂν ἔχωσι ταῦτα, ὁ Ῥάνδαλ ἀπέδωκεν ἀταράχως τὴν αἱματόφυρτον μάστιγα εἰς τὸν δήμιον, ἐζήτησεν ὕδωρ, καὶ ἐπλύθη μόνος.

Ἀπὸ τῆς ἡμέρας ταύτης ὁ Φέργος συνέλαβε συμπάθειάν τινα πρὸς τὸν ἄνθρωπον, ὅστις διὰ τῆς ἐνεργείας του ὑπέστη τοσοῦτον νικηφόρως βάσανον καθ' ἣν καὶ οἱ ἀνδρειότατοι δειλιῶσιν. Οὐχ' ἧττον ὅμως ἡ συμπάθεια αὕτη ἦτο ἐχέμυθος ἅμα καὶ ἄνευ λόγου, διότι ὁ Φέργος καὶ ὁ Ῥάνδαλ οὐδέποτε εἶχον ὁμιλήσει πρὸς ἀλλήλους.

Ἑσπέραν τινὰ καθ' ἣν ὁ Πάδδης Ὀχράνης ἐφρούρει καὶ ὁ Ζάκης Ὄλιβερ ἐχρεώστει νὰ ἐργασθῇ, ὁ Ζάκης ἤρχισε τὸ ἔργον του κατὰ τὴν συνήθειαν, ἅμα ὁ ὑψηλὸς ναύτης ἔῤῥιψεν αὐτῷ τὸ χαλύβδινον ἐργαλεῖον, τὸ ὁποῖον ὁ Φέργος εἶδε σπινθηροβολοῦν ἐπὶ τῶν ἐφαπλωμάτων τὴν πρώτην νύκτα τῆς ἀναῤῥώσεώς του. Ἀλλ' ὁ Ζάκης δὲν εἰργάσθη πολὺ τὴν ἑσπέραν ταύτην. Μετὰ ἡμίσειαν σχεδὸν ὥραν ὁ ὑπόκωφος κρότος τοῦ πρίονος ἔπαυσεν αἴφνης.

— Πάδδη! Ῥάνδαλ! Ῥόβερ! ἐφώναξεν ὁ Ζάκης ἐν παραφορᾷ, — ἡ τρύπα τελείωσεν.

— Καλά! ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ μετ' ἀδιαφορίας· ἄφησέ με νὰ κοιμηθῶ.

— Ζάκη, βρωμοκατεργάρη! ἀνεβόησεν ὁ Πάδδης Ὀχράνης κτυπήσας ἰσχυρῶς διὰ τῆς πλατείας ἐπιφανείας τοῦ ξίφους του τὴν κενὴν κλίνην τοῦ Ὄλιβερ· δὲν 'μπορεῖς νὰ κοιμηθῇς σὰν καλὸς χριστιανὸς, ποῦ νὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεὸς, χωρὶς νὰ ὀνειρεύεσαι ἁψανὰ καὶ νὰ μωρολογᾷς,— νὰ μὲ πάρ' ὁ διάολος! — σὰν καμμιὰ πενηνταριὰ κακόγρῃαις.

— Ὡμίλησε διὰ μία τρύπα.... Εἶπέ τις τῶν φυλάκων μὲ ἦθος ὕποπτον.

Ὁ Πάδδης κατήνεγκε καὶ δεύτερον κτύπημα κατὰ τῆς κλίνης, ἐκ τῆς ὁποίας ἔλειπεν ὁ Ζάκης.

— Νὰ μᾶς κάψῃ ὁ δαίμονας! Πῆτερ Βρίτζουελ, ἐμίλησε γιὰ τρύπα, κακόμοιρε μποῦφο, φίλε μου, θαῤῥῶ πῶς 'μπορεῖς νἄχῃς δίκιο.

— Ἴσως ἐτρύπησαν.... ἠθέλησε νὰ διακόψῃ αὐτὸν ὁ φύλαξ.

— Ἴσως, καθὼς ποῦ λὲς, Βρίτζουελ, ποῦ νὰ μᾶς γδάρῃ ὁ διάολος!... Μὰ ἂν εἶχες τὸ νοῦ σου ἀπάνω σου, Πῆτερ, νὰ πάρ' ἡ βροντή! θὲ νἄβλεπες πῶς ὁ Τόμης Βένσος σοῦκλεψε τὸ μαντῆλί σου ἀπὸ τὴν τζέπη, ἐνῷ μ' ἔβλεπες σὰ χῆνα. — ποῦ νὰ μὲ κρεμάσουνε καὶ σένα μαζῆ!

Ὁ Ζάκης ὠφεληθεὶς ἐκ τοῦ κινήματος ὅπερ ἔκαμεν ὁ Βρίτζουελ ζητῶν τὸ χειρόμακτρόν του, εἰσέδυσε ταχέως ὑπὸ τὰ ἐφάπλωμά του.

Τὴν ἐπιοῦσαν κατὰ τὸν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος περίπατον ὁ ὀξυδερκέστατος ὀφθαλμὸς δὲν ἠδύνατο νὰ παρατηρήσῃ οὐδὲν σημεῖον ταραχῆς ἐπὶ τῶν καταδίκων. Ἐν τούτοις δὲ ἡ δραπέτευσις ἀπεφασίσθη καὶ προσδιωρίσθη νὰ γίνῃ τὴν ἑπομένην νύκτα. Ὁ Βὼβ Λαντέρνας ὅστις δὲν ἐφάνη καθ' ὅλην τὴν ἑβδομάδα, ἐπαρουσιάσθη τὴν ἡμέραν ἐκείνην.

— Ὤ! γλυκό μου ἀγόρι, εἶπεν εἰς τὸν Φέργον, τώρα πιὰ δυνάμωσες! Ὁ ντοτὸρ Μούρης εἶναι ἄξιος ἄνθρωπος.

Προσεποιήθη δὲ νὰ ἀπομακρυνθῇ, ἀλλὰ δράξας στιγμῆς τινὸς καθ' ἣν οὐδεὶς τὸν ἐθεώρει, ἐπλησίασεν εἰς τὸν Φέργον, καὶ τῷ εἶπε ταχέως τοὺς λόγους τούτους.

— Ἀπόψε θὰ γίνῃ.... Ἂ δὲ σὲ σκοτώσουνε... θὰ γλυτώσῃς, καὶ δὲ θά σε σκοτώσουνε, ἂ θυμᾶσαι τὸ μυστικό.

Νὰ σωθῇ! νὰ ἐπανίδῃ τὴν Ἀγγλίαν, τὴν Μαρίαν! νὰ εὑρεθῇ πάλιν ἀπέναντι τοῦ ἔρωτός του καὶ τοῦ ἀντιπάλου, τὸν ὁποῖον ἐζήτει τὸ ἀδιάλλακτον μῖσός του!... Ὁ Φέργος ἠθέλησε νὰ ἐρωτήσῃ τὸν Βώβην, ἀλλ' οὗτος ἦτο ἔγχελυς τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατό τις εὐκόλως νὰ λάβῃ. Ὁ Φέργος τὸν παρετήρησε δὶς ἢ τρὶς ἐπὶ τοῦ καταστρώματος πρός τινας μὲν μειδιῶντα, περὶ ἄλλων δὲ τὰ θυλάκια στρεφόμενον, καὶ οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ ὁμιλήσῃ πρὸς αὐτὸν ἐκ τοῦ πλησίον.

Καθήσας δὲ παρὰ τὰς διφθέρας ἔστρεψε τὸ βλέμμα του πρὸς τὴν παραλίαν, τῆς ὁποίας ἡ ὑποκύανος ἐπιφάνεια κατεφαίνετο ζωηροτέρα ἐπὶ τοῦ ἀμυδροῦ καὶ φαιοῦ χρώματος τοῦ βρετανικοῦ οὐρανοῦ. — Ἀπὸ δεκαπέντε ἡμερῶν πᾶσαι αἱ ἰδέαι αὐτοῦ εἶχον ἐπανέλθει, ἰδέαι ἔρωτος καὶ ἐκδικήσεως. Αἱ δύο αὗται ἐπασχολήσεις ἀντεμάχοντο ἐν αὐτῷ, καὶ ἐκούραζον τὸ πνεῦμά του τὸ ὁποῖον ἦτο εἰσέτι ἀσθενές. Ἠγάπα τὴν Μαρίαν ὅσον ἀνὴρ ἔνθερμος, νέος καὶ ἄγευστος πάσης ἀφοσιώσεως δύναται νὰ ἀγαπήσῃ γυναῖκα. Ἡ ἀστασία τοῦ χαρακτῆρός του δὲν ἠδύνατο νὰ ἐπηρεάσῃ τὴν ὁρμὴν τοῦ πρώτου τούτου πάθους, διότι εἰσέτι ἠγνόει καὶ αὐτὸς τὴν ἀστασίαν ταύτην. Ἐνόμιζεν ἑαυτὸν διὰ βίου δεσμευμένον, καὶ ἀνέθετε πάσας τὰς περὶ εὐτυχίας ἐλπίδας του εἰς τὴν Μαρίαν. Ἡ ἰδέα τοῦ ὅτι ἠδύνατο νὰ φανῇ ψυχρὸς καὶ νὰ λησμονήσῃ αὐτὴν, ἀφοῦ τὴν ἠγάπησε τοσοῦτον ἐνθέρμως, ἤθελε τῷ φανῇ τότε ψεῦδος ἢ παραφροσύνη.

Ἀλλὰ καὶ τὸ μῖσός του ἦτο ἰσχυρότατον· τὸ μῖσός του διετέλει ἀκέραιον, ἀκλόνητον ἐν μέσῳ τῶν εὐφροσύνων ὀνειροπολήσεων τοῦ ἔρωτός του. Τὰ πρόσφατα αὐτοῦ δυστυχήματα καὶ ἡ ἀδικία τῆς παρανομωτάτης ἐκείνης κοινωνίας, τῆς ὁποίας ἡ ἀπόφασις ἔῤῥιπτεν αὐτὸν μεμωλωπισμένον, καί τοι ἀθῶον, ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἀναιδεστάτων κακούργων, προσέθετο ἀτομικὰ αἴτια εἰς τὸ ἐκδικητικὸν πάθος του, καὶ ὑπέρ ποτε ἐκ τοῦ βάθους τῆς καρδίας του ἠκούετο ἀπειλητικὴ ἡ κραυγὴ τοῦ ἀγωνιῶντος Χρίστου Ὀβρεάνη. — Πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας!

Πᾶσαι αἱ ἰδέαι αὗται ἐπεπόλαζον συγκεχυμέναι ἐντὸς τοῦ ἐγκεφάλου του, ἐνῷ ἐθεώρει τὴν παραλίαν. Δὲν παρετήρει ὅτι περιεκύκλωσαν αὐτὸν ἀνεπαισθήτως τινὲς τῶν ἐξορίστων, καὶ ἀπεχώριζον αὐτὸν ἐντελῶς ἐκ τῶν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος παρατεταγμένων σκοπῶν.

Ἐκεῖνοι οἵτινες συνέθλιβον αὐτὸν ἐκ τοῦ πλησίον ἦσαν ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ, καὶ ὁ Ζάκης Ὄλιβερ ὅστις ἔκρυπτεν ὑπὸ τῶν χειτῶνά του μαγειρικὸν μαχαίριον ἠκονισμένον.

— Νὰ ἕνα ὤμορφο παιδὶ ποῦ δὲν εἶναι πολυλογάδικο, εἶπε μακρόθεν ὁ Τόμης Βένσος. — Ζάκη, φίλε μου, προσπάθησε νὰ δῇς τί κολόρι εἶναι τὰ λόγια του.

Ὁ Φέργος ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀνεσκίρτησε βλέπων ἑαυτὸν οὕτω περικυκλωμένον. Τὸ πρῶτον αὐτοῦ κίνημα ἦτο τὸ νὰ ζητήσῃ διέξοδον, ἀλλ' ὁ Ῥάνδαλ, τοῦ ἐκράτει ἤδη τοὺς δύο βραχίονας ὄπισθεν. — Τότε ἐνεθυμήθη τὴν τελευταίαν σύστασιν τοῦ Βώβη, καὶ ἀορίστως πως ἀνευνήσθη τοὺς λόγους ἐκείνους, τοὺς ὁποίους ἐπρόφερε παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν του ὁ ἐπαίτης καθ' ἣν ἡμέραν ἠγέρθη ἐκ τῆς παραφροσύνης του, ἀλλ' οἱ λόγοι οὗτοι τὸν διέφευγον ὅσῳ μᾶλλον ἐπροσπάθει νὰ τοὺς ἐνθυμηθῇ.

Ὁ Ζάκης Ὄλιβερ ἐστάθη ἐνώπιόν του.

— Ἂν κουνήνῃς, σὲ σκότωσα, εἶπε θέτων τὴν αἰχμὴν τοῦ μαχαιρίου του ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ Φέργου· — ἂν φωνάξῃς σὲ σκοτόνω! Γιὰ νὰ δοῦμε ξέρεις νὰ μιλᾷς καλὰ τὰ Ἐγγλέζικα, *Τζέντλεμαν ὀβ δὶ νάϊτ* (Κύριος τῆς Νυκτός.)

Ὁ Φέργος ἐδίστασεν, ἂν καὶ ἡ ἐρώτησις ἀνενέωσε τὰς ἀναμνήσεις του, καὶ ἔφερε τὴν ἀπόκρισιν ὡς λέγουσιν εἰς τὴν ἄκραν τῆς γλώσσης του.

— Ἔλα, Ζάκη, εἶπεν ὁ Τόμης Βένσος.

Ὁ Ὄλιβερ συνωφρυώθη, ἀλλὰ τὴν αὐτὴν ἐκείνην στιγμὴν ὁ Φέργος ᾐσθάνθη τὸν βραχίονά του σινθλιβόμενον ὄπισθεν, καὶ ἡ φωνὴ τοῦ Ῥάνδαλ ἐψιθύρησε λέξεις τινὰς εἰς τὸ οὖς του.

— *Καὶ υἱὸς τῆς Οἰκογενείας!* ἀπεκρίθη πάραυτα.

Ὁ Ὄλιβερ ἔβαλε πάλιν ταχέως τὸ μαχαίριον ὑπὸ τὸν χιτῶνά του.

— Μπράβο! μπράβο! εἶπεν ὁ Τόμης Βένσος, ὅλαις ἡ δουλειαῖς πᾶνε πολὺ καλὰ, γιατὶ ἤθελε κανεὶς νὰ δυσκολευτῇ γιὰ νὰ τὸν κάνῃ ἄφαντο κατὰ πῶς πρέπει.... Μὰ νὰ μὲ πάρ' ὁ διάολος ἂν δὲν ἐθάῤῥεψα πῶς...

— Καὶ ὅμως στὸν κόσμο γίνονται πράματα πολὺ παράξενα, ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὁ Βώβης ἐκτελῶν ἐπιτυχῆ κλοπὴν ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ Τόμη Βένσου, ὅθεν ἀφῄρεσε τὸ χειρόμακτρον τοῦ Πήτερ Βρίτζουελ.

— Ξεχωριστῆτε, νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεὸς, φρόκαλα τῆς Νιουγέτης! ἐφώναξε μακρόθεν ὁ ναύτης Ὀχράνης· — νὰ μὲ κρεμάσουνε καθὼς ποῦ θὰ κρεμαστῆτε καὶ σεῖς ὅλοι σας καμμιὰ 'μέρα, ἂν δὲν παίξουνε καμιτσιαῖς σήμερα πρὶν νὰ βραδυάσῃ!

Οἱ ἐξόριστοι διεσκεδάσθησαν, μόνος δὲ ὁ Ῥάνδαλ ἔμεινε στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ τοίχου πλησίον τοῦ Φέργου. Οὗτος ἠθέλησε νὰ τὸν εὐχαριστήσῃ· διότι ὁ Ῥάνδαλ εἶχεν εἰπεῖ εἰς αὐτὸν κρυφίως τὴν ἀπάντησιν τοῦ συνθήματος. Ἀλλὰ μόλις ὁ Ὀβρεάνης ἠνέῳξε τὸ στόμα του, καὶ ὁ Σκῶτος ἔῤῥιψεν αὐτῷ βλέμμα ψυχροτάτης ἀδιαφορίας, καὶ ἔστρεψε τὴν ῥάχην του ἀπομακρυνόμενος βραδέως.

Ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς, οἱ ἐπόπται περιῆλθον κατὰ τὴν συνήθειαν, καὶ ὁ Φέργος παρετήρησεν ὅτι καὶ οἱ τέσσαρες φύλακες τὴν φορὰν ταύτην ἦσαν ἐξ ἐκείνων οἵτινες μετηλάσσοντο συνήθως πρὸ τῆς κλίνης του, καὶ ἔῤῥιπτον τὸν πρίονα εἴτε εἰς τὸν Ὄλιβερ, εἴτε εἰς τὸν Γράαμ.

Ἅμα ἀνεχώρησαν οἱ ἐπόπται συνέβη σκηνὴ παραδοξοτάτη. Τέσσαρες ἐξόριστοι κατέλιπον τὰς κλίνας των, καὶ ἐπλησίασαν εἰς τοὺς φύλακας, οἵτινες ἔσυραν οἱ ἴδιοι ἐκ τοῦ κόλπου των ἰσχυρὰ σχοινία, διὰ τῶν ὁποίων ἀφῆκαν νὰ τοὺς δέσωσι στερεῶς.

— Νὰ πάρ' ἡ βροντή! ἐψιθύρισεν ὁ ἰσχνὸς καὶ ἀξιόλογος ναύτης Πάδδης, — νά με κρεμάσουνε, καὶ νά με κάψ' ὁ διάολος ἂν ἡ Φαμίλλια δὲν μᾶς χρεωστᾷ μεγάλαις πλερωμαῖς γιὰ μιὰ τόσο καλὴ δουλειά!... Σφίγγε πιὸ δυνατὰ, Ζάκη, διαόλου λάσπη, καλό μου παλληκάρι!... Τώρα φευγᾶτε, ψωροκομπανία! Μιὰ βάρκα σᾶς προσμένει εἰς τὴ σημαδοῦρα.... Ὥρᾳ καλῇ· ὁ Θεὸς νά μας κολάσῃ ὅλους!... καὶ νὰ σᾶς πάρ' ὁ διάολος.

Οἱ τέσσαρες φύλακες περιεστράφησαν κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν επὶ τοῦ δαπέδου, διὰ νὰ σκονίσωσι βεβαίως τὴν στολήν των, ὥστε νὰ νομίσωσιν ὅτι συνέβη πάλη σφοδρὰ, ἔπειτα δὲ ἤρχισεν ἡ δραπέτευσις.

Ἔσυραν τὸ πριονισμένον μέρος τοῦ πλευροῦ τῆς σχεδίας μετὰ μεγίστης προφυλάξεως. Τριάκοντα κατάδικοι ἦσαν ἤδη εἰς τὴν θάλασσαν, καὶ οὐδεὶς προδοτικὸς κρότος εἶχεν εἰσέτι ἀκουσθῇ. Δὲν ἔμενον πλέον ἐπὶ τοῦ μεσοκαταστρώματος εἰμὴ δεκὰς ἀνδρῶν ἀσθενῶν ἢ μὴ γινωσκόντων νὰ κολυμβήσωσι καὶ ὁ Ῥάνδαλ καὶ ὁ Φέργος.

— Ἐμπρός! ἀνάθεμά σας! εἶπεν ὁ Ὀχράνης, κάνετε γλήγορα! τὰ σκινιὰ μπαίνουνε μέσα 'ς τὸ κρέας μου!

Ὁ Φέργος προεξέβαλε τὴν κεφαλήν του ἐκ τοῦ ἀνοίγματος. Ὁ Ῥάνδαλ ὅμως τὸν ἐμπόδισεν ὄπισθεν.

— Ποῦ πηγαίνεις; τὸν ἠρώτησεν.

Ὁ Φέργος ἐκπληχθεὶς ἐκ τῆς ἐρωτήσεως ταύτης ἔμεινεν ἄναυδος.

— Πηγαίνεις νὰ ζητήσῃς, ἐπανέλαβε βραδέως ὁ Ῥάνδαλ, ὅ,τι ἀγαπᾷς καὶ ὅ,τι μισεῖς.... Ἠξεύρω τὴν ἱστορίαν σου, τὸν ἔρωτά σου, ὁ ὁποῖος εἶναι καθὼς ὅλων τῶν ἀνθρώπων, τὰς ἐλπίδας

τοῦ μίσους σου, αἱ ὁποῖαι ἠνήκουσιν εἰς μέγαν ἄνθρωπον ἢ εἰς τρελλόν.

— Καὶ πῶς τὸ ἠξεύρες; ἠρώτησεν ὁ Φέργος ὅστις δὲν ἐγνώριζεν οὐδένα γινώσκοντα τὰς σκέψεις του.

— Ὅτε εἶχες τὴν παραρροσύνην εἰς τὴν Νέαν Πόλην, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ, ἤμην μαζῆ σου 'ς τὴν φυλακήν... Ἄκουσέ με... Ἡ Μαρία Μακ-Φαρλάνη, ἡ ἐρωμένη σου, εἶναι σύζυγος τοῦ ἀξιοτίμου Γοδερρείδου δὲ Λάνσεστερ....

Ὁ Φέργος ἐστηρίχθη τρέμων ἐπὶ τῆς κλίνης του.

— Λέγεις τὴν ἀλήθειαν; ἐψιθύρισεν.

— Λέγω τὴν ἀλήθειαν... Εἶμαι ἀπὸ τὴν πατρίδα τοῦ Μακ-Φαρλάνη, καὶ γνωρίζω τὸν εὐγενῆ Ἄγκον καθὼς καὶ σέ... Τοῦτο ἠξεύρω ὡς πρὸς τὸν ἔρωτά του. Διὰ δὲ τὸ μῖσός σου χρειάζονται θησαυροὶ χρημάτων διὰ νὰ καταπολεμήσῃς τὴν Ἀγγλίαν, καὶ εἰς τὸ Λονδῖνον ὅπου μέλλεις νὰ κρυφθῇς σὲ περιμένει ἡ δυστυχία.

— Κάνετε γλήγορα, παλῃοκατεργάριδες! ἐρώναξεν ὁ Πάδδης.

Ὁ Φέργος ἔκαμε πάλιν κίνημα νὰ ῥιφθῇ εἰς τὴν θάλασσαν. Ἀλλ' ὁ Ῥάνδαλ τὸν ἐμπόδισε καὶ δευτέραν φοράν.

— Λοιπὸν δὲν ἔχεις σκοπὸν νὰ φύγῃς καὶ σὺ ὁ ἴδιος; ἠρώτησεν ὁ Φέργος.

— Ὄχι. Καὶ ἐγὼ χρειάζομαι χρήματα... Ἐγὼ καὶ ἐγὼ τὸ μῖσός μου, τὸ ὁποῖον ὁμοιάζει μὲ τὸ ἰδικόν σου καθὼς τὸ λογικὸν δύναται νὰ ὁμοιάζῃ μὲ τὴν παραρροσύνην. Μισῶ τὸ Λονδῖνον. Ἄλλοτε ἡμεῖς οἱ Ὀρεινοὶ τῆς Σκωτίας ἤμεθα ἀνδρεῖοι, κατασκευῆς ἡρωϊκῆς καὶ τρομερᾶς.... Τὸ Λονδῖνον μᾶς ἔκαμε ζῶα περίεργα, τῶν ὁποίων τὰ νήπια ἐμπαίζουσι τὰ γυμνὰ σκέλη καὶ τὸν ποικίλον χιτῶνα. Θέλω νὰ γίνω ὁ πλουσιώτατος ἄνθρωπος.... καὶ αὐτὴ εἶναι ἡ ἐκδίκησίς μου.

— Καὶ ποῦ ῥρονεῖς ὅτι θὰ κερδήσῃς τὸν πλοῦτον τοῦτον;

— Ἐκεῖ ὅπου ὑπάρχουν ἄνθρωποι ἀνδρεῖοι, ἀπλοϊσμένοι, ἀχόρταστοι....

Ὁ Φέργος ἔκυψε τὴν κεφαλήν, καὶ κατέστη σύννους.

— Μὰ τὴν τρύπα τῆς κόλασις! ἀνεβόησεν ὁ Πάδδης Ὀχράνης· — αὐτοὶ εἶναι οἱ πὶδ μποῦροι μπερμπάντιδες ποῦ γνωρίζω.... Στὸ γιαλό! νὰ πάρ' ἡ βροντή! στὸ γιαλό, νὰ σᾶς πάρῃ ὁ διάολος! στὸ γιαλό.

Ὁ Φέργος ἐστράφη πρὸς τὸν Ῥάνδαλ, καὶ τὸν ἐθεώρησεν ἀσκαρδαμυκτί.

— Ὑπάρχουσι πολλοὶ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἰς τὸν Βοτανικὸν Κόλπον; ἠρώτησεν.

— Πολλοί... ἄνδρες ἀτρόμητοι ὑπομονετικοί, νοήμονες, ἀκαταδάμαστοι.... ἄνδρες οἱ ὁποῖοι ἠμποροῦν νὰ δολοφονήσουν, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρουν νὰ προδώσουν τὸν ὅρκον των... ἄνδρες οἱ ὁποῖοι, τακτοποιούμενοι καὶ ὁδηγούμενοι ὑπὸ μεγάλου νοὸς, ἠδύναντο νὰ καταστρέψουν ὁλόκληρον κράτος....

Ὁ Φέργος ἔῤῥιψε τελευταῖον βλέμμα πρὸς τὴν παραλίαν τῆς Ἀγγλίας, ἔνθα ἔλαμπον μακρόθεν ῥῶτά τινα, καὶ ἔκλεισε τὴν ὀπὴν δι' ἧς εἶδηλθον οἱ σύντροφοί του.

Ὁ Ῥάνδαλ καὶ αὐτὸς ἐξεπλώθησαν ἐπὶ τῶν κλινῶν των.

Κεφ. Γ'. — Ὁ Βοτανικὸς Κόλπος.

Τὸ μπέτ-σὶπ Βανδιέμεν, φέρον πλῆρες φορτίον ἐξορίστων μεταφερομένων εἰς τὸν λιμένα τοῦ Σιδνέϋ, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρίσκετο ὁ Φέργος Ὀβρεάνης καὶ ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ, ἔπλεε πρὸς τὰς νήσους τοῦ Πρασίνου ἀκρωτηρίου.

Ὁ πλοίαρχος τῆς σχεδίας *Κουμβερλάνδης* τοῦ Οὐέϋμουθ δὲν ἔμελλε νὰ λάβῃ μεγάλα βραβεῖα διὰ τοὺς ἐμπιστευθέντας αὐτῷ ἐξορίστους. Διὰ τοῦτο ὅμως ὁ Πάδδης Ὀχράνης καὶ οἱ τρεῖς αὐτοῦ σύντροφοι εἶχον φάγει πολλὰς μαστιγώσεις κατὰ τὴν μέθοδον τὴν μέχρι σήμερον ἐφαρμοζομένην εἰς τοὺς ἐλευθέρους ὑπηκόους τῆς Αὐτῆς Μεγαλειότητος. Ἡ τιμωρία περιωρίσθη εἰς τοῦτο μόνον, διότι ὁ Πάδδης μεταχειριζόμενος τὴν συνήθη εὐγλωττίαν του ἀπέδειξε ῥῶς φανερὰ ὅτι μόνη ἡ ἐνέργειά του ἐμπόδισε τὸν Φέργον, τὸν Ῥάνδαλ, καὶ ὅσους δὲν ἐγίνωσκον νὰ κολυμβῶσι καὶ δὲν ἐῤῥίφθησαν εἰς τὸ ὕδωρ.

Ὁ Φέργος Ὀβρεάνης ἀνελάμβανε ταχέως τὰς δυνάμεις του. Καταδαμασθείσης ἅπαξ τῆς ἀσθενείας του, ἡ νεανικὴ καὶ γόνιμος αὐτοῦ φύσις ἀντεπενεργοῦσα, ἐῤῥαίνετο θέλουσα νὰ ἐξαλείψῃ τὸ ἴχνος τοῦ χρόνου ἐκείνου τῆς καθειρξεως, ἀναπτυσσομένη ταχύτερον καὶ καλλίτερον. Πᾶσαν ἡμέραν ὁ Φέργος ἠσθάνετο νέαν ἐν ἑαυτῷ δύναμιν· ἠσθάνετο δὲ ἅμα τὴν διάνοιάν του ἀναπτυσσομένην, καὶ τὴν θέλησίν του ῥεῤῥωμένην.

Ἐπειδὴ δὲ ἐν τελάγει αἱ πράξεις τῶν καταδίκων ἐπιτηροῦνται μόνον ὡς πρὸς τὴν ἀσφάλειαν τοῦ πλοίου, ἔπεται ὅτι ἔχουσιν ἐντελῆ σχεδὸν ἐλευθερίαν. Ὁ Φέργος λοιπὸν καὶ ὁ Ῥάνδαλ εὐκόλως ἠδυνήθησαν νὰ συμφιλιωθῶσι καὶ διατηρῶσι πρὸς ἀλλήλους καθημερινὰς σχέσεις. Ὑπῆρχε μὲν πρώτως μεγάλη διαφορὰ μεταξὺ τοῦ Φέργου καὶ τοῦ Ῥάνδαλ, ὅστις οὐδὲν ἄλλο ἦτο ἢ λῃστὴς, ἀλλ' ὁ Φέργος ἀνεκάλυψεν ὑπὸ τὸ ἀκαλλιέργητον πνεῦμά του, καὶ ἐστερημένον, οὕτως εἰπεῖν, τῆς γνώσεως τοῦ καλοῦ καὶ τοῦ κακοῦ, φυσικόν τι μεγαλεῖον μεμιγμένον μετ' εὐθείας καὶ ὀξυτάτης κρίσεως. Πρὸς δὲ τούτοις ὁ Σκῶτος εἶχε νοῦν τολμηρὸν, ὅστις, μετὰ τῆς σπαρτιατικῆς σταθερότητος τὴν ὁποίαν εἴδομεν, ἠδύνατο, εἰς ὁποιανδήποτε θέσιν καὶ ἂν εὑρίσκετο ὁ Ῥάνδαλ, νὰ ἐξαγάγῃ αὐτὸν ἐκ τῶν χυδαϊκῶν τάξεων, καὶ νὰ τὸν ὑψώσῃ ὑπεράνω τοῦ πλήθους.

Ὁ Ῥάνδαλ, ὡς λέγουσι κοινῶς, δὲν εἶχεν εὑρεῖ ἕως τότε τὸν καλλίτερόν του. Πᾶν πρόσκομμα κατεβάλλετο ὑπὸ τῆς ἀγρίας ἐνεργείας τῆς θελήσεως αὐτοῦ. Συνεσχετίσθη δὲ μετὰ τοῦ Φέργου κινούμενος ὑπὸ ἀορίστου τινὸς αἰσθήματος εὐσπλαγχνίας. Ὁ Φέργος ἦτο ὡραῖος, καὶ εἶναι γνωστὸν ὁποῖα θέλγητρα ἔχει ἡ ὡραιότης πρὸς τοὺς εὐαισθήτους. Ἔπειτα δὲ ἐν ταῖς εἰρκταῖς τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς ἤκουσε τὰς ἐκ τοῦ πυρετοῦ ἀκουστίας ἐκμυστηρεύσεις του, ἐκμυστηρεύσεις ἀορίστους μὲν, διότι ὁ Φέργος δὲν εἶχεν ἀποφασίσει οὐδὲ συλλάβει τὸ σχέδιόν του, ἀλλὰ δι' αὐτὸ τοῦ το μάλιστα παραδοξοτέρας καὶ ἁρμοδιωτέρας νὰ ἐκπλήξωσι τὸ εἰς τὰ τεράστια ἡδυνόμενον πνεῦμα ὀρεινοῦ Σκώτου. Πρὸς δὲ τούτοις καὶ αὐτὸς εἶχε τὴν σταθερὰν ἰδέαν του, ἥτις, ἂν ὄχι κατὰ τὸ μέγεθος, ὡμοίαζεν ὀλίγον πρὸς τὴν ἰδέαν τοῦ Φέργου.

Ὡς εἴδομεν κατὰ τὴν πρώτην αὐτῶν συνδιάλεξιν ὁ Ῥάνδαλ παρίστατο ὡς ἀνώτερος. Αὐτὸς ἐσυμβούλευε, καὶ προσήρχετο νὰ προσφέρῃ εὐεργεσίαν. Ἂν τις ἤθελεν ἐρωτήσει αὐτὸν μετὰ παρέλευσιν ἑνὸς μηνὸς ἕκαστος, διατὶ τὰ πράγματα εἶχον μεταβληθῇ, διατὶ ὁ Φέργος ἔλαβεν ἐπ' αὐτοῦ μεγίστην ὑπεροχήν, διατὶ αὐτὸς ὁ πρεσβύτερος, ὁ ἐμπειρότερος, ὁ ἰσχυρότερος ὑπέβαλε τὸ πνεῦμά του ὑπὸ τὸ τοῦ νέου συντρόφου του, ἤθελε βεβαίως εὑρεῖν αὐτὸν μὴ δυνάμενον νὰ τῷ ἀποκριθῇ. Ἴσως δὲν τὸ ἐννόει. Ὁπωσδήποτε ὅμως τοῦτο ἦτο ἀναντίῤῥητον. Ὄχι μόνον ἡ ὑπεροχὴ αὐτοῦ ἔλειψεν, ἀλλ' ἡ ἰσότης κατεστρέφετο πᾶσαν ἡμέραν ἔτι μᾶλλον, καὶ μετὰ ἕνα μῆνα, ἂν ὁ Ῥάνδαλ ἤθελεν ἐρωτήσει τὴν συνείδησίν του, ἤθελεν εὑρεῖν ἐν αὐτῇ αἰσθήματα ὑπηρέτου δεδουλωμένου, ἐπὶ τοσοῦτον πιστοῦ ὥστε νὰ δεσμευθῇ ἠθικῶς εἰς τὴν τύχην τοῦ ῥίλου ὀλίγων ἡμερῶν, ὅστις διὰ σειρᾶς μεταβάσεων ἀνεπαισθήτων μὲν ἀλλ' ἀκαταπαύστων καὶ ταχέως διαδεχομένων ἀλλήλας, κατέστη ὁ καλλίτερός του.

Ὁ Ῥάνδαλ μετὰ τὴν Μαρίαν Μακ-Φαρλάνην, πρῶτος ἠσθάνθη τὸ μυστηριῶδες καὶ ἀκατάσχετον τοῦτο θέλγητρον. Οἱ λοιποὶ διεδέχθησαν αὐτόν. Ὁστισδήποτε προσήρχετο πρὸς τὸν Φέργον Ὀβρεάνην, καὶ δὲν ἐμίσει αὐτὸν διὰ κανὲν ἐκ τῶν αἰτίων ἐκείνων, εἰς τὰ ὁποῖα πρὸ παντὸς ὑπείκουσιν οἱ ἄνθρωποι, δηλαδὴ τὸν ἔρωτα, τὴν φιλοδοξίαν, τὴν ἐκδίκησιν, προσειλκύετο, ἐγοητεύετο, καὶ ὑπεδουλοῦτο. — Ὁστισδήποτε ἐμίσει αὐτὸν, ἐνικᾶτο καὶ κατεστρέφετο. Ἄνδρες καὶ γυναῖκες ὥρμησαν πρὸς αὐτὸν μετὰ τοῦ αὐτοῦ ζήλου. Κατέστη Θεὸς μὲν τούτων, βασιλεὺς δὲ ἐκείνων, καὶ καθὼς ὁ ἔρως ὃν ἠσθάνοντο πρὸς αὐτὸν ἔῤῥωνε μέχρι παραρροσύνης, οὕτω καὶ ἡ φιλία ἣν ἐνέπνεεν συνωδεύετο βεβαίως μὲ σέβας.

Ὁ πλοῦς ὑπῆρξε μακρός. Κατὰ τὰς ὥρας τοῦ περιπάτου ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὁ Φέργος ἐμυήθη εἰς τὰς τῆς νομοθεσίας τῆς Μεγάλης Οἰκογενείας τοῦ Λονδίνου, ἥτις ἐκτὸς τῶν ἑκατοντακισχιλίων ὀπαδῶν αὐτῆς συνδέεται καθ' ἕνα ἢ κατ' ἄλλον τρόπον, δι' ἀμέσων ἢ ἐμμέσων δεσμῶν μεθ' ὅλων τῶν κακούργων τῶν Τριῶν Βασιλείων.

Ὁ Ῥάνδαλ καὶ αὐτὸς συνδιελέγοντο καὶ περὶ τῆς Μαρίας πολλάκις, περὶ τῆς Μαρίας καὶ τοῦ Ἄγκου, πρὸς ὃν ὁ Ὀβρεάνης ἠσθάνετο ἀδελφικὴν ἀγάπην. Ἡ Μαρία ἀρπράγη ἐκ τοῦ ἀγροκηπίου τοῦ Ἀήδη, ἐν Σκωτίᾳ, ὑπὸ τοῦ ἀξιοτίμου Γοδερρείδου δὲ Λάνσεστερ, ὅστις ἐνυμρεύθη αὐτὴν ἐν Γρεδνα-Γρήν.

Ἡ ἀπώλεια τῆς Μαρίας ἦτο πρὸς τὸν Φέργον σκληρὰ ἔδυνε, ἀλλ' αἱ ἐπίμοχθοι ἐνασχολήσεις τοῦ πνεύματός του ἀπήλαττον αὐτὸν τῆς ἀπελπισίας. — Πρὸς δὲ τὸν κληρονόμον τοῦ Ἀσπροπυργίτου, ὁ Φέργος, κυρίως εἰπεῖν, δὲν ἠσθάνετο μῖσος, ὅπως δὲν ἐμίσει οὐδὲ τὸν διαφθορέα τῆς Λισαβῶς.

Ἐφαίνετο ὅτι ἡ δύναμις τοῦ μισεῖν ἀπεῤῥοφήθη ἐντελῶς ὑπ' ἄλλων σκέψεων, καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐπηρεάζηται ὑπὸ τῶν ἰδιωτικῶν ἐκείνων ἀπεχθειῶν αἵτινες ἐσίγων ἐνώπιον τοῦ ἀδιαλλάκτου καὶ ἰσχυροῦ πολεμιστηρίου ἄσματος ὅπερ ἐπῄρφερε κατ' αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας.

Μετὰ πέντε μηνῶν διάπλουν κατὰ τὸν ὁποῖον ἅπαξ μόνον προσωρμίσθησαν κατὰ τὴν παραλίαν τῆς Βρασιλίας τὸ *μπέτ-σὶπ* ἀφίκετο πρὸ τοῦ Σιδνέϋ. Ἐκ τῆς στιγμῆς ταύτης ὁ Φέργος καὶ ὁ Ῥάνδαλ συνέλαβον σκοπὸν δραπετεύσεως, τοῦ ὁποίου ἡ ἐκτέλεσις ἀπροσδιορίστως ἀναβληθεῖσα ἔμελλε νὰ παραγάγῃ ἐν οὐσιώδες ἀποτέλεσμα.

Τὸ πυροβόλον τοῦ Σιδνέϋ ἀνήγγειλε τὴν εἰς τὸν λιμένα εἴσοδον τῆς *Bardeμένης*, καὶ ἡ σημαία τῆς ἀρίζεως ἀνεπετάσθη ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ Νοτίου Ἀκρωτηρίου. Ἡ λέμβος τοῦ βασιλικοῦ πρωράτου προσῆλθε μετ' οὐ πολὺ εἰς τὸ πλοῖον, καὶ ὡδήγησεν αὐτὸ μέχρι τοῦ λιμένος. Ἐκεῖ δὲ ἐξετελέσθησαν διάφορα τυπικὰ πράγματα, μετὰ τὰ ὁποῖα ὁ λιμενάρχης ἐδέχθη ἐν τῇ λέμβῳ του τὸν πλοίαρχον καὶ τὸν χειρούργον ἵνα ὁδηγήσῃ αὐτοὺς εἰς τὴν κατοικίαν τοῦ διοικητοῦ.

Μόλις ἀπῆλθεν ὁ πλοίαρχος καὶ ἄπειροι λέμβοι ἀπεμακρύνθησαν τῆς παραλίας κωπηλατοῦσαι, καὶ περιεκύκλωσαν τὸν *Bardeμένην* ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ.

Ἐπὶ τῶν λέμβων τούτων τῶν ῥαιδρῶς κεκοσμημένων ὑπὸ σημαιῶν ἐγέλων, ἔψαλλον καὶ ἐβόων. Ὁ μέγας οὗτος ἀλλαλαγμὸς ἦτο διὰ τὸ καλῶς ὡρίσατε. Ἐφαίνοντο ἐπὶ τῶν λέμβων τούτων ἄνδρες, γυναῖκες, παιδία. Πάντες οὗτοι ἦσαν παχεῖς καὶ εὔθυμοι, πάντες ἦσαν ὑγιέστατοι. Ὑποκριτικὸν μειδίαμα ὡράϊζεν ὁμοίως πάντα τὰ πρόσωπα. Τὸ πλῆθος τοῦτο ἀπῆλαυε τῆς καλλίστης ὑλικῆς εὐημερίας.

Ἡ ἄριξις τοῦ *μπέτ-σὶπ* εἶναι πάντοτε σιγμὴ ἑορτῆς εἰς τὴν ἀποικίαν. Οἱ ἀρχαῖοι συνένοχοι ἀναγνωρίζωνται, καὶ συγχαιρετῶνται. Ἀναμιμνή-

σκουσιν ἀλλήλους τῶν ὑψηλῶν αὐτῶν κατορθωμάτων, καὶ ὁμιλοῦσι περὶ τοῦ καλοῦ καιροῦ.

Ἀλλ' ὑπῆρχε καὶ ἑτέρα τις αἰτία, αἰτία ἰδιαιτέρα τοῦ ὅτι ὑπεδέχοντο τὴν *Bardiemérir* μετ' ἐνθουσιασμοῦ. Τῳόντι δὲ τὸ πλοῖον τοῦτο ἔφερεν ἐκτὸς τῶν καταδίκων πλῆρες φορτίον γυναικῶν, τὰς ὁποίας τὰ πρῶτα καταστήματα τοῦ Σιδνέϋ καὶ τῆς Παραμάττας εἶχον παραγγείλει εἰς τοὺς ἐν Λονδίνῳ ἀνταποκριτάς των (1). Ἕκαστος ἔσπευδε νὰ μάθῃ τὰς νεήλυδας, καὶ μετὰ δυσκολίας οἱ ναῦται ἀνεχαίτιζον τοὺς περιέργους τοῦ νὰ ὁρμήσωσιν ἐπὶ τὸ κατάστρωμα.

Ἡ ἀποβίβασις ἐγένετο ὀλίγας ἡμέρας μόνον μετὰ ταῦτα, διότι κατὰ τὴν συνήθειαν ὁ ἐπιστάτης τῶν δημοσίων ἔργων ἔρχεται ἐπὶ τοῦ πλοίου, ἀφοῦ οἱ κατάδικοι ἀναλάβωσιν διὰ τῶν νωπῶν ζωοτροφιῶν, καὶ ἐνδυθῶσι νέα ἐνδύματα, διὰ νὰ ἐκλέξουν ἐκείνους οἵτινες μέλλουσι νὰ ὑπηρετήσωσι τὴν κυβέρνησιν. Οἱ ἐξόριστοι ἅμα ἀποβιβασθέντες ἐπὶ τῆς ξηρᾶς, παρετάχθησαν ὡς ἐπὶ μάχην, καὶ ἐπεθεωρήθησαν ὑπὸ τοῦ διοικητοῦ.

Ὁ διοικητὴς οὗτος, ἦτο ἀξιότιμος κύριος, ὅστις ἐννοῶν κάλλιστα τοὺς κυρίους του συνέτεινε μεγάλως εἰς τὸ νὰ καταστήσῃ τὸ Σιδνέϋ ἀληθὲς ἀγροκήπιον, ἀπηύθυνε συγχαρητικοὺς λόγους εἰς τὸν πλοίαρχον, φιλοφρονήσεις εἰς τὸν δόκτορα, καὶ συγκινητικὴν προσφώνησιν εἰς τοὺς νέους αὐτοῦ ὑπηκόους. Μετὰ δὲ τοῦτο οἱ Αὐστραλιανοὶ βιομήχανοι προσῆλθον καὶ ἐξέλεξεν ἕκαστος ἐγγυώμενος περὶ παντὸς καταδίκου ὃν ἐλάμβανεν εἰς τὴν ὑπηρεσίαν του. Ὅσοι τῶν ἀφικομένων δὲν εὗρον ἐγγυητὰς, ἀπήχθησαν εἰς φυλακήν.

Ὁ Φέργος καὶ ὁ Ῥάνδαλ μὴ εὑρόντες ἐγγύησιν ἐν Σιδνέϋ, ὡδηγήθησαν ἀμφότεροι εἰς τὴν Παραμάτταν.

Ἡ ζωὴ τῶν καταδίκων ἐν τῇ Νέᾳ Νοτίῳ Οὐαλλίᾳ εἶναι εὐτυχὴς καὶ ὁμοιόμορφος. Ὁ Ῥάνδαλ καὶ ὁ Φέργος παρὰ τῷ αὐτῷ κυρίῳ ἐργαζόμενοι ἐξηκολούθουν βάλλοντες τὰ θεμέλια τοῦ ἔργου αὐτῶν. Μετὰ ἓξ μῆνας τὸ σχέδιον ἀρκούντως ἐξετασθὲν ἔμελλε νὰ λάβῃ ἀρχὴν ἐκτελέσεως. Ὁ Ὁ Ῥάνδαλ ἐνυμφεύθη.

Ὑπῆρχεν ἐν Παραμάττᾳ κλωστριά τις ὀνομαζομένη Μαρδαληνὴ Οὐόλρη, τῆς ὁποίας ἡ ζωὴ ἦτο ἐντελὲς μυθιστόρημα. Ἐνομίζετο ὅτι ἐκατήγετο ἐκ Γαλλίας, καὶ τῳόντι τὸ ἔγγραφον τῆς καταδίκης της ἀνέφερεν αὐτὴν ὑπὸ τὸ ὄνομα Μαρδαληνὴν Λύκαιναν, ἐπιλεγομένην κόμησσαν Κατακουζηνήν. Ἐν Λονδίνῳ ἔνθα ἐξέλεξε τὴν κατοικίαν αὐτῆς, ἐξ ἀρχῆς τῆς νεότητός της ὑπῆρξεν ἐπὶ πολὺν χρόνον ἡ *Λέαινα* ἦτοι ἡ βασίλισσα τοῦ συρμοῦ. Οὐδέποτε ἡ ὡραιότης αὐτῆς ὑπῆρξε μεγίστη, ἀλλ' οἱ ἀρκετὰ ἡλικιωμένοι καλλωπισταὶ διετήρουν εἰσέτι εὐάρεστον ἀνάμνησιν τῶν ἀπείρων αὐτῆς χαρίτων, καὶ ἐβεβαίουν ὅτι ἀπὸ τῆς κοντέσσας δὲν ἐφάνη ἐν Λονδίνῳ τυχοδιώκτρια καθ' ὅλα ἐντελής. Τὰ μέλη της ἦσαν ἐν ἁρμονίᾳ, καὶ οἱ τρόποι της θελκτικοί, ἂν καὶ τὸ ἀνάστημά της ἦτο πολὺ μικρότερον τοῦ μετρίου, καὶ ἐγίνωσκεν ὡς ἐφαίνετο, ὑπερβαλλόντως τὴν ἐπιστήμην τοῦ νὰ προσελκύῃ εἰς ἑαυτὴν τὰς ψυχροτάτας καρδίας, καὶ νὰ λύῃ τὰ μᾶλλον στερεῶς δεδεμένα βαλάντια.

Ἐπὶ πολλὰ ἔτη κατέπληξε τὸ Λονδῖνον διὰ τῆς πολυτελείας της, καὶ ἠράνισε πολλοὺς τραπεζίτας, λυσσωδῶς κατασπαταλῶντας τὰ χρήματα τῶν ἄλλων. Ἔπειτα δὲ ἐν τῷ μέσῳ τῶν θριάμβων αὐτῆς περιπλεχθεῖσα εἰς τὴν περίφημον ὑπόθεσιν τῶν ἀδαμάντων τῆς δουκίσσης τῆς Δεβονσίρης, ἀπεδείχθη ἔνοχος κλοπῆς καὶ ἐρρίφθη ἐπί τινος πλωτῆς φυλακῆς.

Τοῦτο ὑπῆρξε ζημία εἰς τὴν *Οἰκογένειαν*, διότι ἡ Μαρδαληνὴ Λύκαινα ἡ Κοντέσσα Καντακουζηνὴ ἦτο ἡ ἐπιτηδειοτάτη γυνὴ ἥτις ἀνεφάνη, καὶ τὸ ἀποτέλεσμα τῶν ὑπηρεσιῶν τὰς ὁποίας προσήνεγκεν εἰς τὴν ἑταιρίαν παραδίδουσα εἰς αὐτὴν τὸ ταμεῖον τῶν πλουσίων αὐτῆς προστατῶν, εἶναι ἀκαταλλόγιστον.

Δὲν ἀπομανθάνει τις εὐκόλως ἐκνηρίαν ἀποκτηθεῖσαν ἐν τῷ μέσῳ τῶν τρυφηλῶν ἀναπαύσεων ἀχαλινώτου πολυτελείας. Ἐν τῇ Νέᾳ Νοτίῳ Οὐαλλίᾳ ἡ Μαρδαληνὴ ἐπλήρωσεν ἀκριβὰ τὴν παρελθοῦσαν εὐημερίαν της. Τῳόντι δὲ ὅσον εὐχερὲς καὶ ἂν ἦναι τὸ ἐπιβαλλόμενον ἔργον εἰς πάντα κατάδικον, τὸ ἔργον τοῦτο καθίστατο βαρύτατον εἰς τοὺς λεπτοφυεῖς δακτύλους τῆς κομήσσης Καντακουζηνῆς. Κατὰ τὴν ἀρχὴν τῆς ἐν Σιδνέϋ διατριβῆς της, μετεχειρίσθη, ἵνα ἀπαλλαχθῇ ἐκ τῆς ἐργασίας, πᾶσαν δολιότητα τῆς γυναικείας διπλωματίας της, ἥτις εἶχεν ἐγκαθιδρύσει τὸ ἐν Λονδίνῳ κράτος αὐτῆς. Τότε ἦτο νέα καὶ ὡραία, καὶ τὰ θέλγητρά της ἐπενήργησαν.

Ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ἡ Μαρδαληνὴ ἦτο ἐν τῇ ἀποικίᾳ. Αἱ χάριτες τοῦ μικροῦ αὐτῆς σώματος, χάριτες κομψαὶ, εὐγενεῖς καὶ θελκτικαὶ, ἀλλ' αἵτινες ἐχρειάζοντο, ἵνα ἀρέσωσι νὰ συνυπάρχωσι μετὰ τῆς ἀνθηροτάτης νεότητος, ἠλαττώθησαν ἐπαισθητῶς, ἔπειτα δὲ ἠφανίσθησαν. Ἡ κόμησσα Μαρδαληνὴ ἠδύνατο εἰσέτι νὰ ἄρχῃ διὰ τῆς ἐξαιρέτου ἐπιτηδειότητος αὐτῆς, ἀλλ' ἐν Σιδνέϋ τὰ νομίσματα ταῦτα δὲν περνοῦν.

Ἀπέστειλαν τὴν Μαρδαληνὴν εἰς Παραμάτταν. Αὕτη ἦτο ἡ πρώτη ἐξορία καὶ πρώτη πτῶσις αὐτῆς. Ἐκεῖ δὲ ἔπρεπε νὰ ἐργάζηται. Ἡ Μαρδαληνὴ ἐδοκίμασεν, ἀλλ' ἔπειτα ἐδραπέτευσεν. — Μετέφεραν αὐτὴν εἰς τὸν ποταμὸν τοῦ Γεωργίου, ἀλλ' ἐπανέστη πάλιν, καὶ πάλιν ἐξωρίσθη.

Ἐξωρίσθη εἰς τὸ Οὐίνδσορ! ὄνομα εὐγενὲς τοῦ ὁποίου ἡ βασιλικὴ ἁρμονία διεγείρει ἀναμφιβόλως ἀνάμνησιν εἰς τὰς καρδίας τῶν σκληροτάτων ἐγκληματιῶν! — Ἡ δυστυχὴς Μαρδαληνὴ ἔμελλε νὰ καταβῇ πολλὰς ἔτι βαθμίδας ἐν τῇ δυστυχίᾳ· — Τὸ Οὐίνδσορ ἦτο τότε τὸ ἀπότατον κατάστημα ἐν Σιδνέϋ, τὸ ἀθλιέστατον καὶ τὰ μᾶλλον δυσοίκητον· ἀλλ' ἐπειδὴ ἡ Μαρδαληνὴ ἐδείκνυε καὶ ἐνταῦθα αἰσθήματα στασιαστικὰ περιέβαλον τὸν λαιμὸν αὐτῆς διὰ σιδηροῦ κρίκου, καὶ κατεβίβασαν αὐτὴν εἰς τὰ μεταλλεῖα τοῦ Ἀνθρακώδους Ποταμοῦ.

Ἔμεινεν ἓν ἔτος ἐν τοῖς μεταλλείοις. Ὅτε δ' ἔληξεν ἡ προθεσμία τῆς τιμωρίας της, αἱ σύντροφοι αὐτῆς δὲν τὴν ἀνεγνώρισαν· τὸ πρόσωπόν της ἐκαλύφθη ὑπὸ ἀπείρων ῥυτίδων· τὸ ἀνάστημά της ἐκάμφθη· ἦτο πλέον γραῖα.

Ἡ καρδία της ὅμως διετέλει νέα, καὶ τὸ φιλοτάραχον, ἀνήσυχον καὶ ὑπὲρ τὸ δέον δραστήριον πνεῦμά της διετήρει πᾶσαν αὐτοῦ τὴν ζωηρότητα. Εἰργάσθη ἵνα μὴ ἐπιστρέψῃ εἰς τὰ μεταλλεῖα. Ἀλλ' ἔτρεφεν ἐν ἑαυτῇ σφοδρὰν μνησικακίαν κατὰ τῶν διωκτῶν της. Ἐμηχανορράφησεν, ἐνήργησε· μεταχειριζομένη δὲ τὴν μοναδικὴν δολιότητα ἥτις ἦτο τὸ θεμέλιον τοῦ πνεύματός της, κατώρθωσε νὰ διεγείρῃ κατὰ τῆς κυβερνήσεως πολλὰς ταραχάς.

Καθ' ἣν ἐποχὴν ὁ Φέργος καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἔρθασαν εἰς Σιδνέϋ, ἡ Μαρδαληνὴ Οὐόλρη δὲν ἦτο ἀξιοκαταφρόνητος. Διετήρει σχέσεις μεθ' ὅλων τῶν δυσαρεστημένων, ἀπήλαυε τῆς ἐμπιστοσύνης τῶν τρομερωτάτων ἐξορίστων μελῶν τῆς *Οἰκογενείας*, καὶ διετήρει μυστικὰς σχέσεις μετὰ τοῦ ταραχοποιοῦ τούτου μέρους τῆς ἀποικίας, ὅπερ αἰωνίως θέλει διαμάχεσθαι κατὰ τῆς διοικήσεως.

Ἔλεγον, καὶ ἐβεβαίουν ὅτι ἡ Μαρδαληνὴ ἐγίνωσκε κάλλιστα τὸ καταφύγιον τοῦ Σμὶθ τοῦ Μεθοδιστοῦ (*), ὅστις εἶχε πυροβολήσει κατὰ τοῦ διοικητοῦ· διϊσχυρίζοντο ὅτι πολλάκις ὑπερέβη τὰ ὄρια καὶ διηυθύνθη πρὸς τὰ Κυανᾶ Ὄρη ἵνα φέρῃ εἰδήσεις εἰς τὸν σφαγέα τῶν ἀγρίων βοῶν Βατερρειλδον, ὅστις ἠφάνιζε πάντας τοὺς κρεωπώλας τῆς ἀποικίας φρονεύων ὁλόκληρα ποίμνια, καὶ πωλῶν τὸ κρέας ἐπὶ τοσοῦτον εὐτελεῖ τιμῇ, ὥστε οἱ ἐργάται χορτασθέντες δὲν ἤθελον πλέον νὰ ἐργασθῶσιν. Ἡ κυβέρνησις ἐμάνθανε τὰς φήμας ταύτας, ἀλλ' ἡ Μαρδαληνὴ ἦτο ἀκατάσχετος.

Τὴν Μαρδαληνὴν Οὐόλρην λοιπὸν ἐνυμφεύθη ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ, — πρῶτον μὲν ἵνα καταστῇ ἐλεύθερος, — ἔπειτα δὲ ἵνα δι' αὐτῆς καταρθώσῃ νὰ συνδιαλεχθῇ μετὰ τοῦ Σμὶθ, Βατερρειλδου καὶ τινων ἄλλων τολμηρῶν τυχοδιωκτῶν, τῶν ὁποίων ἐσύμφερεν αὐτῷ νὰ λάβῃ τὴν συνδρομήν.

(1) Αἱ παραγγελίαι αὗται γίνονται κατὰ τὸν ἑξῆς τύπον· — « Ἅμα λάβητε τὴν παροῦσαν μου, εὐαρεστηθῆτε νὰ μᾶς ἀποστείλητε δέκα γυναῖκας ἁρμοδίου ἡλικίας, ὑγιεῖς τὸ πνεῦμα καὶ τὸ σῶμα, καὶ περάσατε τὰ ἔξοδα εἰς λογαριασμόν κτλ. »

Κεφ. ΙΑ'. — Ὁ βασιλεὺς Λίρης καὶ ἡ βασίλισσα Μάβη.

Σκοτεινήν τινα καὶ ἀσέληνον νύκτα ἓξ ἄνδρες ἐκάθηντο περὶ μεγάλην πυρὰν κατέχουσαν τὸ κέντρον μικρᾶς τινος πλατείας ἐν τῷ μέσῳ πυκνοῦ δάσους. Ὁ ὀφθαλμὸς ἀκολουθῶν τὸν καπνὸδη στρόβιλον ὅστις ἀνίπτατο ἐκ τῆς ἑστίας τοῦ πυρὸς δὲν παρετήρει ἐπὶ τῆς μελαίνης ἐπιφανείας τοῦ σκότους εἰμὴ ὑψηλοὺς καὶ ζωηροὺς κορμοὺς, ἐρυθροὺς ἐκ τῆς λάμψεως τῶν φλογῶν, καὶ ἐστεμμένους ἐπὶ τῶν κορυφῶν ὑπὸ τοῦ λεπτοῦ φυλλώματος τῶν τροπικῶν δασῶν.

Πρὸ τῆς φλογὸς ἐπὶ δύο δικράνων ἐμπεπηγμένων ἐν τῇ γῇ, τρίτη ῥάβδος τεθειμένη ὁριζοντίως ἐστήριζε μέγα τεταρτημόριον διϊξῆρυος τοῦ μεγάλου εἴδους, ὅπερ, κατὰ τὸ ἥμισυ ἐψημένον, ἐξέπεμπε πέριξ τὴν ὀρεκτικὴν κνίσσαν αὐτοῦ.

Ἐν τῇ σκιᾷ ἐφαίνετο ἀόριστος, ὁσάκις πνοὴ ἀέρος καθίστα ζωηροτέρας τὰς φλόγας, ἡ πλατεῖα κατατομὴ καλύβης κεκαλυμμένης διὰ κλάδων παρὰ τὰ πλευρὰ τῆς ὁποίας ἐστηρίζοντο δύο ἢ τρία ἐκ τῶν πυροβόλων ἐκείνων τῶν ἐχόντων μέλανας σωλῆνας, καὶ σκοτεινὰς χαλυβδίνας γραμμὰς, τῶν ὁποίων τὴν κατασκευὴν μόνον οἱ Ἄγγλοι ἐγίνωσκον τότε.

Οἱ ἓξ ἄνδρες ἦσαν παρατεταγμένοι ἐν ἡμικυκλίῳ. Πρῶτον ἐκάθηντο ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ καὶ ὁ Φέργος Ὀβρεάνης, ὧν ἑκάτερος ἔφερε περὶ τὸν ἐπενδύτην τῶν ἐξορίστων τὸν ὁποῖον ἐφόρουν, ζώνην ἐξ ἧς ἐκρέμαντο πιστόλια.

Μετὰ τούτους ἠκολούθει νεανίας μὲ ἦθος σοβαρὸν καὶ σχεδὸν ἀσκητικὸν, ὅστις περιέστρεφε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὸν ὀβελὸν ἐφ' οὗ ἐψήνετο τὸ τεταρτημόριον τῆς διϊξῆρυος, τὴν δ' ἑτέραν περιέφερεν ἐπὶ τοῦ δεσίματος, ὅπερ κατέστη στιλπνὸν διὰ τῆς μακρᾶς καὶ συχνῆς χρήσεως. Μακρᾶς τινος Γραρᾶς κεκοσμημένης διὰ μεταλλίνων κλειθρων. Ἐκάλουν δὲ αὐτὸν ταγματάρχην ἡ Σμὶθ τὸν Μεθοδιστήν· ὑπὸ τὸ τελευταῖον δὲ τοῦτο ὄνομα εἶχε καταδικασθῇ ἐπὶ ἱεροσυλίᾳ, εἰς δεκαπενταετῆ ἐξορίαν.

Ὁ δὲ ἀνὴρ ὁ καθήμενος ἐπὶ τῆς χλόης παρὰ τὸν εὐσεβῆ Μεθοδιστὴν εἶχε πρόσωπον ὡραῖον, περιβεβλημένον ὑπὸ πυκνοῦ γενείου. Ὠνομάζετο Βατερρειλδος, καὶ κατέλιπε τὸ ἰδικὸ Σίναϋ καταπολεμήσῃ τὰς μυριάδας ἐκείνας τῶν βοῶν, τῶν καταγομένων, ὡς λέγουσιν, ἐκ τριῶν ζώων τοῦ εἴδους τούτου, μετενεχθέντων ἐν ἔτει 1790 ὑπὸ τοῦ πρώτου διοικητοῦ τῶν ἐν Αὐστραλίᾳ κατακτήσεων, καὶ ἅτινα ἀπὸ τῆς ἐποχῆς ταύτης κυξήθησαν ὑπερβαλλόντως. Ὁ Βατερρειλδος οὗτος ἦτο ὑψηλὸς, νέος καὶ ἰσχυρός. Ἐξηκολούθει ἀπὸ ἑνὸς ἔτους τὴν παράδοξον αὐτοῦ ἐμπορίαν παρὰ τὴν θέλησιν τοῦ διοικητοῦ καὶ τῶν κρεωπωλῶν τῆς ἀποικίας. Οἱ δὲ κύριοι οὗτοι ἠρκέσθησαν εἰς τὸ νὰ προσφέρωσι βραβεῖον εἰς τὸν ὅστις ἤθελε ῥίψει τὴν κεραλήν του.

Ὁ δὲ πέμπτος ἦτο σχεδὸν γέρων. Τὸ πρόσωπόν του, σύννουν καὶ ὀλίγον εἰρωνικὸν εἶχε, σχέσεις τινὰς πρὸς τὸ ὑπὸ τῶν λιθογράφων ἀποδιδόμενον εἰς τὸν Γάλλον διπλωμάτην Κ. Περίγκαπ δὲ Ταλλεϋράνδον Περικόρδον. Εἶχε τὴν αὐτὴν

(*) Μεθοδισταὶ αἱρετικοὶ Προτεσταντῶν.

ὀξυδέρκειαν τοῦ βλέμματος ὑπὸ τὸ ἔμφρον κάλυμμα ἡμικλείστου βλεφάρου, τὴν αὐτὴν λεπτότητα τοῦ στόματος, καὶ σχεδὸν τὴν αὐτὴν ἔκφρασιν τῆς ἀριστοκρατικῆς ὑπεροχῆς. Πρέπει δὲ νὰ εἴπωμεν πάραυτα ὅτι ὁ γέρων Νέδης Βραΐνης, γνωστότερος ὑπὸ τὸ ὄνομα *βασιλεὺς Λήρης*, δὲν εἶχε τὴν ἀξίωσιν τοῦ νὰ προσπαθῇ νὰ ὁμοιάσῃ περισσότερον πρὸς τὸν ἔνδοξον πρέσβυν.

Ἦτο κακοῦργος τρομερὸς, περιεσκεμμένος, καρτερικὸς, καὶ ἀκάματος. Τὸ ὄνομα τοῦτο, *βασιλεὺς Λήρης*, ὅπερ κατέστησεν ἔνδοξον ἐν τῷ καταλόγῳ τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς, διετήρει ἐκ τοῦ ἀρχαίου ἐπαγγέλματός του τοῦ θεατρικοῦ ὑποκριτοῦ. Οἱ ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας προφέρουσιν εἰσέτι τὸ ὄνομα τοῦτο μὲ σέβας, καὶ ὁ Νόλλης Βρύης ὁ κλειδοῦχος ξύει εἰσέτι τὰ ὦτά του ἐνθυμούμενος τῆς κατεργαριαῖς τοῦ Μίστερ Νέδου Βραΐνη.

Τέλος δὲ ὁ ἕκτος καὶ τελευταῖος ἦτο φαλακρός τις Αἰθίοψ, ὀνομαζόμενος διὰ τοῦτο Ἀβεσαλώμ. Ὁ Ἀβεσαλὼμ εἶχε ῥῖνα ὑπερβαλλόντως σιμὴν, ὀφθαλμοὺς λευκοὺς καὶ μέλανας, ὑπερμεγέθη μῆλα τῶν παρειῶν, καὶ τεσσάρων λιτρῶν χείλη.

Ὁσάκις ὁ Κ. Σμὶθ ἐλησμόνει νὰ περιστρέψῃ τὸν ὀβελὸν, ὁ Ἀβεσαλὼμ τὸν ἀντικαθίστα.

Ταῦτα συνέβαινον κατὰ τὰ δάση τῶν φοινίκων καὶ τῶν διοσκουρείων τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀετοῦ, πέντε ἢ ἓξ μίλλια νοτιοδυτικῶς τῆς Παραμάττας, καὶ δεκαὲξ περίπου μίλλια ἀπὸ τοῦ λιμένος τοῦ Σιδνεῦ.

Οἱ ἓξ οὗτοι ἄνδρες ἐφαίνοντο ἀνυπόμονοι καὶ ἀνήσυχοι Προφανῶς περιέμενόν τινα, καὶ μόνος ὁ αἰθίοψ Ἀβεσαλὼμ προσεῖχεν εἰς τὸν μηρὸν τῆς διδέλφυος.

— Ἠξεύρεις, κύριε Γράαμ, εἶπεν αἴφνης ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν, ὅτι κερδίζω ἑκατὸν λίρας τὸν μῆνα εἰς τὴν ἀποικίαν;

— Ἕως οὗ νὰ σὲ κρεμάσῃ ἡ ἀποικία, Παῦλε· τὸ ἠξεύρω αὐτὸ, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ.

— Ὅσον τὸ κατ' ἐμὲ, ἀπεκρίθη ὁ Κ. Σμὶθ, δὲν ἠμπορῶ νὰ βεβαιώσω ὅτι κάμνω καλαῖς δουλειαῖς, ἀφότου μὲ παρεκίνησεν ὁ διάβολος νὰ πυροβολήσω ἐναντίον τοῦ διοικητοῦ.... Ἀλλὰ πρέπει νὰ μάθωμεν, ἂν εἰς αὐτὴν τὴν δουλειὰ ἡ διαγωγή μας δὲν θὰ μολυνθῇ μὲ κανὲν ἁμάρτημα;

— Ἄνοιξε τὴν Ἁγίαν Γραφήν σου, Πάτερ, ἀπήντησεν ὁ Ῥάνδαλ, καὶ θὰ ἰδῇς ὅτι οἱ υἱοὶ τοῦ Ἰσραὴλ ποτὲ δὲν ἔχασαν τὸ ὄνομα *Λαὸς τοῦ Κυρίου* ὅταν ἐγύμνοναν τοὺς Φιλισταίους.

— Τῳόντι ἐψιθύρισεν ὁ Σμὶθ· ἡ συνείδησίς μου πολλαῖς φοραῖς φαίνεται πολὺ αὐστηρὰ, Κύριε Γράαμ.

— Πάτερ, εἶσαι ἕνας ἅγιος, εἶπεν ὁ βασιλεὺς Λήρης, καθένας τὸ ἠξεύρει, καὶ βέβαια διὰ νὰ μὴν ἀπομακρυνθῇς πολὺ ἀπὸ τὴν ἁγίαν τράπεζαν ἔκαμες τὴν κλεψιὰν ἐκείνην εἰς τὴν ἐκκλησίαν.... Τώρα, Ῥάνδαλ; φίλε μου, μοῦ φαίνεται πῶς ἡ γυναῖκά σου ἀργεῖ πολὺ νὰ ἔλθῃ!... Ἡ πλημμύρα δὲν περιμένει κανένα, καὶ ἔχομε νὰ προπατήσωμεν δεκαὲξ μίλλια ἀπόψε.

— Βέβαια, βέβαια, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ, ἀλλὰ διὰ τὴν αὐτὴν αἰτίαν καὶ ἡ κακομοίρα ἡ Μαρδαληνὴ εἶχε νὰ προπατήσῃ δεκαὲξ μίλλια γιὰ νὰ ἔλθῃ νὰ μᾶς εὕρῃ.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐπεκράτησε σιωπὴ, κατὰ τὴν ὁποίαν δὲν ἠκούσθη, εἰμὴ ὁ ψιθυρισμὸς τῆς νυκτερινῆς αὔρας ἐπὶ τῶν φύλλων, καὶ ὁ ἰδιαίτερος κρότος τὸν ὁποῖον κάμνει ἡ δίδελφυς αἰωρουμένη διὰ τῆς μακρᾶς οὐρᾶς της, τὴν ὁποίαν περιτυλίσσει περί τινα κλάδον, μεταδίδουσα εἰς τὸ σῶμά της κίνησιν σφενδόνης, καὶ ὑπερβαίνουσα δι' ἑνὸς πηδήματος τὸ μεταξὺ τῶν δένδρων διάστημα.

Ὁ Ἀβεσαλὼμ ἐξηκολούθει ἐπαγρυπνῶν ἐπὶ τοῦ ψητοῦ.

Ἆ ναί! ἐπανέλαβεν ὁ Νέδης Βραΐνης, σὲ γνωρίζω ἀπὸ πολὺν καιρὸν, φίλε Ῥάνδαλ, καὶ ἔχω ἐμπιστοσύνην εἰς ἐσέ. Ὅσον διὰ τὸν Βατερφεῖλδον, εἶναι γερὸ παλληκάρι, καὶ κανεὶς δὲν ἠμπορεῖ νὰ ἀρνηθῇ ὅτι ὁ πάτερ Σμὶθ εἶναι ἕνας καλὸς χριστιανός. Εἴμεθα πέντε καλὰ παιδιὰ, καὶ ὅλοι μας ἔχομεν καθαρὴ καρδιά· διότι ὁ Ἀβεσαλὼμ, σὰν πρίγκηπας ποῦ εἶναι ἀπὸ τὸ βασιλικὸν αἷμα τοῦ Κόγκο, ἀξίζει νὰ ἦναι μὲ σημαντικοὺς εὐγενεῖς σὰν ἡμᾶς. Ἀλλὰ ποῖος εἶναι ὁ ἄλλος παρακαλῶ;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἐγένετο περὶ τοῦ Φέργου, ὅστις εἰσέτι δὲν εἶχεν ἀναλάβει τὸν λόγον.

— Ὁ ἕκτος εἶναι ὁ ἀρχηγός μας, βασιλέα Λήρη, ἀπεκρίθη εὐθύμως ὁ Ῥάνδαλ.

Οἱ τέσσαρες ἐξόριστοι ἐθεώρησαν τότε τὸν Φέργον μετὰ προσοχῆς καὶ δυσπιστίας. Καὶ αὐτὸς ὁ Ἀβεσαλὼμ ἠνέῳξε τὸν ὡς μίλτον λάμποντα ὀφθαλμόν του διὰ νὰ τὸν θεωρήσῃ καλλίτερον.

Ὁ Φέργος ἠρυθρίασεν. Ἡ συγκίνησίς του προήρχετο ἀπὸ αἰδοῦς. Ὁ Φέργος ᾐσθάνετο ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ βαθεῖαν ἀποστροφὴν βλέπων ἐκ τοῦ σύνεγγυς τοὺς ἀνθρώπους, τοὺς ὁποίους ἦτο ἠναγκασμένος νὰ μεταχειρισθῇ ὡς βοηθούς. Ὁ Φέργος ὁ ὀνειροπολήσας ἐντίμους μάχας, περιήρχετο σχεδὸν εἰς ἀθυμίαν ἀναλογιζόμενος ὅτι ἔμελλε νὰ λάβῃ ὡς στρατιώτας δολοφόνους καὶ κλέπτας.

Ταῦτα δ' ἔπρεπε νὰ αἰσθάνηται. Σοφιστής τις ἤθελεν εἰπεῖν πάραυτα ὅτι οἱ ὀπαδοὶ τοῦ ἱδρυτοῦ τῆς Ῥώμης ἦσαν κλέπται καὶ δολοφόνοι· ὅτι οἱ στρατιῶται τοῦ Σπαρτάκου ἦσαν δοῦλοι μεμολυσμένοι ὑπὸ παντὸς ἐγκλήματος. Ἀλλ' ὁ Φέργος δὲν ἦτο σοφιστής. ἨΙσθάνετο, καὶ ἡ πρώτη αὕτη ἐπιθεώρησις τοῦ παραδόξου στρατοῦ του τὸν ἐξηυτέλιζε πρὸ τῶν ἰδίων αὐτοῦ ὀφθαλμῶν παριστῶσα αὐτὸν ὡς ἁπλοῦν λῃστήν.

Ἀλλ' ἡ σταθερὰ ἰδέα του ἐτρέφετο ἤδη ἀπὸ δύο ἐτῶν, καὶ ἑνὸς λεπτοῦ ἀποστροφὴ δὲν ἠδύνατο νὰ τὴν καταβάλῃ. Συνῆλθε μετ' οὐ πολὺ, καὶ ἡ θέλησίς του ἠγέρθη ἀκαταδάμαστος καὶ ἰσχυρὰ καθὼς πάντοτε.

Οἱ τέτσαρες ἐξόριστοι παρετήρησαν τὴν συγκίνησίν του, ἀλλ' οὐδόλως καὶ ἠδύναντο νὰ ἐννοήσωσι τὸ αἴτιον.

— Ἆ! ἆ! εἶπεν ὁ βασιλεὺς Λήρης, ὁ εὔμορφος αὐτὸς νέος θέλει νὰ γίνῃ ἀρχηγός μας;

— Καὶ μὲ ποῖα δικαιώματα; προσέθηκεν ὁ Βατερφεῖλδος μετ' ἀγρίου φθόνου.

— Νομίζω, ὑπέκρουσεν ὁ Σμὶθ χαιρετῶν τὸν Φέργον ὡς ἤθελε κάμει ἀληθὴς κύριος, — ὅτι ἠμπορούσαμεν νὰ συσκευθῶμεν διὰ τὴν ἐκλογὴν τοῦ ἀρχηγοῦ μας. Αὐτὸ εἶναι ἕνα πρᾶγμα, θαῤῥῶ, ποῦ ἔχομεν τὴν ἄδειαν νὰ τὸ ἐξετάσωμεν.

— Ἐδουάρδε Βραΐνη, Παῦλε Βατερφεῖλδε, καὶ σὺ πάτερ, ἢ κύριε Σμὶθ, εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ ἐγειρόμενος, ἐδὼ θὰ συυμφωνήσωμεν διὰ σοβαρὰν ὑπόθεσιν. Σᾶς γνωρίζω ὅλους καὶ γνωρίζω καὶ τὸν κύριον τοῦτον. Μὰ τὴν τιμήν μου, ὁ καλλίτερος ἀπὸ ἡμᾶς δὲν ἀξίζει ἴσα μὲ τὸ νύχι του. Ἰδοὺ ἡ γνώμη μου.

— Πῶς!... ἠθέλησε νὰ ἀναβοήσῃ ὁ Βατερφεῖλδος.

— Δὲν ὁμιλῶ διὰ σὲ, Παῦλε, διέκοψεν αὐτὸν ἀταράχως ὁ Ῥάνδαλ, εἶσαι δυνατὸς καὶ δὲν φοβεῖσαι οὔτε Θεὸν οὔτε διάβολον· ἀλλὰ ἔχομεν καὶ τὸν Σμὶθ ποῦ εἶναι δυνατὸς καὶ ἐκεῖνος, καὶ δὲν φοβεῖται κανένα, καὶ ἔχει κοντὰ εἰς τὰ ἄλλα τὸ προτέρημα ὅτι εἶναι ὁ ἐπιτηδειότατος ὑποκριτὴς τοῦ κόσμου... ἀλλὰ ἠμπορῶ νὰ προτιμήσω ἀπὸ τὸν Σμὶθ τὸν εὔθυμον βασιλέα μας Λήρη, ποῦ καταφέρνει τοὺς ἀνθρώπους ὅπως θέλει, ποῦ ἐννοεῖ ὅλα τὰ πράγματα, καὶ ποτὲ δὲν στενοχωρεῖται.

— Καταλαμβάνω τί θὰ πῇς, Ῥάνδαλ! διέκοψεν αὐτὸν καὶ ὁ Ἐδουάρδος Βραΐνης γελῶν· — μὲ ὅλον αὐτὸν τὸν πρόλογον θὰ μᾶς εἰπῇς πῶς προτιμᾷς τὸν ἀγαπημένον σου ἀπὸ ἐμένα;...

— Δέν με ἐννόησες, βασιλέα Λήρη!... λησμονεῖς τὸν Ἀβεσαλὼμ, ποῦ δὲν τοῦ ὁμοιάζει κανεὶς γιὰ νὰ ψήνῃ ἕνα μερὶ τῆς καγκουροῦς καὶ διὰ πολλὰ ἄλλα πράγματα.... Προτιμῶ ἀπὸ ἐσὲ τὸν Ἀβεσαλὼμ... προτιμῶ τὸν ἑαυτόν μου ἀπὸ τὸν Ἀβεσαλὼμ... καὶ κηρύττω ὅτι εἶμαι παιδάριον ἐμπρὸς εἰς τὸν Φέργον Ὀβρεάνην.

— Αὐτὰ ὅλα εἶναι κοροφέξυλα! ἐμορμύρισεν ὁ Παῦλος δυσαρεστηθεὶς διὰ τὴν ἐσχάτην θέσιν τὴν ὁποίαν τῷ ἔδιδον.

— Κανεὶς δέν σε ἐμποδίζει, Βατερφεῖλδε ἀπήντησεν ὁ Ῥάνδαλ, νὰ ἐξακολουθῇς τὸ ἐμπόριόν σου εἰς τὸ διάστημα τῶν δέκα ἐτῶν ποῦ σοῦ μένουν νὰ κάμῃς.

— Ἔτσι εἶναι! ἀνεβόησεν ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν ἐρυθριῶν ὑπ' ὀργῆς· — καὶ ἂν ἐγὼ σὲ καταγγείλω!

— Στάσου, εἶπεν ὁ Φέργος τιθέμενος πρὸ τοῦ Ῥάνδαλ ὅστις ἡτοιμάζετο νὰ ἀπαντήσῃ· — τί πρέπει νὰ κάμω εἰς τοῦτον τὸν ἄνθρωπον διὰ νὰ τῷ δείξω ὅτι εἶμαι καλλίτερός του;

Ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν ἀνεπήδησεν ὄρθιος ἀφρίζων ὑπὸ λύσσης.

— Πρέπει νὰ μοῦ ἀποδείξῃς ὅτι τὸ αἷμά σου βράζει καλλίτερα ἀπὸ τὸ ἰδικόν μου, ζητιάνε τῆς Ἰρλάνδας! ἀνεβόησε. Μὰ τὸ ὄνομα τοῦ διαβόλου, μήπως θαῤῥῇς πῶς μόνε τὰ βῴδια ἠξεύρω νὰ γδέρνω;

Ἔσυρε ταχέως ἐκ τῆς θήκης τὴν μακρὰν μάχαιραν ἥτις ἐχρησίμευεν αὐτῷ νὰ διαμελίζῃ τὸ προϊὸν τῶν κυνηγίων του, καὶ ὥρμησε κατὰ τοῦ Φέργου μετ' ἀκατανοήτου ταχύτητος. Εἰς μάτην ὁ Ῥάνδαλ ἠθέλησε νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἄπιστον καὶ αἰφνίδιον ταύτην προσβολήν· δὲν ἔλαβε καιρὸν, καὶ οἱ δύο ἀντίπαλοι κατέπεσαν ὁμοῦ ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐφάνησαν μαχόμενοι ἐν τῇ σκιᾷ συγκεχυμένοι, ἔπειτα δὲ ἠγέρθη ὁ ἕτερος αὐτῶν. Οὗτος δὲ ἦτο ὁ Φέργος Ὀβρεάνης, καὶ ἐκράτει τὴν μάχαιραν τοῦ Παύλου.

Ἡ πάλη αὕτη ἐγένετο τοσοῦτον αἰφνίδιος καὶ ταχεῖα ὥστε οἱ παρευρισκόμενοι ἐκπλαγέντες, ἔμενον, ἐκτὸς τοῦ Ῥάνδαλ Γράαμ, ἐν τῇ θέσει τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου κατεῖχον, ἀκίνητοι καὶ ἄναυδοι. Ὁ αἰθίοψ διακόψας τὸ ἔργον του διέτεινε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔκπληκτος.

Οὔτε αὐτὸς οὔτε οἱ ἄλλοι ἤλπιζον βεβαίως νὰ ἴδωσι τὸν Φέργον ἀνιστάμενον πρῶτον. Τὸ πρόσωπον τοῦ νέου Ἰρλανδοῦ ἐξαφθὲν ὑπὸ τοῦ ἀγῶνος τὸν ὁποῖον κατέβαλε, ἀνέλαβε τὴν ἔκφρασιν ἐκείνην τῆς ἀκατασχέτου δυνάμεως, ἥτις ἀνέλαμψε πολλάκις περὶ τὸ μέτωπόν του κατὰ τὰς στιγμὰς τοῦ μεγίστου κινδύνου ὡς ὑπερφυσικὸν σέλας. Τὸ ὡραῖον αὐτοῦ ἀνάστημα ἀνωρθώθη αἴφνης· ὁ ὀφθαλμός του ἠκτινοβόλει καὶ ἐξέπεμπεν λάμψιν ὑπερηφανείας.

Οἱ πέντε ἐξόριστοι ἐνόμισαν ὅτι ἐτετέλεστο πλέον ὁ Παῦλος Βατερφεῖλδος, καὶ οὐδ' ἐπειράθησαν νὰ τὸν βοηθήσωσι· τοσοῦτον ᾐσθάνθησαν ἑαυτοὺς τὴν στιγμὴν ταύτην δεσποζομένους ὑπὸ τῆς ὑπερηφάνου ὑπεροχῆς τοῦ Φέργου. Ἀλλ' οὗτος ἀντὶ νὰ κτυπήσῃ ἀφῆκε τὴν μάχαιραν νὰ καταπέσῃ, καὶ συνεσταύρωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους του.

Ὁ Βατερφεῖλδος ἠγέρθη πάλιν μεμωλωπισμένος, ἔλαβε τὸ ὅπλον του, καὶ ἐφάνη παραβάλλων νοερῶς τὰ χαρίεντα καὶ λεπτοφυῆ μέλη τοῦ Φέργου πρὸς τὰ μέλη καὶ τὸ ἀθλητικὸν σῶμα ἑαυτοῦ.

— Τῳόντι, εἶπε μετὰ τραχύτητος ἐν ᾗ ἀνεμίγνυτο ἐνταυτῷ ἡ εἰλικρίνεια καὶ τὸ πεῖσμα· — νά με πάρ' ὁ διάολος ἂν καταλαβαίνω πῶς τοῦτο τὸ ἄσπρο καὶ γυναίκειο χέρι ἠμπόρεσε νὰ γυρίσῃ τὸ χέρι μου, καὶ νὰ μὲ κάμῃ νὰ τὸν ἀφήσω. Ἀλλὰ τοῦτο εἶναι ποῦ εἶναι, ἂς τ' ἀφήσωμεν.... Ὑπάρχει καὶ ἓν ἄλλο πρᾶγμα ἀκόμη, προσέθηκε μετὰ φωνῆς πραοτέρας κύριε, μοῦ ἐχάρισες τὴν ζωήν· ὀλίγον μὲ μέλει δι' αὐτήν· ἀλλ' ὅπως δήποτε, ὅταν τύχῃ περίστασις, ἠμπορεῖς νὰ ἐλπίζῃς εἰς τὸν Παῦλον Βατερφεῖλδον.

Μόλις ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους, καὶ καγχασμὸς ὀξὺς, δόλιος καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἐκπέμψῃ ὁ λάρυξ οὐδενὸς τῶν

ἐξορίστων ἀντήχησε σχεδὸν ἐν τῷ μέσῳ αὐτῶν, καὶ τοὺς ἔκαμε νὰ ἀποσκιρτήσωσιν. Ἐν τούτῳ δὲ ἀνθρωπίνη τις μορφὴ μικροτάτη καὶ φαινομένη ὄντως παράδοξος εἰσέδυσε μεταξὺ τοῦ Σμὶθ καὶ τοῦ νέγρου, καὶ συνεκάθησε παρὰ τὴν ἑστίαν.

— Ἡ βασίλισσα Μάβη! (*) ἀνεβόησεν ὁ Ἐδουάρδος Βραίνης.

— Ἡ Μαρδαληνή! εἶπον οἱ ἄλλοι, αἴφνης ἀναμνησθέντες τὸ αἴτιον τῆς συναθροίσεώς των.

Ἡ Μαρδαληνὴ ἐτέθη ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς ἑστίας ὥστε νὰ ἦναι ἀπέναντι τῆς ὀμηγύρεως. Ἡ μακρὰ καὶ μέλαινα κόμη της, λελυμένη ἐκ τῆς ταχείας καὶ ἐσπευσμένης πορείας της, ἐκρέματο διακεχυμένη περὶ αὐτὴν μέχρι τοῦ ἐδάφους. Αἱ ῥυτίδες της δὲν ἐφαίνοντο ἐν τῇ τρεμούσῃ λάμψει τῆς ἑστίας, τῆς ὁποίας αἱ ἐρυθραὶ ἀνταυγάσεις ἐπέθετον ζωηρὰ χρώματα ἐπὶ τῶν παρειῶν της. Τὰ ἴχνη τῶν παθῶν καὶ τῆς ἡλικίας ἐξέλιπον τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκ τοῦ προσώπου της καὶ διὰ τοῦτο ἀνεφαίνετο νέον. Ταῦτα ἦσαν παροδική τις ἐπάνοδος τῶν ἄλλοτε τοσοῦτον ἰσχυρῶν θελγήτρων της ἐν τῷ μέσῳ τῶν εὐθυμιῶν τοῦ Λονδίνου τῶν καταστραφέντων ἐν τῷ ψυχρῷ τάφῳ τοῦ Ἀνθρακώδους Ποταμοῦ. Ἀνελάμβανεν ἐνταῦθα ἐπ' ὀλίγα λεπτὰ χωρὶς νὰ τὸ ἠξεύρῃ ὑπὸ τὸ παράδοξον τοῦτο ἡμιαυγὲς φῶς τὸ λησμονηθὲν θέλγητρον τοῦ ἀκτινοβολοῦντος βλέμματος καὶ τοῦ θείου αὐτῆς μειδιάματος.

— Μπράβο! εἶπεν ἐξακολουθοῦσα νὰ γελᾷ· — μπράβο, Παῦλε! Ἂν ἤμουν εἰς τὴν θέσιν τοῦ κυρίου, φίλε μου, θὲ νὰ σὲ σκότονα σὰ λυσασμένο βῶδι ποῦ εἶσαι!... Καλησπέρα, γεροβασιλέα Λήρη· καλησπέρα πάτερ ἅγιε Εὐαγγελιστά· καλησπέρα σὺ ποὺχεις τὰ πολλὰ μαλλιὰ υἱὲ τοῦ Δαβὶδ, τιμημένο καὶ ἄξιο παλληκάρι μου Ἀβεσαλώμ· καλησπέρα, Ῥάνδαλ, ἀγαπητέ μου σύζυγε.... Θέλετε νὰ σᾶς πῶ εἰδήσεις; πάγει καλὰ, ἀλλὰ εἶμαι λαφασμένη, καὶ δὲν ἠμπορῶ νὰ προφέρω οὔτε μιὰ λέξιν.

Μετὰ τὸ προοίμιον τοῦτο, ὅπερ ἐπρόφερε μὲ ἦθος σκωπτικὸν καὶ μὲ στωμυλίαν διαψεύδουσαν προφανῶς τοὺς τελευταίους αὐτῆς λόγους, ἡ Μαρδαληνὴ ἠνέῳξε κιβώτιον ἐκ κασσιτερωτοῦ σιδήρου κρεμάμενον ἐκ ταινίας τινὸς περιερχομένης ἐν εἴδει τελαμῶνος περὶ τὸ σῶμά της, καὶ ἔχυσεν ἐπὶ τῶν γονάτων της κατὰ τὸ κοίλωμα τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς ἓν μέτρον βρώμης ὅπερ ἐκοσκίνησεν ἐπιμελῶς.

— Ἔλα δὰ, Μαρδαληνὴ, ὁμίλει φρόνιμα, εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ. Τί νέα ἔχεις νὰ μᾶς εἰπῇς;

— Ἔχει πολλὰ μικρὰ πετράδια ἡ βρώμη αὐτὴ, σίζυγέ μου, ἀπεκρίθη σοβαρῶς ἡ Μαρδαληνή! Ὁ πραγματευτὴς ποῦ μοῦ τὸ ἐπώλησε εἶναι κλέπτης.

— Συχαμερὸς κλέπτης, βασίλισσα Μάβη, ὑπέκρουσεν ὁ Νέδης (*) Βραίνης· — ἄλλα δὲν θὰ μᾶς πῇς;...

— Ὅλοι ἐδὼ δὲν εἴμεθα κλέπται, βασιλέα Λήρη;... Θὰ σᾶς πῶ ὅ,τι ἀγαπᾶτε, ἂν μ' ἀφήσητε νὰ ἀναπνεύσω.... Νιν!

Ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦτο σιγανὰ συνοδεύσασα αὐτὸ διὰ συριγμοῦ. Πάραυτα δ' ἠκούσθη κρότος διὰ τῶν θάμνων. Αἱ κληματίδες αἵτινες ἐκρέκαντο ἀπὸ τὸν θόλον τῶν μεγάλων δένδρων, καὶ συνεπλέκοντο ἐπὶ τοῦ ἐδάφους ἀπεμακρύνθησαν ἀνοίγουσαι δρόμον εἰς ὡραῖον μικρὸν ζῶον, μόλις ὑπερβαῖνον κατὰ τὸ μέγεθος τὴν δορκάδα, ὅπερ ἀνεπήδησεν ἐπὶ τῆς χλόης, εἰσέβαλε τὴν χαρίεσσαν κεφαλήν του μεταξὺ τῶν γονάτων τῆς Μαρδαληνῆς, καὶ ἤρχισε νὰ τρώγῃ τὴν προπαρασκευασθεῖσαν βρώμην.

Οἱ ἐξόριστοι ἐγίνωσκον κάλλιστα τὰς διαθέσεις τῆς Μαρδαληνῆς, τὴν ὁποίαν ὁ γέρων Βραίνης, διακεκριμένος ἐραστὴς τοῦ Σακεσπείρου, ἐπεκάλεσε βασίλισσαν Μάβην, οὐχὶ τόσον διὰ τὸ μικρὸν ἀνάστημά της, ὅσον διὰ τὸν φαντασιώδη χαρακτῆρά της, ὥστε δὲν παρεκίνησαν αὐτὴν περισσότερον νὰ ἐξηγηθῇ, ἀλλ' ὑπέμενον.

Ἡ Μαρδαληνὴ περιέμεινε μέχρις οὗ τὸ Νιν τελειώσῃ τὸ ἐκ βρώμης γεῦμά του μέχρι τοῦ τελευταίου κόκκου.

— Πλάγιασ' ἐδὼ, ζορκάδι μου, εἶπεν ἀκολούθως· ἐπροπάτησες δεκαπέντε μίλλια ἀπόψε, καὶ θὰ προπατήσῃς ἴσως ἀκόμη ἄλλα δεκαπέντε....

— Ἀπόψε λοιπὸν θὰ γίνῃ; διέκοψεν αὐτὴν πάραυτα ὁ Ῥάνδαλ.

— Ἄνδρα μου, εἶσαι πολὺ βιαστικὸς, ἀπήντησεν ἡ Μαρδαληνή. Θαῤῥῶ πῶς τώρα ἀκόμη ἐπροσπαθούσατε νὰ σφαχθῆτε ἀναμεταξύ σας σὰν ἄγρια θηρία ἀντὶ νὰ σκεθρῆτε σὰν φρόνιμοι ἄνθρωποι διὰ ὑποθέσεις ζωῆς καὶ θανάτου.... Νά, τὸ κρέας σας ἐψήθη. Φάγετε, σᾶς λέγω.... Ποιὸς ἠξεύρει ἂν θὰ ξαναφάγετε πιὰ εἰς τὴν ζωήν σας καγκαροῦν!

Ὁ φαλακρὸς αἰθίοψ, ἀνυπόμονος νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς συμβουλῆς ταύτης, ἐκβαλὼν ταχέως ἐκ τοῦ ᾠδείου τὸ ψητὸν, ἐξέτεινεν αὐτὸ ἐνώπιόν του ἐπὶ ἐστρωμένων φύλλων. Ὁ Σμὶθ ἀποθέσας τὴν Ἀγίαν Γραφήν του ἐνέπηξε τὴν μάχαιράν του εἰς τὸ τρυφερότερον μέρος τῶν νώτων τοῦ ζώου, καὶ κατέλιπεν οὕτως τὸ πνεῦμα διὰ τὴν σάρκα. Οἱ ἄλλοι τὸν ἐμιμήθησαν.

Ἐνῷ δ' ἐγευμάτιζον, ἡ Μαρδαληνὴ ἐκάθησεν ἐν ἀνέσει, κρίνασα πρέπον νὰ διηγηθῇ τὰ τῆς ἀποστολῆς της. Ἐξετέλεσε δὲ τοῦτο διὰ καθαρῶν καὶ ἀκριβῶν ὅρων, οὐδὲν λησμονοῦσα, καὶ δεικνύουσα οὕτως ὅτι ἤθελεν εἶσθαι δύσκολον νὰ ἐκλέξωσιν ἄγγελον εὐρυέστερον αὐτῆς.

— Μπράβο! Μαρδαληνὴ, μπράβο, βασίλισσα Μάβη! ἀνεβόησεν ὁ Νέδης Βραίνης, ὅτε ἐτελείωσε. Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ διηγηθῇ κανεὶς μὲ περισσότερη χάρι μιὰ κακὴν εἴδησιν.

— Νὰ πάρ' ὁ διάολος τὸν κρουσαροκυνηγὸν ἐκεῖνον, εἶπεν ὁ Παῦλος.

— Τὴν ἐχάσαμεν αὐτὴ τὴ δουλειὰ, ἐψιθύρισεν ὁ Ῥάνδαλ, καὶ δέν μας μένει πλέον παρὰ νὰ ὑπάγωμεν πάλιν εἰς τὸ Σιδνεῦ.

Ἡ Μαρδαληνὴ προσήλωσε τὸ ὀξὺ βλέμμα της ἐπὶ τοῦ Φέργου, ὅστις ἐφαίνετο ὀνειροπολῶν βαθέως.

— Ὁ Κύριος δὲν ὡμίλησεν; εἶπεν.

Ἡ ἔμμεσος αὕτη ἐρώτησις ἔκαμε τὸν Φέργον νὰ ἀνασκιρτήσῃ.

— Θέλετε νὰ μὲ ὑπακούσητε; ἠρώτησεν οὗτος αἴφνης.

— Ναὶ, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ.

Οἱ λοιποὶ ἐδίστασαν. — Ἡ Μαρδαληνὴ συνωφρυώθη, καὶ ἐκτύπησε διὰ τοῦ ποδὸς ἐξ ἀνυπομονησίας.

— Ὅσον δι' ἐμένα, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ σραγεὺς τῶν βοῶν, ἔχω τὴν διάθεσιν, ἐπειδὴ ἔχεις καλὴ καρδιὰ καὶ καλὸ χέρι.

— Θὰ σὲ ὑπακούσω, εἶπε καὶ ὁ Σμὶθ, ἂν μᾶς ἐξηγήσῃς....

— Δὲν θὰ σᾶς ἐξηγήσω τίποτε.

— Μὲ τὴν βοήθειαν τοῦ Θεοῦ! ἀνεβόησεν ὁ Νέδης Βραίνης· — εἶμαι ἰδικός σου, καὶ σοῦ ὁρκίζομαι νὰ σοῦ εἶμαι καὶ πιστὸς καὶ νὰ σοῦ φυλάγω σέβας, καὶ ἐγὼ καὶ τὸ ἄξιο παλληκάρι ὁ Ἀβεσαλώμ.

— Καὶ ἐγὼ θὰ κάμω καθὼς καὶ οἱ ἄλλοι, ἐψιθύρισεν ὁ Σμὶθ.

Ἠγέρθησαν δὲ, καὶ ὁ Φέργος ἐπανέλαβεν.

— Κύριοι, σᾶς διατάττω νὰ ἀναβῆτε εἰς τὰ ἄλογά σας. Πρέπει νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν παραλίαν πρὶν ἐξημερώσῃ.

Ἐξ ἵπποι ἦσαν προπαρεσκευασμένοι καὶ περιέμενον ὀλίγον μακρὰν τῆς καλύβης τοῦ σφαγέως τῶν βοῶν, διότι ἡ ἐκδρομὴ εἶχεν ἀποφασισθῇ ἀπὸ πολλοῦ, καὶ μόνον τὸ ἀπροσδόκητον πρόσκομμα ὅπερ ἀνήγγειλεν ἡ Μαρδαληνὴ, παρήγαγε τὸν δισταγμόν.

Μετά τινα λεπτὰ, πάντες ἦσαν ἔφιπποι, ἡ Μαρδαληνὴ ὡς καὶ οἱ λοιποὶ, καὶ ἀνεχώρησαν καλπάζοντων τῶν ἵππων.

Ἦτο εἰσέτι νὺξ ὅτε ἔφθασαν ἀπέναντι τῆς θαλάσσης. Μόνον δὲ γραμμή τις ὀλιγώτερον σκοτεινὴ ἐφαίνετο πρὸς ἀνατολὰς καταδεικνύουσα μακρόθεν μελαντέρας τὰς ὑψηλὰς κορυφὰς τῶν φοινίκων. Ἡ αὐγὴ δὲν ἔμελλε βεβαίως νὰ βραδύνῃ.

Τὸ μέρος τῆς παραλίας ἔνθα ἐστάθη ἡ συνοδία τῶν ἱππέων, ἦτο πάντη ἔρημον. Οἱ ἵπποι ἐδέθησαν εἰς τὰ τελευταῖα δένδρα, καὶ ἡ μικρὰ συνοδία προσῆλθε παρὰ τὴν ὄχθην.

— Τὸ σημεῖον! εἶπεν ὁ Φέργος.

Ὁ Βατερφειλδος ἔφερεν εἰς τὸ στόμα του κέρας βοὸς, καὶ ἐξέπεμψε τρεῖς βραγχώδεις καὶ παρατεταμένους ἤχους, τοὺς ὁποίους αἱ ἀντηχήσεις τῶν ἐνδοτέρων μερῶν ἀπέστειλαν πρὸς ἀλλήλας, καὶ ἐξέπνευσαν ἐντὸς τῶν μεμακρυσμένων δασῶν.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν λάμψις ἀκτινοβολοῦσα ἔλαμψεν ἐπὶ τοῦ πελάγους, φωτίζουσα τῇδε κακεῖσε τὰς ἀδαμαντίνας κορυφὰς τῶν κυμάτων. Διήρκεσε δὲ μίαν στιγμήν. Μόλις ἀναφθεῖσα ἡ λάμψις ἔσβυσε πάλιν.

Οἱ ἓξ ἐξόριστοι κατεκλίθησαν ἐπὶ τῆς ὄχθης, καὶ περιέμειναν.

Κεφ. ΙΒ'. — Εἴκοσι καντάρια ἀνθρωπίνου κρέατος.

Ὑπῆρχεν ἐν τῷ λιμένι τοῦ Σιδνεῦ ἐν Βέτ-σὶπ μέλλον νὰ ἀποπλεύσῃ εἰς τὴν Ἀγγλίαν. Οἱ ἓξ ἐκεῖνοι ἐξόριστοι τοὺς ὁποίους εἴδομεν συνηθροισμένους εἰς τὰ δάση τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀετοῦ συνέλαβον τὸν σκοπὸν νὰ τὸ κηρυεύσωσιν.

Ἡ Μαρδαληνὴ ἀποσταλεῖσα εἰς Σιδνεῦ, ἵνα μάθῃ ἂν οἱ συνωμόται τῆς πόλεως ταύτης ἠδυνήθησαν νὰ προμηθευθῶσι λέμβον καὶ ὅπλα, εἶχε φέρει δύο εἰδήσεις ἀντὶ μιᾶς. Ἡ λέμβος ἦτο ἑτοίμη καὶ ὡπλισμένη, ἀλλ' εἶχε προσορμισθῆν εἰς τὸν λιμένα, καὶ πειρατοθήρας (croiseur) τις τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος, πειρατοθήρας τις προσελθὼν εἰς τὴν ὄχθην ἵνα συλλέξῃ τὸ πλήρωμά του τὸ ἀποδεκατισθὲν ὑπὸ τῶν Γάλλων πειρατῶν, οἵτινες τοσοῦτον σκληρῶς κατεπολέμησαν τοὺς Ἄγγλους κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τῆς αὐτοκρατορίας· ἦτο δὲ ἡ κορβέττα *Δήμητρα* ἐκτωκαίδεκα πυροβόλων.

Ὡς προείπομεν, τὰ ὑπὸ τῆς Μαρδαληνῆς ἀγγελθέντα ἦσαν ἀκριβῆ. Τὰ δὲ περὶ τῆς κορβέττας *Δήμητρος* εἶχον ὡς ἑξῆς.

Ὁ ὑποκυβερνήτης Νάπερ ὁ διοικῶν τὸ πλοῖον, εἶχε, καθὼς συμβαίνει τοῦτο γενικῶς καθ' ὅλα τὰ παράλια τῆς μεσημβρινῆς Νέας Νοτίου Οὐαλλίας, εἶχεν ἀποστείλει νὰ ζητήσῃ παρὰ τοῦ διοικητοῦ καταδίκους τινὰς τῶν ὁποίων παρῆλθεν ἡ προθεσμία, καὶ ἐπεθύμουν νὰ μεταβῶσιν εἰς Ἀγγλίαν. Ἀποτυχόντος δὲ τοῦ διοικητοῦ, ὁ ὑποκυβερνήτης Νάπερ διέταξε τὰ καθ' ἑαυτὸν ὅπως ἠδυνήθη. Δύο τῶν ἀξιωματικῶν του ἀπέβησαν εἰς τὸ Σιδνεῦ, καὶ συνδιελέχθησαν μετὰ τοῦ ἐπιστάτου τῶν δημοσίων ἔργων, ὅστις ἀπήλαυε τῆς ὑπολήψεως ἀνδρὸς ἐπιτηδείου πρὸς τὸ στρατολογεῖν. Ὁ ἐπιστάτης ἔλαβε κατὰ πρῶτον μεγάλην ποσότητα ἀργυρίου, διότι τοῦτο εἶναι ἡ ἀρχὴ πάσης καλῆς συνενοήσεως· ἔπειτα δὲ ὑπεσχέθη τριάκοντα εὐτόλμους ναύτας.

Ὁ τρόπος τῆς στρατολογίας ἔμελλε νὰ γίνῃ ἁπλούστατα. Πέντε ἢ ἓξ τῶν πιστῶν τοῦ ἐπιστάτου ἤθελον φροντίσει νὰ μεθύσωσι τὸ ἑσπέρας τοὺς μέλλοντας γενέσθαι ναύτας, τοὺς ὁποίους οἰνοβαρεῖς ὄντας ἔμελλον νὰ μεταφέρωσι δι' ἀμαξῶν

(*) Πλάσμα ὑπερφυσικὸν τοῦ Σακεσπείρου σμικρότατον τὸ σῶμα.

(*) Νέδης, ὑποκοριστικὸν τοῦ Ἐδουάρδου.

μέχρι τῆς παραλίας ἤμισυ μίλλιον μακρὰν τοῦ Σιδνέϋ εἰς συμφωνηθέν τι μέρος. Τρεῖς ἦχοι διὰ τῆς σάλπιγγος ἔμελλον νὰ ἦναι τὸ σημεῖον πρὸς τὴν κορβέτταν, ἥτις πάραυτα ἤθελε πέμψει τὴν λέμβον της. Τὰ λοιπὰ ἤθελον γίνει εὐκολώτατα, καὶ οἱ τριάκοντα λησταὶ ἔμελλον νὰ ἐξυπνήσωσι τὴν ἐπιοῦσαν ἀπελεύθεροι καὶ ναῦται τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

Ἀπὸ τῆς ἀναχωρήσεως ἐκ τοῦ ποταμοῦ τοῦ Ἀετοῦ ὁ Φέργος Ὀβρεάνης ἦτο σιωπηλὸς καὶ σύννους ἐν τῷ μέσῳ τῶν συντρόφων του ἐνίοτε οἱτινες ἀπεναντίας συνδιελέγοντο, εὐθύμως Ἐνῷ ἀπεῖχον μίαν εἰσέτι λεῦγαν ἀπὸ τῆς παραλίας, ἠρώτησε τὴν Μαρδαληνὴν κατ' ἰδίαν ἐπί τινας στιγμάς.

Φθάσας, ὡς προείπομεν, ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν ἔκαμε τὸ σημεῖον. Τὸ δὲ ἐπὶ τοῦ πελάγους παρατηρηθὲν φῶς ἦτο ἐκ τῆς *Δήμητρος*.

— Πόσον μακρὰν ἀπὸ τὴν παραλίαν εἶναι ἀραγμένη ἡ κορβέττα; ἠρώτησεν ὁ Φέργος.

— Τρία ἢ τέσσαρα μίλλια, κύριε, ἀπεκρίθη ἡ Μαρδαληνή.

— Καὶ τὸ μπέϊ-σίπ;

— Εἶναι μέσα εἰς τὸν λιμένα δεμένον εἰς τὴν προκυμαίαν.

— Ὥστε, εἶπεν ὁ βασιλεὺς λήρης, ἂν κυριεύσωμε τὸ μπέϊ-σίπ, θὰ καταβυθισθοῦμεν ἀπὸ τὴν κορβέττα.

Ὁ Κ. Σμὶθ ἐξέπεμψε βαθὺν στεναγμόν.

— Νὰ πάρ' ὁ διάολος! ἐμορμύρισεν ὁ Παῦλος Βατερφεῖλδος, — ἐγὼ, νὰ σὰς πῶ, τὴν φοβοῦμαι αὐτὴ τὴ δουλειά!

— Καὶ οἱ ἄνθρωποί μας, ἠρώτησε πάλιν ὁ Φέργος τὴν Μαρδαληνὴν, — ποῦ εἶναι;

— Πεντακόσια βήματα μακρὰν ἀπ' ἐδῶ κατὰ τὸ ἀκροτήριον τοῦ Βουνοῦ τῆς Ἀγελάδας.

— Ἔχομεν ἀκόμη καιρὸν ἡμίσειαν ὥραν... εἶσαι βεβαία, Μαρδαληνὴ, ὅτι τοῦτο εἶναι τὸ ἀκριβὲς μέρος τῆς συναπαντήσεως;

— Βεβαιοτάτη, κύριε... καὶ ἐπειδὴ ἀπήντησαν εἰς τὸ σημεῖον, φαίνεται ὅτι ὁ ἐπιστάτης δὲν ἐφύλαξε τὴν ὑπόσχεσίν του.

Ὁ Φέργος ἐσκέφθη ἐπὶ μίαν στιγμήν.

— Κύριε, εἶπεν ἀκολούθως, τὸ μπέϊ σὶπ εἶναι ἓν ἄθλιον πλοῖον. Μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τῆς κορβέττας δὲν πρέπει νὰ διστάσωμεν.

Ὁ Βατερφεῖλδος ἐξέπεμψε καγχασμόν· ὁ Σμὶθ ἔκυψε τὴν κεφαλήν· ὁ αἰθίοψ Ἀβεσαλὼμ περιέστρεψε τοὺς μεγάλους ὀφθαλμούς του, καὶ ὁ βασιλεὺς Λήρης ἔκαμε κίνημα ἐκπλήξεως. — Ἡ Μαρδαληνὴ ἐκρότησε τὰς χεῖράς της φωνάζουσα μπράβο.

— Ἐξηγήσου, Ὀβρεάνη, εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ μὲ ἦθος ἀνήσυχον.

— Καὶ συλλογήσου, προσέθηκεν ὁ γέρων Νέδης Βραίνης, ὅτι δὲν εἴμεθα ἱπόται περιπλανώμενοι.

— Ἡ Ἁγία Γραφὴ λέγει· Μὴ φυσιωθῇς ὑπὸ τοῦ δαίμονος τῆς ἀλαζονείας· ἐψιθύρισεν ὁ Σμίθ.

— Καὶ μήπως λέγει ἡ Ἁγία Γραφὴ καὶ τοῦτο, ἀνεβόησεν ὁ Βατερφεῖλδος· — ὅταν πέντε καλὰ Παλληκάρια τὰ μπλέξουν μὲ ἕνα λωλὸ, νὰ τὸν ἀρίνουν στὴ μέση, καὶ νὰ πηγαίνουν στὴ δουλειά των!

— Ἡ γνώμη μου εἶναι ὅτι πρέπει νὰ προσβάλωμεν τὴν κορβέττα *Δήμητρα*, ἀπήντησεν ἀταράχως ὁ Φέργος — ἀντὶ νὰ ἐμπλεχθῶμεν μὲ τὸ χονδρὸν ἐκεῖνο μπέϊ-σίπ, ὁπότε θὰ ἤμεθα πάντοτε ἐκτεθειμένοι εἰς τὸν τυχόντα.... Ῥάνδαλ, σὲ παρακαλῶ, πήγαινε εἰς τὸ Βουνὸ τῆς Ἀγελάδας, καὶ φέρε ἀμέσως τοὺς ἀνθρώπους μας.

Ὁ Ῥάνδαλ ὑπήκουσε χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ.

— Ἐγὼ ἐπιστρέφω εἰς τὰ βῶδια μου, εἶπεν ὁ Βατερφεῖλδος ἀνιστάμενος.

— Ἐπίστρεψε εἰς τὰ βῶδια σου, κύριε.... Ἀφοῦ ἄπαξ κυριεύσωμεν τὴν κορβέτταν, ἔχομεν δέκα ὀκτὼ κανόνια, καὶ ἡ θάλασσα εἶναι εἰς τὴν ἐξουσίαν μας.

— Εἴδομεν τοὺς διαβολοπειρατὰς ἐκείνους νὰ γίνωνται πλούσιοι μὲ ἑκατομμύρια λίρας! εἶπεν ἀναστενάζων ὁ Κ. Σμὶθ, τοῦ ὁποίου *ἔτρεχαν τὰ σάλια του*· — ἀλλὰ εἶναι μεγάλο κρίμα νὰ κάνῃ κανεὶς αὐτὴ τὴ τέχνη.

Ὁ Βατερφεῖλδος ἐκάθησε πάλιν, καὶ κατέστη προσεκτικός

— Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἀποφασίσῃ νὰ σκοτωθῇ διὰ ἑκατομμύρια λίρας, ἐπανέλαβεν ὁ βασιλεὺς Λήρης μετά τινα σιωπήν· — ἀλλὰ πρέπει νἄχῃ καὶ ἐλπίδας.... Τώρα λοιπὸν μοῦ φαίνεται ὅτι ὅλα εἶναι ἐναντίον μας.... Ἡ κορβέττα πρέπει νὰ ἔχῃ ἐπάνω διακοσίους πενῆντα ἀνθρώπους. Ἐπειδὴ ζητεῖ τριάντα πρέπει νὰ ἔχῃ διακοσίους εἴκοσι.

— Ἂν ἦτο κενὴ, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος, δὲν τὴν ἤθελα· διότι δὲν θὰ ἤμεθα ἱκανοὶ νὰ τὴν μεταχειρισθῶμεν....

— Ἔχεις λοιπὸν συνεννοημένους ἀνθρώπους ἐπάνω;

— Ἔχω συνεννοημένους ἀνθρώπους ἐπάνω, ἀπήντησεν ὁ Φέργος μετὰ δισταγμοῦ.

Ὁ γέρων Νέδης τὸν ἐθεώρησε κύπτων.

— Εἶναι δυνατὸν καὶ αὐτὸ, ἐψιθύρισεν ἐπὶ τέλους· — καὶ ἔπειτα ἐγήρασα πιὰ πολὺ ὥστε δὲν ἠμπορῶ νὰ γίνω πλούσιος μὲ ἄλλη δουλειὰ παρὰ ἂν γένω πειρατής.... Θά σε ἀκολουθήσω ὅπου καὶ ἂν ὑπάγῃς, κύριε Ὀβρεάνη.

Ἡ λευκὴ γραμμὴ ἥτις ἀνεφαίνετο ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος καθίστατο ἐρυθρὰ, ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα ἦσαν εἰσέτι ἐν τῷ σκότει.

Ἡ λέμβος ἐν ᾗ ἦσαν οἱ συνωμόται ἔφθασε μετ' οὐ πολὺ ὁδηγουμένη ὑπὸ τοῦ Ῥάνδαλ. Ἦσαν δὲ εἴκοσι καὶ ὀκτώ.

— Ὁ βασιλεὺς Λήρης εἶναι φρόνιμος ἄνθρωπος, εἶπεν ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν· — ἐπιθυμῶ νὰ ἐμβῶ καὶ ἐγὼ στὴ δουλειὰ, ἀλλά....

— Δὲν ἀγαπῶ, διέκοψεν αὐστηρῶς ὁ Φέργος, νὰ φιλονεικῶ μαζῆ σου. Δὲν θέλω τὰ Ἀλλά σου...

Ὅσοι εἶναι μαζῆ μου πρέπει νὰ ὑπακούουν, τίποτε ἄλλο.

— Καλό! καλό! κύριε, διέκοψεν αὐστηρῶς ὁ Παῦλος ἐκπλαγεὶς ἐκ τῆς ὀλιγωρίας ἥτις ἐδεικνύετο εἰς τὴν συνδρομὴν αὐτοῦ. — Δὲν εἶμαι ἄνθρωπος νὰ φιλονεικῶ, καθὼς βλέπετε, καὶ ἐπειδὴ ἔκαμα τόσον κόπον ὥστε νὰ ἔλθω ἕως ἐδῶ, θὰ σᾶς ὑπακούσω....

Οἱ ὀκτὼ καὶ εἴκοσι συνωμόται ἐπήδησαν ἐπὶ τῆς παραλίας. Οἱ πλεῖστοι δὲ αὐτῶν ἦσαν μεγαλόσωμοι, καὶ ἐφαίνοντο ῥωμαλέοι καὶ εὔτολμοι. Ὑπῆρχον ἐν αὐτοῖς ἄπλοῖ κατάδικοι· ἀλλ' οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἐκ τῶν ἀδαμάστων καὶ τολμηρῶν ἐκείνων κακούργων, τοὺς ὁποίους ἡ πρώτη τιμωρία δὲν ἀναχαιτίζει, καὶ τοὺς ὁποίους εἰς μάτην προσπαθοῦσι νὰ ἐνθάψωσιν εἰς τὰ ψυχρὰ μεταλλεῖα τοῦ Ἀνθρακώδους Ποταμοῦ. Εἶναι σιδηροδέσμιοι, ἔγκλειστοι, καὶ φρουρούμενοι· ζῶσι διακοσίους πόδας ὑπὸ τὴν γῆν, ἀλλ' ὅταν ἐπέλθῃ ςάσις καὶ λυσσώδης ἀπόπειρα, ἀναφαίνονται πάλιν ὡς τόσοι δαίμονες. Φονεύουσι τοὺς φύλακας αὐτῶν μὲ τὰ λείψανα τῶν δεσμῶν· ἐκτελοῦσι θαύματα ῥωμαλεότητος, καρτερίας καὶ ἀνδρείας, καὶ εἶναι δίκαιον νὰ εἴπωμεν ὅτι ὁ εὐτελέστατος αὐτῶν μεταχειρίζεται ἐν τῷ βίῳ αὐτοῦ περισσοτέραν ἐπιτηδειότητα καὶ τόλμην ἢ ὅση ἤθελε χρειασθῆ διὰ νὰ συγκρουσθῶσιν ἓξ ἥρωες.

Ὁ γέρων Νέδης, ὁ Παῦλος καὶ ὁ Σμὶθ ὁ Μεθοδιστὴς συνηνώθησαν πάραυτα μετ' αὐτῶν. Ἡ νὺξ ἦτο εἰσέτι σκοτεινοτάτη, καὶ ὅμως ἀνεγνώριζον ἀλλήλους ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ.

— Καλημέρα, Τόμη! καλημέρα, Σαμουὴλ! καλημέρα, Τόβη! παιδιά μου, ἀνεβόησεν ὁ βασιλεὺς Λήρης. Πάγει καλὰ, μὰ τὸν Θεόν! ἔχομεν ἄξια παλληκάρια.

Ὁ Φέργος ἔλαβε κατ' ἰδίαν τὸν Ῥάνδαλ Γράαμ.

— Γνωρίζεις τοὺς ἀνθρώπους τούτους; εἶπεν.

— Ὅλους σχεδὸν, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ, ἀλλὰ νὰ μὲ πάρ' ὁ διάολος, ἂν καταλαβαίνω τί σοῦ κατέβηκε.

— Ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ ἐλπίσῃ εἰς αὐτούς;

— Κατὰ τὰς περιστάσεις... ἂν ἡ δουλειὰ τοὺς ἀρέσκῃ....

— Ἀποκρίσου, Ῥάνδαλ! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος μετὰ σοβαρότητος. Κινδυνεύομεν ἐδῶ τὰ πάντα διὰ μίαν μόνην ἐλπίδα.... Εἶναι ἀνδρεῖοι;

— Ὅσον δι' αὐτὸ, ναί... σκυλιὰ μοναχὰ, Ὀβρεάνη... καὶ εὐπειθεῖς ἐπίσης.

— Κατάταξέ τους εἰς κύκλον, εἶπεν ὁ Φέργος. Ὁ καιρὸς εἶναι κατεπείγων.... Νομίζω ὅτι ἀκούω ἤδη τὸν κρότον τῆς κώπης.

Ὁ Ῥάνδαλ ὑπήκουσε, καὶ ὁ Φέργος εὑρέθη μετ' οὐ πολὺ ἐν τῷ μέσῳ ὀκτὼ καὶ εἴκοσι λησταῖων.

— Κύριοι, εἶπεν, ἔχετε πέντε λεπτὰ νὰ σκεφθῆτε. Ἰδοὺ περὶ τίνος πρόκειται· ἡ λέμβος τοῦ πολεμικοῦ πλοίου τὸ ὁποῖον εἶναι ἠγκυροβοληµένον εἰς τὸν λιμένα θὰ ἔλθῃ ἐδῶ μετ' ὀλίγα λεπτά· ἔρχεται νὰ ζητήσῃ τριάκοντα ἀνθρώπους τοὺς ὁποίους πρέπει νὰ παραδώσουν εἰς αὐτὴν εἰς τοῦτο τὸ μέρος, τριάκοντα ἀνθρώπους ἀναισθήτους ἀπὸ τὴν μέθην, τοὺς ὁποίους θὰ φορτώσουν ὡς σάκκους μαλλίου ἢ ὡς βαρέλλια.... εἴσθε μόνον εἴκοσιοκτώ· ἀλλ' ὁ μαῦρος οὗτος καὶ ὁ Κ. Βατερφεῖλδος θὰ συμπληρώσουν τὸν ἀριθμόν.... Θέλετε λοιπὸν νὰ περάσετε κατ' αὐτὸν τρόπον ἐπάνω εἰς τὴν κορβέτταν;

— Τί διαβολοϊδέα! ἐμορμύρισεν ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν.

— Τί νὰ κάμωμεν; ἠρώτησαν δύο ἢ τρεῖς ἄλλαι φωναί.

— Ἄ! ἆ! εἶπεν ὁ βασιλεὺς Λήρης, καταλαβαίνω· καλὴ δουλειά!

— Διὰ νὰ ἀποφύγωμεν τοὺς κινδύνους τῆς ἐφόδου, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος· διὰ νὰ φθάσωμεν διὰ μιᾶς καὶ χωρὶς νὰ πολεμήσωμεν ἕως τὸ κατάστρωμα τοῦ ὡραίου πλοίου, τοῦ ὁποίου τότε τὰ δεκαοκτὼ κανόνια θὰ μᾶς γυρίσουν τὴν πλάτην.

Ὁ Βατερφεῖλδος ἐκτύπησε τὸ μέτωπόν του.

— Μὰ τὴν πίστι μου, ἀνεβόησε, θαῤῥῶ πῶς κ' ἐγὼ τὸ κατάλαβα.... Ἐμπρὸς, παλληκάρια μου! τρεῖς ζητοκραυγὰς διὰ τὸν ἀρχηγό μας! Ἰδοὺ μιὰ δουλειὰ ποῦ ἀξίζει.

Ὁ Φέργος ἀνεχαίτησεν ὅσον ἠδυνήθη τὸν αἰφνίδιον ἐνθουσιασμὸν τοῦ σφαγέως τῶν βοῶν, ὅστις πλέον δὲν εἶχεν ἀνάγκην νὰ τὸν παρακινήσωσι. Δι' ὀλίγων ἐξέθεσε τὸ σχέδιόν του, τοῦ ὁποίου ἡ τολμηρότης ἠδύνατο νὰ θέλξῃ τοὺς ἀλλοκότους στρατιώτας του. Ὁ βασιλεὺς Λήρης ἐπεδοκίμασεν αὐτὸ καθ' ὅλα, καὶ ὁ Κ. Σμὶθ ἀπεφήνατο ὅτι ἀφοῦ φθάσωσιν ἐπὶ τῆς κορβέττας ἠδύναντο νὰ ἐξιλεώσωσι τὸν Θεὸν φέροντες τὴν λαμπάδα τῆς ἀληθείας εἰς τὰς ἀγρίας χώρας. Τοῦτο δὲ δὲν διήγειρεν οὐδεμίαν φιλονεικίαν.

Κατὰ διαταγὴν τοῦ Φέργου οἱ εἴκοσιν ὀκτὼ νεήλυδες, ὁ Βατερφεῖλδος καὶ ὁ μαῦρος Ἀβεσαλὼμ ἐξηπλώθησαν ἐπὶ τῆς ἄμμου, κρύψαντες τὰ ὅπλα ὑπὸ τὰ ἐνδύματά των. Ὁ δὲ Φέργος, ὁ Ῥάνδαλ, ὁ βασιλεὺς Λήρης καὶ ὁ Σμὶθ ἔκρυψαν καὶ αὐτοὶ τὰ ὅπλα των, ἀλλ' ἔμειναν ἀκίνητοι. Ἡ Μαρδαληνὴ ἐκάθησεν ἐπί τινος βράχου.

Ἤδη ἠκούετο κάλλιστα ὁ κρότος τῶν κωπῶν τῆς λέμβου, ἥτις μόλις ἀπεῖχεν ἑκατὸν ὀργυιάς.

— Μὴ κινῆσθε! εἶπεν ὁ Φέργος χαμηλῇ τῇ φωνῇ — κινδυνεύει ἡ ζωὴ ὅλων μας! ἐδῶ, εἰς τὴν λέμβον, ἐπὶ τοῦ πλοίου κάμετε τὸν μεθυσμένον, κάμετε πῶς κοιμᾶσθε....

— Καθένας μας, διέκοψεν αὐτὸν ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν, ἔτυχε περίστασις πολλαῖς φοραῖς νὰ τὰ κάμῃ αὐτὰ μὲ τὰ σωστά του.... Ἔννοια σου, καπετάνιε!

— Ὦ! ἐφώναξαν ἐκ τῆς λέμβου.

— Αἴ! ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Λήρης.

— Ποῖοι εἶσθε;

— Νὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεός! ποῖοι εἶσθε σεῖς;

— Ἀξιωματικοὶ τῆς κορβέττας *Δήμητρος*.

— Ἡμεῖς εἴμαστε, ἀπεκρίθη ὁ γέρων Νέδης, τέσσερεις τίμιοι Ἐγγλέζοι, καὶ ἡ βασίλισσα Μάβη, ἡ γυναῖκά μου, ὅλοι ἀπὸ τὸ σπίτι τοῦ Κ. Κουνίγγου, τοῦ ἐπιστάτου, ποῦ στέλνει τὰ προσκυνήματά του εἰς τὸν ὑποκυβερνήτην Νάπερ.

— Καὶ ἔπειτα;

— Καὶ τοῦ στέλνει ἐκεῖνο ποῦ ξέρετε, κύριε ἀξιωματικέ!

Ἡ λέμβος ἀπεῖχεν ὀλίγας ὀργυιὰς μόνον ἀπὸ τῆς παραλίας. Ἓν δὲ τελευταῖον καὶ ἰσχυρὸν κίνημα τῆς κώπης προσώρμισεν αὐτήν. Μετ' ὀλίγον προσωρμίσθη καὶ ἑτέρα τις λέμβος. Ὁ ἀξιωματικὸς, εἷς ναύκληρος, καὶ πέντε ἢ ἓξ ναῦται ἐπήδησαν ἐπὶ τῆς παραλίας.

— Δέν σας ἐπεριμέναμεν πλέον ἀπόψε, εἶπεν ὁ νέος ἀξιωματικός.

— Ἠργήσαμεν, ἀπήντησεν ὁ Νέδης, ὅστις διὰ τὴν ἡλικίαν του παρίστατο ὡς ὁ ἔμπιστος τοῦ ἐπιστάτου· — ἀλλὰ τὰ παλληκάρια αὐτὰ βαστοῦνε καλὰ στὸ μπράντι, καταλαβαίνετε, ἀξιωματικέ· ἐχρειασθήκαμε ἓξ ὥρας μὲ τ' ὡρολόγι, διὰ νὰ τοὺς φέρωμε εἰς αὐτὴν τὴν κατάστασιν.

— Πόσοι εἶναι;

— Καμμιὰ εἰκοσαριὰ καντάρια, κύριε, ἂν ὑποθέσωμεν ὅτι καθένας ἀπὸ αὐτοὺς ζυγίζει ἑκατὸν πενῆντα λίτρας.

— Ὦ Θεέ μου μεθύσι ποῦ τὸ ἔχουν! ἀνεβόησε τὴν στιγμὴν ταύτην μετὰ θαυμασμοῦ ὁ ναύκληρος, ἐξετάσας αὐτοὺς ἐκ τοῦ πλησίον· — κύριε Ζόνς, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος εἰς τὸν ἀξιωματικὸν, εἶναι καλοὶ κατεργάριδες, μὰ τὴν πίστι μου.

Ὁ νέος ἀξιωματικὸς ἀνέλαβεν ἦθος σοβαρόν.

— Ὁ Κουνίγγος, εἶπε, δὲν ἤθελε τολμήσει νὰ ἀπατήσῃ ἀξιωματικὸν τοῦ βασιλέως. . . . Ἐμβαρκαρίσετέ τους!

Ὁ ναύκληρος ἔλαβε πάραυτα τὸν Βατερφεῖλδον ἐκ τῶν ὤμων, ἐνῷ δύο ναῦται ἥρπασαν ἑκάτερον τῶν ποδῶν του.

— Ἕνας! ἠρίθμει ὁ ἀξιωματικός.

Ὁ Βατερφεῖλδος κατέπεσε βαρέως ἐντὸς τῆς λέμβου.

— Βάλε νὰ πιοῦμε! ἐμορμύρισε μετὰ ρωνῆς συγκεχυμένης.

Οἱ ναῦται ἐκάγχασαν.

— Δύο! — τρεῖς! — τέσσαρες! — πέντε! ἠρίθμει ὁ ἀξιωματικὸς ὁσάκις εἷς τῶν ἐξορίστων ἐρρίπτετο ἐντὸς τῆς λέμβου ὡς δέμα ἐμπορευμάτων. — κάμε γρήγορα, Σάμη, παιδί μου, ἐντὸς ὀλίγου θὰ ἐξημερώσῃ. . . . Ἓξ, — ἑπτὰ, — ὀκτώ. . . .

— Ἔβαλαν ἀπὸ κάθε εἶδος, εἶπεν ὁ ναύκληρος· — ἀκόμη καὶ ἕνα ἀράπη.

Ὁ Ἀβεσαλὼμ ἐμορμύρισεν ἀσυναρτήτους τινὰς λόγους, καὶ κατέπεσεν ἐντὸς τῆς λέμβου.

— Ἐννέα, — δέκα, — ἕνδεκα, ἐπανέλαβεν ὁ ἀξιωματικός· — δώδεκα. . . . Κύριε, ἐλπίζω ὅτι θὰ μᾶς ἀκολουθήσετε εἰς τὸ πλοῖον. Ὁ συνταγματάρχης Νάπερ θέλει εὐχαριστηθῇ μεγάλως νὰ σᾶς ἰδῇ.

— Βέβαια, βέβαια, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Νέδης,— ὁ συνταγματάρχης εἶναι πολὺ ἀξιαγάπητος, καὶ ἡ εὐγενία σας εἶσθε ἕνας νέος ἀξιωματικὸς καλοαναθρεμμένος. Θὰ σᾶς ἀκολουθήσω μὲ τοὺς τρεῖς συντρόφους μου, καὶ μὲ τὴ γυναῖκά μου, ποῦ ἐπιθυμεῖ νὰ ἴδῃ ἕνα καράβι τοῦ βασιλέως.

— Διάβολε! ἐψιθύρισεν ὁ Σάμης· — διὰ τοὺς τέσσαρες κατεργάριδες ὑπομονὴ πιά· μὰ τὴν γυναῖκα τί νὰ τὴν κάμωμεν;

Ὁ ἀξιωματικὸς ἐπέβαλεν αὐτῷ πάραυτα σιωπὴν καὶ ἐπανέλαβε τὴν ἀρίθμησίν του· ὁ ἀριθμὸς ἦτο πλήρης.

— Σάμη, εἶπε, δώσε τὸ χέρι σου εἰς τὴν Κυρίαν. . . . Κύριοι, ἐμβῆτε σᾶς παρακαλῶ. Ἕνα ταξειδι περισσότερον θὰ κάμῃς, Σάμη, τίποτε ἄλλο, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος εἰς τὸν ναύκληρον· — θὰ κρατήσωμε τοὺς τέσσαρες κατεργάριδες καὶ θὰ στείλωμεν ὀπίσω τὴν κυρία.

Ὁ ἀξιωματικὸς ἦτο ὡραῖον παιδίον δέκα ἢ δεκαπέντε ἐτῶν, ῥοδόχρουν καὶ ξανθὸν, ἐκ καλῆς οἰκογενείας, καὶ ἔχον ἀνατροφὴν ἐξαίρετον. Ἀλλὰ λησμονοῦσιν εἰς τὰ σχολεῖά μας νὰ διδάξωσι τοὺς νέους ναύτας ὅτι ἡ ἀπιστία δὲν ἀποτελεῖ τὴν ἐπιτηδειότητα, καὶ μολύνει τὴν γενναιότητα.

Ὁ Σάμης ἔδωκε τὴν χεῖρά του εἰς τὴν Μαρδαληνὴν Οὐόλφην, ἥτις ἐπέβη ἐπὶ τῆς ἑτέρας λέμβου, ἐν ᾗ ἦσαν ἤδη οἱ τέσσαρες ὑποτιθέμενοι ὑπηρέται τοῦ ἐπιστάτου. Αἱ δύο λέμβοι ἀπεμακρύνθησαν πάραυτα.

Ὁ ἀξιωματικὸς καθ' ὅλον τὸν πλοῦν ἐξήταζε τοὺς τέσσαρας ξένους μετὰ περιεργείας. Ὁ Φέργος μάλιστα ἐφαίνετο ἐπισύρων τὴν προσοχήν του.

— Τὸ εὔμορφον αὐτὸ παιδὶ μόνον ἀξίζει τὰ τριάντα ἐκεῖνα κτήνη τῆς ἄλλης λέμβου, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ εἰς τὸν ναύκληρον Σάμην· — βεβαίως ἁρμόζει νὰ ὑπηρετῇ.

— Ἁρμόζει πολὺ, κύριε Ζόνς, ἀπεκρίθη ὁ ναύκληρος γελῶν, καὶ ἀρκεῖ ἡ γρηὰ ἐκείνη, — ἡ βασίλισσα Μάβη, καθὼς τὴν ὀνομάζουν, — νὰ φέρῃ εἰς τὸν Κ. Κουνίγγον τοὺς ἀσπασμοὺς τοῦ ὑποκυβερνήτου.

Ἡ αὐγὴ προυχώρει. Ἡ κορβέττα ἐφαίνετο διαγράφουσα ἀμυδρῶς ἐπὶ τοῦ ἐρυθροῦ οὐρανοῦ τὰς μελαίνας καὶ λεπτὰς γραμμὰς τοῦ ἐξαρτύματος αὐτῆς. Οἱ κεκλιμένοι ἱστοί της ἐκινοῦντο ἀσθενῶς καὶ βραδέως, τὸ σκάφος της συνεχέετο μετὰ τοῦ βαθέως κυανοῦ χρώματος τῆς θαλάσσης, ἐπὶ τὴν ὁποίαν ἡ ἀφανὴς καὶ ἀμυδρὰ ἔτι αὐγὴ δὲν ἐξέπεμπεν εἰσέτι λάμψεις.

Τὰ πάντα ἐν τῷ πλοίῳ ἦσαν ἐν γαλήνῃ καὶ σιωπῇ, καὶ μόνον ὅτε αἱ δύο λέμβοι ἔρθασαν ὑπὸ τὴν κορβέτταν, φωνή τις ἐκ τοῦ θωρακίου ἐπρόφερε τὸ, Τίς εἶ!

Μετὰ μίαν στιγμὴν περιέστρεφον τὰς τροχαλίας. Τὰ εἴκοσι καντάρια τοῦ ἀνθρωπίνου κρέατος ἀνεβιβάσθησαν ἀλληλοδιαδόχως ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, ὅπου ἔμειναν ἐξοπλωμένοι, καὶ μὴ δυνάμενοι νὰ κινηθῶσιν.

Ἔπειτα δὲ διεδέχθησαν αὐτοὺς οἱ τέσσαρες ἀπεσταλμένοι τοῦ Κ. Κουνίγγου, ἀμέσως μετὰ τοὺς ὁποίους παρηκολούθησεν ἡ βασίλισσα Μάβη. Ἡ ἀνάβασις ταύτης ἐγένετο πρόφασις πολλῶν ἀστεϊσμῶν εἰς τοὺς ναύτας τῆς *Δήμητρος*. Ὅταν ὁ Ἄγγλος ἀστειεύηται, καὶ τοῦτο εἶναι γνωστὸν ἐρ' ὅλης τῆς γῆς, δὲν φαντάζει πρὸς τὴν εὐθυμοῦσαν ἐκείνην ἄρκτον, ἥτις φρενεύει τοὺς φίλους της διὰ λιθοβολημάτων ἐπὶ τῇ προφάσει τοῦ νὰ ἀπαλλάξῃ αὐτοὺς ἐκ τῆς σκνιπὸς τῆς καθημένης ἐπὶ τῆς παρειᾶς των. Οἱ ναῦταί μας ὑπερβαίνουσι καὶ τὴν ἄρκτον, καὶ εἶναι οἱ τρομερώτατοι κωμῳδοὶ τοῦ κόσμου. Ἡ μικρόσωμος γυνὴ ἐταλαντεύθη ἐπὶ πολὺ ῥιπτομένη ἐκ τῆς μιᾶς πρὸς τὴν ἄλλην τροχαλίαν, καὶ ἔπειτα ἠγέρθη διὰ μιᾶς ῥιφθεῖσα ὡς σφαῖρα καὶ ἡμιθανὴς ἐκ τοῦ τρόμου.

Ὁ ὑποπλοίαρχος, *γερολύκος* κοντὸς, παχὺς καὶ ἔχων ὄψιν τραχεῖαν καὶ εἰδεχθῆ ἐξέβαλε τὴν κεφαλήν του ἐκ τοῦ ὀπαίου.

— Ἐτελείωσεν ἡ δουλειά; ἠρώτησεν.

— Ναὶ, ὑποπλοίαρχε, ἀπεκρίθη ὁ ἀξιωματικός.

Ὁ ὑποπλοίαρχος ἀνέβη ὅλως ἐπὶ τοῦ καταστρώματος, καὶ διέταξε νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὸν φανὸν ἵνα ἐπιθεωρήσῃ τοὺς νεήλυδας. Κατὰ τὴν ἐπιθεώρησιν, ἐκτύπα πολλάκις διὰ τοῦ ποδός του τοὺς ὑποτιθεμένους οἰνοβαρεῖς, καὶ τοῖς ὑπέσχετο ἐρ' ὅρκου ὅτι δὲν ἤθελον πίνει εἰμὴ μόνον ὕδωρ καθ' ὅλον τὸν πλοῦν.

— Ἄμ' αὐτοὶ πάλιν τί εἶναι; ἠρώτησε δεικνύων τὸν Φέργον καὶ τοὺς συντρόφους του.

— Αὐτοὶ, ἀπεκρίθη ὁ βασιλεὺς Λήρης, εἶναι ἄνθρωποι ποῦ τοὺς χρεωστεῖτε ἑκατὸν λίρας.

— Καλὰ, καλά! ἐμορμύρισεν ὁ ὑποπλοίαρχος —Γιατί νὰ μᾶς φέρῃς αὐτοὺς τοὺς κατεργάριδες, κύριε Ζόνς;

Ὁ ἀξιωματικὸς ἀντὶ νὰ ἀποκριθῇ, ἐψιθύρισε λέξεις τινὰς παρὰ τὸ οὖς του.

— Ἄ! ἄ!. . . εἶπεν ὁ ὑποπλοίαρχος. — Ἔ! Ἔ!. . . ἄ! διάβολε!. . . Πήγαινε νὰ ζητήσῃς τὸν πλοίαρχον, κύριε Ζόνς.

Ὑπῆρχον ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τεσσαράκοντα περίπου ναῦται ἐνασχολούμενοι εἰς διάφορα ἔργα καὶ οἱ πλεῖστοι ἦσαν ἄοπλοι. Εἶχεν ἤδη ἐξημερώσει. Ὁ γέρων Νύδης ἤγγισε τὸν βραχίονα τοῦ Φέργου.

— Ἔ λοιπόν; εἶπεν,

Ἀλλ' ὁ Φέργος δὲν ἀπεκρίθη. — Ἦτο ὠχρός. Ἀσθενὴς σπασμὸς ἐτάραττε τὰ χείλη του.

— Ἔ λοιπὸν, εἶπε καὶ ὁ Ῥάνδαλ, μήπως περιμένεις ὅλον τὸ κατάστρωμα νά; . . .

Ὁ Φέργος δὲν ἀπεκρίθη καὶ πάλιν. Παράδοξόν τι αἴσθημα διηγείρετο ἐν αὐτῷ. Μήπως ἦτο φόβος; Ὄχι. Ὁ Καῖσαρ ἐδίστασε βεβαίως πρὶν ὑπερβῇ τὸν Ῥουβικῶνα.

Βάρος κατέθλιβε τὴν καρδίαν τοῦ Φέργου. Αὐτὸς ὁ πρὸ ὀλίγου τοσοῦτον ὁρμητικὸς ἠσθάνετο ἑαυτὸν νεναρκωμένον καὶ ψυχρότατον. Σιδηροῦν πιεστήριον συνέθλιβε τὴν συνείδησίν του. — Τὸ σημεῖον τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ δώσῃ ἦτο ὁ θάνατος ἀνθρώπου· ὁ Φέργος ἐδίσταζεν.

Ὁ Φέργος ἐδίσταζεν ὄχι διότι τὴν ἐσχάτην ταύτην στιγμὴν ἡ ἐπιχείρησίς του τῷ ἐφαίνετο γιγαντωδεστέρα καὶ μᾶλλον παράλογος ἢ κατὰ τὰς ἡμέρας, καθ' ἃς ἐν σιωπῇ ἀνελογίζετο μακρόθεν τοὺς περισπασμοὺς καὶ τοὺς κινδύνους· ὄχι διότι μετὰ τὴν πρώτην ταύτην μάχην τὴν ἄνισον καὶ θρασεῖαν, ἔπρεπε νὰ ἐπιχειρήσῃ καὶ ἄλλας μᾶλλον ἀνίσους καὶ ἔτι τολμηροτέρας. Περὶ τούτων ἦτο ἐνδομύχως πεπεισμένος. Ἐγίνωσκε τοὺς κινδύνους, ἀνεμέτρησε τὰ προσκόμματα, καὶ ὁ ὀξυδερκὴς ὀφθαλμός του δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους δύναται νὰ ἀπατήσῃ ἡ ἀπόστασις. Παρίστατο εἰς τὴν μάχην ὡπλισμένος διὰ σταθερᾶς καὶ ἀκλονήτου θελήσεως. Δι' αὐτὸν δὲν ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἔκπληξις. — Ὁ Φέργος δὲν ἐδίσταζε πρὸ τοῦ Ῥουβικῶνος.

Ἀλλ' ἔπρεπε νὰ προσβάλῃ ἄνθρωπον αἰφνιδίως, νὰ φονεύσῃ πρὶν προκαλέσῃ αὐτόν. Ὁ βραχίων του καθίστατο ἀκίνητος ὡς μόλυβδος. — Οὕτως ἦτο πλασμένος φυσικῶς. Ἠδύνατό τις νὰ παρεξηγήσῃ τὸν διςαγμὸν του λέγων. Ἡ πρᾶξις αὕτη εἶναι τὸ πρῶτον βῆμά του, καὶ τὸ πρῶτον βῆμα εἶναι ἐπίπονον. . . . Ὁ Φέργος χαρακτὴρ ἔχων ἀκλόνητον ἦτο τότε ὅ,τι ὑπῆρξε καὶ μετὰ ταῦτα. Τὸ πνεῦμά του ἠδύνατο νὰ αὐξήσῃ ἀλλ' ὄχι καὶ ἡ καρδία του. Δεκαπενταετεῖς ἀνηλεεῖς μάχαι δὲν ἠδύναντο νὰ μαράνωσι τὸ τρυφερὸν τοῦτο ἄνθος, τὴν ῥωϊκὴν ταύτην τιμὴν, ἥτις εἰσέδυσε, κατὰ παράδοξον καὶ παρὰ φύσιν συνδυασμὸν εἰς τὰς μᾶλλον ἀξιοκαταφρόνητους πράξεις του. . . .

Ὁ Ῥάνδαλ ὅστις βεβαίως δὲν ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν τύψιν ταύτην τοῦ συνειδότος, τοῦ ἔβλιψε σρυδρῶς τὸν βραχίονα.

— Ὀβρεάνη, ροβεῖσαι; τὸν ἠρώτησεν.

— Ὄχι, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος, ζητῶν τέλος ὑπὸ τὰ ἐνδύματά του τὴν λαβὴν πιστολίου· — ἐντρέπομαι.

Τὴν στιγμὴν ταύτην οἱ ἀξιωματικοὶ τῆς κορβέττας ἀνέβησαν σωρηδὸν διὰ τοῦ ὀπαίου καὶ διευθύνθησαν πρὸς τὸν ὅμιλον τὸν συγκείμενον ἐκ τοῦ Φέργου καὶ τῶν τριῶν συντρόφων του.

— Φέρετε τοὺς ἀνθρώπους τούτους εἰς τὸ ἀμπάρι, εἶπεν ὁ ὑποκυβερνήτης Νάπερ ἐξετάσας αὐτούς· — τὰ καμιτσιά μας θὰ τοὺς κάμουν καλοὺς ναύτας.

Τὸ αἷμα ἐπανῆλθε πάραυτα εἰς τὰς παρειὰς τοῦ Φέργου, ὅστις ἀνωρθώθη, καὶ ἀνύψωσε τὸν λόκον τοῦ πιστολίου του Ἔμελλε πλέον νὰ πολεμήσῃ, καὶ ὄχι νὰ σράξῃ.

— Μὴ προχωρήσῃς, εἰδεμὴ σὲ φονεύω! εἶπεν

εἰς τὸν ὑποπλοίαρχον ὅστις διηυθύνετο πρὸς αὐτὸν ἵνα ἐκτελέσῃ τὴν διαταγὴν τοῦ Νάπερ.

Τὸ φῶς τῆς ἡμέρας ἦτο εἰσέτι ἀμυδρὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἴδῃ ὁ ὑποπλοίαρχος ὅτι ὁ Φέργος ἦτο ὡπλισμένος. Ἐξηκολούθησε προχωρῶν πρὸς αὐτὸν ὑψωμένην ἔχων τὴν σπάθην.

— Ἄ! ἀνεβόησεν ὁ Φέργος μετ' ἐνθουσιώδους χαρᾶς, καὶ ὡσανεὶ οἱ σύντροφοί του ἠδύναντο νὰ ἐννοήσωσι τὴν ἰδίαν του· —ἐπιφυλάττουν πάντοτε ἱκανὴν ἀπιστίαν καὶ ἀγένειαν ἵνα προκαλέσωσι τὴν ἔροδον καὶ νὰ μὴ ἀφήσωσι τόπον εἰς τὸν οἰκτον. Ἐλᾶτε νὰ λογαριασθῶμεν, Ἄγγλοι..

Ὁ ὑποπλοίαρχος τῆς κορβέττας κατέπεσε, διαπερασθεὶς τὸ μέτωπον ὑπὸ σφαίρας. Ἀλλ' εἶχεν ἰδεῖ τὸ κίνημα τοῦ Φέργου, καὶ ἔλαβε καιρὸν νὰ κτυπήσῃ αὐτόν. Γραμμὴ μακρὰ καὶ βαθεῖα ἐχαράχθη ἐρυθρὰ ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ Ὀβρεάνη ἀπὸ τῆς ὀρρύος μέχρι τῆς παρυφῆς τῆς κόμης καὶ τὸ πρόσωπόν του κατεκλύσθη ὑπὸ αἵματος.

Τρομερὰ κραυγὴ ἀντήχησε μετὰ τὴν ἐκπυρσοκρότησιν τοῦ πιστολίου· τοῦτο ἦτο τὸ σημεῖον. Τὰ *εἴκοσι κανόνια* τοῦ ἀνθρωπίνου κρέατος ἀνεπήδησαν καὶ ὥρμησαν ὡς τίγρεις κατὰ τοῦ πληρώματος. Ἡ ὁρμὴ αὕτη ὑπῆρξε μανιώδης, ἀκατάσχετος καὶ μεταδοτική. Τὸ αἷμα ἐρρεύσε παντοχόθεν, καὶ ἅμα ἐρρεύσε τὸ αἷμα, οἱ ἄνδρες οὗτοι τοὺς ὁποίους ἐνόμισαν οἰνοβαρεῖς ἀπὸ τὸ *μπράντι*, ἐμεθύσθησαν ὑπὸ τῶν θερμῶν ἀτμῶν τῆς σφαγῆς, ὑπὸ τῶν ἰδίων ἑαυτῶν κραυγῶν, ἐκ τῶν ἐπανειλημμένων ἐκπυρσοκροτήσεων τῶν ὅπλων, ἐκ τῆς πυκνῆς ὀσμῆς τῆς πυριτοκόνεως, ἐκ τοῦ πυρετοῦ τῆς λύσσης, καὶ τῆς παραφορᾶς τῆς συμπλοκῆς.

Οὐδὲν πλέον διεκρίνετο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Ἡ ἀνατέλλουσα ἡμέρα ἠμαυροῦτο ὑπὸ τοῦ καπνοῦ. Τὰ πάντα ἦσαν εἰς κίνησιν ἄτακτον καὶ ἀδιάκοπον, διὰ τῆς ὁποίας διέτρεχεν ἁρμονία συγκεχυμένων βλασφημιῶν.

Ἔπνεε βεβαίως ἐν τῇ μάχῃ ταύτῃ ἄνεμος θανάτου καὶ ὀργῆς. Οἱ μᾶλλον ἀτάραχοι ἐξήρχοντο τῶν ὁρίων τῆς ψυχρότητός των. Ὁ Σμὶθ ἐφόνευεν, ἐφόνευε, ἐφόνευε, καὶ ἔψαλλε ψαλμούς. — Ὁ βασιλεὺς Λήρης ἐμάχετο ὡς δαίμων ἀπαγγέλλων τεμάχια τοῦ Σακεσπείρου, καὶ ὁ αἰθίοψ οὗτινος οἱ ὀφθαλμοὶ ἠκτινοβόλουν ὡς οἱ τοῦ θωὸς, εἰσέδυεν, ἔσφαζεν, ἔπειτα δὲ ἀνεβόα ἐν μέσῳ τοῦ κρότου τῆς μάχης τὸ βροντῶδες πολεμιστήριον ἆσμα τῆς φυλῆς του.

Ἡ Μαρδαλυνὴ Οὐόλφη ἦτοι Λύκαινα παραφερομένη ὑπὸ τῆς γενικῆς ἐξάψεως ἐταράττετο ἐπὶ τοῦ μέρους ὅπου εἶχον καταθέσει αὐτὴν, ἔκαμνε χειρονομίας κατεχομένη ὑπὸ τρόμου ἅμα καὶ πολεμικῆς ὁρμῆς. Ὅλον τὸ μικρὸν σῶμά της ἔτρεμεν· ἐγέλα ἐκ συγκινήσεως, καὶ ἐκρατεῖτο μὲ ὅλα τὰ δυνατά της διὰ νὰ μὴ ὁρμήσῃ εἰς τὴν συμπλοκήν. Ἐπὶ τέλους ὅμως ὁ πυρετὸς παρέσυρεν αὐτὴν· ἥρπασε μάχαιραν λεσμονηθεῖσαν πλησίον αὐτῆς, ἐπήδησεν ἐντὸς τοῦ αἵματος, καὶ ἐγένετο ἄφαντος ὄπισθεν τοῦ νέφους τοῦ καπνοῦ, τὸ ὁποῖον περιεύκλονε τοὺς μαχομένους.

Κεφ. — ΙΓ'. Ἁρμονία βλασφημιῶν.

Συμπεριλαμβανομένων τῶν ἀξιωματικῶν, ὁ ἀριθμὸς τῶν Ἄγγλων ναυτῶν τῶν προσβληθέντων ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς κορβέττας *Δήμητρος* ἦτο περίπου διπλάσιος τοῦ τῶν προσβαλόντων αὐτοὺς, ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι αὐτῶν τοὐλάχιστον ἦσαν ἄοπλοι. Ἠρελθούσης ὅμως τῆς πρώτης ἐκπλήξεως, ἀντέστησαν γενναίως.

Ὁ ὑποκυβερνήτης Νάπερ ἀναβὰς ἐπὶ σκοπῶ τοῦ νὰ διατάξῃ τὰ τοῦ ἀπόπλου ἐκράτει τὴν σάλπιγγα· ὥρμησεν εὐθὺς πρὸς τὸ μέγα ὀπαῖον, καὶ ἐξέπεμψεν ὑπὸ τὴν κανονοστοιχίαν τὴν κραυγὴν ταύτην.

— Τρέξατε ὅλοι εἰς τὸ κατάστρωμα!

Ἀλλ' ἡ κραυγὴ αὕτη διήγειρε τὴν προσοχὴν τῶν ἐφορμησάντων, οἵτινες τὴν στιγμὴν ταύτην ἦσαν ἰσχυρότεροι. Ὠφελούμενοι ἐκ τῆς πρώτης ὁρμῆς των, διέσχισαν τὴν γραμμὴν τῶν ναυτῶν τοῦ βασιλέως, καὶ κατώρθωσαν νὰ κλείσωσι τὰ ὀπαῖα.

Ἔκτοτε πᾶσα ἐλπὶς βοηθείας κατέλιπεν τοὺς Ἄγγλους, οἵτινες ἀπεσύρθησαν καὶ συνεκεντρώθησαν εἰς τὴν πρώραν παρὰ τὸν μέσον ἱστόν.

— Παραδοθῆτε! ἐφώναξεν ὁ Φέργος, οὗτινος ἡ γαλήνιος καὶ λάμπουσα ἀνδρεία ἀντέφασκε μεγάλως πρὸς τὴν παραφορὰν τῶν συντρόφων του.

Οἱ Ἄγγλοι ἀπήντησαν δι' ὕβρεων. Ὁ Φέργος ἐφώναξεν· Ἐμπρός! καὶ ὥρμησε πρῶτος. Ἡ συμπλοκὴ ἤρξατο πάλιν, ἀλλ' οὐχὶ πλέον θυρυβώδης ὡς τὸ πρῶτον. Ἀμφότερα τὰ μέρη εἶχον ἐξαντλήσει τὰ πολεμερόδιά των. Ἤδη ἐμάχοντο ἐκ τοῦ συστάδην καὶ ἐν σιωπῇ. Ὁ μόνος κρότος ὅστις ἠκούετο εἰσέτι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος ἦτο ἡ κλαγγὴ τοῦ συγκρουομένου σιδήρου, καὶ ἡ ὀξεῖα φωνὴ τῆς Μαρδαλυνῆς Οὐόλφης, ἥτις κεκμηκυῖα καὶ ἀσθμαίνουσα ἐνεμάρρυνεν ἀκαταπαύστως τοὺς μαχομένους.

Οἱ ἐπιδρομεῖς ἐνίκων. — Μετ' ὀλίγον ὁ ὑποκυβερνήτης Νάπερ ἔπεσε πληγωθεὶς θανατηφόρως ὑπὸ τοῦ Φέργου. Ὅσοι τῶν Ἄγγλων ἔμενον, κατέθεσαν πάραυτα τὰ ὅπλα.

Ἐφάνη τότε σκηνή τις παράδοξος καὶ γελοία, ὡς κωμῳδία γελωτοποιὸς μετὰ τὸ φρονικὸν δρᾶμα. Ἄγγλος τις ναύτης ὅστις δὲν ἠδυνήθη νὰ συνενωθῇ ἐγκαίρως μετὰ τῶν λοιπῶν συντρόφων του, καὶ ἐχωρίζετο ἀπ' αὐτῶν διὰ τῆς σειρᾶς τῶν νικητῶν, ἔτρεχε παρὰ τὰ πλευρὰ μετὰ μεγίστης ταχύτητος, εἰς ἣν συνέτεινε τὸ ὑπέρμετρον ὄντως μῆκος τῶν σκελῶν του, τῶν ὑπὲρ τὸ δέον λεπτῶν καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἐξοχῆς κατὰ τὸ γαστροκνήμιον. Ὁ φαλακρὸς αἰθίοψ Ἀβεσαλὼμ κατεδίωκεν αὐτὸν

δραστηριώτατα τρέχων τοὐλάχιστον μὲ τὴν αὐτὴν ταχύτητα, καὶ ἀπειλῶν αὐτὸν διὰ τοῦ ἐγχειριδίου, ὅπερ εἶχε διαμελήσει τὴν καγκουρού. Δὲν ἐτελείωνεν ὅμως ἐνταῦθα ἡ σκηνή. Ἡ Μαρδαλυνὴ Οὐόλφη καταδύουσα τοὺς πόδας της ἐντὸς τοῦ αἵματος, ὅπερ ἐκάλυπτε τὸ κατάστρωμα, ἔτρεχε μὲ κόμην ἐναέριον ἐνθαρρύνουσα τὸν Μαῦρον διὰ τῆς φωνῆς καὶ τῶν χειρονομιῶν, καὶ ἐφαίνετο ὡς ὁ δυστυχὴς σκύλαξ ὅστις κατὰ τὴν ἱππευτικὴν θήραν δὲν δύναται νὰ ἀκολουθήσῃ τοὺς καλπάζοντας ἵππους.

Οἱ τρεῖς οὗτοι τοσοῦτον ἦσαν ἐνησχολημένοι, ὁ μὲν εἰς τὸ νὰ φεύγῃ, οἱ δὲ ἄλλοι εἰς τὸ νὰ τὸν καταδιώκωσιν ὥστε οὐδόλως παρετήρησαν τὴν παῦσιν τῶν ἐχθροπραξιῶν. Ἔτρεχον, ἔτρεχον, ἔτρεχον· ὁ μὲν αἰθίοψ ἐκίνει τὴν μάχαιράν του, ἡ δὲ βασίλισσα Μάβη ἐφώναζεν ὡς κύων, καὶ ὁ ναύτης ἔκαμε πλῆθος ἐπιτηδείων περιελιγμῶν ἵνα ἀποφύγῃ τοὺς λυσσῶντας καταδιώκτας του. Φεύγων δὲ ὁ ναύτης ἔλεγεν ἀκαταπαύστως διὰ φωνῆς σοβαρᾶς διακοπτομένης ὅμως ὑπὸ τῆς περιοδικῆς ἐξασθενήσεως τῆς ἀναπνοῆς του.

— Εἶμαι ἀπὸ τοὺς δικούς σας, νά με κολάσῃ ὁ Θεὸς, στραβαράπη, ἄξιο παλληκάρι μου καθὼς φαίνεσαι νὰ ἦσαι. Εἶ... εἶμαι, νά σε σηκώσουν ὅλοι οἱ διαόλοι! ἄνθρωπος τῆς Φαμίλλιας, μαντάμα μου, καταραμένο ἀντρογύναικο!... Ἄκουσέ με ἀράπη μου, ποῦ νὰ σὲ δέσῃ ὁ διάολος στὴν οὐρά του!... Καὶ νά με πάρ' ὁ διάολος ἂν ἔπρεπε νὰ μιλήσω γλὶ τὸ Σατανᾶ, γιατὶ θαρρῶ πῶς εἶσαι ὁ ἴδιος ὁ Σατανᾶς, ἀγαπημένε μου φίλε!... Ὀρκόνομαι, μὰ τὴν τρύπα τῆς κόλασις, νὰ μὴν ἀμόσω πὰ στὸ Σατανᾶ.... Ἄκουσέ με!

— Ἄ! κουράγιο Ἀβεσαλώμ! κουράγιο! ἐφώναζεν ἡ Μαρδαλυνὴ κατακεκμηκυῖα.

— Νὰ πάρ' ἡ βροντή! ἐπανελάμβανεν ὁ ναύτης αἰσθανόμενος ὅτι ὁ μαῦρος τὸν ἐπλησίαζεν· — σοῦ λέγω πῶς εἶμαι ἄνθρωπος τῆς Φαμίλλιας, νά με πάρῃ ἡ αἰώνια κόλασι!... Ἐ! ἀράπη, ἄμυαλο ζῶο, φίλε μου, μὴν ἀκοῦς αὐτὴ τὴν καταραμένη τὴ λωλὴ, ποῦ εἶναι βέβαια μιὰ ἐξαίρετη γυναῖκα σὰν ἦναι στὰ καλά της.... Ὠ!... ὦ!... Νά με κολάσῃ ὁ Θεός!... δὲν μπορῶ πιά... ὦ! ὦ!

— Τὸν ἐπιάσαμε! τὸν ἐπιάσαμε! εἶπεν ἡ Μαρδαλυνή.

Ὁ Ναύτης προϋχώρησεν εἰσέτι βήματά τινα, καὶ κατέπεσεν ὕπτιος ψιθυρίζων εὐσεβῶς.

— Παραδίνω τὴ ψυχή μου στὸν Κύριο, μὰ τὴν τρύπα τῆς κόλασις... γιατὶ εἶμαι πεθαμμένος, νά με κολάσῃ ὁ Θεὸς χωρὶς ἐσπλαχνία!

Ὁ αἰθίοψ τρέχων ὁρμητικῶς προσέκρουσεν εἰς τὰ μακρὰ σκέλη τοῦ ναύτου, καὶ κατέπεσε βήματά τινα μακράν. Ἡ Μαρδαλυνὴ ἐξεπλώθη εἰς τὸ μέρος ὅπου ἦτο φωνάζουσα· Νίκη!

Κατ' εὐτυχίαν του ὁ καπετὰν Πάδδης Ὀχράνης ἔπεσε πλησίον εἰς τὸν Ῥάνδαλ Γράαμ, ὅστις τὸν ἀνεγνώρισε πάραυτα ἐκ τῆς εὐσεβοῦς δεήσεως, τὴν ὁποίαν ἀποθνήσκων ἀπηύθυνε πρὸς τὸν οὐρανόν. Ὁ Ῥάνδαλ ὑπερασπίσθη αὐτὸν κατὰ τοῦ αἰθίοπος, ὅστις ἠγέρθη μανιώδης, καὶ δὲν ἤθελε νὰ τὸν ἐγκαταλείψῃ.

Ὁ Πάδδης ἀσθμαίνων συνηρμολόγει μυριάδας ἀνηκούστων βλασφημιῶν διὰ θρηνώδους καὶ ἐλλιπούσης φωνῆς.

— Εὐχαριστῶ, κύριε.... Νὰ πάρ' ὁ διάολος, ἂν ἔρχεται εἰς τὸ νοῦ μου τὄνομά σου! εἶπεν ἔπειτα στρέφων πρὸς τὸν Ῥάνδαλ βλέμμα ἐγκαρδίου εὐγνωμοσύνης· — ἦτον τόσοι κατεργάριδες στὴ Κουμπερλάντη, μὰ τὸ θεριό!... Μὰ θυμοῦμαι πολὺ καλὰ πῶς εἶδα τότε τὸ χλωμὸ πρόσωπό σου, μὰ τὴν αἰώνια κόλασις! τὰ μάτια σου χωρὶς φρύδια, νὰ πάρ' ὁ διάολος!... καὶ τὸ περισσότερο νὰ πάρῃ καὶ νὰ τὸν πάγῃ μέσα καὶ μέσα στὸν ᾅδη τὸν ἀράπη ἐκεῖνο μὲ τὸ ξουρισμένο κεφάλι, καὶ ἐκείνη τὴ στρίγλα ποῦ τὸ μπόϊ της εἶναι δυόμισυ ποδάρια!... καὶ τὰ μαλλιά σου ποῦ ἔχουν τὸ κολόρι τοῦ μανιοῦ, κύριε. Τὰ θυμοῦμαι ὅλ' αὐτὰ, νά με κάψῃ τ' ἀστροπελέκι!

Ὁ Ῥάνδαλ εἶχεν ἐπιστρέψει πλησίον τοῦ Φέργου.

— Ὦ! ὦ! ἐψιθύρισεν ὁ Πάδδης ἀναγνωρίσας τὸν τελευταῖον τοῦτον· — νὰ ἐκεῖνος ποῦ ἦταν ἄβρωστος, εἰδεμὴ, νὰ μὲ θάψουνε ζωντανὸ ἀνάμεσα στὸν ἀράπη καὶ τὴ μικρὴ τὴ φρενιασμένη!... Ὁ ἄλλος ἦταν κοντά του ἀπὸ τὸ ζερβί μέρος, ποῦ νὰ πέσωμε στὰ νύχια τοῦ Σατανᾶ!... διαολεμένος κατεργάρης, ποῦ τὸν εἶδα νὰ φάγῃ πενῆντα καμιτσιαῖς χωρὶς νὰ κουνηθῇ.... Μπρὲ, ποῦ νὰ τοὺς κάψῃ τ' ἀστροπελέκι! δέ τους πῶς πατοῦν μὲ τὰ ποδάρια τους τὴ μπαντιέρα τῆς Ἰγγλιτέρας! Ἄ! τοὺς μασκαράδες, — εἶναι ἄξια παλληκάρια!

Ὁ Φέργος ἔκοψε τῳόντι τὸ σχοινίον ἐξ οὗ ἐκρέματο ἡ σημαία κατὰ τὴν ἄκραν τοῦ ἱστοῦ καὶ ἡ σημαία τῆς Ἀγγλίας κατέπεσεν εἰς τοὺς πόδας του. Τὸ πρόσωπόν του κατὰ τὴν στιγμὴν τοῦ πρώτου τούτου θριάμβου ἦτο γαλήνιον καὶ σύννουν. Ἡ λάμψις τῶν ἐνδομύχων αὐτοῦ ἐλπίδων ἔλαμπε περὶ τὸ μέτωπόν του, τὸ ἀκτινοβολοῦν ἐκ τῆς νεότητος καὶ τῆς ὡραιότητος.

Ἔθεσε τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ παρασήμου τοῦ ἡνωμένου βασιλείου, ἔρριψε μακρὰν εἰς τὸ κενὸν ἀδυσώπητον βλέμμα προκλήσεως, καὶ ἐψιθύρισε λόγους τινὰς οἵτινες δὲν ἔφθασαν εἰς τὰ ὦτα τῶν συντρόφων του. Ἔπειτα δὲ κόπτων διὰ τῆς μαχαίρας του τὸ τελευταῖον τέταρτον τῶν παρασήμων τῆς Ἀγγλίας, ἐφ' οὗ ἡ κινύρα τῆς Ἰρλανδίας παρίσταται ἐπὶ κυανοῦ πεδίου, συνέθλιψεν αὐτὸ εἰς τοὺς κόλπους του, καὶ ἐνέβαψε τὰ λοιπὰ μέρη εἰς τὸ αἷμα, ὥστε κατέστησεν ἐρυθρὰν ὅλην τὴν σημαίαν. Μετὰ δὲ τοῦτο ἀνύψωσεν ὁ ἴδιος τὴν νέαν ταύτην σημαίαν ἐν μέσῳ τῶν παραφόρων κραυγῶν τῶν νικητῶν.

Ἦτο πλήρης ἡμέρα, καὶ τὸ κατάστρωμα, καλυπτόμενον ὑπὸ πτωμάτων ἐξέθετε τὰ φρικώδη θύματά του εἰς τὰς ἀκτῖνας τοῦ ἀνατέλλοντος ἡ-

λίου. Οἱ ἐξόριστοι ἅπαντες σχεδὸν πληγωμένοι δὲν εἶχον ἀπολέσει εἰμὴ ἕνα μόνον ἐκ τῶν ἑαυτῶν, καὶ ἀνεπλήρουν τὸν ἕνα καὶ μόνον τοῦτον νεκρὸν διὰ τῆς εὐτυχοῦς προσλήψεως τοῦ ὑψηλοῦ ναύτου Πάδδη Ὀχράνη, ὅστις ἐχαιρέτησε τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν διὰ σωροῦ βλασφημιῶν τοσοῦτον τεχνικῶς συνηρμολογημένων, ὥστε ὁ Παῦλος Βατερφὲλδος τοῦ ἐκοπάνισεν ἀμέσως τὴν χεῖρα εἰς σημεῖον συμπαθείας.

Τριάκοντα περίπου Ἄγγλοι ναῦται ἦσαν δεσμευμένοι ἐπὶ τοῦ ἑδωλίου τῆς πρώρας.

Ἐν τούτοις ἡ θέσις τῶν νικητῶν δὲν ἦτο εἰσέτι ἐν ἀσφαλείᾳ. Ἦσαν μὲν κύριοι τοῦ καταστρώματος, ἀλλ' ὑπὸ τοὺς πόδας των ἐν ταῖς κανονοστοιχίαις ἔμενον ἑκατὸν πεντήκοντα ἄνδρες, ἑκατὸν πεντήκοντα ἐχθροὶ πρόθυμοι, εὐκίνητοι, καὶ καλλίτερον ὡπλισμένοι. Προφανῶς λοιπὸν τὸ ἔργον ἀκόμη δὲν εἶχεν ἀρχίσει.

Ὁ Φέργος ἐκάλεσε πάντας τοὺς ὑπ' αὐτὸν περὶ τὸν μέγαν ἱστὸν, ὅπου συνεκρότησε συμβούλιον. Αἱ γνῶμαι ἦσαν ὁμόθυμοι ὡς πρὸς ἕνα ὅρον, δηλαδὴ ὅτι ἔπρεπε νὰ κυριεύσωσι τὴν κορβέτταν. ἀλλὰ πῶς; ἐνταῦθα οἱ ῥήτορες ἐφάνησαν ἧττον σαφεῖς. Ὁ Παῦλος εἶπεν ὅτι οὐδὲν ἄλλο μηχάνευμα ἔπρεπε νὰ μεταχειρισθῶσιν, εἰμὴ νὰ ἀνοίξωσι τὸ ὀπαῖον, καὶ νὰ κάμωσι τὸ χρέος των· ὁ Σμὶθ ἀπήγγειλε ῥητὸν ἐκ τοῦ Ἰὼβ, καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἐπρότεινε νὰ ἀπειλήσωσι τοὺς ἐν τῷ μυχῷ ὅτι ἐμελλον νὰ τρυπήσωσι τὸ πλοῖον ἔξωθεν.

— Καὶ θὰ μᾶς φοβερίσουν, ἀπήντησεν ὁ γέρων Νέδης, νὰ βάλουν φωτιὰ εἰς τὴν πυριταποθήκην!... Εἴμεθα καὶ οἱ δυὸ εἰς κίνδυνον, καθὼς βλέπεις... Ἀλλὰ ὁ καπετάνιος μας, — ὑπέκλινεν ἐνώπιον τοῦ Φέργου, — ἐβεβαίονεν, ἂν ἐνθυμοῦμαι καλὰ, ὅτι ἔχει ἀνθρώπους συνεννοημένους ἐπάνω εἰς τὴν *Δήμητραν*.

— Τῳόντι, εἶπεν ὁ Βατερφὲλδος.

Ὁ Φέργος ἠρυθρίασεν, ἀλλὰ τὸ συμβούλιον δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ τὸ παρατηρήσῃ.

— Νὰ πάρ' ἡ βροντή! ἀνεβόησεν ὁ Πάδδης, ἡ εὐγενία του εἶχε δίκηο, εἰδεμὴ νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεός! νὰ σᾶς τὸ βεβαιόνῃ αὐτὸ, παληοκατεργάριδες, ἢ καλλίτερα μὰ τὸ θεργιό! τιμημένα καὶ καλά μου παλληκάρια... γιατὶ εἶσθε καλὰ παλληκάρια, καθὼς ποῦ μοῦ φαινοῦσθε, χώρια ἀπὸ τὸν ἀράπη ποῦ δὲν ἔχει μαλλιὰ, καὶ τὴν παληογρηῖτσα... ἔχω τὴν ἄδεια νὰ μιλήσω;

Ὁ Φέργος ἔκαμε νεῦμα καταφατικόν.

— Τὸ λοιπόν! νὰ πάρ' ἡ κόλασι, νὰ πῶς εἶναι ἡ δουλειὰ, ἐπανέλαβεν ὁ ὑψηλὸς ναύτης κάμνων βραδείας καὶ ἀναρμόστους χειρονομίας· — εἶμαι ὁ Πάδδης Ὀχράνης, πρέπει νὰ τὸ ξέρετε, καὶ ἂν κιντυνεύω ἀκόμη νὰ μὲ πνίξῃ ἡ κυρία τοῦ Σατανᾶ... καὶ ἐκόντεψα νὰ τὸ πάθω, μὰ τὴν αἰώνια πίσσα!... Ὁ Πάδδης Ὀχράνης ἀπὸ τὸ Τιπεράρη τῆς Ἰρλάντας, ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ καναλιοῦ, σᾶς ἀμόνω στὸ μέρος ποῦ θἄχω στὸν παράδεισο!... Ἠμποροῦσα εὔκολα νὰ γραφτῶ στὴν καβαλαρία, ἐξ αἰτίας τὸ ἀνάστημά μου, θαῤῥῶ, ποῦ εἶναι παραπάνω ἀπὸ ἓξ ποδάρια, ποῦ νὰ σᾶς πάρ' ὁ διάολος ὅλοι σας κ' ἐμένα μαζῆ!... μὰ μοῦ ἄρεσε καλλίτερα νὰ ζῶ σὰ χριστιανὸς, μὰ τὸ θεριό! παρὰ νὰ χοντραίνω μὲ τὸ βῳδινὸ τοῦ βασιλέα σὰν ἀκαμάτης....

— Ποῦ θὰ καταντήσῃ μ' αὐτὰ αὐτὸς ὁ κατεργάρης; ἐμορμύρισεν ὁ βασιλεὺς Λήρης.

— Ἐσὺ εἶσαι κατεργάρης, γερο-Νέδη, ἀνυπόφορη χολέρα, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Πάδδης ἀκλονήτως, — σὲ γνωρίζω καλὰ, τιμημένε πατέρα μου... σοῦδωκα, εἶναι τώρα τρία χρόνια, εἰκοσιπέντε καμιτσιαῖς ἀπάνω στὴν κουβέρτα τῆς Κουμπερλάντας, νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεός! ποῦ ταξειδεύει τώρα γιὰ τὸ Βεῦμουθ, καὶ ἀπὸ κεῖ μὲ βάλανε σαυτὴ τὴν καταραμένη κορβέττα, ποῦ νὰ τὴν σκώσ' ὁ Σατανᾶς μὲ τὰ νύχια του! ποῦ καλὰ τὴν ἐγλύτωσα τώρα, νὰ μᾶς τυραννοῦν ὅλ' οἱ διάολοι μὲ τὰ κέρατα!

— Φίλε μου, δὲν ἠμπορεῖς νὰ παύσῃς τὰς βλασφημίας σου; ἠρώτησεν αὐτὸν εὐπροσηγόρως ὁ Σμίθ. — Τὸ βιβλίον λέγει...

— Ποιὸ βιβλίο; νἄμπῃ ὁ διάολος στὰ κόκκαλά μας μέσα!... Θαῤῥῶ πῶς ἐζήτησα τὴν ἄδεια νὰ μιλήσω....

— Πλησίασε! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος.

Ὁ κύκλος ἠνεῴχθη, καὶ ὁ ναύτης εἰσήχθη εἰς τὸ κέντρον τῆς ὁμηγύρεως. Ἡ τιμὴ αὕτη προφανῶς ἐκολάκευσεν αὐτὸν, διότι ἀνορθώσας τὸ μέγα ἀνάστημά του ἐστηρίχθη ἐπὶ τοῦ ἰσχίου του καὶ ἀνωρθώθη μὲ ἦθος κενόδοξον ἅμα καὶ ἀφελὲς, τὸ ὁποῖον συνεφώνει θαυμασίως μὲ τὴν καλοκἀγαθον φυσιογνωμίαν του.

— Ἀποκρίσου ὅσον δύνασαι συντομώτερα, τῷ εἶπεν ὁ Φέργος· ὑπάρχουν ἐπὶ τοῦ πλοίου τούτου καὶ ἄλλοι ναῦται συναχθέντες διὰ τῆς βίας;

— Ὅσο γιὰ νὰ ἀποκριθῶ σύντομα, νὰ πάρ' ἡ βροντή! ἤρχισε νὰ λέγῃ ὁ Πάδδης, — ὑποθέτω...

— Ὁ Φέργος ἐκτύπησε διὰ τοῦ ποδός. Ὁ Πάδδης ἔστρεψε τοὺς ὀφθαλμούς του πρὸς αὐτὸν, καὶ ἀπώλεσεν ὡς ἐκ θαύματος τὴν μακρολόγον παῤῥησίαν του.

— Ὦ! κύριε, ἐτραύλισε, θὰ ἀποκριθῶ ὅσο ἠμπορῶ καλλίτερα εἰς τὴν εὐγενειά σας.... Νὰ πάρ' ἡ ὀργή! ποτέ μου δὲν εἶδα τέτοια ματιά.... Εἶναι ἀπάνω στὴν κορβέττα τέσσερεις ἀθρῶποι, παρμένοι μὲ τὴ βία σὰν ἐμένα ἀπὸ τὴ Κουπερλάντα... Αὐτοὶ δὲν εἶναι τίποτα... μὰ γνωρίζω καμμιὰ πενηνταριὰ ἀπ' αὐτοὺς ποῦ θὲ νὰ χορεύουν τὸ ζίγγ (gig) μὲ ὅλα τους τὴν καρδιὰ τριγύρω στὴν κόκκινη παντιέρα σου.... Σταθῆτε, προσέθηκε ζωηρῶς στρεφόμενος πρὸς τὴν πρῶραν ὅπου ἦσαν δεσμευμένοι οἱ Ἄγγλοι· — δὲν εἶν' ἀνάγκη νὰ πηγαίνωμε μακρυὰ γιὰ νὰ βροῦμε κανέναν ἀπ' αὐτούς.... Νά! νὰ μας κολάσῃ ὁ Θεὸς ὅλοι μας... χώρια ἀπὸ τὴν Εὐγενεία σας... νὰ ὁ Σάμης ὁ νοστρόμος, ποῦ σᾶς τὸν συστήνω γιὰ τὸν πιὸ χειρότερο ἀντίχριστο, μὰ εἶναι καλὸ παιδί! νὰ καὶ ὁ Γίββης, μὰ τὸ θεργιό!... καὶ ὁ Βλοῦντος ὁ Κουλοχέρης, νὰ μᾶς πνίξουν ἑκατὸ μάγισσαις!... Σταθῆτε!

Ὁ Πάδδης ἥρπασε ταχέως ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ ἐκπεπληγμένου σφαγέως τῶν βοῶν τὸν πέλεκυν, ὅστις εἶχε χρησιμεύσει αὐτῷ κατὰ τὴν μάχην, καὶ προυχώρησε πρὸς τὸ μέγα ὀπαῖον κατὰ μακροὺς διασκελισμούς. Ἐνῷ δὲ προυχώρει ἔλαβε τὴν σάλπιγγα τοῦ δυστυχοῦς ὑποκυβερνήτου Νάπερ.

Οἱ ἐξόριστοι ἐνόμισαν ὅτι ἔμελλε νὰ ἀνοίξῃ τὸ ὀπαῖον, καὶ ὥρμησαν νὰ τὸν ἐμποδίσωσιν· ἀλλ' ὁ Φέργος τοὺς ἐκράτησεν.

— Ἀφήσατέ τον νὰ κάμῃ ὅ,τι θέλῃ, εἶπεν.

Εἶχεν ἤδη μεγάλην ἰσχὺν ἐφ' ἑκάστου ὥστε ἡ διαταγὴ αὕτη ἐξετελέσθη ἄνευ δυσαρεσκείας.

— Ναί, ναί, μὰ τὸν ἀρχιδιάβολο μὲ τὰ καζάνια του! ἀφήσετέ με νὰ κάνω ὅ,τι θέλω, ἐπανέλαβεν ὁ Πάδδης ὅστις κατήνεγκεν ἐπιτήδειον κτύπημα διὰ τοῦ πελέκεως ἐπὶ τῆς ἄκρας τοῦ μεγάλου φατνώματος· — τώρα θὰ δῆτε!

Κατήνεγκε δεύτερον κτύπημα, ἔπειτα δὲ καὶ τρίτον. Τὰ ξύλα ἐθραύσθησαν ἀντηχοῦντα, καὶ μεγάλη ὀπὴ ὥστε νὰ χωρῶσιν αἱ δύο χεῖρες ὁμοῦ ἠνεῴχθη. Ὁ Πάδδης ἔθηκεν ἐν τῇ ὀπῇ τὴν ἄκραν τῆς σαλπιγγος αὐτοῦ, καὶ ἐγονυπέτησεν ἵνα ἐκτελέσῃ τὸ χρέος του ἐν ἀνέσει.

— Θὰ τοὺς μιλήσω τὴν ἀλήθεια, Εὐγενέστατε, σὲ ὅλους αὐτοὺς τοὺς κυρίους, εἶπε καμμύων τὸν ὀφθαλμόν· ὁ διάολος νὰ μᾶς ψήσῃ στὴ σούβλα!

Προσήγγισεν εἰς τὸ στόμα του τὴν σάλπιγγα, καὶ ἐρώναξεν ὅλαις δυνάμεσιν.

— Μᾶς ἐσκοτώσανε ποῦ δὲν ἀπόμεινε κανένας ἐδῶ ἐπάνω, ἔτσι ν' ἀναιβῶ στὴν κρεμάλα ἃ σᾶς λέγω ῥήματα. Οἱ λυσσασμένοι αὐτοὶ οἱ κατεργάριδες, — ποῦ εἶναι τιμημένα ἀφεντικὰ, νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεός! — τί διάολο! — ἐκυριεύσανε τὴν κουρβέττα ἀπ' τὴν πλώρη ὡς τὴν πρύμη.... Νὰ πάρ' ἡ ὀργή! πῶς ἠμπορεῖτε νὰ πολεμήσετε διακόσιους κρυσάρους ποῦ ὁ ποιὸ μικρὸς ἀπ' αὐτοὺς εἶναι πιὸ μακρὺς ἀπὸ μένα!

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἐλέχθησαν μὲ ἦθος τρόμου τοσοῦτον ἐμφαντικὸν ἅμα καὶ ἀφελὲς, ὥστε ὁ βασιλεὺς Λήρης ἐπευφήμησεν ἐξ αὐτομάτου, ἐνῷ οἱ ἄλλοι ἐκάγχαζον.

Ὁ Πάδδης ἀπέσυρεν ἐκ τοῦ στόματός του τὴν σάλπιγγα.

— Σιωπὴ κομμάτι! ἐμορμύρισε μετὰ δυσαρεσκείας· — ἂν δὲν εἶσαι μακρὺς ἴσα μ' ἐμένα, νὰ πάρ' ἡ βροντή! εἶσαι πιὸ χοντρὸς, ποῦ νὰ μᾶς κυνηγᾷ ὅλους μας ὁ μπόγιας!... Ὅπως καὶ ἂν ἦναι ἡ δουλειὰ, τὸ παραμύθι ἀξίζει κάτι τι, καὶ θαῤῥῶ πῶς θὰ μὲ κάνουνε δεύτερο νοστρόμο, τὸ ὀλίγο ὀλίγο.

— Σοῦ τὸ ἐγγυῶμαι! ἀνεβόησεν ὁ γέρων Νέδης.

Ὁ Πάδδης προσήγγισε καὶ πάλιν εἰς τὸ στόμα του τὴν σάλπιγγα.

— Οἱ διακόσιοι κρουσάροι λένε πῶς θὰ βάλουνε φωτιὰ στὸ καράβι, ἂν δὲν παραδοθῆτε εὐτύς, ἀνοίξατε καλὰ τὰ μάτια σας, μὰ τὸ ὄνομα τοῦ Βεελζεβούλ!... Καὶ τὸ κάνουνε σὰν πῶς τὸ λένε, γιατὶ εἶναι περίφημα παλληκάρια, καὶ δὲν μποροῦν νὰ ποῦνε ψέματα! Πάρετε τὴν πολεμικὴ τρόμπα μαρίνα ποῦ τὴν ἐγυάλισα προχτὲς ἐγὼ ὁ ἴδιος... εἶναι μέσα στὴ κάμαρα τοῦ καπετὰν Νάπερ.... Ὁ κακόμοιρος ὁ καπετάνιος μας! ὁ Θεὸς νὰ τοὺς τὰ πλερώσῃ! τοῦ σκίσανε τὸ κεφάλι ἴσα μὲ τὸ σαγόνι, ποῦ νὰ τὸν πάρ' ὁ διάολος στὴν ἀγγαλιά του!... Πάρετε τὴν τρόμπα μαρίνα, ἀνοίξετε ἕνα πορτέλο, καὶ φωνάξετε Ἔλεος, νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεός!

Ὁ Πάδδης ἐσιώπησε. Πάραυτα δὲ σχεδὸν ἠνεῴχθη σφαιροβολὶς, καὶ ἡ σάλπιγξ ἀντήχησεν.

— Εἶναι Γάλλοι αὐτοὶ ποῦ εἶναι ἐπάνω; ἠρώτησαν κάτωθεν.

— Νὰ τοὺς πάρ' ὁ διάολος! ἀπήντησεν ὁ Πάδδης· ἄ μπά!... εἶναι κρουσάροι σὰν ἐσᾶς καὶ σὰν ἐμένα, νὰ μᾶς σκώσῃ ὁ Σατανᾶς μὲ τὰ νύχια του!... Διακόσια ὥμορρα παλληκάρια, ποῦ τὰ ζουλεύουν οἱ δαιμόνοι γιὰ τὴν ἀσχημιά τους... Ποῦ νὰ μᾶς ψήσουν ὅλους μας κατὰ πῶς εἴμαστε!

— Μᾶς ὑπόσχονται νὰ μᾶς χαρίσουν τὴν ζωήν; εἶπεν ἡ ἐκ τῆς σφαιροβολίδος ἐξερχομένη φωνή.

— Ἂν κάνετε γλήγορα, νὰ μᾶς πάρ' ἡ κόλασι καὶ τοὺς ἄλλους κ' ἐμένα! τί διάολο! θὰ σᾶς μεταχειρισθοῦνε σὰ φίλοι... εἰδεμὴ, μὰ τὸ θεριό!...

— Παραδιδόμεθα· ἀνοίξατε τὸ ὀπαῖον, εἶπεν ἡ φωνή.

Ὁ Πάδδης ἠθέλησε νὰ ἐγερθῇ. Ὁ Φέργος ὅμως τὸν ἐκράτησεν.

Ἂν καὶ ἦτο ἐπόμενον νὰ ἐννοήσῃ τις ὅτι οἱ ὑπὸ τὸ κατάστρωμα δυστυχεῖς ἔγκλειστοι μὴ ἔχοντες ἀρχηγὸν ἵνα ἐνθαῤῥύνῃ αὐτοὺς εἰς ἄμυναν, καὶ νομίζοντες ἑαυτοὺς ἀπέναντι ἀνωτέρας καὶ νικώσης δυνάμεως, οὐδὲν ἄλλο ἐπεθύμουν εἰμὴ νὰ παραδοθῶσι διὰ μιᾶς, οὐχ ἧττον ὅμως ὁ ὄντως ἀσήμαντος ἀριθμὸς τῶν προσβαλλόντων αὐτοὺς ἀπήτει μεγίστην φρόνησιν.

— Εἰδοποίησέ τους, εἶπεν ὁ Φέργος, ὅτι εἴκοσι πυροβόλα εἶναι ἐστημένα περὶ τὸ ὀπαῖον, ὅτι πρέπει νὰ παρουσιασθοῦν ἄοπλοι καὶ ἀνὰ δύο. Πρόσθες δὲ ὅτι εἰς τὸ ἐλάχιστον σημεῖον ἀντιστάσεως, θὰ ῥίψωμεν βόμβας ὑπὸ τὸ κατάστρωμα.

Ὁ Πάδδης ἐπανέλαβεν εὐπειθῶς τὴν διαταγὴν ταύτην, τονίζων αὐτὴν δι' ἐπιτυχοῦς ἐκλογῆς τῶν προσφιλῶν αὐτοῦ βλασφημιῶν.

Οἱ ἐξόριστοι κρατοῦντες τὴν μάχαιραν παρετάχθησαν περὶ τὸ ὀπαῖον, ὅπερ ἠνεῴχθη, καὶ ἐστάθησαν παρ' αὐτὸ μὴ πλησιάζοντες ὅμως πολὺ, ὥστε οἱ ναῦται νὰ μὴ δύνανται νὰ ἴδωσι κάτωθεν τὸν μικρὸν ἀριθμὸν των καὶ τὸ εἶδος τῶν ὅπλων των.

Οἱ δύο πρῶτοι Ἄγγλοι ἐξῆλθον τοῦ ὀπαίου, καὶ ἐδέθησαν ἐν ῥιπῇ ὀρθαλμοῦ.

— Δυὸ ἄλλοι! ἐρώναξεν ὁ Πάδδης διὰ σάλπιγγος.

Δύο ἕτεροι ναῦται ἦλθον μετὰ τὴν πρόσκλησιν, καὶ ὑπέστησαν τὰ αὐτά.

Οἱ ἄνδρες οὗτοι ἀνέβαινον ἐμβρόντητοι ἐπὶ τοῦ καταστρώματος. Πάραυτα ἀπέτεινον αὐτοῖς τὴν λέξιν· Σιωπή! καὶ μετὰ προθυμίας ὑπήκουον βλέποντες ἐπὶ τοῦ στήθους των τὴν ἠκονισμένην αἰχμὴν τῆς μαχαίρας. Οὐδεὶς αὐτῶν ἐρώναξεν.

Ὅτε τὰ τελευταῖα ζεύγη ἐδέθησαν ὡς καὶ οἱ λοιποί, εὑρίσκοντο ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς κορβέττας *Δήμητρος* ἑκατὸν εἰκοσιτέσσαρες Ἄγγλοι ναῦται φρουρούμενοι ὑπὸ τριάκοντα καταδίκων, τῶν ὁποίων οἱ πλεῖστοι τὴν προτεραίαν ἔτι ἦσαν δοῦλοι κακούργων ἀθωωθέντων διὰ τὰ κέρδη των δικαίως ἢ ἀδίκως ἀποκτηθέντα.

Ἦτο παράδοξον νὰ βλέπῃ τις τὸ οἰκτρὸν καὶ περίλυπον πρόσωπον τῶν ἀνθρώπων τούτων τῶν νικηθέντων δι' ἁπλοῦ καὶ παιδαριώδους σχεδὸν δόλου. Ἠρίθμουν μετὰ πεῖσματος τοὺς νικητάς των, εἰς μάτην ἐζήτουν τὰ πυροβόλα ἐκεῖνα, τὰς τρομερὰς ἐκείνας βόμβας, καὶ κατηρῶντο τὸν καλοκάγαθον Πάδδην Ὀχράνην ἐξ ὅλης καρδίας των.

Ἀλλ' εἶχον ἄδικον. Καθ' ὅλην τὴν πρᾶξιν ταύτην ὁ ὑψηλὸς ναύτης, ἂν καὶ οὐδόλως εἶχε τὰ σαρκώδη καὶ ὑποστρόγγυλα ἐκεῖνα σχήματα τὰ ὁποῖα οἱ ζωγράφοι παντὸς τόπου ἐκ συμφώνου ἀποδίδουσιν εἰς τοὺς ἀγγέλους, διότι οἱ ἄγγελοι εἶναι πλάσματα ἄϋλα, ὁ ὑψηλὸς ναύτης παρέστησε τὸ πρόσωπον τῶν οὐρανίων τούτων ἀποστόλων τοῦ ἐλέους. Δι' αὐτοῦ τὸ χυθὲν ἤδη αἷμα κατὰ τὴν πρώτην συμπλοκὴν δὲν ἐκαλύρθη ὑπὸ νέου στρώματος πυκνοτέρου· διέκοψε τὴν σφαγήν, καὶ ἔσωσε τὴν ζωὴν πολλῶν ὑπηκόων τοῦ βασιλέως· ἦτο ἄξιος *στεφανοῦσθαι χρυσῷ στεφάνῳ, διονυσίοις τραγῳδοῖς καινοῖς*. Διότι ἡ πάλη ἤθελεν εἶσθαι αἱματηρά, φλογερὰ καὶ δεινή μεταξὺ τῶν ὀπαδῶν τοῦ Φέργου καὶ τῶν Ἄγγλων τῶν καταδικωκομένων εἰς τὸ καταφύγιον αὐτῶν. Ὁ Φέργος ἤθελε νικήσει, ὡς ἔμελλε νὰ νικήσῃ εἰς ἔτι μᾶλλον δυσαναλόγους μάχας. — Ἀλλὰ πόσοι ἄνδρες ἤθελον μείνει ζῶντες μετὰ τὴν μάχην ἐπὶ τοῦ καταστρώματος τῆς *Δήμητρος*; — Καὶ πόσα πτώματα;

Τωόντι δὲ ὁ ναύτης οὗτος ὁ ἐξ ποδῶν ἔχων ὕψος ἐδείκνυεν λίαν περιωρισμένην φιλοδοξίαν κρίνων ὁ ἴδιος τὰς ὑπηρεσίας του ἀξίας τῆς θέσεως ὑπονανκλήρου. Ἀλλὰ τοιοῦτος ἦτο ὁ χαρακτὴρ τοῦ περιφήμου καὶ καλοκαγάθου Πάδδη Ὀχράνη. Ἅπασα ἡ ζωή του, ἐπειδὴ δὲν ἤθελε νὰ ἐπιδεικνύῃ ἑαυτὸν, ἔμελλε νὰ μένῃ εἰς δευτερεύουσαν πάντοτε θέσιν, καὶ νὰ παρέρχηται ἐν μετριότητι, ἂν καὶ ἐβάδισεν εἰς ὁδὸν καθ' ἣν ὁ πλοῦτος εἶναι ἐν ἀφθονίᾳ....

Ὁ Φέργος καθ' ὅλον τὸ τελευταῖον μέρος τῆς σκηνῆς ταύτης ἵστατο μακρόθεν. Ἡ ζέσις του εἶχε ψυχρανθῇ. Τὸ ἔργον τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἐνταῦθα δὲν ἀνῆκε πλέον εἰς τὸν χαρακτῆρά του. Ὅτε οἱ αἰχμάλωτοι κατετάχθησαν ἅπαντες παρὰ τοὺς τοίχους, περιῆλθε τὸ πλοῖον καὶ ἐπανελθὼν ἐστάθη παρὰ τὸν μέγαν ἱστόν.

— Δὲν εἴμεθα πλέον οὐδεμιᾶς πατρίδος, εἶπεν ἐκτείνων τὸν δάκτυλόν του πρὸς τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν, τῆς ὁποίας τὰς ὑγρὰς εἰσέτι καὶ βαρείας πτυχὰς ἐκυμάτιζεν ἡ αὔρα· — ἡ σημαία αὕτη εἶναι τὸ σημεῖον τοῦ πολέμου κατὰ πάντων.... Θὰ πολεμῶμεν διὰ τὰ χρήματα, διότι τὰ χρήματα εἰς ὑμᾶς μὲν θέλουσι δώσει ἀπολαύσεις, — εἰς ἐμὲ δὲ ὅπλα δι' ἄλλην μάχην.... Ὑπόσχομαι εἰς τὸν ὅστις θέλει μείνῃ πλησίον μου νὰ τὸν κάμω πλούσιον ἢ νὰ φωνευθῇ ... πλούσιον ἀπὸ τὴν περιουσίαν ὅλων ἐκείνων τοὺς ὁποίους θέλομεν ἀπαντήσει ἐνώπιον ἡμῶν... Ἄγγλοι ὑπάρχει κανεὶς μεταξύ σας ὁ ὁποῖος θέλει νὰ συμμερισθῇ τὴν τύχην μας;

Φρικίασις διῆλθε διὰ τῆς τάξεως τῶν αἰχμαλώτων.

— Ναί, νὰ πάρ' ἡ ὀργή! εἶναι, ἠθέλησε νὰ εἴπῃ ὁ Πάδδης· νὰ μὲ βράσῃ ὁ διάολος, ἂν οἱ ἀχόρταγοι αὐτοὶ κατεργάρηδες....

— Σιωπή! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος· — λύσατε τὰ σχοινία τὰ ὁποῖα εἶναι περὶ τοὺς πόδας τῶν ἀνθρώπων τούτων.

Ὑπήκουσαν, καὶ οἱ αἰχμάλωτοι ἠγέρθησαν ἐμποδιζόμενοι μόνον τοῦ λοιποῦ ὑπὸ τῶν ὄπισθεν δεδεμένων χειρῶν των.

— Ἐκλέξατε, ἐπανέλαβεν ὁ Φέργος, μεταξὺ ζωῆς ἐλευθέρας ὑπὸ ἀρχηγὸν τὸν ὁποῖον ὑμεῖς θὰ θελήσατε, καὶ τῆς ἀποκτηνούσης δουλείας ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑπεκύπτετε ἕως χθές· ἐκλέξατε μεταξὺ τῆς εὐπορίας καὶ τῆς ἐνδείας.... Ὅσοι θέλουν νὰ ἀκολουθήσουν τὴν τύχην μας, ἂς προχωρήσουν ἓν βῆμα πρὸς τὰ ἐμπρός.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐδίστασαν. — Πρῶτος δὲ ἐκινήθη ὁ Σάμης ὁ ναύκληρος. Ἔπειτα δὲ τὸν ἠκολούθησαν καὶ ἄλλοι. Μετὰ ἓν λεπτὸν οἱ ἡμίσεις τῶν αἰχμαλώτων ἦσαν μετὰ τοῦ Φέργου.

— Ἑτοιμάσατε τὴν μεγάλην καὶ τὴν μικρὰν λέμβον, εἶπεν οὗτος.

— Ἑξήκοντα ἕως ὀγδοήκοντα ναῦται εἰσήχθησαν εἰς αὐτὴν μεθ' ἱκανῶν κωπηλατῶν. Ταῦτα δὲ ἔγειναν ταχέως καὶ ἐν σιωπῇ. Οἱ ἀναχωροῦντες ἔσπευδον νὰ ἀπαλλαχθῶσιν· οἱ δὲ μείναντες δὲν ἠδύναντο νὰ ὑπερνικίσωσι τὴν πρώτην ὁρμὴν τοῦ αἴσχους.

Ἡ μεγάλη καὶ ἡ μικρὰ λέμβος ἔρθασαν μετ' οὐ πολὺ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Βουνοῦ τῆς Ἀγελάδας.

Ὅτε ἐπανῆλθον αἱ δύο λέμβοι, δὲν ὑπῆρχον αἰχμάλωτοι ἐπὶ τῆς *Δήμητρος*. Πάντων αἱ χεῖρες ἦσαν λελυμέναι καὶ εἰργάζοντο. Ὁ κύριος Σάμης ὁ πρώην ναύκληρος, ἐκράτει τὴν σάλπιγγα, καὶ διέταττεν ὡς γέρων ναυτικὸς τὰ τοῦ πλοῦ.

Ὁ ἥλιος ἦτο εἰσέτι παρὰ τὸν ὁρίζοντα ὅτε ἡ κορβέττα ἀναπετάσασα τὰ ἱστία της ἔκλινε μετὰ χάριτος ὑπὸ τὴν πνοὴν τῆς ἀπογείου αὔρας. Οἱ ἀποβιβασθέντες ναῦται ἔλαβον καιρὸν νὰ φθάσωσιν εἰς Σιδνέυ, καὶ νὰ φέρωσιν εἰς αὐτὴν τὴν παράδοξον

ἀγγελίαν. Ἄπειρον πλῆθος συνωθεῖτο ἐπὶ τῶν προκυμαιῶν.

Καθ' ἣν στιγμὴν ἡ *Δήμητρα* φερομένη ὑπὸ τοῦ ἀνέμου περιέστρεφε κατὰ διαφόρους διευθύνσεις τὴν ὀξεῖαν πρῷραν της, ὡς ἡ ταχεῖα ἵππος τῶν στεππῶν τοῦ Βορρᾶ, ἥτις διστάζουσα ποίαν διεύθυνσιν νὰ λάβῃ, ἀνοίγῃ τοὺς καπνίζοντας ῥώθωνας αὐτῆς πρὸς τὰ δεξιὰ, πρὸς τ' ἀριστερὰ καὶ πρὸς τὰ ἐμπρὸς, ἵνα ὁρμήσῃ μετ' οὐ πολὺ καὶ διατρέξῃ ὡς ἀστραπὴ τὴν πεδιάδα, ὅλον τὸ πλήρωμα ἐκτὸς τῶν πυροβολιστῶν συνῆλθε παρὰ τὸν ἐπίδρομον.

Οἱ κάτοικοι τοῦ Σιδνέυ διέκρινον κάλλιστα ἄνθρωπόν τινα ἔχοντα ὡραῖον ἀνάστημα, ὅστις ἐχαιρέτα κινῶν τὸν πῖλόν του τὴν ἐρυθρὰν σημαίαν τὴν ὑπὸ τῆς αὔρας κυματιζομένην. — Ἔπειτα δὲ ἐξέβαλον τὰ καλύμματά των καὶ πάντες οἱ ναῦται. — Τολύπαι καπνοῦ ἐξῆλθον ἐκ τῶν ταλαντευομένων πλευρῶν τῆς κορβέττας.

Ἡ ἐκπνέουσα ἠχὼ τριπλῶν ἀναφωνήσεων ἔρθασε τότε μέχρι τῶν ὤτων τῶν κατοίκων τοῦ Σιδνέυ, καὶ μετὰ ταῦτας ἠκούσθη βροντώδης ἐκπυρσοκρότησις.

Τὸ ἑσπέρας ἐξ ὕψους τοῦ Νοτίου Ἀκρωτηρίου παρετηρεῖτο εἰς τὸν ὁρίζοντα λευκοειδές τι σημεῖον ὅμοιον πρὸς τολύπην ἀρροῦ. — Τὸ σημεῖον τοῦτο ἐφαίνετο ὅτι ἦτο ἡ χιονώδης πτέρυξ λάρου ἢ ἀλιαιέτου.

Οἱ φύλακες τοῦ σταθμοῦ τοῦ Νοτίου Ἀκρωτηρίου ἔλεγον ὅτι ἦτο ἡ κορβέττα *Δήμητρα*.

Κεφ.— ΙΔ'. Ἐν πελάγει.

Πρὸ ἑνὸς ἔτους ὑπῆρχεν ἐν τῇ θαλάσσῃ τῶν Ἰνδιῶν μυστηριώδές τι πλοῖον, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς πειρατοθήρας δὲν ἠδυνήθη νὰ πλησιάσῃ ἀρκούντως ἵνα τὸ ἀναγνωρίσῃ. Ἔπλεεν ὑπὸ πᾶσαν σημαίαν. Ὅτε μὲν ἐφαίνετο μακρόθεν κυματιζόμενον τὸ ἀκτιλίδωτον λινὸν τῆς σημαίας τῶν βασιλέων τῆς Γαλλίας, οἵτινες ἀνέκτησαν ἐπὶ τοῦ Λουδοβίκου Βουρβῶνος τὸ νόμιμον προνόμιον τῶν προγόνων των, ὅτε δὲ ὁ βασιλικὸς οὗτος δρόμων ἐδείκνυε τὰς δεκαὲξ ἄκρας τῶν διπλῶν σταυρῶν του τῶν ἐρυθρῶν καὶ λευκῶν, ἐπιρανομένων ἐπὶ τῆς κυανῆς γωνίας τῆς μεγάλης σημαίας τῆς Ἀγγλίας. Ἄλλοτε δὲ ἐφαίνοντο τὰ τρία χρώματα τῆς Ὁλλανδίας, τὸ διπλοῦν καὶ συνενηγκαλισμένον οἰκόσημον τῆς Ἱσπανίας, ἢ οἱ ἀργυροῖ ἀστέρες τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν τῆς Ἀμερικῆς διεσπαρμένοι ἐπὶ τοῦ κυανοῦ πεδίου αὐτῶν.

Μικρόν τι βρίκιον τῆς νήσου τῆς Γαλλίας συναντήσας αὐτὸ κατά τινα καταιγίδα ἀνέγνωσεν ἐπὶ τοῦ ἀκροστολίου τῆς πρύμνης ὑπὸ τὰ ἀνάγλυφα ἐξηλειμμένου παρασήμου, τὸ ὄνομα *Ἡ Ὕπουλος*.

Τὸ μικρὸν τοῦτο βρίκιον μόνον ἠδυνήθη νὰ δώσῃ τοιαύτην εἴδησιν. Ἴσως ἄλλοι εἶχον πλησιάσει περισσότερον εἰς τὴν *Ὕπουλον*, — ἀλλ' οὗτοι δὲν ἐπανῆλθον πλέον εἰς τὸν λιμένα.

Κατὰ πρῶτον οἱ βλέποντες αὐτὴν δὲν ἤξευρον τί νὰ ὑποθέσωσιν. — Οἱ Γάλλοι ἐθεώρουν τὴν κορβέτταν *Ὕπουλον* ὡς Ἀγγλικήν· οἱ Ἄγγλοι ἐφρόνουν ὅτι ἐξῆλθεν ἔκ τινος λιμένος τῆς Γαλλίας. Τὰ δὲ λοιπὰ ἔθνη συνελάμβανον διαφόρους εἰκασίας.

Ἔπειτα δὲ συνέλαβον τὴν ὑποψίαν ὅτι ἡ κορβέττα *Ὕπουλος* ἦτο πειρατική. Εἰς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην ὑπῆρχεν ἀλήθεια καὶ πολλή. *Ἡ Ὕπουλος* ἦτο τωόντι πειρατική, ἀλλ' ἦτο καὶ πλοῖον πολεμικὸν, ὡραῖος πειρατοθήρας, τὸ ὡραιότατον ἴσως πλοῖον, τὸ ὁποῖον ἐξῆλθέ ποτε ἐκ τῶν ναυπηγείων τῆς Α Β. Μεγαλειότητος.

Ἦτο ἡ κορβέττα *Δήμητρα* μετημφιεσμένη, ἣν νέοι κτήτορες αὐτῆς εἶχον μεταβάλει, καὶ εἰς ἣν εἶχον δώσει ὄνομα κατ' ἐκλογήν των.

Πρὸ δεκαοκτὼ περίπου μηνῶν ὁ Φέργος Ὀβρεάνης κατέλιπε νικητὴς τὸν κόλπον τοῦ Σιδνέυ. Ἐκτοτε διήγαγεν ἀκατάπαυστον βίον ἐργασίας καὶ κινδύνων. Ἡ κρυφία ἐκείνη δύναμις τοῦ θέλγειν ἢ μᾶλλον τοῦ καθυποδουλοῦν, τὴν ὁποίαν ἤδη εἴδομεν ἐν αὐτῷ, μετ' οὐ πολὺ ἐπενήργησεν ἐπὶ τοῦ ἑτερογενοῦς πληρώματος τῆς κατακτηθείσης κορβέττας. Μετά τινας μῆνας εἶχεν ἐπὶ τοῦ πλοίου θείαν, οὕτως εἰπεῖν, δύναμιν καὶ ἀνωτέραν παντὸς ἀξιώματος. — Καὶ ὅμως ὑπῆρχον ἐν αὐτῷ ἄνθρωποι διαφόρων φύσεων· ὁ σφαγεὺς τῶν βοῶν Ἠκῦλος Βατερρεῖδος· ὁ Σμὶθ τοῦ ὁποίου ὁ ψυχρὸς καὶ ὑποκριτικὸς χαρακτὴρ δὲν ἦτο διὰ τοῦτο ἧττον δραστήριος· τέλος δὲ ὁ γέρων Λήρης, γέρων στρατιώτης, ὁ γηράσας εἰς ἀτελεύτητον πόλεμον κατὰ τῆς κοινωνίας, πράττων εὐθύμως τὸ ἔγκλημα, σκεπτικὸς, εὐφραδὴς, καὶ διατηρῶν κατά τι τὴν ὄπισθεν τῶν παρασκηνίων ζωρὰν ἀναίδειαν τῶν ὑποκριτῶν, ἂν καὶ πολὺ αἷμα ἐπεβάρυνε τὴν συνείδησίν του. Ὁ δὲ Ῥάνδαλ Γράμ πρὸ πολλοῦ ἀνῆκεν εἰς τὸν Φέργον.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῶν παραπόλμων τούτων κακούργων τῶν ἐλθόντων ἐκ τοῦ Σιδνέυ, ὑπῆρχον ἐπὶ τῆς *Ὑπούλου* ναῦται, καὶ γνωστὸν ὅτι οἱ ναυτικοὶ εἰς οὐδένα ἐμπιστεύονται, ὅπερ εἶναι γενικὸν καὶ ἄνευ ἐξαιρέσεως, εἰμὴ εἰς ναυτικοὺς ἱκανωτέρους καὶ πολυπειροτέρους ἑαυτῶν. Ὁ ἄνθρωπος κατ' αὐτοὺς δὲν εἶναι μέγας καὶ σεβαστὸς, εἰμὴ ἂν γινώσκῃ νὰ διευθύνῃ δύσκολον πλοῦν, καὶ νὰ κρατῇ ἀξίως τὴν σάλπιγκα κατὰ τοῦτον. Ἡ γραμμὴ τοῦ πλοίου των χαράττει περὶ αὐτοὺς κύκλον ἐλέθριον πέραν τοῦ ὁποίου οὐδὲν ὑπάρχει εἰμὴ πράγματα γελοῖα ἐνώπιον αὐτῶν, ἄχρηστα ἢ καταφρονητέα.

Ἀλλ' ὁ Φέργος δὲν ἦτο ναυτικός.

Ὅθεν κατὰ τὸν πλοῦν ἔμενεν ἐπὶ τοῦ ἰδίου πλοίου του ἄνευ τῆς ἐνεργητικῆς διευθύνσεως, καὶ δὲν ἀνελάμβανε τὴν ἀρχηγίαν εἰμὴ κατὰ τὰς μάχας.

Ἡ διαγωγὴ αὕτη ἦτο ἄκακτος, ἀνήκουστος καὶ εἰς ἄκρον ἀσύμφορος. Εἷς τὸν ναύτην ὁ ἐλάχιστος ναύκληρος, ὁ γινώσκων ἀρκούντως τὸ πρακτικὸν τῆς τέχνης του, εἶναι πολλῷ ἀνώτερος μεγαλο-

ρυοῦς ἀνδρὸς μὴ δυναμένου νὰ κάμῃ μίαν θηλειὰν ἢ νὰ ψάλλῃ παρὰ τὸν ἐργάτην· ἂς κρίνωσι λοιπὸν τί μέλλει νὰ ἦναι ὁ αὐτὸς οὗτος μεγαλοφυὴς ἀνὴρ ὡς πρὸς τὸν ναύκληρον.

Οὐχ' ἧττον ὅμως ναῦται, ναύκληροι καὶ νεοβάπτιστοι ἀξιωματικοὶ ὑπέκλινον ἐντελῶς εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Φέργου. Εἶναι ἀληθὲς ὅτι κατὰ πρῶτον συνέβη τοῦτο μετὰ δυσαρεσκείας καὶ βίας, ἀλλὰ κατ' ὀλίγον ἀροσίωσις διεδέχθη αὐτάς. Ἔπειτα δὲ ἐπειδὴ οἱ ναῦται δὲν συνηθίζουσι νὰ ἀφίνωσί τι ἡμιτελὲς, πάντες ἠσθάνθησαν ἔμπλεον σεβασμοῦ καὶ ἀπεριόριστον ἀγάπην.

Ὁ Πάδδης Ὀχράνης προβιβασθεὶς εἰς βαθμὸν ὑποναυκλήρου πρὸς ἀνταμοιβὴν τῆς λαμπρᾶς αὐτοῦ διαγωγῆς κατὰ τὴν ἡμέραν τῆς ἐν τῷ λιμένι τοῦ Σιδνέϋ μάχης, ἐξέφραζεν κατὰ τὸν ἴδιον αὐτοῦ τρόπον τὸν θαυμασμὸν τοῦ πληρώματος, καθόσον τὸ αἴσθημα τοῦτο ἠδύνατο νὰ ἐκφρασθῇ.

— Γλέπεις, Ἀβεσαλὼμ, παληοκασιδιάρη, ἔλεγεν εἰς τὸν μαῦρον, τὸν ἤδη σύντροφον καὶ φίλον του· — ἠμπορεῖς νὰ τὸ λὲς καὶ νὰ τὸ ξαναλὲς σὲ ὅποιον σ' ἀρέσει, νὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεός! ... Ἡ Ἐντιμότητά του δὲν εἶναι ναύτης, Ἀβεσαλώμ! ... μὰ ξεφλουδισμένε ξέρω τί ἀξίζει, νὰ μᾶς κάψ' ὁ Θεὸς καὶ τοὺς δυό μας!

Παρῆλθον καὶ ἄλλοι μῆνες. — Ἡ *Ὕπουλος* τοῦ λοιποῦ γενομένη γνωστὴ εἰς τὸ ἐμπόριον καὶ εἰς τοὺς πειρατοθήρας εἶδε τὰ προσκόμματα διπλασιαζόμενα περὶ ἑαυτὴν, καὶ πολλάκις δὲν ὠφειλε τὴν σωτηρίαν της εἰμὴ εἰς τὴν ἀταραξίαν τοῦ ναυκλήρου Σάμη καὶ εἰς τὴν ἀπαράβλητον ταχύτητα τῆς πορείας της.

Ἔπρεπε νὰ ἔχωμεν τὸν χρυσοῦν κάλαμον τοῦ Σμολλέτου, ἢ τὴν γραφίδα τοῦ μεγάλου Ἀμερικανοῦ μυθιστοριογράφου Φενιμόρου Κοῦπερ, ἵνα διαγράψωμεν τὴν ζωὴν τῶν μαχῶν, τῶν κινδύνων, τῶν λῃστεύσεων, ἣν διήγαγον οἱ ἐπὶ τῆς κορβέττας *Ὑπούλου* ἀλλὰ καὶ ἂν ἠδυνάμεθα νὰ φέρωμεν τὸ ἓν ἢ τὸ ἕτερον τῶν ἐνδόξων ὀνομάτων ἅπερ προείπομεν, ἠθέλομεν ἀναγκασθῇ νὰ παραιτηθῶμεν, ἵνα μὴ ἴδωμεν τὸν τίτλον ἡμῶν κατηγορούμενον διὰ ψεύδη. Ἡ ἀνάγκη ἡ παρασύρασα ἡμᾶς μακρὰν τοῦ Λονδίνου, τοῦ κέντρου τῆς ἱστορίας ἡμῶν δὲν ἤθελεν ἀρκέσει πρὸς δικαιολόγησιν εὐμενοῦς ἐξεικονίσεως φειρατικοῦ βίου, καὶ διὰ νὰ ἔχωμεν τὸ δικαίωμα νὰ μείνωμεν περισσότερον καιρὸν ἐπὶ τῆς *Ὑπούλου*, ἔπρεπε νὰ προσδέσωμεν αὐτὴν ὑπὸ τὴν γέφυραν τοῦ Λονδίνου· ἀλλ' ἐκ τούτου ἤθελον προκύψει σπουδαῖαι δυσκολίαι.

Θέλομεν λοιπὸν περιορισθῇ εἴς τινα συμβάντα, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐπάναγκες νὰ ἀναφέρωμεν πρὸς κατανόησιν τῆς ἡμετέρας ἱστορίας.

Ὁ Φέργος Ὀβρέανης δὲν ἔγεινε πειρατὴς διὰ νὰ ἦναι πειρατὴς· εἶχεν ἐν τῷ νῷ σκοπὸν ἄλλον ἢ λῃστευσιν μᾶλλον ἢ ἧττον ἐπικερδῆ, καὶ ἑκάστη τῶν πράξεων αὐτοῦ κατὰ τὰ τέσσαρα ἔτη καθ' ἃ διέτρεχε τὰς θαλάσσας, ὑπῆρξε λίθος προστιθέμενος εἰς τὸ γιγαντῶδες οἰκοδόμημα, τοῦ ὁποίου κατέστησεν ἑαυτὸν ἀρχιτέκτονα.

Εἶναι ἀναντίῤῥητον ὅτι αἱ ἔφοδοι αὐτοῦ ἔτεινον ἐπιμόνως ἐναντίον κατὰ προτίμησιν τῶν Ἀγγλικῶν πλοίων. Ἡ *Ὕπουλος* μόνη ἐλήστευσε, κατεβύθισεν ἢ κατέκαυσε περισσότερα πλοῖα τῆς Ἑταιρίας τῶν Ἰνδιῶν ἢ ὅλοι οἱ Γάλλοι πειραταὶ ὁμοῦ.

Ταῦτα ὅμως ἦσαν λεπτομέρειαι ἢ καὶ μᾶλλον ἀσήμαντα τῶν λεπτομερειῶν, ἦσαν πάρεργα διότι ἂν ἡ Ἑταιρία τῶν Ἰνδιῶν ἔμελλε νὰ προσβληθῇ κατὰ τοὺς σκοποὺς τοῦ Φέργου, ἔπρεπε νὰ γίνῃ τοῦτο δι' ἄλλων μέσων ἔτι δραστηριωτέρων, καὶ τὰ ὁποῖα ἤθελον καταστρέψει ἐκ θεμελίων τὴν ὕπαρξιν τῆς ἐμπορικῆς ταύτης δυνάμεως, ἑνὸς τῶν ἑδραιοτέρων στηριγμάτων τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ Φέργος ὠφελήθη ἐκ τῶν περίπλων του κατὰ τὸν Ἰνδικὸν Ὠκεανὸν διὰ νὰ ἐπισκεφθῇ πάντα τὰ παράλια. Ἀφίνων εἰς τὸν Ῥάνδαλ Γράμ τὴν διοίκησιν τῆς κορβέττας μετέβαινε πολλάκις ἐπὶ τῶν συλληφθέντων πλοίων, καὶ ἔκαμνε μακρὰς ἐκδρομὰς εἰς τὸν κόλπον τῆς Βεγγάλης, καὶ εἰς τὰς θαλάσσας τῆς Κίνας ἢ τῆς Ἀραβίας. Εἶχε διαβατήρια καὶ εὐκόλως παρίστατο εἴτε ὡς ἐμπορικὸς πλοίαρχος, εἴτε ὡς ἔμπορος μεταρχόμενος τὸ ἐμπόριον δι' ἑαυτόν.

Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἐπεθεώρησεν ἀλληλοδιαδόχως καὶ μεθ' ὑπομονῆς πάντα τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας, εἰσεχώρησε μάλιστα καὶ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν, ὁσάκις σημαντικὸν κατάστημα καθίστα ἀναγκαίαν τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ. Αἱ προηγούμεναι σπουδαί του τὸν ἔκαμαν νὰ ὑποπτεύσῃ πολυάριθμα σπέρματα διαλύσεως· ἤγγισε δὲ τὰ σπέρματα ταῦτα διὰ τοῦ δακτύλου του, καὶ ἠδυνήθη νὰ προσθέσῃ νέαν κανονοστοιχίαν εἰς τὸ σχέδιον τῆς μάχης του.

Ἐν Κίνᾳ εἶδεν ὅ,τι μόλις ὑποπτεύοντο τότε ἐν Εὐρώπῃ, πολυάριθμα δηλαδὴ πλοῖα τῆς Ἑταιρίας φέροντα ὅπιον νὰ ἀποβιβάζωσιν ὁλόκληρα φορτία τοῦ δηλητηρίου τούτου ἐπὶ τῶν παραλίων. Ἐμαθεν ὅτι τὸ ἀπειρον τοῦτο ἐμπόριον δὲν ἔφερεν ὀλιγώτερα τῶν τεσσάρων ἑκατομμυρίων στερλινῶν εἰς τὴν Ἀγγλίαν. — Καὶ τοῦτο λοιπὸν ἦτο ὅπλον δυνάμενον νὰ στραφῇ κατὰ τοῦ ἐχθροῦ.

Τέλος δὲ κατὰ τὰς ἐκβολὰς τοῦ ποταμοῦ Ἰνδοῦ κατενόησε κεκρυμμένον τινὰ ἀναβρασμὸν τῶν παθῶν μεταξὺ τῶν δεδουλωμένων λαῶν, καὶ ἐνόησεν ὁποίαν ἔκρηξιν ἤθελε παραγάγει ἡ προσέγγισις ἐλαχίστου σπινθῆρος εἰς τὰς χώρας ταύτας, ἔνθα ἑκατοντάδες μικρῶν ἡγεμόνων, θηριωδῶς ἐνθρονισθέντων, ἐκρύπτοντο ἢ ἔδακνον τοὺς χαλινοὺς τῶν ὑπηρετούντων τοὺς νικητάς.

Ἔπειτα δὲ ἐπέστρεφεν εἰς τὴν *Ὕπουλον* ἵνα μὴ ἀπολέσῃ διὰ τῶν μακρῶν ἀπουσιῶν του τὸ κράτος ὅπερ εἶχεν ἐπὶ τῶν δραστηρίων καὶ τοῦ λοιποῦ ἀφοσιωμένων ἐκείνων ἀνθρώπων, τοὺς ὁποίους ἐμελέτα νὰ μεταχειρισθῇ ὡς ὄργανα τῆς ὀργῆς του. Διότι ἡ ὀργή του εἶχεν αὐξηθῇ ἀντὶ νὰ καταπραϋνθῇ, καὶ ηὐξάνετο ἀδιακόπως. Πανταχοῦ εἰς τὴν ὁδόν του ἀπήντα τὴν Ἀγγλίαν ἄπληστον, ἅρπαγα, ἄπιστον, καταχρωμένην τῆς δυνάμεώς της καὶ ζητοῦσαν τὸν χρυσὸν εἰς τὸ αἷμα ἢ εἰς τὸν ἱδρῶτα τῶν λαῶν.

Πανταχοῦ! — οὐδὲ σπιθαμὴ παραλίων δὲν ὑπῆρχεν ἐπὶ τῶν ἀπεράντων τούτων θαλασσῶν, ὅπου τὸ Ἀγγλικὸν ὄνομα δὲν ἦτο γνωστὸν, φοβερὸν καὶ ἀπεχθές! — Πανταχοῦ διεδόθη τὸ ἐμπόριον τῆς Μεγάλης Βρετανίας ὑποστηριζόμενον ὑπὸ τῶν πυροβόλων, καὶ ἐπιβάλλον τοὺς ἀδίκους ὅρους του.

Ἐραίνετο ὅτι τὸ μέρος τοῦτο τῆς γηΐνου σφαίρας ἀπολέσαν τὴν εὔνοιαν τοῦ οὐρανοῦ παρεδόθη εἰς τὴν ἁρπακτικὴν χεῖρα τῆς ἀκορέστου Ἀγγλίας. Πανταχοῦ ἡ χεὶρ αὕτη ἀφῆκε τὰ ἴχνη της· δυστυχίαν, δάκρυα, καταστροφήν.

Ὁ Φέργος ἐθεώρει μετὰ χαρᾶς τὰς ἀναριθμήτους ταύτας ἐρημώσεις, τὰ ἀνήκουστα ταῦτα παθήματα τὰ ὁποῖα μόνος ὁ Θεὸς θέλει δυνηθῇ νὰ ἀπαριθμήσῃ καὶ νὰ τιμωρήσῃ. Ἐν αὐτῷ ἡ εὐθυμία κατέπνιγε τὸν οἶκτον, διότι ἔχαιρε βλέπων τὸ μῖσός του τοσοῦτον ἰσχυρῶς δικαιούμενον, αἰσθανόμενος τὸ ἄλαλον σκίρτημα πεντήκοντα ἑκατομμυρίων καταδυναστευομένων καρδιῶν ἀποκρινόμενον εἰς τὴν κραυγὴν τῆς ἐκδικήσεώς του.

Καταλιπὼν τὰς Ἰνδικὰς θαλάσσας, μετέβη εἰς ἄλλην σκηνὴν τοῦ θεάτρου, ἵνα εὕρῃ πάλιν εἰς μέρη ἀπώτερα, τὰ αὐτὰ μίση καταστελλόμενα μὲν εἰσέτι, ἀλλ' ἕτοιμα νὰ ἐκραγῶσιν. — Ἐπὶ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος τοὺς Ὁλλανδοὺς χωρικοὺς, ἐν Ἀμερικῇ τοὺς δύο Καναδᾶς ὁλοκλήρους στενάζοντας ὑπὸ τρομερὰν καταδυναστείαν, καὶ ἐκπέμποντας ἤδη τὰς κραυγὰς ἐκείνας τῆς ἀγωνίας, αἵτινες ἔμελλον νὰ εὕρωσι μετ' οὐ πολὺ ἀποτελεσματικὴν καὶ εὐγενῆ ἠχὼ ἐν τῇ καρδίᾳ Γάλλου τινός.

Ὁ Φέργος συνδιελέχθη μετὰ τῶν χωρικῶν, ἐκ τῶν ὁποίων συνέλεξε τὰ πληρώματά του, καὶ διέμεινεν ὑπὲρ τὸν ἕνα μῆνα εἰς τοὺς δύο Καναδᾶς.

Ἐκ δὲ τοῦ ἀκρωτηρίου τῆς Καλῆς Ἐλπίδος μεταβαίνων εἰς Ἀμερικὴν προσωρμίσθη εἰς τὴν Ἁγίαν Ἑλένην.

Εἶναι γνωστὸν μετὰ πόσης δυσπίστου αὐστηρότητος οἱ Βρετανοὶ ὑπάλληλοι ἐφύλαττον τὸν ἄγονον τοῦτον βράχον, ὅστις ἔμελλε νὰ γίνῃ ὁ τάφος τοῦ ἐνδοξοτάτου τῶν μοναρχῶν τοῦ αἰῶνός μας. Ὁ Οὔδσων Λώβης, τὸν ὁποῖον οἱ Γάλλοι καταῤῥῶνται τοσοῦτον, δὲν ἦτο εἰμὴ εὐπειθὴς ὄργανον τῶν κυρίων του, καὶ δὲν ἔπρεπεν ἐπὶ ὑπηρέτου μισθουμένου ἵνα κακοποιῇ νὰ ἐπιπέσωσιν οἱ μακρολόγοι φιλιππικοὶ τῶν ποιητῶν καὶ τῶν ῥητόρων τῆς Εὐρωπαϊκῆς ἠπείρου. Ὁ Οὔδσων Λώβης ἦτο ὁ βραχίων, ἐν δὲ τῷ Λονδίνῳ διέταττεν ἡ κεφαλὴ,— ἐν Λονδίνῳ, ὅθεν ἀνήχθη ποτὲ ὁ ὡραῖος ἁρμὸν ὁ φέρων τὴν σεπτὴν ἄνασσαν ἡμῶν, ἥτις μετέβαινεν εἰς τὴν γῆν τῆς Γαλλίας, ἵνα λάβῃ ἐπισήμους διαβεβαιώσεις ἀγάπης καὶ σεβασμοῦ. Ἦσαν δὲ μετὰ τῆς ἀνάσσης ὑπουργοὶ τοῦ βασιλέως Γεωργίου, ὑπουργοὶ τοῦ 1816.

Καὶ ἡ κόνις τοῦ αὐτοκράτορος Ναπολέοντος ἀνεπαύετο ἀπὸ δύο ἐτῶν ὑπὸ τὸν δῶμον τῶν ἀπομάχων.

Οἱ λαοὶ δὲν ἔχουσι πλέον μνήμην; ἢ αἱ ἐφημερίδες τῆς Γαλλίας ἐψεύδοντο, ὅτε μᾶς ἀνήγγελλον τὰς πομπώδεις λεπτομερείας τοῦ μετὰ θάνατον θριάμβου τοῦ ἀναφερομένου εἰς τὸν αὐτοκράτορα αὐτῶν; ...

Ἐν τῇ Ἁγίᾳ Ἑλένῃ οἱ Γάλλοι, μάλιστα κατὰ τὰ τελευταῖα ταῦτα ἔτη, δυσκολώτατα ἐλάμβανον τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῶσι τὸν αἰχμάλωτον αὐτοκράτορα, ἀλλὰ δὲν συνέβαινε τὸ αὐτὸ καὶ εἰς τοὺς Ἄγγλους. Ὁ Φέργος ἐγένετο δεκτὸς ὑπὸ τὸ ὄνομα πλοιάρχου πλοίου τινὸς τῆς Ἑταιρίας, τὸ ὁποῖον εἶχε συλλάβει.

Οἱ κωπηλάται τοῦ Φέργου τὸν περιέμενον παρὰ τὴν προκυμαίαν. Εἶχεν ἀναχωρήσει τὸ πρωῒ εἰς Λογγούδ. Ὁ ἥλιος ἐπλησίαζε νὰ δύσῃ ὅτε ἐπανῆλθεν. Ἐνῷ ἐπέστρεφεν εἰς τὸ ἐν τῷ λιμένι προσορμισμένον πλοῖόν του, τὸ πρόσωπόν του ἐξέφραζεν ἐνθουσιασμὸν ἐμβριθῆ, καὶ ὁ ὀφθαλμός του διετήρει εἰσέτι τὴν ζωηρὰν ἔκφρασιν αὐστηροῦ καὶ θρησκευτικοῦ σεβασμοῦ.

Ὁ Φέργος εἶχε μείνει τέσσαρας ὥρας μετὰ τοῦ νικηθέντος ἐν Βατερλῶ, μετὰ τοῦ ἡμιθέου ἐκείνου τοῦ ὁποίου τὸ ἀνάστημα ἀναλαμβάνει ἤδη δι' ἡμᾶς τὸ κολοσσαῖον μέγεθος τῶν ἀρχαίων ἡρώων. Εἶδε τὸν γίγαντα ἐκεῖνον τὸν καταδαμασθέντα ὑπὸ τῆς θείας προνοίας καὶ οὐχὶ ὑπὸ τῶν ἀνθρώπων, τὸν μέγαν ἐκεῖνον μονάρχην ὅστις ἐκ τοσούτου ὕψους κατέπεσεν, εἰς τὸ χάος, ὥστε ὁ μᾶλλον ἀσήμαντος τῶν Εὐρωπαίων στρατηγῶν, ὁ Ἀρθούρης Βελλεσλέης, ὁ δοὺξ τοῦ Οὐέλλιγκτων, ἠδύνατο τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ παραστήσῃ ἑαυτὸν ὡς Ἀχιλλέα καὶ νὰ δώσῃ εἰς τὸν καταβληθέντα Ἕκτορα ἐν τῇ ἀνοήτῳ ὑπερηφανείᾳ του, αὐτοῦ χαρακτῆρας τοῦ αἰχμαλώτου τῆς Ἁγίας Ἑλένης!

Ὁ Φέργος ἐπὶ τέσσαρας ὥρας ὠφελήθη ἐκ τῶν θησαυρῶν τοῦ εὐρυτάτου, τοῦ λαμπροτάτου καὶ τολμηροτάτου πνεύματος ὅπερ ἀνεφάνη κατὰ τοὺς νεωτέρους αἰῶνας.

Ἐπέστρεφε κατεχόμενος εἰσέτι ὑπὸ τοῦ σεμνοῦ καὶ μεγαλοπρεποῦς ἐκείνου λόγου ἐν τῇ ἐμφάσει τοῦ λακωνισμοῦ αὐτοῦ· ἐπέστρεφεν ἀναῤῥωσθεὶς ὑπὸ νέας δυνάμεως· ἐπέστρεφεν καταστὰς ἰσχυρότερος ἐνώπιον ἑαυτοῦ, ἀτάραχος καὶ σταθερὸς εἰς τὸν σκοπόν του. — Τί συνέβη λοιπὸν μεταξὺ τοῦ ἀσημάντου πειρατοῦ καὶ ἐκείνου ὅστις τὴν προτεραίαν ἐκάθητο ἐπὶ τοῦ πρώτου θρόνου τοῦ κόσμου; ...

Εἰς τὰς προθύμους ἐρωτήσεις τῶν συντρόφων του ὁ Φέργος ἀπεκρίνετο. — Τὸν εἶδον. ...

Ὁμιχλώδη τινὰ πρωΐαν τῶν τελευταίων ἡμερῶν τοῦ Νοεμβρίου ὡραῖον ἐμπορικὸν βρίκιον πλέον ἐν τῷ πορθμῷ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου ἔκαμψε παρὰ

τὴν ἄκραν τῆς νήσου τοῦ Ἀνθρώπου καὶ ἐστράφη πρὸς τὴν Σκωτίαν.

Ὁ ἄνεμος καὶ ἡ πλημμύρα ὥθουν αὐτὸ πρὸς τὸν Σολουαίαν, καὶ ὁ δίσκον τοῦ ἡλίου ἦτο εἰσέτι πολὺ ὑπὲρ τὸν ὁρίζοντα, ὅτε αἱ ἄγκυραι τοῦ βρικίου κατεβυθίσθησαν ἵνα εὕρωσι κοίτην ἐν τῷ ὕδατι ἀπέναντι τῆς Δουμφρίης.

Οἱ ναῦται παρετάχθησαν ἐπὶ τοῦ καταστρώματος καὶ ἀπεκαλύφθησαν ἐνώπιον δύο ἀνδρῶν οἵτινες εἶχον ἀναβῆ διὰ τοῦ ἐπαίου. Ὁ εἷς τῶν ἀνδρῶν τούτων ἦτο ὁ Φέργος, ὁ δ' ἕτερος ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ.

Ἡ λέμβος ἦτο ἐπὶ τῆς θαλάσσης, καὶ τοὺς περιέμενε. Κατέβησαν ἀμφότεροι, καὶ πάραυτα ἐξ κωπηλάται διοικούμενοι ὑπὸ τοῦ Ἁδδὴ Ὀχράνη ἐκωπηλάτησαν πρὸς τὴν παραλίαν.

Ἡ λέμβος προσωρμίσθη. Ὁ Φέργος καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἐπάβησαν ἐπὶ τῆς παραλίας ἡμίσειαν λεύγαν μακρὰν τῆς Δουμφρίης.

— Καλὴν ἐντάμωσιν! εἶπεν ὁ Φέργος εἰς τοὺς ναύτας· — θὰ συναντηθῶμεν πάλιν.

Ὁ Ἁδδὴς ἠνέῳξε τὸ στόμα, ἀλλ' οὐδεμία τῶν βλασφημιῶν τὰς ὁποίας ἐπερρίπτετε διὰ τὰς ἐπισήμους περιστάσεις δὲν τῷ ἐφάνη ἁρμοδία πρὸς ἔκφρασιν τῆς συγκινήσεώς του· δι' ὃ περιωρίσθη εἰς τὸ νὰ ὑψώσῃ τὸν πῖλόν του ψιθυρίζων.

— Κύριε... νὰ πάρ' ὁ Σατανᾶς μὲ τὴν Σατανάδαινα τὴν γυναῖκά του... ὁ Θεὸς νὰ σᾶς διαφυλάξῃ, νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεὸς ὅλοι μας!

Ὁ Φέργος ἔκαμε κίνημα τῆς χειρός. Ὁ Ἁδδὴς ἔβαλε πάλιν τὸν πῖλόν του. Ἡ λέμβος ἀπεμακρύνθη.

Οἱ δύο οὗτοι ὁδοιπόροι εἰσῆλθον τότε εἰς τὸ ἐσωτερικόν. Ἦσαν ἐνδεδυμένοι ἁπλῶς, καὶ ἔφερον τοὺς μανδύας των ἐπὶ τῶν βραχιόνων. Ἐπὶ μίαν ὥραν περίπου ἐβάδιζον ἐν σιωπῇ ὁδηγούμενοι ἐκ τῆς ἐντελοῦς γνώσεως τοῦ τόπου τὴν ὁποίαν ἐφαίνετο ὅτι εἶχεν ὁ Ῥάνδαλ.

Ἀφοῦ ἠκολούθησαν τοὺς ἀπείρους περιελιγμοὺς μικρᾶς τινος ἀτραποῦ ἥτις ἔρχανεν ἑλικοειδῶς ἐκ τῆς παραλίας μέχρι τῆς κορυφῆς ἀποτόμου τινὸς σπιλάδος, ἔφθασαν εἰς πεδιάδα τινὰ γυμνὴν, καὶ καλυπτομένην τῇδε κακεῖσε μόνον ὑπὸ φυτῶν ἀποξηρανθέντων ὑπὸ τοῦ πελαγίου ἀνέμου. Ἐκ του ὕψους τούτου ὁ ὀφθαλμὸς ἔφθανεν εἰς μεγίστην ἀπόστασιν, βλέπων μακρὰν τὸ πέλαγος πρὸς δυσμὰς, καὶ πρὸς μεσημβρίαν ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ κόλπου τὰς ἐδοντώδεις παραλίας τοῦ κομητάτου τῆς Κουμβερλάνδης.

Ὁ αὔρα εἶχεν ἀρχίσει νὰ πνέῃ καὶ ἡ ὁμίχλη ἐφαίνετο ἀποδιωκομένη ὑπὸ δυτικοῦ ἀνέμου πρὸς τὸ στενώτατον μέρος τοῦ Σολβαϊκοῦ κόλπου.

Ἡ Φέργος καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἐστάθησαν.

Εἰς μεγίστην ἀπόστασιν πρὸς τὸ μέρος τῆς Ἰρλανδίας, τὸ ἐμπορικὸν βαϊκιον, ὅπερ εἶχε φέρει αὐτοὺς, παρίστα τὰ ὑψηλὰ ἱστία του ἐρυθραινόμενα ὑπὸ τῶν πλαγίων ἀκτίνων τοῦ δύοντος ἡλίου.

Ὁ Φέργος ἔθεσε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του. Τὸ βλέμμα του κατέστη περίλυπον.

— Μετ' ὀλίγον δὲν θὰ τὸ βλέπομεν πλέον, εἶπεν· — τὸ παραπέτασμα κατέπεσεν ἀποπερατωθείσης τῆς πρώτης πράξεως τοῦ δράματος ἡμῶν.... Ὁποία θέλει εἶσθαι ἡ δευτέρα;... Νομίζω ὅτι τὸ ἠξεύρω, ἀλλ' ὁ Θεὸς μόνος τὸ γινώσκει... Πρὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν ἐργάζομαι, Ῥάνδαλ.

— Καὶ ἀπὸ δύο ἐτῶν, ἤδη Φέργε, εἶσαι ἀρκετὰ πλούσιος, ὥστε δύνασαι νὰ διάγῃς βίον πρίγκηπος, ἀπήντησεν ὁ Γράαμ. — Βεβαίως, ἂν ἤμην εἰς τὴν θέσιν σου, ἤθελον εὑρεῖ τὸν καιρόν... ἤθελον ὑπάγει εἰς τὸ Λονδῖνον... καὶ καταβάλει διὰ τῆς πολυτελείας μου τὸν αὐθάδη ἐκεῖνον Γοδερρεῖδον δὲ Λάνσεστερ....

— Εἶχα λησμονήσει τὸν Γοδερρεῖδον δὲ Λάνσεστερ, εἶπεν ὁ Φέργος.

— Ναί... εἶσαι τοιοῦτος, ἐπανέλαβεν ὁ Ῥάνδαλ· — ἠξεύρω ἀπὸ τὰ μυστικά σου ἀκριβῶς ὅ,τι ἠθέλησας νὰ μοὶ εἴπῃς δι' αὐτά, καὶ ἐνίοτε, καθὼς σήμερον, ἀνακαλύπτω μικράν τινα γωνίαν τοῦ μυστηρίου τῆς καρδίας σου.... Δὲν παραπονοῦμαι διὰ τοῦτο. Ἴσως τὸ μυστικόν σου εἶναι βαρὺ δι' ἄλλον... ἠξεύρω τὸν σκοπόν σου... τοὐλάχιστον, τὸν σκοπὸν τὸν ὁποῖον εἶχες πρὸ τεσσάρων ἐτῶν.

— Μετεβλήθη, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος.

— Ἀκόμη καλλίτερον!... ἀλλὰ φύλαττε ὅλα ταῦτα διὰ τὸν ἑαυτόν σου, Ὀβρεάνη, καὶ μεταχειρίζου με ὡς νὰ μὴ ἐπρόκειτο νὰ μοὶ εἴπῃς μηδέν.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Φέργος βεμβάζων.

Παρετήρει τὰ παράλια τῆς Ἀγγλίας, καὶ ὁ ὀφθαλμός του ἐξήπτετο ἀνεπαισθήτως, ὥστε μετ' οὐ πολὺ κατέστη ὀλογερὸς ὑπὸ μίσους καὶ ἀπειλῆς.

— Θὰ ἔλθω!... ἐψιθύρισε· — θὰ πατήσω ἐπί τινας ἡμέρας ἐπὶ τοῦ κατηραμένου ἐδάφους σου!... ἀλλ' ὄχι πρὶν σὲ περικυκλώσω ὑπ' ἐχθρῶν καὶ παγίδων.... Θέλω ἀνοίξει μεθ' ὑπομονῆς τὴν τάρρον πρὶν ἐρριμήσω.... Ἀλλὰ πόσον ἀπέχει ὁ καιρὸς, ὦ Θεέ μου! καὶ πόσον εἶμαι ἀνυπόμονος!...

Ὁ Ῥάνδαλ τὸν ἐθεώρει μετὰ περιέργου προσοχῆς Τὸ πρόσωπον τοῦ Σκώτου, τοῦ ὁποίου τὸ κατώτερον μέρος ἐκαλύπτετο ἤδη ὑπὸ πυκνοῦ γενείου ἐρυθροτέρου καὶ πυρροτέρου τῆς κόμης του, εἶχεν ἔκφρασιν, ἥτις δυσκόλως ἠδύνατο νὰ προσδιορισθῇ. Τὸ φῶς πίπτον ἄνευ προσκόμματος ἐπὶ τῆς γλαυκῆς κόρης τῶν ὀφθαλμῶν του, ἐπὶ τῶν ὁποίων δὲν ἐπέκειτο ἡ συνήθης ἐπισκίασις τῶν ὀρρύων, παρήγαγεν ἰδιάζον ἀπαύγασμα τολμηρίας καὶ εἰλικρινείας· ἀλλ' ὑπὸ τὴν τολμηρίαν ἐκείνην ὑπῆρχε τὴν στιγμὴν ταύτην τῆς ἀμφιβολίας ἀκούσιός τις δισταγμὸς ἀρελῶς ταλαντευόμενος μεταξὺ τῆς πατρικῆς στοργῆς γηραιοῦ ὑπηρέτου διὰ τὸν νέον αὐτοῦ κύριον καὶ τοῦ σεβασμοῦ στρατιώτου πρὸς τὸν ἀρχηγόν του.

— Ὁ δρόμος εἶναι μακρὸς, εἶπεν ἐπὶ τέλους ἀποδιώξας τὰς σκέψεις του, καὶ ἀναλαβὼν τὴν φυσικὴν τοῦ χαρακτῆρός του ἀκηδείαν· — μένουν νὰ διατρέξωμεν ἑπτὰ ἢ ὀκτὼ μίλλια ἕως οὗ νὰ φθάσωμεν εἰς τὴν Παναγίαν τῆς Κρέβης. Ἂν θέλετε νὰ μὲ πιστεύσητε, πρέπει νὰ ἀρχίσωμεν τὸν δρόμον μας.

Ὁ Φέργος ἔστρεψε πάραυτα τὰ νῶτα πρὸς τὴν θάλασσαν, καὶ ἤρχισεν ἡ ὁδοιπορία.

Ὁ τόπος παρίστα τὴν γραφικὴν καὶ ἡμιάγριον ἐκείνην θέαν τῶν ἀγρῶν τῆς Σκωτίας. Ἡ ἡμέρα προϋχώρει ταχέως ἐπιδεικνύουσα ἐπὶ μέγιστον τὰς σκιὰς, καὶ παρέχουσα εἰς τὸν τόπον ὄψιν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον σκοτεινήν. Ὁ Ῥάνδαλ ἐραίνετο γινώσκων κάλλιστα τὰς ἀπείρους ὁδοὺς αἵτινες συνεσταυροῦντο ἀνὰ πᾶν βῆμα. Ὁ Φέργος ἠκολούθει αὐτὸν παραδεδομένος εἰς τὰς σκέψεις του.

— Ἀλλ' εἶναι δυνατὸν, εἶπεν σίφνης ὁ τελευταῖος οὗτος, νὰ μὴ γινώσκει κανεὶς τὴν ὕπαρξιν τῶν ὑπογείων τούτων;

— Οἱ λαοὶ ἔζησαν χίλια ἔτη πρὶν ἀνακαλύψωσι τὰ χρυσᾶ μεταλλεῖα, τὰ ὁποῖα ἔκειντο ὑπὸ τοὺς πόδας των, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ. — Εἰς τὸν καιρόν μου δύναμαι νὰ σὲ βεβαιώσω ὅτι τὰ ἀπέραντα ταῦτα ὑπόγεια ἦσαν ἄγνωστα, καὶ ἂν ἀντὶ νὰ ὑπάγω εἰς τὰ ὄρη, ἤθελα κρυφθῆ εἰς αὐτὰ, οἱ δικασταὶ τῆς Γλασκώβης δὲν ἤθελον λάβει τὸν κόπον νὰ μὲ στείλουν εἰς τὰς πλωτὰς φυλακάς.... Ἔχουν δύο ἐξόδους ἀπὸ τὰς ὁποίας ἤθελεν ἀπατηθῆ ὁ ὀφθαλμὸς τοῦ πανουργοτάτου. Ἡ πρώτη ἐξέρχεται εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν τῆς ἐπαύλεως τῆς Κρέβης... ἡ ὁποία εἶναι λαμπρὸν κτίριον, μὰ τὴν ἀλήθειαν, ἀλλ' ἤρχισε νὰ κατακρημνίζεται, καὶ ἠμπορεῖς νὰ τὴν ἀγοράσῃς διὰ μικρὰ πράγματα.... Ἡ δευτέρα φθάνει ἢ μᾶλλον κλείεται εἰς τὴν αὐτὴν οἰκίαν τὴν ὁποίαν ἐκατοίκει ὁ πατήρ μου, καὶ τὴν ὁποίαν ἴσως κατοικεῖ καὶ σήμερον· Ἡ δευτέρα αὕτη ἔξοδος καλύπτεται ἀπὸ μέρους τοῦ τοίχου στρεφόμενον περὶ δοκὸν ἡ ὁποία χρησιμεύει ὡς στροφεύς.... Ἂν ἤδωσι τὸν ἀρχαῖον ἐκεῖνον τοῖχον, Φέργε, ὅλοι ὁμοῦ οἱ δικασταὶ τῶν Τριῶν Ἡνωμένων Βασιλείων θέλουν κηρύξει ὅτι κἀνὲν πέρασμα δὲν ὑπῆρχεν αὐτοῦ ἀπὸ αἰώνων.... Οἱ ἀρχαιολόγοι τοῦ Ἐδιμβούργου, — σοῦ λέγω τὴν καθαρὰν ἀλήθειαν, — ἀναφέρουσι τὴν κατασκευήν του εἰς τὸν καιρὸν Ἀλφρέδου τοῦ Μεγάλου.

— Καὶ τὰ ὑπόγεια ταῦτα εἶναι εὐρύχωρα;

— Ὁ πατήρ μου ἀπεπλανήθη μέσα εἰς αὐτὰ δέκα φοράς, ἐνῷ τὰ διέτρεχε ζητῶν τοὺς θησαυροὺς τῶν καλογήρων τῆς Παναγίας.... Εἶναι μεγάλα καθὼς ὁ Περίβολος τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου (*).

— Ἀλλ' ὁ πατήρ σου, Ῥάνδαλ, δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ὕπαρξίν των;

— Σοῦ λέγω ὅτι ὁ πατήρ μου ἐζήτει θησαυρόν. Ἡ νὺξ ἦτο σκοτεινοτάτη. Οἱ ὁδοιπόροι οὗτοι ἀφήσαντες δεξιόθεν τὴν πόλιν Ἄνναν, τῆς ὁποίας τὰ φῶτα ἔλαμπον μακρόθεν διὰ τῶν γυμνῶν κλάδων, τῶν δένδρων, καὶ ἀφήσαντες τὰς ἀτραπούς, δι' ὧν ἐβάδιζον ἕως τότε, εἰσῆλθον εἴς τινα ὁδὸν πλατυτέραν καὶ κατά τι κάλλιον ἐγκεχαραγμένην, ἥτις ἐχρησίμευεν ὡς λεωφόρος μεταξὺ τῆς Καρλίσλης καὶ τῆς Γλασκώβης. Οἱ ἀναγνῶσται ἡμῶν γινώσκουσι τὴν ὁδὸν ταύτην ἀκολουθήσαντες ἤδη τὴν ταχυδρομικὴν ἅμαξαν τοῦ Φράγκη Πέρσηβαλ ὁδηγουμένη, ὑπὸ τοῦ Σώνη τοῦ γαυγιστοῦ, καθ' ἣν νύκτα συνέβησαν τὰ παράδοξα καὶ τρομερὰ συμβάντα, ἅτινα ἐπήνεγκον τὸν θάνατον τῆς δυστυχοῦς Ἀρρίετης.

Ὁ Ῥάνδαλ ἐστάθη ἀκριβῶς εἰς τὸ μέρος, ἔνθα ἡ ἅμαξα τοῦ Φράγκη προσέκρουσεν κατά τινος κορμοῦ δένδρου κειμένου ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ.

— Ἐδῶ εἶναι, εἶπεν. Ἡ οἰκία τοῦ πατρός μου εἶναι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ δάσους.

Μετὰ δύο λεπτὰ διῆλθον τὸ δάσος, καὶ παρετήρουν τὰ φῶτα τῆς οἰκίας Ῥάνδαλ. Ὅτε ἐπλησίασαν, κύων τις ὑλάκτησε δυνατά.

— Ὦ! ὦ! ἐψιθύρισεν ὁ Σκῶτος, ὁ γέρων Βίλλης μας ἀπέθανε, νομίζω· ἡ φωνὴ αὕτη δὲν εἶναι τοῦ Βίλλη.

Ἡ φωνὴ του ἔτρεμεν ὀλίγον ἐνῷ ὡμίλει οὕτω. Ὀλίγα μόνον βήματα ἀπεῖχε τῆς οἰκίας· ὑπερέβη αὐτὰ δι' ἑνὸς πηδήματος, καὶ ἔθεσε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ στροφέως τῆς θύρας.

— Ἡ θύρα εἶναι κλεισμένη ἔσωθεν, εἶπεν. Ὁ πατήρ μου δὲν ἔκλειέ ποτε τὴν θύραν μας!...

Ἔκρουσε, καὶ θυρὶς τις ἠνεῴχθη.

— Ὁ γέρων Ῥάνδαλ Γράαμ εἶναι ἐδῶ; ἠρώτησεν ὁ Σκῶτος μετὰ φωνῆς πλήρους συγκινήσεως.

— Πρὸ δύο ἐτῶν ἀπέθανεν, ἀπεκρίθησαν.

Τὸ παράθυρον ἐκλείσθη πάλιν, καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἔκυψε τὴν κεφαλήν.

— Ἐπεθύμουν νὰ τὸν κάμω πλούσιον εἰς τὰς τελευταίας ἡμέρας του, ἐψιθύρισεν· ἀλλ' ἰδοὺ ὅπου ἀπέθανε, καὶ ξένος κατοικεῖ εἰς τὴν οἰκίαν μας.... Ἄ! ἔμεινα μόνος εἰς τὸν κόσμον, Φέργε, καὶ ἀνήκω εἰς σὲ περισσότερον παρά ποτε.

Ὁ Φέργος συνέθλιψε τὴν χεῖρά του προφέρων λόγους τινὰς παραμυθίας.

— Ναί, ναί, κύριε Ὀβρεάνη, ἐπανέλαβεν ὁ Ῥάνδαλ. Μέλλομεν ν' ἀποθάνωμεν ὅλοι... ἀλλ' ἦτον καλλίτερον νὰ μείνω πλησίον του.... Ἄ!... Καὶ ὁ Μακ-Νάβης ἔχει τὴν οἰκίαν μας!... Τὸν ἐγνώρισα καλῶς.... Λέγουν ὅτι εἶναι τίμιος ἄνθρωπος.... Ἀλλὰ τὸ παράθυρόν του ἐκλείσθη χωρὶς νὰ προσφέρῃ κατάλυμα εἰς τοὺς ὁδοιπόρους.

— Εἶσαι βέβαιος ὅτι ἐκεῖνος εἶναι ὁ Κ. Μακ-Νάβης; ἠρώτησεν ὁ Φέργος.

— Εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου... καὶ θὰ βεβαιωθῶ περισσότερον μετ' ὀλίγον, διότι πρέπει νὰ περάσω τὴν νύκτα ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός μου, καὶ κάμω μικράν τινα δέησιν εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου ἀπέθανε... διότι ἀπέθανε! προσέθηκε διὰ

(*) Τῶν ἀνακτόρων τοῦ Λονδίνου.

φωνῆς ἐν ᾗ ὑπῆρχον κατεσταλμένοι στεναγμοί! Ναί, ναί!... ἤκουσας τὸν ἄνθρωπον ἐκεῖνον;... Ἀπέθανε πρὸ δύο ἐτῶν.... Ἐμπρὸς, Φέργε, ἂς βαδίζωμεν! μάλλω νὰ σὲ ὁδηγήσω εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Ἀΐδης, ἐπειδὴ θέλεις νὰ ἴδῃς τὸν Μακ-Φαρλάνην, καὶ θὰ ἐπανέλθω ἐδῶ ὅπου ἀπέθανεν ὁ πατήρ μου... Καὶ δὲν θὰ ἀναγκασθῶ, ὡς βλέπεις, νὰ ζητήσω τὴν φιλοξενίαν ἀπὸ τὸν Μακ-Νάβην!

Ἐστράφη περὶ τὴν οἰκίαν καὶ ἤρχισε νὰ περιπατῇ ταχέως εἰς ὑλοτομεῖόν τι καλυπτόμενον τῇδε κακεῖσε ὑπὸ ἐρειπίων. Ὁ Φέργος τὸν ἠκολούθησε. Μετὰ δέκα λεπτὰ ἐβάδισαν παρὰ τὸν τοῖχον περιβόλου τινὸς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ὑψοῦτο εὐρύχωρον οἰκοδόμημα, τὸ ὁποῖον ἐσυμπέρανεν ὁ Φέργος ὅτι ἦτο ἡ ἔπαυλις τῆς Κρέβης. Ἔπειτα δὲ κατέβησαν πάλιν τὸ κατωφερὲς τοῦ λόφου, καὶ ἔρθασαν εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Ἀΐδης.

Ὁ Ῥάνδαλ ἔδειξεν αὐτὴν διὰ τοῦ δακτύλου εἰς τὸν Φέργον, καὶ ἔφυγε τρέχων.

Ἡ θύρα τῆς ἐπαύλεως ἦτο ἀνοικτὴ, καὶ εἰσῆλθεν ὁ Φέργος.

Ἐν τῇ κοινῇ αἰθούσῃ περί τινα ἡτοιμασμένην τράπεζαν νέα τις γυνὴ καὶ δύο θελκτικὰ μικρὰ κοράσια ἐδείπνουν. Ὑπὸ τὸ σανίδωμα τῆς ἑστίας ἵστατο ἀνήρ τις τὴν κεφαλὴν ἔχων κεκαλυμμένην διὰ τῶν δύο χειρῶν του. Ἐκ τοῦ κρότου τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ὁ Φέρος εἰσερχόμενος, ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀνωρθώθη, καὶ ἐφάνη τὸ ὠχρὸν αὐτοῦ πρόσωπον, ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ὁποίου ἐκινοῦντο δύο ὀφθαλμοὶ ἐσβεσμένοι καὶ ὡς ἐκστατικοί.

Ὁ Φέργος προὐχώρησε πρὸς τὴν νέαν, καὶ ἠρώτησε περὶ τοῦ Κ. Ἄγκου Μακ-Φαρλάνη ἐνῷ οἱ δύο μικροὶ ἄγγελοι ἠρυθρίων καὶ ἐμειδίων ἐκ τοῦ παιδικοῦ τρόμου των.

Ὁ ὑπὸ τὸ σανίδωμα τῆς ἑστίας ἀνὴρ ἠγέρθη. Ὁ Φέργος δὲν ἐνθυμεῖτο ἂν τὸν εἶδέ ποτε.

Κεφ. ΙΕ'. — Ὁμοιότης.

Ἡ νέα γυνὴ πρὸς τὴν ὁποίαν ὁ Φέργος Ὀβρεάνης ἀπετάθη εἰσελθὼν εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Ἀΐδης ἦτο ὡραία, ἀλλ' ἐπὶ τοῦ μελαγχολικοῦ καὶ χαρίεντος προσώπου της ὑπῆρχον ἴχνη παθημάτων. Ὡς πρὸς τὰ δύο δὲ κοράσια τὰ ὁποῖα ἵσταντο παρ' αὐτῇ, οὐδέποτε ἀγγελικώτεραι κεφαλαὶ παρήχθησαν ἐκ τῆς χαριτοβρύτου καὶ ἀφελοῦς γραφίδος τοῦ Γρεύζη. Ἡ πρεσβυτέρα ἦτο τριῶν ἐτῶν ἡ δὲ νεωτέρα μόλις δύο ἐτῶν. Ἐμειδίων, καὶ ἔθετον τὰς ὡραίας ῥοδόχρους παρειάς των εἰς τὸν κόλπον τῆς μητρός των διαχύνουσαι ἡδεῖαν ἀκτῖνα χαρᾶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς νεκρωσίμου θέας τῆς οἰκίας ταύτης, ἐν ᾗ ἐφαίνετο ὅτι ἐπεκράτει τὸ πένθος.

Ἡ νέα γυνὴ ἀπεκρίθη εἰς τὴν ἐρώτησιν τοῦ Φέργου δεικνύουσα τὸν σύζυγόν της, ὅστις ἵστατο μακρὰν ὑπὸ τὸ σανίδωμα τῆς ἑστίας.

Ὁ Φέργος τὸν ἐθεώρησεν ἐπὶ πολὺ μετὰ προσοχῆς.

— Ὑπάρχει λοιπὸν καὶ ἄλλος ἔχων τὸ ὄνομα Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης; ἠρώτησεν.

Ἡ νέα γυνὴ ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ λυπρὸν μειδίαμα Ὁ σύζυγός της προὐχώρησε βραδέως πρὸς τὸν Φέργον.

— Εἷς μόνος ἀνὴρ ἔχει τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἐπροφέρατε, κύριε, εἶπε διὰ φωνῆς λυπηρᾶς, καὶ αὐτὸς εἶναι περιττὸς ἐπὶ τῆς γῆς.... Ὅσοι τὸν εἶδον κατὰ τὰς ἡμέρας τῆς εὐτυχίας του εὑρισκόμενοι ἐνώπιόν του δὲν τὸν ἀναγνωρίζουσι... Διότι ἔπαθε τὰ πάνδεινα!... Ὁ δὲ Μακ-Φαρλάνης ἀναγνωρίζει εἰσέτι τὸ πρόσωπον τῶν φίλων του, ἀλλὰ δὲν ἠξεύρει πλέον τὰ ὀνόματά των.... Πῶς ὀνομάζεσθε;

— Πῶς! ἐψιθύρισεν ὁ Φέργος μὲ ἀκατάσχετον ἔκπληξιν, μήπως εἶσαι ὁ Ἄγκος Μακ Φαρλάνης; Ἀλλὰ τῳόντι... ἂν καὶ μετεβλήθης πολύ....

— Πῶς ὀνομάζεσθε; ἐπανέλαβεν ὁ ἀγρονόμος.

Ὁ Φέργος ἐπρόφερε τὸ ὄνομά του.

Τὸ μαραμμένον πρόσωπον τοῦ Ἄγκου Μακ-Φαρλάνη ἀνεζωπυρήθη μετά τινος χαρᾶς.

— Καλῶς ἦλθες, Ὀβρεάνη, εἶπε τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα. — Γύναι, ἐναγκάλισον τὸν ἀδελφόν σου καὶ τὸν ἰδικόν μου... τέκνα μου, ὑποδεχθῆτε τὸν φίλον τοῦ πατρός σας!... Πρέπει νὰ χαρῶμεν!... πρέπει νὰ χαρῶμεν!...

Ἡ Κυρία Μακ-Φαρλάνη ἔλαβε τὰς δύο θυγατέρας της ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ τὰς ὠδήγησεν ἐνώπιον τοῦ Φέργου.

— Κλάρη, καὶ σὺ, Ἄννα, εἶπε μετὰ γλυκύτητος, φιλήσατε τὸν φίλον τοῦ πατρός σας.

Ἡ Κλάρη ἔτεινε τὸ μέτωπόν της ἐρυθριῶσα· ἡ Ἄννα ἐμειδίασε καὶ ἔφυγεν.

— Ἂς χαρῶμεν! ἐπανέλαβεν ὁ ἀγρονόμος. — Ἄμη, δὲν ὑπάρχει πλέον οἶνος τῆς Γαλλίας εἰς τὰ κατώγεια τῆς Ἀΐδης;... Φέρε οἶνον τῆς Γαλλίας!... Ἂς ὑπάγῃ ὁ Δούγκαν νὰ ζητήσῃ τὸν ἀδελφόν μου Μακ-Νάβην! Πρέπει νὰ χαρῶμεν.

Τὸ ὕφος τοῦ Ἄγκου ἀντέφασκε τοσοῦτον παραδόξως πρὸς τοὺς εὐθύμους τούτους λόγους, ὥστε δάκρυον ἔτρεμεν ἐπὶ τῶν βλεφάρων τῆς Ἄμης, ἐνῷ ἀπεκρίνετο.

— Θὰ σοῦ φέρουν οἶνον τῆς Γαλλίας, Μακ-Φαρλάνη, καὶ θὰ στείλω τὸν Δούγκαν νὰ ζητήσῃ τὸν ἀδελφόν μας Μακ-Νάβην.

Ὁ Φέργος τὸν ἐμπόδισε δι' ἑνὸς κινήματος.

— Ἄγκε, εἶπεν, ἠξεύρεις ὅτι ὁ Κ. Μακ-Νάβης δέν με ἀγαπᾷ.

— Τῳόντι.... Ἀλλὰ διατί;

Διότι ἄλλοτε ὑπερασπίζετο τὸν Γοδεφρεΐδον δὲ Ἀάνσεστερ.

— Τὸν Ἀσπροπυργίτην! ἀνεβόησεν ὁ ἀγρονόμος ὅστις ἐκλονίσθη, καὶ κατέπεσεν ἐπὶ τῆς ἕδρας τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἀφήσει, ὡσανεὶ ἔλαβε πληγὴν ἐπὶ τοῦ στήθους· διατί μοι ὁμιλοῦν περὶ τοῦ Ἀσπροπυργίτου;... Ἔξελθε, Ἄμη! Πάρε

τὰ παιδία!... Ἄ! Φέργε Ὀβρεάνη, χαίρομαι ὁπου σε βλέπω. Θὰ συνομιλήσωμεν περὶ τοῦ Ἀσπροπυργίτου.

Ἡ κυρία Μακ-Φαρλάνη διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν μετὰ τῆς Ἄννης καὶ τῆς Κλάρης. Πρὶν ἀπομακρυνθῇ ἀπὸ τοῦ Φέργου, τῷ εἶπε μετὰ φωνῆς χαμηλῆς, καὶ μετὰ κινήματος τῆς χειρὸς ἱκετευτικοῦ.

— Συνέβησαν λυπηρὰ συμβάντα, κύριε... καὶ ὁ Θεὸς ἔθεσε κάλυμμα ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ Μακ-Φαρλάνη... σᾶς παρακαλῶ νὰ φερθῆτε πρὸς αὐτὸν ἀναλόγως.

Ἐξῆλθεν. Ὁ Φέργος ἐπλησίασεν εἰς τὴν ἑστίαν, καὶ ἐκάθησε πλησίον τοῦ Μακ-Φαρλάνη.

Ὁ Ἄγκος κατὰ τὰ τέσσαρα ταῦτα ἔτη ἔχασε δεκαπέντε ἐτῶν ζωήν. Τὸ μέτωπόν του ἐρρυτιδώθη. Τὸ εἰλικρινὲς αὐτοῦ πρόσωπον περιεβλήθη ἔκφρασιν θλιβερᾶς πικρίας, καὶ οἱ πλεκτοὶ βόστρυχοι οἵτινες ἐξήρχοντο ἀπὸ τοῦ ἐκ ταρτάνης καλύμματός του ἦσαν μεμιγμένοι ἐξ ἴσου σχεδὸν ἐκ ξανθῶν τριχῶν καὶ ἐκ τῶν ἀπαισίων ἐκείνων τριχῶν αἵτινες ἔχουσι τὴν λάμψιν καὶ τὴν σκληρότητα τοῦ κρυστάλλου.

Ὁ Φέργος τὸν ἐθεώρησεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν μετὰ λύπης καὶ συμπαθείας. Ὁ Ἄγκος καὶ αὐτὸς ἠγαπήθησαν ἄλλοτε ἐκ φυσικῆς ὁρμῆς, καὶ ὅπως καθίστανται αἱ ἐρωτομανὴς πρὸς γυναῖκα. Αἱ τοιαῦται φιλίαι διαμένουσι καὶ λησμονούμεναι ἀναγεννῶνται πάντοτε ἰσχυραὶ καὶ ζωηραὶ, διότι δὲν ἔχουσι τὴν πηγήν των οὔτε εἰς τὸ σέβας, οὔτε εἰς τὴν ἀμοιβαίαν συμφωνίαν τῶν χαρακτήρων καὶ τῶν αἰσθημάτων, τὰ ὁποῖα εἶναι ἐσκεμμένα καὶ ἐπομένως φθαρτὰ, ἀλλὰ διότι ἔχουσι τὴν πηγήν των ἀποκλειστικῶς εἰς τὴν καρδίαν.

Ἡ καρδία λοιπὸν οὐδέποτε μεταβάλλεται, ὅταν αἱ αἰσθήσεις ἢ τὸ συμφέρον ἢ ἡ φιλοδοξία, οἱ κακοὶ καὶ ἄπιστοι οὗτοι σύμβουλοι, δὲν ἐμπνέωσιν εἰς αὐτὴν τὴν ἀστοθεσίαν. Ὁ δὲ Ὀβρεάνης ὡς καὶ ὁ Μακ-Φαρλάνης κατεφρόνουν τὸ συμφέρον. Τὴν δὲ φιλοδοξίαν ὁ Ἄγκος οὐδόλως ἐγίνωσκεν· ὁ δὲ Φέργος εἶχε πάθος ὑψηλότερον καὶ ἰσχυρότερον.

— Ἐνόμιζα ὅτι ἤθελον σὲ ἐπανίδει εὐτυχῆ, Μακ-Φαρλάνη, εἶπεν ὁ νέηλυς μετά τινα σιωπήν.

— Εἶμαι εὐτυχὴς, διότι σὲ ἐπαναβλέπω, ἀδελφέ μου Φέργε, ἀπεκρίθη ὁ ἀγρονόμος, ὅστις ἐφαίνετο ἀναλαβὼν ὀλίγην γαλήνην·—ἔχυσα δάκρυα ὀργῆς, ὅτε πρὸ τεσσάρων ἤδη ἐτῶν ἔμαθα τὴν δυστυχίαν σου.... ὁ Φέργος! ὁ εὐγενὴς ἀδελφός μου Φέργος νὰ κατηγορηθῇ ἐπὶ δολοφονίᾳ, — νὰ καταδικασθῇ ἐπὶ δολοφονίᾳ! Διότι δὲν ἔμαθον τὴν κατηγορίαν σου εἰμὴ μετὰ τὴν ἔκδοσιν τῆς ἀποφάσεως τοῦ δικαστηρίου... καὶ τὸ πταῖσμα τοῦτο ἦτο τοῦ Μακ-Νάβη, ὁ ὁποῖος δέν σε ἠγάπα.... Ἂς ἐναγκαλισθῶμεν, Ὀβρεάνη, καὶ εἰπέ μοι, ὅτι μὲ ἀγαπᾷς ὡς ἄλλοτε.

— Πάντοτε εἶμαι ἀδελφός σου Μακ-Φαρλάνη... καὶ εἰς τὸ σχέδιον τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἀντικείμενον τοῦ βίου μου, ἔχεις τὴν θέσιν καὶ τὸ μέρος σου... καὶ εἶσαι εἰς τὸν κόσμον ὁ μόνος, εἰς τὸν ὁποῖον θὰ δείξω τοὺς μυχοὺς τῆς καρδίας μου.

Ὁ Ἄγκος ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Σχέδια! ἐψιθύρισεν· — ἐγὼ δὲν ἔχω σχέδια, ἀλλὰ θὰ δεχθῶ τὰ ἰδικά σου, ἀδελφέ μου.... Ὦ! πόσον εἶσαι νέος καὶ ὡραῖος, Φέργε.... Ἡ Μαρία σὲ ἠγάπα θερμῶς...

— Δὲν ἐτόλμησα νά σοι ὁμιλήσω περὶ τῆς Μαρίας, ἐψιθύρισεν ὁ Ὀβρεάνης.

— Βάλε κρασί! ἀνεβόησεν ὁ ἀγρονόμος· — ποῦ εἶναι τὸ Γαλλικὸν κρασί;... Λάβε τὸ ποτῆρί σου, φίλε, καὶ πίνε!

Ἠγέρθη δὲ, καὶ ἔθεσεν ἀποστομισμένην φιάλην εἰς τὴν χεῖρα τοῦ Φέργου.

Οὗτος ἔβαψε τὰ χείλη του εἰς τὸ ποτήριον, ὁ Ἄγκος τὸ κατέπιεν ὅλον διὰ μιᾶς, καὶ ἐπανέλαβεν.

— Μετ' οὐ πολὺ θὰ ὑπάγω καὶ ἐγὼ εἰς τὸν Βοτανικὸν Κόλπον.

— Διατί; ἠρώτησεν ὁ Φέργος ἔκπληκτος.

— Διότι θὰ φονεύσω τὸν κόμητα Ἀσπροπυργίτην.... Δὲν ἠξεύρω ποῦ κρύπτεται τώρα.... Δὲν ἠμπορῶ νὰ τὸν ἐπιτύχω... ἀλλὰ θὰ ἐπανέλθῃ, Φέργε.... Ἔσφαλα διότι εἶπα ὅτι δὲν ἔχω σκοπούς· ἔχω ἕνα σκοπόν.

Ὁ Ὀβρεάνης ἐσιώπα.

— Βάλε κρασί! εἶπε πάλιν ὁ Ἄγκος· — εἴμεθα ἐδῶ διὰ νὰ χαρῶμεν, μὰ τὴν μνήμην τοῦ πατρός μου!... Ἄ! Φέργε, ὁ πατήρ μου ἔζη ὅτε ἤμεθα εἰς τὸ Λονδῖνον... καὶ ἡ ἀδελφή μου ἦτο εὐτυχής.

— Σὲ παρακαλῶ, Μακ-Φαρλάνη, εἶπεν ὁ Φέργος, πληροφόρησόν με δι' ὅ,τι συνέβη εἰς τὴν ταλαίπωρον Μαρίαν.... Ὑποπτεύομαι ὅτι συνέβη κανὲν δυστύχημα.

— Ὑποπτεύθητι δέκα δυστυχήματα, Ὀβρεάνη.... Ἡ περιουσία τῆς οἰκογενείας μας ἁρπάγη διὰ παρανόμου δίκης.... Ὁ πατήρ μου ἀπέθανεν... ἡ ἀδελφή μου.... Πόσα δάκρυα δύναται νὰ χύσῃ ἡ γυνὴ πρὶν ἀποθάνῃ!

— Ἡ Μαρία δὲν εἶναι κόμησσα τοῦ Ἀσπροπύργου;

— Θὰ τὸν φονεύσω! ἐπρόφερεν ὁ Ἄγκος ἐν τῇ ἐκρήξει τοῦ μίσους του, ὡσανεὶ τὸ ὄνομα τοῦτο εἶχε τὴν δύναμιν νὰ διατείνῃ αἴρνης ἐν αὐτῷ πάντα τὰ νεῦρα τῆς ἐκδικήσεως καὶ τῆς ὀργῆς· — ναί... ἡ Μαρία εἶναι κόμησσα τοῦ Ἀσπροπύργου... ἦτο τοὐλάχιστον....

— Μήπως λοιπὸν ἀπέθανεν! ἀνεβόησεν ὁ Φέργος.

— Ἔχει ἓν τέκνον, ἀδελφέ μου· δὲν δύναται νὰ ἀποθάνῃ.

— Ἀλλὰ, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, τί συνέβη;

— Πίνε, Φέργε! εἶπεν ὁ Μακ-Φαρλάνης μετὰ σπασμῳδικοῦ καὶ πικροῦ γέλωτος· — θὰ τὸν φονεύσω.... Ὁ Μακ-Νάβης ἔπραξεν ὅσον ἠδύνατο καλλίτερα, καθὼς φρονῶ. Ἐνόμιζεν ὅτι καθίστα

εὐτυχῆ τὴν ταλαίπωρον Μαρίαν... ναί, ναί, ἀδελφέ μου, ἡ Μαρία ὠνομάσθη κόμησσα τοῦ Ἀσπροπύργου, διότι ὁ Μακ-Νάβης ἤθελε νὰ τὴν κάμῃ πλουσίαν καὶ εὐτυχῆ... πίνε, Ὀβρεάνη· πρέπει νὰ ἑορτάσωμεν τὴν ἐπάνοδόν σου... δὲν ἠξεύρω ἂν ἦναι πλουσία, ἀλλ' ἠξεύρω καλῶς ὅτι εἶναι δυστυχής.... Ταλαίπωρε Μαρία!... ἀπὸ ὀκτὼ μηνῶν ἔλαβον μίαν μόνον ἐπιστολὴν παρ' αὐτῆς... θὰ τὴν ἀναγνώσῃς, Ὀβρεάνη... ἐγὼ δὲν δύναμαι πλέον νὰ τὴν ἀναγνώσω.... Δὲν ἠγάπησα τίποτε εἰς τὸν κόσμον τοῦτον ὅσον ἠγάπων τὴν Μαρίαν, ἀδελφέ μου, καὶ διὰ τοῦτο ἤθελον νὰ τὴν ἴδω σύζυγόν σου.... Ἄ! πόσον εὐτυχὴς ἤθελεν εἶσθαι ἡ ἡμέρα τοῦ γάμου σας!

Ὁ Ἄγκος ἠγέρθη, καὶ ἀνέῳξε συρτάριον, ἐξ οὗ ἔλαβε χαρτοφυλάκιον. Ἐκ τῶν χαρτίων τὰ ὁποῖα ἦσαν ἐν αὐτῷ, ἐξέλεξεν ἓν μεμαλαγμένον καὶ συντεθλιμμένον ἐκ τῆς συχνῆς ψαύσεως, καὶ τὸ ἀνέπτυξε μὲ τρέμουσαν χεῖρα.

— Τὴν ἀγαπᾷς ἀκόμη, ἀδελφέ μου; ἠρώτησεν αἴφνης.

— Πάντοτε θὰ τὴν ἀγαπῶ, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος.

Ὁ Φέργος δὲν ἠψεύδετο καὶ οὐδ' ἠπατᾶτο. Κατὰ τὰ τέσσαρα παρελθόντα ἔτη, ὁ ἔρως ὅστις ἔμελλε νὰ κατέχῃ τοῦ λοιποῦ τοσοῦτον μέγα μέρος τοῦ βίου του, ὕπνωττεν ἐν αὐτῷ. Ἐκτὸς ἂν ποτε παροδικῶς συνέδεσέ τινας ἐκ τῶν προσωρινῶν ἐκείνων ἐρωτικῶν σχέσεων, αἵτινες εἶναι μυθιστόρημα μιᾶς μόνης ἡμέρας, τῆς ὁποίας ἡ λήθη σχίζει τὰς ἀναγνωσθείσας σελίδας, καὶ αἵτινες δὲν ἀφίνουσιν ἴχνη ἐν τῇ καρδίᾳ. Οὐδεμία λοιπὸν ἄλλη ἀνάμνησις ὑπῆρχεν ἐν αὐτῷ ἐκτὸς ἡ τῆς Μαρίας. — Βραδύτερον αἱ ἀναμνήσεις ἔμελλον νὰ πλεονάσωσιν· ἡ καρδία του παραδιδομένη ἄνευ προφυλάξεως, ἐνδίδουσα πάλιν ἄνευ ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως, ἔμελλε νὰ ὀλισθήσῃ ἐπὶ τῆς ἀνθοστρώτου κατωφερείας τῆς ἀστασίας, ἀφίνουσα ὄπισθεν αὐτῆς τὰ δάκρυα, ἀλλὰ παρατηροῦσα πάντοτε πρὸς τὰ ἔμπρὸς καὶ μὴ βλέπουσα εἰμὴ μειδιάματα. Ἡ ψυχὴ καὶ αἱ αἰσθήσεις αὐτοῦ ἔμελλον νὰ καταχρασθῶσι τῶν ἡδονῶν, ὡς διὰ νὰ ἀντισταθμίζωσι τὰς ἐπιμόχθους ἐργασίας καὶ τοὺς γονίμους κόπους τοῦ πνεύματός του. Ἔμελλε νὰ ἀγαπᾷ πανταχοῦ, νὰ ἀγαπᾷ ἐμπαθῶς ἂν καὶ βραχέως, νὰ καταδαμάζῃ ἄνευ δυσκολίας τὰς ἀντιστάσεις τῶν ὑπερηφανωτάτων, νὰ ἦναι εὐτυχὴς, κατὰ τὴν κοινὴν συμασίαν τῆς λέξεως, τοσοῦτον, ὥστε νὰ πληροῖ μὲ τὰ ὀνόματα μόνον τῶν ἐρωμένων αὐτοῦ μεγάλην σελίδα, νὰ ὠθῇ ἐπὶ τοσοῦτον τὰς ἡδονικὰς κρεπάλας τῆς καρδίας, ὥστε πᾶσα ἄλλη καρδία ἐκτὸς τῆς ἰδικῆς του ἤθελε μείνει ἐξ αὐτῶν νεκρὰ, ἐκνευρισμένη, ἀπολελιθωμένη καὶ ἀμβλεῖα. Ἀλλ' ἡ καρδία αὐτοῦ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ὑπερμέτρων τούτων εὐτυχιῶν, μετὰ τὰς παραφόρους ἐκείνας ἀσωτείας τῶν ἀπείρων ὁρμῶν του, τῶν ἐν ἀφθονίᾳ ῥιπτομένων εἰς πᾶσαν γυναῖκα εἴτε ἀξίαν εἴτε ἀναξίαν, ἡ καρδία αὐτοῦ ἔμελλε νὰ γίνῃ νέα καὶ ἰσχυρὰ, καὶ πλήρης νεανικῶν ὁρμῶν, — καὶ νὰ διατηρῇ κατὰ τοὺς ἀπείρους περισπασμοὺς τῶν τοῦ βίου συμβάντων, τὴν ἀβρότητα τοῦ αἰσθηματικοῦ του.

Ὁ Φέργος δὲν ἠπατᾶτο ὅτι ἐν μέσῳ τῶν ἀναμνήσεων τούτων τὰς ὁποίας συχνάκις ἀνεκάλλει, ἡ τῆς Μαρίας ἔμελλε πάντοτε νὰ ἦναι ἡ πρώτη, ἡ προσφιλεστέρα καὶ ἀγνοτέρα, — ἡ μόνη ἀγνή ἴσως.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἐπανῆλθε πρὸς τὴν ἑστίαν.

— Σὲ ἠγάπα ἐμπαθῶς! εἶπεν· — ἀλλὰ διατί νὰ ὁμιλῶμεν περὶ τούτου;... Ἰδοὺ ἡ ἐπιστολή της... ἡ τελευταία ἐπιστολή της.... Ἔκτοτε ὑπῆγον εἰς τὸ Λονδῖνον διὰ νὰ τὴν ζητήσω· ἀλλὰ δὲν τὴν εὗρον.

Ὁ Φέργος ἔλαβε τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν τῷ ἐπαρουσίασεν, — Εἰς πολλὰ μέρη οἱ χαρακτῆρες ἦσαν ἠμισβεσμένοι ὑπὸ τῶν δακρύων. Τὰ δάκρυα ταῦτα ἦσαν τοῦ Ἄγκου ἢ τῆς κομήσσης τοῦ Ἀσπροπύργου.

Ἰδοὺ τὸ περιεχόμενον τῆς ἐπιστολῆς.

« Ἀγαπητέ μοι ἀδελφέ,

« Ὅτε ἔμαθον διὰ τῆς τελευταίας ἐπιστολῆς σου, ὅτι προὐτίθεσο νὰ ἔλθῃς εἰς Λονδῖνον διὰ νὰ μὲ παρηγορήσῃς, διὰ νὰ μὲ ὑπερασπισθῇς, ἡ καρδία μου ὥρμησε πρὸς σὲ μετ' εὐγνωμοσύνης καὶ ἀγάπης. Ὦ! σὺ, Ἄγκε, μὲ ἀγαπᾷς, καὶ εἶσαι μόνος ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ διὰ νὰ μὲ ἀγαπήσῃς. Νομίζω ὅτι ἠδυνάμην νὰ ἀνεύρω χαράν τινα ζῶσα πλησίον σου, νὰ σὲ βλέπω συχνότατα, νὰ αἰσθάνωμαι περὶ ἐμαυτὴν τοὺς προσφιλεῖς τοίχους τῆς πατρῴας οἰκίας ἡμῶν. . .

« Ἀλλὰ μοὶ ἀπαγορεύεται ἡ ἐλπὶς τῆς εὐτυχίας ταύτης ἀδελφέ μου.

« Τὴν αὐτὴν ἑσπέραν ὅτε ἔλαβον τὴν ἐπιστολήν σου, κατέλιπον τὴν οἰκίαν, ἣν κατῴκουν ἀπὸ τριῶν μηνῶν. Ἔπραξα τοῦτο διὰ νὰ ἀπορύγω τὴν παρουσίαν σου. Ἔχω ἀνάγκην νὰ εἶμαι ἰσχυρὰ, καὶ ἂν σε ἔβλεπον ἤθελον κατασταθῆ ἀσθενής.

« Ἀδελφέ μου, σὲ ἀγαπῶ, τὸ γινώσκεις καλῶς· συγχώρησόν μοι ἂν σε ἀποφεύγω.

« Φρικώδης καὶ τρομερὰ ἀπειλὴ ἐπίκειταί μοι... Τὸ ταλαίπωρον τέκνον μου, Μακ-Φαρλάνη, τὸ φίλτατον τέκνον μου!... »

— Ποῦ εἶσαι, Ὀβρεάνη, ἠρώτησεν ὁ Ἄγκος τὴν στιγμὴν ταύτην. — Ἐνθυμεῖσαι πόσον ἦτο εὔθυμος ἄλλοτε;... Τὸ μειδίαμά της μένει πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν μου.... Τοῦτο μοὶ εἶναι ὀδυνηρόν.

Ἐξέτεινε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων του, καὶ ἔμεινε τὸ βλέμμα ἔχων προσηλωμένον καὶ τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ ὤμου του. . . .

Ὁ Φέργος ἐξηκολούθη τὴν ἀνάγνωσίν του.

« Ἂν ἤξευρες, ἀδελφέ μου!... εἶσαι τολμηρὸς καὶ γενναῖος· ἤθελες ἐπιθυμήσει νὰ μὲ ὑπερασπισθῇς, νὰ προσβάλῃς ἐκείνους οἵτινες μὲ καθιστῶσι τοσοῦτον δυστυχῆ... Ἄγκε, σὲ γνωρίζω, ἤθελες τὸ ἐπιθυμήσει... καὶ ἡ δυστυχία αὕτη ἤθελεν εἶσθαι φρικώδης.

« Προτιμῶ νὰ πάσχω. Εἶμαι εὐτυχὴς πάσχουσα. Ἡ ἰδέα τοῦ νὰ δοκιμάσῃ τις νὰ παύσῃ τὴν τιμωρίαν μου μὲ πληροῖ ἀγωνίας... Μὴ ὀργίζεσαι ἐναντίον μου, ἀδελφέ μου· ἀπομακρύνομαι ἀπὸ σοῦ διὰ τὴν θυγατέρα μου.

« Ἡ ἐκδίκησις τοῦ μυλόρδου ὑπῆρξε σκληροτάτη! Ἠξεύρεις ὅτι μετὰ τὴν αἰσχρὰν σκηνὴν τῶν Ἀγρῶν τοῦ Σμίθ (Smith-fields), μὲ ἀφῆρεσε τὴν θυγατέρα μου. — Ἀλλὰ δὲν ἠξεύρεις τὰ πάντα, Ἄγκε. Φεῦ! Τοῦτο εἶναι δυστύχημα ἀκατανόητον.

« Ἡ θυγάτηρ μου, τὸ ταλαίπωρον καὶ προσφιλὲς τέκνον μου εἶναι εἰς χεῖρας κακούργου τινὸς ἄνευ πίστεως καὶ καρδίας, ὅστις ἀνατρέφει αὐτὴν μακρὰν τῶν ἀνθρώπων· κακούργου ἐκλελεγμένου ἴσως ἵνα ἐμβάλῃ εἰς τὴν ἀγγελικὴν καρδίαν της σπέρματα αἴσχους καὶ διαφθορᾶς.

— Ταλαίπωρε Μαρία! εἶπεν ὁ Φέργος.

— Ποῦ εἶσαι, Ὀβρεάνη;...

— Πρέπει νὰ ἀναχωρήσωμεν, ἀδελφέ!... ὅ,τι δήποτε καὶ ἂν συμβῇ, εἶναι ἀνάγκη νὰ ἀναχωρήσωμεν!...

— Ἠξεύρω ποῦ εἶσαι! ἐψιθύρισεν ὁ Ἄγκος κλίνων τὴν κεφαλήν· — ἀνάγνωσε ἀκόμη...

« ... Ἡ θυγάτηρ μου εἶναι καθειργμένη, καὶ ὁ δεσμοφύλαξ αὐτῆς εἶναι τέρας φιλαργυρίας καὶ σκληρότητος, ὅστις μὲ σκώπτει ἀνηλεῶς διὰ τὰ δάκρυά μου, καὶ λαμβάνει παρ' ἐμοῦ φόρον περιοδικὸν, ἵνα μὴ κτυπᾷ τὸ τέκνον μου.... Ἐγὼ δὲ μένω ἐν Λονδίνῳ, εἰσέτι ἐπιβαρύνουσα τὸν εὐεργετικὸν ἐκεῖνον ἄνθρωπον, ὅστις μὲ εὐσπλαγχνίσθη, ὅτε εἶχον τὸ σχοινίον εἰς τὸν λαιμὸν ἐν τῇ ἀγορᾷ τῶν Ἀγρῶν τοῦ Σμίθ.... Ὁ ἀδελφός μου ὅστις μὲ γνωρίζει, δὲν δύναται νὰ συλλάβῃ περὶ τούτου κακὰς ὑποψίας.

« Μένω ἐν Λονδίνῳ διότι εἶμαι πλησιέστερον τῆς θυγατρός μου, καὶ διότι νομίζω ὅτι ἐπαγρυπνῶ ἐπ' αὐτῆς.... Φεῦ! δὲν τὴν βλέπω ποτὲ, ὁ ἄνθρωπος οὗτος λαμβάνει τὸ χρυσίον μου, καὶ μοὶ ἀρνεῖται ἀνηλεῶς τὴν χάριν τοῦ νὰ ἐναγκαλισθῶ τὸ τέκνον μου, ἔστω καὶ κοιμώμενον.

« Ὑπακούει εἰς τὸν μυλόρδον τὸν σύζυγόν μου....

« Κρύπτομαι, διότι δὲν πρέπει φιλικὸς ὀφθαλμὸς νὰ ἴδῃ τὴν βαθεῖαν ἀμηχανίαν μου. Οὐδεὶς δύναται νὰ μὲ ἴδῃ καὶ πρὸ παντὸς ἄλλου σὺ, εὐγενὴς Ἄγκε μου, χωρὶς νὰ προσπαθήσῃ νὰ μὲ βοηθήσῃ καὶ νὰ μὲ ἐκδικήσῃ.

« Νὰ μὲ ἐκδικήσῃ!... Ὦ! τὸ ἠξεύρεις, Ἄγκε! ὁ ἄνθρωπος οὗτος μοὶ τὸ εἶπε... καὶ δύναται νὰ τὸ κάμῃ, ὦ Θεέ μου!... κατὰ τὴν ἐλαχίστην ἀπόπειραν, θὰ τὴν φονεύσῃ... »

Γράφουσα τὴν τελευταίαν ταύτην λέξιν, ἤτις δὲν ἠδύνατο σχεδὸν νὰ ἀναγνωσθῇ, ἡ χεὶρ τῆς κομήσσης Ἀσπροπύργου ἔτρεμε σφοδρῶς.

— Ἀλλ' οἱ φόβοι οὗτοι εἶναι παράλογοι! ἀνεβόησεν ὁ Φέργος. Ὁποῖος δήποτε καὶ ἂν ἦναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος, καὶ ὅσον μεγάλη καὶ ἂν ἦναι ἡ μοχθηρία του, διατί ἤθελε φονεύσει ἐν νήπιον;... Ἔπειτα δὲν ἠμπορεῖ τις νὰ ἐνεργήσῃ μετὰ φρονήσεως... νὰ τὸν προειδοποιήσῃ....

— Ἔγραψα ὅλα ταῦτα, ἀδελφέ μου, καὶ πρὸ ἓξ μηνῶν ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν μου ἡ Μαρία.... Ἀλλὰ δέν μοι ἀπεκρίθη· οἱ φόβοι της ἔγιναν ἰσχυρότεροι τοῦ λογικοῦ.

Ὑπῆρχον εἰσέτι δύο ἢ τρεῖς στίχοι, καὶ ὁ Φέργος ἐξηκολούθησεν.

« Ἔπειτα δὲ, ἔγραφεν ἡ ταλαίπωρος γυνὴ, ἔχω μίαν ἐλπίδα, μίαν γλυκυτάτην ἐλπίδα, Μακ-Φαρλάνη.... Ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἔθεσε πλησίον τῆς θυγατρός μου ἄλαλόν τινα, καί τινα δυστυχῆ γυναῖκα, τῆς ὁποίας ἡ καρδία δὲν εἶναι κακή!... Ἴσως ποτὲ κατορθώσω νὰ τὴν προσελκύσω πρὸς ἐμαυτὴν, καὶ τότε θέλει μοι ἐπιτραπῆ νὰ εἰσέρχωμαι εἰς τὸ δωμάτιον τῆς Σούκης, νὰ τὴν ἐναγκαλίζωμαι, ἵνα τὴν σφίγγω εἰς τὰς ἀγκάλας μου. Ὦ! τί εὐτυχία! τί εὐτυχία, ἀδελφέ μου! θέλει προσμειδιᾷ νομίζουσα ὅτι βλέπει γλυκὺ ὄνειρον. Ἡ ἐλπὶς αὕτη δὲν ἀρκεῖ νὰ δικαιολογήσῃ τὴν ἀπὸ σοῦ φυγήν μου;... τότε δὲν θέλω εἶσθαι ἡ εὐτυχεστάτη τῶν μητέρων;... »

Ὁ Φέργος ἔκλεισε τὴν ἐπιστολήν. Ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς προσώπου του ἐπεφαίνετο διπλῆ ἔκφρασις τρυφερᾶς εὐσπλαγχνίας καὶ βαθείας ἀγανακτήσεως. Ὕψωσε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὸν Ἄγκον, ὅστις διετήρει τὴν αὐτὴν θέσιν, καὶ ὅστις ἐκ φυσικῆς ὁρμῆς συμπαρακολουθῶν τὴν ἀνάγνωσιν τῶν γνωστῶν ἐκείνων στίχων, εἶχε δύο μεγάλα δάκρυα ἐπὶ τῆς παρειᾶς του.

— Πρέπει νὰ τὴν σώσωμεν, εἶπεν ὁ Φέργος.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἔσεισε τὴν κεφαλήν του· Τὰ δάκρυά του ἐξηράνθησαν καὶ τὸ μέτωπόν του ἐρρυτιδώθη.

— Πρέπει νὰ τὴν ἐκδικήσωμεν! ἀπεκρίθη.

Ἔπειτα δὲ προσέθηκε μετὰ φωνῆς ἐκρηγνυμένης.

— Τοῦ ἀνθρώπου τούτου ὅστις τὴν παραδίδει εἰς μαρτύριον, καὶ φωνεύει τὸ τέκνον της, ἠξεύρω τὸ ὄνομα, τὸ ὁποῖον ἐκείνη δὲν θέλει νὰ μοὶ εἴπῃ.... Εἶναι ὁ Ἀσπροπυργίτης.... Ὁ Ἀσπροπυργίτης, αὐτὸς ἢ κανεὶς τῶν συνενόχων του.... Πίνε, Ὀβρεάνη!... πίνε ἀδελφέ μου! δὲν τὰ ἠξεύρεις ἀκόμη ὅλα.

— Τῷόντι, εἶπεν ὁ Φέργος, λέξεις τινὲς ἐν τῇ ἐπιστολῇ τῆς δυστυχοῦς ἀδελφῆς μας ἐφάνησαν εἰς ἐμὲ ἀκατανόητοι. Ὁμιλεῖ περὶ τῆς αἰσχρᾶς σκηνῆς τῶν Ἀγρῶν τοῦ Σμίθ.

Ὁ Ἄγκος ἦτο ὠχρότερος νεκροῦ.

— Βλέπεις καλῶς ὅτι ἡ χεὶρ μου τρέμει πολὺ, ὥστε δὲν δύναμαι νὰ βάλω κρασὶ, ἐψιθύρισε μειδιάσας βεβιασμένως. — Βάλε νὰ πιοῦμεν, ἀδελφέ μου· διψῶ.... — Ἄ! ἄ! θέλεις νὰ μάθῃς τί συνέβη εἰς τοὺς ἀγροὺς τοῦ Σμίθ;... Ἄκουε λοιπὸν, διὰ τὸ ὄνομα τοῦ πατρός μου! Ἀλλὰ πρὶν παρατηρήσητε τὴν μάχαιραν ἡ ὁποία μέλλει νὰ

φονεύσῃ ταχέως ἢ βραδέως τὸν Γοδεφρεΐδον δὲ Λάνσεστερ.

Ἐνέπηξε δὲ σφοδρῶς ἐπὶ τῆς πυκνῆς δρυὸς τῆς τραπέζης τὸν Σκωτικὸν ἀκινάκην του, τοῦ ὁποίου ἡ λεπὶς ἐδονήθη ἐπὶ πολὺ, καὶ ἐξέπεμψεν ἦχον θρηνώδη.

— Ἄκουε! ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγκος. — Πρὸ τριῶν ἐτῶν... δύο ἐτῶν καὶ ἡμίσεως, αἱ ἐφημερίδες διηγήθησαν τολμηράν τινα δραπέτευσιν, γενομένην ἐν τῇ ἀποθήκῃ τοῦ Βοτανικοῦ Κόλπου.... Τὸ ὄνομά σου ἦτο μεταξὺ τῶν φυγάδων. —Ἡ ἀδελφή μου κατέστη ἔγκυος.

Δύο μῆνας μετὰ ταῦτα αἱ ἐφημερίδες ἀνήγγειλαν πάλιν ὅτι οἱ δραπετεύσαντες ἐκ τοῦ Βοτανικοῦ κόλπου ἦσαν ἐν Λονδίνῳ ἀπὸ πολλοῦ. Δευτέραν φορὰν τὸ ὄνομά σου ἦτο εἰς τὰς στήλας αὐτῶν.

Φήμαι τις διεδόθη, καί τινες ἀπέδωκαν αὐτὴν εἰς τὸν Βρίαντα δὲ Λάνσεστερ, τὸν ἀδελφὸν τοῦ Γοδεφρείδου, ὅστις εἶναι νεώτατος, ἀλλ' ὅστις ἤδη διεξάγει κατὰ τοῦ ἀδελφοῦ του πόλεμον ἐνηλεῆ. Οὗτοι ὅμως ἠπατῶντο· γνωρίζω τὸν ἀξιότιμον Βρίαντα δὲ Λάνσεστερ, ὅστις ἔχει εὐγενῆ καὶ γενναίαν καρδίαν.... Ὁπωσδήποτε ἡ φήμη αὕτη ἀνεμίμνησκε τοὺς ἀραβῶνάς σου μετὰ τῆς ἀδελφῆς μου, τοὺς ἀρχαίους ἔρωτάς σου, καὶ ἔλεγεν... Φέργε, ἀδελφέ μου, εἰπέ μοι εἰς τὴν τιμήν σου, πόσος καιρὸς εἶναι ἀφότου ἐπέστρεψας εἰς τὴν Ἀγγλίαν;

— Δώδεκα ὧραι, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος.

— Μὴ θεωρήσῃς τοὺς λόγους μου, ἀδελφὲ, ἐξηκολούθησε λέγων ἀγερώχως ὁ Ἄγκος, ὡς ἔκφρασιν αἰσχρᾶς ὑποψίας.... Ἡ Μαρία Μακ-Φαρλάνη δύναται νὰ ἦναι δυστυχὴς ἀλλ' οὐχὶ ἔνοχος.... Ἡ φήμη αὕτη ἔλεγεν ὅτι τὴν ἐπανεῖδες.

Καὶ ἡ ἐγκυμοσύνη της προὐχώρει... καὶ ὁ ἄθλιος Ἀσπροπυργίτης, προσήλονεν ἀπλήστως τὰ ὦτα εἰς πάσας τὰς συκοφαντίας ταύτας.... Μετενόει βεβαίως, αὐτὸς ὁ βαθύπλουτος ὁμότιμος, διότι ἔδωκε τὸ ὄνομά του εἰς δυστυχῆ νεάνιδα.... Ἰδοὺ τί συνέβη. Ἡ Μαρία ἐγέννησεν. Ὁ Ἀσπροπυργίτης διέταξε νὰ φέρωσι τὴν κοιτίδα εἰς τὸ δωμάτιόν του, καὶ τὴν ἐθεώρησεν ἐπὶ πολὺ σιωπηλῶς. Ἔπειτα δὲ τὸν εἶδον διατρέχοντα ταχέως τὸ δωμάτιόν του καὶ ψυθιρίζοντα λόγους ἀπειλητικούς. Τοῦ ἐφάνη ὅτι τὸ βρέφος ὡμοίαζε μὲ σὲ, Ὀβρεάνη.

— Μὲ ἐμέ! ἀνεβόησεν ὁ Φέργος ἐκπληκτος.

— Μὲ σέ... Ἡ Μαρία σὲ ἠγάπα τόσον πολύ!... Ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ ἡ ὁμοιότης αὕτη, εἴτε πραγματικὴ εἴτε φαντασιώδης, αἱ ὑποψίαι τοῦ Γοδεφρείδου δὲ Λάνσεστερ ἔγειναν ἰσχυρόταται... Ταῦτα συνέβαινον εἰς τὸν Ἀσπρόπυργον κατὰ τὴν Νορθυμβερλάνδην εἰς μικρὰν ἀπόστασιν ἀπ' ἐδῶ... Ἀλλὰ πρὸ πολλοῦ ὁ Γοδεφρεΐδος μᾶς εἶχεν ἀπομακρύνει, τὸν Μακ-Νάβην καὶ ἐμέ· δὲν εἴχομεν πλέον τὴν ἄδειαν νὰ ἐπισκεφθῶμεν τὴν ἀδελφήν μας.... Ἄ! Φέργε ὁ Μακ-Νάβης εἶναι τίμιος ἄνθρωπος, ἂν καὶ ἔχῃ ἐναντίον σου ἀξιοκατακρίτους προλήψεις! Πολλάκις μετεννόησε, διότι συνέδραμεν εἰς τὸν γάμον τοῦτον.... Ἀλλὰ τί ἔλεγον;... Ὅταν ὁμιλῶ περὶ τούτων, ἡ κεφαλή μου ταράττεται, καὶ σκοτίζεται ὁ ἐγκέφαλός μου.

— Ἡ ὁμοιότης... εἶπεν ὁ Φέργος.

— Ναί, ναί, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Μακ-Φαρλάνης· τὸ ἐνθυμοῦμαι.... Ἡ ὁμοιότης! Ὁ Μακ-Νάβης καὶ ἐγὼ δὲν ἐγινώσκομεν τίποτε ἐξ ὅσων συνέβαινον εἰς τὸν Ἀσπρόπυργον.... Ὁ Γοδεφρεΐδος δὲν ἐπάτησεν εἰς τὸ δωμάτιον τῆς συζύγου του, ἐνόσῳ ἐκείνη ἦτο κλινήρης.... Δὲν ἐπανεῖδε πλέον τὸ τέκνον, καὶ ἀπηγόρευσε νὰ τὸ δείξωσιν εἰς τὴν μητέρα του.

Μετὰ δεκαπέντε ἡμέρας ἡ Μαρία ἠγέρθη ἐκ τῆς κλίνης της. Ἡ ταλαίπωρος ἀδελφή μου! Ἐζήτησε πολλάκις μετὰ δακρύων τὸ τέκνον της, καὶ μὴ βλέπουσα αὐτὸ νὰ ἔλθῃ, τὸ ἐνόμιζεν ἀναμφιβόλως νεκρόν.... Ἦτο καλλίτερον ἂν ἤθελεν ἀποθάνῃ τὸ παιδίον, Ὀβρεάνη.

Τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὁ Γοδεφρεΐδος δὲ Λάνσεστερ ὑπῆγε πρὸς τὴν σύζυγόν του. Ἠκολουθεῖτο ἀπὸ τὸν ὑπηρέτην του, ἀχρεῖον τινὰ κακοῦργον ὀνομαζόμενον Γιλβέρτον Πατερσῶνα, ὅστις ἔφερε κοιτίδα τινὰ εἰς τὰς ἀγκάλας του. Ἡ Μαρία ὀλίγον ἔλειψε νὰ καταπέσῃ ὑπτία· τοσαύτην χαρὰν ἠσθάνθη. Ἐγέλα, ἔκλαιε, καὶ κατεφίλει τὰς χεῖρας τοῦ Γοδεφρείδου δὲ Λάνσεστερ.

Ἔπειτα δὲ ὥρμησε πρὸς τὴν κοιτίδα καὶ ἠθέλησε νὰ ὑψώσῃ τὸ κάλυμμα δι' οὗ ἦτο κεκαλυμμένον, ἵνα καλύψῃ διὰ φιλημάτων τὸ ἀσθενὲς ἐκεῖνο πλάσμα, τὸ ὁποῖον ἔμελλε νὰ ἦναι τοῦ λοιποῦ τὸ πάθος, ὁ ἔρως καὶ ἡ ζωήτης. Ὁ Γοδεφρεΐδος τὴν ἥρπασε κτηνωδῶς ἐκ τοῦ βραχίονος, καὶ τὴν ἠνάγκασε νὰ σταθῇ. Ὁ Γιλβέρτος ἔθεσε τὴν κοιτίδα ἐπί τινος τραπέζης ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου.

— Κυρία, τῇ εἶπεν ὁ Ἀσπροπυργίτης ἁρπάσας τὸ κάλυμμα τῆς κοιτίδος, — τὸ παιδίον τοῦτο τὸ ὁποῖον εἶναι τὸ ἰδικόν σου, δὲν ἀνήκει καὶ εἰς ἐμέ.

Ἡ Μαρία τὸν ἐθεώρησεν ἐμβρόντητος.

— Τὸ παιδίον τοῦτο εἶναι καρπὸς ἐγκλήματος, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Γοδεφρεΐδος, τὸν ὁποῖον κατελάμβανε μία τῶν ἀναισθήτων παραφορῶν τῆς λύσσης του· ἰδὲ, ἰδὲ, κυρία μου! καὶ τόλμησε νὰ εἴπῃς ὅτι δὲν ὁμοιάζει μ' ἐκεῖνον!

— Μὲ ποῖον; ἠρώτησεν ἡ ταλαίπωρος ἀδελφή μας.

— Μὲ τὸν δολοφόνον μου, κυρία μου, μὲ τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ἠγάπησας, — μὲ τὸν Φέργον Ὀβρεάνην.

— Μὲ τὸν Φέργον! ἐπανέλαβεν ἡ Μαρία, τῆς ὁποίας τὸ μέτωπον ἤστραψεν ὑπὸ χαρᾶς.

Τοῦτο ὑπῆρξεν ἡ καταδίκη της. — Ὁ Γοδεφρεΐδος παρατηρήσας τὴν ἀκούσιον ταύτην ἔκφρασιν τὴν ὁποίαν ἐθεώρησεν ὡς ὁμολογίαν, κατέστη ὠχρότατος ἐκ τῆς λύσσης του, καὶ εἰς τὴν παράλογον μανίαν του, ὕψωσε τὴν χεῖρα ὡς διὰ νὰ καταστρέψῃ τὸ παιδίον.

— Μυλόρδε! ὦ! μυλόρδε! ἀνεβόησεν ἡ Μαρία πίπτουσα εἰς τὰ γόνατά του ἔντρομος· — μὴ φονεύσητε τὸ παιδίον σας!

Ὁ Γοδεφρεΐδος ἀνεχαιτίσθη, καὶ ἤρχισε νὰ μειδιᾷ.

— Τὸ παιδίον μου! εἶπε μετὰ πικρίας· — νομίζω ὅτι ἤθελον γίνει καλὸς, ἂν ὁ Θεὸς μοὶ ἔδιδε παιδίον!

Τὸ εἶπε τοῦτο, Φέργε, ὁ κατηραμένος ὑποκριτής!...

Ἡ ἀδελφή μου ἠθέλησε νὰ διαμαρτυρηθῇ περὶ τῆς ἀθωότητός της, διότι τότε μόνον ἤρχισε νὰ ἐννοῇ διὰ τί ἐκατηγορεῖτο, ἀλλ' ὁ Γοδεφρεΐδος τῆς ἔκλεισε τὸ στόμα διὰ βαναύσου σαρκασμοῦ, καὶ ἐπανέλαβεν.

— Παρατηρήσατε καλὰ τὸ παιδίον τοῦτο, τὸ ὁποῖον ὀνομάζετε ἰδικόν μου, μυλαιδὴ· παρατηρήσατέ το καὶ προσεκτικώτατα, διότι τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ βλέπετε διὰ τελευταίαν φοράν!

Ἡ Μαρία συνήνωσε τὰς χεῖράς της, καταβληθεῖσα ὑπὸ τῶν σκληρῶν τούτων λόγων.

Τὸ βρέφος ἦτο θελκτικὸν θυγάτριον μειδιῶν γλυκά. Ἡ Μαρία δὲν εἶχεν ἰδεῖ ποτε ὡραιότερον καὶ ἀγγελικώτερον πρόσωπον.... Ἄ! Φέργε! πρέπει νὰ φαίνεται ἀγγελικὸν καὶ ὡραῖον τὸ τέκνον, τὸ ὁποῖον ἡ νέα μήτηρ του βλέπει διὰ πρώτην φοράν, τὸ τέκνον ἀπὸ τὸ ὁποῖον μέλλουν νὰ τὴν ἀποχωρίσωσι διὰ παντός.

Ἔκλαυσεν, ἐκραύγασε, καὶ ἐσύρετο εἰς τοὺς πόδας τοῦ Ἀσπροπυργίτου.

Ἀλλ' οὗτος δὲν ἐκινεῖτο. Ἐραίνετο ὅτι ἀπήλαυε βαρβάρου ἡδονῆς παρατείνων τὴν σπαραξικάρδιον ἐκείνην σκηνήν.

Τέλος δὲ κορεσθεὶς ἐκ τῶν οἰμωγῶν, ἔκαμε νεῦμα, καὶ ὁ Γιλβέρτης ἀπήγαγε τὸ παιδίον.

Ἡ Μαρία ἔκειτο ἀκίνητος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ὁ Ἀσπροπυργίτης τὴν προσεκάλεσεν αὐστηρῶς νὰ ἐγερθῇ. Ὅτε δ' ἠγέρθη, τὴν ὤθησεν ἐνώπιόν του ἀπὸ βαθμίδος εἰς βαθμίδα μέχρι τοῦ ποδίου τῆς ἐπαύλεως.

Ἐνταῦθα εὑρίσκετο εἰσέτι ὁ Γιλβέρτος Πατερσὼν κρατῶν σχοινίον ἐκ κανάβεως. Παρὰ τὸ πόδιον ὅλοι οἱ ὑπηρέται καὶ ἐνοικιασταὶ τοῦ Ἀσπροπυργίτου ἦσαν συνηγμένοι. Παρὰ δὲ τὴν μεγάλην πύλην τῆς αὐλῆς ὑπῆρχεν ἑτοίμη ἅμαξα.

Ὁ Γοδεφρεΐδος ἔλαβε τὸ σχοινίον ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ Πατερσῶνος, καί...

Ὁ Ἄγκος ἄφνης ἐστάθη, καὶ ἠγέρθη λέγων.

— Ὦ! θὰ τὸν φονεύσω! θὰ τὸν φωνεύσω, Φέργε! μὰ τὴν ἱερὰν μνήμην τῆς μητρός μου!...

Ἔτρεμε καὶ ἐπνευστία. Αἱ λέξεις ἐξήρχοντο μετὰ κόπου διὰ τῶν συνεσφιγμένων ὀδόντων του.

— Καὶ τί ἔκαμεν; ἠρώτησεν ὁ Φέργος, ὅστις ἔτρεμε καὶ αὐτὸς, καὶ τοῦ ὁποίου τὸ μέτωπον ἐκαλύπτετο ὑπὸ ἱδρῶτος.

Ἄ! ἀνεβόησεν ὁ Μακ-Φαρλάνης μετὰ στεναγμοῦ πεπνιγμένου· — οἱ Ἄγγλοι οὗτοι εἶναι ἀγενεῖς, καὶ δὲν ἔχουσιν εὐσπλαγχνίαν, ἀδελφέ μου... Ἡ Μαρία ἦτο ἐκεῖ ὠχρὰ καὶ ἀσθενής.... Ἐπάτησε τὴν χεῖρά της, καὶ τὴν ἔκαμε νὰ γονυπετήσῃ ἐπὶ τῆς πέτρας τοῦ ποδίου· — Ἔπειτα δὲ περιέβαλε τὸ ἐκ κανάβεως σχοινίον περὶ τὸν λαιμόν της λέγων ἀρνοφώνως.

— Ποῖος ἀπὸ σᾶς θέλει ν' ἀγοράσῃ τὴν γυναῖκα ταύτην.

Κεφ. ΙΣΤ'. — Ἡ πώλησις τῆς συζύγου.

Ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης ἐξέφρασε τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις ἐν τῇ ἐκρήξει τῆς θλίψεως καὶ τῆς ὀργῆς του. Ὁ Ὀβρεάνης ἠγέρθη. Ἐπὶ τοῦ ὡραίου προσώπου του παρίσταντο τὰ αὐτὰ αἰσθήματα ὑπ' ὄψιν διάφορον ἢ ἐπὶ τοῦ ἀγρονόμου.

— Δὲν τὸν ἐμίσουν πλέον, εἶπεν· ἡ ὀργὴ τὴν ὁποίαν ἔτρεφον ἐναντίον του κατεπνίγη ὑπὸ θυμοῦ τοσοῦτον βαθέως καὶ μεγάλου, ὥστε ἀπερρόφησε πᾶσαν ἄλλην μνησικακίαν.... Ἀλλὰ διὰ σὲ, Ἄγκε, διὰ τὴν ταλαίπωρον Μαρίαν, βλέπω καλῶς ὅτι δύναμαι εἰσέτι νὰ κυριευθῶ ἀπὸ τὰ πάθη μου... Καὶ ποῦ εἶναι ὁ ἄνθρωπος οὗτος;

Ὁ Ἄγκος ἔλαβε τὴν χεῖρα τοῦ Ὀβρεάνη, καὶ τὴν συνέθλιψεν ἐντὸς τῶν χειρῶν του.

— Εὐχαριστῶ, ἀδελφέ μου, ἀπεκρίθη.

Ἔπειτα δὲ προσέθηκε μὲ τόνον πικροῦ καὶ μελαγχολικοῦ σαρκασμοῦ.

— Μὲ ἐρωτᾷς ποῦ εἶναι;... Ἐλησμόνησας λοιπὸν τὰ ἤθη τῶν λόρδων μας διὰ τεσσάρων ἐτῶν ἀπουσίας ἀπὸ τὴν Ἀγγλίαν. Ὅταν καταστρέψωσιν ἐντεῦθεν τοῦ πορθοῦ τὴν ζωὴν ἀπροστατεύτου τινὸς πλάσματος, διαβαίνουσι τὴν θάλασσαν, καὶ πηγαίνουν νὰ θριαμβεύσωσιν ἐν τῇ ἀλλοδαπῇ. Δὲν ἔχει καὶ ἡ σκληρότης τὴν μονοτονίαν της;... Αἱ Ἀθηνταὶ Των ἀναχωροῦσιν εἰς τὴν Γαλλίαν, ἥτις γελᾷ καὶ τοὺς σκώπτει βλέπουσα αὐτοὺς παρερχομένους· ἀναχωροῦσιν εἰς τὴν Ἰταλίαν, ἥτις λαμβάνει τὰς λίρας των πρὸς ἀνταλλαγὴν τῶν παλαιῶν λίθων καὶ τῶν κονιορτωδῶν ὑφασμάτων.... Ἠξεύρω κ' ἐγώ; Ὁ Ἀσπροπυργίτης εἶναι εἰς τὴν Νεάπολιν ἢ εἰς τοὺς Παρισίους ἢ εἰς τὴν Βιέννην.... Νὰ τὸν ζητῶ, ἤθελεν εἶσθαι ἀνωφελές· τὸν περιμένω!

Ἡ Μαρία σὲ εἶχεν ἀγαπήσει. Ἴσως τὸ ἐνθυμεῖτο. Τοῦτο ἦτο ἀσυγχώρητον ἔγκλημα. Διὰ νὰ τὸ τιμωρήσῃ ὁ Γοδεφρεΐδος δὲ Λάνσεστερ ἀνορύξας ἀγενῆ καὶ βάρβαρον συνήθειαν, τῆς ὁποίας μόνη ἡ Ἀγγλία ἐξ ὅλων τῶν λαῶν τοῦ κόσμου ἠδύνατο ἐν τῇ ἐθνικῇ κτηνωδίᾳ αὐτῆς νὰ συλλάβῃ τὴν ἐπονείδιστον ἰδέαν, ὁ Γοδεφρεΐδος δὲ Λάνσεστερ ἐξέθεσε τὴν σύζυγόν του τὴν λαΐδην τοῦ Ἀσπροπύργου, — εἰς πλειστηριασμὸν ὡς κτῆνος.... Ὑπῆρχεν ὅμως ἐλπὶς ὅτι ἤθελον ὁμιλεῖ περὶ τούτου πολὺν καιρὸν εἰς τὴν λέσχην τοῦ Κρὸκ Φόρδ...

Ὁ ἀστεϊσμὸς οὗτος ἦτο ἡδονικότατος, ἦτο ἐξαλλότης φρενούσα μίαν γυναῖκα. — Καὶ ἠμπορεῖ νὰ ὑπάρξῃ ὡραιοτέρα ἐξαλλότης;

Ὅτε ἐπρόφερε τὰς λέξεις ταύτας. — Ποῖος ἀπὸ σᾶς θέλει ν' ἀγοράσῃ τὴν γυναῖκα ταύτην; οἱ ὑπηρέται καὶ οἱ ἐνοικιασταὶ ἐσιώπησαν. Ἅπαντες ἐλάτρευον τὴν Μαρίαν.

Ὁ Ἀσπροπυργίτης ἐπανέλαβε τὴν ἐρώτησίν του ὠργισμένος.

— Εἶναι ὡραία, προσέθηκε, καὶ τὴν δίδω διὰ τρία σελλίνια!

Οὐδεὶς πάλιν ἀπεκρίθη. — Ἡ Μαρία μείνασα γονυπετὴς εἶχε τὰς χεῖρας συνεσταυρωμένας καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς τεταπεινωμένους. — Ὁ Γοδερρεῖδος ἐκτύπησε διὰ τοῦ πολὺ ὠργισμένος.

— Τραβηχθῆτε! ἀνεβόησε· — θὰ τὴν φέρω εἰς ἄλλην ἀγοράν.

Ἔσειρε τὸ σχοινίον. Ἡ Μαρία ἠγέρθη. Οἱ γεωκάτοχοι παρετάχθησαν εἰς γραμμὴν ἑκατέρωθεν τῆς αὐλῆς, κατηφεῖς καὶ σιωπηλοί. Ὁ Γοδερρεῖδος σύρων τὴν ἀδελφήν μας διὰ τοῦ σχοινίου διῆλθε βραδέως διὰ τοῦ πλήθους, καὶ ἀνέβη ἐπὶ τῆς ἁμάξης του.

Μετὰ δύο ἡμέρας ἐγευμάτιζον πολυτελῶς κατὰ τὴν Πλατεῖαν Πορτλάνδην ἐν τῇ οἰκίᾳ τῶν κομήτων τοῦ Ἀσπροπύργου. Ἡ ὁμήγυρις ἦτο πολυάριθμος. Περὶ τὰς δύο ὥρας μετὰ μεσημβρίαν ὁ Γοδερρεῖδος ἠγέρθη οἰνοβαρὴς, καὶ διέταξε νὰ φέρωσι τὴν Μαρίαν.

Ἡ Μαρία ἦτο περιβεβλημένη ἐσθῆτα λευκὴν, καὶ τὸ σχοινίον περὶ τὸν λαιμόν.

Ἐκ πάντων δ' ἐκείνων τῶν εὐγενῶν οὐδεὶς εὑρέθη νὰ θράυσῃ τὸ ποτήριόν του κατὰ τοῦ ἀγρείου προσώπου τοῦ Γοδερρεΐδου δὲ Λάνσεσεστερ. — Οὐδὲ εἷς μόνος Φέργε! Ἀρῆκαν ὄθλιον ἄνθρωπον παράφορον ἐκ τοῦ αἵματος καὶ τῆς λύσσης νὰ ἐπιθέσῃ ἀγενῶς τὴν χεῖρά του ἐπὶ γυναικὸς ὡραίας, νέας καὶ ἁγίας. . . .

Ὁ Γοδερρεῖδος ἔλαβε τὸ σχοινίον, καὶ κατέβη ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου. — Διῆλθε τὰς ἑδοὺς τοῦ Λονδίνου ἀπὸ τῆς Πλατείας Πορτλάνδης μέχρι τῆς ἀγορᾶς τῶν προβάτων τῶν Ἀγρῶν τοῦ Σμὶθ, — τέσσαρα μίλλια τῆς Σκωτίας! — καθὼς εἶχε διέλθει διὰ τῶν ἐκπεπληγμένων ὑπηρετῶν του εἰς τὴν αὐλὴν τοῦ Ἀσπροπύργου, σύρων τὴν σύζυγόν του διὰ τοῦ σχοινίου, τὴν σύζυγόν του ἥτις ἔκλαιε καὶ ἀπέθνησκεν. . . .

Οἱ ἄνθρωποι συνθροίζοντο κατὰ τὴν διάβασίν των. Τὸ θέαμα τοῦτο ἦτο περίεργον· — Ἀλλ' ἐκ τῶν πεντήκοντα χιλιάδων Ἀγγλων οἵτινες συνωθοῦντο μετ' αὐτῶν εἰς τὴν ὁδὸν οὐδεὶς εὑρέθη νὰ φωνάξῃ αἴσχος! καὶ νὰ λιθοβολήσωσι τὸν ὄθλιον διὰ τῶν πλακῶν τῆς ὁδοῦ!

Τὸ Λονδῖνον εἶναι τοιοῦτον· εὐγενεῖς καὶ λαός. . . .

— Εὐγενεῖς καὶ λαός! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος μὲ ἰσχυρὰν ἀγανάκτησιν τὴν ὁποίαν ὁ Ἄγγος ἀπέδωκεν ὅλως εἰς τὴν ἐκ τῆς διηγήσεώς του ἐντύπωσιν. — Τὸ Λονδῖνον καὶ ἡ Ἀγγλία!

— Ὅτε ἔφθασαν εἰς τοὺς Ἀγροὺς τοῦ Σμὶθ, ἐπανέλαβεν ὁ Μακ-Φαρλάνης, ὑπῆρχε πλῆθος περὶ τοὺς ῥαγμούς. Ἦτο παρασκευὴ, ἡμέρα τῆς ἀγορᾶς τῶν κερασφόρων ζώων καὶ τῶν προβάτων. Ὁ Γοδερρεῖδος εἰσήγαγε τὴν Μαρίαν εἰς τινα τῶν περιβόλων τῶν ἀγρῶν, οἵτινες ἦσαν κενοὶ, καὶ ἐφώναξε τρίς.

— Ἡ γυνὴ αὕτη εἶναι διὰ πώλημα . . . εἶναι διὰ πώλημα διὰ τρία σιλλίνια!

Οἱ ἔμποροι τῶν κτηνῶν ἐκινοῦντο εἰς συμπάθειαν· διότι ἡ Μαρία ἡ ἀδελφή μας ἦτο ὡραιοτάτη, καὶ ῥύακες δακρύων ἔῤῥεον ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς παρειᾶς της.

Τέλος δὲ φωνή τις σοβαρὰ καὶ βροντώδης ἠκούσθη διὰ τοῦ πλήθους, καὶ ἔκαμε νὰ σκιρτήσῃ ἡ καρδία τῆς ταλαιπώρου Μαρίας ἐπὶ τοῦ στήθους της

— Σταθῆτε νὰ περάσω! ἔλεγεν ἡ φωνὴ αὕτη. — Θὰ ἀγοράσω διὰ τρία σιλλίνια τὴν μυλαίδην κόμησσαν τοῦ Ἀσπροπύργου.

Ψιθυρισμὸς διεδόθη διὰ τῆς ἀγορᾶς τῶν Ἀγρῶν τοῦ Σμὶθ, διότι οὐδεὶς ἐγίνωσκεν ἕως τότε τὰ εὐγενῆ ὀνόματα τῶν αὐτουργῶν τῆς ἐπονειδίστου ταύτης σκηνῆς. — Ὁ Γοδερρεῖδος κατέστη πορφυροῦς. Ὁ ἦχος τῆς φωνῆς ταύτης προσέβαλεν αὐτὸν ὡς ῥάπισμα ἐπὶ τῆς παρειᾶς. Ἐφαίνετο ζητῶν μακρόθεν μετὰ φόβου καὶ ἐργῆς τὸν ὁμιλήσαντα.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἐνεφανίσθη μετ' οὐ πολὺ, διασχίζων ῥωμαλέως τὰς τάξεις τῶν παρευρισκομένων. Ἦτο ἐνδεδυμένος τὴν ἀκομψον ἐνδυμασίαν τῶν ἐμπόρων τῶν κτηνῶν. Ἰδὼν αὐτὸν, ὁ Γοδερρεῖδος ἐταράχθη, καὶ ἔκαμε κίνημα ὡς διὰ νὰ φύγῃ κρυφίως. — Ἡ Μαρία οὐδέποτε μοὶ εἶπεν εἰς τὰς ἐπιστολάς της τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τούτου· ἀλλ' ὅτε ὑπῆγον εἰς Λονδῖνον, ἔμαθον ἐκ τῆς κοινῆς φήμης τὸ ὄνομα τοῦτο.

Ἦτο ὁ νέος Βρίαν δὲ Λάνσεστερ, ὁ ἀδελφὸς τοῦ κόμητος.

Τὸ ἐπίστευσα τοὐλάχιστον καὶ τὸ πιστεύω εἰσέτι, ἂν καὶ ὁ ἀξιότιμος Βρίαν δὲ Λάνσεστερ οὐδέποτε μοὶ ἀπεκρίθη εἰς τὰς εὐχαριστήσεις μου εἰμὴ διὰ ψυχρῶν καὶ θετικῶν ἀρνήσεων.

Ὅπως δήποτε ὁ ὑπατιθέμενος ἔμπορος τῶν κτηνῶν, εἴτε ὁ Βρίαν δὲ Λάνσεστερ ἦτο εἴτε ὄχι, εἰσῆλθεν εἰς τὸν περίβολον ὅπου ἵστατο ὁ Γοδερρεῖδος καὶ ἀφῆρεσεν ἐκ τῶν χειρῶν του τὸ σχοινίον μὲ τὸ ὁποῖον ἐκράτει τὴν Μαρίαν, ἥτις καταβληθεῖσα ἀπώλεσε τὰς αἰσθήσεις της. Ὁ ἔμπορος τὴν ἔλαβε, καὶ τὴν ὕψωσε διὰ μιᾶς μόνης χειρός· τὴν δ' ἑτέραν ἔθεσεν εἰς τὸ θυλάκιόν του, ὅθεν τὴν ἐξήγαγε πλήρη χονδρῶν νομισμάτων χαλκῶν, τὰ ὁποῖα ἔῤῥιψεν εἰς τὸ πρόσωπον τοῦ Γοδερρεΐδου λέγων.

— Ἰδοὺ ἡ πληρωμή σας, μυλόρδε.

Βροντώδεις ζητωκραυγαὶ διῆλθον δι' ὅλης τῆς πλατείας τῶν Ἀγρῶν τοῦ Σμὶθ.

Ὁ Γοδερρεῖδος ἔμεινεν ἐμβρόντητος. Ἡ προσβολὴ τῶν βαρέων νομισμάτων ἀφῆκεν ἐπὶ τῆς ὠχρᾶς παρειᾶς του καὶ ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἰώδεις κηλίδας· — διότι ὁ ἔμπορος ἦτο ἀνὴρ, Φέργε. Ἡ χεὶρ του ἐκτύπησεν ἰσχυρῶς ὡς ἤθελε κτυπήσει καὶ ἡ χεὶρ μας. . . .

Ὁ Φέργος κυριευμένος ὑπὸ τοῦ σφοδροῦ ἐνδιαφέροντος, τὸ ὁποῖον ἐδείκνυεν εἰς τὴν διήγησιν ταύτην, ἀνέπνευσε διὰ μακρῶν.

— Ὁ Θεὸς νὰ τὸν εὐλογήσῃ, Μακ-Φαρλάνη, εἶπεν, ὁποιοσδήποτε καὶ ἂν ἦναι. . . . Καὶ ἂν τῳόντι εἶναι ὁ νεώτερος ἀδελφὸς τοῦ Λάνσεστερ, ὁρκίζομαι νὰ τῷ πληρώσω ποτὲ τὸ χρέος μας. . . . Ἀλλὰ τί ἔγεινεν ἡ Μαρία μετὰ ταῦτα;

— Μετὰ ταῦτα, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγκος, τὸ πλῆθος ἠνεώχθη διὰ νὰ περάσῃ ὁ ἔμπορος καὶ τὸ φορτίον του· ἔπειτα δὲ ἐκλείσθη πάλιν, περικυκλώσαν τὸν Ἀσπροπυργίτην, τοῦ ὁποίου τὸ μεμωλωπισμένον πρόσωπον ἐταράττετο ὑπὸ σπασμῶν ἀνισχύρου λύσσης. Ἐμπαιγμοὶ ἠκούοντο πανταχόθεν· ἡ ὥθησις ἐδόθη, καὶ ὅτε οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀστυνομίας ἔφθασαν εἰς τὸν τόπον τῆς σκηνῆς, ἀπήγαγον τὸν εὐγενῆ λόρδον ἐξυβριζόμενον, κεκαλυμμένον ὑπὸ πηλοῦ, καὶ κατεχόμενον ὑπὸ σφοδρᾶς προσβολῆς τῆς ἀσθενείας του. . . .

— Ἀλλ' ἡ Μαρία, ἡ Μαρία! εἶπεν ὁ Φέργος.

— Ἡ Μαρία ἐτέθη ἐπί τινος ἁμάξης ὑπὸ τοῦ ὑποτιθεμένου ἐμπόρου τῶν κτηνῶν. . . . Ἔπειτα δὲ ἔμαθον δι' ἐπιστολῶν πάσας τὰς λεπτομερείας τῆς ἱστορίας ταύτης. . . . Τῇ ἔστειλε πολλάκις χρήματα, ἀλλὰ ἀπὸ ὀκτὼ μηνῶν ἀγνοῶ τὸ καταφύγιόν της, καὶ κατὰ τὴν τελευταίαν ἐπιστολήν της, εἶναι ἠναγκασμένη νὰ πληρόνῃ τὸν ὄθλιον, τὸν ὁποῖον ἔκαμαν δεσμοφύλακα τοῦ τέκνου της. Τίς χορηγεῖ εἰς αὐτὴν τὰ πρὸς τὸ ζῆν; . . . Μοὶ ἀνέφερεν ἐνίοτε περὶ γενναίας τινὸς καὶ φιλικῆς χειρός. . . . Ἀλλ' ὁ Βρίαν δὲ Λάνσεστερ δὲν εἶναι πλούσιος. . . .

— Ἀλλὰ, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος, ἂν ὁ Βρίαν ὁ ἀνδράδελφός της, ἔχει τὰ μυστικά του, καὶ τὴν ὑπερασπίζεται, διατί δὲν τὴν βοηθεῖ εἰς τὰ περὶ τῆς θυγατρός της;

— Διότι ἀγνοεῖ καθὼς ἡμεῖς τὸ μέρος τοῦτο τῆς ἱστορίας της, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγκος. Ἂν οὗτος ἦναι ὁ Βρίαν, — καὶ εἶναι αὐτὸς, ἂν καὶ ἀρνήθη νὰ μοὶ ὁμολογήσῃ τὰς εὐεργεσίας του, — ἂν ἦναι ὁ Βρίαν, ἠξεύρει ὁπόσον εἶναι ὁρμητικὸς καὶ τολμηρός· φοβεῖται δὲ ἐπὶ τούτοις τὴν ἀπειλὴν τοῦ δεσμοφύλακος τῆς θυγατρός της. . . . Ταλαίπωρε ἀδελφή! Δὲν ἐννοεῖς ἐκ τῆς ἐπιστολῆς της, Φέργε! . . . Ὁσάκις ἰδέα πάλης ἡ ἀπελευθερώσεως ἔρχεται εἰς τὸν νοῦν της, τὴν ἀποβάλλει μετὰ τρόμου, καὶ ἐπαναλαμβάνει τὴν φράσιν ταύτην, τὴν ὁποίαν ἡ τρέμουσα χεὶρ της μετὰ τοσαύτης δυσκολίας ἐνεχάραξε. — Θὰ τὴν φονεύσῃ!

Μακρὰ σιωπὴ ἐπεκράτησε μεταξὺ τῶν δύο διαλεγομένων. Ὁ Φέργος ἐφαίνετο σύννους. Ὁ Μακ-Φαρλάνης στηρίζων τοὺς ἀγκῶνας ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ τὸ μέτωπον ἔχων δύο δακτύλους μακρὰν τῆς μαχαίρας του, ἐμπεπηγμένης ἐπὶ τῆς ἐκ δρυὸς σανίδος, παρεδίδετο εἰς μελαγχολικὴν ὀνειροπόλησιν. Οὗτος δὲ πρῶτος ἀνέλαβε τὸν λόγον.

— Ἔμπρὸς, ἔμπρός! εἶπε δεικνύων βεβιασμένην χαρὰν, πίνε, ἀδελφέ μου! Εἴμεθα ἐδὼ διὰ νὰ ἑορτάσωμεν τὸν καλόν σου ἐρχομὸν, 'ς τὸν Θεόν μου! . . . Ὑπάρχουσιν ἄνθρωποι δυστυχέστεροι ἡμῶν! . . . Ἔχω καλὴν σύζυγον, ἡ ὁποία μὲ ἀγαπᾷ, καὶ δύο ὡραῖα ἀγγελάκια, τὰ ὁποῖα μειδιοῦν ὅταν ἐξυπνήσω. . . . Ἀ! ἂν ἡ δυστυχὴς Μαρία ἦτο ἐδώ! . . . Ἀλλ' ἃς πάγῃ στὸν διάβολον ἡ μελαγχολία Ὀβρεάνη! οἱ ὀφθαλμοί μου ἔκλαυσαν ἀπόψε ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τῶν γραῶν! . . . Πίνω εἰς ὑγείαν σου.

Ὁ Φέργος ἔλαβε τὴν χεῖρά του ἀντὶ νὰ ἀποκριθῇ, καὶ τὸν ἐθεώρησεν ἀσκαρδαμυκτεί.

— Ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν ἐργάζομαι μόνος, εἶπε βραδέως. Ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν παραδίδω ὅλας τὰς στιγμάς μου εἰς μίαν καὶ τὴν αὐτὴν ἰδέαν χωρὶς ποτὲ νὰ ἐνσαλλάξω εἰς φιλικὴν καρδίαν τὴν πλησμονὴν τῆς ἀμφιβολίας ἥτις μὲ καταλαμβάνει καὶ τὴν τῶν ἐλπίδων αἵτινες μὲ καταλέγουσι. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν τεσσάρων τούτων ἐτῶν ἤλπισα ἐπὶ σὲ Μακ. Φαρλάνη, ὅστις εἶσαι ὁ μόνος ἀνὴρ εἰς τὸν ὁποῖον παρεχώρησα θέσιν ἐν τῇ καρδίᾳ μου. . . Εἶπον ἐμαυτῷ διὰ νὰ ἐνθαῤῥυνθῶ, ὅτι θέλει ἔλθει ἡμέρα καθ' ἣν ἡ ἐρημία τῶν πολυμόχθων σκέψεών μου θέλει ἀναζωπυρηθῇ, ἡμέρα καθ' ἣν ὁ διαλογισμός μου θέλει ἐξέλθει ἀπ' ἐμοῦ διὰ νὰ ἀντηχήσῃ ἐν τῷ πνεύματι τοῦ ἀδελφοῦ μου, θέλει ἔλθει ἡμέρα καθ' ἣν θέλομεν εἴσθαι δύο διὰ νὰ ὑποβαστάξωμεν τὸ φορτίον τὸ ὁποῖον ἐπιβαρύνει ἐμὲ μόνον... θέλω ἔχει ἔμπιστον καὶ ἄλλον ἐμαυτόν. . . .

Ὁ Φέργος διακόψας ὀλίγον τὸν λόγον του ἐπρόσθεσε λυπηρῶς.

— Τὴν ἐλπίδα ταύτην ὑπέθαλψα ἐπὶ τέσσαρα ἔτη.

— Καλῶς ἔκαμες, Ὀβρεάνη, ἀνεβόησεν ὁ Ἄγκος, διότι διὰ σὲ εἶμαι ἕτοιμος νὰ κάμω πᾶν ὅ,τι θέλεις.

Ὁ Φέργος ἔσεισε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἐταπείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἔκαμα ἄσχημα! εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, διότι ἀντὶ τοῦ ἰσχυροῦ ἀνθρώπου εἰς τὸν ὁποῖον ἤλπιζα, εὑρίσκω καρδίαν ἀσθενῆ, μεμαραμμένην καὶ ῥάθυμον. . . .

Ὁ Μακ-Φαρλάνης ὠπισθοδρόμησεν ἓν βῆμα, καὶ ὕψωσεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα ἔκπληκτον.

— Ἤκουσα καλῶς! ἐψιθύρισε· — τὴν στιγμὴν καθ' ἣν σοὶ λέγω τὰς δυστυχίας, αἵτινες ἐπεβάρυναν τὴν οἰκίαν μας, μὲ μέμφεσαι διὰ τὸ πάθος μου! . . . Ἀ! Φέργε! Φέργε! . . . Μὲ κατέλιπες νέον καὶ ῥωμαλέον· ἐπαναβλέπεις τὸ μέτωπόν μου ἐῤῥυτιδωμένον, τὸν ὀφθαλμόν μου ἐσβεσμένον, τὴν κόμην μου λευκανθεῖσαν πρὸ τοῦ και-

ροῦ.... Διότι ὑπέφερα δεινῶς, ἀδελφέ μου Ὀβρεάνη! Ἀλλὰ, ὦ! θέλω αἰσθανθῇ τὴν μεγίστην πικρίαν, ἂν σὺ, τὸν ὁποῖον τοσοῦτον ἀγαπῶ, μὲ νομίζῃς τοσοῦτον ἐξηντελισμένον ὑπὸ τῆς δυστυχίας, ὥστε νὰ ἦμαι τοῦ λοιποῦ ἀνάξιος νὰ σὲ ἐννοήσω καὶ νὰ σὲ ὑπηρετήσω.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους χαμηλῇ τῇ φωνῇ καὶ μὲ τόνον λύπης καὶ μομφῆς. Ὁ Φέργος συνεκινήθη βαθέως, ἀλλὰ δὲν ἀφῆκε νὰ φανερωθῇ ἡ συγκίνησίς του.

— Ἡ κόμη δύναται νὰ λευκανθῇ πρὸ τοῦ καιροῦ, ἐπρόφερε ψυχρῶς, τὸ μέτωπον νὰ ῥυτιδωθῇ, ὁ ὀφθαλμὸς νὰ σβεσθῇ, ἀλλ' ἡ καρδία τοῦ ἀνθρώπου δὲν πρέπει, ὅσον σκληρὰ καὶ ἂν ἦναι ἡ βάσανος, νὰ ὑποκλίνῃ ὑπὸ τὴν προσβολὴν ἢ νὰ ἀπαναρκοῦται.

— Καὶ τίς σοι εἶπεν ὅτι ἡ καρδιά μου ὑπέκλινε, Φέργε Ὀβρεάνη; ἠρώτησεν ὁ Σκῶτος ἀνορθῶν αἴφνης τὸ ὑψηλόν του ἀνάστημα.

Ὁ Φέργος ἐξείλετο τὸ ἐπὶ τῆς δρυΐνης τραπέζης ἐμπεπηγμένον ἐγχειρίδιον, καὶ τὸ ἐπέθηκεν ἐπ' αὐτῆς πλαγίως μὲ ἦθος καταφρονήσεως.

— Ἂν ἄλλος ἐκτὸς σοῦ μοὶ ἤθελε τὸ εἰπεῖ, Μακ-Φαρλάνη ἀπήντησεν, ἤθελον τὸν βιάσει πατῶν τὸ γόνυ ἐπὶ τοῦ στήθους του, νὰ ὁμολογήσῃ ὅτι ἐψεύσθη εἰς τοῦτο.... Ἀλλὰ τί νὰ συλλογισθῇ τις περὶ ἀνθρώπου, ὅστις σύρει τὸ ἐγχειρίδιόν του καὶ κηρύττει ὅτι δὲν ὑπάρχει δι' αὐτὸν ἄλλος σκοπὸς εἰς τὴν ζωήν του εἰμὴ τὸ νὰ φονεύσῃ; περὶ ἀνθρώπου ὅστις συγκατανεύει νὰ παραδώσῃ τὸ αἷμά του εἰς τὸν νόμον ἀντὶ τοῦ αἵματος ἀθλίου ἀνθρώπου ἄνευ ψυχῆς καὶ πίστεως!... Μὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ, ἀδελφὲ Ἄγκε, ὁ βραχίων σου εἶναι εἰσέτι ῥωμαλέος, ἀλλ' ἡ καρδία....

— Ὀβρεάνη! Ὀβρεάνη! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Σκῶτος διὰ φωνῆς, τὴν ὁποίαν ἡ ὀργὴ καθίστα τρέμουσαν ἤδη, — μὴ προσθέσῃς πλέον λέξιν!... Ὅσον νεναρκωμένη καὶ ἂν ἦναι ἡ καρδία μου, δὲν δύναται ἀκόμη νὰ ἀκούσῃ μὲ ὑπομονὴν ὑβριστικοὺς λόγους!...

— Πολὺ καλά, ἀδελφὲ Ἄγγε! ἀνεβόησεν ὁ Ὀβρεάνης, ἁρπάσας πάλιν τὸν βραχίονα, τὸν ὁποῖον ὁ Μακ-Φαρλάνης ἔσυρεν ἀπ' αὐτοῦ — ὑπάρχουν ἀκόμη ῥυτίδες ἐπὶ τοῦ μετώπου σου; ὁ ὀφθαλμός του δὲν ἐπανέλαβε τὸ ὑπερήφανον βλέμμα του, τὸ ὁποῖον εἶχεν ἄλλοτε;... Ἰδὲ, ἀδελφέ μου.

Ἔσυρε τὸν Ἄγκον πρὸ τοῦ κατόπτρου τοῦ κρεμαμένου ἄνωθεν τῆς ἐργατικῆς τραπέζης τῆς Ἀμης Μακ-Φαρλάνης.

Ὁ Ἄγκος ἤρχισε νὰ μειδιᾷ ἀκουσίως. Ὁ δὲ Ὀβρεάνης ἐξηκολούθησε λέγων μετ' αὐστηρότητος.

— Αἱ ῥυτίδες ἔγειναν ἄφαντοι... ὁ ὀφθαλμὸς ἀνεζωπυρήθη πάλιν... ἀλλ' ἡ καρδία;...

— Πρέπει νὰ φονεύσω τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, Ὀβρεάνη, εἶπεν ὁ Ἄγκος· — πρέπει!

Ὁ Φέργος ἀφῆκε πάραυτα τὸν βραχίονα τοῦ Σκώτου, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν ἑστίαν, παρὰ τὴν ὁποίαν εἶχε θέσει τὸ ὁδοιπορικόν του κάλυμμα καὶ τὸν μανδύαν του.

— Γίαινε λοιπὸν, ἀδελφέ μου, εἶπεν αἱ στιγμαί μου εἶναι ἠριθμημέναι, καὶ δὲν ἔχω καιρὸν νὰ μείνω ἐδῶ περισσότερον.

Ὁ Ἄγκος ἔμεινεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὡς ἀπολελιθωμένος, ἔπειτα δὲ ὥρμησε μὲ ἀνοικτὰς ἀγκάλας μεταξὺ τῆς θύρας καὶ τοῦ Φέργου.

— Ὀβρεάνη! ἀνεβόησε λύζων ὡς παιδίον, ἀδελφέ μου, λυπήσου με!... πρέπει νὰ ἐκδικήσω τὴν ἀδελφήν μου! τὴν ἀδελφήν μας Μαρίαν τὴν ὁποίαν ἀγαπᾷς ὡς ἐγώ.... Μή με ἀφίνῃς τοιουτοτρόπως.... Ὦ! κατηραμένη ἤθελεν εἶσθαι ἡ ὥρα, Φέργε, καθ' ἣν ἤθελες φύγει ὠργισμένος ἐκ τῆς στέγης τοῦ Μακ-Φαρλάνη... Μεῖνε, μεῖνε, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ!

— Δὲν εἶμαι ὠργισμένος, ἀδελφέ μου, ἀπεκρίθη ἀταράχως ὁ Φέργος· — ἡ λύπη δὲν εἶναι ὀργή.

— Ἀλλὰ δὲν δύνασαι νὰ μοὶ ἀφήσῃς τὸ δικαίωμα τοῦ νὰ ἐκδικηθῶ τὴν ὕβριν ταύτην, κατὰ τὴν διήγησιν τῆς ὁποίας σὲ εἶδον φρικιῶντα πρὸ ὀλίγου; Ἐκτὸς τοῦ χρέους τούτου, τὸ ὁποῖον εἶναι ἱερόν, ἀνήκω εἰς σὲ, Φέργε, ὅλος εἰς σέ!

— Ἀδελφὲ, εἶπεν ὁ Ὀβρεάνης μὲ τόνον ἀγέρωχον, μετ' ἐμοῦ πᾶσα ἐπιφύλαξις εἶναι περιττὴ, ὅσον νόμιμος καὶ ἂν ἦναι.... Δέν σοι εἶπον ὅτι ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν περιέμεγον τὴν ὥραν καθ' ἣν σοι ὁμιλῶ;... Καὶ ὅμως ἀπὸ τεσσάρων ἐτῶν περικυκλοῦμαι ὑπ' ἀνθρώπων τολμηρῶν ἢ μᾶλλον ῥιψοκινδύνων, εὐρυῶν, ἀφωσιωμένων μέχρις αὐταπαρνήσεως.... Εἰς ἕκαστον αὐτῶν δὲν ἐνεπιστεύθην ἐκ τοῦ μυστικοῦ μου εἰμὴ ὅσον μέρος ἦτο ἀναγκαῖον πρὸς ἐκτέλεσιν τῶν διαταγῶν μου. Εἰς πάντας τὸ σύνολον τῶν σχεδίων μου ἔμεινε μυστήριον. Σὲ περιέμενον. Ἐξ ὅλων εἶχον προτιμήσει σέ. Σοὶ ἐπεφύλαττον προσφιλῶς τὸ ἥμισυ μέρος τῶν ἐργασιῶν καὶ τῶν κινδύνων.... Ἤδη μέλλω νὰ ζητήσω ἀλλοῦ, διότι ἐκεῖνος ὅστις θέλει συμμερισθῇ τὸ ἔργον μου, πρέπει νὰ ἔχῃ καρδίαν ἐλευθέραν καὶ κεφαλὴν ἀτάραχον. Οὗτος πρέπει νὰ ἦναι ὡς ἐγὼ, νὰ παραδοθῇ ὅλος εἰς τὴν ἀρξαμένην πάλιν, νὰ ῥίψῃ μακρὰν αὐτοῦ μετὰ περιφρονήσεως τὰς προσωπικὰς μνησικακίας του καὶ τὸ ἐγχειρίδιον τῶν χυδαίων ἐκδικήσεων....

Καὶ ἐγὼ ἐκδικοῦμαι Μακ-Φαρλάνη! καὶ ἐγὼ θέλω νὰ ἐκδικηθῶ!

Ὁ Ἄγκος ἐσκίρτησεν ἀκούσας τὴν λέξιν ταύτην τὴν κολακεύουσαν τὸ πάθος του, καὶ ἔτεινεν ἁπλήστως τὰ ὦτα.

— Ἐκδικοῦμαι τὴν ἀτιμασθεῖσαν ἀδελφήν μου, ἐπανέλαβεν ὁ Φέργος διὰ τῆς βροντώδους καὶ βασιλικῆς ἐκείνης φωνῆς, ἥτις ἔκαμπτε πᾶσαν θέλησιν ὑπὸ τὴν ἰδικήν του — ἐκδικοῦμαι τὴν μητέρα μου... τὴν μητέρα μου τὴν ἁγίαν, ἥτις κλείουσα τοὺς ὀφθαλμοὺς μὲ ἀφῆκε μόνον διὰ νὰ κλαίω πᾶν

ὅ,τι εἶχον ἀγαπήσει καὶ σεβασθῇ.... Ἡ Μαρία θέλει εἶναι μεταξὺ τῶν θυμάτων, τῶν ὁποίων ἡ φωνὴ διεγείρει τὴν καρδίαν μου ἀκαταπαύστως, καὶ δὲν τῇ ἀρίνει ποτὲ ἀνάπαυσιν.... Θέλω ἐκδικήσει τὴν Μαρίαν, ὡς καὶ τὴν ἀδελφήν μου, τὸν πατέρα μου, καὶ τὴν μητέρα μου, καὶ θέλω ἐκδικηθῇ διὰ μιᾶς καὶ τῆς αὐτῆς πράξεως, διότι ὁ δήμιος ἐκείνων εἶναι καὶ δήμιος ταύτης....

— Ὁ Γοδερρεῖδος δὲ Λάνσεστερ! ἀνεβόησεν ὁ Μακ-Φαρλάνης ἐκπλαγείς.

Ὁ Φέργος ἐμειδίασε μὲ ὑπερηφάνειαν.

— Ὁ Γοδερρεῖδος δὲ Λάνσεστερ εἶναι εἷς μόνος ἄνθρωπος, εἶπε· — διατί νὰ ἀποσπάσω τὸ ἐγχειρίδιον ἐκ τῆς χειρός σου, ἂν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ Γοδερρείδου δὲ Λάνσεστερ;

— Καὶ περὶ τίνος λοιπὸν πρόκειται; ἠρώτησεν ὁ Ἄγκος τοῦ ὁποίου ἡ ἔκπληξις ἔφθασεν εἰς ὑπέρτατον βαθμόν.

— Ἄκουσόν με, ἀδελφέ μου, ἀπήντησεν ὁ Ὀβρεάνης, ἡ ἀπόκρισις εἰς τὴν ἐρώτησίν σου εἶναι ἀκριβῶς τὸ μυστικόν μου, καὶ τὸ μυστικὸν τοῦτο δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα δύναταί τις νὰ ἐμπιστευθῇ εἰς ἄλλους εἰμὴ εἰς συνένοχον.

— Συνένοχον! ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγκος· εἶναι λοιπὸν ἔγκλημα;

— Τὸ μυστικόν μου, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Φέργος, συνεπάγεται πλείστους κινδύνους, ὥστε δὲν δύνανται νὰ προστεθῶσιν ἄνευ αἰτίας οἱ κίνδυνοι Σκωτικῆς ἐκδικήσεως. Ὁ ἄνθρωπος εἰς τὸν ὁποῖον θέλω τὸ παραδώσει, δὲν πρέπει νὰ κρατῇ ὡς σὺ ἐγχειρίδιον ἐπὶ σκοπῷ νὰ τὸ ἐμπήξῃ εἰς τὸ στῆθος ὁμοτίμου τῆς Ἀγγλίας. Θέλει ζῇ ἐν εἰρήνῃ μετὰ τοῦ νόμου· θέλει γίνει, ἂν δύναται, τὸ ὄργανον τοῦ νόμου, ὅστις εἶναι καὶ αὐτὸς ὅπλον, ὅπλον καὶ προσωπεῖον.

— Δέν σε ἐννοῶ, ἐψιθύρισεν ὁ Ἄγκος, ὅστις ἐφαίνετο ὡς ἐν σφοδρᾷ πάλῃ.

— Καὶ ἐπειδὴ εἰς σὲ, εἰς σὲ μόνον, ἀδελφέ μου, ἐξηκολούθησε πάλιν λέγων ὁ Φέργος, ἐνόμιζα ὅτι ἤθελον εὑρεῖ τὸν ἄνθρωπον τοῦτον, θέλω κλείσει ἐν ἐμαυτῷ τὸ μυστικόν μου, καὶ ἂν κινδυνεύῃ νὰ ἐκραγῇ ἡ καρδία μου ἤτις εἶναι πολὺ στενὴ διὰ νὰ τὸ περιλάβῃ, — καὶ ἂν μέλλω νὰ καμφθῶ ὑπὸ τὸ βάρος, θέλω ἐξακολουθήσει μόνος τὸ ἀρξάμενον ἔργον μου, λυπούμενος διότι διεπαιδαγωγούμην ἐπὶ πολὺ ὑπὸ παραλόγου ἐλπίδος, καὶ ἤλπιζα εἰς ἐπικουρίαν τὴν ὁποίαν ἔμελλον νὰ μοὶ ἀπαρνηθῶσιν.... Γίαινε!

Ὁ Μακ-Φαρλάνης προσεκολλήθη εἰς τὰ ἐνδύματα τοῦ Φέργου.

— Εἰπέ μοι μίαν λέξιν! μίαν μόνην λέξιν, εἶπεν· — ἡ Μαρία θέλει ἐκδικηθῇ;

— Θέλει ἐκδικηθῇ... καὶ σωθῇ ἴσως, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος.

— Σὲ πιστεύω, Ὀβρεάνη, ἐπρόφερε βραδέως ὁ Σκῶτος, ἀποσύρας τὸ ἐγχειρίδιόν του καὶ ἀποῤῥίψας αὐτὸ μακράν του· — ἰδοὺ ἐνώπιόν σου ὁ συνένοχος τὸν ὁποῖον ζητεῖς... Πρόκειται περὶ ἐγκλήματος;... μετὰ σοῦ, ἀγαπῶ νὰ ἦμαι ἕνοχος,...

Κεφ. ΙΗ'. — Ὅτι ὁ Φέργος εἶχεν ἐν τῇ καρδίᾳ καὶ ἐν τῷ νῷ.

Ὁ Φέργος ἔτεινε τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Μακ-Φαρλάνην, καὶ ἀπεμακρύνθη πάραυτα ἐκ τοῦ κατωφλίου, τὸ ὁποῖον ἦτο ἕτοιμος νὰ ὑπερβῇ.

— Σὲ εὐχαριστῶ, ἀδελφέ μου, εἶπε, σὲ εὐχαριστῶ ἐκ βάθους καρδίας!... Τώρα θὰ μάθῃς τὰ πάντα... τὴν ἱστορίαν μου, τὰ ἔργα μου, — τὸ ἔγκλημά μου, — τὸ ὁποῖον εἶναι ὁ φόνος ἑνὸς κράτους καὶ ἡ σωτηρία τοῦ ἡμίσεως μέρους τοῦ κόσμου.... Ὅταν ὁμιλήσω, θὰ μὲ γνωρίσῃς ὡς γνωρίζω ἐγὼ ἐμαυτόν.

Ἐκάθησαν δὲ ἀμφότεροι παρὰ τὴν σχεδὸν ἐσβεσμένην ἑστίαν.

Ὁ Φέργος διηγήθη τὴν πτῶσιν τῆς οἰκογενείας του, τῆς καταστραφείσης ὑπὸ τῶν αἰσχρῶν παρεισπράξεων τῶν Ἀγγλων· διηγήθη τὴν εἰς Λονδῖνον ἄφιξιν τοῦ πατρός του, τὴν ἀπαγωγὴν τῆς ἀδελφῆς του Αἰσαβῶς, καὶ τὴν νεκρώσιμον ἐκείνην σκηνὴν τῆς δυστυχοῦς οἰκίας τοῦ Ἁγίου Γίλη, ὅπου ἔμεινε μόνος ἀπέναντι δύο πτωμάτων.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης τὸν ἠγάπα τόσον πολὺ, ὥστε ἔλαβε ζωηρὰν ἐντύπωσιν ὑπὸ τῆς διηγήσεως ταύτης, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ ἐμπαθὴς εὐγλωττία τοῦ Φέργου προσέθετε παράδοξον δύναμιν ἐνδιαφέροντος. Ἔπειτα δὲ ὁ Μακ Φαρλάνης ἀνεγνώριζεν ἐν αὐτῇ τὴν ἰδίαν ἑαυτοῦ ἱστορίαν, ἔτι μᾶλλον θλιβερὰν καὶ νεκρώσιμον γενομένην.

Ὅτε ὁ Φέργος, ἀφοῦ ἀνερυήσθη τῶν τελευταίων λόγων τοῦ θνήσκοντος πατρός του, ἐστάθη ἵνα σκεφθῇ καὶ ἀναπνεύσῃ, ὁ Ἄγκος ἐκτύπησεν ἐπὶ τοῦ μετώπου του, ὡσανεὶ αἰφνίδιον φῶς διῆλθε διὰ τοῦ πνεύματός του.

— Θέλεις νὰ φονεύσῃς τὸν βασιλέα! εἶπεν.

— Ὁ βασιλεὺς εἶναι εἷς μόνος ἄνθρωπος, ἀπήντησεν ὁ Φέργος, καὶ ὁ Χρίστος Ὀβρεάνης εἶπε· Πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας!

— Τῆς Ἀγγλίας! ἐπανέλαβεν ὁ Σκῶτος· — ἐπιθυμῶ νὰ ἀποθάνω μετὰ σοῦ, Φέργε.

— Ἀλλ' ἐγὼ δὲν θέλω νὰ ἀποθάνω! ἀνέκραξεν ὁ τελευταῖος οὗτος, οὗτινος τὸ μέτωπον ἀνορθοῦτο ἀκτινοβολοῦν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ ἀσθενοῦς φωτὸς τῆς εὐρυχώρου αἰθούσης. — Θέλω νὰ νικήσω! Φρονεῖς λοιπὸν ὅτι ἂν ἐπρόκειτο νὰ ἐκλέξω θῦμα, ἤθελον ἐλθεῖ πρὸς σὲ, Ἄγκε;... Σπεύδεις πολὺ παραβάλλων τὴν ἀσθένειάν μου πρὸς τὴν δύναμιν τοῦ ἀντιπάλου μου. Πρὸ πέντε ἐτῶν ὁ Χρίστος Ὀβρεάνης ἀπέθανεν. Ἐπὶ πέντε ἔτη συνήθροιζα ὅπλα, καὶ δὲν εἶμαι πλέον τὸ παιδίον τὸ ὁποῖον ἀπήντησας ἐσπέραν τινὰ παρὰ τὴν ἐκκλησίαν τῆς Βελτῶνος.... Ἐγὼ ἐν πελάγει τέσσαρα πλοῖα ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τοῦ Ὠκεανοῦ, ὑπαλλήλους δρα-

στηρίους ἀκαμάτους, οἵτινες ὑποσκάπτουσιν ἤδη ἐκ τῆς βάσεως πολλὰ ἐρείσματα τῆς Ἀγγλικῆς δυνάμεως.... Ὅλα ταῦτα εἶναι ἀσήμαντα! Θέλεις μοὶ εἰπεῖ... Μακ-Φαρλάνη, σπεύδεις πολὺ πάλιν, διότι μοὶ μένει τὸ μέλλον.... Ἂν ἐπιθυμῇς νὰ παραβάλῃς, παράβαλε τὸ ὅ,τι κατώρθωσα ἐκ τοῦ μηδενὸς πρὸς ὅ,τι θέλω κατορθώσει ἐκ τῶν παρόντων πόρων... ἀκολούθησον διὰ τῆς σκέψεως τὴν πορείαν τῆς γιγαντώδους ταύτης προόδου, τῆς ὁποίας ἡ αἰτία εἶναι ἡ ἀκλόνητος θέλησίς μου. — Ἰδέ! κατὰ τὴν πρώτην βαθμίδα, ἐν ἀρχῇ, ἐν αὐτῇ ταύτῃ τῇ ἀρχῇ, εὑρίσκεις παιδίον ἀσθενὲς καὶ πτωχόν... μετά τινα βήματα τὸ παιδίον γίνεται ἀνήρ, καὶ εἶναι ἰσχυρός... μετά τινα βήματα πάλιν ὁ ἀνὴρ ἔκαμψεν ὁλόκληρον σμῆνος δραστηρίων θελήσεων ὑπὸ τὴν θέλησίν του· ἔχει ἑκατομμύρια εἰς τὸ ταμεῖόν του· ἔχει ἐν ἑαυτῷ τὴν ἐντελῆ γνῶσιν τοῦ ὅ,τι μισεῖ, καὶ δύναται τοῦ λοιποῦ νὰ κτυπᾷ εὐστόχως...

Ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι εἷς τοιαύτην κατάστασιν.— Αὔριον διὰ μυστηριώδους ἐργασίας ἡ σκέψις του θέλει ἀκτινοβολήσει, καὶ θέλει εὑρεῖν εἴσοδον εἰς τὴν Εὐρωπαϊκὴν πολιτικήν.... Ὁ ἀνὴρ οὗτος θέλει μεταμφιεσθῇ ἵνα πλησιάσῃ εἰς τὰς ἐστεμμένας κεφαλὰς, θέλει καταστῇ μέγας ἄρχων.... Ὁ μέγας ἄρχων θέλει συναθροίσει εἰς ἕνα μόνον σωρὸν πᾶν ζωηρὸν καὶ νόμιμον μῖσος, πᾶσαν αἱματηρὰν βλάβην προξενηθεῖσαν ὑπὸ τῆς ἀκορέστου ἁπληστίας, ὑπὸ τῆς ἀπίστου φιλοδοξίας, ὑπὸ τῆς αἰσχρᾶς τυραννίας τοῦ ἐχθροῦ του... ἡ φωνή του ἀκουομένη θέλει διεγείρει κυρίως ἀπέραντον σταυροφορίαν.

Ἔπειτα δὲ ὁ μέγας οὗτος ἄρχων θέλει ἀποῤῥίψει τὸν χρυσὸν καὶ τὴν δόξαν του, θέλει καταστῇ πάλιν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ὁ Ἰρλανδὸς Φέργος, ἵνα εὕρῃ τὴν ὁδὸν τῆς καρδίας τῆς Ἰρλανδίας. Θέλει ἐπανίδει τὴν ταλαίπωρον Ἰρλανδίαν του τοὺς θησαυρούς του θέλει μεταχειρισθῇ ἵνα ἀνακουρίσῃ ἀπεριγράπτους ἀμηχανίας, καὶ ἡ χεὶρ του ἡ ἀείποτε ἠνεῳγμένη ἵνα ἐλεῇ, θέλει ἐκτείνει ποτὲ τὸν δάκτυλον πρὸς τὴν Ἀνατολὴν, καὶ θέλει δείξει μακρὰν τὸ Λονδῖνον, ἐξ οὗ καταῤῥέει ἐπὶ τῆς δυστυχοῦς Ἐρίνης (Ἰρλανδίας) ὁ χειμαῤῥοῦς ὅλων τῶν δυστυχημάτων.

Καὶ τότε θέλει ἐπαναλάβει τὴν κραυγὴν τοῦ ἀγωνιῶντος πατρός του. — Ἐγέρθητι, καὶ κήρυξον πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας!

Ὁ Φέργος ἐπρόφερε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους μὲ πάλλοντα ἦχον φωνῆς. Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἠγέρθη ἀκουσίως ὡσανεὶ ὑπήκουεν εἰς διαταγὴν οὐρανόθεν ἐρχομένην· οἱ ὀφθαλμοί του ἔλαμπον, τὸ μεμαραμμένον πρόσωπόν του καθίστατο πάλιν ὡς νεανίου ὑπὸ τὸ πῦρ φλογεροῦ ἐνθουσιασμοῦ.

— Ἀδελφέ μου Φέργε, εἶπε βιγῶν ὑπὸ τοῦ ζήλου, τὸ πνεῦμά μου δὲν εἶναι ἱκανὸν νὰ περιλάβῃ τὸ σύνολον τῶν σχεδίων σου, καὶ ἡ ὅρασίς του δὲν εἶναι τοσοῦτον ἐξεῖα ἵνα ἐννοήσῃ τὰ καθέκαστα τῆς μεγάλης ἰδέας σου. Ἀλλ' ἡ καρδία μου αἰσθάνεται ὅ,τι τὸ πνεῦμά μου δὲν ἐννοεῖ, καὶ ἔχω πίστιν εἰς σὲ, ἐλπίδα καὶ πίστιν.... Ἀ! δέν σε ἐγνώριζον Ὀβρεάνη... Ἤσο κεκρυμμένος ἀπ' ἐμοῦ... Καὶ τῳόντι τί εἶμαι ἐγὼ μόνος νὰ γίνω ἄξιος τῆς ἐμπιστοσύνης σου;... Σὲ εὐχαριστῶ ἐκ ψυχῆς.... Οὐδὲν ἄλλο δύναμαι νὰ πράξω. Ἀπὸ πολλοῦ ἤδη ἀνῆκον ὅλος εἰς σέ.

Ὁ Φέργος εἶχε τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην, καὶ ἐφαίνετο παραδεδομένος εἷς τινα τῶν σκέψεων ἐκείνων, αἵτινες τοσοῦτον συχνὰ κατελάμβανον τὸ πνεῦμά του. Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἐθεώρει ὅλον αὐτοῦ τὸ σῶμα προσεκτικῶς, ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ἀνακαλύψῃ τὴν ἀόρατον ἀρχὴν τοῦ κράτους, ὅπερ ἀπέῤῥεεν ἐξ ὅλων τῶν μελῶν του, καὶ ἔκλινεν ὑπὸ τὸν νόμον του τὰς πεισματωδεστάτας ἀντιστάσεις.

— Τὸ μῖσός σου δὲν ἀνήκει εἰς ἐμὲ, ἐπανέλαβε μετά τινα σιωπήν. Δὲν ἠδυνάμην νὰ τὸ συλλάβω, καὶ μόλις δύναμαι νὰ ἐκτιμήσω τὴν αὐτάρκειαν ἐκδικήσεως τοσοῦτον ἀνωτέρας τῶν ἀνθρωπίνων ἐκδικήσεων.... Ὁ ἐχθρός σου εἶναι ἰσχυρός· τὰ ἀντίπαλα κράτη δὲν τολμῶσι νὰ τὸν πολεμήσωσι, καὶ ἡ κρίσις μου συγχίζεται βλέπουσα τὰ τολμηρὰ προοίμια τῆς μεγάλης σου μάχης.... Ἀλλ' ἐγκολποῦμαι τὸ μῖσός σου, καὶ πιστεύω εἰς τὴν νίκην σου.... Ὁ Θεὸς ἐπεδαψίλευσεν εἰς σὲ τὴν δύναμίν του, ἀδελφέ μου, καὶ μοὶ φαίνεσαι προικισμένος διὰ τῆς ὑπερανθρώπου γενναιότητος τῶν θαυμαστῶν ῥώων τῶν Σκωτικῶν ποιημάτων μας.... Λέγε λέγε πάλιν! σὲ θαυμάζω, καὶ σὲ ἀγαπῶ....

— Τὰ κράτη πίπτουσιν, εἶπεν ὁ Φέργος, οὐτινος τὸ πνεῦμα ἠκολούθει τὴν πορείαν τῶν σκέψεών του· — οἱ λαοὶ οὐδέποτε ἀποθνήσκουσι. Μόνου τοῦ Θεοῦ ἡ χεὶρ δύναται νὰ ἐπιθέσῃ δυτώδη λίμνην ἐπὶ τοῦ τάφου ἑνὸς ἐνόχου πόλεως.... Ἡ γηραιὰ Ἀγγλία θέλει ἐξαρανισθῇ· ἡ νέα Ἀγγλία — ἡ Ἰρλανδία δηλαδὴ, — θέλει ἐκτείνει τὸ σκῆπτρόν της ἐπὶ τοῦ ἀναγεννηθέντος Λονδίνου.... Αἱ ἔνδοξοι εἰς τὴν ἱστορίαν νῆσοι ἡμῶν δὲν θέλουν φαίνεσθαι πλέον ἐπὶ τοῦ γηΐνου χάρτου ὡς κηλὶς δηλητηριώδους πηλοῦ, ἐκτεινομένη, ἐκτεινομένη ἀκαταπαύστως, μολύνουσα ὅλον τὸν κόσμον διὰ τῆς κολλητικῆς διαφθορᾶς της.... Ἐκεῖ ὅπου ἦσαν τὰ Σόδομα, θέλει ὑπάρχει λαὸς εὐθὺς, ἐπιεικὴς εἰς τὴν νίκην του, διότι θέλει αἰσθάνεσθαι ἑαυτὸν ἰσχυρόν.... Ἡ πνοὴ τῆς δικαιοσύνης του θέλει διαλύσει ὡς εὐτελῆ κόνιν τὴν πυκνὴν κοιτίδα τῶν ἀκατονομάστων καταχρήσεων, τῶν βδελυρῶν αἰσχροκερδιῶν καὶ τῶν τρανῶν ἀδικημάτων, εἰς ἃ παραδίδονται ἐνώπιον τοῦ οὐρανοῦ τὰ μέλη τῆς Ἀγγλικῆς Θέμιδος.... Ἡ ἀνεξιθρησκεία θέλει ἀντικαταστήσει τὸ ἄπληστον καὶ αἰσχρὸν μονοπωλεῖον τῆς διαμαρτυρομένης ἐκείνης Ἐκκλησίας, τῆς ὁποίας οἱ πολυτάλαντοι ἀπόστολοι περιῆλθον εἰς δεινὴν καταφρόνησιν, καὶ ἡ καθολικὴ Ἰρλανδία ἀνοίγουσα εἰς ὅλους τοὺς ἁγίους τὰς θύρας τῶν Ἱερῶν, θέλει ἐκλέξει λαμπράν τινα ἡμέραν, ἵνα καύσῃ ἐπὶ τοῦ ἱκριώματος τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς τὸ ἀπεχθῆ ἐκεῖνα κατάστιχα, ἐν οἷς ὁ Ἀγγλικανὸς ἱεράρχης ἐγγράφει διπλογραφικῶς τὰς εἰσπράξεις τῶν φεουδαλικῶν δασμῶν του... δὲν θέλουσιν ὑπάρχει πλέον Σκῶτοι, Ἰρλανδοί, Ἄγγλοι· ἀλλ' ἀδελφοὶ ἐλεύθεροι ὑπὸ ἕνα βασιλέα....

— Ἀλλὰ ταῦτα δὲν εἶναι ἐκδίκησις! ἐψιθύρισεν ὁ Μακ-Φαρλάνης, τοῦ ὁποίου ἡ προσοχὴ παρεδίδετο εἰς τὴν γαλήνιον ἀπεικόνισιν τῆς εὐτυχοῦς ταύτης εὐαρχίας.

— Εἶναι ἐκδίκησις, ἀπεκρίθη ὁ Φέργος, τοῦ ὁποίου τὸ βλέμμα ἐξήφθη ἔτι μᾶλλον,— ἄνευ τοῦ καλύμματος, τὸ ὁποῖον ἡ ὀργὴ συνήθως ἐπιθέτει ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν αὐτῆς.

Διέκοψε δὲ τοὺς λόγους του, καὶ τὸ μέτωπόν του συνεστάλη αἴφνης.

— Ἔπειτα δὲ, ἐπανέλαβε θλιβερῶς, δὲν ἐφθάσαμεν εἰσέτι ἕως ἐκεῖ, καὶ ἡ ἐκδίκησις, ἡ ἐκδίκησις, ὡς τὴν ἐννοεῖς, Ἄγκε, θέλει προηγηθῇ παντὸς ἄλλου σκοποῦ. Πρὶν οἰκοδομήσωμεν, πρέπει νὰ καταστρέψωμεν· πρέπει νὰ καθαρίσωμεν τὸ ἔδαφος, πρὶν θέσωμεν ἐν θριάμβῳ τὸν ἀκρογωνιαῖον λίθον τῶν νέων θεμελιώσεων.... Καὶ τίς οἶδεν, ἂν θέλομεν ἰδεῖ τὸν καρπὸν τοῦ ἔργου μας;... Ὁ βίος εἶναι βραχύς· τὸ ἔργον μας εἶναι ἐπίμοχθον!... τὸ ὄνειρόν μου ὑπερέβη τὸν σκοπόν....

Ἐπὶ τοῦ παρόντος πρέπει νὰ καταστρέψωμεν. — Σοὶ εἶπον ἀορίστως ποίους πόρους ἔχω ἤδη. Ἐκτὸς τοῦ μεγάλου ἤδη πλούτου μου, διὰ τῶν τεσσάρων πλοίων μου, ἐξ ὧν τὸ ἓν δύναται νὰ διεξαγάγῃ δεινὴν μάχην, δύναμαι νὰ διατηρῶ σχέσεις τὰς ὁποίας ἤδη συνέδεσα, πρὸς πάσας τὰς ὑπερθαλασσίους κατακτήσεις, καὶ οὕτω νὰ ὑποσκάπτω ἀνὰ μίαν τὰς διεσπαρμένας πηγὰς, ἐξ ὧν ὁ κολοσσὸς πορίζεται τὰ κυριώτερα στοιχεῖα τῆς ὑπάρξεώς του.... Θέλει ἐπέλθει ἡμέρα καθ' ἣν, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν τῆς Εὐρώπης, ὁ εἰρηνικὸς αὐτοκράτωρ τῆς Κίνας θέλει κλείσει τοὺς λιμένας του εἰς τὰ δηλητηριώδη φορτία, διὰ τῶν ὁποίων ἡ Ἑταιρία τῶν Ἰνδιῶν πληθύνει τὰς ἐπαρχίας τοῦ Οὐρανίου Κράτους.... Ἡ δὲ Ἑταιρία θέλει κλονισθῇ ἐκ τῆς προσβολῆς ταύτης, Μακ Φαρλάνη, διότι κερδίζει ἑκατὸν ἑκατομμύρια ῥράγκων κατ' ἔτος δηλητηριάζουσα συστηματικῶς ὁλόκληρον λαόν. — Ἔπειτα δὲ οἱ ἀπογυμνωθέντες ἡγεμόνες τοῦ Ἰνδοστὰν θέλουν ζητήσει ἔνοπλοι τὴν δικαιοσύνην, τὴν ὁποίαν πρὸ πολλοῦ ἀρνοῦνται εἰς αὐτούς. Οἱ ἡγεμόνες οὗτοι θέλουσιν ἔχει πυροβόλα Εὐρωπαϊκὰ, ἀξιωματικοὺς Εὐρωπαίους· ἐγὼ θέλω τοῖς προμηθεύσει ταῦτα... Εἰς τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος, τοὺς δύο Καναδᾶς, τὰς Ἡνωμένας Πολιτείας, πανταχοῦ οἱ ἀπόστολοί μου σπείρουσιν ἵνα συγκομίσωνται βραδύτερον.... Ἴσως θέλομεν περιμείνει ἐπὶ πολὺ, — δέκα ἔτη, — δεκαπέντε ἔτη!... τίς οἶδεν! ἀλλ' ἡ συγκομιδὴ θέλει ἐλθεῖ.... Ἐν τούτοις θέλομεν ἐργάζεσθαι, διότι μόλις ἠψάμεθα τοῦ ἔργου ἡμῶν.... Ἐγὼ θέλω πράξει ἐν Εὐρώπῃ ὅ,τι ἔπραξα πέραν τοῦ Ὠκεανοῦ, καὶ ἐξ ἀρχῆς ἔτι πρέπει νὰ ἀποκτήσω ὄνομα καὶ τίτλους, — ὄνομα ἀληθὲς καὶ τίτλους πραγματικοὺς, ἀδελφέ μου, διότι δὲν ἐπιθυμῶ νὰ κινδυνεύσω τὰ πολύτιμά μου κεφάλαια εἰς τὰς κινδυνώδεις τύχας αἵτινες περιβάλλουσι τὸν βίον τῶν πλαστῶν ἱπποτῶν.... Ἠδυνήθην νὰ παρουσιασθῶ πρὸ ἓξ μηνῶν εἰς τὴν A. M. τὸν Δὸν Ζουὰν τῆς Βραγάνσης, τὸν αὐτοκράτορα τῆς Βρασιλίας. Ὁ ἡγεμὼν οὗτος στρέφει τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν Εὐρώπην, καὶ προτίθεται, ὡς γινώσκω, νὰ ἀνακτήσῃ τὴν κληρονομίαν τῶν πατέρων του.... Θὰ ὑπάγω κατὰ πρῶτον εἰς τὴν αὐλήν του· θὰ ἐπανέλθω μετ' αὐτοῦ εἰς τὴν Πορτογαλλίαν· θὰ τὸν ὑπηρετήσω, καὶ θὰ μοὶ προσφέρει τὸ ἀξίωμα τοῦ μεγιστᾶνος.... Τοῦτο δὲν εἶναι τυχαῖον, Μακ-Φαρλάνη, πρέπει νὰ γίνῃ.

Ὁ Ἄγκος ἔκαμε σοβαρὸν νεῦμα συγκαταθέσεως. Ὁ πραχὺς καὶ ἁπλοῦς χαρακτήρ του, ὑπέκλινε, καταδαμασθεὶς ἐντελῶς, ἐνώπιον τῆς ὑπερεχούσης εὐφυΐας τοῦ Ὀβρεάνη, ὥστε κατήντησεν ἤδη νὰ ἀπολέσῃ τὴν ἰδέαν τοῦ ἀδυνάτου, καὶ νὰ θεωρῇ τὴν θέλησιν τοῦ Φέργου ὡς πεπρωμένην.

Οὗτος δὲ ἠγέρθη κατεχόμενος ὑπὸ τοῦ εἴδους ἐκείνου τοῦ πυρετοῦ, ὅστις καταλαμβάνει ἀναμφιβόλως τὸν ἄνθρωπον τοῦ ὁποίου ἡ κεφαλὴ φλεγμαίνεται ὑπὸ τῶν ὑψηλῶν σκέψεων, εἴτε ὁ ἀνὴρ οὗτος εἶναι ὁ Ἰάκωβος Οὐάττης, Κρομουέλλος ἢ Μίλτων, εἴτε ἐφευρίσκει θαῦμα τῆς μηχανικῆς, εἴτε μελετᾷ τὴν πτῶσιν θρόνου ἢ φαντάζεται ποιητικὸν ἀριστούργημα, — ὑπὸ πυρετοῦ γονίμου ὑπὸ τοῦ ὁποίου ἔτρεμεν ἡττηθεῖσα ἡ Πυθία ἐπὶ τοῦ τρίποδός της, ὑπὸ νοσήματος θείου, τοῦ ὁποίου ἡ προσβολὴ ἄγνωστος εἰς τὸν χυδαῖον εἶναι προνόμιον τῆς μεγαλοφυΐας.

Ὁ Φέργος ἤρχισε νὰ περιφέρηται μεγάλοις βήμασιν, ἀπομάττων ἐνίοτε τὸ φλεγόμενον μέτωπόν του, ἐφ' οὗ ἔλαμπον ὡς μαργαρίται καὶ πάρυσα ἀπεξηραίνοντο μικραὶ σταγόνες ἱδρῶτος. Ἡ κίνησις τῆς πορείας του ἐῤῥίπτε κατά τι πρὸς τὰ ὀπίσω τὸ πλούσιον στέμμα τῆς μελαίνης καὶ βοστρυχώδους κόμης του, ἥτις περιέβαλλε τὸ εὐγενὲς αὐτοῦ πρόσωπον. Τὸ σῶμά του ἀνωρθοῦτο παριστῶν τὰ θαυμαστὰ καὶ χαρίεντα μέλη του. — Ἦτο τοιοῦτος οἷος ἠδύνατο νὰ συγκινήσῃ μέχρις εἰδωλολατρίας τὴν ἡμιάγριον καρδίαν τοῦ Σκώτου ἀγρονόμου. Ῥώμη, τόλμη, ὡραιότης ἀπαράμιλλος καὶ σχεδὸν θεία συνυπῆρχον ἐν αὐτῷ, καὶ ἔλαμπε τὴν στιγμὴν ταύτην ἐκ τοῦ πυρὸς τῆς ἐμπνεύσεως, τῆς μεγαλοπρεποῦς ταύτης λάμψεως, ἥτις δύναται νὰ καλλύνῃ καὶ αὐτὴν τὴν δυσμορφίαν.

Ἡ ἑστία ἦτο ἐσβεσμένη. Ὁ λύχνος διέχυνεν ἐν τῇ εὐρείᾳ αἰθούσῃ τὸ ἄστατον καὶ ἀνεπαρκὲς αὐτοῦ φῶς, φωτίζων τῇδε κακεῖσε τοὺς γυμνοὺς τοίχους, τὴν ὑπὸ τοῦ καπνοῦ μελανωθεῖσαν ὀροφὴν,

τὰ γοτθικὰ καὶ ἀρχαιότατα σχήματα τῶν ἀπηρχαιωμένων ἐπίπλων, τῶν ὁποίων αἱ γωνιώδεις γλυφαὶ ἐφαίνονται μέλαιναι ἐπὶ τοῦ λευκοῦ ἐπιχρίσματος τῶν τοίχων. — Ὁ Ἄγκος ἐκάθητο ὑπὸ τὸ σανίδωμα τῆς ἑστίας ἀπέναντι τῆς κενῆς ἕδρας τοῦ Φέργου. Ἠκολούθει τὸν τελευταῖον τοῦτον διὰ τοῦ βλέμματος, καὶ τὸ βλέμμα του ἐξέφραζεν εἶδος προληπτικοῦ σεβασμοῦ, ὁσάκις ὁ Ὀβρεάνης ἐξερχόμενος κατὰ τύχην καὶ αἰφνιδίως ἐκ τῆς σκιᾶς, ἐδέχετο ζωηροτέρας τὰς ἀκτῖνας τοῦ λύχνου καὶ ἐδείκνυεν, κατὰ τὸ αἰφνιδίως φωτιζόμενον ἐκεῖνο σκότος, τὴν ὄντως παράδοξον λάμψιν τῆς ἄκρας αὐτοῦ ὡραιότητος.

Βαδίζων δὲ ὁ Φέργος ἐξηκολούθει τὴν εἰκόνα τῶν μελλουσῶν ἐργασιῶν του. Τὸ σχέδιόν του, τοῦ ὁποίου κατὰ πρώτην ὄψιν ἡ γιγαντώδης ἔκτασις ὑπέκρυπτε τὰς λεπτομερείας, παρίστατο ἀκριβὲς, σαφὲς, λογικὸν εἰς ἕκαστον τῶν μερῶν του, ὡς καὶ τολμηρὸν καὶ ἐκτεταμένον εἰς τὸ σύνολον αὐτοῦ.

Ἡ ὀξεῖα καὶ σοβαρὰ φωνή του, τὸ ὄργανον τῆς πειθοῦς, ἐξήπτετο καὶ προὐχώρει μέχρι ἐνθουσιασμοῦ.

— Πανταχοῦ! ἀνεβόησε τέλος, πανταχοῦ τὸ πολεμικόν μου σύνθημα μέλλει νὰ ἀντηχήσῃ! Ὅλος ὁ κόσμος θέλει εἶσθαι σύμμαχός μου!... Ὑπάρχει ἐν Εὐρώπῃ γωνία γῆς, ἔνθα τὸ Ἀγγλικὸν ὄνομα δὲν εἶναι ἀπεχθές;... Ὑπάρχει χώρα ἀσθενὴς ἢ ἰσχυρὰ, ἥτις δὲν ἔμελλε νὰ ὑποφέρῃ διὰ τὴν ἄπιστον φιλοδοξίαν τῆς Ἀγγλίας;... Συγχωρεῖται ὁ ἔνδοξος κατακτητὴς διὰ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον ἔχυσε διὰ τοῦ ἡρωϊκοῦ ξίφους του· ἀλλὰ διὰ τὸν αἰσχροκερδῆ ἔμπορον τὸν μαχόμενον ἵνα πωλῇ καλλίτερον, καὶ ὅστις, κρατῶν εἰς χεῖρας τὰ προϊόντα του, ζητεῖ παρὰ πάντων τὸ βαλάντιον ἢ τὴν ζωήν!... ἀλλὰ διὰ τὸν ἀκόρεστον κερδοσκόπον τὸν στερεοῦντα διὰ τοῦ αἵματος τὰ θεμέλια τῶν ἐμπορικῶν γραφείων του!... δι' αὐτὸν δὲν ὑπάρχει οὔτε συγχώρησις, οὔτε θέλγητρον δύναται νὰ ἐμπνεύσῃ!... Θὰ ὑπάγω! Ἐν Πορτογαλλίᾳ θέλω εὑρεῖ τὴν ἐμπορικὴν καταδυναστείαν διωργανισμένην ἀπὸ τῆς βασιλείας Ἰωάννου τοῦ Δ'. καὶ τὴν ὀργὴν ἀπ' αἰώνων ἐπισεσωρευμένην· — ἐν Ἰαπωνίᾳ, Γιβραλτάρῃ καὶ τὴν προδοσίαν τοῦ Ἁγίου Δομίγκου — ἐν Πρωσσίᾳ, ἔνθα ὁ Ἄγγλος οὐδέποτε ἐπιτυγχάνει νὰ ἁρπάσῃ χρυσίον, ἔκλεψε δόξαν· ἐνταῦθα θέλω εὑρεῖ τὴν μνησικακίαν τῆς ἀναιδοῦς ἐκείνης κλοπῆς τῆς τιμῆς, ἥτις ἐπέθηκεν ἐπὶ τῆς κεφαλῆς τοῦ Οὐελλιγκτῶνος τὰς δάφνας τοῦ Βλοῦχερ· — ἐν Ῥωσσίᾳ... ἆ! Μακ-Φαρλάνη, ὑπάρχουσιν ἀντιζηλίαι μεταξὺ πειρατῶν... ἐλπίζω εἰς τὴν Ῥωσσίαν· — ἐν Αὐστρίᾳ, θέλομεν ἔχει ὑπὲρ ἡμῶν τὰ ἀρχαῖα μίση κακῶς ἐπικαλυπτόμενα δι' ὑποκρίσεως διπλωματικῆς συμπνοίας· — ἐν ταῖς Κάτω Χώραις μίση νεώτατα προστιθέμενα εἰς ἀρχαίας δυσαρεσκείας· ἡ αὐλὴ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ῥαδιουργεῖ κρυφίως, καὶ κατατρώγει κατ' ὀλίγον τοὺς δεσμοὺς οἵτινες συνέχουσι τὸ Βέλγιον καὶ τὴν Ὁλλανδίαν ἵνα δυνηθῇ νὰ προσφέρῃ ἡγεμόνα τοῦ Σαξ-Κοβούργου· — ἐν Γαλλίᾳ τέλος, ὁποία δήποτε καὶ ἂν ἦναι ἡ σημαία, ὑπάρχει φυσικὴ καὶ δικαιοτάτη ἀπέχθεια· ἡ ἐπαναστατικὴ Γαλλία ἐνθυμεῖται τὴν Ἁγίαν Ἑλένην, ἡ βασιλὴ Γαλλία ἀναμιμνήσκεται τὸ Κιβερόν!...

Πανταχοῦ αἴσθημα ὁμόθυμον, γενικόν! — Ἡ ἡμέρα καθ' ἣν τὸ Ἀγγλικὸν ὄνομα θέλει κινδυνεύσει, θέλει εἶσθαι ἡμέρα ἑορτῆς διὰ πάντα τὰ ἔθνη τῆς γηΐνου σφαίρας.

Ἀλλ' ὁ κόσμος ἐγήρασε. Δὲν ζῶμεν πλέον κατὰ τοὺς χρόνους, καθ' οὓς μεμονωμένος τις προσκυτὴς διήγειρε τοὺς λαοὺς κατὰ τὴν διάβασίν του, καθ' οὓς ἡ δικαιοσύνη ὑποστηριζομένη ὑπὸ τῆς εὐγλωττίας συνήθροιζεν ἀπειραρίθμους στρατούς... Ἡ Ἰρλανδία ἀφῆκε πρὸ πολλοῦ φωνὴν ἀγωνίας, ἡ Ἰρλανδία πάσχει εἰσέτι, καὶ τὸ σύμπαν κοιμᾶται ὕπνον βαθύν. — Οὐδεμίαν ἤθελον ἔχει ἐλπίδα, ἀδελφέ μου, ἂν ἐχρειάζετο νὰ ἀποσπάσω ἐκ τῆς θήκης τὸ ξίφος τῆς νεναρκωμένης Εὐρώπης. Ἐλπίζω, διότι ἡ Εὐρώπη παριστᾷ μέρος ὅλως παθητικὸν εἰς τὸ σχέδιον τῆς μάχης μου. Δὲν θέλει κτυπήσει, ἀλλὰ θέλει φονεύσει, — διότι φόνος εἶναι καὶ τὸ νὰ κλείῃ τις διὰ διπλῆς στροφῆς τὴν θύραν τοῦ οἰκήματός του, ὅταν ἀκούῃ νὰ φωνάζωσι βοήθειαν κατὰ τοῦ φονέως ἐν τῇ ὁδῷ....

Τοιουτοτρόπως θέλει συμβῇ, ἀδελφέ μου, προσέθηκεν ὁ Φέργος ἱστάμενος αἴφνης ἐνώπιον τοῦ Μακ-Φαρλάνη, ὅστις ἔκυψεν ἀκουσίως τοὺς ὀφθαλμοὺς ὑπὸ τὸ φλογερὸν βλέμμα του· — φωνή τις μοὶ λέγει ὅτι ὁ Θεὸς εἶναι μεθ' ἡμῶν....

Ὁ Φέργος ἐσιώπησεν.... Ὁ Μακ-Φαρλάνης καταληφθεὶς ὑπὸ τοῦ ἀνηκούστου τούτου ἔργου, ἐθαύμαζεν εἰλικρινῶς, καὶ ἤθελεν οἰκτείρει μεγάλως ὄν τινα δήποτε ἀμφιβάλλοντα περὶ τῆς ἐπιτυχίας.

— Ναί, ναί, ὁ Θεὸς εἶναι μετὰ σοῦ, ἀδελφέ μου, ἐψιθύρισε μετά τινα σιωπὴν καὶ μὲ τόνον δειλοῦ σεβασμοῦ· — τὸ ἐπιθυμῶ καὶ τὸ πιστεύω. — Ἀλλὰ τί μέρος ἐπεφύλαξας διὰ τὸν δυστυχῆ Μακ-Φαρλάνην εἰς τοὺς κινδύνους τούτους, καθ' οὓς τὸ ξίφος δὲν ἀποσπᾶται ἐκ τῆς θήκης του; Εἶμαι πολὺ ἀνίκανος εἰς τὰς μάχας, αἵτινες δὲν διεξάγονται διὰ τῆς δυνάμεως τοῦ βραχίονος.... Δὲν ἐνθυμεῖσο πλέον τί εἶμαι, ὅτε ἡ ἀγαθή σου καρδία συνέλαβε τὴν ἰδέαν νὰ μὲ ἐκλέξῃ ὡς μυστικοσύμβουλον;... Δὲν ἐγίνωσκες πλέον, — εἶναι ἀνάγκη νὰ σοὶ τὸ εἴπω τοῦτο, Φέργε, — ὅτι ἡ κεφαλή μου εἶναι ἀσθενὴς, καὶ ὅτι ἡ παραφροσύνη ἐπικάθηται ἐνίοτε εἰς τοιοῦτον ἐγκέφαλον!...

— Ἐγίνωσκον ὅτι ἡ καρδία τοῦ ἀδελφοῦ μου Ἄγκου εἶναι γενναία, ἀπεκρίθη ὁ Ὀβρεάνης, — καὶ ὁ λόγος του εἶναι διακριτικός.

— Καὶ δὲν χρειάζεται πρὸς ὑπηρεσίαν τῶν σκοπῶν σου εἰμὴ λόγος διακριτικὸς καὶ καρδία γενναία;

Ὁ Φέργος ἐδίστασεν ἐπ' ὀλίγον.

— Καρδία γενναία, ἀφοσιωμένη, ἑτοίμη διὰ πάντα, ἀπεκρίθη τέλος.

— Ἀδελφέ μου, εἶπεν ὁ Μακ-Φαρλάνης θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ στήθους του, — δίδαξόν με λοιπὸν τί μέλλω νὰ πράξω.

Τὸ πρῶτον αἴσθημα τοῦ Ὀβρεάνη κατὰ τὴν ἀπόκρισιν ταύτην, ἥτις τῷ ἔδιδεν, οὕτως εἰπεῖν, ἄνευ ἐπιφυλάξεως τὸν ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ἠγάπα, ὑπῆρξεν εὐγνωμοσύνη καὶ χαρά. — Ἔπειτα δὲ νέφος ἐπεφάνη ἐπὶ τοῦ μετώπου του, καὶ ἐθεώρησε τὸν Ἄγκον μετὰ δισταγμοῦ.

Ὁ Ἄγκος ἐμειδίασε θλιβερῶς.

— Μακρόθεν ἡ φιλία σου σὲ ἠπάτησεν, ἀδελφέ μου, ἐψιθύρισεν· — ἐκ τοῦ πλησίον βλέπεις καλλίτερον, καὶ ἀπορεῖς εἰς τί δύναμαι νὰ χρησιμεύσω....

— Αὕτη δὲν εἶναι ἡ αἰτία, Μακ-Φαρλάνη! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Φέργος προσπαθήσας, ἀλλ' εἰς μάτην, νὰ ἀποβάλῃ ἀφ' ἑαυτοῦ σκέψιν προφανῶς ἐπίπονον· — ἀλλ' ἡ ἐρώτησίς σου μὲ ἔκαμε νὰ συνέλθω εἰς ἐμαυτὸν, καὶ νὰ ἀπολέσω ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν μου τὰ ὑπερήφανα καὶ λαμπρὰ σχέδια τῆς εἰκόνος, τὴν ὁποίαν ἐσχεδίαζον πρὸ μικροῦ.... Φεῦ! ἀδελφέ μου, ἡ εἰκὼν αὕτη ἔχει καὶ τὰ δυστυχήματά της.... Πᾶν ἀσθενὲς ὄν, ἀπέναντι ἰσχυροῦ ἀντιπάλου, προσβάλλει αὐτὸν ἄλλως ἢ κατὰ μέτωπον.... Τὸ νὰ νικήσῃ, οὗτος εἶναι ὁ σκοπός του· εὐδαίμων ὑπάρχει ὁ ῥωμαλέος ἀγωνιστὴς ὁ δυνάμενος νὰ ἐκλέξῃ τὰ ὅπλα!... Ἡμεῖς δὲ ὄντες ἀδύνατοι, θέλομεν πολεμεῖ κρύβδην, καὶ τὸ πλεῖστον οἱ πόροι ἡμῶν εἶναι ἐξ ἐκείνων, τοὺς ὁποίους ἀποδοκιμάζει ἡ ἀνθρωπίνη τιμή.... Χθὲς ἤμην πειρατής· αὔριον τί θὰ εἶμαι;... Διστάζω, ἀδελφέ μου, διότι σὲ ἀγαπῶ. Ἂν ἤσουν ὡς ἐγὼ μόνος ἐν τῷ κόσμῳ καὶ ἄνευ οἰκογενείας, δὲν ἤθελον διστάζει.

Ὁ Ἄγκος συνωφρυώθη.

— Μὲ ἐζήτησας καρδίαν ἀφωσιωμένην καὶ πρὸς τὰ πάντα ἑτοίμην, εἶπεν· σοὶ προσέφερον τοιαύτην καρδίαν. Διατί ἐπανερχόμεθα εἰς ὄντα ἤδη τετελεσμένα.

Ὁ Ὀβρεάνης ἔλαβε τὴν χεῖρά του καὶ τὴν συνέθλιψε θερμῶς.

— Δὲν διστάζω πλέον, ἀδελφέ μου, ἐπρόφερε βραδέως καὶ μεγαλοπρεπῶς· — καὶ σὺ δὲ ὡσαύτως εὔχομαι νὰ μὴ διστάζῃς.... Ἄκουσόν με. Ὅταν πανταχοῦ διεγείρω ἐχθροὺς κατὰ τῆς Ἀγγλίας, πρέπει νὰ εἰσδύσω εἰς αὐτὴν τὴν καρδίαν τῆς δυνάμεώς της καὶ διὰ τῆς χειρός μου νὰ ἐπιφέρω τὴν πρώτην πληγήν... Χρειάζομαι πρὸς τοῦτο κατασκόπους ἐν Λονδίνῳ· θὰ ἀπεκτήσω· ἀλλὰ χρειάζομαι πρὸς τούτοις τὴν σύμπραξιν ἐκτεταμένης καὶ ἐνόχου τινὸς ἑταιρίας, τῆς ὁποίας τὴν ὕπαρξιν ἀγνοεῖς, καὶ ἥτις διευθυνομένη ὑπ' ἐμοῦ θέλει καταστῆ ὅπλον δηλητηριῶδες.... Ἡ ἑταιρία αὕτη, ὀνομαζομένη *Μεγάλη Οἰκογένεια* διακλαδεύεται ἐκ τοῦ Λονδίνου ἐπὶ τῶν τριῶν βασιλείων, καὶ σύγκειται, ὡς λέγουσιν, ἐκ πλειόνων ἢ ἑκατὸν χιλιάδων συνομοτῶν.

Οὗτοι εἶναι κλέπται, Μακ-Φαρλάνη, δολοφόνοι, κιβδηλοποιοί. Πρέπει νὰ γείνῃς μέλος τῆς ἑταιρίας ταύτης.

Ὁ Ἄγκος ἀνεσκίρτησεν, — ἀλλ' ἀπεκρίθη ψυχρῶς.

— Θὰ τὸ κάμω, ἀδελφέ μου.

— Ἀλλὰ δὲν εἶναι ταῦτα μόνον.... Διὰ λόγους τοὺς ὁποίους θέλεις μάθει βραδύτερον, μοὶ ἐνδιαφέρει νὰ γίνῃς κύριος τῆς ἐπαύλεως τῆς Κρέβης....

— Εἶμαι πτωχὸς, διέκοψεν αὐτὸν ὁ ἀγρονόμος.

— Ἐγὼ εἶμαι πλούσιος, εἶπεν ὁ Ὀβρεάνης· — μοὶ ἐνδιαφέρει πρὸς τούτοις ὁ κύριος τῆς Κρέβης νὰ ἦναι ἄνθρωπος σημαντικὸς εἰς τὸν τόπον, οὐδόλως ὑποπτευόμενος ὡς ἐξ αὐτῆς τῆς θέσεώς του... νὰ ἦναι ἄρχων....

— Τοῦτο δὲν ἐξαρτᾶται ἀπ' ἐμοῦ, ἀδελφέ μου.

— Ἡ *Μεγάλη Οἰκογένεια* θέλει φροντίσει περὶ τούτου.

Ὁ Ἄγκος ἦτο ὠχρὸς καὶ εἶχε τεταπεινωμένους τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἄρχων! ἐψιθύρισεν· — οἱ ἄρχοντες ὁρκίζονται... καὶ ὁ πατήρ μου ἦτο ἅγιος ἄνθρωπος!...

— Λοιπὸν νὰ σοὶ ἀποδώσω τὸν λόγον σου, Μακ-Φαρλάνη;

— Θὰ γίνω λῃστὴς καὶ ἄρχων, ἀδελφέ μου... Ὁ γέρων Μακ-Φαρλάνης ἀπέθανε... δὲν θὰ μὲ ἴδῃ.

— Συλλογίσθητε, ἐπανέλαβεν ὁ Φέργος, ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ἀφαιρέσῃ ἀπὸ τὸν Ἄγκον πᾶσαν πρόφασιν τοῦ νὰ ἀναιρέσῃ βραδύτερον τοὺς λόγους του· — δέχεσαι θέσιν κινδυνώδη ἅμα καὶ καταφρονητὴν ἐνώπιον τῶν ἀνθρώπων — ἐνῷ θὰ ἦσαι παράνομος, καὶ θὰ κρατῇς τὸν νόμον εἰς τὰς χεῖράς σου.... καὶ ἐδὼ καὶ ἐκεῖ, ἀφωσιωμένος, *ἕτοιμος πρὸς τὰ πάντα!*...

Ὁ Ἄγκος ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του τοῦ καταβρέκτου ὑπὸ ἱδρῶτος.

— Εἶδες τὰς θυγατέρας μου, Φέργε; ἠρώτησε μετὰ παραλογισμοῦ· — θὰ γίνουν ὡραιόταται, καὶ θέλω νὰ ἦναι ἁγνόταται.... Τὴν Ἄνναν καὶ τὴν Κλάρην! τὰ δύο φίλτατά μου τέκνα! ἀλλὰ δὲν θὰ μάθουν ὅτι ὁ πατήρ των εἶναι ἔνοχος, δὲν εἶναι ἔτσι;

— Ἴσως! ἐψιθύρισεν ὁ Φέργος γενόμενος καὶ αὐτὸς ὠχρός. — Ἀδελφὲ, ὦ ἀδελφέ!... ἡ τύχη μού με ὠθεῖ!... Μὲ συγχωρεῖς ἂν ἠθέλησα νά σε δελεάσω!... Μὴ τὸ δεχθῇς, μὴ τὸ δεχθῇς!

— Ἡ ἰδική μου τύχη εἶναι τὸ νὰ ἀκολουθήσω τὴν ἰδικήν σου, εἶπε στωϊκῶς ὁ Μακ-Φαρλάνης. — Ἔχεις γενναίαν καρδίαν, Φέργε, καὶ μοὶ δακτυλοδεικτεῖς τὴν ἄβυσσον.... Ἂν κλείω τοὺς ὀφθαλμοὺς, τὸ κάμνω ἐξ οἰκείας θελήσεώς μου!...

Θὰ εἶμαι ἀφωσιωμένος, θὰ εἶμαι ἕτοιμος πρὸς τὰ πάντα.

Ὁ Φέργος ἔκλινε τὸ μέτωπον, ὡσανεὶ ἐλυπήθη διὰ τὴν νίκην του.

Τὴν στιγμὴν ταύτην καθ' ἣν ὁ Φέργος συνωμολόγει συνθήκην τρομερὰν, ἡ Ἄννα καὶ ἡ Κλάρη ἐκοιμῶντο ἐν τῇ κοιτίδι. Ἡ μήτηρ των νοσερὸν καὶ ἀσθενὲς πλάσμα, τὰς ἐθεώρει μὲ θυμηδὲς ἅμα καὶ μελαγχολικὸν μειδίαμα· τὸ χρῶμά της ἔχον διαφανῆ λευκότητα, ἐλάμβανεν ὑπὸ τὰ βλέφαρα τὴν ἰώδη ἐκείνην ἀντανάκλασιν, σημεῖον ὀλέθριον, διὰ τοῦ ὁποίου ἡ φθίσις δεικνύει προηγουμένως τὰ πολυάριθμα θύματά της ὑπὸ τὸν δριμὺν οὐρανὸν τῆς Σκωτίας.

Ἡ Ἄμη Μακ-Φαρλάνη ἠσθάνετο ἑαυτὴν ἀποθνήσκουσαν κατ' ὀλίγον. Ἐθεώρει τοὺς δύο ἐκείνους μικροὺς ἀγγέλους, τὴν ἐλπίδα, τὴν μητρικὴν ὑπερηφάνειάν της, ὡς θεωρεῖ τις τὸν θησαυρὸν, ὅστις τοῦ διαφεύγει. . . .

Ἀλλ' ὑπετάσσετο εὐλαβὴς καὶ πραεῖα εἰς τὴν βούλησιν τοῦ Θεοῦ. Δὲν ἤλπιζε πλέον δι' ἑαυτὴν, ἀλλὰ διὰ τὰς θυγατέρας της, αἵτινες ἤθελον γενῆ ὡραῖαι, καλαὶ, εὐτυχεῖς.

Τὴν ἑσπέραν δ' ἐκείνην ἠδύνατό τις ν' ἀκούσῃ αὐτὴν ψιθυρίζουσαν, ἐνῷ δάκρυ διήρχετο διὰ τοῦ μειδιάματός της.

— Ὁ Ἄγκος θέλει ἐπαγρυπνεῖ εἰς αὐτάς.

Κεφ. — ΙΙΙ'. Πεντεκαίδεκα ἔτη.

Ἡ ἑσπέρα προυχώρει. Ἀπὸ τριῶν ὡρῶν καὶ ἐπέκεινα ὁ Μακ-Φαρλάνης καὶ ὁ Φέργος ἦσαν ὁμοῦ. Ὁ Φέργος εἶχεν ἀπολέσει τὰς ἐνθουσιώδεις ὁρμὰς, αἵτινες ἐξῆπτον τὴν ἀνδρείαν του, ὁσάκις τὸ πνεῦμα αὐτοῦ ὑπερβαῖνον τὰ ἔτη τῶν ἀγνώστων βασάνων καὶ τῶν ἀπείρων προοιμίων, ἅτινα διεχώριζον αὐτὸν ἀπὸ τοῦ σκοποῦ, ἔφθανε κατὰ διάνοιαν εἰς τὰς ὥρας τῆς πραγματικῆς πάλης, καὶ ἔβλεπεν ἑαυτὸν ὡς δύναμιν ἀπέναντι δυνάμεως, ἑαυτὸν μὲν ἀρ' ἑνὸς, τὴν δὲ Ἀγγλίαν ἀρ' ἑτέρου. Κατείχετο ὑπὸ τῆς πικρᾶς καὶ βαθείας ἐκείνης λύπης, τῆς ὁποίας ἡ ὀξεῖα προσβολὴ ἀσθενῶς ἐπενήργει ἐπὶ τῆς θελήσεώς του μὴ δυναμένη νὰ ἐκνευρίσῃ αὐτὴν, ὅταν ἤθελεν εὑρεθῇ ἀπέναντι τῶν αἰσχρῶν μέσων, ἅτινα ἤθελε μεταχειρισθῇ.

Ἦτο περίπου μεσονύκτιον, ὅτε διεχωρίσθησαν. Ὁ Ἄγκος ἀπεσύρθη εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς ἐπαύλεως, ἀφήσας τὸν Ὀβρεάνην εἰς τὴν κοινὴν αἴθουσαν, ὅπου εἶχον ἑτοιμάσει κλίνην.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης εἶχε βάρος ἐπὶ τῆς καρδίας. Ἅμα ἐξῆλθε τῆς παρουσίας τοῦ Φέργου, ὁ ἐγκέφαλός του ἀσθενὴς καὶ κατεχόμενος ἤδη ὑπὸ τῶν θλιβερῶν ἐκείνων παραλογισμῶν, τοὺς ὁποίους οἱ Σκῶτοι ὀνομάζουσι « δευτέραν ὅρασιν » καὶ οἵτινες θεωροῦνται ὡς προφητικαὶ προγνώσεις, ἐπληρώθη αἴφνης ὑπὸ πενθίμων ὁραμάτων. Τὸ κράτος ὅπερ εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ Φέργος ὁσάκις ἦτο παρὼν, ὑπέστη μυστηριώδη τινὰ ἀντίδρασιν. Εἶδε τὸ μέλλον σκοτεινὸν; καὶ τὸν Ὀβρεάνην δεσπόζοντα, ὡς κακοποιὸν πνεῦμα ἐπὶ τοῦ ὁρίζοντος ἐκείνου τῶν δυστυχιῶν.

Ὁ Ἄγκος ἐξελθὼν τοῦ κοινοῦ θαλάμου διευθύνθη πρὸς τὸ δωμάτιόν του· ἀλλὰ πρὶν ἀποσυρθῇ εἰς αὐτὸ, εἰσῆλθε, κατὰ τὴν συνήθειάν του, εἰς τὸν θάλαμον, ἔνθα ἀνεπαύοντο αἱ θυγατέρες του· ἡ Ἄμη Μακ-Φαρλάνη ἦτο εἰσέτι ἐν αὐτῷ. Εἶχεν ἀποκοιμηθῇ τὴν κεφαλὴν ἔχουτα ἐστηριγμένην ἐπὶ τῆς στεφάνης τῆς κοιτίδος, καὶ ὁ ἐδυνηρὸς θόρυβος τῆς δυσκόλου ἀναπνοῆς της ὑπερίσχυε τῆς ὁμαλῆς καὶ ἡσύχου πνοῆς τῶν δύο κορασίων, ἅτινα ἐκοιμῶντο ἐσραμμένα πρὸς ἄλληλα, συμμιγνύοντα, κατὰ τὸ βαθυνθὲν μέρος τοῦ προσκεφαλαίου, τοὺς ξανθοὺς κρίκους τῆς κόμης των, καὶ τὰ ἀδελφικὰ μειδιάματά των.

Ὁ Ἄγκος ἤγκισε διὰ τοῦ αὐτοῦ φιλήματος τὰ δύο μικρὰ συνηνωμένα στόματα· ἔπειτα δὲ ἐξέτεινε τὸν βραχίονα ἵνα ἐξυπνίσῃ τὴν Ἄμην. Ἀλλὰ τὸ βλέμμα του ἔπεσεν ἐπὶ τοῦ προσώπου τῆς νεαρᾶς γυναικὸς ζωηρῶς φωτιζομένου ὑπὸ τοῦ παρ' αὐτὴν κειμένου λύχνου. Ἡ Ἄμη ἐκοιμᾶτο ὕπνον πυρετώδη. Φλογερόν τι σημεῖον ἐφαίνετο ὡς κηλὶς ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὠχρότητος τῆς παρειᾶς της, καὶ ὁ ἱδρὼς τῶν κροτάφων της κατεκάθιζε τοὺς μαλακυνθέντας βοστρύχους τῆς κόμης της.

Ἐν Σκωτίᾳ δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ ἀγνοῶσι τὸ ὀλέθριον προμήνυμα τῶν συμπτωμάτων τούτων.

Ὁ βραχίων τοῦ Ἄγκου ἔμεινε μετέωρος. Ῥίγος ὀδυνηρὸν διῆλθε τὴν καρδίαν του. — Πολλάκις ἴσως εἶχε παρατηρήσει τὸ πρόσωπον τῆς συζύγου του κοιμωμένης, πολλάκις ἤκουσε τὴν ἀναπνοὴν αὐτῆς, εἶδε τὸν δεινὸν χρωματισμὸν τῶν μήλων της καὶ τὸν ψυχρὸν ἱδρῶτα τῶν κροτάφων της. Βεβαίως τότε εἶχεν αἰσθανθῇ ῥῖγος καὶ θλῖψιν τινά. — Ἀλλὰ τὴν νύκτα ταύτην κατελήφθη ὑπὸ τρόμου καὶ ἀπελπισίας.

Ἔφερε πάλιν τὸ τελλιμμένον βλέμμα του πρὸς τὰ κοιμώμενα κοράσια, καὶ ὑπόκωφος στεναγμὸς ἐξῆλθεν ἐκ τοῦ στήθους του.

Ἔπειτα δὲ ἠσθάνθη ἐν ἑαυτῷ παράδοξόν τι αἴσθημα, ὅπερ ἐθεώρησεν ὡς παραφροσύνην. Τὸ αἴσθημα τοῦτο ἦτο ὁρμὴ μανιώδους μίσους κατὰ τοῦ Φέργου Ὀβρεάνη.

— Δὲν εἶχον τὴν ἄδειαν νὰ παραδοθῶ εἰς ἄλλον! ἐψιθύρισεν· — δὲν ἀνήκω εἰς ἐμαυτόν. . . . Ἡ Ἄμη θέλει μοὶ εἰπεῖ ἀποθνήσκουσα . . . διότι μέλλω νὰ μείνω μόνος. . . . ἡ Ἄμη ἡ ταλαίπωρος σύζυγός μου, θέλει μοὶ εἰπεῖ· Σοὶ τὰς ἐμπιστεύομαι· δὲν ἔχουν πλέον ἄλλον παρὰ σέ· θὰ εἶσαι πατὴρ καὶ μήτηρ των. . . . Καὶ τί θὰ τῇ ἀποκριθῶ ἐγώ; διότι δὲν δυνάμεθα νὰ ψευσθῶμεν εἰς τοὺς μέλλοντας νὰ ἀποθάνωσιν.

Συνέθλιψε τὸ μέτωπον αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν του, ἔπειτα δὲ προυχώρησεν ἓν βῆμα, ἵνα ὁρμήσῃ πρὸς τὴν αἴθουσαν, ἔνθα εἶχεν ἀφήσει τὸν Φέργον. Ἀλλὰ προυχώρησεν ἓν μόνον βῆμα.

— Ὁ ἀδελφός μου μοὶ εἶπε τὸν κίνδυνον, ἐπανέλαβεν· ὁ ἀδελφός μου δέν μοι ὑπέκρυψεν οὐδέν. Παρεδόθην εἰς αὐτὸν εὐχαρίστως. . . . Ἡ Ἄμη δὲν θέλει ἀποθάνει. . . . Ἔχω καιρόν. . . . Ὁ ἄνθρωπος δὲν ἀναιρεῖ τὸν λόγον του.

Ἐν τούτοις δὲ ὁ Φέργος μείνας μόνος ἐν τῇ αἰθούσῃ τῆς ὑποδοχῆς, παρεδόθη εἰς τὰς συνήθεις σκέψεις του. Ὁ κόπος τῆς ὁδοιπορίας ἔφερε τὸν ὕπνον, ὅστις κατέλαβεν αὐτὸν ἐν τῷ μέσῳ τῶν σκέψεών του.

Αἱ ὧραι παρῆλθον. — Ὁ ὕπνος του ἦτο τόσον βαθὺς, ὥστε δὲν ἐταράχθη ὑπὸ τοῦ κρότου τὸν ὁποῖον ἔκαμεν ἡ ἐξωτερικὴ θύρα, ἥτις ἐκλείετο μόνον διὰ μανδάλου, κατὰ τὴν ἀρχαίαν Σκωτικὴν συνήθειαν, περιστρεφομένη περὶ τοὺς ἐσκωριασμένους στροφεῖς αὐτῆς.

Ἄνθρωπός τις εἰσῆλθεν. Ἡ νὺξ ἐπλησίαζε νὰ τελειώσῃ. Ὁ νέηλυς ῥιγῶν ἐκ τοῦ ψύχους ἐκένωσε πρῶτον ἀπνευστὶ τὸ ὑπόλοιπον τῆς φιάλης τοῦ Γαλλικοῦ οἴνου, τὴν ὁποίαν εἶχεν ἀρχίσει νὰ πίῃ ὁ Ἄγκος. Μετὰ δὲ τοῦτο ἀνεζωπύρησε τὸ ἐσβεσμένον πῦρ, καὶ ἐκάθησεν ὑπὸ τὸ σανίδωμα τῆς ἑστίας.

Ὅτε ὁ Φέργος ἐξύπνησεν, ἡ ἡμέρα ἦτο ἤδη λαμπρά. Εὑρέθη δὲ ἀπέναντι μεγάλου πυρὸς, παρὰ τὸ ὁποῖον ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ ἐκάπνιζεν ἡσύχως σιγάρον κατ' εὐθεῖαν ἐκ τῆς Κούβας μετενεχθέν.

— Ὁ Κ. Μακ-Νάβης ἠρνήθη λοιπὸν νὰ σὲ φιλοξενήσῃ; ἠρώτησεν ὁ Φέργος ἔκπληκτος.

— Ὁ Κ. Μακ Νάβης εἶναι φρόνιμος δικηγόρος· ἀπεκρίθη ὁ Γράαμ· — νομίζω ὅτι εἶναι ἱκανὸς νὰ ἀρνηθῇ πᾶν ὅ,τι δὲν ἀναγκάζεται νὰ παραχωρήσῃ. Ἀλλὰ δέν μοι ἠρνήθη τίποτε, Ὀβρεάνη, διότι δὲν ἐζήτησα ἀπὸ αὐτὸν τίποτε.

— Ἐρρόνουν ὅτι εἶχες σκοπόν. . . .

— Ναί, ναί . . . νὰ δεηθῶ εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ γέροντος Γράαμ, ὁ ὁποῖος ἀπέθανεν· — ὁ Ῥάνδαλ ἀπεκαλύψατο τὴν κεφαλήν· — τοῦτο ἔγεινε, καὶ ἦτο χρέος νὰ γίνῃ. . . . Ἀλλὰ νὰ μὲ πάρ' ὁ διάβολος, ἂν εἶχον ἀνάγκην δι' αὐτὸ νὰ λάβω τὴν ἄδειαν τοῦ Μακ-Νάβη ἢ κανενὸς ἄλλου! ἠξεύρω ἄλλους δρόμους διὰ νὰ ἐμβῶ εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός μου ἐκτὸς τῆς θύρας καὶ τοῦ παραθύρου, Ὀβρεάνη. . . . Ἐνθυμοῦμαι καλῶς. . . . Εἶχον ζήσει δέκα ἔτη εἰς τὰ ὄρη πρὶν παρουσιασθῶ εἰς τὸ κακουργοδικεῖον τῆς Γλασκώβης, δηλαδὴ εἶναι σχεδὸν δέκα ἔτη ἀφότου ἀφῆκα τὴν οἰκίαν καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς, ἀλλ' εὗρον πάλιν τὸν δρόμον μου καθὼς ἔκαμα καὶ χθές.

— Ἔτι καλλίτερον, εἶπεν ὁ Φέργος. Δύναται νὰ εὕρῃς μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν τὸ ὑπόγειον ἐκεῖνο;

— Μὲ τὴν αὐτὴν εὐκολίαν, τῷόντι, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ῥάνδαλ· — ἔβρίψα μὲ μίαν πετριὰ δύο καρύδια, Ὀβρεάνη, καὶ ἀντὶ νὰ περάσω διὰ τῶν ἀγρῶν, συνέταμον τὸν δρόμον μου διελθὼν διὰ τοῦ ὑπογείου τῆς Παναγίας.

— Καὶ τί εἶδες ἐν αὐτῷ; ἠρώτησε ζωηρῶς ὁ Φέργος.

— Ἄ! ἄ! ἀρχηγέ! ἀνεβόησεν ὁ Ῥάνδαλ· εἶναι ὡς νὰ εἶχε γίνει ἐπίτηδες δι' ἡμᾶς. Νομίζει κανεὶς ὅτι ὁ διάβολος μᾶς ἑτοιμάζει τοὺς δρόμους... Τὰ πάντα ὑπάρχουν εἰς αὐτό! ὡραῖαι αἴθουσαι μὲ θόλους διὰ τοὺς ἐργάτας μας, ἓν ὑπνωτήριον πεντήκοντα πόδας ὑπὸ τὴν γῆν, ἀκόμη δὲ καὶ ῥεῦμα ὕδατος, ὁ χείμαῤῥος τοῦ Μελανόῤῥου, διὰ νὰ στρέφῃ τὸν τροχὸν χαρτοποιείου! . . .

Μὰ τὴν πίστιν μου! τὰ χαρτονομίσματά μας εἶναι σχεδὸν καμωμένα, καὶ ἠμπορῶ νὰ στοιχηματίσω ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ κάμωμεν ὅλην τὴν Σκωτίαν, καὶ τὴν Ἀγγλίαν, καὶ τὴν Ἰρλανδίαν, ἀλλὰ ὄχι νὰ εὕρωμεν παρόμοιον μέρος.

— Ἡ δὲ ἔξοδος; εἶπεν ὁ Φέργος.

— Τοῦτο εἶναι ἄλλη δουλειά, ἀπεκρίθη ὁ Ῥάνδαλ σείων τὴν κεφαλήν· — ἀλλὰ εἶναι καλλίτερον νὰ σοὶ διηγηθῶ τὴν ὁδοιπορίαν μου. . !. Ἀφοῦ σὲ ἀφῆκα, εἰσῆλθον εἰς τὴν καλύβην γέροντός τινος φίλου τοῦ πατρός μου, τοῦ Ἐβὰν δὲ Δήδη, τοῦ ὁποίου ὁ υἱὸς Δούγκαν ἦτο ὑπηρέτης τοῦ Μακ-Φαρλάνη, τὸν καιρὸν ὅτε ὁ Μακ-Φαρλάνης εἶχεν ὑπηρέτας . . . διότι φαίνεται ὅτι τὴν σήμερον ὁ Ἄγκος εἶναι πτωχὸς ὡς ὁ Ἰώβ. . . . Ὁ Δούγκαν μοῦ ἔδωκεν ἓν ποτῆρι ἔηλ χωρὶς νὰ μὲ γνωρίσῃ· ἐγὼ δὲ ἐδανείσθην παρ' αὐτοῦ, χωρὶς νὰ τῷ εἴπω ποῖος εἶμαι, φανὸν καὶ πυρεῖον. Οἱ τοῖχοι τοῦ περιβόλου τῆς Κρέβης εἶναι κατεστραμμένοι· ἡ ἔπαυλις δὲν ἀξίζει τίποτε περισσότερον ἀπὸ τοὺς τοίχους τοῦ περιβόλου· ἐμβαίνει κανεὶς εἰς αὐτὸ καθὼς εἰς τὸ σπίτι του. Εἰσῆλθον εἰς τὴν μεγάλην αἴθουσαν χωρὶς νὰ εὕρω κλειστὴν θύραν. . . . Ἡ ἔπαυλις αὕτη ἔχει ἀνάγκην ἀνοικοδομήσεως. Μὲ δέκα ἢ δεκαπέντε χιλιάδας λίρας στερλίνας . . . μὲ μικρὰ πράγματα. — Εἰς τὴν αἴθουσαν εὐκόλως ἀνεῦρον τὸ κομβίον τῆς ἀχανοῦς θύρας, ἥτις ἄγει εἰς τὴν κλίμακα τῶν ὑπογείων, ἀλλὰ μετὰ δυσκολίας τὸ περιέστρεψα. Ὦ διάβολε! πιστεύω ὅτι ἀπὸ δεκαπέντε ἐτῶν οὐδεὶς ἠκολούθησε τὸν δρόμον τοῦτον διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν οἰκίαν μας. . . . Ἀλλὰ τὸ κομβίον ὑπεχώρησεν· ἀνῆψα τὸν λύχνον μου καὶ κατέβην. . . . Περὶ δὲ τῶν ὑπογείων στοῶν σοὶ εἶπον τὰ πάντα. Εἶναι τοσοῦτον μεγάλαι ὥστε δύναται νὰ στρατοπεδεύσῃ στράτευμα, καὶ δυνάμεθα νὰ κατασκευάζωμεν ἐν αὐταῖς καὶ αὐτὸ τὸ χαρτίον τῶν χαρτονομισμάτων μας. . Ἀλλὰ κάμνει ψύχος, Ὀβρεάνη, εἶπε διακόψας τὸν λόγον του ὁ Ῥάνδαλ, καὶ ἐπλησίασε τὴν ἕδραν του εἰς τὴν ἑστίαν ἐξ αὐτομάτου ὁρμῆς· — ἐπέστρεψα ἐδῶ παγωμένος. . . . Ἐντὸς τοῦ ὑπογείου ἐβάδιζον βοηθούμενος ὑπὸ τῶν ἀναμνήσεών μου, αἵτινες διηγέρθησαν ὑπὸ τοῦ μεμακρυσμένου κρότου τοῦ ῥεύματος τοῦ Μελανόῤῥου, καὶ ἔθεσα τέλος τὸν πόδα ἐπὶ τῆς πρώτης βαθμίδος τῆς κλίμακος ἡ ὁποία φέρει εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Ῥάνδαλ.

Ἐκ τοῦ μέρους τούτου τὸ μυστικόν μας δὲν εἶναι ἀκόμη καλὰ προφυλαγμένον, Ὀβρεάνη.

Εὗρον τὸ μέρος τοίχου τὸ ὁποῖον ἀποκρύπτει τὴν ἔξωθεν εἴσοδον, καὶ δὲν ἐδυσκολεύθην εἰς τὸ νὰ τὸ περιστρέψω περὶ τὸν ὀγκώδη ἄξονά του. Ὤθησε θύραν τινά. — Εὑρέθην τότε εἰς τὸ δωμάτιον ἔνθα ἐπεθύμουν νὰ κάμω προσευχὴν ὑπὲρ τῆς αἰωνίου ἀναπαύσεως τοῦ γέροντος Γράαμ.

Ἀλλὰ τὸ δωμάτιον τοῦτο κατῳκεῖτο. — Ὁ Μακ-Νάβης ἐκοιμᾶτο ἐν αὐτῇ τῇ κλίνῃ τοῦ πατρός μου. Ἐπὶ μικρᾶς δέ τινος κοιτίδος ἐκοιμᾶτο παιδίον, — ὡραῖον παιδίον μὰ τὴν ἀλήθειαν! ζωηρὸν ὡς τὸ ῥόδον καὶ μὲ ἦθος τολμηρόν. . . . Ἀλλὰ θὰ τὸ κάμουν δικηγόρον, — ἰατρὸν, — εἰσαγγελέα· οἱ τίμιοι ἄνθρωποι μετέρχονται ἄθλια ἐπαγγέλματα! . . . ἀλλὰ δι αὐτὸ ὀλίγον μᾶς μέλλει. Ὅ,τι μᾶς ἐνδιαφέρει περισσότερον εἶναι ὅτι κατὰ πᾶσαν πιθανότητα, ὁ Μακ-Νάβης ἠξεύρει πάντα τὰ ὑπόγεια.

— Δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ τὸν ἀπομακρύνωμεν; εἶπεν ὁ Φέργος.

— Ἐσυλλογίσθην ἐν ἄλλο πρᾶγμα. . . . Εἶχον ἐπάνω μου τὴν μάχαιράν μου. . . . Ἀλλ' εἶδον πολλάκις τὸν γέροντα πατέρα μου ἀποκοιμηθέντα ἐπὶ τῆς κλίνης ταύτης. . . . Ἔπειτα δὲ εἶχον ὑπάγει διὰ νὰ κάμω προσευχήν. Ἐγονυπέτησα.

Ἀλλ' ὅπως δήποτε ὁ Μακ-Νάβης δὲν συνειθίζει, νομίζω, νὰ περιπατῇ εἰς τὰ ὑπόγεια, καὶ ἂν τῷ ἐπέλθῃ ἡ ἐπιθυμία τοῦ νὰ μᾶς κατασκοπεύσῃ, ὑπάρχει ἡ ὀπὴ τοῦ Μελανόῤῥου, ἥτις ἐνῷ περιστρέφει τὸν μῦλόν μας, δύναται ἐν ταὐτῷ καὶ νὰ μᾶς ἀπαλλάξῃ εὐκόλως ἀπὸ τοῦ περιεργοτάτου τούτου μάρτυρος.

— Ζήτησον ἄλλον τρόπον, Γράαμ, ἀπήντησεν ὁ Φέργος· ὁ Μακ-Νάβης εἶναι ἀδελφὸς ἀνθρώπου τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ.

— Θὰ ζητήσωμεν. . . . Μένει λοιπὸν ἡ ἔπαυλις. . . . Ἀπὸ ἡμέρας εἰς ἡμέραν λόρδος τις ἀγαπᾷ τὰς ἱστορίας τοῦ συγγραφέως Οὐάλτερ Σκώτου, θέλει θελχθῇ ἐκ τῆς ἐξαιρέτου θέσεώς του, καὶ θέλει τὸ ἀγοράσει. . . τοῦτο εἶναι ἀναπόφευκτον. . . . Ἔπειτα δὲ δὲν δύναμαι νὰ γείνω ἰδιοκτήτης εἰς τὸν τόπον τοῦτον ὅπου τυχὸν δύνανται νὰ μὲ ἀναγνωρίσωσιν. Εἶναι ἀνάγκη νὰ εὕρωμεν ἄνθρωπον. . . .

— Ὁ ἄνθρωπος οὗτος εὑρέθη, ἀπεκρίθη ὁ Ὀβρεάνης.

— Α! εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ μειδιῶν. — Φαίνεται ὅτι καὶ σὺ εἰργάσθης ἀπόψε; . . .

Μετὰ ἕνα μῆνα ἀπὸ τῆς συνδιαλέξεως ταύτης ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης ἠγόρασε, πρὸς μεγάλην ἔκπληξιν πάσης τῆς χώρας, τὴν ἔπαυλιν τῆς Κρέβης καὶ τὰ περὶ αὐτήν.

Ἡ ἀγορὰ αὕτη οὐδόλως ἠλάττωσε τὰ εἰσοδήματά του, καθὼς ἐφαίνετο, διότι ἔκαμεν εἰς τὴν ἀρχαίαν ταύτην κατοικίαν ἀξιολόγους ἐπιδιορθώσεις, καὶ μετήνεγκεν εἰς αὐτὸ τὴν ἀποσκευὴν τῆς οἰκογενείας του, καταλιπὼν τὴν ἔπαυλιν τῆς Λήδης εἰς τὸν Δούγκαν, τὸν ἀρχαῖον ὑπηρέτην αὐτοῦ.

Πόθεν ἐπῆλθεν αὐτῷ ἡ αἰφνίδιος αὕτη εὐπορία — Ἀλλ' ὁπωσδήποτε ἡ εὐπορία δὲν συνεπήγαγε μετ' αὐτῆς καὶ τὴν εὐτυχίαν. Ὁ Ἄγκος τὸν ὁποῖον οἱ χωρικοὶ τῶν γειτονικῶν μερῶν συνείθισαν νὰ ὀνομάζωσι « λαῖρδον » καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περίλυπος καὶ σιωπηλός. Ἀπεμακρύνθη ἀπὸ τοῦ ἀδελφοῦ του Μακ-Νάβη.

Ὁ ἀναγνώστης ἤδη γινώσκει, χωρὶς νὰ ἀναγκασθῶμεν νὰ εἰσέλθωμεν εἰς νέας ἐξαγήσεις, τίνες ἦσαν οἱ ψευδεῖς ἐκεῖνοι μυναχοὶ οἱ συνηγμένοι διὰ τὰ ὄργια ἐν τοῖς ὑπογείοις τῆς Παναγίας τῆς Κρέβης τὴν νύκτα ἐκείνην καθ' ἣν ἡ δυστυχὴς Ἀρριέττη Πέρτεβελ ἀνηρπάγη· γινώσκει ἐπίσης πόθεν ἔλαβεν ὁ ταμίας τῆς τετραγώνου οἰκίας τῆς ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς Κορνιχίλλης ἐν τῇ Φιντσιλαίνῃ τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τῶν χαρτονομισμάτων, ἅτινα παρεκίνησαν τὸν Τόμην Τουρνοβούλλην καὶ τοὺς συντρόφους του νὰ ἐφορμήσωσι κατὰ τοῦ γραφείου τοῦ φιλησύχου Κ. Σμίθ.

Τῳόντι δὲ τὰ ὑπόγεια τῆς Παναγίας κατέστησαν ἐργοστάσιον κιβδήλων χαρτονομισμάτων, ἅμα δὲ καὶ τόπος συναθροίσεως καὶ ἀσύλου τῶν σημαντικωτάτων μελῶν τῆς Οἰκογενείας, ἅτινα ἐκ τῶν περιστάσεων ἠναγκάζοντο νὰ ἐξορισθῶσιν ἐκ τοῦ Λονδίνου· ἦτο τὸ *Πουργατόριον* τῶν Λόρδων τῆς Νυκτός.

Καὶ ὅμως τὰ πράγματα δὲν ἔλαβον ἀμέσως τὴν πορείαν ταύτην. Ἐχρειάσθησαν πολλὰ ἔτη ἵνα φθάσωσιν εἰς τὴν κατάστασιν ταύτην, καὶ μόνος ὁ Ῥάνδαλ κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο συνέδεσεν, ὑπὸ τὸ ἴδιον ὄνομά του, σχέσεις μετὰ τῆς Οἰκογενείας τοῦ Λονδίνου. Ὁ δὲ Φέργος ἤθελεν οὐχὶ νὰ παρουσιασθῇ ἀλλὰ νὰ ἐπιβάλῃ ἑαυτὸν ὡς ἀνώτερον εἰς τὴν μυστηριώδη ταύτην δύναμιν. Ἤθελε νὰ ἀρχίσῃ τὰς διαπραγματεύσεις ὡς μέγας ἄρχων, καὶ τὸ ταπεινὸν ὄνομά του Ὀβρεάνης τῷ ἐφαίνετο πρόσκομμα εἰς τὴν πραγματοποίησιν τῶν δικτατορικῶν σκοπῶν του, διότι ὑπῆρχον ἐν τῇ ἑταιρίᾳ ἄνδρες ὑψηλῆς περιωπῆς ἐνώπιον τοῦ κόσμου, ἄρχοντες, ἀξιωματικοὶ τοῦ βρετανικοῦ στρατοῦ καὶ λόρδοι ἀκόμη.

Ὅτε λοιπὸν ἀπέκτησεν, ὡς μέλλομεν νὰ ἴδωμεν, ὄνομα εὐγενὲς καὶ τίτλον ὑψηλόν, τότε μόνον εἰσῆλθεν εἰς ἄμεσον συγκοινωνίαν μετὰ τῆς Οἰκογενείας.

Ἐκ τῶν Λόρδων τῆς Νυκτὸς ὁ νέος δόκτωρ Μούρης ὅστις ἤρχιζε νὰ ἀποκτᾷ ὑπόληψιν μεγάλου ἰατροῦ, ἐνῷ συνάμα προώδευεν ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον εἰς τὰς σκαιὰς ῥαδιουργίας τῆς Οἰκογενείας, μόνος ἠδύνατο νὰ τὸν ἀναγνωρίσῃ. Ἀλλ' εἶχεν ἴδει τὸν Φέργον ἀσθενῆ καὶ φέροντα τὴν ἐνδυμασίαν τῶν ἐξορίστων ἐπὶ τῆς πλωτῆς φυλακῆς *Κουμβερλάνδης*, ὥστε αἱ ἀναμνήσεις του ὡς πρὸς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι ἀκριβέσταται.

Δὲν τὸν ἀνεγνώρισε ποσῶς. — Τὸ δὲ ὄνομα Ὀβρεάνης ἐθεωρήθη ὡς παρωνύμιον. Ὁ Φέργος ἔλαβε τοιαύτην ἐπιῤῥοὴν ἐπὶ τῶν κυριωτέρων μελῶν τῆς ἑταιρίας, ὥστε ἐξελέξαντο αὐτὸν ἀνώτατον ἄρχοντα.

Ἀπὸ τοῦ χρόνου τούτου ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης ἦτο εἰρηνοδίκης τοῦ κομητάτου, ὥστε τὰ ὑπόγεια τῆς Παναγίας ἦσαν περφυλαγμένα.

Κατὰ δὲ τὰ ἔτη τὰ μετὰ τὴν ἐπάνοδόν του εἰς τὴν Εὐρώπην, ὁ Φέργος διῆγε ζωὴν διττήν. Ὁτὲ μὲν ἐν τῶν πλοίων του τὸν μετέφερεν εἰς ξένην τινὰ αὐλήν, ἔνθα διεξῆγε μεθ' ὑπομονῆς τὴν ἄλυσιν τῶν διαπραγματεύσεών του, καὶ συνέπλεκε μέρος τι τῆς παγίδος, εἰς ἣν ἔμελλε νὰ ἐμπέσῃ ἡ Ἀγγλία· ὁτὲ δὲ πάλιν ἀνεφαίνετο αἴφνης ἐν Σκωτίᾳ, ὅπου ὁ τρόμος τῶν ἀνθρώπων ἀπέδιδεν αὐτῷ ὑπὸ τὸ ὄνομα Φέργου τοῦ Ἐρυθροῦ παράδοξα κατορθώματα ληστείας. Ἀλλ' ὁ τρόμος τῶν ἀνθρώπων ἦτο φαντασιώδης. Ὁ Φέργος εἶχε νὰ κάμῃ ἄλλο ἢ τὸ νὰ μάχεται ἐν ταῖς λεωφόροις. Ἀπέδιδον αὐτῷ τὰς μεγάλας πράξεις τῶν ὑπαξιωματικῶν του, καὶ ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ, ὁ ἀρχαῖος ληστής, οὐκ ὀλίγον συνεισέφερεν εἰς τὸ νὰ μεγεθύνῃ τὴν φήμην τοῦ Ὀβρεάνη.

Κατὰ τὸ πρῶτον ταξείδιόν του ἀπῆλθεν εἰς Βρασιλίαν ἐν ἔτει 1820, ὅτε ἡ Α. Μ. ὁ αὐτοκράτωρ ἦτο ἕτοιμος νὰ ἀναχωρήσῃ εἰς Πορτογαλλίαν. Ὑπεδέχθησαν φιλοφρόνως τὸν Φέργον εἰς τὴν αὐλὴν ταύτην ὑπὸ ὄνομα ἐμπορικῶς σεβαστὸν καὶ ὑψηλῶν σχέσεων, εἰς τὴν πρώτην τάξιν τῶν ὁποίων ἦτο ἡ Λεοπολδίνα ἀρχιδούκισσα τῆς Αὐστρίας, αὐτοκράτειρα τῆς Βρασιλίας. Ὁ Φέργος εἶχε τὴν ἔμφυτον ἐπιστήμην τῶν εὐγενῶν τρόπων καὶ οἱ ἔμποροι Ἄγγλοι συνεσχετίζοντο μετὰ τῶν ἡγεμόνων. — Ἡ αὐτοκράτειρα ἐπεδαψίλευσεν αὐτῷ τὴν ὑψηλὴν προστασίαν της, καὶ αἱ κακαὶ γλῶσσαι τῆς αὐλῆς ἔλαβον εὐκαιρίαν νὰ κάμωσι τὴν παρατήρησιν ὅτι ὁ Φέργος ἦτο ὁ ὡραιότατος κύριος ὅστις ἐφάνη ποτὲ ἐν Βρασιλίᾳ.

Ἴσως διὰ τὸ αἴτιον τοῦτο, ἀλλὰ καὶ διὰ τὰς πραγματικὰς ἐκδουλεύσεις τὰς ὁποίας προσήνεγκεν εἰς Ἰωάννην τὸν Γ'., ὁ ἡγεμὼν οὗτος ἀνύψωσεν αὐτὸν διὰ ταχειῶν καὶ ἀλληλοδιαδόχων εὐεργεσιῶν εἰς τὸν ὕπατον βαθμὸν τῆς εὐγενείας,

Τὸ 1822, ἓν ἔτος δηλαδὴ μετὰ τὴν κάθοδον τῆς οἰκογενείας τῆς Βραγάντης ὁ Φέργος Ὀβρεάνης, τὸ ὀρφανὸν τοῦ Ἁγίου Γίλη ἦτο ἐκ τῶν μεγιστάνων τῆς Πορτογαλλίας τοῦ πρώτου βαθμοῦ, φέρων τὸν μεγαλόσταυρον τῆς τάξεως τοῦ Σωτῆρος, καὶ μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἐν Παραΐβῃ.

Ἐκτὸς δὲ τούτου ὁ Φέργος διεδέχθη διὰ βασιλικοῦ διατάγματος τὸ ὄνομα καὶ τοὺς τίτλους ἐκλιπούσης τινὸς οἰκογενείας τῶν Ἀλαρκαόνων τῆς Κοϊμβρης.

Ὥστε, ὅτε ἠκούσαμεν ἀναγγελλόμενον ἐν ταῖς λαμπραῖς αἰθούσαις τοῦ Δυτικοῦ Ἄκρου τὸν Δὸν Ἰωσῆν Μαρίας Τελλὲς δὲ Ἀλαρκάων, μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον, τὸ ὄνομα τοῦτο δὲν ἦτο χυδαίου τυχοδιώκτου, ἐξευγενισθέντος διὰ τοῦ δόλου αὐτοῦ καὶ σεμνυνομένου ἐπὶ κλοπιμαίῳ τίτλῳ. Ἦτο μέγας ἄρχων νομίμως προβιβασθεὶς, μαρκέσιος ἐξ ἀναγορεύσεως, ἀνὴρ διάσημος ἐπὶ τοῦ στήθους τοῦ ὁποίου ἔλαμπον νομίμως καὶ κατ' ἀξίαν τὰ μᾶλλον ζηλωτὰ καὶ τὰ σπανιώτατα ἐπιδαψιλευόμενα εὐρωπαϊκὰ παράσημα.

Καταλιπὼν τὴν Πορτογαλλίαν ὁ Φέργος ἐπέστρεψεν εἰς Σκωτίαν. — Κατὰ δὲ τὴν περιήγησιν ταύτην συνέβη ὁ φόνος τοῦ Μακ-Νάβη.

Ὁ Μακ Νάβης μετεχειρίσθη πᾶσαν τὴν ἐπιβρὸην ἀνθρώπου τιμίου καὶ γαμβροῦ, ἵνα ἀνακαλύψῃ τὸ μυστικὸν τοῦ Ἄγκου Μακ-Φαρλάνη, καὶ νὰ τὸν ἀπομακρύνῃ ἀπὸ σκοποῦ, τὸν ὁποῖον ὑπώπτευε κινδυνώδη καὶ ἄνομον. Ὁ Ἄγκος ὅμως ἀνθίστατο.

Μετὰ πολλὰ δὲ ἔτη καὶ ἀκριβῶς κατὰ τὴν ἐν Σκωτίᾳ διαμονὴν τοῦ νέου μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου, ὁ Μακ-Νάβης ἀνεκάλυψε κατὰ τύχην μέρος τῶν μυστηρίων τοῦ ὑπογείου τῆς Παναγίας· ἀνήγγειλε τοῦτο εἰς τὸν Ἄγκον· ἀλλ' οὗτος ἠρνήθη νὰ ἐνεργήσῃ, καὶ ἐσιώπησε πάλιν εἰπὼν μόνον εἰς τὸν Μακ-Νάβην — Πρόσεχε!

Ὁ Μακ Νάβης ἦτο ἀνὴρ τολμηρός· ἔγραψεν εἰς τὰς γειτονικὰς ἀρχάς· — Τὴν ἑπομένην νύκτα ὁ Φέργος Ὀβρεάνης αὐτὸς εἰσέδυσεν εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Μακ Νάβη, μετὰ τοῦ Βωβ-Λαντέρνα, ὅστις ἦτο ἐκ τῶν *ἐργατῶν* τοῦ Ῥάνδαλ· — Γινώσκομεν διὰ ποίας ὁδοῦ ἔρθασαν ἀμφότεροι μέχρι τῆς κλίνης τοῦ πατρὸς τοῦ Στεφάνου. — Ὄπισθεν αὐτῶν εἶχον ἐλθεῖν ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας οἵτινες περιέστρεψαν τὸ μέρος ἐκεῖνο τοῦ τοίχου καὶ ἐστερέωσαν τοὺς ἰσχυροὺς ἐκ σιδήρου συνοχμοὺς οἵτινες ἐχρησίμευον ὡς κλεῖθρον διὰ τὴν γιγαντώδη ταύτην θύραν.

Αἱ ἀναμνήσεις ὅμως τοῦ Στεφάνου ἦσαν ἀρκεταὶ ἀκριβεῖς, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ διηγηθῶμεν καὶ πάλιν τὴν σκηνήν. Μόνον δὲ φυσικωτάτη πρόληψις παρεκίνει αὐτὸν νὰ παριστᾷ δεινότερα τὰ καθέκαστα τοῦ φόνου, ὅστις δὲν ἦτο δολοφονία, ἀλλὰ πραγματικωτάτη μονομαχία, — καθ' ὅσον δυνάμεθα νὰ ὀνομάσωμεν οὕτω τὴν πάλην, καθ' ἣν ὁ ἕτερος τῶν δύο ἀντιπάλων βιάζεται νὰ ἀντισταθῇ, καὶ δὲν ἔχει τὸ ἐλεύθερον τοῦ νὰ ἀποῤῥίψῃ τὴν μάχην.

Ἀλλ' ἐκτὸς τῆς προσφάτου καταμηνύσεως τοῦ Μακ Νάβη ὑπῆρχον προσέτι πολλὰ αἴτια μονομαχίας μεταξὺ αὐτοῦ καὶ τοῦ Φέργου. Δὲν ἐπιμένομεν εἰς τὸ νὰ ἀθωώσωμεν τὸν τελευταῖον τοῦτον, ἀλλ' ὁ Μακ-Νάβης δὲν εἶχεν εἰσαγάγει τὸν Ποσειδῶνα δὲ Λάνσεστερ παρὰ τῷ Μακ Φαρλάνῃ; Ὁ Μακ-Νάβης δὲν ἦτο ἡ αἰτία, ἂν καὶ ἔμμεσος, τῆς ἐξορίας τοῦ Φέργου καὶ τοῦ δυστυχοῦς γάμου τῆς ταλαιπώρου Μαρίας;

Ὁ Μακ-Νάβης τοσοῦτον συνησθάνετο τὰ ἀδικήματα ταῦτα, ὥστε ᾐσθάνθη ὅλεθρον βέβαιον ἐν μόνῃ τῇ παρουσίᾳ τοῦ Φέργου Ὀβρεάνη. Ἐδέχθη τὴν μάχην ὡς ἔσχατον καταφύγιον. Τὰ ὅπλα ἦσαν ὑπὲρ αὐτοῦ, διότι ἦτο τὸ δίκαιον, (*) εἰς τὴν χρῆσιν τοῦ ὁποίου οἱ Σκῶτοι εἶναι παροιμιώδεις κατὰ τὴν ἱκανότητα.

(*) Σκωτικὸν ἐγχειρίδιον.

Τῳόντι δὲ ἔπεσε κατὰ τὴν πρώτην σύγκρουσιν ὡς μᾶς εἶπεν ὁ Στέφανος. — Ἀλλ' ὁ Ὀβρεάνης ἔδωκεν αὐτῷ καιρὸν νὰ ἐγερθῇ πάλιν. Δευτέραν φορὰν κατέπεσε, καὶ ὁ Φέργος ἀνέλαβεν ἄτρωτος θέσιν ἀμυντικήν.

Κατὰ τὴν τρίτην δὲ ἔφοδον ἔλαβε τὴν θανατηφόρον πληγήν.

Ὁ φόνος οὗτος καὶ ὁ θάνατος τῆς Ἄμης Μακ-Φαρλάνης, ὅστις συνέβη ὀλίγον χρόνον μετὰ ταῦτα κατέστησαν δεινοτέραν τὴν μελαγχολίαν τοῦ λαίρδου, καὶ ἔῤῥιψαν αὐτὸν εἰς κατάστασιν μετέχουσαν παραφροσύνης. Αἱ προληπτικαὶ ἰδέαι του ἐκυρίευσαν αὐτὸν παντελῶς. Ἠρέσκετο εἰς τὰς πενθίμους ἐκστάσεις τῆς *δευτέρας ὁράσεως*, καὶ ᾐσθάνθη αὐξανομένην ἐν ἑαυτῷ ἄλογόν τινα ἐπιθυμίαν ἐκδικήσεως κατὰ τοῦ Φέργου, τὸν ὁποῖον ἐκάλει δήμιον τῆς συζύγου αὐτοῦ.

Διότι ἡ ταλαίπωρος Ἄμη ἦτο δυστυχεστάτη κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη τοῦ βίου αὐτῆς. Ἡ γυναικεία ὀξυδέρκεια αὐτῆς ταχέως ἀνεκάλυψεν ὅτι μυστικόν τι ἐπέκειτο βαρὺ ἐπὶ τῆς συνειδήσεως τοῦ συζύγου της· ἔπειτα δὲ ἐνόησεν, ἐνόησε σχεδὸν, — ἀλλ' ἀρκούντως ὥστε νὰ τρέμῃ καὶ νὰ στενάζῃ πικρῶς διὰ τὸ ἐπιφυλαττόμενον μέλλον εἰς τὰς θυγατέρας αὐτῆς, αἵτινες ηὔξανον, ἀεὶποτε ὡραιότεραι, παρὰ τὴν ὀδυνηρὰν κλίνην της. Ὁ δὲ Ἄγκος κατηγόρει τὸν Ὀβρεάνην διὰ τὰς τρομερὰς ἀνησυχίας τῆς δυστυχοῦς μητρός. Ἀλλὰ τὸν κατηγόρει μόνον ὅτε ἦτο μόνος καὶ μακρὰν αὐτοῦ, ὥστε δὲν ἦτο ὑπὸ τὴν ἐπιῤῥοὴν τοῦ μεγίστου ἐκείνου κράτους, ὅπερ εἶχεν ἐπ' αὐτοῦ ὁ Φέργος Ὅτε δὲ ἔβλεπεν αὐτὸν πάλιν, τὸ μῖσός του ἀφίστατο αἰσχυνόμενον, καὶ ἐμέμφετο ἑαυτὸν ὡς ἄπιστον· — Ἦτο πάλη παράδοξος καὶ διαρκὴς, ἥτις συνέβαινεν ἐν αὐτῷ μεταξὺ ἀκαθέκτου ὁρμῆς ἐκδικήσεως, καὶ φιλοστόργου ἀγάπης μεμιγμένης μὲ θαυμασμὸν καὶ σέβας.

Ὁ δὲ Φέργος ἐξηκολούθει ἐνθέρμως τὸ ἔργον του. Ἡ Ῥωσσία, ἡ Αὐστρία, ἡ Ἱσπανία, ἡ Γαλλία εἶδον αὐτὸν ἀλληλοδιαδόχως διερχόμενον, ἐνασχολούμενον εἰς μίαν μόνην ἰδέαν, ἣν ὑπέκρυπτεν ὑπὸ τὸν λαμπρὸν μανδύαν τοῦ Δὸν Ἰωσῆ. — Αἱ γυναῖκες ἐθαύμαζον αὐτὸν ὡς θεὸν, καὶ αὐτὸς παρεδίδετο τοσάκις εἰς τὴν λατρείαν τῶν γυναικῶν, ὥστε οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ πιστεύσῃ ὅτι ὑπῆρχεν ἰδέα ὑψηλὴ, καρτερικὴ, ἀδιάλλακτος ὑπὸ τὸ ἐρωτοφιλὲς καὶ τρυφηλὸν ἐκεῖνο μέτωπον.

Ἄλλοτε δὲ διήρχετο τὴν θάλασσαν, καὶ διέτρεχε τὰς τραχείας πεδιάδας τῆς Ἰρλανδίας. Ἡ καρδία του ἔπαλλεν, ὁσάκις ἔβλεπε τὰ ἀπερίγραπτα δυστυχήματα τῆς ταλαιπώρου ταύτης χώρας. Ἐπορεύετο κηρύττων τὴν σταυροφορίαν ὁ ἴδιος ἢ διὰ τῶν ἀποστόλων του. — Ὁ Δανιὴλ Ὀκονέλλος ἤκουεν αὐτόν ποτε καὶ ἐθαύμαζε τὸ ὕψος τῶν ἰδεῶν του, ἐγκρίνων καθ' ὅλα ἐκ τῆς φύσεως αὐτῆς τοῦ πνεύματός του, μᾶλλον ὑπομονητικοῦ ἢ τολμηροῦ καὶ παραδεδομένου εἰς τὰς νομίμους μάχας, τὰς ὁποίας καθιστᾷ δυνατὰς ἡ ῥᾳδιοῦργος ἀγγλικὴ νομοθεσία, ἐγκρίνων λέγω, καθ' ὅλα τὸ σχέδιόν του, ἐν ᾧ ἔβλεπε μετὰ τρόμου τὸν ἐμφύλιον πόλεμον.

Δεκαπέντε ἔτη παρῆλθον εἰς τοὺς διαφόρους καὶ καθημερινοὺς τούτους μόχθους. Μετὰ δεκαπέντε ἔτη τὸ ῥῆγμα ἦτο καλὸν διὰ τὴν ἔφοδον.

Τὰ καταστήματα τῶν Ἰνδιῶν ὑποσκαφέντα κρυκρυφίως ἐκλονοῦντο ἐπὶ τῆς σαθρᾶς βάσεως αὐτῶν· ἡ Κίνα ἐφόνευε τοὺς ἐμπόρους τοῦ ὀπίου· οἱ δύο Καναδᾶ ἀπανίσταντο ἐναμίλλως, καὶ ἤκουον τὴν πρόσκλησιν τοῦ Παπινῶ· τὸ ἀκρωτήριον τῆς Καλῆς Ἐλπίδος ἔτρεμεν ἐκ τῶν ἀπειλῶν τῶν ἐνόπλων Ὁλλανδῶν χωρικῶν· αἱ νῆσοι Ἀντίλλαι ἔπασχον, καὶ ἔστρεφον τὰ βλέμματα αὐτῶν πρὸς τὴν Γαλλίαν· τὸ Σίνδη τέλος ἐξέπεμπε κραυγὴν πολέμου, εἰς ἣν ἔμελλε νὰ ἀποκριθῇ ἡ φωνὴ τῆς ἀγωνίας δώδεκα χιλιάδων στρατιωτῶν Ἄγγλων.

Αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι πάλιν ἐφέροντο ἀγερώχως καὶ ἐπρότεινον διὰ τῶν πτυχῶν τοῦ δημοκρατικοῦ μανδύου αὐτῶν τὴν εἰρήνην ἢ τὸν πόλεμον μετὰ προκλητικῆς ἀδιαφορίας.

Ἀφ' ἑτέρου δὲ πάλιν ἡ Εὐρώπη, — ἐκτὸς τῆς Γαλλίας, — ἠπείλει, παρεπονεῖτο, ἐζήτει τὴν ἀναθεώρησιν τῶν μακκιαβελείων συνθηκῶν τοῦ ἐμπορίου, αἵτινες ἀνοίγουσι πᾶσαν ἀγορὰν τοῦ κόσμου ἄνευ ἀντισταθμίσεως εἰς τὰ ἄφθονα προϊόντα τῆς ἀγγλικῆς βιομηχανίας.

Τέλος δὲ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τρομερὰ καταιγὶς ὠρύετο ἐν Ἰρλανδίᾳ· ἡ χώρα τῆς Οὐαλλίας ἠρνεῖτο νὰ πληρώσῃ τὸν φόρον, προκαταρχομένη οὕτω τοῦ παραδόξου πολέμου τὸν ὁποῖον ἔκαμον βραδύτερον εἰς τὸ δημόσιον ταμεῖον *αἱ θυγατέρες τῆς Ῥεβέκκας*, τὸ κόμα τῶν μεταῤῥυθμιστῶν, ἡ τρομερὰ αὕτη πληγὴ, ἦτο συστημένον, καὶ μέχρι τῶν θυρῶν τοῦ Λονδίνου, ὁ λαὸς ἀνήσυχος διὰ τοὺς μεταξοϋφάντας τῶν Σπίταλ-Φίελδς, ἐξέπεμπεν εἰς πολυαρίθμους συνεδριάσεις κραυγὰς μίσους κατὰ τῆς μητροπόλεως.

Ὁ Φέργος διηυθύνθη πρὸς τὸ Λονδῖνον. — Ἡ στιγμὴ εἶχεν ἐπέλθει νὰ κτυπήσῃ τὸν κολοσσὸν εἰς τὴν καρδίαν.

Ὅτε δὲ εἰσῆλθεν εἰς τὴν πρωτεύουσαν τοῦ βρετανικοῦ κράτους, αἱ ἑορταὶ δὲν ἦσαν ἱκαναὶ νὰ δεχθῶσιν αὐτὸν ἁρμοδίως. Ἤρκει μόνον νὰ παρουσιασθῇ ὁ περίβλεπτος οὗτος λόρδος, ἵνα ἐμπνεύσῃ ἔρωτα, θαυμασμὸν τοῖς πᾶσιν, ἵνα κατασταθῇ τὸ εἴδωλον τῆς γιγαντώδους πόλεως, . . .

Ἀλλ' ὁ γέρων Ὅμηρος ἐν τῇ θείᾳ αὐτοῦ σοφίᾳ δὲν παριστᾷ ἡμῖν τοὺς ὑπηκόους τοῦ Πριάμου προσπεπτωκότας περὶ τὸν ξύλινον ἵππον, οὗτινος αἱ ἄπιστοι πλευραὶ ἐνέκρυπτον τὴν καταστροφὴν τοῦ Ἰλίου;

Κεφ. Κ'. — Φάσμα.

Τοῦ λοιποῦ γινώσκομεν τίς ἦτο ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος, τί εἶχε πράξει, καὶ διὰ ποίων μέσων ἤλπιζε νὰ παλαίσῃ μόνος αὐτὸς κατὰ τῆς Ἀγγλίας. Δυνάμεθα λοιπὸν νὰ ἐννοήσωμεν ὅ,τι ἐκ τοῦ σκοποῦ του ἦτο παράλογον καὶ ὅ,τι σοφόν. Περὶ τοῦ ζητήματος τούτου κρίνομεν πάντη περιττὸν νὰ ἀποφανθῶμεν τὴν προσωπικὴν ἡμῶν γνώμην.

Ἐναπόκειται ἡμῖν νὰ εἴπωμεν πρὶν ἀρχίσωμεν πάλιν ὅθεν ἀφήκαμεν τὸ διακοπὲν νῆμα τῶν συμβεβηκότων, ὅτι ὁ Μακ-Φαρλάνης καὶ ὁ Φέργος κατέβαλον πᾶσαν προσπάθειαν ὅπως εὕρωσιν ἐν Λονδίνῳ τὴν κόμησσαν τοῦ Ἀσπροπύργου καὶ τὸ τέκνον της. Αἱ ἔρευναι αὗται ἔμελλον νὰ ἀποβῶσιν ἀνωφελεῖς. Ἡ Μαρία ἦτο ἀνεύρετος, καὶ οὐδεμίαν εἴδησιν ἔδιδε περὶ ἑαυτῆς. Ὁ Φέργος καὶ ὁ Μακ-Φαρλάνης ἐξηκολούθουν τὰς ἐρεύνας αὐτῶν ἄνευ ἐλπίδος ἐπιτυχίας, ὅτε ἡμέραν τινὰ δύο ἔτη πρὸ τῆς ἐποχῆς καθ' ἣν ἄρχεται τὸ ἡμέτερον δρᾶμα, ἡ Μαρία ἦλθεν ἀφ' ἑαυτῆς εἰς Σκωτίαν.

Ἡ θυγάτηρ της εἶχεν ἀποθάνει· οὐδὲν πλέον ἐκράτει αὐτὴν ἐν Λονδίνῳ.

Ὁ Ἄγκος τὴν ἠρώτησεν, ἀλλ' ἡ Μαρία ἥτις ἦτο πολὺ μεταβεβλημένη κατὰ τὸ σῶμα καὶ τὸ πνεῦμα, δὲν ἀπεκρίνετο εἰμὴ ἕνα μόνον λόγον εἰς τὰς ἐρωτήσεις αὐτοῦ.

— Ἡ θυγάτηρ μου ἀπέθανεν!

Περὶ δὲ τοῦ ἀνδρὸς ὅστις ὑπεδέχθη καὶ ὑπεστήριξεν αὐτὴν, δὲν ἠθέλησε νὰ ἐξηγηθῇ, καὶ ὅτε ὁ Μακ-Φαρλάνης τὴν ἠρώτησεν ἐπὶ τέλους διατί ἐξελέξατο ξένον ὡς βοηθόν·

— Διότι διεφύλαττε τὸ μυστικόν μου, ἀπήντησεν. Ἡ γενναία αὐτοῦ διάκρισις ἦτο ἡ ἀσφάλεια τοῦ τέκνου. . . . Ἀλλ' ἡ θυγάτηρ μου ἀπέθανε . . . δεκατετραετής! . . . Ὁ δεσμοφύλαξ της μοὶ τὸ εἶπεν!

— Μήπως σὲ ἠπάτησεν; ἐτόλμησε νὰ εἴπῃ ὁ Ἄγκος.

— Ἐκεῖνος; . . . εἶναι ἄνθρωπος σκληρότατος καὶ ἄσπλαγχνος! Ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἄνθρωπος τοσοῦτον σκληρὸς ὥστε νὰ εἴπῃ εἰς μητέρα· — Ἡ θυγάτηρ σου ἀπέθανεν! ὅταν τοῦτο ἦναι ψευδές.

Ἡ Μαρία οὐδένα ἠθέλησε νὰ ἴδῃ, πολὺ ὀλιγώτερον δὲ τὸν Φέργον. Ἐκλείσθη εἰς ἀπομεμακρυσμένον τι δωμάτιον τῆς ἐπαύλεως τῆς Κρέβης, καὶ διῆλθε τὸν βίον της κλαίουσα καὶ δεομένη.

Ὁσάκις ὁ Μακ-Φαρλάνης, ὁ ἀδελφὸς αὐτῆς, κατελαμβάνετο ὑπὸ τῆς παραφορᾶς τοῦ πάθους του, ἡ Μαρία περιεποιεῖτο αὐτὸν μετ' ἀφοσιώσεως καὶ γλυκύτητος· μόνη αὐτὴ ἠδύνατο νὰ τὸν καταδαμάζῃ κατὰ τὰς ὀλεθρίας στιγμάς του, διότι ὁ Μακ-Φαρλάνης εἶχε διατηρήσει πρὸς αὐτὴν ἀπεριόριστον στοργήν.

Οὐδεὶς ἐν τῇ χώρᾳ ἐγίνωσκε τὴν παρουσίαν τῆς Μαρίας ἐν τῇ ἐπαύλει τῆς Κρέβης· εἶχεν ἐλθεῖ τὴν νύκτα, καὶ οὐδέποτε πλέον ὑπερέβη τὸ κατώφλιον τοῦ ἀρχαίου μοναστηρίου, ἐκτὸς μόνον σκοτεινωτάτην τινὰ ἑσπέραν, καθ' ἣν μονήρης περιεπάτει πρὸς τὰ ἔρημα ἐρείπια τῆς Παναγίας. Οἱ χωρικοὶ τῶν περιχώρων ἀπέφευγον τὸ μέρος τοῦτο, ὅπερ ἐμόλυνεν ἡ ἀνάμνησις τῶν παπιστῶν μοναχῶν καὶ ἄν τις διέκρινε τὸ λευκὸν σχῆμα τῆς κομήσσης περιπλανώμενον διὰ τῶν ἐρειπίων, ἤθελεν ἐκλάβει αὐτὸ ὡς κατηραμένον φάσμα, καὶ δρομαίως ἤθελεν ἀπομακρυνθῇ ἀπαγγέλλων στραβὰ κουτσὰ τύπον τινὰ ἐξορκισμοῦ τῆς Ἁγίας Γραφῆς.

Περὶ δὲ τῶν ἄλλων προσώπων τῆς ἱστορίας ἡμῶν, νομίζομεν περιττὸν νὰ ἀκολουθήσωμεν αὐτὰ εἰς τὰ καθέκαστα τῆς παρελθούσης ζωῆς αὐτῶν. Ὑπάρχει ὅμως εἷς ὅστις ἤθελεν εἶσθαι ἄξιος εἰδικῆς ἀναμνήσεως, καὶ ὁ ἀναγνώστης ἤθελεν ἀναμφιβόλως εὐχαριστηθῇ νὰ μάθῃ διὰ ποίας σειρᾶς ἱπποτικῶν συμβάντων ὁ καλοκἄγαθος Πάδδης Ὀχράνης ἐγένετο ἀπὸ ἁπλοῦ ναύτου καπετάνιος τῆς γολέττας *Ῥέγκας* ναυλουμένης ὑπὸ τῶν Γουήην καὶ Γουήην τῆς Καρλίσλης. Ἡ ἱστορία αὕτη ἤθελεν εἶσθαι περίεργος, πλήρης νέων παρατηρήσεων καὶ ψυχολογικῶν μαθημάτων. Ὁ ἀναγνώστης ἤθελεν εὑρεῖν ἐν αὐτῇ ὅρκους ἀκατανοήτους, καὶ ἐκλογὴν βλασφημιῶν πάντῃ ἀνεκδότων. Ἀλλὰ σοβαρὰ αἴτια, ἅτινα πρέπει νὰ μένωσι μυστηριώδη μέχρι τῆς συντελείας τῶν αἰώνων, ἀναγκάζουσιν ἡμᾶς εἰς τὸ νὰ μὴ μεταχειρισθῶμεν τὴν ἄπειρον ὕλην, ἣν μετὰ κόπου συνηγάγομεν, καὶ ἥτις ἤθελε καταστήσει ἡμᾶς ἱκανοὺς νὰ συγγράψωμεν, — καλλίτερον παντὸς ἄλλου ἐν τῷ κόσμῳ, — τὴν ἐντελῆ καὶ ἔλλογον βιογραφίαν τοῦ καλοκἀγάθου πλοιάρχου.

Τούτου ῥηθέντος πρὸς ἀποφυγὴν πάσης μομφῆς, ἐπανερχόμεθα πάλιν εἰς τὴν ἡμετέραν ἱστορίαν.

Ἐνῷ συνέβαινε ἡ συνδιάλεξις τοῦ Βρίαντος δὲ Λάνσεστερ μετὰ τοῦ πρωτοτόκου ἀδελφοῦ του, τοῦ λόρδου Ἀσπροπυργίτου, ὁ Φράγκης Πέρσηβαλ καὶ ὁ Στέφανος Μακ-Νάβης συνῆλθον παρὰ τῇ μητρὶ τοῦ τελευταίου τούτου ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς Κορνιχίλλης. Ἀμφότεροι ἦσαν σκυθρωποὶ καὶ καταβεβλημένοι. Ἡ πρώτη ἐχθρικὴ πρᾶξις ἣν ἔπραξαν κατὰ τοῦ Ῥιο-Σάντου ἐπήνεγκεν ἀποτέλεσμα τοσοῦτον θλιβερὸν, ὥστε ἡ ἀνδρεία των ἐκλονεῖτο. Τῳόντι δὲ ἔκτοτε, ὡς γινώσκομεν, ἡ Μαρία Τρέβωρ, καταληφθεῖσα ὑπὸ τρομεροῦ πάθους εἶχε τὸν ἕτερον πόδα εἰς τὸν τάφον.

Πᾶσαν ἡμέραν ὁ Φράγκης ἐπήγαινε καὶ ἔκρουε τὴν θύραν τῆς λαίδης Στευάρτης, καὶ πᾶσαν ἡμέραν ἡ Ἄρτεμις τεθλιμμένη ἤρχετο λέγουσα εἰς αὐτὸν ὅτι ἡ ταλαίπωρος Μαρία ἔμενεν ὡς ἀπολελιθωμένη, καὶ εἰκόνιζε τὸν θάνατον, ὅστις ἦτο ἀδύνατον νὰ μὴ προσβάλῃ αὐτὴν ἐντὸς ὀλίγου.

Ἡ ἀσθένεια αὕτη τῆς Μαρίας, καθ' ἑαυτὴν τρομερὰ, ἀπήλαττε πρὸς τούτοις τὸν Ῥιο-Σάντον ἀπὸ πάσης προσβολῆς. Ὁ Φράγκης Πέρσηβαλ δεδεμέ-

νος διὰ τοῦ ὅρκου ὃν ἔκαμεν εἰς τὴν λαίδην Ὠφέλειαν, δὲν ἠδύνατο νὰ ἐνεργήσῃ ἐπὶ τῆς Μαρίας, καὶ ἡ Μαρία δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἀκούσῃ.

Ὁ δὲ Στέφανος δὲν εἶχε μὲν ὁμόσει, ἀλλ' ἡ ἀδυναμία του οὐχ' ἧττον ἦτο πραγματική. Εἰς ποίους δικαστὰς νὰ ἀποταθῇ; Πῶς νὰ κατηγορήσῃ τὸν μαρκέσιον ὅτι ἀπήγαγε τὴν Ἄνναν καὶ τὴν Κλάρην; Τίς ἤθελε δεχθῇ τὴν καταμήνυσιν ταύτην ἐστερημένην ἀποδείξεων; Τίς ἤθελε πιστεύσει τοῦτο, περὶ οὗ καὶ αὐτὸς ὁ Μακ-Νάβης ἐδίσταζεν;

Καὶ ὅμως ἔπρεπε νὰ ἐξέλθῃ ἐκ τῆς ἀπεγνωσμένης ταύτης θέσεως. Τὰ ἴχνη τῶν δύο ἀδελφῶν δὲν εὑρίσκοντο. Ὁ Δόννωρ Δαρδάγ, ὁ ταλαίπωρος ἐκεῖνος Ἰρλανδὸς ἀνηρεύνησε καθ' ὅσον ἠδύνατο. Ὑπῆρχον πλεῖστοι λόγοι ἀπελπισίας.

Ὁ Στέφανος χωρὶς νὰ ἀναγγείλῃ τοῦτο εἰς τὸν Πέρσηβαλ, ὑπῆγε πολλάκις εἰς τὴν πλατεῖαν τῆς Βελγράβης, καὶ ἐπειράθη νὰ εὕρῃ τὸν Κ. μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον, ἀπόφασιν ἔχων νὰ μεταχειρισθῇ πᾶν μέσον ἵνα ἀποσπάσῃ ἀπ' αὐτοῦ ἐξήγησίν τινα. Ἀλλὰ καὶ ἐνταῦθα πάλιν ἡ ὁδὸς ἦτο πεφραγμένη παντάπασιν. Ἡ εἰς τὸν Ἰρλανδικὸν Οἶκον εἴσοδος ἀπηγορεύετο αὐστηρῶς· ὁ Ῥιο-Σάντος ἐπηγρύπνει νύκτα καὶ ἡμέραν παρὰ τὸ προσκεφάλαιον τοῦ Ἄγκου Μακ-Φαρλάνη.

Οἱ δύο φίλοι ἐκάθηντο ἀπέναντι ἀλλήλων παρὰ τὴν ἐργατικὴν τράπεζαν τοῦ Στεφάνου. Τὸ δωμάτιον ηὐτρεπισμένον ἐν ἁπλότητι εἶχε τὴν αὐστηρὰν καὶ κατά τι ἀποτρόπαιον ἐκείνην θέαν τῶν θαλάμων τῶν ἰατρῶν τοῦ Λονδίνου. Τῳόντι δὲ οἱ κύριοι οὗτοι ἐπιδεικνύουσιν εἰς τοὺς θαλάμους των πολυτέλειαν τῶν ἀνθρωπίνων λειψάνων θελκτικωτάτην μὲν (περὶ τούτου δὲν ἀμφιβάλλομεν) δι' ἐπιστημονικὰ βλέμματα, ἀλλὰ προσβάλλουσαν ἰσχυρῶς τὴν ὅρασιν τῶν ἁπλῶν θνητῶν. Ἐπὶ τοῦ γραφείου δύο μικροὶ σκελετοὶ ἀνδρὸς καὶ γυναικὸς, θαυμασίως κατεσκευασμένοι ἐκ κηρίου, ἐδείκνυον τὴν τρομερὰν ἑλικοειδῆ γραμμὴν τοῦ σκελετοῦ αὐτῶν καὶ τὰ συμμετρικὰ κρανία των, καὶ διετήρουν κατὰ τὸν συρμὸν θέσιν ἀκαδημαϊκὴν κάμνουσαν λαμπρότατον ἀποτέλεσμα. Ἐπὶ τῆς ἑστίας ἐντὸς κρυσταλλίνων ἀγγείων πλήρων οἰνοπνεύματος, δύο ἔμβρυα ἐκολύμβων ἀπέναντι ἀλλήλων, χωρὶς νὰ φαίνωνται ὑπερηφανευόμενα διὰ τὴν λαμπρότητα τῶν φερέτρων αὐτῶν. Δεξιὰ, ἀριστερὰ, πανταχοῦ, ἀνατομικὰ τεμάχια ἐκρέμαντο ἐπὶ τῶν τοίχων. Ἐνταῦθα μὲν ὑπῆρχε βραχίων, ἐκεῖ δὲ σπονδυλικὴ στύλη, ἀλλοῦ ὀστοῦν τῆς κνήμης, ὀλίγον μακρύτερον ζεῦγος ἐπιγονατίδων. Ἄνωθεν τοῦ κατόπτρου τοῦ κοσμοῦντος τὴν ἑστίαν σιαγὼν, προφανῶς Ἰρλανδικὴ, ἐδείκνυε τοὺς μακροὺς καὶ λευκοὺς ὀδόντας της οἵτινες ἐφαίνοντο πειναλέοι.

Ὁ Στέφανος ἦτο ἰατρὸς μετρίας καταστάσεως. Ἐν τῇ οἰκίᾳ ὅμως ἰατροῦ τοῦ συρμοῦ, ἠδυνάμεθα νὰ ἀπαντήσωμεν καὶ ἄλλα πολλὰ ὡραιότατα πράγματα. — Τοῦτο δύναται νὰ ἐξηγηθῇ, διότι αἱ κυρίαι ἡμῶν ἀγαπῶσιν ἐμπαθέστατα τὴν ἀνατομίαν· ἐπειδὴ δὲν κρεμῶσι καθ' ἑκάστην ἀνθρώπους, ἔχουσιν ἀνάγκην ἄλλης διασκεδάσεως καταλλήλου.

Ὁ Φράγκης καὶ ὁ Στέφανος συνδιελέγοντο. Ἡ συνδιάλεξίς των ἦτο σκυθρωπὴ, καὶ διεκόπτετο ὑπὸ μακρῶν διαστημάτων σιωπῆς. Ἠγάπων ἀλλήλους, καὶ ἡ δεδοκιμασμένη αὐτῶν ἀγάπη ἦτο ἐπιδεκτικὴ ἀμοιβαίας ἀφοσιώσεως· ἀλλ' ἡ ἀποθάρρυνσις συνεπάγεται μαρασμόν τινα, ἐν ᾧ ὑπάρχει ἡ ἀπάθεια, ἡ δὲ ἀπάθεια εἶναι ἐγωϊσμός. Ὁ Φράγκης καὶ ὁ Στέφανος καί τοι ἐπιθυμοῦντες νὰ συνδέσωσι τὰ δυστυχήματά των, ἔστρεφεν ὁ καθεὶς τὴν συνδιάλεξιν πρὸς τὸ ἴδιον ἑαυτοῦ μέρος. Ἔῤῥιπτον ἀλληλοδιαδόχως εἰς τὴν συνομιλίαν λόγους ἀσχέτους πρὸς ἀλλήλους.

— Ἔγραψα εἰς Λοχμάβεν, ἔλεγεν ὁ Στέφανος. Δὲν ἠξεύρω διατί τὸ ἔπραξα, Φράγκη, διότι τὸ νὰ ἐλπίζω ἤθελεν εἶσθαι παράλογον....

— Εἶναι τρομερὸν δυστύχημα, Μακ-Νάβη, ἀπεκρίνετο ὁ Φράγκης· — τίς ποτε ἠδύνατο νὰ περιμένῃ τοῦτο!

— Καὶ οὐδεμία ἀπόδειξις.... Οὐδέν!

— Οὐδέν!... οὐδεμία κίνησις!... μόλις μία ἀναπνοή!

Ὁ Φράγκης εἶχε τὸν νοῦν καὶ τὴν καρδίαν πλήρη σκέψεων περὶ τῆς Μὶσς Τρέβωρ. Ὁ Στέφανος ἐσυλλογίζετο περὶ τῆς Κλάρης. Δὲν ἐννόουν πλέον ἀλλήλους.

Ἀλλ' ἤρχιζον νὰ ἐννοῶσιν ἀλλήλους, καὶ ἀνεύρισκον πάλιν ἅπασαν τὴν ὁρμὴν τῆς εἰλικρινοῦς καὶ παιδιόθεν φιλίας των, ἅμα τὸ μισούμενον ὄνομα τοῦ Ῥιο-Σάντου προφερόμενον κατὰ τύχην ἐτάραττε τὴν νάρκωσιν αὐτῶν. Αἱ χεῖρες αὐτῶν συνεζητοῦντο, ἐγίνωσκον πάλιν ἑαυτοὺς, καὶ ἑκάτερος αὐτῶν ἐν τῇ ἰδίᾳ αὐτοῦ λύπῃ ἐδέχετο τὸ πάθος τοῦ φίλου του.

Τὸ κρεμαστὸν ὡρολόγιον ἐδείκνυεν ἐννέα ὥρας παρὰ τέταρτον. — Ἔν τινι διαστήματι σιωπῆς, θόρυβός τις συνδιαλέξεων ἔφθασεν ἐκ τοῦ προσγείου πατώματος μέχρις αὐτῶν, καὶ ὁ Φράγκης ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσε προφερόμενον τὸ ὄνομα αὐτοῦ.

— Δὲν εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Ζάκη; ἠρώτησεν.

Ὁ Στέφανος ἐξύπνησεν ἔντρομος, καὶ προσήλωσε τὸ οὖς του.

— Εἶναι ἡ φωνὴ τοῦ Ζάκη, ἀπεκρίθη. — Εἴθε νὰ λάβῃς εὐτυχεῖς εἰδήσεις, Φράγκη!

Ὁ Πέρσηβαλ ἦτο ἤδη ἐπὶ τῆς κλίμακος, ὅθεν διέταττε τὸν γέροντα ὑπηρέτην νὰ ἀναβῇ τάχιστα.

— Πολὺ καλά! πολὺ καλά! ἀφεντικὸ, εἶπε κάτωθεν ἡ ὀξεῖα φωνὴ τῆς Λισαβῶς, τῆς ὑπηρέτιδος τῆς Κυρίας Μακ-Νάβης· — ὁ Κ. Στέφανος μοὶ εἶχεν ἐμποδίσει νὰ ἀφήσω κανένα νὰ ἀναβῇ, ἀλλ' ἐπειδὴ δὲν προστάζει πλέον ἐκεῖνος εἰς τὸ σπίτι τῆς μητέρας του, ἐγὼ δὲν ἀνακατόνομαι.... Ἀνέβα, φίλε μου, ἂν τὰ γέρικα ποδάρια σου σὲ βοηθοῦν. Πήγαινε νὰ εὕρῃς τὸν Κύριον τοῦτον, — ποῦ προστάζει *σὰν φασὸν* εἰς τὰ σπίτια τοῦ κόσμου, μὰ τὴ ζωή μου!

Ὁ Ζάκης ἔσπευσε νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῆς ἀδείας ταύτης, καὶ ἀνέβη ἅμα ἡ Λισαβὼ δὲν ἀπηγόρευε πλέον εἰς αὐτὸν τὴν διάβασιν.

— Τί τρέχει; ἀνεβόησεν ὁ Πέρσηβαλ μετὰ ζωηρότητος.

— Δύο γράμματα, εὐγενέστατε, ἀπεκρίθη ὁ γέρων Ζάκης πνευστιῶν.

Ὁ Φράγκης ἔτεινε μετὰ προθυμίας τὴν χεῖρα, καὶ ὁ Ζάκης τοσούτῳ μᾶλλον ἀνηρεύνα ἐντὸς τῶν θυλακίων του, ὅσῳ περισσότερον ἐβιάζετο· εὗρεν ἐπὶ τέλους τὰς ἐπιστολὰς, τὰς ὁποίας ὁ κύριος αὐτοῦ ἥρπασε πάραυτα.

Ὁ Φράγκης ἠνέῳξε τὴν πρώτην, καὶ εἰσῆλθεν εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ Στεφάνου, ὅπου ὁ Ζάκης ἠθέλησε νὰ τὸν ἀκολουθήσῃ· ἀλλὰ μόλις ὁ γέρων ὑπηρέτης παρετήρησε τοὺς σκελετοὺς, τούς τε πλαστοὺς καὶ τοὺς πραγματικοὺς, τοὺς κοσμοῦντας τὸ ἐπιστημονικὸν τοῦτο καταγώγιον, καὶ ὠπισθοδρόμησε ταχέως πολλὰ βήματα, καὶ ἔμεινεν ἀκίνητος ἔν τινι γωνίᾳ τοῦ διαζώματος.

Ὁ Φράγκης διέδραμεν ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ τοὺς ἓξ ἢ ὀκτὼ στίχους, οὓς περιελάμβανεν ἡ πρώτη ἐπιστολὴ, καὶ ἡ συγκίνησίς του δὲν ἠλαττώθη.

— Ἔπειτα δὲ, Ζάκη, ἔπειτα; εἶπεν.

Ἡ θύρα εἶχε κλεισθῇ πάλιν ἀφ' ἑαυτῆς διά τινος συστήματος βάρους συνηθεστάτου ἐν Λονδίνῳ. Ὁ Ζάκης δὲν προσεῖχεν εἰς τοὺς λόγους του, ἀλλ' ἔτρεμεν ἐν τῇ γωνίᾳ αὐτοῦ. Δυνάμεθα ὅμως νὰ βεβαιώσωμεν, ὅτι ὁ Ζάκης, καί τοι τὴν κεφαλὴν ἔχων φαλακρὰν, ἀνδρείως ἤθελεν ἀγωνισθῇ κατ' ἀνθρώπου, κρατῶν τὸ δίρκιον εἰς τὴν χεῖρα. — Ἀλλ' ἐπρόκειτο περὶ σκελετῶν, καὶ ὁ Ζάκης ἐφοβεῖτο διὰ δύο λόγους· πρῶτον διότι ἡ προτεσταντικὴ εὐλάβεια ἀποστρέφεται τὴν ἀνατομίαν, εἰς ἣν ἱερεῖς ἀμαθεῖς φανατικοὶ ἀποδίδουσιν ἰδέαν ἱεροσυλίας, ἔπειτα δὲ διότι ὁ Ζάκης ἦτο Σκῶτος, καὶ ὡς τοιοῦτος, ὑπέκειτο εἰς πάντα ἄλογον τρόμον προλήψεως. Οἱ σκελετοὶ οὗτοι εἶχον δι' αὐτὸν δυσωδίαν μαγείας, καὶ ὁ Μακ-Νάβης ἐλάμβανεν αἴφνης πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του τὸ ἐξωτερικὸν νεκρομάντεως.

Ἐνῷ ἦτο ἐκεῖ τρέμων καὶ σκανδαλιζόμενος, συμβάν τι ἐπηύξησεν εἰς μέγιστον βαθμὸν τὸν τρόμον του. Φρικῶδες καὶ καταχθόνιόν τι ὄν, — ὅπερ ὡμοίαζε πρὸς ἄνθρωπον, — εἰσέδυσε παρ' αὐτῷ οἰμῶζον εἰς τρόπον ὑπόκωφον.

Ἦτο δὲ σῶμα μακρὸν, ἰσχνὸν, λειπόσαρκον καὶ ἔχον ἀνωρθωμένας τὰς τρίχας τῆς κεφαλῆς.

Διέβη τοσοῦτον πλησίον τοῦ Ζάκη, ὥστε οὗτος ἐνόμισεν ὅτι ᾐσθάνθη ἐπὶ τοῦ προσώπου του πνεῦμα φλογερᾶς ἀναπνοῆς, — πνεῦμα προφανῶς σατανικὸν, καὶ τὸ ὁποῖον δὲν ἠδύνατο νὰ ἀνήκῃ εἰμὴ εἰς φάσμα ἐξελθὼν ἐκ τοῦ ᾅδου.

Ὁ Ζάκης δὲν ἠδυνήθη κἂν νὰ φωνάξῃ. — Τὸ φάσμα εἰσέδυσε, καὶ ἐγένετο ἄφαντον διὰ τῆς θύρας τοῦ δωματίου ἐν ᾧ ποτε κατῴκουν αἱ δύο κυρίαι Μακ-Φαρλάνη.

— Ζάκη! Ζάκη! ἐφώναζεν ἐν τούτοις ὁ Φράγκης μετ' ἀνυπομονησίας.

Ὁ Ζάκης διῃρημένος ἐνταὐτῷ μεταξὺ τῆς ἀνάγκης τοῦ νὰ προφέρῃ τὸ τροπάριον τοῦ ἐξορκισμοῦ καὶ τοῦ νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὸν κύριόν του, οὐδέτερον τούτων ἔπραξεν.

— Ποῦ εἶσαι; Ζάκη; ἐφώναξε πάλιν ὁ Πέρσηβαλ ἀνοίγων ἤδη τὴν θύραν.

Τὸ φῶς τῶν λύχνων, οἵτινες ἐφώτιζον τὸ δωμάτιον τοῦ Στεφάνου διελθὸν διὰ τῆς εἰσόδου ταύτης ἐφώτισε τὸ διάζωμα, καὶ ἔπεσεν ἐκ πλαγίου ἐπὶ τοῦ κατώχρου προσώπου τοῦ γέροντος Σκώτου. Ὁ Πέρσηβαλ ἐπησχολημένος ὅλος δὲν παρετήρησε τὴν ὠχρότητα ταύτην· ἥρπασε τὸν Ζάκην ἐκ τῆς χειρὸς, καὶ τὸν ἔσυρεν ἀποτόμως πρὸς ἑαυτὸν, ὥστε ὁ ταλαίπωρος ὑπηρέτης εὑρέθη ἐν τῷ μέσῳ τῶν φοβερῶν ἀντικειμένων, ἅτινα εἶχον προξενήσει τὸν πρῶτον αὐτοῦ τρόμον.

Ἔφερε τὴν χεῖρα πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν του. Οἱ ὀδόντες του συνεκρούοντο ὡς ζεῦγος κροτάλων.

— Λοιπόν! τῷ εἶπεν ὁ Φράγκης, λοιπόν!... δὲν ἔχεις τίποτε νὰ μοὶ εἴπῃς;

— Ὦ! ἐψιθύρισεν ὁ Ζάκης ῥιγῶν, εἶναι ὁ διάβολος, Εὐγενέστατε!

Ὁ Φράγκης ἐκτύπησε τὸν πόδα μετ' ὀργῆς. Ὁ Ζάκης πρώτην ἤδη φορὰν τοῦ βίου του, δὲν προσέσχεν εἰς τὴν ὀργὴν τοῦ κυρίου αὐτοῦ, καὶ ἤρχισε νὰ στρέφεται περὶ ἑαυτὸν, διὰ νὰ λάβῃ θέσιν τοιαύτην, ὥστε ἡ ὅρασίς του νὰ μὴ προσβάλληται ὑπὸ τῶν γυμνῶν ὀστῶν.

Ἀλλὰ τοῦτο ἦτο δύσκολον καὶ ὁ Ζάκης ἠδύνατο νὰ περιστέφεται ἐπὶ πολὺ, χωρὶς νὰ εὕρῃ τὴν λύσιν τοῦ προβλήματος.

Ὁ Πέρσηβαλ ἥρπασε πάλιν αὐτὸν ἐκ τοῦ βραχίονος, καὶ τὸν ἠνάγκασε νὰ σταθῇ ἀκίνητος.

— Εἶδες βεβαίως τινά; ἠρώτησεν.

— Ὦ! ναί, Εὐγενέστατε, ἀπεκρίθη ὁ Ζάκης ἐνθυμούμενος τὸ φάσμα· — εἶδον....

— Τί σοι εἶπεν;

— Μὰ τὴ σωτηρία τῆς ψυχῆς μου, δέν μοι ὡμίλησε, Εὐγενέστατε!... Ἂν μοῦ ὡμιλοῦσε, ἤθελα ν' ἀποθάνω στὴ στιγμή!

— Ἀλλ' ἡ ἐπιστολὴ ὁμιλεῖ θετικῶς! ἀνεβόησεν ὁ Φράγκης, οὗτινος τὸ πνεῦμα παραδεδομένον ὅλον εἰς μίαν σταθερὰν ἰδέαν, δὲν ἐθεώρει τὴν ἀπόκρισιν ταύτην εἰμὴ ὡς καθαρὰν καὶ ἁπλῆν ἄρνησιν.

Εὑρὼν δὲ τὸ γραμμάτιον μετὰ σπουδῆς, ἀνέγνω τρανοφώνως.

« Ἠναγκασμένη νὰ μὴ καταλίπω τὸ προσκεφάλαιον τῆς προσφιλοῦς ἀσθενοῦς ἡμῶν, δὲν εὐκαιρῶ, ἐξάδελφέ μου, νὰ σοὶ εἴπω εἰς τί βασίζεται ἡ ἀμυδρὰ ἐλπὶς, τὴν ὁποίαν συνελάβομεν. Οὐχ ἧττον ὅμως ἐπιθυμῶ νὰ σὲ χαροποιήσῃ ἐκεῖνο τὸ ὁποῖον νομίζομεν χαρὰν παραβαλλόμενον πρὸς τὴν τρομερὰν ἡμῶν ἀθυμίαν, καὶ ἐπιφορτίζω τὸν φέροντα.... »

— Ἆ! Εὐγενέστατε! νὰ μὲ συμπαθήσετε, διέ-

καψεν αὐτὸν ὁ Ζάκης ἐνθαρρύνθεὶς ὀλίγον ἐκ τῆς ἐπεκτεινομένης ἀκινησίας τῶν σκελετῶν, — τώρα ἐκατάλαβα ὅτι λέτε διὰ τὴν Λουκίαν, τὴν καμαριέρα τῆς Μὶς Ἄρτεμις Στεμάρτης. . . . Θαῤῥῶ. . . .

Ὁ Ζάκης ἐστάθη, καὶ προσήλωσε τὸ οὖς. Ἐνόμισεν ὅτι ἤκουεν ἐκ μέρους τῆς θύρας παράδοξον κρότον ὅμοιον πρὸς ὑπόκωφον στεναγμόν.

— Ἀκούσετε! ἀκούσετε! ἐψιθύρισεν· ἂν τύχῃ καὶ ἔρθῃ! . . .

— Ὁ ἄνθρωπος αὐτὸς εἶναι οἰνοβαρής! εἶπεν ὁ Μακ-Νάβης ἀνυπομονῶν.

Ὁ Ζάκης ἔστρεψε πρὸς τὸν νέον ἰατρὸν τὸ τίμιον καὶ εἰλικρινὲς αὐτοῦ πρόσωπον, ἐπὶ τοῦ ὁποίου ἐζωγραφεῖτο ἐν μέσῳ τῶν συμπτωμάτων ἀκατασχέτου τρόμου, ἡ ὀργὴ ἡ διεγερθεῖσα ὑπὸ τῆς ἀδίκου κατηγορίας, ἣν ἀπέδιδον αὐτῷ

— Ὄχι, Εὐγενέστατε, εἶπε· δὲν εἶμαι *οἰνοβαρής* — ἀλλὰ τὸ σπίτι αὐτὸ εἶναι πίζουλο διὰ ἕνα χριστιανό. . . καὶ δὲν εἶμαι ἅγιος, Εὐγενέστατε, ὥστε νὰ μὴ φοβοῦμαι τὸν ἔξ' ἀπ' ἐδώ.

Ὁ Φράγκης καὶ ὁ Στέφανος ἐθεώρησαν ἀλλήλους.

— Πρέπει νὰ τῷ συνέβῃ παράδοξόν τι, ἐπανέλαβεν ὁ τελευταῖος.

— Ζάκη, φίλε μου, εἶπεν ὁ Πέρσηβαλ μὲ τόνον σχεδὸν ἱκετευτικόν, — ἐλθὲ εἰς τὸν ἑαυτόν σου, σὲ παρακαλῶ πολύ! . . . Δὲν ἠξεύρεις πόσον μὲ κάμνει νὰ πάσχω ἡ βραδύτης σου.

Ὁ γέρων Ζάκης συνεσταύρωσε τὰς χεῖράς του.

— Ὦ! Πέρσηβαλ! ὤ! Εὐγενέστατε! ἀνεβόησε, λυπηθῆτέ με! . . . Θὰ προσπαθήσω. . . . Καὶ τέλος πάντων τί με μέλει διὰ τὸν διάβολον! προσέθηκεν ἀποβαλὼν τὸ περίλυπον ἦθος αὐτοῦ καὶ ῥίψας ἐπὶ τῶν σκελετῶν βλέμμα προκλητικόν· — εἶμαι ἕνας κακορρίζικος φοβητσιάρης. . . . Ἀκούσατε. . . . Ἡ καμαριέρα τῆς Μὶς Στεμάρτης ἐπεθύμησε πολὺ νὰ ἴδῃ τὴν Εὐγενείαν Σας. . . . Ἰδοὺ τί μοῦ εἶπε, σὰν μοῦ ἔδωκε τὸ μπιλλιέτον. . . . Ἡ κυρία ἔκαμεν ἕνα κίνημα. . . .

— Ἕν κίνημα! ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος.

Ὁ Φράγκης τὸν ἐκράτησε διὰ κινήματος τῆς χειρός.

— Ἕν κίνημα, ἐπανέλαβεν ὁ Ζάκης· ἀλλὰ τόσον μικρόν, ποῦ ἡ μὶς Στεμάρτη δὲν ἠξεύρει ἂν εἶδε καλά. . . . Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι. . . . Ὁ Θεὸς νὰ μᾶς ἐλεήσῃ! εἶπε διακόψας ἐνταῦθα τὸν λόγον αὐτοῦ ὁ γέρων ὑπηρέτης καὶ πίπτων ἐπί τινος ἕδρας· — ὁ δαίμονας εἶναι ὀπίσω ἀπὸ αὐτὴν τὴν πόρταν!

Δεύτερος στεναγμὸς σπαρακτικώτερος καὶ πενθιμώτερος ἔρθασεν εἰς τὰ ὦτα τοῦ Ζάκη, καὶ τότε οἱ δύο φίλοι τὸν ἄκουσαν.

Ὁ Στέφανος ἠγέρθη, ἀλλὰ βαθεῖα σιωπὴ ἐπεκράτει τότε.

— Ἔπειτα! ἔπειτα! εἶπεν ὁ Πέρσηβαλ.

— Δὲν ἠκούσετε; ἐψιθύρισεν ὁ Ζάκης, οὗτινος τὰ μέλη ἐῤῥίγων· — ἡ φωνὴ αὐτὴ εἶναι φωνὴ ἀνθρώπου;

— Ἔπειτα, σοὶ λέγω, ἄθλιε! ἀνεβόησεν ὁ Φράγκης· — σὲ διατάττω νὰ ὁμιλήσῃς.

Ὁ Ζάκης συνέθλιψε σπασμωδῶς τὸ φαλακρὸν αὐτοῦ μέτωπον διὰ τῶν χειρῶν του ἵνα ἐνθυμηθῇ τὰς διαφυγούσας ἰδέας του, καὶ ἐπανέλαβε μετὰ δυσκολίας.

— Ἔπειπα Εὐγενέστατε; . . . ἐνθυμοῦμαι. . . . Τὰ μάτια τῆς κυρίας ἤλλαξαν τὸ βλέμμα των. . . . Ὁ Θεὸς νὰ μὲ φυλάξῃ! σὰν ἰδῇ κανεὶς ὅ,τι εἶδα ἐγὼ ἀπόψε, πρέπει νὰ κινδυνεύῃ ν' ἀποθάνῃ! . . . Μὲ συγχωρεῖτε, Εὐγενέστατε. . . . Ἐπειδὴ ὁ γιατρὸς τῆς Μὶς Τρέβωρ ἔλειπεν, ἐφώναξαν ἕνα ἄλλον ἐξοχώτατον, καὶ ὁ ἐξοχώτατος αὐτὸς εἶπεν ὅτι μία κρίσις. . . .

Ὁ Ζάκης δὲν ἐπεράτωσε τὸν λόγον αὐτοῦ, καὶ ἀφῆκεν ἑαυτὸν νὰ πέσῃ κατὰ γῆς.

Φωνὴ διαρκὴς, ὀδυνηρὰ καὶ ἀγρία ἀντήχησεν ἐκ τῆς κλίμακος.

Ὁ Φράγκης ἔκαμε κίνημα ὀργῆς, διότι οὐδὲν ἠδύνατο νὰ προξενήσῃ αὐτῷ ἐντύπωσιν τὴν στιγμὴν ταύτην εἰμὴ μόνον ἡ ἐκ τῶν ἐκφράσεων τοῦ Ζάκη προελθοῦσα βραδύτης.

Ὁ Στέφανος ἐκπεπληγμένος εἰς βαθμὸν ἀνέκφραστον ἠνέῳξε τὴν θύραν τοῦ δωματίου του. Ἤκουσεν ὡς τινα κρότον πεπνιγμένων ὀλολυγμῶν προερχόμενον ἐκ τοῦ δωματίου τῆς Ἄννης καὶ τῆς Κλάρης.

Ἔπειτα δὲ φωνὴ κλαυθμηρά, φωνὴ ἀνθρωπίνη, πεπνιγμένη ἠκούσθη ἄδουσα μὲ τόνον ἀνεκφράστου λύπης, στροφήν τινα συνήθη εἰς τὰ Σκωτικὰ ὦτα τοῦ νέου ἰατροῦ. — Ἡ στροφὴ αὕτη εἶχεν οὕτως.

Ὁ λαῖρδος τῆς Κιλλαρβανῆς
Εἶχε δυὸ κόραις νέαις,
Στὸν κόσμον δὲν εἶχε κανεὶς
Κόραις τόσον ὡραίαις.

Κεφ. ΚΑ'. — Ὁ Λαῖρδος.

Ὁ γέρων Ζάκης ἐξεπλάγη βεβαίως μεγάλως ἰδὼν ὅτι ὁ διάβολος ἐγίνωσκε τὸ ᾆσμα τοῦ λαίρδου τῆς Κιλλαρβανῆς, καὶ ἔψαλλεν αὐτὸ ἐν καθαρᾷ σκωτικῇ διαλέκτῳ. Ἀλλ' ἡ ἔκπληξίς του δὲν διήρκεσεν ἐπὶ πολύ, διότι τοῦ Φράγκη καὶ τοῦ Στεφάνου ἐξορμησάντων, ἔμεινε μόνος ἐν τῷ δωματίῳ, ὅπερ δὲν ἐρωτίζετο πλέον εἰμὴ διὰ τῆς λάμψεως τῆς ἑστίας.

Ἡ στιγμὴ αὕτη ὑπῆρξε τρομερωτάτη διὰ τὸν Ζάκην. Ἦτο εἰσέτι γονυπετὴς ἐν τῇ αὐτῇ θέσει εἰς ἣν εἶχε ῥίψει αὐτὸν ἡ τρομερὰ ἐκείνη φωνή. Ἠθέλησε νὰ ἐγερθῇ ἵνα ἀκολουθήσῃ τοὺς δύο φίλους· ἀλλά, πρᾶγμα τὸ ὁποῖον ἠδύνατο νὰ παγώσῃ τὸ αἷμα εἰς τὰς φλέβας, οἱ ἐπὶ τοῦ γραφείου δύο σκελετοὶ χρωματισθέντες αἵρνης ὑπὸ ἐρυθρωπῆς

λάμψεως, ἐφαίνοντο κινούμενοι κατ' αἰφνιδίους τιναγμούς. Οἱ βραχίονες, αἱ ἀνῆμαι αἱ ἐκ τῶν σανιδωμάτων κρεμάμεναι, ἐφαίνοντο ἔχουσαι ζωήν, καὶ ἔῤῥιπτον τὴν σκιὰν αὐτῶν μᾶλλον ἢ ἧττον μακρὰν, καὶ εἴτε ὑψοῦντο κινούμενοι δι' ὑπερφυσικῆς δυνάμεως, εἴτε κατέπιπτον ἐπὶ τοῦ τοίχου.

Ὁ Ζάκης ἔμεινε καρφωμένος ἐπὶ τοῦ τάπητος. Οἱ ὀφθαλμοί του ἐκ τοῦ τρόμου διασταλέντες, δὲν ἠδύναντο νὰ κλεισθῶσιν. Παρετήρει ἀκουσίως ἑαυτοῦ· παρετήρει ἀδιακόπως.

Οἱ σκελετοὶ ἠρυθρίων, ἐλευκαίνοντο καὶ ἔτρεμον.

Ἔπειτα δὲ δὲν ἦσαν πλέον σκελετοὶ τὰ ὅσα ἔβλεπεν, ἦσαν ἤδη τρομερὰ πράγματα παραγόμενα ὑπὸ τοῦ τρόμου του, ὀπτασίαι τρομεραὶ, φρικώδεις, τὰς ὁποίας δὲν δύναταί τις νὰ περιγράψῃ καθήμενος πρὸ τοῦ γραφείου ὑπὸ τὸ φῶς τοῦ ἡλίου, ἀλλὰ πρὸ τῶν ὁποίων ἕκαστος ἐῤῥίγησεν, εἴτε παιδίον εἴτε ἀνὴρ, τοὐλάχιστον ἅπαξ τοῦ βίου του κατά τινα νύκτα πυρετοῦ ἢ μοναξίας.

Ὁ Ζάκης ἔπαιχε μέχρι θανάτου· τὸ γυμνὸν κρανίον του ἐπλημμύρει ὑπὸ ἱδρῶτος· τὸ ταλαίπωρον γηραιὸν σῶμά του ἔτρεμε σπασμωδικῶς, ταραττόμενον ὑπὸ ἀγωνιώδους τρόμου.

Ἂν δὲν εἶχεν ἤδη γίνει ὡς παράφρων ὑπὸ τοῦ τρόμου, ὅτε οἱ δύο φίλοι κατέλιπον τὸ δωμάτιον, ἤθελεν ἴσως ἐννοήσει ὅτι ἡ σκοτεινὴ λάμψις τῆς ἑστίας μόνη ἔδιδεν εἰς τὰ προξενοῦντα τὸν φόβον του ἀντικείμενα τὴν ἐρυθρωπὴν ἐκείνην ὄψιν, καὶ ὅτι οἱ ἐκ διαλειμμάτων αἰφνίδιοι ἀπαυγασμοὶ τῆς φλογὸς ἤρκουν νὰ δώσωσι φαινόμενον ζωῆς εἰς τὰ ἄψυχα ταῦτα ἐστά· ἀλλ' ἤδη τὸ πνεῦμά του φρόδρως προσβληθὲν ἦτο ἀνίκανον νὰ σκεφθῇ.

Τρίστατο ὡς πραγματικὰ τὰ ἀποτελέσματα τῆς φαντασμηγορίας ταύτης. Ἤθελεν ἀποθάνει εἰς τὴν θέσιν του, ἂν, ὡς συνήθως συμβαίνει εἰς τοιαύτας περιστάσεις, ἡ ὑπερβολὴ αὕτη τοῦ τρόμου του δὲν ἤθελεν ἠλεκτρίσει αἴφνης τὴν νάρκωσιν αὐτοῦ.

Τῳόντι δὲ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ φόβος προέβη ἐν αὐτῷ εἰς τὸν ὀδυνηρότατον παροξυσμόν του, τὸ ἐκγαιανθράκων ἱκρίωμα τὸ ἐπικείμενον τῶν κιγκλίδων τῆς ἑστίας ὑποσκαπτόμενον βραδέως ὑπὸ τῆς προοδευούσης καύσεως, κατεβυθίσθη αἴφνης καὶ ἐξέπεμψεν εἰς τὸν σωλῆνα τῆς ἑστίας λάμψιν φλογερὰν συνοδευομένην ὑπὸ μυριάδων σπινθήρων. Ἐπὶ ἓν δευτερόλεπτον ὅλον τὸ δωμάτιον ἐφωτίσθη λαμπρῶς. Ἕκαστον ἀντικείμενον ἐφάνη διακεκριμένον, καὶ, ὡς εἶναι ἴδιον τῶν αἰφνιδίως ρωτιζομένων πραγμάτων τὸ νὰ φαίνωνται πλησιάζοντα εἰς τὸν ὀφθαλμὸν ὅστις τὰ παρατηρεῖ, ἡμικαλυπτόμενα ὑπὸ τῆς σκιᾶς, ὁ Ζάκης ἐνόμισεν ὅτι ἔβλεπε τοὺς σκελετοὺς ἐῤῥιμῶντας κατ' αὐτοῦ πανταχόθεν.

Ἠγέρθη ἔξω φρενῶν, κατέβη τὰς κλίμακας τρέμων, καὶ κινδυνεύων νὰ θραύσῃ τὸ κρανίον του, καὶ δὲν ἐστάθη εἰμὴ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ Οἴκου Δουβλέη, ὅπου ἐκάθησε κεκμηκώς.

Ὁ Φράγκης, ὡς προείπομεν, εἶχεν ἀκολουθήσει τὸν Στέφανον. Ἀμφότεροι εἰσῆλθον, ἔχοντες ἕκαστος λαμπάδα εἰς τὴν χεῖρα, εἰς τὸ δωμάτιον τὸ κατεχόμενον ποτε ὑπὸ τῆς Ἄννης καὶ τῆς Κλάρης Μακ-Φαρλάνη. Παρετήρησαν τὸ πρῶτον ἄνδρα τινὰ ἱστάμενον μεταξὺ τῶν δύο κλινῶν.

Ἦτο ὁ λαῖρδος Ἄγκος-μέλις ἐνδεδυμένος ὁ κατεῤῥάκωμένος χιτὼν αὐτοῦ ἔρερε κηλίδας αἵματος, αἵτινες ἐφαίνοντο πεπλυμέναι ὑπὸ προσῤῥάτου καταδύσεως εἰς τὸ ὕδωρ. Τὸ πᾶν ἐπ' αὐτοῦ ἦτο ἀταξία καὶ ἀλγηδών. Ἡ κόμη του ἦτο ἀνωρθωμένη περὶ τὸ μεμολυσμένον αὐτοῦ μέτωπον· ἀπεναντίας δὲ τὸ γένειόν του κατάῤῥεκτον, ἐκολλᾶτο εἰς τὴν παρειάν του, ὅθεν κατέπιπτε κατὰ βαρεῖς βοστρύχους ὑπὸ τὸν πώγωνα αὐτοῦ. Τὸ πρόσωπόν του, φέρον τὰ οὐλωθέντα ἴχνη ἐκ τῆς πάλης του κατὰ τοῦ Βωῦ-Λαντέρνα, εἶχε πρὸς τούτοις νέα σημεῖα, μώλωπας καὶ πληγάς, ἐφ' ὧν τὸ αἷμα δὲν ἔλαβε καιρὸν νὰ ξηρανθῇ. Ἡ ὠχρότης αὐτοῦ ἦτο μεγίστη, καὶ δάκρυα κατέῤῥεον βραδέως ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν του εἰς τὰ βαθέα κοιλώματα τῶν παρειῶν αὐτοῦ.

Ἰδὼν τοὺς δύο φίλους, ἔπαυσε τοῦ νὰ ψάλλῃ, καὶ δεικνύων ἀλληλοδιαδόχως τὰς δύο κενὰς κλίνας εἶπεν ἀπευθυνόμενος εἰς τὴν Στέφανον.

— Καὶ τὰς δύο! . . .

Ὁ Ἄγκος εἶχε τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ λογικόν του. Ἤρκεσεν ὁ ἠθικὸς κλονισμὸς ὁ προξενηθεὶς ὑπὸ τῆς αἰφνιδίου ἐμφανίσεως τοῦ Στεράνου καὶ τοῦ Φράγκη ἵνα διαλύσῃ τὴν τελευταίαν ὁμίχλην ἥτις ἐπεπόλαζε περὶ τὴν κλονουμένην φαντασίαν του. Ὁ πυρετὸς αὐτοῦ ἐξέλιπεν.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἔμενεν ἀπορῶν ἔκπληκτος. Ἐνόμιζεν ὅτι ἀνεγνώριζε τὸν θεῖόν του, ἀλλ' ἤθελε νὰ ἀμφιβάλλῃ. — Ὁ Πέρσηβαλ οὐδέποτε εἶχεν ἰδεῖ τὸν Ἄγκον Μακ-Φαρλάνην.

— Εἶχον ἐμπιστευθῇ τὰς δύο θυγατέρας μου εἰς τὴν ἀδελφήν μου, εἶπεν ὁ λαῖρδος μετά τινα σιωπὴν, τὴν ὁποίαν ὁ Πέρσηβαλ πολλάκις ἦτο εἰς τὴν ἀκμὴν τοῦ νὰ διακόψῃ ἵνα δείξῃ τὴν ἔκπληξίν του· — ἔρχομαι νὰ ζητήσω τὰς δύο θυγατέρας μου. . . . Φώναξε τὴν μητέρα σου, Στέφανε.

Ὁ Στέφανος ἔκαμε νεῦμα εἰς τὸν Φράγκην ἵνα ἀπομακρυνθῇ, ἀλλ' οὗτος δὲν ἐννόησεν ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ἐννοήσῃ. Τὸ βλέμμα του προσηλοῦτο ἐπιμόνως καὶ ἀκουσίως ἑαυτοῦ πρὸς τοὺς διαῤῥαφέντας χαρακτῆρας τοῦ ἀνδρὸς τούτου, ὅστις ἦτο ἀναμεμιγμένος εἴτε ἀθῶος εἴτε ἔνοχος εἰς τὴν ἀνάμνησιν τοῦ βδελυροῦ κακουργήματος τοῦ πραχθέντος ἐν τοῖς ὑπογείοις τῆς Παναγίας τῆς Κρέβης ἐπὶ τῆς ταλαιπώρου Ἀῤῥιέτης· διότι ὁ Ἄγκος εἶχεν εἰπεῖ ἀρκετὰ ὥστε ὁ Φράγκης δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν παραγνωρίσῃ.

— Εἰπὲ εἰς τὴν μητέρα σου, ἐπανέλαβεν ὁ λαῖρδος μετά τινος αὐστηρᾶς γαλήνης, ὅτι ἀπὸ ἑνὸς καὶ ἐπέκεινα ἔτους δὲν ἐνηγκαλίσθην τὰς δύο θυγατέρας μου. . . . Ἡ Κλάρη πρέπει νὰ ἦναι ὡραιοτάτη. . . . Ἡ Ἄννα ὁμοιάζει πρὸς τὴν ταλαίπω-

ρον Ἄμην μου, ἡ ὁποία ἀπέθανε, νομίζω; ... Πήγαινε, Στέρανε Μακ-Νάβη, πήγαινε, ἀνεψιέ μου! — διότι δὲν ἠμπορῶ νὰ ὑπηρετήσω ὅτι αἱ θυγατέρες μου ἀνηρπάγησαν, ἐχάθησαν, ὡς ἐροβούμην, ἀφοῦ σὲ βλέπω ἥσυχον καὶ γαλήνιον εἰς τὴν οἰκίαν τῆς μητρός σου.

— Ἡ μήτηρ μου πάσχει, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος, καὶ αἱ κατηγορίαι σας ἤθελον τὴν φωνεύσει.

— Ἄ! πάσχει! εἶπεν ὁ Ἄγκος, οὕτινος ἡ φωνὴ ἠλαττώθη· — πάσχει ὅσον ἐγώ;... Τὰς εἶδεν εἰς τὴν κοιτίδα των;... Ὁ Θεὸς τὴν ἐκράτησε, προσπλωμένην ὑπὸ τοῦ πυρετοῦ ἐπὶ κλίνης ὀδυνηρᾶς καθ' ἣν στιγμὴν ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ καὶ νὰ προσφέρῃ βοήθειαν;... Ἔπειτα δέ....

Ὁ Ἄγκος ἔφερε τὴν χεῖρά του ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ· λάμψις παραφρουσύνης ἐφάνη πάλιν ἐπὶ τος ὀφθαλμοῦ του.

— Ἔπειτα δὲ, ἐξηκολούθησε νὰ λέγῃ κύπτων τὴν κεφαλήν, — ἡ συνείδησίς της φωνάζει εἰς αὐτὴν νύκτα καὶ ἡμέραν καθὼς εἰς ἐμέ. « Τοῦτο εἶναι τιμωρία τοῦ Θεοῦ!... »

Ὁ Στέφανος ἐστράφη ζωηρῶς πρὸς τὸν Πέρσηβαλ.

— Φίλε, τῷ εἶπε διὰ φωνῆς βραχείας καὶ στα θερᾶς, — δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ μείνῃς ἐνταῦθα. Αἱ ὑποψίαι σου, ἂν ἔχῃς ἀκόμη τοιαύτας, δέν σοι δίδωσι τὸ δικαίωμα νὰ ἀκούσῃς ἐξομολόγησιν, τὴν ὁποίαν ἡ παραφροσύνη θέλει ἐμπνεύσει εἰς τὸν γέροντα τοῦτον.... Ὅ,τι καὶ ἂν ἔπραξε, — καὶ ἂν ἐγένετο ἔνοχος εἰς ἔγκλημα! — ἡ οἰκία μου εἶναι ἄσυλον ἀπαραβίαστον.

Ἠκονὴ ἐρυθρότης ἐπεράνη ἐπὶ τῶν παρειῶν τοῦ Φράγκη.

— Σὲ ζητῶ συγγνώμην, Στέρανε, ἐψιθύρισεν· ἡ ταραχὴ εἰς ἣν μὲ ἔρριψεν ἡ ἐπιστολὴ αὕτη.... καὶ ἡ ἀνάμνησις τῆς ταλαιπώρου ἀδελφῆς μου... Ἀλλὰ δὲν ἐπιμένω νὰ μάθω τὰ μυστικὰ τοῦ συγγενοῦς σου....

Ὁ Στέρανος συνέθλιψε τὴν χεῖρά του, ἐνῷ διευθύνετο πρὸς τὴν θύραν. Πρὶν ὑπερβῇ τὸ κατώφλιον, ὁ Φράγκης ἐστάθη, καὶ παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτὶ τὸν Μακ-Νάβην. Τὴν στιγμιαίαν ἔκφρασιν τῆς ταραχῆς, ἥτις ἐφάνη ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ διεδέχθη σοβαρὰ καὶ βαθεῖα μελαγχολία.

— Ὑπάγω νὰ ἴδω μόνος μου, εἶπεν, ἂν ἡ ἀμυδρὰ ἐλπὶς, ἥτις μοὶ μένει, κύζησεν ἢ ἐξέλιπεν... Πίστευσόν με, Στέρανε, τὸ μυστικὸν τῆς ἐκδικήσεώς μας εἶναι εἰς χεῖρας τοῦ ἀνθρώπου τούτου.... Ὑπερασπίσθητι αὐτὸν κατὰ πάντων· ἀλλ' ἐκ τῶν ἀποκαλύψεών του χρειάζομαι ὅσας μοὶ ἀνήκουσι, μὲ ἔννοιες!... Τὰς ἀπαιτῶ.

— Μὰ τὴν τιμήν μου σοὶ λέγω, θὰ μάθῃς πάντα τὰ περὶ τῆς Μὶς Ἀρτέμιδος, ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος.

Ὁ Φράγκης ἐξῆλθεν ἔχων εἰς χεῖρας τὴν ἀνεωγμένην ἐπιστολὴν τῆς Μὶς Ἀρτέμιδος Στεύαρτης. Τὴν δ' ἑτέραν ἐπιστολήν, ἣν ἔρριψεν ὁ γέρων Χάκης, ὁ Φράγκης εἶχε θέσει ῥεμβάζων ἐν τῷ θυλακίῳ αὐτοῦ, καὶ δὲν ἐσυλλογίζετο πλέον περὶ αὐτῆς. — Ἡ ἐπιστολὴ αὕτη γραφεῖσα τὴν προτεραίαν ὑπὸ τῆς λαίδης Ὠφελείας καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιὸ-Σάντου, προσεκάλει τὸν Πέρσηβαλ περὶ τὴν ἐννάτην ὥραν πρὸ τοῦ θεάτρου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου. — Ἦσαν δὲ τότε ἐννέα ὧραι καὶ ἡμίσεια.

Ὁ Φράγκης εἰσώρμησεν εἴς τινα ἅμαξαν, καὶ διέταξε νὰ φέρωσιν αὐτὸν εἰς τὸ μέγαρον τῆς λαίδης Στευάρτης ἵνα μάθῃ ὁ ἴδιος τὰς λεπτομερείας, τὰς ὁποίας δὲν ἠδυνήθη νὰ λάβῃ παρὰ τοῦ Ζάκη.

Ὁ δὲ Στέρανος ἐπανῆλθε πρὸς τὸν θεῖόν του, ὃν εὗρε καθήμενον παρὰ τὴν κλίνην τῆς Ἄννης. Ὁ λαίρδος εἶχε τὰς χεῖρας συνεσταυρωμένας ἐπὶ τοῦ ἐραπλώματος· ἡ κεφαλή του ἦτο κεκλιμένη. Ἐν τοιαύτῃ θέσει ὢν εἶχεν ἐστραμμένην τὴν ῥάχιν πρὸς τὸν Στέφανον, ἀλλ' οὗτος ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ ἐκ τῆς καταβεβλημένης αὐτοῦ στάσεως, ὁπόση θλῖψις ὑπῆρχεν ἐν τῇ ψυχῇ καὶ ἐπὶ τοῦ προσώπου του.

Ὁ Στέφανος δὲν εἶχε περιμείνει τὴν εἰδοποίησιν τοῦ Πέρσηβαλ ἵνα συλλογισθῇ ὅτι ἡ ὥρα τῆς ἀποκαλύψεως εἶχεν ἐλθεῖ. Ἀλλὰ τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ πνεῦμά του δὲν ἐρρόντιζε περὶ ἐκδικήσεως, καὶ μία λέξις διαφυγοῦσα ἐκ τῶν ἐδόντων τοῦ λαίρδου, ἐξῆπτεν ἐκτὸς πάσης ἄλλου αἰσθήματος, τὴν ἐπιθυμίαν αὐτοῦ τοῦ νὰ μάθῃ τὴν τύχην τῆς Κλάρης. Τὸ μῖσος αὐτοῦ κατὰ τοῦ Ῥιο-Σάντου, μῖσος ἐκ φυσικῆς ὁρμῆς καὶ ἐκ σκέψεως ὕβρα προσερχόμενον ὑπερχύρει εἰς τὸν ἔρωτα καὶ εἰς τὴν ἐπιθυμίαν τοῦ νὰ μάθῃ. Ματαίως ἤθελέ τις ζητήσει ἐν αὐτῷ τὴν ὥραν ταύτην τὴν ἀταραξίαν τῆς ὁποίας τὰ ἐξωτερικὰ σημεῖα ἔμενον ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ἡ καρδία αὐτοῦ ἔπαλλε σφοδρῶς, ὡσανεὶ ἤθελεν ἐξορμήσει εἰς τὰ ἔξω.

Οὐχ ἧττον ὅμως διετήρει εἰσέτι ἀρκετὴν ἐκ τῆς φυσικῆς αὐτοῦ φρονήσεως ὥστε δὲν ἐπέμβαινεν ἄνευ προφυλάξεως εἰς θέμα δυνάμενον νὰ βυθίσῃ πάλιν τὸ πνεῦμα τοῦ λαίρδου εἰς τὴν μόλις διαλιθεῖσαν ὁμίχλην. Ὁ Στέρανος εἶχε λάβει καιρὸν νὰ ἐξετάσῃ τὴν κατάστασιν τοῦ Ἄγκου, καὶ πρὸς τούτοις ἐγίνωσκεν ὅτι ὁποιουδήποτε εἴδους συγκίνησις, αἴφνης κορυφωθεῖσα, ἠδύνατο νὰ ἐπιφέρῃ τινὰ τῶν παραφορῶν ἐκείνων, αἵτινες καὶ ἄνευ οὐδεμιᾶς ἀσθενείας ἐξετείνοντο ὡς πυκνὸν κάλυμμα ἐπὶ τοῦ πνεύματος τοῦ θείου αὐτοῦ.

— Μακ-Φαρλάνη, εἶπεν, εἶσθε μόνος μετὰ τοῦ υἱοῦ τοῦ ἀδελφοῦ σας.

Ὁ Ἄγκος ἐστράφη βραδέως πρὸς αὐτὸν καὶ τὸν ἐθεώρησε προσεκτικῶς ἐπί τινας στιγμὰς ἐν σιωπῇ.

— Εἶσαι ἤδη ἀνήρ, ἀνεψιέ μου, ἐψιθύρισε· — τοὐλάχιστον ἔχεις ἀνάστημα ἀνδρός.... Δέν σε παρετήρησά ποτε.... Ὁμοιάζεις μὲ τὸν πατέρα σου... Ἀλλ' ὁ Μακ-Νάβης, ὁρκίζομαι εἰς τὴν

μνήμην του, ποτὲ δὲν ἤθελεν ἐγκαταλίπει δύο ταλαίπωρα κοράσια ἐμπιστευθέντα εἰς αὐτόν.

— Θεῖέ μου! Θεῖέ μου! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Στέφανος, ἡ λύπη σὲ καθιστᾷ ἀδικώτατον! Ἀγαπῶ τὴν Ἄνναν ὡς ἀδελφὴν καὶ τὴν Κλάρην περισσότερον ἐμαυτοῦ.... Ἀλλ' ἐν ὀνόματι τοῦ οὐρανοῦ, μὴ ἀργῇς περισσότερον, καὶ εἰπέ μοι τί ἔγειναν.

— Τί ἔγειναν! ἐπανέλαβεν ὁ λαίρδος, οὗτινος τὸ ὠχρὸν πρόσωπον ἐγένετο ὑπέρυθρον· — ἄ! τί ἔγειναν!... Τί ἔγεινεν ὁ πατήρσου ἀνεψιέ μου;... Τὰς εἶδον εἰς τὴν λέμβον, — καὶ τὰς δύο... καὶ δὲν ἠδυνήθην νὰ τὰς βοηθήσω!

Ὁ Ἄγκος ἔδειξε τὴν ὑπερμεγέθη οὐλλην τῆς πληγῆς, τὴν ὁποίαν τὸ κτύπημα τοῦ Βώδη εἶχεν ἀφήσει ἐπὶ τοῦ μετώπου του, καὶ ἥτις δὲν εἶχε κλεισθῇ εἰσέτι.

— Ὁ Θεός με ἔκαμε γέροντα πρὸ τοῦ καιροῦ μου, ἐπανέλαβεν· — αἱ θυγατέρες μου ἦσαν ἐνώπιόν μου, καὶ δὲν εἶχον εἰμὴ ἕνα μόνον ἄνθρωπον νὰ πολεμήσω....

— Ποῖον ἄνθρωπον! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Στέφανος.

— Ἴσως τὸν γνωρίζω, ἀπεκρίθη ὁ λαίρδος· — διότι γνωρίζω πολλοὺς φωνεῖς, ἀνεψιέ μου.... Ἀλλ' ὁ πυρετὸς διετάραξε τὴν μνήμην μου.... Ἐνθυμοῦμαι μόνον τὸ γλυκὺ πρόσωπον τῆς ταλαιπώρου μου Ἄννης, ἥτις ἐκοιμᾶτο ἀνεστραμμένην ἔχουσα τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τῶν σανίδων τῆς λέμβου, καὶ τὴν φωνὴν τῆς ὡραίας μου Κλάρης... διότι ἡ φωνή της, ἀνεψιέ μου, ἀπέστρεψε τὴν προσοχήν μου, καθ' ἣν στιγμὴν ἔμελλον νὰ βυθίσω τὸ δίρκι μου εἰς τὸ στῆθος τοῦ ἅρπαγος.... Τὸ ἐνθυμοῦμαι τοῦτο!

Σιωπὴ ἠκολούθησεν εἰς τοὺς λόγους τούτους. — Ὁ Στέρανος ἦτο ἐν ἀπελπισίᾳ, διότι προφανῶς ὁ λαίρδος ἠγνόει τὴν τύχην τῶν δύο θυγατέρων αὐτοῦ. Ἀλλ' ὅμως εἶχεν ἰδεῖ αὐτὰς, καὶ αἱ πληροφορίαι του ἠδύναντο νὰ δείξωσι τὰ ἴχνη των, ὑποτεθέντος ὅτι ἠδύνατο ἢ ἤθελε νὰ ἐξαγγελθῇ ἀκριβῶς. Ἐνῷ ὁ Στέφανος ἐζήτει νὰ εὕρῃ τρόπον νὰ ἐρωτήσῃ τὸν θεῖόν του, χωρὶς νὰ αὐξήσῃ τὴν ταραχὴν ἥτις ἐπεκράτει εἰς τὸ τεταραγμένον πνεῦμά του, οὗτος ἀνέλαβε τὸν λόγον.

— Θὰ ἐπιστρέψω εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Φέργου, εἶπεν.

— Τοῦ Φέργου! ἐπανέλαβε ναιρῶς ὁ Στέφανος, εἰς τοῦ ὁποίου τὴν μνήμην τὸ ὄνομα τοῦτο ἐπανήγαγε τὴν διήγησιν τοῦ Πέρσηβαλ καὶ τὰ ὄργια τῶν ὑπογείων τῆς Κρέβης.

Ἐν τούτοις ὁ λαίρδος ἐξηκολούθει λέγων·

— Ὁ Φέργος εἶναι παντοδύναμος, καὶ μὲ ἀγαπᾷ.... Θὰ περιμείνω πρὶν τὸν φονεύσω νὰ μοὶ ἀποδώσῃ τὰς θυγατέρας μου... ἂν αἱ θυγατέρες μου δὲν ἀπέθανον... διότι πάλιν εἶδον σήμερον τὴν Ἄνναν μου.... καὶ τὰ ὄνειρα ποτὲ δὲν μοι δεικνύουσιν εἰμὴ τοὺς νεκροὺς ἢ τοὺς μέλλοντας ν' ἀποθάνωσιν....

— Ποῦ τὴν εἶδες, θεῖέ μου; ἠρώτησεν ὁ Στέφανος.

— Δὲν ἠξεύρω.... Τοιουτοτρόπως εἶδον τὸν ἀδελφόν μου Μακ-Νάβην τὴν νύκτα καθ' ἣν ἐφονεύθη.... Ἰδού! ἰδού! ἰδού! ἐπρόφερε τρὶς ἐξακοντίζων τὸ πεπλανημένον βλέμμα του εἰς τὸ κενόν· — βλέπω τὸν Φέργον ἀποθνήσκοντα.... Ἄ! πολλὰς φορὰς τώρα τὸν βλέπω τοιουτοτρόπως!...

Ὁ Ἄγκος ἠγέρθη· τὸ τεταραγμένον αὐτοῦ πρόσωπον ἐξέφραζε βαθεῖαν ἀποστροφήν. Ὁ Στέφανος θελήσας νὰ λάβῃ τὸν σφυγμόν του, ἀπεκρούσθη ἀποτόμως. Ὁ πυρετὸς ἐπανήρχετο.

— Σιώπα, ἀνεψιέ μου, σιώπα, ἐπανέλαβεν ὁ λαίρδος χαμηλῇ τῇ φωνῇ, καὶ στριζόμενος εἰς τὴν κλίνην τῆς Ἄννης. — Δὲν πρέπει νὰ μάθῃ ὁ ἀδελφός μου Φέργος ὅτι θέλω νὰ τὸν φονεύσω.... Δὲν ἤθελε τότε μοὶ ἀποδώσει τὰς θυγατέρας μου...

— Ἠξεύρεις λοιπόν... ἠθέλησε νὰ εἴπῃ ὁ Στέφανος.

— Σιώπα! ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγκος μετ' ἐμφάσεως· — ὁ ἀδελφός μου εἶναι γενναῖος καὶ μέγας. Ἐνθυμοῦμαι τώρα ὅτι ποτὲ διῆλθε πολλὰς ἡμέρας καὶ νύκτας παρὰ τὸ προσκεφάλαιόν μου.... διότι εἰς τὴν οἰκίαν του, — τώρα ἐνθυμοῦμαι ὅλα ταῦτα, — ἐζήτησα ἄσυλον ἐξελθὼν ἐκ τοῦ Ταμέσεως... τὴν πρώτην φορὰν ὅτε ἐκινδύνευσα νὰ ἀπολεσθῶ εἰς τὸν Τάμεσιν.... Τὴν δευτέραν φορὰν... ἦτο πρὸ ὀλίγου.... Ἄκουσον, ἄκουσον, ἀνεψιέ μου, ἐνόσω ἀκόμη ἡ κεφαλή μου εἶναι ἥσυχος... τὰ δύο δυστυχῆ ἀγγελάκια ἐφέρθησαν, δὲν ἠξεύρω πῶς, πρὸ ὀκτὼ ἡμερῶν εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου*, εἰς τοὺς Ἀγροὺς τοῦ Νεοῦ.... Ἔκτοτε εἶδον ὡς δέματα μαλλίου ῥιπτομένας εἰς λέμβον... ἐπῆδησα διὰ τοῦ παραθύρου... ὁ Τάμεσις ἦτο ψυχρός.. ὁ ἄνθρωπος ὅστις ἀπήγαγεν αὐτὰς μὲ ἐνίκησε.... Σήμερον τὸ πρωὶ ἐπέστρεψα εἰς τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου*, καὶ ἐζήτησα τὰ τέκνα μου... τὰ δύο προσφιλῆ μου κοράσια, τὰ ὁποῖα ἡ Ἄμη μοὶ ἐνεπιστεύθη ἀποθνήσκουσα, ἀνεψιέ μου... Ἐνθυμεῖσαι τὴν Ἄμην Μακ-Φαρλάνη; πόσον ἦτο ἁγία καὶ ὡραία!... Ἄ! ἀ! ὁ Γρούρρης καὶ ἡ σύζυγός του ἤρχισαν νὰ γελῶσιν, ὅτε ἐζήτησα τὰ τέκνα μου... νὰ γελῶσιν, ἀνεψιέ μου... νὰ γελῶσι... νὰ γελῶσιν!

Ὁ Ἄγκος ἀνωρθώθη καθ' ὕψος τὸ ὕψος τοῦ ἀναστήματός του. Ἡ φλογώδης κόρη τοῦ ὀφθαλμοῦ του περιεστρέφετο κυκλοτερῶς ἐν τοῖς σπασμωδικῶς διατεταμένοις βλεφάροις αὐτοῦ· οἱ γρόνθοι αὐτοῦ ἦσαν κεκλεισμένοι καὶ οἱ ὀδόντες του συνεθλίβοντο τρίζοντες.

— Νὰ γελῶσιν!!! ἐφώναξε διὰ τελευταίαν φορὰν μετὰ τρομερᾶς ἐκρήξεως φωνῆς. Ἔπειτα δὲ ἀρχίσας νὰ ὁμιλῇ χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἤμεθα εἰς τὸ δωμάτιον ὅπου εἶναι ἡ ἀπή, ἐξηκολούθησε λέγων, ὡσανεὶ ὁ Στέφανος ἐγίνωσκε τὰ κατὰ τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου*· — καὶ οἱ τρεῖς... ὁ Γρούρρης ἐγέλα, ἡ σύζυγός

του ἐγέλα· ἐγὼ δὲ εἶχον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν μου δάκρυα ἄτινα μὲ κατέκαιον. . . . Ἤμην εἰς τὸ μέρος ἔνθα εἶχον εὑρεῖ τὸ κεντημένον χειρόμακτρον τῆς Κλάρης. Ὁ Γρούφφης ἔπαιζε μὲ τὴν μάχαιράν του διὰ νὰ μὲ φοβήσῃ· ἡ μέγαιρα ἔπαλλε τὸ σκάλευθρον τῆς ἑστίας. . . . Ὦ! ἀνεψιέ μου, καὶ σὺ δὲν ἤθελες κάμει ὡς ἐγώ;

— Τί ἔκαμες, κύριε; εἶπε τραυλίζων ὁ Στέφανος.

Ὁ λαῖρδος ἀπέσυρε τὸν χιτῶνα αὐτοῦ, καὶ ἀπεκάλυψε τὸ στῆθός του φέρον πολλὰς πληγὰς μαχαίρας γενομέναι ὑπὸ χειρὸς ἀγυμνάστου· ἔπειτα δὲ ἔδειξεν ὑπὸ τὴν κόμην του μεταξὺ ἀρχαίων τραυμάτων, τραῦμά τι ὅλως πρόσφατον, — καὶ ἐπανέλαβεν.

— Ἐδὼ ἡ μάχαιρα, ἐκεῖ τὸ σκάλευθρον . . . Ἐγὼ ἔθεσα τὴν δεξιάν χεῖρά μου εἰς τὴν κόμην τοῦ Γρούφφη, τὴν ἀριστεράν μου, εἰς τὴν κόμην τῆς συζύγου του, καὶ ἐκτύπησα τὰς δύο κεφαλάς των τὴν μίαν κατὰ τῆς ἄλλης, τοιουτοτρόπως, ἀνεψιέ μου! . . .

Ἔκαμε δὲ κίνημα ὅπερ ἐνύησε κάλλιστα ὁ Στέφανος.

— Ἤμην ἰσχυρὸς τὴν στιγμὴν ἐκείνην, ἐξηκολούθησε λέγων· ὦ! ναί . . . ἰσχυρότατος! . . . Αἱ κεφαλαὶ ἔτριζαν ὡς δύο κολοκύνθαι θραυόμεναι. . . . Τὸ καταλαμβάνεις τοῦτο, ἀνεψιέ μου; . . . Ὁ ἀνὴρ καὶ ἡ σύζυγος δὲν ἐξέπεμψαν οὐδεμίαν φωνήν.

Ὁ Στέφανος ὠπισθοδρόμησε πολλὰ βήματα.

— Μήπως τοὺς ἐφόνευσας; ἐψιθύρισεν.

— Ἀπεκοιμήθην μεταξὺ τῶν δύο, ἀνεψιέ μου, εἶπεν ὁ Ἄγκος ἀντὶ νὰ ἀποκριθῇ, διότι ἤμην κατακεκμηκὼς, καὶ ὅλον τὸ σῶμά μου δὲν ἀποτελεῖ εἰμὴ μίαν πληγήν. . . .

— Ἀλλ' ἦσαν μόνον πληγωμένοι, δὲν εἶναι ἔτσι; ἠρώτησε πάλιν ὁ Στέφανος.

— Ἰδέ! ἀπήντησεν ὁ Ἄγκος· ἰδέ, ἀνεψιέμου! . . . Δύναταί τις νὰ ζήσῃ ἔχων τόσας πληγάς;

Ταῦτα δὲ λέγων ἔψαυε τὸ κρανίον καὶ τὸ στῆθος αὐτοῦ εὑρίσκων τῳόντι παντοῦ ἀρχαίας οὐλὰς ἢ πρόσφατα τραύματα. Ὁ Στέφανος τὸν ἐπλησίασε.

— Θὰ δέσω τὰς πληγάς σου, εἶπεν.

Ὁ Ἄγκος ἐξέπεμψε καγχασμὸν ἀναισθήτου εὐθυμίας.

— Ὦ! ὦ! νὰ μοῦ δέσῃς τὰς πληγάς! ἀνεβόησεν· — ἔχεις οἶνον τῆς Γαλλίας, Μακ-Νάβη. . . . Ἄλλοτε ἤμην εὔθυμος φιλοπότης! . . . Τί με μέλει διὰ τὸ αἷμα τὸ ὁποῖον χάνω, ἀφοῦ ὅσον μοὶ μένει εἶναι ἀκόμη θερμόν! . . . Ἄ! βλέπεις, ἀνεψιέ μου, μοὶ μένει ἀκόμη ἀρκετὸν αἷμα ὥστε νὰ φονεύσω τὸν Φέργον. . .

Διέκοψε δὲ τοὺς λόγους αὐτοῦ καὶ ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ μετώπου του.

— Καὶ εἴθε, ἐπανέλαβε χαμηλῇ τῇ φωνῇ, τὸ αἷμά μου νὰ πήξῃ ἐντὸς τῶν ὀλεβῶν μου πρὶν λάβω καιρὸν νὰ τὸν φονεύσω! Τὸ ἠξεύρεις, ἀνεψιέ μου; ἡ ἐκτελεσθεῖσα ἐκδίκησις εἶναι γλυκὺ προσκεφάλαιον. . . . Ἐκοιμήθην ὅλην τὴν ἡμέραν. . . Ἀπόψε, ὅτε ἐξύπνησα, ἡ σελήνη εἰσέρχετο διὰ τοῦ ἀνοικτοῦ παραθύρου εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ ξενοδοχείου τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου*· ἡ σελήνη ἐρώτιζεν ἐκ δεξιῶν μού τὸ ὠχρὸν πρόσωπον τοῦ μαστρο-Γρούφφη, ἐξ ἀριστερῶν μου τὸ τεθραυσμένον μέτωπον τῆς συζύγου του.

— Τοὺς ἐφόνευσας λοιπόν; εἶπεν ὁ Στέφανος.

— Σιώπα, Μακ-Μάβη . . . Δὲν μετεχειρίσθην οὔτε δηλητήριον οὔτε σχοινίον, οὔτε σίδηρον. . . . Τοῦτο δὲν εἶναι φόνος! . . . Ἔπειτα δὲν ἐγέλασαν καὶ οἱ δύο, οἱ ἀχρεῖοι, ὅτε ὡμίλουν εἰς αὐτοὺς περὶ τῶν δύο ταλαιπώρων θυγατέρων, τὰς ὁποίας αὐτοὶ ἐπώλησαν! . . . Τότε ἦτο ἡ σειρά μου νὰ γελῶ, — καὶ ἡ σελήνη ἐγέλα μαζῆ μου, ἀνεψιέ μου! — Ἄ! . . . καὶ ἡ σελήνη ἔκαμε νὰ γελῶσι τὰ δύο λευκὰ στόματά των ἄτινα δὲν ἀνέπνεον πλέον. . . . Ἐρρίφθην, διότι ἐκείμην μεταξὺ δύο κολασμένων!

Ὁ Ἄγκος ἀνετριχίζε. — Ὁ Μακ-Νάβης ἤκουεν αὐτὸν ἀκατασχέτως κυριευθεὶς ὑπὸ τῆς παραδόξου ταύτης διηγήσεως, καὶ ἔχων ἀόριστόν τινα ἐλπίδα τοῦ νὰ ἀκούσῃ αἰφνίδιον ἀποκάλυψιν. . . .

— Ναί, εἶναι κολασμένοι! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ λαῖρδος, κολασμένοι καὶ οἱ δύο, καὶ εἰς μέρος τι κατά τινα γωνίαν τοῦ δωματίου ὅπου δὲν ἔφθανεν ἡ ὠχρὰ λάμψις τῆς σελήνης ἔβλεπον διαστελλομένην καὶ ἐρυθριῶσαν τὴν φλογώδη κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ τοῦ Σατανᾶ. . . .

Ἐγὼ ὅστις εἶμαι εἰς τὸν ᾅδην, ἀνεψιέ μου, φροβοῦμαι τὸν δαίμονα. . . . Ἠξεύρω ὅτι μὲ περιμένει, καὶ ὁ ὀφθαλμὸς τῶν ὀνείρων μοὶ τὸ δεικνύει συχνότατα πλανώμενος ὑπεράνω τῆς κοίτης μου.

Ἀνύψωσα τὸν καταβράκτην διὰ τοῦ ὁποίου ἡ Κλάρη καὶ ἡ Ἄννα κατεβιβάσθησαν εἰς τὴν λέμβον. Ἡ κεφαλή μου ἦτο περλογισμένη. . . . Εἶδον, — ἦτο ἐκ τοῦ πυρετοῦ, Μακ-Νάβη; — εἶδον τοὺς βραχίονας τῶν δύο πτωμάτων νὰ ἐκτείνωνται καὶ νὰ μὲ ἁρπάζωσιν. . . . Ὁ Σατανᾶς ἐξέπεμψε κραυγὴν εἰς τὴν σκιάν. . . . καὶ ἐπέσαμεν καὶ οἱ τρεῖς εἰς τὸν ποταμόν.

Ὁ ποταμὸς ἐσπινθηροβόλει. Ἡ σελήνη ἔθετεν ἐπ' αὐτοῦ ἄπειρα ἀργυρώδη ἔντομα τὰ ὁποῖα ἐχόρευον περὶ τὸν ὀφθαλμόν μου μὲ καθίστων τρελλόν. Ἐκολύμβων, ἐκολύμβων,—ἀλλὰ καὶ ὁ Γρούφφης ἐκολύμβα καὶ ἡ μέγαιρα ἐκολύμβα καὶ αὐτὴ· ἤμην μεταξὺ αὐτῶν τὰ παγωμένα σώματά των ἤγγιζον τὸ σῶμά μου. . . . Ὦ! καὶ ἄλλα πτώματα ἔπλεον ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐντόμων τοῦ ποταμοῦ. . . . Ὑπῆρχον ἡ Ἄννα καὶ ἡ Κλάρη φερόμεναι ἐπὶ τοῦ ὕδατος περιβεβλημέναι μακρὰ καὶ λευκὰ καλύμματα καὶ συγκρατούμεναι ἐνηγκαλισμέναι. . . Καὶ ὁ Μακ-Νάβης, — ὁ πατήρ σου, τέκνον! — τοῦ ὁποίου ἡ καρδία ἦτο αἱμοσταγής, καὶ ἔκαμνεν ἐρυθρὸν τὸ ὕδατος. . . . Καὶ ὁ Φέργος, ὁ ἕτερος ἀδελφός μου, μὲ τὴν ὡραίαν μέλαιναν κόμην του περὶ τοῦ ὠχροῦ μετώπου αὐτοῦ . . . καὶ ἄλλοι ἀκόμη, καθ' ὅσον ἠδύνατο νὰ ὀθήσῃ ἡ ὅρασίς μου. . . .

Πανταχοῦ πτώματα προσφιλῆ, πέριξ τῶν ὁποίων ἔπαιζον εὐθύμως μυριάδες σπινθήρων.

Ἐκολύμβων, ἐκολύμβων! . . . Ἤλπιζον νὰ φύγω. Ἀλλ' ἀδύνατον! . . . Ἂν ἔκλειον τοὺς ὀφθαλμούς διὰ νὰ μὴ βλέπω πλέον, ἠσθανόμην τὸν βραχίονα τῶν νεκρῶν ἐπὶ τοῦ βραχίονός μου, τὴν πλευρὰν τῶν νεκρῶν παρὰ τὰς πλευράς μου. . . . Ἂν ἐστεκόμην, ἐστέκοντο, καὶ μὲ περισκύκλουν, προσηλοῦντες ἐπ' ἐμὲ τὰς κόγχας αὐτῶν ἐντὸς τῶν ὁποίων δὲν ὑπῆρχον ὀφθαλμοί. . . .

Ὁ ἰδρὼς ἔρρεε κρουνηδὸν ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ λαίρδου, ὅστις ἐπνευστία.

— Δὲν ἦτο ὁ πυρετός, ἐπανέλαβε διὰ φωνῆς ἔτι ἀσθενεστέρας. — Ὦ! ὄχι, εἶδον ταῦτα πάντα, ἀνεψιέ μου. . . . Ἔπασχον . . . ἀλλὰ τὸ αἷμα τῆς καρδίας τοῦ Φέργου ἔκαμεν ἐρυθρὸν τὸ ὕδωρ πέριξ ἐμοῦ . . . πανταχοῦ ὑπῆρχεν αἷμα . . . σῖμα ἐρυθρόν. . . θάλασσα αἵματος.

Ἔλεος, ἔλεος, Φέργε! . . . ἔλεος, ἀδελφέ μου! . . .

Ὁ Ἄγκος ἐγονυπέτησε, καὶ ἔτεινε τοὺς βραχίονας πρὸς τὰ ἐμπρός.

— Ἔλεος! ἐψιθύρισε πάλιν μετὰ φρίκης καὶ ἀπελπισίας.

Ἔτειτα δὲ ἀφήσας τὰς χεῖρας αὐτοῦ νὰ καταπέσωσι κατὰ μῆκος τοῦ σώματός του, καὶ προσηλῶν ἐπὶ τοῦ Στεφάνου τοὺς ἀποκτηνωθέντας ὀφθαλμούς του, προσέθηκεν ἀποτόμως·

— Ἔπειτα! . . . ἰδοὺ τί συνέβη, ἀνεψιέ μου. . . . Ὁ δαίμων ἔθηκε μέλαν ὕφασμα ἐπὶ τῆς σελήνης· οἱ σπινθῆρες καὶ τὸ αἷμα ἔγειναν ἄφαντα ἐκ τῶν βλεμμάτων μου . . . δὲν εἶδον πλέον εἰμὴ τὰς ὠχρὰς σκιὰς τῶν νεκρῶν νὰ φεύγωσιν ἐπὶ τοῦ μέλανος ὕδατος. . . . Ἠθέλησα νὰ κολυμβήσω ἀκόμη,— ἀλλ' οἱ κολασμένοι ἐρρίφθησαν κατ' ἐμοῦ. . . . Οἱ πόδες καὶ αἱ χεῖρές μου ἀπελιθώθησαν ὑπὸ τὴν ψυχροτάτην σύνθλιψιν αὐτῶν . . . καὶ τὸ ὕδωρ ἐκλείσθη πάλιν ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς μου.

Ἐπεθύμουν πολὺ νὰ ἀποθάνω . . . ἀλλὰ ναῦται τοῦ Ταμέσεως μὲ ἐπανέφερον εἰς τὰς ὄχθας . . . Διατί; . . . διότι τὸ αἷμά μου πρέπει νὰ φονεύσῃ τὸν Φέργον! . . .

Τὸν ἀδελφόν μου Φέργον, τὸν ὁποῖον ἀγαπῶ! . . .

— Καὶ διατί θέλεις νὰ φονεύσῃς τὸν ἀδελφόν σου Φέργον, Μακ-Φαρλάνη; ἠρώτησεν ἐλαφρὰ ὁ Στέφανος.

— Διατί θέλω νὰ φονεύσω τὸν Φέργον! ἀνεβόησεν ὁ λαῖρδος ἐκπεπληγμένος διότι τῷ ἐπρότεινεν τοιαύτην ἐρώτησιν· — ὁ Μακ-Νάβης μὲ ἐρωτᾷ διατί θέλω νὰ φονεύσω τὸν ἀδελφόν μου Φέργον; . . . Ἡ φωνὴ λοιπὸν τῶν ὀνείρων εἶναι ἄλλος πρὸς σὲ, ἀνεψιέ μου; . . . Δὲν ἐπανεῖδες λοιπὸν ποτὲ τὸν πατέρα σου εἰς τὴν νυκτερινὴν ὥραν τῶν ὁπτασιῶν; . . .

— Ἐξηγήσου, κύριε! εἶπε ζωηρῶς ὁ Στέφανος γενόμενος ὠχρός· — ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ, ἐξηγήσου!

Ὁ Ἄγκος δὲν ἔδωκε προσοχὴν εἰς τὴν δέησιν ταύτην, καὶ φερόμενος εἰσέτι ὑπὸ τῆς τάσεως τῆς μυστικῆς μανίας του, ἐξηκολούθησε λέγων·

— Ἐγὼ τὸν βλέπω πᾶσαν νύκτα. . . μοὶ λέγει· Αἷμα ἀντὶ αἵματος! . . καὶ ἠξεύρω καλῶς ὅτι πάλιν θὰ τὸν βλέπω τοιουτοτρόπως ἕως οὗ φονεύσω τὸν Φέργον Ὀβρεάνην.

— Τὸν Ὀβρεάνην! ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος, ἁρπάσας τὴν χεῖρα τοῦ λαίρδου μεθ' ὁρμῆς.

Τὸ ὄνομα τοῦτο ἦτο δι' αὐτὸν φανερὰ ἀποκάλυψις· ὁ πατήρ του οὕτως εἶχεν ὀνομάσει τὴν νύκτα τοῦ φόνου τὸν προσωποιοφόρον ἄνδρα τὸν φέροντα τὰ δύο ἐγχειρίδια.

Ὁ Στέφανος εἶχε γονυπετήσει πρὸ τοῦ λαίρδου.

— Καὶ ἠξεύρεις ποῦ εἶναι, δὲν εἶναι ἔτσι; ἐπανέλαβε μετὰ συνεχομένης παραφορᾶς· — θὰ μοὶ εἴπῃς ποῦ κρύπτεται ὁ Ὀβρεάνης οὗτος;

Ὁ Ἄγκος ἐξηπλώθη ἐπὶ τοῦ τάπητος, καὶ ἐστήριζε τὴν κεφαλήν του ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Ἄννης.

— Εἶμαι κατακεκμηκὼς, ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς ὑπνωττούσης.

— Θεῖέ μου! . . . Μακ-Φαρλάνη! ἔλεγεν ὁ Στέφανος, μίαν λέξιν, λυπήσου με, μίαν μόνην λέξιν! . . .

Ὁ Ἄγκος ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἔχει γενναίαν καὶ ἀτρόμητον καρδίαν, εἶπεν ὡς ὀνειροπωλῶν· — εἶναι πνεῦμα μέγα καὶ φωτοβόλον. . . . Ἐνθυμοῦμαι . . . ὁ λόγος του εἰσέδυεν εἰς τὸ σκότος τῆς ταλαιπώρου κεφαλῆς μου, καὶ τὴν ἐφώτιζεν ὡς λαμπρὰ ἀκτὶς τοῦ ἡλίου. . . . Ἠξεύρω ὅλους τοὺς σκοπούς του. . . ὅλους! Μὲ ὠνόμαζεν ἀδελφόν του, καὶ ἤνοιγεν εἰς ἐμὲ μόνον τὸν μυστηριώδη θησαυρὸν τῆς συνειδήσεώς του. . . . Τὰ σχέδιά του εἶναι εὐρύχωρα ὡς ὁ κόσμος. . . . Τίς ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ Φέργου Ὀβρεάνη; . . . Ὁ Ὀβρεάνης εἶναι ὑπεράνθρωπος. . . εἶναι σχεδὸν Θεός. . . . Ἐπικατάρατος ὅστις τὸν ἀναχαιτίσῃ εἰς τὴν πορείαν του! . . . Ἄκουσον! ἡ φωνὴ τῶν ὀνείρων ὁμιλεῖ. . . . Ἄγκε! . . . ὁ ἐπικατάρατος θὰ ἦσαι σὺ, Ἄγκε! . . . Τὸ αἷμά σου . . . τὸ αἷμα καὶ ἡ σάρξ σου! . . .

Ὁ Στέφανος ὠφελήθη ἐκ τῆς βαθείας ἀδυναμίας ἐν ᾗ ἔπεσεν ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης μετὰ τοὺς τελευταίους λόγους του, ἵνα πλύνῃ τὰ τραύματα αὐτοῦ καὶ νὰ τὰ περιποιηθῇ ὅσον ἠδύνατο καλλίτερον. Ὁ λαῖρδος εἶχεν εἰπεῖ τὴν ἀλήθειαν. Τὸ σῶμά του ἦτο τῳόντι κεκαλυμμένον ὑπὸ μωλώπων καὶ πληγῶν. Τὰ μὲν ἦσαν ἐκ τῆς πάλης αὐτοῦ κατὰ τοῦ Βωβ-Δαντέρα· ἄλλα δὲ μᾶλλον πρόσφατα ἔγειναν κατὰ τὴν φυγὴν αὐτοῦ ἐκ τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου καὶ ἐκ τοῦ κινδυνώδους δρόμου ὃν ἔλαβεν, ἵνα ἐξέλθῃ ἐκεῖθεν· ἄλλα δὲ τέλος προέκυψαν ἐκ τῆς μάχης τῆς ἀναμφιβόλως μακρᾶς καὶ μανιώδους, ἣν ἔκαμεν ἐν τῷ ξενοδοχείῳ τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου* κατὰ τοῦ Γρούφφη καὶ τῆς συζύγου του. Ἡ τελευταία αὕτη μάχη, τὴν ὁποίαν διηγεῖτο ὅπως ἠδύνατο, καὶ τῆς ὁποίας ἡ τεταραγμένη μνήμη του δὲν διετήρει εἰμὴ τὸ ὀλέ-

θριον ἀποτέλεσμα, ἐπήνεγκε βεβαίως τρομερούς κινδύνους, διότι ἦτο ἄοπλος, ἐνῷ οἱ ἀντίπαλοι αὐτοῦ ἦσαν ἀμφότεροι ὡπλισμένοι, καὶ πρὶν θραύσῃ συγαρούων τὴν μίαν κατὰ τῆς ἄλλης διὰ τῆς ῥωμαλεότητος ἣν παρέχει ἡ μανία, τὰς κεφαλὰς τοῦ κὺρ Γρούφρη καὶ τῆς συζύγου του, ὑπέστη πολλὰς καὶ τρομερὰς ἐφόδους. — Τοῦτο δὲ εἶναι τοσοῦτῳ μᾶλλον βέβαιον καθ' ὅσον οἱ ξενοδόχοι τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου* εἶχον μέγα ἐνδιαφέρον νὰ ἀπαλλαχθῶσι τοῦ μάρτυρος τοῦ ἐγκλήματος αὐτῶν.

Ὅτε ὁ Στέφανος ἐτελείωσε τὰ θεραπευτικὰ περιδέματά του, προσήνεγκεν εἰς τὰ χείλη τοῦ Ἄγκου φιάλην ῥωστικοῦ ποτοῦ, διότι τὸ μῖσός του, ἀφοῦ ἔλαβε πληροφορίας τινὰς ἐζήτει μετὰ προθυμίας ἀπακάλυψιν ἐντελεστέραν, καὶ ἤθελε νὰ ἀποδώσῃ εἰς τὸν λαῖρδον τὴν δύναμιν τοῦ λαλεῖν.

Δὲν πρέπει νὰ λησμονήσωμεν ὅτι ὁ Στέφανος πρὸ τῆς συνδιαλέξεως ταύτης εἶχεν ὑποψίας τὰς ὁποίας οἱ πρόσφατοι λόγοι τοῦ Ἄγκου ἐπεβεβαίωσαν μόνον, ὑποψίας αἵτινες προὐχώρουν μάλιστα πέραν τῶν ἡμιαποκαλύψεων τοῦ λαίρδου, διότι προσέβαλλον αὐτὸν τὸν Κ. μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον.

Ὁ Στέφανος ἤρχισε πάλιν τὴν ἐξέτασίν του, καὶ γνώσκων ἐκ πείρας ὅτι ἄμεσος ἐρώτησις ἤθελεν εἰσδύσει βεβαίως εἰς τὸ τεταραγμένον πνεῦμα τοῦ θείου του, πρὸς δὲ τούτοις ἀορίστως ὑποπτεύων ἀνεξηγήτους καὶ μυστηριώδεις δεσμοὺς μεταξὺ τοῦ Μακ-Φαρλάνη καὶ τοῦ ἀνθρώπου ἐκείνου, τὸν ὁποῖον κατεδίωκεν ἡ σταθερὰ ἰδέα αὐτοῦ, ἔλαβε πλαγίαν ὁδόν.

— Θεῖέ μου, εἶπεν, ἅμα ὁ Ἄγκος ἦτο εἰς κατάστασιν νὰ τὸν ἀκούσῃ, — τοῦ λοιποῦ θέλομεν συνενώσει τὰς προσπαθείας μας ἵνα ἐπανεύρωμεν τὰς δύο ἐξαδέλφας μου, καὶ ἐλπίζω ὅτι θέλομεν ἐπιτύχει.

Ὁ λαῖρδος ἐκίνησε τὴν κεφαλήν.

— Πάσχω δεινῶς, ἐψιθύρησεν· ἡ καρδία μου εἶναι αἱμοσταγὴς ἔτι μᾶλλον ἢ τὰ τραύματα τοῦ στήθους καὶ τῆς κεφαλῆς μου, Μακ-Νάβη.... Τὰς εἶδον εἰς τὴν λέμβον τὰς εἶδον, τὰς εἶδον καὶ καθ' ὕπνον ... ἀπέθανον.

— Ζῶσι, Μακ-Φαρλάνη! ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος λαβὼν τὰς δύο χεῖράς του· — καὶ ἐγὼ εἰργάσθην δι' αὐτὰς ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν, καὶ ἡ κατηγορία ἣν ἐπρόφερες κατὰ τῆς ῥαθυμίας μου δὲν ἦτο δικαία.... Ἠρεύνησα μόνος καὶ δι' ἄλλων, καὶ ἂν δὲν ἀνεῦρον τὰ ἴχνη των, ἀπέκτησα τοὐλάχιστον τὴν ἀπόδειξιν. ...

— Ποίαν ἀπόδειξιν; διέκοψεν αὐτὸν ὁ λαῖρδος κατά τινα στιγμὴν ἐχεφροσύνης, — τὸ Λονδῖνον εἶναι μέγα, καὶ τίς ἠξεύρει ποῦ εἶναι δυνατὸν νὰ ἦναι κεκρυμμένα δύο πτώματα;

— Ἠρεύνησα, σοὶ λέγω, ἀπήντησεν ὁ Στέφανος, ἠρεύνησα μετὰ τῆς ἐπιμόνου ζέσεως μητρὸς ἀπολεσάσης τὸ τέκνον της.... Ἡ Κλάρη δὲν μέλλει νὰ γίνῃ σύζυγός μου;

Ὁ Ἄγκος κατέλιπε τὴν ὑπνώδη θέσιν του, καὶ παρετήρησεν ἀσκαρδαμυκτεὶ τὸν νέον ἰατρόν.

— Ἀνεψιέ μου, ἀπεκρίθη, δέν σε γνωρίζω.... Ἡ Κλάρη σὲ ἠγάπα;

— Ψεῦ! κύριε, ἀπήντησεν ὁ Στέφανος, δὲν δυνάμεθα νὰ διαφιλονεικήσωμεν τὰ προηγούμενα τοῦ γάμου.... Ἡ Κλάρη εἶναι γλυκεῖα καὶ εὐγενὴς κόρη... ἡ καρδία της ἔχει μυστικά, ἄτινα αἱ περιστάσεις δέν μοι ἔδωκαν καιρὸν νὰ ἀνακαλύψω.... Ἀλλ' ἐπανέλθωμεν εἰς τὴν θλιβερὰν ὑπόθεσιν, ἥτις πρέπει νὰ κατέχῃ ὅλην τὴν προσοχὴν ἡμῶν.... Αἱ δύο θυγατέρες σου ζῶσι· φωνή τις ἐκ τῆς καρδίας μου μοὶ τὸ λέγει.... Εἶμαι βέβαιος περὶ τούτου.

Ὁ Ἄγκος ἔῤῥιψε τοὺς βραχίονας αὐτοῦ περὶ τὸν λαιμὸν τοῦ Στεφάνου.

— Εὐχαριστῶ! ἐτραύλισε μὲ δακρυῤῥοοῦντας ὀφθαλμούς· εὐχαριστῶ, ἀνεψιέ μου.... Καὶ ὁ Μακ-Νάβης πολλάκις μὲ παρηγόρησεν ἄλλοτε, ὅτε ἡ ἀπελπισία ἐπεβάρυνε τὸ μέτωπόν μου.... Εἴθε νὰ ἦναι ἀληθὲς ὅ,τι λέγεις!... καὶ ἂν ὁμιλῇς ἀληθῶς, ὁ Θεὸς νὰ σὲ καταστήσῃ εὐτυχῆ δι' ὅλης τῆς χαρᾶς ἥτις ἀπέπτη ἀπὸ τὸν ἀδελφὸν τῆς μητρός σου!

— Λάβε θάῤῥος, Μακ-Φαρλάνη! λάβε θάῤῥος! ἐπανέλαβεν ὁ Στέφανος σπεύδων νὰ ὠφεληθῇ ἐκ σῆς συγκινήσεως ταύτης· — ἠξεύρω καὶ ἄλλο ἀκόμη... ἠξεύρω ὅτι ὑπῆρχε μεταξὺ τῆς Κλάρης καὶ ἰσχυροῦ τινος ἀνθρώπου μυστηριώδης δεσμός....

— Μυστηριώδης δεσμός!... ἐπανέλαβεν ὁ λαῖρδος ἔκπληκτος.

— Πρᾶγμά τι τὸ ὁποῖον οὔτε ὑμεῖς οὔτε ἐγὼ δυνάμεθα νὰ ἐννοήσωμεν, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Στέφανος,— μυστικόν τι καὶ παράδοξον, ὅπερ ὅμως δὲν δύναται νὰ ῥίψῃ οὐδὲ σκιὰν ἀμφιβολίας ἐπὶ τῆς ἀγγελικῆς ἀγνότητος τῆς ταλαιπώρου Κλάρης μου... Ἀλλ' ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἰσχυρὸς, σοὶ λέγω, καὶ ἡ Κλάρη εἶναι ὡραιοτάτη!...

— Καὶ φρονεῖς ὅτι ὁ ἀνὴρ οὗτος ἀπήγαγε τὴν θυγατέρα μου, ἀνεψιέ μου; ἠρώτησε ψυχρῶς ὁ λαῖρδος.

— Τὸ φρονῶ, κύριε.

— Καὶ τὴν Ἄνναν;

Ὁ Στέφανος ἔμεινεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἄναυδος, διότι δὲν ἠδύνατο νὰ προσδοκᾷ ἐκ τῆς καταστάσεως εἰς ἣν εὑρίσκετο ὁ Μακ-Φαρλάνης τὴν ἀκλόνητον λογικὴν τῆς ἀντιῤῥήσεως ταύτης.

— Τὴν Ἄνναν... εἶπεν ἐπὶ τέλους τραυλίζων.

— Φρονεῖς, κύριε, διέκοψεν αὐτὸν ἀποτόμως ὁ λαῖρδος, ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἀπήγαγε καὶ τὰς δύο;

Ὁ Στέφανος ἐδίστασε πάλιν.

— Τὸ φρονῶ, κύριε, ἀπεκρίθη δευτέραν φοράν.

Ὁ Ἄγκος συνωῤῥυώθη.

— Καὶ ἠξεύρεις τὸ ὄνομα τοῦ ἀνθρώπου τούτου, κύριε;

Ὁ Στέφανος ἔκαμε νεῦμα καταφατικόν.

Ὁ λαῖρδος ὅτις εἶχεν ἐγερθῆ ὠπισθοπόρησεν ἓν βῆμα καὶ ἔῤῥιψεν ἐπ' αὐτοῦ βλέμμα περιφρονήσεως.

— Ὁ Μακ-Νάβης ἦτο δικηγόρος, εἶπεν ὡς ἀποτεινόμενος εἰς ἑαυτὸν, ἀλλ' εἶχε γενναίαν καρδίαν.... Πῶς εἶναι δυνατὸν ὁ υἱός του νὰ ἦναι ἄνανδρος;

Ἐπειδὴ δὲ ὁ Στέφανος ἠθέλησε νὰ ἀναβοήσῃ πάλιν, ἔκλεισε τὸ στόμα του διὰ χειρονομίας.

— Δύο νεάνιδες ἦσαν ὑπὸ τὴν προστασίαν τῆς μητρός σου, κύριε, ἐξηκολούθησε λέγων διὰ φωνῆς ἀγανακτήσεως· — αἱ δύο αὗται νεάνιδες, τῶν ὁποίων ἡ ἑτέρα ἦτο μνηστή σου, ἀνηρπάγησαν. Ἠξεύρεις τὸ ὄνομα τοῦ ἅρπαγος, καὶ ἰδοὺ μένεις ἥσυχος πλησίον μου!...

— Θεῖέ μου! ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος, δὲν ἠξεύρεις!...

— Τί δύναμαι νὰ μάθω;... Ματαίως σὲ παρατηρῶ, δὲν βλέπω ἐπὶ τοῦ σώματός σου οὐδεμίαν πληγήν... Δὲν ἐτόλμησας νὰ λάβῃς ἐκδίκησιν διὰ τὴν ὕβριν....

— Κύριε, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Στέφανος ἐντόνως, πρέπει νὰ μὲ ἀκούσητε ἀντὶ νὰ προστρίβητε εἰς ἐμὲ τυφλῶς τὴν καταφρόνησιν καὶ τὴν ὕβριν... Τίς λοιπὸν στερεῖται τῆς χυδαίας ἐκείνης ἀνδρείας ἥτις συνίσταται εἰς τὸ νὰ σύρῃ τὸ ξίφος, καὶ νὰ διακινδυνεύσῃ τὴν ζωήν του εἰς τὴν τύχην μονομαχίας; Προκειμένου δὲ περὶ φόνου ἄνευ μάχης, ὡς προείπατε, κύριε, ὁ πατήρ μου εἶχε γενναίαν καρδίαν, καὶ θέλω νὰ ἀκολουθήσω τὰ ἴχνη του.... Πιστεύσατέ μοι, ἐν Λονδίνῳ κατά τινων μάλιστα ἀνθρώπων ὁ σίδηρος εἶναι ὅπλον ἀνίσχυρον, εἰς τὸ ὁποῖον πρέπει νὰ καταφεύγῃ τις ἐν ἀπελπισίᾳ πραγμάτων καὶ ὅταν πας ἄλλος τρόπος ἀποτύχῃ.... Ἐπειράθην νὰ παλαίσω, ἀλλ' εἶμαι ἀσθενής, καὶ ὁ ἄνθρωπος οὗτος εἶναι ἰσχυρός.... Ὄχι, ὄχι! μὰ τὴν τιμήν μου, δὲν ἐστερούμην ἀνδρείας... ἀλλὰ ποίαν ὁδὸν νὰ λάβω; τίς τῶν δικαστῶν ἤθελε δεχθῆ κατηγορίαν ἀόριστον, ἐστερημένην ἀποδείξεων, γενομένην ὑπὸ ἰατροῦ ἀσημάντου κατὰ μεγάλου ἄρχοντος καὶ τοῦ εὐπορωτάτου τῶν Τριῶν βασιλείων.... Μειδιᾷς οἰκτείρων με, Μακ-Φαρλάνη· φρονεῖς ὅτι τὸ ξίφος εἶναι καλλίτερον τῶν δικαστηρίων.... Λοιπόν! καὶ ἐγώ, ἐπειδὴ ἀναγκάζομαι νὰ τὸ εἴπω, ἐσυλλογίσθην τὸ ξίφος· ὑπῆγα, κατεχόμενος ὑπὸ τῆς ὀργῆς, νὰ κρούσω τὴν θύραν τῶν ἀνακτόρων τοῦ ἀνθρώπου τούτου· ἡ εἴσοδος μοὶ ἀπηγορεύθη. Τὸν περιέμεινα καθήμενος ἐπὶ τοῦ λίθου τοῦ κατωφλίου, ἀλλὰ δὲν ἦλθεν. Ἀπέστειλα πρὸς αὐτὸν ἐπιστολὰς προκλήσεως· αἱ ἐπιστολαὶ αὗται ἔμειναν ἄνευ ἀπαντήσεως.

— Εἶναι λοιπὸν ἠγεμών; ἐψιθύρισεν ὁ λαῖρδος.

— Κάλλιον νὰ ἦτο ἡγεμών, ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος.

— Ἀλλὰ τίς εἶναι τέλος πάντων; ἀνεβόησεν ὁ λαῖρδος ἔκπληκτος· —ποῖον εἶναι τὸ ὄνομά του;

Ὁ Μακ-Νάβης, πρὶν ἀποκριθῇ, προσήλωσεν ἐπὶ τοῦ θείου του βλέμμα ὀξὺ καὶ ἐταστικόν· ἔπειτα δὲ χωρὶς ν' ἀποστρέψῃ ἀπ' αὐτοῦ τὸ βλέμμα, ἐπρόφερε τὸ ὄνομα τοῦ μαρκεσίου δὲ Ῥιο Σάντου.

Τὸ πρόσωπον τοῦ Ἄγκου κατέστη πελιδνόν· οἱ ὀφθαλμοί του ἐταπεινώθησαν· τὰ χείλη του ἐταράχθησαν σπασμωδῶς χωρὶς νὰ προφέρωσιν οὐδέν.

Ὁ Στέφανος ἀνέπνευσε διὰ μακρῶν. Τὸ πείραμα ἐπέτυχεν. Ἐγίνωσκεν ἤδη ὅ,τι ἤθελε νὰ μάθῃ. Ἤκουσε λοιπὸν μετ' ἀπλοστίας, ἀλλὰ χωρὶς νὰ δείξῃ τὴν ἐλαχίστην ἔκπληξιν, τοὺς λόγους τοὺς ὁποίους ὁ λαῖρδος ἀφῆκε νὰ διαῤῥύγωσιν ἐν τῇ ταραχῇ αὐτοῦ.

Εἶχεν ἐγγίσει οὐχὶ κατὰ τύχην ἀλλὰ κατὰ συνέπειαν τακτικῆς μεθόδου ἐφαρμοζομένης ἀταράχως τὸ σημεῖον εἰς ὃ ἀπέληγον καὶ συνεδέοντο πᾶσαι αἱ ὑποψίαι αὐτοῦ. Τὸ ἡμιεσχισμένον κάλυμμα ὅπερ παρενετίθετο εἰσέτι μεταξὺ τοῦ Ῥιο-Σάντου καὶ τοῦ μίσους αὐτοῦ, τέλος κατεσχίσθη ὁλοτελῶς καὶ ἀποτόμως.

Ὁ Ἄγκος εἶχε καθήσει καταβεβλημένος ἐπὶ τῆς κλίνης τῆς Ἄννης. Ἐπανέλαβε δὶς ἢ τρὶς χαμηλῇ τῇ φωνῇ τὸ ὄνομα τοῦ Ῥιο-Σάντου, ὡσανεὶ προσεπάθει νὰ ἐμβάλῃ εἰς τὸν ἐγκέφαλόν του ἰδέαν πάντη παράλογον.

Ἔπειτα δὲ συνήνωσε τὰς χεῖρας ἐπὶ τῶν γονάτων αὐτοῦ, καὶ ἔκλινε τὴν κεφαλὴν εἰς τὰ ἐμπρός.

— Τοῦτο δὲν εἶναι δυνατόν! — ὁ Φέργος νὰ ἀτιμάσῃ τὰς θυγατέρας τοῦ Μακ-Φαρλάνη!... Διατί νὰ συλλογίζωμαι πλέον τὸ μισητὸν τοῦτο ψεῦδος;... Εἶμαι ὡπλισμένος νὰ τὸν φονεύσω· ἀλλὰ δὲν δέχομαι νὰ τὸν συκοφαντῶσι.... Μὰ τὸ ὄνομα τοῦ Θεοῦ! τέκνον, ἂν δὲν ἦσο ὁ υἱὸς τῆς ἀδελφῆς μου, ἤθελον σὲ τιμωρήσει ἤδη διότι κατηγόρησας ψευδῶς ἐνώπιόν μου τὸν Φέργον Ὀβρεάνην!

— Ἠξεύρω ὁπόσον σέβας χρεωστῶ εἰς τὸν φονέα τοῦ πατρός μου, εἶπεν ὁ Στέφανος μετὰ ψυχρᾶς πικρίας.

— Εἶναι ἀληθές! εἶπε τραυλίζων ὁ Ἄγκος, ἀνασκίρτησας ὡσανεὶ ἔθηκε τὸν πόδα ἐπὶ ὄφεως.

— Ἀλλ' ἐγὼ δέν σοι ὡμίλησα, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Στέφανος, εἰμὴ περὶ τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου.

— Εἶναι ἀληθὲς, εἶπε πάλιν ὁ λαῖρδος. — Σὲ παραλῶ νὰ μὲ συγχωρήσῃς ἀνεψιέ μου.... Ἀλλ' ἀποκρίθητί μοι, σὲ τὸ ζητῶ ὡς χάριν.... Τί σε κάμνει νὰ νομίζῃς ὅτι ὁ Μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος εἶναι ὁ ἅρπαξ τῶν θυγατέρων μου;

—Τὸ ἠξεύρω, καὶ τοῦτο ἀρκεῖ ἀπήντησεν ὁ Στέφανος.

Ὁ Ἄγκος ἔθηκε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτοῦ, καὶ ἐφάνη βαθέως σκεπτόμενος.

— Ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι εἶναι ἀδύνατον! ἀνεβόη-

σε μετά τινας στιγμάς· — τὸν γνωρίζω ... τὸν γνωρίζω !.... Ὁ Μακ-Φαρλάνης εἶναι ὁ μόνος ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ!

— Ἀλλ' ἐγνώριζε τὰς θυγατέρας τοῦ Μακ-Φαρλάνη; ἠρώτησεν ὁ Στέφανος μετὰ σκληροῦ μειδιάματος.

— Ὦ! εἶναι ἀληθές! εἶναι ἀληθές! εἶπε τρίτην φορὰν ὁ Ἄγκος, οὗτινος οἱ ὀφθαλμοὶ ἐγένοντο ὑγροί. — Νὰ τὸν φωνεύσω δὲν ἦτο τίποτε... ἀλλὰ νὰ τὸν μισήσω!...

— Εἰς τὴν τιμήν μου, Μακ-Φαρλάνη, ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος συγκινούμενος ἐπὶ τέλους, — θὰ τὸν μισήσῃς καὶ θὰ τὸν φονεύσῃς. Ἐμὲ μόνον ἀποβλέπει ἡ φροντὶς αὕτη.

— Σιώπα ἀνεψιέ μου... θὰ τὸν φωνεύσω.... Ἡ φωνὴ τῶν ἐνείρων δὲν δύναται νὰ ψευσθῇ.... Ἀλλὰ δὲν δύναμαι νὰ συλλάβω μῖσος κατ' αὐτοῦ, διότι ἡ καρδία μου ἐσυνείθισε πλέον νὰ τὸν ἀγαπᾷ... τὸν ἀγαπῶ ἀπὸ εἴκοσι ἐτῶν... καὶ ὅμως.... Ὦ! τέκνα μου! τέκνα μου!...

Ὁ Ἄγκος ἐκάλυψε τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ τῶν χειρῶν του.

— Αἱ θυγατέρες μου εἶναι ὡραῖαι, ἐπανέλαβεν αἴφνης. — Ἆ! ὅλος ὁ βίος του εἶναι ἐνώπιόν μου διὰ νὰ τὸν κατηγορήσω.... Γυναῖκας!... γυναῖκας!... Σὲ πιστεύω, Στέφανε, ἐκεῖνος εἶναι!... Δὲν ἐχρειάζετο πάντοτε παρθενικόν τι μειδίαμα ἵνα διασκεδάζῃ τὴν αὐπνίαν του;... Αἱ θυγατέρες μου εἶναι ὡραῖαι!... Ἆ! τὸν μισῶ, τὸν μισῶ!

Ἠγέρθη δὲ καὶ ἤρχισε νὰ διατρέχῃ τὸ δωμάτιον μὲ μεγάλα βήματα.

— Ἔπειτα δὲ ἐνθυμοῦμαι τώρα, εἶπεν. Ὁ ἄνθρωπος ἐκεῖνος τῆς λέμβου ἦτο ἐκ τῶν ἰδικῶν των... βλέπω τὸ μορμορωπὸν αὐτοῦ πρόσωπον... τὸ καταμαυρισμένον ὄνομά του εἶναι ἐπὶ τῶν χειλέων μου.... Καὶ ὁ Γρούφφης αὐτός!... Τὸ ξενοδοχεῖον τοῦ *Βασιλέως Γεωργίου* ἦτο μία τῶν ρωλεῶν των... Ὡραία μου Κλάρη!... γλυκεῖά μου Ἄννα!... Στέφανε! Στέφανε! ὑπάγωμεν νὰ ἐκδικηθῶμεν!...

Περιεστράφη μίαν φορὰν ἀκόμη ἐντὸς τοῦ δωματίου ἔπειτα δὲ ἐλθὼν ἐκάθησεν ἀπέναντι τοῦ Μακ-Νάβη. Ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου αὐτοῦ ἦτο πάντη μεταβεβλημένη. Καίτοι ἦτο καταπληγωμένος, καίτοι τὸ γένειον καὶ ἡ κόμη του ἦσαν ἐν μεγίστῃ ἀταξίᾳ, ἐφαίνετο ἐπὶ τοῦ προσώπου του σοβαρὰ ἅμα καὶ τρομερὰ γαλήνη.

— Ἔχεις δίκαιον ἀνεψιέ μου, εἶπε βραδέως· — κατὰ τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου ὁ σίδηρος εἶναι ὅπλον ἀνεπαρκὲς καὶ γελοιῶδες... ἦτο ἁρμόδιον ὅτε τὸν ἠγάπων.... Τώρα δὲ δὲν πρόκειται ἁπλῶς περὶ ἐλευθερίας ἐκδικήσεως, περὶ τιμωρίας ἐπιβεβλημένης.... Ἡ χεὶρ μου θέλει κτυπήσει ὠθουμένη ὑπὸ τῆς θελήσεώς μου.... Ἄκουσόν μου.... Οἱ δικασταὶ οἵτινες δὲν ἤθελον δεχθῇ τὴν κατηγορίαν σου, θὰ δεχθῶσι τὴν ἰδικήν μου, σοὶ τὸ ὁμνύω· διότι ἡ ἰδική μου δὲν θέλει εἶσθαι κατηγορία συνήθης, καὶ θέλει κάμει νὰ τρέμῃ ἐπὶ τοῦ θρόνου του ἡ Αὐτοῦ Μεγαλειότης ὁ βασιλεὺς τῆς Ἀγγλίας.... Ἆ! ἠξεύρω παράδοξα πράγματα, ἀνεψιέ μου... ὡραῖα πράγματα, μὰ τὴν τιμήν μου! διὰ τῶν ὁποίων δύναταί τις νὰ ἐπιφέρῃ τὸν θάνατον ἀνθρώπου, ὡσανεὶ εἶχεν εἰς χεῖρας τὸν κεραυνὸν τοῦ Θεοῦ.... Ἔχεις φίλους;

— Ἔχω ἕνα, ἀπεκρίθη ὁ Στέφανος.

— Ὁ Θεὸς νὰ σοὶ τὸν διαφυλάττῃ, ἀνεψιέ μου!... Ἔχεις ὑπηρέτας;

— Ἐὰν πρόκειται περὶ ἐκστρατείας, δύναμαι νὰ προμηθευθῶ ἀνθρώπους σταθεροὺς καὶ ἀφοσιωμένους.

— Πρόκειται περὶ ἐκστρατείας τῳόντι, εἶπεν ὁ λατρδος, καὶ χρειαζόμεθα ἀνθρώπους ἀφοσιωμένους καὶ σταθερούς.

— Λοιπόν, ἀπήντησεν ὁ Στέφανος, ἀκολούθει μοι, θετέ μου. Αἱ προετοιμασίαι αὗται δὲν εἶναι δυνατὸν νὰ γίνωσιν ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς μητρός μου, ἥτις πάσχει καὶ ἔχει ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

Κατέβησαν ὅμως τὴν κλίμακα, καὶ ἡ γραῖα Λισαβὼ ἐξεπλάγη μεγάλως βλέπουσα ἐξερχόμενον μετὰ τοῦ Στεφάνου ἄνθρωπον μὲ πρόσωπον παράδοξον καὶ βεβαίως τρομερὸν, εἰς τὸν ὁποῖον δὲν εἶχεν ἀνοίξει τὴν θύραν τῆς ὁδοῦ, διότι ὁ λατρδος εἶχεν εἰσδύσει ἀπαρατήρητος εἰς τὴν οἰκίαν τῆς ἀδελφῆς του ἀκολουθῶν τὸν ὑπηρέτην τοῦ Φράγκη.

Ὁ Στέφανος προσεκάλεσεν ἅμαξαν. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ὁ θεῖος καὶ ὁ ἀνεψιὸς κατέβαινον εἰς τὸ κατώρλιον τοῦ Οἴκου Δουδλέη.

Ὁ Φράγκης εἶχε πρὸ ὀλίγου εἰσέλθει εἰς τὸν οἰκόν του μὲ καρδίαν εὔθυμον. Εἶχεν ἰδεῖ τὴν Miss Ἀρτέμιδα Στευάρτην καὶ μάθει παρ' αὐτῆς ὅ,τι ὁ γέρων Ζάκης δὲν ἠδυνήθη νὰ τῷ εἴπῃ. Ἡ Μαρία ἀνελάμβανεν. Ἐναντίον πάσης ἐπιστημονικῆς προγνώσεως ἡ μυστυριώδης καὶ τρομερὰ ἀσθένεια ὑφ' ἧς ἡ Μαρία εἶχε προσβληθῇ, ἐφαίνετο ὑποχωροῦσα κατ' ὀλίγον. Ὁ δόκτωρ Μούρης δὲν εἶχεν ἰδεῖ αὐτὴν ἀπὸ δύο ἡμερῶν, ὥστε ἀπέρευγεν ὡς ἐκ θαύματος, καὶ τὴν προραινομένην καταστροφὴν, καὶ τὴν ἐφαρμογὴν τοῦ θανασίμου ἰατρικοῦ τοῦ γαλβανικοῦ διατινάγματος, τὸ ὁποῖον ὁ ἰατρὸς οὗτος ἤθελε νὰ δοκιμάσῃ ἐπ' αὐτῆς.

Ὁ Ἄγκος, ὁ Στέφανος καὶ ὁ Φράγκης διῆλθον τὸ πλεῖστον τῆς νυκτὸς συσκεπτόμενοι.

Τὴν ἐπιοῦσαν εἴκοσι περίπου ἄνδρες, ἐν οἷς ἦτο καὶ ὁ Δόννωρ Δαρδὰγ εἰσήχθησαν εἰς τὸν Οἶκον Δουδλέη, ὅθεν ἔλαβον χρήματα καὶ διαταγάς.

Περὶ τὰς πέντε ὥρας τῆς ἑσπέρας οἱ αὐτοὶ οὗτοι ἄνδρες φέροντες ὅπλα ὑπὸ τὰ ἐνδύματα αὐτῶν ἐλθόντες ἐτάχθησαν ἐν τῇ Πλατείᾳ Βελγράβης διῃρημένοι κατὰ μικρὰς συμμορίας πρὸ τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου.

Ὁ Στέφανος δὲ καὶ ὁ Πέρσιβαλ περιβεβλημένοι

τοὺς μανδύας αὐτῶν περιέμενον ἐν τινι γωνίᾳ τῶν κιγκλίδων τῆς πλατείας.

Ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης ἀφῆκεν αὐτοὺς, καὶ ἀνέβη τὸ πολυτελὲς πόδιον τοῦ μεγάρου τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου.

Κεφ. ΚΒ'. — Ἡ Ἄννα.

Ἡ οἰκία τοῦ ἱππότου Ἀγγέλου Βέμβου προσέκειτο εἰς τὴν γωνίαν τοῦ περιβόλου Ἄϋδ-Πάρκ· ἦτο δὲ μικρὸν καὶ ὡραῖον οἴκημα, ὅπερ βεβαίως δὲν εἶχε σχεδιασθῇ ὑπὸ τοῦ βαρέως γνώμονος ἀρχιτέκτονος ἄγγλου· ἐνεφαίνετο ἐν τῇ κατασκευῇ αὐτοῦ αἴσθημα ἁρμονίας καὶ τέχνης πάντη ἀλλότριον τῶν ἡμετέρων τεκτόνων τοῦ Λονδίνου. — Ἴσως ἦτο ἔργον τινὸς τῶν ταλαιπώρων ἐκείνων ἐξορίστων τῆς Ἰταλίας, τῶν ἀποτυχόντων εἰς τὸ παιδαριῶδες καὶ μελοδραματικὸν παίγνιον τῶν συνωμοσιῶν τοῦ *καρβοναρισμοῦ*, τῶν ἀποπλυνόντων διὰ τῆς ταλαιπωρίας τὴν ἀθῴαν ἡδονὴν τοῦ ὅτι ὤμοσαν μῖσος καθ' ὅλων τῶν τυράννων, ἐπὶ τοῦ ξίφους, μετὰ πολλῶν ὑπαλλήλων τῆς ἀστυνομίας ἔν τινι ὑπογείῳ τῆς Νεαπόλεως ἢ τῆς Ῥώμης, φθινόντων καὶ εὐτελῶν βλαστημάτων κορμοῦ ἄλλοτε ῥωμαλέου, λειψάνων τέλος, — ἀλλὰ λειψάνων ποιητικῶν, ὡραίων ἀφ' ἑαυτῶν ὡς ἀνθρώπων θεωρουμένων, καὶ πρὸς τούτοις ὡραίων διὰ τοῦ ἐξαιρέτου αἰσθήματος πάσης τέχνης καὶ κάλλονῆς.

Ὁ Βέμβος εἶχεν ἐκλέξει τὸ οἴκημα τοῦτο ἐκ φυσικῆς ὁρμῆς, καὶ ὡς θέλει τις νὰ πλησιάσῃ φίλον ἀνευρεθέντα· ἦτο ἀνάμνησις τῆς πατρίδος αὐτοῦ.

Ὁσάκις ὁ Ἄγγελος δὲν διήρχετο τὰς ἡμέρας αὐτοῦ παρὰ τῷ μαρκεσίῳ δὲ Ῥιο-Σάντῳ ἐν τῷ Ἰρλανδικῷ Οἴκῳ ἀπεχώρει εἰς μικράν τινα αἴθουσαν ἠυτρεπισμένην μετ' ἐξαιρέτου φιλοκαλίας, καὶ τῆς ὁποίας τὰ παράθυρα ἐπέκειντο δώματός τινος ὑπερκειμένου τῶν σκιῶν τοῦ περιβόλου Ἄϋδ-Πάρκ. Ἐπὶ τοῦ δώματος τούτου, τοῦ ὁποίου ἡ ὑάλινος στέγη ἔδιδε δύναμίν τινα εἰς τὰς ὠχρὰς ἀκτῖνας τοῦ βρετανικοῦ ἡλίου, συνεσταυροῦντο ὡραῖα ἄνθη, ἐξόριστα καὶ αὐτὰ, καὶ διαχύνοντα ὑπὸ τὸν ξένον οὐρανὸν τὴν ἀσθενῆ ἀπόῤῥοιαν τῆς ἐλαττωθείσης αὐτῶν εὐωδίας.

Ἐπὶ πάντων τῶν τοίχων τῆς αἰθούσης ἐκρέμαντο πρῶτα τῶν εἰκόνων ἐκείνων, τῶν ἀσήμων πρὸ τῶν ὀφθαλμῶν γυδαίου ἀνθρώπου λαμπρῶν δὲ κατὰ τὴν μεγαλοφυΐαν, αἵτινες διαφυλάττουσι μετὰ παρέλευσιν αἰώνων τὸ λαμπρὸν ἀπαύγασμα τῆς ἰδέας τοῦ τεχνίτου.

Μεταξὺ τῶν εἰκόνων αἵτινες ἐκόσμουν τοὺς τοίχους ἐφαίνοντο δύο θαυμαστὰ εἰκονογραφήματα, ἐξ ὧν ἡ μὲν παρίστα τὸν Ἀνδρέαν Βέμβον, γερουσιαστὴν, μέλος τοῦ συμβουλίου τῶν Δέκα καὶ ἐπίτροπον τοῦ Ἀρχιπελάγους κατὰ τὸν δέκατον ἕκτον αἰῶνα· ἡ δὲ ἑτέρα φέρουσα ἐπὶ κεφαλῆς τὸν πορφυροῦν πῖλον παρίστα τὸν καρδινάλιον Πέτρον Βέμβον, τὸν διάσημον ἱστορικὸν τῆς Βενετίας.

Ἀπέναντι τῶν παραθύρων ὑπῆρχε κλίνη περὶ τὴν ὁποίαν κατέπιπτον αἱ μακραὶ καὶ μελαναὶ πτυχαὶ μεταξωτοῦ παραπετάσματος.

Ἐνταῦθα ὡδήγησεν ὁ ἱππότης Ἄγγελος Βέμβος τὴν Ἄνναν Μακ-Φαρλάνην, ἀφοῦ ἀπήγαγεν αὐτὴν ἐκ τῆς *Γωτίας τοῦ Λόρδου*.

Δὲν ἦτο ὅμως τοιαύτη τὸ πρῶτον ἡ πρόθεσις τοῦ Ἀγγέλου, ὅστις ἤθελε νὰ ἐπαναφέρῃ τὴν νεάνιδα εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῆς· ἀλλ' ἡ Ἄννα κατακεκμηκυῖα δὲν ἠδυνήθη νὰ ὑποστῇ χωρὶς νὰ λυποθυμήσῃ τὸ σφοδρὸν διατίναγμα τὸ προελθὸν ἐκ τῆς πτώσεως αὐτῆς ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου τῆς Πλατείας Βελγράβης, ὅτε ὁ λατρδος ἐν τῇ παραφροσύνῃ αὐτοῦ ἐκλαβὼν αὐτὴν ὡς ὀλέθριον φάσμα τὴν εἶχεν ἀποῤῥίψει μακρὰν ἑαυτοῦ. Ὁ Βέμβος ἠναγκάσθη νὰ τὴν λάβῃ εἰς τὰς ἀγκάλας του, καὶ νὰ τὴν μεταφέρῃ οὕτως εἰς τὴν ἰδίαν αὐτοῦ κατοικίαν. Τῳόντι δὲ ἠγνόει παντελῶς τίς ἦτο ἡ Ἄννα, ποῦ κατῴκει καὶ ποῖον ἦτο τὸ ὄνομα τῆς οἰκογενείας αὐτῆς.

Μετά τινας στιγμὰς ἡ Ἄννα ἀνέλαβε τὰς αἰσθήσεις της, καὶ ἐξέπεμψε συνεχῆ ἀνεστεναγμόν. — Ὁ Βέμβος ἐκάθητο εἰς τὸ ἕτερον ἄκρον τοῦ θαλάμου· ἡ δὲ Ἄννα ἐξαπλωμένη ἐπὶ τῆς κλίνης δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν παρατηρῇ.

Ἀνεκάθησε μετὰ ζωκρότητος, καὶ ἔῤῥιψε περὶ ἑαυτὴν βλέμμα ἐκπλήξεως. Τὴν πρώτην ὅμως ταύτην ἔκπληξιν αὐτῆς δὲν παρήγαγεν ἡ θέα τῶν νέων ἀντικειμένων ὑπὸ τῶν ὁποίων περιεκυκλοῦτο· ἀλλὰ τὸ ὅτι εὑρίσκεν ἑαυτὴν κατακεκλιμένην, ἐνῷ διήρχετο τὰς νύκτας αὐτῆς ἀπὸ ὀκτὼ ἡμερῶν ἐπί τινος ἕδρας ἵνα μὴ πλησιάσῃ τὴν μεγάλην ἐκείνην κλίνην τὴν κεκοσμημένην δι' ἀρχαίων παραπετασμάτων, ἐκ τῆς ὁποίας ἠσθάνετο τοσοῦτον προνοητικὸν τρόμον.

Πάραυτα δὲ τὰ ἔπιπλα τοῦ θαλάμου προσέβαλον τοὺς ὀφθαλμοὺς αὐτῆς. Δὲν ἦτο πλέον ἐν τῷ μεγάλῳ ἐκείνῳ δωματίῳ μετὰ τῶν εὐρυχώρων παραθύρων, τῶν ὁποίων οἱ ὑψηλοὶ στέφανοι τῇ ἐφάνησαν πολλάκις κινούμενοι ὑπὸ τὴν ἀμυδρὰν λάμψιν τοῦ λύχνου αὐτῆς. — Ἀλλὰ ποῦ εὑρίσκετο;

Ἀόριστος ἔκφρασις τρόμου ἀνεφάνη ἐπὶ τῶν βλεμμάτων αὐτῆς. Ἔπειτα δὲ τὸ στόμα της, τοῦ ὁποίου ἡ ὠχρότης ἐχρωματίζετο κατ' ὀλίγον ὑπὸ χρωμάτων ἐρυθροτέρων, ἐμειδίασε μειδίαμα παιδικόν. — Ἤρχισε νὰ ἐνθυμᾶται.

— Ἴσως ἦτο ὁ φύλαξ Ἄγγελός μου! ἐψιθύρισε· — χθὲς τὸ ἑσπέρας ἐδεήθην θερμῶς πρὸς τὸν Θεόν... ὁ Θεὸς τὸν ἀπέστειλε.... Πόσον ὡραῖοι εἶναι οἱ ἄγγελοι, καὶ πόσον γλυκεῖα εἶναι ἡ φωνή των!

Μειδιῶσα δὲ ἐστήριζε τὴν ὡραίαν αὐτῆς κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρός της. Δὲν ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ οὐδὲ σκιὰ αἰσθήματος φόβου ἢ δυσπιστίας.

— Δὲν ὀνειρεύομαι, ἐπανέλαβε προσκλοῦσα ἀλληλοδιαδόχως τοὺς μεγάλους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς

ἐπὶ τῶν Ἰταλικῶν εἰκόνων καὶ ἐπὶ τῶν παραπετασμάτων τῶν παραθύρων· οὐδέποτετε εἶδόν τι ἐξ ὅλων τούτων. ... Μὲ ἠλευθέρωσεν. ... Ἐπεθύμουν νὰ τὸν ἰδῶ διὰ νὰ τὸν εὐχαριστήσω. ...

Ὁ Βέμβος ὅστις ἤκουε μετ' ἐνθουσιασμοῦ ἀκίνητος καὶ κρατῶν τὴν ἀναπνοήν του, δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποκριθῇ εἰς τὴν πρόσκλησιν ταύτην. Οἱ χαρακτῆρες τοῦ προσώπου τῆς Ἄννης ἐκαλύφθησαν ὑπὸ ἐλαφροῦ νέφους.

— Ἐνόμιζον ὅτι δὲν ὑπῆρχεν ὡραῖος ἄνθρωπος ὡς ὁ Στέφανος, εἶπε μετά τινος λύπης· — ἀλλ' ἠπατώμην ... ὁ Στέφανος ἐνώπιόν του εἶναι ὅ,τι οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι ἐνώπιον τοῦ Στεφάνου. ... Στέφανέ μου, πόσον εἶμαι ἀνυπόμονος νὰ τὸν ἐπανίδω!

Εἰς τὸ ἀπροσδόκητον τοῦτο συμπέρασμα ὁ Βέμβος ἐξέπεμψε βαθὺν στεναγμὸν, καὶ ἀπέῤῥιψε τὴν ἐλπίδα ἥτις κατελάμβανεν ἤδη τὴν ψυχὴν αὐτοῦ.

Ἡ φωνὴ τῆς Ἄννης καθίστατο βραδεῖα καὶ νωχελής· αἱ μακραὶ αὐτῆς βλεφαρίδες κατέπιπτον ἐπὶ τῶν παρειῶν της, ὡσανεὶ τὸ βάρος αὐτῶν ἦτο βαρύτατον εἰς τὰ βλέφαρά της· ἐκ τῶν ὀφθαλμῶν της ἐξέλιπεν ἡ λάμψις, καὶ τὸ μειδίαμά της ἐλάμβανε τὴν σταθερότητα ἐκείνην, τὴν ὁποίαν ἀποδίδει εἰς πᾶσαν ἔκφρασιν τοῦ προσώπου ὁ ἐπικείμενος ὕπνος.

Ἀπὸ πολλοῦ χρόνου δὲν εἶχεν ἐπιθέσει τὴν κεφαλὴν αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προσκεφαλαίου, καὶ τὰ μακρογλάφυρα μέλη αὐτῆς καταβληθέντα ὑπὸ τοῦ κόπου ὀκτὼ νυκτῶν εἶχον μεγάλην ἀνάγκην ἀναπαύσεως.

— Δὲν θέλω εἰπεῖ εἰς τὴν Κλάρην ὅτι τὸν ἐξέλαβον ὡς ἄγγελον, ἐψιθύρισεν ἐρυθριῶσα ἐλαφρά· — ἡ Κλάρη τότε ἤθελε μὲ περιγελᾷ.... Ὦ!... δὲν θέλω τὸ εἰπεῖ οὐδὲ εἰς τὸν Στέφανον! προσέθηκε ζωηρῶς. — Δὲν ἠξεύρω ... φοβοῦμαι νὰ εὑρεθῶ ἀπέναντι ἐκείνου. ... Τὸ βλέμμα του ἐκβάλλει πῦρ τὸ ὁποῖον εἶναι μὲν γλυκὺ ἀλλὰ πληγόνει ... Ὁ Στέφανος δὲν δύναται νὰ βλέπῃ τοιουτοτρόπως. ...

Ὁ βραχίων αὐτῆς κατέπεσεν ἠσύχως, καὶ ἡ κεφαλή της ἤγγισε τὸ προσκεφάλαιον, ἐνῷ ἔτι ἐψιθύριζεν.

— Ὦ!... ὄχι!... δὲν θέλω εἰπεῖ ὅτι τὸν ἐξέλαβον ὡς ἄγγελον. ...

Τὸ προσκεφάλαιον ἐσχημάτισε κοίλωμα ἀποτελοῦν στεφάνην ἐξ ἐπικρόκου περὶ τὸ διαυγὲς λευκὸν καὶ ὠοειδὲς πρόσωπον τοῦ ἀποκοιμηθέντος κορασίου.

Ὁ Βέμβος περιέμεινε λεπτά τινα. — Ἡ Ἄννα δὲν ὡμίλει πλέον. — Δὲν ἠκούετο ἡ ὁμαλὴ καὶ ἤσυχος ἀναπνοὴ αὐτῆς.

Ἡ αὐγὴ ἤρχιζε νὰ διαγράφῃ εἰς τὰ ἐκτὸς τῆς οἰκίας ἰσχνὰ φυλλώματα τῶν ξενικῶν φυτῶν ἅτινα ἐθάλλον ἐπὶ τοῦ δώματος.

Τέλος δὲ ὁ Βέμβος ἠγέρθη καὶ διῆλθεν ἄνευ κρότου τὸν θάλαμον. Ἦτο ὠχρὸς, ἀλλὰ τὸ μέτωπόν του ἐξήστραπτε λάμψιν χαρᾶς συνεχομένης. Ἐστάθη παρὰ τὴν κλίνην καὶ συνεσταύρωσε τὰς χεῖράς του μετ' ἐκφράσεως λατρείας.—Ἡ Ἄννα ἐνωμᾶτο ἤδη βαθέως. Τὸ ἡμιάνοικτον αὐτῆς στόμα παρίστα δύο γραμμὰς διαυγοῦς κρυστάλλου, διὰ τῶν ὁποίων διήρχετο ἄνευ κρότου ἡ δροσερὰ πνοὴ τῆς ἀναπνοῆς της. Οἱ ὡραῖοι βόστρυχοι τῆς λελυμένης κόμης αὐτῆς ἀνεμιγνύοντο μετὰ τοῦ ἐπικρόκου τῶν προσκεφαλαίων.

Ὁ Βέμβος ἔκλινε. Τὰ χείλη του ἤγγισαν τοὺς ῥοδόχρους ἐκείνους δακτύλους, τῶν ὁποίων ἡ ἐξαίρετος κατασκευὴ ἐφαίνετο ζωηροτέρα ἐπὶ τοῦ σκοτεινοῦ ἐφαπλώματος τῆς κλίνης. — Ἔπειτα δὲ ὁ Βέμβος ἠρυθρίασε καὶ τὸ μέτωπόν του κατέστη σκυθρωπόν. — Ὠπισθοδρόμησεν ἓν βῆμα. Ἔπειτα δὲ πάλιν ἐγονυπέτησεν ὡσανεὶ διὰ νὰ ζητήσῃ συγχώρησιν.

Ἡ ἡμέρα προϋχώρει, καὶ ἔῤῥιπτε τὸ φῶς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ θελκτικοῦ ἐκείνου συνδυασμοῦ τῆς νεότητος καὶ ἀγνότητος τοῦ ἔρωτος καὶ τῆς καλλονῆς.

Ὁ Βέμβος ἔκλινεν εἰς τὰ ἐμπρὸς τὸ εὐγενὲς καὶ χαρίεν αὐτοῦ πρόσωπον· οἱ ὀφθαλμοί του ἀλληλοδιαδόχως λάμποντες ἢ καλυπτόμενοι ὑπὸ τρυφερότητος ἐφαίνοντο προσηλωμένοι εἰς τὸ μειδίαμα τῆς Ἄννης.

Ὁ Βέμβος καὶ ἡ Ἄννα ἦσαν δύο πλάσματα ἐκλεκτὰ, πλασθέντα ἵνα ἀγαπῶνται, δύο κεραλαὶ ἀγγέλων ὁποίας δύναται νὰ φαντασθῇ ὁ ποιητὴς κατὰ τὴν ἐκλεκτὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἡ ἔμπνευσις ἀνυψοῖ αὐτὸν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ λησμονήσῃ τὰ ἐπίγεια καὶ νὰ ἐννοήσῃ τὰ ἐπουράνια.

Αἱ ὧραι παρήρχοντο. — Ὁ ἥλιος τῆς μεσημβρίας ἔπιπτεν ἐπὶ τοῦ ὑαλώματος τοῦ ἐξώστου. Τὸ ἄνθη ἠνέῳξαν τὰς κεκαρωμένας στεφάνας των, καὶ διέδωκαν εἰς τὸν ἀέρα τὴν ὀξεῖαν αὐτῶν εὐωδίαν.

Ὁ Βέμβος ὅτε ἠσθάνθη τὴν εὐωδίαν τῶν μύρτων καὶ πορτοκαλεῶν, ἀνεσκίρτησεν ὀλίγον· τὰ πρόσωπόν του ἐξήρθη καὶ ἐπὶ τῶν χειλέων του ἐφάνη μειδίαμα.

Ἐγερθεὶς ἐξεπλώθη ἐπί τινος εὐρυχώρου ἕδρας κειμένης παρὰ τὴν κλίνην. Τὸ βλέμμα του ἐξησθένησεν, ἡ κεφαλή του ἦτο νωχελῶς ἐστραμμένη πρὸς τὸ ἐπινώτιον τῆς ἕδρας του· οἱ ῥώθωνες αὐτοῦ ἠδυπαθῶς διατεταμένοι ἀνέπνεον ἐν παραφορᾷ τὰς εὐωδίας αἵτινες ἐκ τοῦ ἐξώστου ἤρχοντο πρὸς αὐτὸν κατὰ θερμὰς εἰσπνεύσεις.. Ἐθεώρει δὲ ἀδιαλείπτως τὴν Ἄνναν διὰ τῶν ἡμικλείστων βλεφάρων του.

Ὅτε ἡ Ἄννα ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμούς, τὰ πάντα περὶ αὐτὴν ἦσαν ὅπως καὶ πρὸ τοῦ ὕπνου της. Ὁ ἀναμμένος λύχνος ἔκαιεν ἐπί τινος τραπέζης, καὶ ὁ Βέμβος δὲν ἐφαίνετο. Ἡ ἀνάμνησις τῶν συμβάντων τῆς πρώτας ἐπανῆλθον ἀορίστως εἰς τὴν μνήμην αὐτῆς. Ἠγέρθη ἀναλαβοῦσα, καὶ κυτρέπισεν ἀπέναντι κατόπτρου τινὸς τὰς συντεθλιμμένας πτυχὰς τῆς ἐσθῆτος αὐτῆς. Τὸ κάτοπτρον ἔδειξεν αὐτῇ τὸν Ἄγγελον καθήμενον ὄπισθεν τῆς κλίνης καὶ μένοντα ἀκίνητον.

Ἐστράφη ταχέως καὶ ἔκυψε τοὺς ὀφθαλμοὺς ἐρυθριῶσα. Ἔπειτα δ' αἴφνης διῆλθε τὸν θάλαμον, καὶ ἐλθοῦσα ἐκάθησε παρὰ τῷ Βέμβῳ.

— Δέν μοι προξενεῖς κανένα φόβον, εἶπεν ἐλαφρά· ἠξεύρω ὅτι εἶσθε καλός. ... Ὅσην ὥραν ἐκοιμώμην ἐφαίνεσθαι πλησίον μου. ... Ἤστε τῳόντι ὑμεῖς ... Εἰς μάτην ἤθελον νὰ ἀλλάξω τὸ ὄνειρόν μου, πάντοτε ἦστε ἐνώπιόν μου.

Ἐσιώπησε δ' αἴφνης, καὶ ἐπανέλαβε μετά τινος μελαγχολίας.

— Μὲ ἐμποδίσατε νὰ ὀνειρευθῶ τὸν Στέφανον.

Ὁ Βέμβος ἐθεώρει αὐτὴν μετὰ παραφορᾶς καὶ συγκινήσεως. Ὑπῆρχεν δὲ ἐν αὐτῷ καὶ φόβος.

— Μετ' ὀλίγον ἀναμφιβόλως μέλλει νὰ ἐξημερώσῃ, ἐξηκολούθησε λέγουσα ἡ Ἄννα μὴ γινώσκουσα ὁπόσον διήρκεσεν ὁ ὕπνος αὐτῆς· — εἶναι μακρὰν ἀπ' ἐδῶ ἡ Κορνιχίλλη;

— Εἶμαι ἕτοιμος νὰ σᾶς ὁδηγήσω πλησίον τῆς μητρός σας, ἀπεκρίθη μελαγχολικῶς ὁ Βέμβος.

— Δὲν ἔχω πλέον μητέρα, ἀπεκρίθη ἡ Ἄννα ἀπολέσασα τὸ μειδίαμά της· — ἀλλ' ἐκεῖνοι οἱ ὁποῖοι μ' ἀγαποῦν μὲ περιμένουσιν ... ἡ ἀδελφή μου ... ἡ ταλαίπωρος θεία μου... ὁ ἐξάδελφός μου ὁ Στέφανος ... Ἂς ὑπάγωμεν γρήγορα!

— Εἰς τὴν Κορνιχίλλην θέλετε νὰ ὑπάγητε; ἠρώτησεν ὁ Βέμβος.

— Δὲν τὸ ἠξεύρετε; ἐψιθύρισεν ἡ νεᾶνις ἐκπλαγκτος.

Ὁ Βέμβος ἠρυθρίασε καὶ ἐσιώπησεν.

— Μοὶ εἴπετε, ἐπανέλαβεν ἡ Ἄννα, ὅτι ἤρχεσθε παρὰ τοῦ ἐξαδέλφου μου Στεφάνου;

— Τὸ εἶπον ψεύματα, κυρία μου, ἀπεκρίθη ὁ Βέμβος τοῦ ὁποίου τὸ βλέμμα κατέστη ἱκετευτικόν· — δὲν γνωρίζω τὸν ἐξάδελφόν σας Στέφανον.

Ἡ Ἄννα ἠγέρθη, ἀλλὰ τὸ ὡραῖον αὐτῆς πρόσωπον ἐξέφρασε μόνον ἔκπληξιν ἄνευ οὐδενὸς τρόμου.

— Δὲν γνωρίζετε τὸν Στέφανον! εἶπεν· — ἀλλ' ἐμὲ, μὲ γνωρίζετε;

Ὁ Βέμβος ἐπροσπάθει μετὰ δυσκολίας νὰ διατηρήσῃ τὴν ἀταραξίαν του. — Τὸ ὄνειρόν του εἶχε τελειώσει.

— Δὲν ἠξεύρω τὸ ὄνομά σας, κυρία μου, ἀπήντησεν.

— Ὀνομάζομαι Ἄννα. ... Θὰ τὸ ἐνθυμεῖσθε;

— Δὲν δύναμαι νὰ τὸ λησμονήσω! ἐψιθύρισεν ὁ Βέμβος κλίνων τὴν κεφαλήν.

— Καὶ ὑμεῖς, ἐπανέλαβεν ἡ νεᾶνις καθημένη πάλιν, — εἰπατέ μοι τὸ ὄνομά σας, διὰ νὰ τὸ ἀναφέρω εἰς τὴν Κλάρην καὶ εἰς τὸν Στέφανον.

— Ὄχι εἰς τὸν Στέφανον, εἶπεν ὁ Βέμβος.

Ἐπρόφερε δὲ τὸ ὄνομά του, καὶ ἡ γλυκεῖα φωνὴ τῆς Ἄννης τὸ ἐπανέλαβε πολλάκις.

— Δὲν θὰ τὸ λησμονήσω! ἐξηκολούθησε· — εἶναι ὡραῖον ὡς τό. ...

Διέκοψε δ' αἴφνης τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ κατέστη ἐρυθρὰ ἀπὸ τοῦ μετώπου μέχρι τῶν κόλπων αὐτῆς· — ἔπειτα δὲ ἐστάθη σιωπηλή. — Ὁ Βέμβος ἔπασχεν.

Μετὰ ἓν λεπτὸν ἡ Ἄννα ἔθεσε τὴν χεῖρά της εἰς τὴν χεῖρα αὐτοῦ.

— Φέρετέ με πάλιν εἰς τῆς θείας μου, εἶπε· — τί διαφέρει ἂν ἔρχεσθε ἐκ μέρους τοῦ Στεφάνου ἢ ἐκ μέρους τοῦ Θεοῦ;

Ὁ Βέμβος ἀρῆκε πάρυτα τὴν ἔδραν του.

— Πόσον θὰ σᾶς ἀγαπήσῃ ἡ Κλάρη! εἶπε πάλιν ἡ Ἄννα, ἐνῷ διήρχοντο τὴν αἴθουσαν ἵνα φθάσωσιν εἰς τὴν θύραν·—ἡ Κλάρη καὶ ὁ Στέφανος!... Θὰ ἔρχεσθε πολὺ συχνὰ εἰς τὴν Κορνιχίλλην νὰ μᾶς βλέπετε, δὲν εἶναι ἔτσι;

Ὁ Βέμβος ἐκίνησε βραδέως τὴν κεφαλήν.

— Πῶς! ἀνεβόησεν ἡ νεᾶνις ἐν μελαγχολίᾳ· — δὲν θέλετε λοιπὸν πλέον νὰ μὲ ἰδητε; ... Μὲ ἠλευθερώσατε, χωρὶς νὰ μὲ γνωρίζετε, τὸ βλέπω καλῶς, διότι εἶσθε καλοκάγαθος, καὶ ὅπως ἠθέλετε κάμει δι' ὁποιονδήποτε. ... Ἐλᾶτε γρήγορα, κύριε· δὲν ἐπιθυμῶ πλέον νὰ ἐπιβαρύνω τὴν καλοκαγαθίαν σας.

Διατί ἡ Ἄννα ὠμίλει τοιουτοτρόπως; Ὅστις δήποτε ἤθελε προτείνει αὐτῇ τὴν ἐρώτησιν ταύτην, βεβαίως ἤθελε φέρει αὐτὴν εἰς μεγάλην σύγχυσιν.

Ὁ δὲ Βέμβος εἶχεν ἀποφασίσει νὰ κρύψῃ ἐπιμελῶς τὰ ἐν τῇ καρδίᾳ αὐτοῦ αἰσθήματα, καὶ τὸ ὄνομα τοῦ Στεφάνου πολλάκις ἐπαναληφθὲν ἐκλόνει τὴν θέλησίν του. — Πρὸς τί νὰ δηλώσῃ τὸν ἔρωτά του; Ἡ Ἄννα ἠγάπα ἄλλον· ἦτο βεβαίως μεμνηστευμένη. — Ἔπειτα τὴν ἐπέρων ἐκείνην, ἢ τὸ βραδύτερον τὴν ἐπιοῦσαν ὁ Ῥιο-Σάντος ἔμελλε νὰ ζητήσῃ παρ' αὐτοῦ τὴν ζωήν του, διότι ἀνῆκεν εἰς τὸν Ῥιο Σάντον πρὶν ἀνήκῃ εἰς τὸν ἔρωτα.

Ὑπεχώρησεν ὅμως εἰς τὸν ἔρωτα, διότι ἠγάπα ἐμπαθῶς, καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἀντιστῇ· διότι ἡ βραχεῖα αὐτοῦ ψυχρότης, τὴν ὁποίαν τοσοῦτον ὀδυνηρῶς διεφύλαξεν, ἐξήντλησε τὰς δυνάμεις του, διότι ἡ καρδία του ἀνέπτατο πρὸς τὴν Ἄνναν τοσοῦτον ὁρμητικῶς ὥστε δὲν ἠδύνατο νὰ ἀντιστῇ περιστότερον.

Ἀκούσας τοὺς τελευταίους λόγους τῆς Ἄννης, οἵτινες ἦσαν καθαρὰ μομφὴ, ὁ Βέμβος ἐχάθη καὶ ἐθεώρησεν αὐτὴν ζωηρῶς. — Ἐστάθη ὀλίγας στιγμὰς πρὶν ἀποκριθῇ, ἀφήσας νὰ ἀναφανῇ ἐπὶ τοῦ ἐκφραστικοῦ καὶ εὐκινήτου προσώπου αὐτοῦ ἡ σφοδρὰ μάχη ἥτις συνεκροτεῖτο ἐν αὐτῷ.

— Κυρία μου, εἶπε τέλος πάντων, ἀπὸ μιᾶς ἑβδομάδος ζῶ μὲ ὑμᾶς, ζῶ διὰ τῆς ζωῆς σας. Σᾶς ἀπηλευθέρωσα, διότι σᾶς ἀγαπῶ... καὶ διότι σᾶς ἀγαπῶ, σᾶς βλέπω σήμερον διὰ τελευταίαν φοράν.

— Μὲ ἀγαπᾶτε, Ἄγγελε! ἐπανέλαβεν ἡ μὶς

Μακ-Φαρλάνη μετὰ τοῦ θελκτικοῦ αὐτῆς μειδιάματος· εἶμαι εὐτυχὴς, διότι μὲ ἀγαπᾶτε.

— Δέν με ἐννοεῖτε, ἐψιθύρισεν ὁ Βέμβος.

— Τώρα, εἶπεν ἡ Ἄννα· ἐννοῶ ὅτι ἀπελευθερώνει τις ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον ἀγαπᾷ, καὶ τὸν ὁποῖον βλέπει πάσχοντα... ἀλλὰ διατί νὰ τὸν ἀποφεύγῃ;

— Διὰ νὰ μὴ τὸν ἀγαπᾷ πλέον, ἀπεκρίθη ὁ Ἄγγελος.

Τὸ πρόσωπον τῆς Ἄννης κατέστη σύννουν.

— Φοβοῦμαι μήπως σᾶς ἐννόησα τώρα, εἶπεν ἡ Ἄννα χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Διότι μὲ ἐννοεῖτε, Ἄννα... Καὶ βλέπετε καλῶς ὅτι εἶναι ἀνάγκη νὰ σᾶς ἀρήσω.

— Ὦ! ναί, ἐψιθύρισεν ἡ μὶς Μακ-Φαρλάνη, τῆς ὁποίας ἡ κεφαλὴ ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς· — δὲν ἠδυνάμην νὰ σᾶς ἀγαπήσω ἄλλως εἰμὴ ὡς ἀδελφή.... Ἀγαπῶ τὸν Στέφανον... εἶμαι πολὺ βεβαία ὅτι τὸν ἀγαπῶ.

Ἐπρόφερε δὲ τοὺς τελευταίους τούτους λόγους μετὰ φωνῆς ἐμφαινούσης ῥεμβασμὸν, ἔπειτα δὲ ἐπανέλαβεν ὡσανεὶ εἶχεν ἐξυπνήσει αἴφνης.

—Εἶμαι πολὺ βεβαία ὅτι τὸν ἀγαπῶ... εἶμαι πολὺ βεβαία.

Οἱ ὀφθαλμοὶ τῆς Ἄννης ἔκυπτον πρὸς τὰ κάτω, καὶ ὑπῆρχεν δισταγμός τις ἐν τῇ ἐπιβεβαιώσει ταύτῃ ἣν ἄνευ αἰτίας ἐπανελάμβανεν.

Εἷς μάτην ὁ Βέμβος ἤθελε νὰ νικήσῃ τὴν κενοδοξίαν του διότι ἐγίνωσκε τὸν κόσμον. Τὴν στιγμὴν ταύτην συνέλαβεν ἀόριστόν τινα ἐλπίδα, ἐπειδὴ τῷ ἐφάνη ὅτι ἐνόησεν ὅτι ἡ Ἄννα δὲν ἐγίνωσκε τὰ ἐνδόμυχα τῆς ἰδίας αὐτῆς καρδίας.

Ἔτεινε δὲ πάλιν αὐτῷ τὴν χεῖρά της καὶ ἐπανέλαβε μετὰ φωνῆς θλιβερᾶς.

— Φέρετέ με εἰς τὴν Κορνιχίλλην.

Ὁ Βέμβος ἐξελθὼν μετ' αὐτῆς τὴν ἐπεβίβασεν ἐφ' ἁμάξης. —Ἐκ τοῦ Πιμλίκου μέχρι τῆς Κορνιχίλλης ἡ Ἄννα δὲν ἐπρόφερεν οὐδένα λόγον. Ἀλλὰ πολλάκις ὁ Βέμβος ἐνόμισεν ὅτι ἤκουσεν αὐτὴν θλιβερῶς ἀναστενάζουσαν.

Ὅτε ἔφθασαν πρὸ τῆς θύρας τῆς κυρίας Μακ-Νάβης, ὁ Βέμβος κατέβη ἐκ τῆς ἁμάξης ἵνα προσφέρῃ τὴν χεῖρά του. Ἡ Ἄννα ἐπήδησε σταθερῶς ἐπὶ τοῦ ποδίου, ἔπειτα δὲ ἑστάθη διστάζουσα.

— Χαίρετε, κυρία μου, εἶπεν ὁ Βέμβος.

— Χαίρετε, ἐψιθύρισεν ἡ νεᾶνις.

Ὁ Βέμβος ἐνόμισεν ὅτι εἶδεν ἐν δάκρυ στίλβον ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της ὑπὸ τὴν λάμψιν τῶν ἀεριολύχνων. Ἐδίστασε δὲ ἔτι ἡ Ἄννα ἐπὶ μίαν στιγμήν.

— Χαίρετε! χαίρετε! ἐπανέλαβεν ἔπειτα μετὰ σπουδῆς.

Ὕψωσε τὸ ἐλατήριον τῆς θύρας καὶ εἰσῆλθε χωρὶς νὰ στραφῇ πλέον. Ὁ Βέμβος εἶχεν ἀναβῇ ἐπὶ τῆς ἁμάξης.

Ἦτο τότε περίπου δεκάτη ὥρα. Ὁ Στέφανος πρὸ ὀλίγου εἶχεν ἐξέλθει μετὰ τοῦ Ἄγκου Μακ-Φαρλάνη διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς τοῦ Φράγκη Πέρσηβαλ, ὡς προεῖπομεν.

Ἡ κυρία Μακ-Νάβη ἦτο μόνη. Δὲν θέλομεν προσπαθήσει νὰ περιγράψωμεν τὴν χαρὰν τῆς δυστυχοῦς κυρίας, ἀλλὰ λέγομεν ὅτι ἡ Ἄννα ἀπεκρίθη διὰ δακρύων εἰς τοὺς ἐναγκαλισμοὺς τῆς θείας αὐτῆς. — Καὶ ὅμως δὲν ἐγίνωσκεν ἀκόμη τὴν τύχην τῆς Κλάρης.

Μήπως ἐσυλλογίζετο τὸν ὡραῖον ἱππότην Ἄγγελον Βέμβον, ὅστις ἠγάπα αὐτὴν, ὅστις ἔσωσεν αὐτὴν, καὶ τὸν ὁποῖον δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ἐπανίδῃ;

Κεφ. ΚΓ'. — Τὸ δωμάτιον τοῦ δόκτορος.

Τυῤῥέλος ὁ τυρλὸς καὶ ὁ δόκτωρ Μούρης ἐκάθηντο ὅμως ἐν τῷ δωματίῳ τοῦ τελευταίου τούτου. Ἦτο περίπου δεκάτη ὥρα τῆς πρωΐας.

Ὁ Μούρης ἔγραφεν ἐπὶ τοῦ γραφείου του. Ὁ Τυῤῥέλλος ἔπινε τέϊ παρὰ τὴν ἑστίαν. Ἦτο ἡ ἐπιοῦσα τῶν συμβεβηκότων τὰ ὁποῖα διηγήθημεν ἐν τοῖς προηγουμένοις κεφαλαίοις.

— Δόκτορ, εἶπε τελειώσας τὸ ἐκ τεύου ποτηρίου του μετὰ μορφασμοῦ ἐμφαίνοντος ἀποστροφὴν, — ποτὲ δὲν ἠμπορῶ νὰ πίω οὐδὲ νὰ φάγω οὐδὲν ἀπὸ τὰς χεῖρας τοῦ διαβόλου Ῥάουλη ἐκείνου, χωρὶς νὰ συλλογισθῶ τὴν τελευταίαν ὥραν τῆς ζωῆς μου... Εἶναι ἕνας ἅβλιος μάγειρος, σᾶς λέγω στὴν τιμήν μου! Δέν μοι εἴπατε τὴν γνώμην σας ὡς πρὸς τὴν ἱστορίαν μου μετὰ τοῦ Βρίαντος δὲ Λάνσεστερ.

— Ἐράνης πολὺ ἄξιος, ἀπεκρίθη ὁ δόκτωρ ῥεμβάζων· — τὰ εἶχες μὲ τὸν λωλο-Βρίαντα ἐκεῖνον;

— Ἤξιζε τὸν κόπον, δόκτορ, ἤξιζε τὸν κόπον.... Ἂν ὁ Βρίαν, — ὁ Θεὸς νὰ τὸν καταῤῥέψῃ! — δὲν ἤρχετο νὰ ἐπισκεφθῇ τὸ ταμεῖόν μου, εἰς τοὺς Ἀγροὺς τοῦ Ἀγαθοῦ, ἡ Σούκη δὲν ἤθελεν ἐρωτευθῇ μὲ αὐτὸν, καὶ ἐκτὸς τούτου ἤθελε λάβει ἐραστὴν τὸν Αὐτοῦ Ὑψηλότητα τὸν πρίγκηπα Δημήτριον Τολστόην, — ἐξ οὗ ἕπεται ὅτι δὲν ἤθελα δοκιμάσει νὰ παραχαράξω διὰ πέντε χιλιάδας ἅβλια ῥούβλια τὴν ὑπογραφὴν τῆς Ὑψηλότητός του, — εἰς τρόπον ὥστε δὲν ἤθελα ἔχει αἰτίαν νὰ φονεύσω τὸν δυστυχῆ ἐκεῖνον Ῥοβοὰμ, ὁ ὁποῖος δὲν ἤθελε συλλογισθῇ νὰ μὲ δέσῃ καὶ νὰ ὑπάγῃ νὰ προσκαλέσῃ τὸν ἀστυνόμον καὶ κατὰ συνέπειαν βεβαίως δὲν ἤθελα κρεμασθῇ. — Λοιπὸν, δόκτορ, ὅσον περίφημον καὶ ἂν ἦναι τὸ ἀντίδοτόν σου ἐναντίον τῆς ἀγχόνης, σοῦ ὀμνύω ὅτι περνᾷ κανεὶς εἰς τὴν Παλαιὰν Φυλακὴν ἓν τέταρτον τῆς ὥρας κακὰ ψυχρά.... Ἐκτὸς δὲ τούτου ἔχω ἀρχαίαν ἔχθραν, καθὼς βλέπετε, ἐναντίον τοῦ ἀξιοτίμου τρελλοῦ.... Αὐτὸς ὑποστήριζε διὰ τῶν χρημάτων του τὴν κόμησσαν τοῦ Ἀσπροπύργου εἰς Λονδῖνον, καὶ ἂν τὸν ἐπίστευεν ἐκείνη, πολὺ γρήγορα ἤθελον ἀναγκασθῇ νὰ τὰ ῥυμνίσω...

Ἀλλὰ ἡ ἀνόητος γυνὴ τοσοῦτον πολὺ μὲ ἐφοβεῖτο ὥστε ποτὲ ὁ Βρίαν καὶ οὐδὲ κανεὶς ἄλλος ἠδυνήθη νὰ μάθῃ τὸ ὄνομά μου ἢ τὸν τόπον τῆς διαμονῆς τῆς θυγατρός της.... Τῇ εἶχον εἰπεῖ ὅτι ἤθελα φονεύσει τὸ παιδίον....

— Δὲν ἤξευρον, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Μούρης, ὅτι ὁ Βρίαν ἠδύνατο νὰ ἦναι ἐραστὴς τῆς συζύγου τοῦ ἀδελφοῦ του.

— Ἐραστής! ἀνεβόησεν ὁ Τυῤῥέλος· — ὁ Λάνσεστερ ἐραστὴς τῆς κομήσσης! Ἄ! δόκτορ, συλλογίζεσαι καμμιὰ διαβολιά, στοιχηματίζω, ἀλλὰ δὲν συλλογίζεσαι τί λέγεις.... Ὁ Βρίαν εἶναι τρελλὸς τοῦ ἱπποτικοῦ εἴδους.... Ποτὲ δὲν ὡμίλει εἰς τὴν κόμησσαν εἰμὴ μὲ τὸν τόνον τὸν ὁποῖον μεταχειρίζεταί τις πρὸς βασίλισσαν, καί....

— Ἀρκεῖ! εἶπεν ὁ Μούρης· — ὀλίγον μὲ μέλει διὰ τοῦτο.

— Πάγει καλά... τὸ ἴδιον μὲ μέλει κ' ἐμένα... Διὰ δὲ τὰς δύο νεάνιδας μὲ ἐζήτησας τὴν γνώμην μου· ἡ γνώμη μου εἶναι αὐτη.... Τὰς στέλλομεν καὶ τὰς δύο ὁμοῦ εἰς τὸ ἀγροκήπιόν μας τῆς Κρέβης μὲ τὴν Μαρδαλωνὴν καὶ δύο ὡραῖα παιδία... Εἰς ἓν ἔτος θὰ μᾶς γείνουν ὅπως τὰς θέλομεν, εἰδεμή... Πάντοτε εἴμεθα εἰς καιρὸν, δόκτορ.

Ὁ Μούρης ἔκαμε σημεῖον καταρατικὸν μετ' ἀδιαφορίας.

— Ἄ ναί! ἐπανέλαβεν ὁ Τυῤῥέλος, δὲν μοὶ διηγήθητε τὰ καθέκαστα τοῦ συμβάντος σας μὲ τὸν Κ. μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον.

Τὸ μέτωπον τοῦ δόκτορος συνεστάλη αἴφνης εἰς τὴν ἐρώτησιν ταύτην.

— Ἔκαμα ὅ,τι ἠδυνήθην, ἀπεκρίθη.

— Καὶ τί ἠδυνήθητε νὰ κάμετε, δόκτορ;

— Οὐδέν!

Ὁ Μούρης ἐπρόφερε τὴν λέξιν ταύτην μὲ τόνον ξηρὸν, ὡσανεὶ ἤθελε νὰ ἀπομακρύνῃ διὰ μιᾶς τὸ ἀντικείμενον τοῦτο τῆς συνδιαλέξεως Οὐχ' ἧττον ὅμως ἐπανῆλθεν εἰς αὐτὸ ἀφ' ἑαυτοῦ, καὶ προσέθηκεν ἀνυψῶν τοὺς ὤμους.

— Τέλος πάντων τί ἤθελε μᾶς ὠφελήσει ὁ θάνατος τοῦ ἀνθρώπου;

— Καλά! καλά! ἐψιθύρισεν ὁ Τυῤῥέλλος· ἅσα δὲν φθάνει ἡ ἀλωποῦ τὰ κάμνει κρεμαστάρια.... Δόκτορ, ἐξηκολούθησε λέγων τρανοφώνως, ἡ γνώμη μου ἦτο πάντοτε ὅτι δυσκόλως δύναταί τις νὰ εὕρῃ ἀρχηγὸν τόσον συνετὸν ὅσον εἶναι ὁ μαρκέσιος.... Ἀλλὰ θέλετε νὰ καταλάβητε τὴν θέσιν του, καὶ τὸ ἐννοῶ τοῦτο· ἀλλ' ὅ,τι θέλετε, συνείθισα νὰ τὸ θέλω καὶ ἐγώ.... Τὸ δὲ μυστικόν του θὰ τὸ μάθωμεν μίαν ἡμέραν....

— Τὸ μυστικόν του! ἐπανέλαβεν ὁ Μούρης τοῦ ὁποίου οἱ ὀφθαλμοὶ ἔλαμψαν.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Τυῤῥέλος ἤνοιγε τὸ στόμα νὰ ἀποκριθῇ, τὸ στενὸν καὶ στιλπνὸν μέτωπον τοῦ κὺρ Ῥάουλη ἐφάνη ἐκ τῆς θύρας. Ὁ ὑποδηλητηριαστὴς εἶχεν ὑπὸ τὸν δεξιὸν βραχίονα τὸ εἰς τέταρτον σχῆμα προσφιλὲς βιβλίον του, καὶ ἐπιστολὴν ἐν τῇ ἀριστερᾷ χειρί.

Ἰδὼν αὐτὸν ὁ Τυῤῥέλος ἔκλεισε ταχέως τὴν ῥῖνά του, ὅπερ ἔκαμε τὸν φαρμακοποιὸν νὰ μορμύρισῃ διὰ τῶν ὀδόντων αὐτοῦ μετὰ περιῤῥονήσεως τὸ εὔγλωττον ἐπιφώνημά του.

— Τά, τά, τά, τά!

Μετὰ δὲ τοῦτο ὁ Ῥάουλης διῆλθεν ἡσύχως τὸ διάστημα, ὅπερ διεχώριζεν αὐτὸν ἀπὸ τοῦ κυρίου του, καὶ ἔθεσε πρὸ αὐτοῦ τὴν ἐπιστολὴν ἣν ἐκράτει εἰς τὴν χεῖρα.

— Ἔλα δὰ, κὺρ Ῥάουλη, ἔλα! εἶπεν ὁ Τυῤῥέλος ἀνυπομόνως.

Ὁ Ῥάουλης ἐνόησε καλῶς ὅτι τὸν παρεκάλει νὰ φέρῃ ἀλλοῦ τὰς εὐωδίας τοῦ χημικοῦ ἐργαστηρίου του, ἀλλ' ἀντὶ νὰ ἐξέλθῃ, ἔσυρε ταχέως ἐκ τοῦ θυλακίου του μικρὰν φάλην σχήματος ἐπιμήκους, καὶ ἔδραμε κατ' εὐθεῖαν πρὸς τὸν Τυῤῥέλον.

Οὗτος δὲ ἐξ αὐτομάτου ἥρπασε τὸ σκάλευθρον ἵνα προφυλαχθῇ.

— Τά, τά, τά, τά! εἶπεν ὁ Ῥάουλης γελῶν ἐκ καρδίας, σᾶς ζητῶ συγχώρησιν, κύριε.... δὲν εἶχα παρατηρήσει ὅτι ἐμποδίζετε διὰ μέσου τῶν δακτύλων σας τὴν ἐλευθέραν κοινωνίαν τοῦ ἀέρος εἰς τὸν φυσητικὸν σωλῆνα ὁ ὁποῖος σχηματίζεται ἀπὸ τὰς κοιλότητας τῶν ῥωθώνων σας. Τά, τά!... καὶ τοῦτο ἔδιδεν εἰς τὴν φωνήν σας, κύριε ἦχον ἐρέϊνον καὶ βραγχώδη, τὸ ὁποῖον εἶναι ἰδιαίτερον σύμπτωμα τῆς ἀδιαθεσίας τῆς γνωστῆς ὑπὸ τὸ ὄνομα κόρυζα (συνάγχη)....

Αἴφνης δὲ ἔσυρε τὸ ὑάλινον πῶμα τῆς φιάλης του, καὶ τὸ προσήγγισεν εἰς τὴν ῥῖνα τοῦ Τυῤῥέλου ὅστις ἐπταρνύσθη βροντωδῶς.

— Γειά σας κύριε· ἂν εἴχετε καταῤῥοὴν, τοῦτο ἤθελε σᾶς ὠφελήσει πολὺ, καθὼς βλέπετε...

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Μούρης περιέπτυξε τὴν ἐπιστολὴν τὴν ὁποίαν ἀνέγνωσε, καὶ ἐξέπεμψεν ὑπόκοφον ἐκρώνησιν ὀργῆς.

— Ἔξελθε! εἶπεν εἰς τὸν Ῥάουλην.

Οὗτος δὲ ἔκαμε μεγάλην καὶ ταπεινὴν ὑπόκλισιν. Ἔπειτα διευθύνθη πρὸς τὴν θύραν ἡσύχως, καὶ ἐψιθύρισεν ἐπὶ τοῦ οὐδοῦ ῥίπτων εἰς τὸν Τυῤῥέλαν βλέμμα θριαμβευτικόν.

— Τά, τά, τά, τά!

—Τί τρέχει λοιπὸν, δόκτορ; ἠρώτησεν ὁ Τυῤῥέλος.

— Τρέχει ὅτι ἡ κακὴ τύχη ἀναμιγνύεται παντοῦ! ἀνεβόησεν ὁ Μούρης μετὰ φανερᾶς λύσσης· — δὲν εἶμαι πλέον τίποτε.... οὐδὲ ἰατρὸς ἐπιτήδειος, καθὼς φαίνεται.

Ἀνέπτυξε τὴν περιεπτυγμένην ἐπιστολὴν, ἥτις ἤρχετο παρὰ τῆς λαίδης Καμβέλλης, καὶ ἀνέγνωσε.

« Κύριε δόκτορ,

« Πέποιθα ὅτι θέλετε συμμερισθῇ τὴν χαρὰν, ἣν αἰσθανόμεθα. Ἀπὸ δύο ἡμερῶν ἀφ' ὅτου στερούμεθα τῆς τιμῆς τοῦ νὰ σᾶς βλέπωμεν, συνέβησαν εὐτυχῆ συμβάντα ἐν τῷ Οἴκῳ Στευάρτης. Ἡ τρο-

μερὰ ἀσθένεια ὑπὸ τῆς ὁποίας ἦτο προσβεβλημένη ἡ ἀνεψιά μου μετεβλήθη χθὲς τὸ πρωΐ. Πάραυτα προσεκαλέσαμεν, ἐπειδὴ ὑμεῖς ἦσθε ἀπὼν, τὸν Ἄρτουελλ, τὸν τακτικὸν ἰατρὸν τῆς λαίδης Στευάρτης.... »

— Τὸν Ἄρτουελλ! εἶπε διακόψας ἐνταῦθα τὴν ἀνάγνωσιν ὁ Μούρης μετὰ πικροῦ μειδιάματος· — ἕνα ἀγύρτην... ἕνα ἀμαθῆ!... ἕνα σχολαστικόν!...

— Ἕνα γαΐδαρον, εἶπε ψυχρῶς ὁ Τυῤῥέλος· — νὰ ἴδωμεν τὸ τέλος

Ὁ Μούρης ἦτο βεβαίως ἀνὴρ ἔχων μεγάλην ἱκανότητα ἀλλὰ δὲν ὑπάρχει ἐφ' ἁπάσης τῆς γηΐνου σφαίρας ἰατρὸς, ἐπὶ τοῦ ὁποίου δὲν ἐπενεργεῖ ἡ ζηλοτυπία, καὶ δὲν τὸν ἀποτυφλοῖ. Ἀλλ' ἵνα μὴ λυπήσωμεν ὑπερβαλλόντως τοὺς ἰατροὺς, προσθέτομεν ὅτι ἡ παρατήρησίς μας ἐφαρμόζεται ἐπίσης καὶ κατὰ τὸν αὐτὸν βαθμὸν εἰς τοὺς νομικοὺς, εἰς τὰς ὡραίας γυναῖκας, εἰς τοὺς καλλιτέχνας, εἰς τοὺς ἀεροναύτας, καὶ πρὸ πάντων εἰς τὴν εὐερέθιθιστον καὶ ματαιόφρονα ἀγέλην τῶν ποιητῶν. Ὁ Μούρης ἦτο ἰατρός. Ἔβλεπε σφοδρῶς προσβαλλομένην τὴν ἰατρικὴν αὐτοῦ ὑπερηφάνειαν· τὸ πεῖσμα ἐπέθετε κάλυμμα ἐπὶ τῆς ὁράσεως αὐτοῦ, καὶ δὲν ἦτο ἱκανὸς νὰ αἰσθανθῇ τὸ σαρκαστικὸν τοῦ λόγου διὰ τοῦ ὁποίου διέκοψεν αὐτὸν ὁ Τυῤῥέλος.

— Ἕνα γαΐδαρον, ἐπανέλαβε μὲ ὅλα τὰ σωστὰ τῆς ὀργῆς του· αὐτὴ εἶναι ἡ λέξις ποῦ τοῦ πρέπει, Ἰσμαήλ· — ποῦ ἐστάθηκα; Αὐτὴ ἡ ἀνόητος ἐπιστολὴ μὲ θέτει ἐκτὸς ἐμαυτοῦ, μὰ τὴν ἀλήθειαν!

«... Τακτικὸν ἰατρὸν τῆς λαίδης Στευάρτης...»

— Τοῦτο δὲν μᾶς συνιστᾷ τὴν φιλοκαλίαν τῆς μυλαίδης, στὴν τιμήν μου!...

« Τῆς λαίδης Στευάρτης... Ὁ Κ. Ἄρτουελλ ἦλθε πάραυτα. »

— Τὸ πιστεύω μαθές!... οἱ τοιοῦτοι ἄνθρωποι εἶναι πάντοτε διαθέσιμοι!...

«... πάραυτα, καὶ ἤρχισε σειρὰν θεραπευτικῶν μέσων, τῶν ὁποίων ἡ ἐπιτυχία ὑπῆρξεν ἐντελής. Ἡ προσφιλὴς ἡμῶν Μαρία ἀνέζησεν· ὁ Θεὸς μᾶς ηὐσπλαγχνίσθη, μεταχειριζόμενος τὸν Κ. Ἄρτουελλ ὡς ὄργανον τοῦ ἐλέους αὐτοῦ...»

— Δηλαδὴ, ἀνεβόησεν ὁ Μούρης, ὁ ἄθλιος οὗτος Ἄρτουελλ ἦλθεν ἐκεῖ ἀκριβῶς εἰς τὴν στιγμὴν, καθ' ἣν ἠδύνατο νὰ ὠφεληθῇ ἐκ τῶν ἀποτελεσμάτων τῆς θεραπείας μου.... Ἀλλ' ὑπάρχει ἓν ὑ*ὑστερόγραφον*.... Δὲν ἀνέγνωσα τὸ *ὑστερόγραφον*.

« Υ. Γ. Ἐννοεῖται, κύριε δόκτορ, ὅτι διὰ τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀνωφελὲς τοῦ λοιποῦ νὰ ἀφήσητε τὰς ἐνδιαφερούσας ἐργασίας ὑμῶν ἵνα ἐπισκευθῆτε τὴν μὶς Τρέβωρ, ἥτις δύναται νὰ μὴ ἔχῃ ἀνάγκην τῆς θεραπείας σας. »

Ὁ Μούρης ἔσχισε μανιωδῶς τὴν ἐπιστολήν.

— Ἀποπομπή! ἀνεβόησε· — ἀποπομπὴ κατὰ τοὺς τύπους!... Μήπως λοιπὸν ἐφοβεῖτο μὴ ὑπάγω εἰς τὴν οἰκίαν της μετὰ τὴν ὑβριστικὴν ταύτην ἐπιστολήν!... Ὦ! τοῦτο ἔγεινε δι' ἐμὲ Ἰσμαήλ!... Κατάληψις ἐντελῶς διακεκριμένη, νὰ ἰατρευθῇ ἀφ' ἑαυτῆς καὶ ὡς συνήθης συγκοπή... Εἶναι σατανικὸν συμβάν!

— Αὕτη ἡ μὶς Τρέβωρ εἶναι ἡ μνηστὴ τοῦ Ῥιο-Σάντου; εἶπεν ὁ Τυῤῥέλος

— Ναί... ἤθελον στοιχηματίσει δέκα χιλιάδας λίρας στερλίνας ὅτι ἔμελλε νὰ ἀποθάνῃ!... Τωόντι εἶναι ἡ μνηστή του.... Τοῦτο ἀποτελεῖ ἓν μέρος τοῦ σχεδίου του, — τοῦ μυστικοῦ του· — ἀπέβλεπεν εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσῃ διὰ τοῦ γάμου τούτου τὸν βαθμὸν τοῦ ὁμοτίμου.... Διατί;... Τοῦτο ἀγνοοῦμεν.

— Θὰ τὸ μάθωμεν, δόκτορ, μὲ τὴν ὑπομονὴν καὶ τὸν καιρόν.

Ὁ Μούρης δὲν ἀπεκρίθη, ἀλλ' ὁ Τυῤῥέλος ἠδυνήθη νὰ ἀκούσῃ αὐτὸν ψιθυρίζοντα διὰ τῶν σπασμωδικῶς συνεσφιγμένων ὀδόντων του.

— Κατάληψις νὰ τελειώσῃ ὡς πονοκέφαλος!...

ὁ Ἄρτουελλ, ὁ ἄθλιος! νὰ ὑπάγῃ νὰ ἐπαινῆται παντοῦ ὅτι ἰάτρευσε κατάληψιν!...

Ἐν τῷ παρακειμένῳ θαλάμῳ ἠκούσθη κρότος βαρέων βημάτων, καὶ ἡ σοβαρὰ φωνὴ τοῦ καλοκἀγάθου φίλου ἡμῶν καπετὰν Πάδδη Ὀχράνη ἀντήχησεν ὑψουμένη μέχρι τῆς διαπασῶν τῆς ἀνυπομονησίας.

— Νὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεὸς, ἔλεγε, κασίδη μὲ τὴ στραβὴ περῤῥοῦκα, ἀξιόλογέ μου κύριε, σοῦ φωνάζω τώρα ἓξ φοραῖς· *Τσέντλεμαν ὀβ δὴ νάϊτ!*

— Τὰ, τὰ, τὰ, τά! ἀπεκρίνετο ἡ μειλίχιος ἰσχνοφωνία τοῦ Ῥάουλη.

— Τὰ, τὰ, τὰ, τὰ, νὰ πάρ' ἡ βροντή!... Τὰ, τὰ, τὰ, τά! νὰ σὲ πάρουν τρία μιλλιούνια διαόλοι!... τί θὰ πῇ τὰ, τὰ, τὰ, τά! ποῦ βρωμᾷς σὰν τὸν διάολο, κύριε, καὶ σὰν τὴν οὐρά του.... Νὰ μᾶς κρεμάσουνε καὶ τοὺς δύο!... Σοῦ φωνάζω, νὰ μὲ κάψ' ἡ κόλασι! *Τσέντλεμαν ὀβ δὴ νάϊτ!*... Ἄφησέ με νὰ περάσω!

Ὁ Τυῤῥέλος εὐκόλως ἀνεγνώρισε τὴν φωνὴν καὶ τὸ νευρῶδες τοῦτο ὕφος. Ἠγείρετο διὰ νὰ ὑπάγῃ εἰς συναπάντησιν τοῦ καπετάνιου, ὅτε τελευταῖον τὰ, τὰ, τὰ, τά! προφερθὲν ὑπὸ τοῦ Ῥάουλη παρηκολούθησε κρότος πάλης, κατὰ τὴν ὁποίαν ἠκούοντο ἐκ διαλειμμάτων βλασφημίαι μετὰ μεγίστης ἐπιτυχίας ἐκλελεγμέναι.

Ταυτοχρόνως δὲ σχεδὸν σφοδρὸν κτύπημα διὰ τοῦ ποδὸς ἠνέῳξεν ἅμα ἀμφότερα τὰ φύλλα τῆς θύρας, καὶ ὁ Ῥάουλης σφενδονισθεὶς μετὰ τῆς ταχύτητος σφαίρας τηλεβόλου κατέπεσε πρηνὴς ἐν τῷ μέσῳ τοῦ δωματίου συνοδευόμενος ἐν τῇ πτώσει αὐτοῦ ὑπὸ τοῦ Α'. Τόμου τῶν *Τοξικολογικῶν Τέρψεων*.

Ὁ καπετὰν Πάδδης Ὀχράνης ἔκλινεν ἵνα μὴ προσκρούσῃ ὁ πῖλος αὐτοῦ ἐπὶ τῆς θύρας, καὶ εἰσῆλθε σοβαρῶς.

— Τί σημαίνει ὁ κρότος οὗτος, κύριε; ἠρώτησεν ὁ Μούρης συνοφρυούμενος.

— Νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεὸς ὅλους μας! ἀπεκρίκρίθη ὁ Ὀχράνης ἀνυψῶν τὸν πῖλόν του, ἔχω τὴν τιμὴ νὰ χαιρετήσω ταπεινῶς τὴν Ἀφεντιά σας... Ὅσο γιὰ τὸ κρότο, δὲν εἶμαι ἄνθρωπος νὰ κάμω κρότο, νὰ μᾶς πάρ' ὁ Σατανᾶς καὶ ἡ γυναῖκά του, μυλόρδοι!... καὶ γνωρίζω πολλὰ ἥσυχα παλληκάρια, ποῦ ἂν ἤτανε στὸν τόπο μου, θὰ τὸ σπούσανε αὐτὸ τὸ φαλακρὸ κεφάλι, σὰν ἕνα καρυδότσοφλο, μὰ τὴν τρύπα τῆς κόλασις, — τί διάολο!

Ὁ Ῥάουλης ἔκειτο χαμαὶ, ἀκίνητος, συνεσταλμένος, καὶ παντελῶς καταβεβλημένος. Οὐδ' ἐφρόντιζε μάλιστα νὰ ἀναλάβῃ τὸ εἰς τέταρτον σχῆμα προσφιλὲς αὐτοῦ βιβλίον, οὗτινος τὸ περγαμινὸν περικάλυμα ἦτο λυπηρῶς κολοβωμένον

Ὁ Πάδδης ἐθεώρει αὐτὸν διὰ τοῦ ἤθους ἐκείνου τοῦ γαληνίου καὶ ἐστερημένου ὑπερηφανείας ὅπερ τοσοῦτον εὐγενῶς καλλύνει τοὺς θριαμβεύοντας.

Τὸ ἠρεθισμένον πρόσωπον τοῦ ἰατροῦ ἐξέφραζε σφοδρὰν καὶ ἐπικειμένην ἐπίπληξιν. Ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ κατείχετο τὴν πρωΐαν ἐκείνην ὑπὸ βδελυρᾶς δυσθυμίας.

Ὁ Τυῤῥέλος ἠθέλησε νὰ ἐπέμβῃ.

— Λοιπὸν, Πάδδη;... ἤρχισε νὰ λέγῃ.

Ὁ Μούρης ἠγέρθη ἀποτόμως.

— Τί σημαίνει τοῦτο! ἀνεβόησε· — χρειάζονται καὶ λόγια μὲ αὐτὸν τὸν χωριάτην;... Ἔξελθε, κύριε!

Ὁ Πάδδης ἀνώρθωσε πάραυτα τὸ μακρὸν καὶ τεταμένον αὐτοῦ ἀνάστημα, περιεστράφη εἰς σχῆμα ἡμικυκλίου, καὶ διηυθύνθη πρὸς τὴν θύραν μὲ βῆμα ταχὺ λέγων.

— Ὅπως ἀγαπᾶτε, νὰ πάρ' ἡ βροντή!

— Ἀλλ' ἤρχετο βεβαίως ἵνα φέρῃ ἀγγελίαν τινὰ, εἶπεν ὁ Τυῤῥέλος ὁρμῶν πρὸς τὸν καπετάνιον· καθήσατε εἰς τὸ γραφεῖόν σας, δόκτορ, καὶ ἀφήσατε ἐμὲ νὰ ἀναδεχθῶ τὴν ὑπόθεσιν ταύτην.... Ποῖος σὲ στέλλει, Πάδδη;

Οὗτος ἐστάθη, περιεστράφη καὶ πάλιν εἰς σχῆμα ἡμικυκλίου, καὶ ἔῤῥιψε πρὸς τὸν Μούρην βλέμμα μνησικακίας.

— Δὲν ἦρθα, ἀπεκρίθη διὰ τοῦ θαυμασίου ἐκείνου χαρίσματος τοῦ ν' ἀπευθύνῃ ὕβρεις εἰς πάντας χωρὶς νὰ ἀπολέσῃ οὐδὲ ἐλάχιστον μέρος τῆς φλεγματικῆς καλοκἀγαθίας του· — δὲν ἦρθα ἐπειδήτις ἐπιθυμοῦσα νὰ δῶ τὰ κίτρινα μοῦτρα τοῦ σημαντικοῦ αὐτοῦ λόρδου, εἰδεμὴ, νὰ μὲ πάρῃ ἡ κόλασι!... Σὰν γεράσω πολὺ, σᾶς λέγω στὴν τιμὴ ποῦ ἔχουν τὰ κέρατα τοῦ βουβαλιοῦ! καὶ δὲν μπορῶ πιὰ νὰ κερδίζω τὸ πρωϊνό μου μπηφστέκι, τὸ μεσημεριανό μου ῥοσπὴφ, τὴν κεντινή μου πουδίγγα καὶ τὸ βραδυνό μου τσάϊ, νὰ πάρ' ἡ κατάρα! θὰ παραδοθῶ στὰ χέρια τῆς Ἀφεντιᾶς του, γιὰ νὰ μὲ στείλῃ, μὰ τὴν αἰώνια κόλασι! κατὰ πῶς ἀξίζω στὸν ἄλλον κόσμον.... Αὐτὴ εἶναι ἡ δουλειά του, θαῤῥῶ, ποῦ νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεός!

Ὁ Μούρης εἶχε στρέψει τὰ νῶτα, καὶ προσεπάθει νὰ μὴ ἀκούῃ.

— Ἔλα δὰ, καπετάνιε, εἶπεν ὁ Τυῤῥέλος μετ' αὐστηρότητος, ἂς ἔλθωμεν στὸ προκείμενον, σὲ παρακαλῶ.

— Ἂς ἔλθωμε στὸ προκείμενο, μυλόρδε.... Προτίμῶ νἄχω νὰ κάνω μὲ τουλόγου σας ποῦ ξέρετε νὰ ζῆτε στὸν κόσμο, μολονότι, — θὰ πῶ ἐκεῖνο ποῦναι, μὰ τὴ φωτιὰ τῆς κόλασις! — μολονότι μολονότι μοιάζετε σὰν ἀδρέφια μὲ ἕνα ἑβραῖο ποῦ εἶδα νὰ τὸν κρεμάσουνε ὀμπροστὰ στὴν Νιουγέτη, — καὶ εἶχε τὸ πρόσωπο διαβολεμένου κατεργάρη, μυλόρδε... τουλόγου σας δὲν λέτε εἰς ἕνα τσέντλεμαν νὰ βγῇ ὄξω· δὲν λέτε χωριάτη, νὰ πάρῃ ἡ κόλασι καὶ σένα καὶ μένα, τί διάολο! καὶ ὅλον τὸ κόσμο! ἕνα ἄνθρωπο ποῦ ἐκυβέρνησε μὲ τιμὴ καὶ μὲ ὑπόληψι τὴ γολέτα *Ῥέγκα* ναυλωμένη ἀπό...

Ὁ Τυῤῥέλος ἐκτύπησε διὰ τοῦ ποδός του, καὶ ἀνέλαβε τὸ τρομερὸν ἐκεῖνο ἦθος ὅπερ ἄλλοτε ἔκαμε νὰ τρέμωσιν ἡ Σωσάννα καὶ ὁ Ῥοβοάμ. — Ὁ Πάδδης Ὀχράνης τὸν ἐθεώρησε μετὰ περιεργείας.

— Ἀπὸ τὸν Γουήην καὶ Γουήην τῆς Καρλίσλης, μυλόρδε, εἶπε τελειώσας τὸν λόγον του χωρὶς νὰ ταραχθῇ· θαῤῥῶ νὰ πάρ' ἡ βροντή! πῶς ἡ Ἀφεντιά σας ἐδυσαρεστήθηκε κομμάτι;

Ὁ Τυῤῥέλος συνεσταύρωσε τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ, καὶ ἀνέλαβεν ἦθος ὑπομονῆς.

— Τέλος πάντων, εἶπεν, ἦλθες διὰ καμμίαν ὑπόθεσιν.... Ἔχομεν τίποτε νέον ἀπὸ τὴν Λευκὴν Ἐκκλησίαν;

— Νὰ σκάσω σὰν τὸ σκύλο μέσα στὸ χαντάκι!... Ὅσο δὰ ὅτι ἦρθα διὰ καμμίαν ὑπόθεσι, μὰ τὸ σκοινὶ ποῦ μπορεῖ νὰ μᾶς σφίξῃ τὸ λαιμὸ καμμιὰ μέρα, ἂν θέλῃ ὁ διάολος, — νὰ πάρ' ἡ κατάρα! — τὸ καταλαβαίνετε καλά.... Ἦρθα ἐπειδήτις δὲν εἶναι κανένας στὸ Πουργατόριο... κανένας τιμημένος, ἐννοεῖται· ἐπειδήτις εἶναι καμμιὰ ἑκατοστὴ δαιμόνοι καὶ ἄλλοι τόσοι καταραμένοι ποῦ μουγκρίζουνε στὴν τρύπα σὰν νἆναι στὸν παράδεισο... ἦρθα ἐπειδήτις πρέπει νὰ μιλήσω εἰς ἕνα λόρδο τῆς νυχτὸς, καὶ ἔχω νὰ πῶ πολὺ σοβαραῖς εἴδησες, — ποῦ νὰ μᾶς σηκώσῃ ὁ διάολος, — καὶ ἐπειδήτις δὲν ἠξέρω, καθὼς καὶ ὅλος ὁ κόσμος, ποῦ εἶναι τὸ σπῆτι τῆς Ἐντιμότης του.

Ὁ Πάδδης ἀνύψωσε τὸ μάλλινον αὐτοῦ περιλαίμιον ὄχι βεβαίως χωρὶς νὰ συνοδεύσῃ τὸ κίνημα τοῦτο μὲ πᾶσαν τὴν ἁρμόζουσαν ἀξιοπρέπειαν, καὶ ἐξέτεινε τὸ μακρὸν καὶ ἰσχνὸν σκέλος αὐτοῦ τὸ περιβεβλημένον δι' ἐνδύματος κιτρίνου.

— Καὶ ποῖαι εἶναι αἱ εἰδήσεις αὗται; εἶπεν ὁ Μούρης χωρὶς νὰ στραφῇ.

— Νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεός! ἀπεκρίθη ὁ Ὀχράνης, εἶναι μεγάλη αὐθάδεια γιὰ ἕνα κατεργάρη σὰν ἐμένα νὰ μιλᾷ μὲ ἕνα σημαντικὸ ὑποκείμενο σὰν τὴν Ἀφεντιά σας... Μυλόρδε, προσέθηκεν ἀποτεινόμενος πρὸς τὸν Τυῤῥέλον, ὁ Ἰεδεδίας Σμίθ,

ὁ διαλομένος ὑποκριτὴς ποῦ χρεωστῶ νὰ τονὲ στιμάρω σὰ μεγαλήτερό μου, μὲ στέλνει σὲ λόγου σας γιὰ νὰ μάθετε ποῦ εὑρισκούμαστε εἰς τὴν τρύπα τοῦ Ηρίντσες-Στρήτ.

— Καὶ ποῦ εὑρισκόμεθα; ἠρώτησεν ὁ Μούρης μετὰ ζωηρότητος.

Ὁ Πάδδης ἀντὶ νὰ ἀποκριθῇ ἔκυψεν ἡσύχως, καὶ ἥρπασεν ἐκ τοῦ ὤμου τὸν ταλαίπωρον Ῥάουλην ὅστις ἔτριβε τὰς πλευράς του ἐπὶ τοῦ τάπητος διαμαρτυρόμενος διὰ τὴν βλάβην ἣν ἔπαθεν τὸ εἰς τέταρτον σχῆμα προσφιλὲς αὐτοῦ βιβλίον. Ὁ Πάδδης ἀνήγειρεν αὐτὸν, μετέδωκεν εἰς αὐτὸν κίνισιν στροβιλοειδῆ, καὶ τὸν ἔκαμε νὰ ὑπερβῇ τὸ κατώφλιον τοῦ δωματίου οὕτως ὥστε ὁ Ῥάουλης ὅτε ἐστάθη σκοτοδινιῶν ἐν τῷ μέσῳ τοῦ παρακειμένου θαλάμου, ἐνόμισεν ὅτι ἔβλεπε τοὺς τέσσαρας τοίχους στρεφομένους περὶ ἑαυτὸν, καὶ δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐκφράσῃ τὴν ἔκπληξίν του εἰ μὴ διὰ τοῦ συνήθους αὐτῷ τὰ, τὰ, τὰ, τὰ, προφερομένου ὅμως δι' ἰδιαιτέρου τρόπου ὥστε οἱ ἀκούσαντες αὐτὸν νὰ τὸ λάβωσιν ὑπὸ σοβαρὰν σκέψιν.

Ὁ Πάδδης ἔκλεισε τὴν θύραν τοῦ θαλάμου

— Ὁ Ἰεδεδίας Σμίθ, εἶπεν ἄνευ προοιμίων ἐπὶ τέλους,—σᾶς μηνᾷ, μυλόρδε, πῶς ἡ δουλειὰ ἐτέλεψε.

Ὁ Μούρης ἠγέρθη, καὶ δὲν ἐπειράθη νὰ κρύψῃ, τὴν χαρὰν αὐτοῦ.

— Πῶς! ἀνεβόησε, τὸ ὑπόγειον ἐτελείωσεν;...

— Ἐτελείωσεν ὁλόκληρον; προσέθηκεν ὁ Τυῤῥέλος τρίβων τὰς χεῖρας αὐτοῦ.

— Ναί, μυλόρδοι, καὶ, μὰ τὰ κέρατα τοῦ Βελζεβούλ! — ἦτανε πιὰ καιρὸς, σᾶς λέγω μὰ τὸ θρόνο ποῦ θενάχω στὸν παράδεισο, ἡ μὰ ὁ,τι ἄλλο πρᾶμα ὀλιγώτερο σημαντικὸ, ποῦ νὰ κολαστοῦμε ὅλοι μας!... Ὁ κακομοίρης ὁ Σῶνδερ εἶναι μισαποθαμένος τώρα ποῦ σᾶς μιλῶ.

— Θὰ τὸν θάψουν, εἶπεν ὁ Μούρης.

— Βέβαια, διαόλου τσαρλατάνε! ἐμορμύρισεν ὁ Πάδδης σκανδαλισθεὶς· τὸ ἴδιο νὰ πάψουνε καὶ οἱ ἄρρωστοί σου.

Ἡ ἀγγελία τῆς ἐντελοῦς διατροπήσεως τῆς συγκοινωνίας τῆς μεταξὺ τῆς ἀποθήκης τοῦ σόδιατέρ ἐν τῇ Ὁδῷ τοῦ Ηρίγκηπος καὶ τῶν ὑπογείων τοῦ βασιλικοῦ χρηματιστηρίου ἀνυπομόνως περιεμένετο, ὡς γνωστὸν, ὑφ' ὅλων τῶν λόρδων τῆς Νυκτός. Ἀπὸ πολλοῦ τὰ σημαντικὰ μέλη τῆς Οἰκογενείας ἤλπιζον εἰς τὴν μεγίστην ταύτην κλοπὴν ἵνα πληρώσωσι μέχρι χειλέων τὸ κοινὸν ταμεῖον. Ὁ Τυῤῥέλος καὶ ὁ Μούρης ἐζήτησαν καὶ ἔμαθον πᾶσαν ἀναγκαίαν πληροφορίαν. — Ὁ Ἐλέρας εἶχε φθάσει τὴν προτεραίαν νύκτα μέχρι τῆς ἐπιφανείας τῶν ὑπογείων, καὶ ἂν κτύπημα τῆς ἀξίνης τὸ ὁποῖον ἄνευ προφυλάξεως εἶχε κατενέγκει ἔῤῥιψεν ἐκτὸς τοῦ σωλῆνος ἕνα λίθον. Ἡ ἐκ τῆς πτώσεως τοῦ λίθου τούτου γενομένη ὀπὴ συνεκοινώνει μετά τινος τῶν ἀποθηκῶν τῆς Τραπέζης.

Ὡρισμένη περιέμενε τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Σῶνδερ ἔπεσεν ὡς ὄγκος βαρὺς πρὸ τῆς ὀπῆς ἀσθμαίνων καὶ κατάβρεκτος ὑπὸ ψυχροῦ ἱδρῶτος. Ὁ Πάδδης, ὅστις ἠγάπα τὸν Ἐλέφαντα ὡς ὁ φύλαξ ζωοκομείου ἀγαπᾷ νὰ τρέφῃ, προτεπάθησε νὰ τὸν ἀνεγείρῃ διὰ νὰ τὸν ὁδηγήσῃ μέχρι τῆς κλίνης του. Ἀλλ' εἰς μάτην ἐκοπίαζεν, ἵνα ἀνεγείρῃ τὸν Σῶνδερ, ἐχρειάζετο ὀδοντωτὸς μοχλὸς ἢ ἐργάτης πρὸς ἀνόρθωσιν ἱστοῦ. Ὥστε ὁ ταλαίπωρος γίγας ἔκειτο ἀποθνήσκων ἐπὶ τῆς ψυχρᾶς γῆς τοῦ ὑπογείου. Τὸ μόνον ὅπερ ἠδυνήθη νὰ κάμῃ ὑπὲρ αὐτοῦ ὁ ἐλεήμων Πάδδης Ὀχράνης, ἦτο νὰ θέσῃ παρ' αὐτῷ τὴν ὑπερμεγέθη λάγηνον τῆς ζινέβρας Ἀροῦ ὁ καπετάνιος ἐτελείωσε τὴν ἔκθεσίν του προσέθηκε τέσσαρας βλασφημίας ἐν εἴδει ὑπογραφῆς καὶ ἐσιώπησεν.

Ὁ Τυῤῥέλος καὶ ὁ Μούρης ἤρχισαν πάραυτα νὰ γράφωσιν ἐπιστολὰς ἐπὶ τοῦ γραφείου.

— Παλληκάρι μου, εἶπεν ὁ Μούρης, πρέπει νὰ φέρῃς ἀμέσως τὸ γραμμάτιον τοῦτο εἰς τὴν πλατεῖαν Βελγράβης πρὸς τὸν Κ. μαρκέσιον δὲ Ῥιποσάντον.

Ὁ Ὀχράνης ἔλαβε τὴν ἐπιστολήν.

— Αὐτὸ τὸ φέρνω ὅπου θέλετε, νὰ πάρ' ἡ βροντή! ἀπεκρίθη· — μὰ ποῦ στὸ διάολο ἔμαθε ἡ Ἀρεντιά σας πῶς εἶμαι παλληκάρι;... Ἐγνώρισα σωστοὺς λόρδους, νὰ πάρ' ὁ Σατανᾶς καὶ ἡ οὐρά του! ποῦ μ' ἐλέγανε μακρὺ πλατὺ καπετάνιο....

Πάντες οἱ ὑπηρέται τοῦ δόκτορος προσεκλήθησαν ἵνα φέρωσιν εἰς τὸν πρὸς ὃν ὅρον των ἐπιστολὰς ὁμοίας πρὸς ἐκείνην δι' ἧς ἐπερώτησαν τὸν καπετάνιον. Καὶ αὐτὸς ὁ Ῥάουλης ἀπεστάλη μετὰ σπουδῆς πρὸς τὸν Κ. Σ. Βουΐνον ἐπὶ ῥητῇ προστασίᾳ νὰ εὕρῃ ἀναπορεύκτως τὸν ἀξιότιμον τοῦτον ὑπάλληλον τῆς μητροπολιτικῆς ἀστυνομίας....

Ἡ Κυρία δουκέσσα τῆς Γέβρης, τὴν ὁποίαν ὁ τίτλος αὐτῆς δὲν καθίστα ὑπερήφανον, καὶ τὴν ὁποίαν εὕρισκον πάντοτε ἑτοίμην ἐν ταῖς δειναῖς περιστάσεσιν, ὡσανεὶ εἰσέτι ὠνομάζετο Μαρβαληνὴ Λύκαινα, ἔλαβε διαταγὴν τοῦ νὰ ὑπάγῃ εἰς τὴν Τράπεζαν ἵνα ἐγχειρίσῃ ἐπιστολὴν τοῦ Τυῤῥέλου πρὸς τὸν σὶρ Βιλλιέλμον Μαρλέην, τὸν κεντρικὸν ὑποταμίαν,

Μείναντες μόνοι ὁ Μούρης καὶ ὁ Τυῤῥέλος ἐπλησίασαν τὰς ἕδρας των καὶ ἤρχισαν νὰ συνδιαλέγωνται χαμηλῇ τῇ φωνῇ, καὶ οὐδεὶς ἦτο ἐκεῖ ἵνα ἀκούσῃ τὸ μυστικὸν τῶν λόγων των. Ἡ συνδιάλεξις αὕτη ὑπῆρξε μακρά. Ὅτε δὲ ἠγέρθησαν ὁ Τυῤῥέλος εἶπε θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τοῦ βραχίονος τοῦ δόκτορος.

— Ὅ,τι καὶ ἂν συμβῇ πίστευσόν με, καὶ ἀρήσατέ τον νὰ διεξαγάγῃ ἐντελῶς τὴν ὑπόθεσιν ταύτην... ἔπειτα πλέον βλέπομεν.

— Ἀλλ' ἂν ἔχῃ τὸν σκοπὸν, καθὼς νομίζω, ὑπέκρουσεν ὁ Μούρης, νὰ μεταχειρισθῇ τὴν Οἰκογένειαν καὶ ἡμᾶς ἀκόμη ὡς ὄργανον τῶν μυστικῶν σχεδίων του;... ἂν ὅλοι οἱ σωροὶ ἐκεῖνοι τῶν χρημάτων ἐχρησίμευον μόνον πρὸς ὄφελος αὐτοῦ;...

— Ἂν ὅλοι οἱ σωροὶ ἐκεῖνοι χρησιμεύσωσι πρὸς ὄφελός του, δόκτορ, ἀπεκρίθη γελῶν ὁ Τυῤῥέλος, ἔχετε πᾶν μέσον διὰ νὰ τοὺς κάμετε νὰ καθίσουν στὸν λαιμόν του.... Τώρα δὲ ἂς ὑπάγωμεν γρήγορα εἰς τὴν Λευκὴν Ἐκκλησίαν, εἰδεμὴ θέλομεν φθάσει ἐξώρας.

Ἐξῆλθον δ' ἀμφότεροι, καὶ ὁ Τυῤῥέλος ἔκλεισε πᾶσαν θύραν διὰ διπλῆς στροφῆς.

Ὀλίγας στιγμὰς μετὰ τὴν ἀναχώρησιν των ἡ θύρα τοῦ δωματίου ἡ κοινωνοῦσα μετὰ τοῦ θαλάμου ἐν ᾧ ἡ Κλάρη ἦτο καθειργμένη, καὶ τὴν ὁποίαν ὁ Τυῤῥέλος δὲν εἶχε κλείσει ὡς οὐδεμίαν ἔχουσαν συγκοινωνίαν μετὰ τῶν ἐκτὸς, ἠνεῴχθη ἡσύχως καὶ ἐξῆλθεν ἡ Σωσάννα.

Ἡ ὡραία κόρη διῆλθε ταχέως τὸ δωμάτιον, καὶ ἔσυρε τὸν σύρτην τῆς ἑτέρας θύρας δι' ἧς εἶχον ἐξέλθει ὁ Μούρης καὶ ὁ Τυῤῥέλος. Εκίνησε δὲ τὴν κεφαλὴν μειδιῶσα, καὶ ἔπειτα ἐγένετο ἄφαντος· ἐπανῆλθε δὲ μετ' οὐ πολὺ μετὰ τῆς Κλάρης Μακ-Φαρλάνης, τῆς ὁποίας ὑπεστήριζε τὸ βῆμα μὲ χαρίεσσαν καὶ θελκτικὴν περιποίησιν.

Κεφ. ΚΔ'.—Ἡ Ἄλυσις.

Ἡ Κλάρη Μακ-Φαρλάνη ἦτο πολὺ μεταβεβλημένη. Τὰ ἴχνη τοῦ παλυγρονίου καὶ σκληροῦ μαρτυρίου, εἰς τὸ ὁποῖον ὑπεβάλλον αὐτὴν, ἐφαίνοντο ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ καὶ κατίσχνου προσώπου αὐτῆς· τὸ ἀνάστημά της τὸ ἄλλοτε τοσοῦτον θελκτικὸν ἐν τῇ νεανικῇ συμμετρίᾳ αὐτοῦ, ἐκυρτοῦτο καταβεβλημένον, καὶ ἐβάδιζε βραδέως καὶ μετὰ κόπου.

Καὶ οὕτως ὅμως ἦτο εἰσέτι ὡραία, ἀλλ' ὡραία ἐκ τῆς καλονῆς ἐκείνης ἥτις καταθλίβει τὴν καρδίαν καὶ προξενεῖ οἶκτον. — Ἂν ὁ Ἄγκος, ὁ πατὴρ αὐτῆς τὴν ἔβλεπε τὴν στιγμὴν ταύτην, ἤθελεν ἀναμνησθῆ δακρύων τὰς τελευταίας ἡμέρας τῆς δυστυχοῦς Ἄμης Μακ Φαρλάνης. Ἡ Ἄμη ἦτο τοιαύτη, λευκὴ καὶ ἀσθενὴς, πρὸς δὲ τούτοις καὶ ὡραιοτάτη, ὅτε πλέον ὁ ποῦς αὐτῆς ἔτρεμεν ἐπὶ τοῦ χείλους τοῦ τάφου.

Ἀλλ' ἡ Ἄμη, ἡ ἁγία καὶ θελκτικὴ ἐκείνη γυνὴ, ἐμειδίασεν εἰς τὸν προσεγγίζοντα αὐτῆς θάνατον, καὶ δὲν ἔκλαιεν εἰμὴ κηδομένη τοῦ μέλλοντος τῶν τέκνων αὐτῆς. Ἀποθνήσκουσα διετήρει ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς τὴν ἡδεῖαν καὶ οὐράνιον ἐκείνην γαλήνην τῶν ἡμερῶν τῆς εὐτυχίας της. — Ἡ δὲ Κλάρη εἶχε πάντοτε εἶδός τι παραφορᾶς ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της· ἡ τρομερὰ προσβολὴ ἡ ἐπὶ τοῦ νευρικοῦ συστήματος αὐτῆς ἐπενεχθεῖσα ἐπέφερεν ἐπὶ τοῦ προσώπου της σπασμοὺς αἰφνιδίους καὶ ὀδυνηρούς. Τὸ στόμα της ἠνοίγετο προφέρον λόγους ἀκατανοήτους.

Ἡ δὲ φυσικὴ καὶ ἠθικὴ φθορὰ τοῦ ἄλλοτε τοσοῦτον ὡραίου τούτου κορασίου ἦτο δεινοτέρα, καὶ ἐφαίνετο μείζων ἀπέναντι τῆς ἀνθούσης νεότητος τῆς Σωσάννης, ἥτις οὖσα ῥωμαλέα ἐν τῇ ἐξαιρέτῳ καλλονῇ αὐτῆς, καὶ ἀκτινοβολοῦσα ἐκ τῆς νεότητος, ἐξήστραπτε νομοσύνην γενναίαν, εὐγένειαν τῆς ψυχῆς, πᾶν ἐλεκτὸν θέλγητρον καὶ πᾶσαν θριαμβευτικὴν χάριν, ἥτις δύναται νὰ στέψῃ ὡς θεῖον σέλας τὸ παρθενικὸν μέτωπον ἀριστουργήματος τοῦ Θεοῦ.

Ἡ λύπη, ἣν ἤθελέ τις αἰσθανθῆ θεωρῶν τὴν Κλάρην, ἤθελε μεταβληθῆ εἰς ἀκατάσχετον καὶ ἡδονικὸν θέλγητρον ἅμα ἔβλεπε τὴν Σωσάνναν, διότι αὕτη ἦτο ἐκεῖ ὡς ἀγαθοποιὸν πνεῦμα ἐπαγρυπνοῦσα ἐπὶ τῆς ἀδυναμίας καὶ τῆς ὀδύνης· διότι τὸ εὐεργετικὸν, τὸ τρυφερὸν καὶ παρήγορον αὐτῆς μειδίαμα ἐφαίνετο πίπτον ὡς βάλσαμον ἐπὶ τῆς κεκρυμμένης πληγῆς τῆς ἀσθενείας· διότι ὁσάκις ἡ Σωσάννα ὡμίλει γλυκύτατα καὶ ὡς ὁμιλεῖ νέα μήτηρ κύπτουσα ἐπὶ τῆς κοιτίδος τοῦ τέκνου αὐτῆς, ἡ ταλαίπωρος Κλάρη ᾐσθάνετο ἑαυτὴν ἀναγεννωμένην.

Εἰσῆλθον ἀμφότεραι εἰς τὸ δωμάτιον τοῦ δόκτορος Μούρη. Ἡ Σωσάννα ἔχουσα τοὺς δύο βραχίονας αὐτῆς περὶ τὴν ζώνην τῆς Κλάρης, ὑπεστήριζε καὶ ἐνεθάῤῥυνεν αὐτήν. Σχεδὸν ἀνὰ πᾶν βῆμα ἡ ὡραία κόρη ἐπέθετεν ἐπὶ τοῦ ὠχροῦ μετώπου τῆς Μὶς Μακ-Φαρλάνης θωπευτικὸν φίλημα, καὶ ῥυθμίζουσα τοὺς λόγους αὐτῆς πρὸς τοὺς παιδικοὺς τύπους τοὺς ὁποίους μεταχειρίζεται τις ἵνα καθησυχάσῃ τὰ πάσχοντα παιδία, ἐπειρᾶτο νὰ δώσῃ ὥθησίν τινα εἰς τὸ ἀκίνητον πνεῦμα τῆς Κλάρης.

— Ἰδοὺ ὅπου περιπατεῖς μόνη, φιλτάτη ἀδελφή μου, εἶπεν, ὑπερβαίνουσα τὸ κατώφλιον τοῦ δωματίου. Σχεδὸν εἶναι περιττὸν πλέον νὰ σὲ ὑποστηρίζω.... Τὸ ἐξεύρεις, Κλάρη, ὅτι καὶ αἱ δύο ἐδῶ εἴμεθα κυρίαι;... μᾶς περιέκλεισαν, ἀλλὰ ἐλπίζω νὰ εὕρω ἔξοδον τὴν ὁποίαν δὲν ἐῤῥόντισαν νὰ περιῤῥάζωσι.... Κάθησε, ὡραία μου Κλάρη, καὶ ἀνάλαβε.

Ἡ μὶς Μακ-Φαρλάνη ἐῤῥίφθη ἐπὶ τῆς ἕδρας τοῦ Τυῤῥέλου ἐκπέμψασα στεναγμὸν ἐκ τοῦ κόπου. Ὁ ὀφθαλμὸς αὐτῆς ὁ μαρμαίνων καὶ μεγεθυνθεὶς ἐκ τῆς ἰσχνότητος τῶν πορειῶν της ἐστράφη πρὸς τὴν Σωσάνναν, ἀνέλαβε στιγμιαίαν ἔκφρασιν εὐγνωμοσύνης καὶ πάλιν ἐγένετο πάραυτα κατηφής,

— Ἤμην πλησίον του, ἐψιθύρισε, — καὶ ἤμην εὐτυχεστάτη, διότι μὲ ἠγάπα.... Ἦλθεν ἡ Ἄννα.... Ἐκάθησεν εἰς τοὺς πόδας αὐτῆς.... Ἡ καρδιά μου παρέλυσεν!...

Ἐνῷ δ' ἔλεγε τοῦτο, τὸ στόμα αὐτῆς ἐκινήθη καὶ ὁ ὀφθαλμός της ἔτρεμεν, ὡς συμβαίνει καθ' ἣν στιγμὴν μέλλουν νὰ ἐκρεύσωσι τὰ δάκρυα.

— Ἀλλ' ἀγαπῶ εἰσέτι τὴν Ἄνναν! ἐξηκολούθησε λέγουσα· — δὲν θέλω τῇ εἰπεῖ ὅτι μὲ ἐῤῥόνευσεν...,

Ἡ ὡραία κόρη ἐκάθησε παρ' αὐτῇ, καὶ τὴν προσείλκυσεν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς.

— Καὶ ἔχεις δίκαιον νὰ τὴν ἀγαπᾷς, φιλτάτη ἀδελφή μου, εἶπε, διότι εἶναι ὡραία ὡς σύ... ταλαίπωρον κοράσιον! Δὲν βλέπεις ὅτι ὅλαι αἱ θλιβεραὶ αὗται ἀναμνήσεις αἵτινες τοσοῦτον σὲ καταθλίβουσι δὲν εἶναι ἄλλο εἰμὴ ὄνειρα.... Τὰ σκληρὰ ταῦτα ὄνειρα ἐβασάνισαν τὴν ψυχήν σου ἔτι μᾶλλον ἢ τὸ σῶμά σου.... Ἄκουσόν με Κλάρη, ὡραία μου Κλάρη, μέλλεις νὰ ἐλευθερωθῇς.... Μὴ συλλογίζεσαι πλέον τὰ λυπηρὰ ὁράματα τὰ ὁποῖα σὲ ἐβασάνισαν εἰς τὴν μοναξίαν σου.... Ταῦτα πάντα εἶναι ἀνύπαρκτα ἀδελφή μου....

— Τὸν εἶδον, ἐψιθύρισεν ἡ Μὶς Μακ-Φαρλάνη ρίγῶσα.

Ἔπειτα δὲ προσέθηκε διὰ φωνῆς ὑποκώφου.

— Ἠξεύρω μίαν μακρὰν ἱστορίαν..., Ἡ τροφός μου μᾶς διηγεῖτο αὐτὴν ἐν Σκωτίᾳ.... Ἡ νεᾶνις ὠνομάζετο Λευκὴ καὶ ὁ υἱὸς τοῦ λαίρδου ἐκαλεῖτο Βέρτραμ.... Βέρτραμ τῆς Ἰσδβούργης.... Ἡ Λευκὴ ἠγάπα τὸν υἱὸν τοῦ λαίρδου....

Ἡ Κλάρη διέκοψε τοὺς λόγους αὐτῆς, καὶ ἐτα-πείνωσε τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ἔπειτα δέ; εἶπεν ἡ Σωσάννα γελῶσα.

— Ἔπειτα; ἐπανέλαβεν ἡ Κλάρη ἀνυψώσασα τὰ βλέφαρα αὐτῆς, καὶ προσηλοῦσα τὸ βλέμμα της εἰς τὸ κενόν· — ὦ! καθεὶς ἠξεύρει τί συνέβη... Ἡ Λευκὴ ἠγάπα τὸν υἱὸν τοῦ λαίρδου.... Ἡ Λευκὴ τὸν ἠγάπα τόσον ὥστε τὸν ἐφόνευσεν.

Ἡ κεφαλὴ τῆς Κλάρης ἔκλινεν ἐπὶ τοῦ στήθους της. Ἡ χεὶρ αὐτῆς ἦτις ἦτο ἐντὸς τῶν χειρῶν τῆς Σωσάννης κατέστη ψυχρὰ καὶ ψυχροτάτη.

Ἡ ὡραία κόρη ἐδιπλασίασε τα θωπεύματα καὶ τὰς γλυκείας αὐτῆς παρηγορίας. Ὑπῆρχεν ἐν αὐτῇ δύναμις πειθοῦς τοσοῦτον ἀποτελεσματικῆς ὥστε ἐπενήργησεν ἐντελῶς ἐπὶ τῆς τεθλιμμένης καρδίας τῆς ταλαιπώρου Κλάρης. Τὸ θέλγητρον τοῦτο παρήγαγεν ἀποτέλεσμα. Ἡ Μὶς Μακ-Φαρλάνη ἐπανελθοῦσα ἐπ' ὀλίγον εἰς τὴν ζωὴν ἔρριψε τοὺς δύο αὐτῆς βραχίονας περὶ τὸν λαιμὸν τῆς Σωσάννης, καὶ τὴν εὐχαρίστησε κλαίουσα.

Ἡ Σωσάννα ὠφελήθη ἐκ τῆς στιγμῆς ταύτης τῆς νοήσεως.

— Ἰδού, ἀνέλαβες πλέον, μικρά μου ἀδελφή, εἶπε· — δὲν θέλεις νὰ ὑπάγῃς νὰ ἐναγκαλισθῇς τὴν Ἄνναν;

— Τὴν Ἄνναν! ἐπανέλαβεν ἡ Κλάρη· — τίς οἶδε τί ἀπέγεινεν, ὦ θεέ μου!... Ὦ! ἐλθέ, κυρία μου, ἐλθὲ παρευθύς, καὶ ἂς προσπαθήσωμεν νὰ τὴν ἀνεύρωμεν.

Ἡ Μὶς Μακ-Φαρλάνη ἠγέρθη μόνη. Ἡ Σωσάννα ἔσπευσε νὰ τὴν ὑποστηρίξῃ, καὶ ἐμπόδισεν αὐτὴν τοῦ νὰ διευθύνηται πρὸς τὴν κυρίαν θύραν, πρὸς τὴν ὁποίαν ἡ Κλάρη εἶχεν ἤδη προχωρήσει κλονιζομένη ὀλίγα βήματα.

— Ἀπὸ τὸ μέρος τοῦτο εἴμεθα κεκλεισμένοι, εἶπεν· — ἐλθέ, ἠξεύρω ἄλλην ἔξοδον... ἀλλ' ἂς σπεύσωμεν, διότι ἴσως δὲν θέλομεν ἐπαναύρει τὴν περίστασιν ταύτην, ἂν τὴν ἀπολέσωμεν....

Διῆλθον τὸ δωμάτιον κατὰ μῆκος. Ἡ Σωσάννα ὑποστηρίζουσα πάντοτε διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὴν Κλάρην Μακ-Φαρλάνην ἔθεσε τὸν δάκτυλον αὐτῆς ἐπὶ χαλκοῦ κομβίου ὅπερ ἐφαίνετο προωρισμένον νὰ κρατῇ τὰς πτυχὰς παραπετάσματος. Ἐπάτησεν ἐπὶ τοῦ κομβίου δι' ὅλης τῆς ἐνεργείας τῆς σχεδὸν ἀνδρικῆς αὐτῆς δυνάμεως. Τρυγμὸς ἠκούσθη ὑπὸ τὸ ἐπίστρωμα, καὶ μυστική τις θύρα συγκοινωνοῦσα μετὰ τῆς ἐγκαταλελειμμένης οἰκίας τῆς ὑπ' ἀριθμὸν 9 ἐν Ὁδῷ Οὐΐμπολ ἠνεῴχθη ἐντελῶς.

— Νίκη! ἀνεβόησεν ἡ ὡραία κόρη, ἥτις ἀνήγειρεν ἐντελῶς τὴν Κλάρην, καὶ τὴν ἔφερε χωρὶς νὰ σταθῇ ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τοῦ ἀριθμοῦ 9.

Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἅμαξά τις ἐστάθη ἐν Κορνιχίλλῃ πρὸ τῆς οἰκίας τῆς κυρίας Μακ-Νάβης. Ἡ Σωσάννα ἐπίδησεν ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου, καὶ παρετήρησε τὴν πρόσοψιν τῆς οἰκίας μετὰ δακρύων εἰς τοὺς ὀφθαλμούς.

— Ὦ! ποσάκις τὴν ἐζήτησα! ἐψιθύρισε· — τώρα δὲν θέλω λησμονήσει πλέον τὴν ὁδὸν αὐτῆς.

Ἐκτύπησε τὴν θύραν, καὶ ἠνέῳξεν ἡ Ἄννα. Ἡ ὡραία κόρη ἐφίλησεν αὐτὴν ἐπὶ τοῦ μετώπου πρὶν ἡ ἔκπληκτος Ἄννα δυνηθῇ νὰ τὴν ἀναγνωρίσῃ, ἔπειτα δὲ τῇ ἔδειξε τὴν ἅμαξαν.

— Ἡ ἀδελφή σου εἶναι ἐκεῖ μέσα, Ἄννα, εἶπεν.

— Ἡ ἀδελφή μου! ἐβόησεν ἡ νεᾶνις ῥιφθεῖσα εἰς τὰ ἐκτός.

Ἡ Σωσάννα εἶδεν αὐτὴν ὑπερβᾶσαν τὴν βαθμίδα τῆς ἁμάξης καὶ θέτουσαν τὴν κεφαλήν της εἰς τὸν κόλπον τῆς Κλάρης. Ἐστάθη ὀλίγον ἀκίνητος καὶ μὲ ὑγροὺς ὀφθαλμούς, ἔπειτα δὲ διῆλθε ταχέως τὴν Κορνιχίλλην, καὶ ἀνέβη ἐπὶ ἁμαξίου, ὅπερ προὐχώρησε καλπαζόντων τῶν ἵππων πρὸς τὸ μέγαρον τῆς λαίδης Ὠρελείας, τῆς κομήσσης τοῦ Δερβῆ.

Ἡ Ἄννα ἐστράφη ἵνα εὐχαριστήσῃ τὴν ἄγνωστον ἥτις ἐπανήγαγεν αὐτῇ τὴν ἀδελφήν της· δὲν εἶδεν ὅμως οὐδένα πλέον ἐπὶ τοῦ κατωφλίου. Μόνον δὲ φωνή τις προσέβαλε τὸ οὖς αὐτῆς διὰ τοῦ κρότου τῆς ὁδοῦ.

— Θὰ ἐπιστρέψω, ἔλεγεν ἡ φωνὴ αὕτη.

Ἡ Ἄννα παρετήρησε πρὸς τὸ μέρος ὅθεν ἠκούετο ὁ ἦχος, καὶ εἶδε κεφαλὴν κλινούσαν ἐκ τῆς θυρίδος ταχυπορούσης ἁμάξης, — κεφαλὴν ὡραίαν μειδιῶσαν ὡς *μαδόνα* (*). — Ἔπειτα δὲ ὁ ὄχλος παρενετέθη μεταξὺ αὐτῶν· αἱ μεγάλαι δημόσιαι ἁρμάμαξαι διέβησαν· ἡ Ἄννα δὲν εἶδε πλέον οὐδέν.

Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην αἱ δύο μικραὶ καὶ λευκαὶ κλῖναι αἵτινες παρέκειντο ὡς δίδυμοι, ἐν τῷ κοινῷ παστῷ τοῦ μικροῦ θαλάμου τοῦ κατεχομένου ὑπὸ τῶν δύο ἀδελφῶν, ὑπέκυπτον ὑπὸ τὸ σύνηθες φορτίον αὐτῶν. Ἡ κυρία Μακ-Νάβη μετέβαινεν ἀπὸ

(*) Ἰταλικὴ Παναγία.

τὴν μίαν εἰς τὴν ἄλλην, ἐναγκαλιζομένη τὴν Κλάρην, ἐναγκαλιζομένη τὴν Ἄνναν καὶ εὐχαριστοῦσα τὸν Θεὸν μετὰ δακρύων.

— Λισαβῶ, ἔλεγεν, ὦ! Λισαβῶ, ποῦ εἶναι ὁ Στέφανός μου;... Νὰ μοῦ εὕρῃς τὸν Στέφανόν μου ἀμέσως διὰ νὰ τὰς ἴδῃ καὶ τὰς δύο... καὶ τὰς δύο εὐρεθείσας πάλιν!

— Χωρὶς ἀμφιβολίᾳ, ἀπεκρίνετο ἡ Λισαβῶ· — τῆς τύχης ἦτανε, ἐπειδήτις μιὰ ἀπὸ τὰς δύο ἠμποροῦσε νὰ μείνῃ στὸ δρόμο χωρὶς ἄλλο.... Τί πρᾶγμα ἦτον καὶ αὐτό, ὅσο τὸ συλλογοῦμαι!... Ἄ! Θεέ μου! ὅλος ὁ μαχαλᾶς ἐμωρολογοῦσε δι' αὐτὸ ἐχτὲς μέραις.... Ὅσο δὰ γιὰ τὸ σινιὸρ Στέφανο, προσέθηκε μὲ ἦθος *ξενο*, — ὁ Θεὸς ξεύρει ποῦ εἶναι τώρα ποῦ μιλοῦμε, καὶ τί κάμει, κυρία μου!... Δὲν ἦλθε στὸ σπίτι ἀπόψε, καὶ ὁ ἄνθρωπος ποῦ εἶδα νὰ βγῇ μαζῆ του χθὲς τὸ βράδυ, — δὲν λέγω μεγάλο λόγο, — ἐφαινούτανε κάθε ἄλλο πρᾶγμα ἀλλὰ ὄχι τίμιος ἄνθρωπος... Μὰ τί με νοιάζει ἐμένα νὰ συλλογίζωμαι γιὰ τῆς δουλειαῖς τοῦ σινιὸρ Στέφανου, νὰ σοῦ πῶ δά!...

Ἡ γραία κυρία δὲν ἤκουεν ἢ δὲν ἤθελε νὰ ἀκούσῃ τοὺς λόγους τούτους· παρεδίδετο ὅλη εἰς τὴν χαρὰν αὐτῆς. Δὲν ἦσαν παρ' αὐτῇ ἀμφότεραι ἐκεῖναι τὰς ὁποίας τοσοῦτον εἶχε θρηνήσει;...

Ἦσαν ἐνώπιον αὐτῆς. — Ἀλλὰ τὸ κακούργημα τοῦ Βωβ-Λαντέρνα δὲν ἔμεινεν ἄνευ ἀποτελέσματος. Γινώσκομεν τὴν κατάστασιν τῆς δυστυχοῦς Κλάρης. Πόσαι ἡμέραι ἀναπαύσεως καὶ εὐτυχίας ἔμελλον νὰ χρειασθῶσιν ἵνα ἐξαλείψωσι τὰ ὀλέθρια ἴχνη τοῦ μαρτυρίου αὐτῆς;

Καὶ ἡ Ἄννα ἐπίσης ἦτο μεταβεβλημένη. Εὐτυχῶς ὅμως ἡ ἐπ' αὐτῆς ἐπενεχθεῖσα μεταβολὴ δὲν ἦτο τοσοῦτον ἐδυνηρά. Σωματικῶς μὲν ἦτο ὀλίγον κεκμηκυῖα· ἀλλ' ἠθικῶς....

Τοῦτο ἦτο μέγα μυστήριον πρὸς πάντας καὶ πρὸς αὐτήν. Ἡ Ἄννα δὲν τὸ ὡμολόγει εἰς ἑαυτήν, — καὶ μήπως τὸ ἐγίνωσκε;

Δύσκολος ἐρώτησις. — Ἀλλὰ τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι τὴν νύκτα ἐκείνην ὁ τεταραγμένος ὕπνος αὐτῆς δὲν ἀνεκάλεσε τὴν εἰκόνα τοῦ Στεφάνου. — Ἤ, ἂν ὁ Στέφανος ἐφαίνετο αὐτῇ κατ' ὄναρ, ὁ νέος ἰατρὸς ἀνελάμβανε, διὰ παραδόξου βεβαίως μεταμορφώσεως, τὴν ὁποίαν αἱ ἀναγνῶστριαι ἡμῶν δὲν θέλουσι δυνηθῇ νὰ ἐξηγήσωσι, χαρακτῆρας ἥρωος μυθιστορήματος, μεγάλους μέλαινας ὀφθαλμοὺς ἡδυπαθεῖς καὶ ἐκφράζοντας ἔρωτα, βλέμμα δειλόν, μειδίαμα γλυκύ, ἀνάστημα... τὸ ἀνάστημα τὸ εὔκαμπτον καὶ μεγαλοπρεπὲς, τὸ χαρίεν καὶ ὑπερήφανον τοῦ ὡραίου ἱππότου Ἀγγέλου Βέρβου....

Ὁ Τυῤῥέλος καὶ ὁ δόκτωρ Μούρης ἀναχωρήσαντες ἐκ τῆς Ὁδοῦ Οὐΐμπολ, ἀπῆλθον μετὰ σπουδῆς εἰς τὴν Ὁδὸν τῆς Λευκῆς Ἐκκλησίας ἵνα παρευρεθῶσιν εἰς τὸ συνέδριον τῶν λόρδων τῆς νυκτός.

Ἡ συνεδρίασις ἐγένετο, ὡς ἐννοεῖ τις καλῶς, ἐντελὴς καὶ τὰ μάλιστα ἐνδιαφέρουσα. Ἡ εὐγενὴς συνέλευσις κατείχετο ὑπὸ πυρετοῦ. Δὲν ἠρίθμουν πλέον εἰμὴ κατὰ ἑκατομμύρια στερλινῶν, καὶ ἂν τις ἤθελεν ἀνοίξει τὸ στόμα ἵνα ὁμιλήσῃ περὶ δεκάδος μυριάδων λιρῶν ἢ ἄλλων ἀσημάντων πραγμάτων, δὲν ἠξεύρομεν μέχρι τίνος ἤθελον προχωρήσει κατὰ τοῦ ἐχληροῦ τούτου ῥήτορος ἡ σμαραγδοκέφαλος βακτηρία τοῦ λόρδου Ῥουπέρτου Βέλ... ὑποκόμητος Κλέ..., ἡ μάστιξ τοῦ ἀξιοτίμου Ἰωάννου Πήτωνος, ἢ καὶ αὐτὸς ὁ αἰδεσιμώτατος γρόνθος τοῦ Πήτερ Βοδλεσίας, τοῦ μέλλοντος πρεσβυτέρου τῆς Οὐεστμινστέρης.

Κατὰ φυσικὸν λόγον ὁ ἐνδιαφέρων ἀνὴρ τῆς συνεδριάσεως ἦτο πάλιν ὁ Βιλλιέλμος Μαρλέης κεντρικὸς ὑποταμίας τῆς Τραπέζης τῆς Ἀγγλίας.

Ὁ Κύριος οὗτος, τοῦ ὁποίου τὰ ῥητορικὰ καὶ ἀριθμητικὰ προτερήματα μᾶς εἶναι ἀρκούντως γνωστά, ὑπελογίσατο διὰ τῶν δακτύλων του ὅτι ἐχρειάζοντο χίλιοι διακόσιοι ἄνδρες καὶ τρεῖς νύκτες ἵνα ἐκκενώσωσι τὰ ὑπόγεια τοῦ Βασιλικοῦ Χρηματιστηρίου. — Ἴσως ἠπατᾶτο κατά τι περισσότερον ἢ ὀλιγώτερον, ἀλλὰ κατὰ τὰ φαινόμενα δὲν ἠδύνατο νὰ σφάλῃ, διότι ἦτο μέλος ἀντεπιστέλλον τῆς Ἀκαδημίας τῶν ἐπιστημῶν τοῦ Χανδεναγόρου καὶ ἀντιπρόεδρος τῆς λέσχης τῶν λογαρίθμων. — Ἀλλ' ὅπως καὶ ἂν ἔχῃ τοῦτο, ὁ ὑπολογισμὸς αὐτοῦ ἐγένετο δεκτὸς ὡς εἰλικρινὴς καὶ βέβαιος.

Ὑπελείπετο λοιπὸν νὰ μάθωσι πῶς ἤθελον εἰσαγάγει χιλίους διακοσίους ἀνθρώπους εἰς τὴν Τράπεζαν.

Ἦτο ἀναντίῤῥητον ὅτι ἡ *Οἰκογένεια* εἶχε πλεῖστα μέλη αὐτῆς μεταξὺ τοῦ περιφήμου διὰ τὴν ἀγρίαν εὐθύτητα αὐτοῦ σώματος τῶν φυλάκων τῶν ὑπογείων. Δὲν ἦτο λοιπὸν ἐνταῦθα ἡ δυσκολία. — Ἀλλὰ χίλιοι διακόσιοι ἄνθρωποι!...

Χίλιοι διακόσιοι ἄνθρωποι καὶ τρεῖς νύκτες!

Ὁ Κύριος Σ. Βοῦνος, ὁ Τραπεζίτης Φωντλεβῆς, ὁ σὶρ Γεώργιος Μοντάλτος καὶ πολλοὶ ἄλλοι ἐπειράθησαν νὰ λύσωσι τὸ ζήτημα, ἀλλ' ὑπέστησαν ἐντελῆ ἀποτυχίαν, καὶ τοι ὁ λόρδος Ῥουπέρτος συνεισήγησε πᾶσαν τὴν γενναίαν καὶ βουλευτικὴν αὐτοῦ ὑποστήριξιν, ἐπροφέρων καταλληλότατα εἰς τὴν περίστασιν ταύτην τὸ περίφημον.

— Ἀκούετε! ἀκούετε!

— Καὶ ὅμως, εἶπεν ὁ αἰδεσιμώτατος Πῆτερ Βοδλεσίας βλέπων ὅτι ἅπαντες ἐδίσταζον, τὸ ἀπαιτεῖ ἡ τιμή μας, νὰ μὴ ἀφήσωμεν οὐδὲ νόμισμα ἐξ πενῶν εἰς τὰ ὑπόγεια.

— Βεβαιότατα συνηγόρησεν ὁ Μαρλέης.

Ἕκαστος ἐστράφη πρὸς τὸν ἀρχηγὸν, — τὸν Κ. Ἐδουάρδον, — ὡσανεὶ ὁ ἀλάνθαστος αὐτοῦ ἐγκέφαλος ἐπερύλαττε τὴν λύσιν πάσης δυσκολίας.

Ὁ μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος κατεῖχε τὴν θέσιν αὐτοῦ, τὸν θρόνον τῆς προεδρίας, ἀλλ' οὐδαμῶς μετεῖχε τῆς φιλονεικίας, καὶ συνδιελέγετο ζωηρότατα μετὰ τοῦ σὶρ Παύλου, τοῦ Σμίθ, τοῦ Φάλκστωνος καὶ τοῦ δόκτορος Μὺλλερ, ὅστις οὐδεὶς

ἄλλος ἦτο ἢ ὁ ἀρχαῖος ἡμῶν γνώριμος ὁ Σκῶτος Ῥάνδαλ Γράαμ. Οἱ πέντε οὗτοι λόρδοι ἀπετέλουν τὸ μυστικοσυμβούλιον τοῦ μαρκεσίου, καὶ εὑρίσκομεν μεταξὺ αὐτῶν, ἐξαιρουμένου τοῦ φαλακροῦ αἰθίοπος Ἀβεσαλὼμ, ὅστις ἐκυβέρνα τότε περίπολον λέμβον κατὰ τας θαλάσσας τῆς Κίνας, καὶ τοῦ εὐθύμου *βασιλέως Λήρη*, ἀποθανόντος ἐν τῇ ἀκμῇ τῆς ἡλικίας καὶ τῶν ἀρετῶν αὐτοῦ ὀλίγα ἔτη πρότερον, εὑρίσκομεν ἅπαντας τοὺς συνωμότας ἡμῶν τοῦ δάσους τοῦ Ποταμοῦ τοῦ Ἀετοῦ.

— Κύριοι, εἶπεν ὁ Ῥιο Σάντος, εἴτε εὐαρεστηθεὶς ν' ἀποκριθῇ εἰς τὴν ἄφωνον ἐρώτησιν τῶν ὁμοτίμων αὐτοῦ, εἴτε νομίσας ὅτι ἦλθεν ἡ στιγμὴ νὰ διαλύσῃ τὴν συνεδρίασιν, — χρεωστῶ νὰ προείπω ἡμῖν ὅτι κατὰ τὴν ἐξουσίαν ἣν ποτε μοὶ ἐνεπιστεύθητε, διέταξα σήμερον τὸν γενικὸν ὁπλισμὸν τῆς *Οἰκογενείας*. — Ἤθελεν εἶσθαι πολὺ μακρὰ ἡ λεπτομερὴς ἀπαρίθμησις τῶν διαφόρων πράξεων τὰς ὁποίας οἱ ἄνθρωποι ἡμῶν θέλουσιν ἐκτελέσει τὴν νύκτα ἐκείνην καθ' ὅλα τὰ μέρη τοῦ Λονδίνου· πρὸς τοῦτο δὲ συνεβουλεύθην δύο ἀξιότιμα μέλη τῆς ἀστυνομίας, ἅτινα παρευρίσκονται ἐν τῇ παρούσῃ συνεδριάσει.

Ὁ Κ. Σ. Βοῦνος καὶ ὁ ὑπαστυνόμος τοῦ Ἄστεως ἔκλινον εἰς σημεῖον ἐπιβεβαιώσεως.

— Πρέπει, ἐν περιπτώσει δυστυχήματος, ἐπανέλαβεν ὁ μαρκέσιος, ἡ προσοχὴ τῶν ὑπαλλήλων τῆς κυβερνήσεως νὰ ἀπασχοληθῇ ἀλλαχοῦ, καὶ θέλω περιορισθῇ εἰς τὸ νὰ ἀναγγείλω ἡμῖν ὅτι τὰ πάντα εἶναι προδιατεθειμένα ἐν Λονδίνῳ ὥστε τρομερὰ ὀχλαγωγία νὰ ἐκραγῇ εἰς τὸ πρῶτον σημεῖον.

— Ἀλλὰ τὰ εἰκοσιπέντε ἑκατομμύρια στερλινῶν, ἂν ἀγαπᾷ ἡ Αὐθεντία Σας; εἶπεν ὁ αἰδέσιμος Πῆτερ Βοδλεσίας, ὅστις δὲν ἀπέστρεφεν εὐκόλως τὴν προσοχήν του ἀπὸ τῆς σταθερᾶς ὠφελείας.

Ἡ ἔνστασις αὕτη οὐδένα δυσηρέστησεν

— Ἀκούετε! ἀκούετε εἶπεν ὁ Λόρδος Ῥουπέρτος.

— Τὰ εἰκοσιπέντε ἑκατομμύρια στερλινῶν θὰ τὰ λάβωμεν ἡμεῖς, κύριε, ἀπεκρίθη ὁ Ῥιο-Σάντος. — Ἂν καὶ ὁ καιρὸς εἶναι κατεπείγων, συγκατανεύω νὰ γνωστοποιήσω ὑμῖν ὅ,τι διέταξα περὶ τούτου. — Θὰ γίνῃ συῤῥοὴ τῶν ἀνθρώπων, ἐν τῇ ἄκρᾳ τῆς Ὁδοῦ τοῦ Πρίγκηπος καὶ ἐν Λοκβουρῇ, ἐν Κορνιχίλλῃ, ἐν Εὐθηνῇ Πλευρᾷ καὶ ἐν τῇ Ὁδῷ τοῦ Βασιλέως Βιλλιέλμου, — πανταχοῦ τέλος πάντων καὶ εἰς ὅλα τὰ περίχωρα τοῦ σωλῆνός μας, θέλει ὅμως μείνει ἀνοικτὸν πέρασμα ἐν τῇ Ὁδῷ Κλωστοβελόνῃ, ἐν τῷ ἄκρῳ τῆς ὁποίας θέλουν ἵστασθαι ἐζευγμέναι αἱ ἅμαξαι ἡμῶν. Τὸ ἀερόφωτον θέλει σβεσθῇ πρὸ τῆς ἀποθήκης τοῦ σόδα-βάτερ καὶ ἐν τῷ σταυροδρομίῳ. — Ὁ σὶρ Βιλλιέλμος Μαρλέης θέλει μένει ἐν τῷ ἐσωτερικῷ τῆς Τραπέζης μετὰ τῶν φυλάκων ἐκείνων οἵτινες εἶναι ἐκ τῶν ἡμετέρων.... Χρεωστῶ νὰ εἴπω εἰς τὸν σὶρ Βιλλιέλμον ὅτι τὸ πᾶν ἐξήρτηται ἐνταῦθα ἐκ τῆς ἀταραξίας καὶ τῆς ταχύτητος αὐτοῦ. Θέλει ἔχει ὑπὸ τὰς διαταγάς του τοσούτους ἄνδρας ὅσους θέλει κρίνει ἀναγκαίους, ἀλλὰ παρακαλῶ αὐτὸν νὰ μὴ ὑπερβῇ τοὺς εἴκοσιν ἢ τριάκοντα, διότι ἐνταῦθα ἡ σύγχισις εἶναι τὸ δεινότατον πρόσκομμα.

— Εἴκοσιν ἢ τριάκοντα! ἀνεβόησεν ὁ Μαρλέης. — Ἀλλὰ συλλογισθῆτε μυλόρδε, ὅτι εἰκοσιπέντε ἑκατομμύρια στερλινῶν, τὰ ὁποῖα κάμνουν ἑξακόσια εἰκοσιπέντε ἑκατομμύρια, εἰς νόμισμα τῆς Γαλλίας, καὶ τὰ ὁποῖα ὑπολογιζόμενα εἰς δόλλαρ τῶν Ἡνωμένων Πολιτειῶν....

— Συλλογίζομαι, κύριε, διέκοψεν αὐτὸν ὁ μαρκέσιος ὅτι ὁ σωλὴν ἡμῶν δὲν εἶναι τοσοῦτον πλατὺς ὅσον ἡ Ὁδὸς τοῦ Ἀντιβασιλέως... ἡ κυκλοφορία ἂν ἔμελλέ τις νὰ μεταχειρισθῇ συνήθεις τρόπους ἤθελεν εἶσθαι βραδεῖα· τὸ ἐλάχιστον πρόσκομμα ἤθελεν καταστήσει αὐτὴν ἀδύνατον. Πᾶσα βραδύτης εἶναι ὀλεθρία εἰς ἐπιχείρησιν τοιαύτην ὁποία εἶναι ἡ ἡμετέρα. Ἐσκέφθην περὶ τούτου. — Ὑμεῖς δὲ, σὶρ Βιλλιέλμε, εἰς οὐδὲν ἄλλο θέλετε ἐνασχοληθῇ εἰς τὸ ἐσωτερικὸν τῆς Τραπέζης καὶ τῆς μεταφορᾶς τῶν πραγμάτων εἰς τὸ ἐσωτερικὸν στόμιον τῶν ὑπογείων μας.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔπαυσε τοῦ νὰ ἀποτείνηται πρὸς τὸν γενικὸν ὑποταμίαν καὶ ἐστράφη πρὸς ὅλην τὴν ὁμήγυριν.

— Ἰδοὺ τί ἀπεφάσισα, ἐξηκολούθησε λέγων, ἂν τὸ ἐγκρίνετε, κύριοι. Ἵνα ἀποφύγωμεν τὰς διαδρομὰς ἐντὸς τῆς στενῆς διόδου ὅπου πρέπει νὰ ἐνεργῇ τις καὶ νὰ βαδίζῃ μὲ τάξιν τὴν ὁποίαν οὐδόλως δυνάμεθα νὰ περιμένωμεν παρὰ τῶν ἀνθρώπων, ἐσκέφθην νὰ ἀποκαταστήσω διπλῆν ἅλυσιν κοινωνοῦσαν ἀπὸ τῆς Τραπέζης μετὰ τῆς Ὁδοῦ τοῦ Πρίγκηπος. Διὰ τοῦ τρόπου τούτου ἡ λεία ἡμῶν μεταβαίνουσα ἀπὸ χειρὸς εἰς χεῖρα καὶ ἄνευ διακοπῆς θέλει φθάσει πολὺ σταθερώτερον εἰς τὸ προσδιωρισμένον μέρος...,

— Ζήτω! ἀνεβόησεν ὁ Ἰωάννης Πήτων· — μὰ τὴν τιμήν μου ἡ ἰδέα εἶναι λαμπρά!

— Μὲ συγχωρεῖτε!... εἶπεν ὁ αἰδέσιμος Βοδλεσίας ὅστις δὲν ἐνόησε καλῶς.

— Προτείνω νὰ ψηφίσωμεν ἐν τῇ συνεδριάσει εὐχαριστήσεις πρὸς τὸν εὐγενέστατον μαρκέσιον, εἶπεν ὁ ὁμότιμος τῆς Ἀγγλίας. — Θέλει εἶσθαι, ἂν δύναμαι νὰ μεταχειρισθῶ ποιητικὴν εἰκόνα ἐνώπιον τῶν Αὐθεντιῶν Σας, θέλει εἶσθαι χρυσοῦς ποταμὸς ἔχων τὴν πηγήν του εἰς τὰ ὑπόγεια τῆς Τραπέζης....

— Καὶ τὰς ἐκβολάς του εἰς τὰ θυλάκιά μας, διέκοψεν αὐτὸν ὁ ἀξιότιμος Ἰωάννης Πήτων· — ἡ ἰδέα εἶναι λαμπροτάτη.... Εὔχομαι νὰ ζήσω ἕως αὔριον.

— Ἀλλά... ἤρχισε νὰ λέγῃ ὁ Πέτρος Βοδλεσίας.

Ὁ Ἰωάννης Πήτων ηὐηρεστήθη νὰ ἀναλάβῃ, πρὸς χάριν τοῦ μέλλοντος πρεσβυτέρου τῆς Οὐεστμινστέρης, τὴν ἐξήγησιν τῆς ποιητικῆς εἰκόνος τοῦ

εὐγενοῦς λόρδου. Ἐπλησίασε, καὶ ἐσκινθάρισε τὴν *παντζαροειδῆ* ῥῖνα τῆς Αἰδεσιμότητός Του.

— Κάμε τὸ ἴδιον εἰς τὸν γείτονά σου, εἶπεν.

— Ἀλλὰ, μυλόρδε!... ἀνεβόησεν ὁ κληρικὸς λαβὼν τὴν κλασικὴν στάσιν πυγμάχου.

— Κάμε τὸ ἴδιον εἰς τὸν γείτονά σου! ἐπανέλαβεν ὁ ἀξιότιμος Ἰωάννης ὅστις ἐγίνωσκε κάλλιστα τὴν τέχνην τῆς ἀγγλικῆς ἀστειότητος.

Φρονοῦμεν ὅτι ὁ αἰδέσιμος Βοδλεσίας εἶπε βεβαίως « νὰ μὲ πάρ' ὁ διάολος » ἤ τι παρόμοιον.

— Λοιπόν! κύριε, ἐπανέλαβεν ὁ Ἰωάννης Πήτων, οἱ ἄνθρωποί μας θὰ κάμουν ὅ,τι δὲν θέλετε ὑμεῖς νὰ κάμετε. Ἀντὶ σκιθαρισμοῦ θέλουν δίδει εἰς αὐτοὺς ῥάβδον χρυσοῦ ἢ σάκκον πεντακοσίων φλωρίων τὸν ὁποῖον θέλουν δίδει εἰς τὸν παριστάμενον εἰς αὐτούς....

— Ἆ! εἶπεν ὁ Πῆτερ Βοδλεσίας μὲ ἦθος ἀμφιβολίας.

Ἔπειτα δὲ, ἐννοήσας αἴφνης, κατήνεγκε σφοδρὸν κτύπημα διὰ τοῦ γρόνθου του ἐπὶ τῆς τραπέζης, καὶ ἔτεινεν ἀκολούθως ἐγκαρδίως τὴν χεῖρα πρὸς τὸν Ἰωάννην Πήτων.

— Πρὸ τῆς ἀποθήκης τοῦ σόδα-βάτερ, ἔλεγε πάλιν ἐν τούτοις ὁ Ῥιο-Σάντος, εἰς τὸ ἄκρον τῆς Ὁδοῦ τοῦ Πρίγκηπος θέλει εἶσθαι ἡ ἀρχὴ τῶν ἁμαξῶν μας προφυλαττομένη ὑπὸ τάγματος τῶν ἀνθρώπων μας. Ἅμα φορτωθῇ, ἑκάστη ἅμαξα θέλει ἀναχωρεῖ καλπαζόντων τῶν ἵππων διὰ τῆς Ὁδοῦ τῆς Κλωστοβελόνης, ἵνα φθάσῃ εἰς Λῆδεν-Χάλλ, ἔπειτα δὲ εἰς τὴν Ὁδὸν τῆς Λευκῆς Ἐκκλησίας, — ὅπου ἔχομεν καὶ ἡμεῖς τὰ ὑπόγειά μας, κύριοι.

— Καὶ τίς θέλει ἐπιφορτισθῇ νὰ ἐπαγρυπνῇ εἰς τὴν μεταφοράν; ἠρώτησεν ὁ Μούρης.

— Ὑμεῖς, κύριε, καὶ ὁ σὶρ Ἐδμόνδος Μακενσῆς, ἀπεκρίθη ὁ Ῥιο-Σάντος. — Αἱ ἄλλαι ἐνασχολήσεις εἶναι κατὰ τὴν θέλησιν τῶν ἐνταῦθα παρόντων κυρίων, ἐκτὸς τῶν κυρίων ἀστυνόμων, τῶν ὁποίων τὸ ἔργον εἶναι προσδιωρισμένον. Ἤθελεν εἶσθαι καλὸν ἕκαστος νὰ βοηθήσῃ αὐτοπροσώπως καὶ νὰ φορτωθῇ τὰ χρηματοδέματα.

— Καὶ ἡ Αὐθεντία Σας, μυλόρδε, ἠρώτησε πάλιν ὁ δόκτωρ, ποῦ θέλει εἶσθαι κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο;

— Ἐκεῖ ὅπου θέλει ὑπάρχει κίνδυνος καὶ ἐργασία, κύριε, ἀπήντησεν ὁ Ῥιο-Σάντος. — Ἀκριβῶς κατὰ τὰς ἕνδεκα τῆς νυκτὸς, τὸ ἔργον πρέπει νὰ ἀρχίσῃ ἐντὸς τοῦ σωλῆνος. Ἕως τότε ἡ Ὁδὸς τοῦ Πρίγκηπος πρέπει νὰ μείνῃ ἔρημος. Αἱ διαταγαί μου ἐδόθησαν. Ἡ ἀστυνομία θέλει ἔχει ἀρκετὰς ἐνασχολήσεις εἰς ἄλλας συνοικίας ὥστε δὲν θέλει δυνηθῇ νὰ μᾶς ἀνησυχῇ.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἠγέρθη. Οἱ λόρδοι τῆς νυκτὸς διεχωρίσθησαν ἀφήσαντες μόνον ἐν τῷ τόπῳ τῆς συνεδριάσεως τὸν Ἰεδεδίαν Σμὶθ μὲ τὴν διαταγὴν νὰ ἀνοίξῃ τὰς θύρας τοῦ *Πουργατορίου* ἐπελθούσης τῆς νυκτὸς, ἵνα ἡ ἐκεῖ συνηγμένη τύρβη μακρὰν τοῦ φωτὸς ὁρμήσῃ εἰς τὰ ἐκτὸς, καὶ αὐξήσῃ ἐπίσης τὴν στιγμὴν τῆς κρίσεως τὴν γενικὴν ἀταξίαν.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἀνέβη πάλιν ἐπὶ τῆς ἁμάξης του μετὰ τοῦ Βέμβου καὶ τοῦ Ῥάνδαλ Γράαμ.

Ὄπισθεν αὐτῶν ἐπὶ ἑτέρας ἁμάξης ὁ Φαλκστόνης καὶ ὁ Παῦλος Βατερφεῖλδος ἠκολούθησαν τὴν αὐτὴν ὁδὸν ὥστε αἱ δύο ἅμαξαι ἔφθασαν ταυτοχρόνως εἰς τὴν Πλατεῖαν Βελγράβης.

Ἦτο δὲ τότε τετάρτη ἑσπερινὴ ὥρα. Τὰ πέριξ τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου ἦσαν ἔρημα. Ὁ Στέφανος καὶ ὁ Πέρσηβαλ ἔμελλον νὰ ἔλθωσι νὰ τεθῶσιν ἐν τῇ Πλατρίᾳ Βελγράβης μίαν ὥραν βραδύτερον.

Ὅτε ὁ μαρκέσιος καὶ οἱ τρεῖς αὐτοῦ σύντροφοι εἰσῆλθον εἰς τὴν αἴθουσαν τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου, δύο ἄνθρωποι ἐκάθηντο παρὰ τὴν ἑστίαν. — Ὁ εἷς τῶν δύο τούτων ἀνδρῶν παρὰ τῷ ὁποίῳ ἐκυρτοῦτο θωπευτικὸς καὶ ἐμπιστευτικὸς ὁ ὡραῖος κύων Λόβλης, ἦτο ὁ λαῖρδος Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης.

Ὁ Ἄγκος εἶχε τὴν κεφαλὴν κεκλιμένην ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ. Ἐφαίνετο βεβυθισμένος εἰς τὰς σκέψεις αὐτοῦ, καὶ δὲν ἐκινήθη, ὅτε εἰσῆλθον οἱ νεήλυδες.

Ὁ δ' ἕτερος ξένος ἀπεναντίας ἠγέρθη καὶ ἐχαιρέτησε σοβαρῶς τὸν Κ. μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον. Ἦτο ἀνὴρ προβεβηκὼς, ἔχων πρόσωπον ζωηρὸν καὶ σύννουν, μέτωπον πλατὺ καὶ ἀναφάλαντον, ἐφ' οὗ ἡ σκέψις εἶχεν ἐγχαράξει βαθείας ῥυτίδας.

Ἐφαίνετο ἐπ' αὐτοῦ ἡ ὄψις δημοπροστάτου καὶ ἀποστόλου. Δὲν ἠδύνατό τις νὰ εἴπῃ ἂν τὸ ἐκφραστικὸν τοῦτο πρόσωπον ὑπέκρυπτεν ἐν ἑαυτῷ τὴν ἀπαρασάλευτον καὶ πραεῖαν ψυχὴν εἰρηνοδίκου ἢ τὴν καρδίαν κήρυκος τοῦ πολέμου.

Ὁ Ῥιο-Σάντος προὐχώρησε ζωηρῶς πρὸς αὐτὸν, καὶ ἔλαβε τὴν χεῖρά του μετ' οἰκειότητος ἅμα καὶ σεβασμοῦ.

— Καλῶς ἤλθετε, Αὐθέντα μου, εἶπε, σᾶς περιέμενον.

Κεφ. ΚΕ'. — Τὰ πρὸ τῆς μάχης.

Ὁ ξένος ὃν ἐχαιρέτησεν ὁ Ῥιο-Σάντος διὰ τοῦ τίτλου τοῦ Αὐθέντου ἀπεκρίθη εἰς τὴν πλήρη σεβασμοῦ καὶ ἐγκάρδιον ἅμα ὑποδοχὴν ταύτην διὰ τῆς αὐτῆς εἰλικρινείας καὶ σεβασμοῦ ἴσου τοὐλάχιστον. Ὑπῆρχε τῳόντι ὑπὸ τὸ ἀῤῥενωπὸν αὐτοῦ πρόσωπον χριστιανική τις ταπεινοφροσύνη. — Ὁ ἔνθεος ἱερεὺς ὅστις πρῶτος διήγειρε τὴν χριστιανικὴν Εὐρώπην κατὰ τὸν μεσαιῶνα ἵνα ὠθήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν ἀνάκτησιν τοῦ ἁγίου Τάφου εἶχε βεβαίως τὸ βλέμμα τοῦ ἀνδρὸς τούτου τὸ τεταπεινωμένον ἅμα καὶ διάπυρον, τὸ εὐρὺ ἐκεῖνο μέτωπον, κύπτον ὑπὸ τὴν ἰδέαν τῆς μετανοίας καὶ αὐταπαρνήσεως, καὶ ὅμως ἀκτινοβολοῦν ὅλον θέλησιν ἰσχυρὰν, ἀκαταδάμαστον, ἀπόλυτον.

Ὅσοι γινώσκουσι τὴν Ἰρλανδίαν καὶ τοὺς γενναίους ἀρχηγοὺς κινήματος ὅπερ παρασύρει αὐτὴν,

καί τοι ῥωμαλέως ἀνθίστατο μέγας ἀνὴρ εἰς τὸ νὰ ἀρχίσῃ πάλην λυσσώδη κατὰ τῶν ἀπλήστων καὶ ἀνόμων καταδυναστῶν αὐτῆς· ὅσοι γινώσκουσιν ὅτι μόνος ὁ Δανιὴλ Ὀκονέλλος χρησιμεύει ὡς πρόχωμα εἰς τὸν χείμαῤῥον, καὶ δύναται νὰ ἀναστείλῃ τὴν ὁρμὴν τῶν νομίμων παθῶν καὶ τῆς δικαίας ὀργῆς ἄτινα ἐπισωρεύονται ἀπὸ τοσούτου χρόνου ἐκεῖθεν τοῦ ποῤῥωτοῦ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου· ὅσοι, ἐν ὀλίγοις, μὴ προσέχοντες εἰς τὸ φαινόμενον τῶν συμβάντων καὶ εἰς τοὺς λόγους τῶν ἀνθρώπων, βλέπουσιν ἐπὶ τοῦ μεγάλου δημοπροστάτου τῆς Ἰρλανδίας μᾶλλον ἀσπίδα κατὰ τῆς Ἀγγλίας ἢ ὄργανον τιμωρίας καὶ ἀντεκδικήσεως, οὗτοι θέλουσιν ἐννοήσει τὸ ὄνομα καὶ τὸν ὑψηλὸν χαρακτῆρα τοῦ νέου προσώπου ὅπερ παριστῶμεν εἰς τὴν σκηνήν. — Οἱ λοιποὶ θέλουσι παραδεχθῆ ἐπὶ τῇ ἡμετέρᾳ διαβεβαιώσει ὅτι εἶχε δικαίωμα εἰς τὸν τίτλον τοῦ Λυθέντου, καὶ ὅτι ἐπίσης ὠφείλετο εἰς αὐτὸν τὸ σέβας πάντων.

Διότι ἠθέλομεν νομίσει κακεντρεχὲς καὶ θρασὺ τὸ νὰ παρεμβάλωμεν εἰς τὴν ματαίαν περιέργειαν τὴν ὁποίαν ἡ ἡμετέρα ἱστορία ἠδυνήθη νὰ διεγείρῃ τῇδε κἀκεῖσε, τὸ ὄνομα ζῶντος καὶ εὐυπολήπτου ἀνδρὸς ἀνήκοντος διὰ τῆς θέσεως, διὰ τῆς ἡλικίας καὶ τῶν ἰδίας φύσεως ἔργων αὐτοῦ εἰς σφαῖραν πάντῃ διάφορον ἐκείνης, ἔνθα ἐνεργοῦσι τὰ καλὰ ἢ κακὰ πρόσωπα τοῦ δράματος ἡμῶν, μεταξὺ τῶν συμβάντων τοῦ ὁποίου στιγμιαίως μόνον θέλει ἐμφανισθῆ.

— Εἶδον ἀπερχόμενα τὰ δυστυχῆ τέκνα μου, εἶπεν ὁ γέρων κρατῶν εἰσέτι τὴν χεῖρα τοῦ μαρκεσίου καὶ θεωρῶν αὐτὸν ἀσκαῤῥαμπτεί· δὲν ἐλάβον τὴν τόλμην νὰ τὰ ἐμποδίσω.... Τὰ προσκαλεῖτε, μυλόρδε, καὶ δὲν εἶσθε ἐπίσης καὶ ὑμεῖς πατὴρ αὐτῶν;... Μήπως δὲν χρεωστοῦσιν ὡς ἐπὶ τὸ πλεῖστον εἰς τὴν ἀνεξάντλητον εὐεργεσίαν σας τὴν ζωὴν ἑαυτῶν καὶ τὴν τῶν οἰκογενειῶν των;... Ἀλλ' ἐν ὀνόματι τοῦ οὐρανοῦ ποῖος εἶναι ὁ σκοπός σας;

— Εἶναι δέκα χιλιάδες, δὲν εἶναι ἔτσι, Λυθέντα μου; ἠρώτησεν ὁ Ῥιο-Σάντος.

— Εἶναι δέκα χιλιάδες, μυλόρδε· καὶ ἄλλοι ἤθελον ἔλθει ἂν δὲν ὑπῆρχον τὰ ἔξοδα τοῦ ταξειδίου. Δὲν ἠξεύρω ἂν τοῦτο εἶναι καλὸν, ἀλλ' οἱ ἡμέτεροι χωρικοὶ τῆς Κονώχτης εἰσὶν ἀνυπόμονοι εἰς τὰς ὑποσχέσεις τοῦ μεγάλου ἐλευθερωτοῦ. Ἐλπίζουσιν εἰς ὑμᾶς ὅστις προσφέρετε αὐτοῖς ἄρτον ἀντὶ νὰ ἐπιβάλητε δασμοὺς ἐπὶ τῆς ἀθλιότητος αὐτῶν.... Καὶ ἐγὼ ἐπίσης ἐλπίζω εἰς ὑμᾶς, μυλόρδε, ἀλλ' ἐπεθύμουν νὰ βεβαιωθῶ ὅτι ἡ ἀνδρεία σας δὲν θέλει σᾶς παρασύρει, ὑμᾶς καὶ τὰ δυστυχῆ τέκνα μου τῆς Ἰρλανδίας, εἰς πόλεμον ἄνισον, τοῦ ὁποίου ὁ κόσμος ἤθελε καταδικάσει τὰ μέσα, καὶ τὸν ὁποῖον αὐτὸς ὁ Θεός....

— Λυθέντα μου, περιμείνατε ἕως αὔριον, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ῥιο-Σάντος μετά τινος συγκινήσεως τῆς φωνῆς· — ἡ ἐπιστολὴ ἡ ἀναγγέλλουσα εἰς ἐμὲ τὴν ἄφιξιν τῶν ἀδελφῶν μας ἐκ τῆς Ἰρλανδίας, μοὶ ἔλεγε καὶ περὶ τῆς ἀφίξεως ὑμῶν... Αὔριον θέλω σᾶς ἐξηγήσει.... Αὔριον θέλετε μάθει τὰ πάντα.

— Καὶ ἀπὸ τοῦδε ἕως αὔριον, μυλόρδε;... ἠρώτησεν ὁ γέρων.

Ἐξακολουθοῦντες οὕτω νὰ διαλέγωνται χαμηλῇ τῇ φωνῇ ἀπεμακρύνθησαν ἐκ τῆς ἑστίας περὶ ἣν ἐκάθηντο ἤδη οἱ λοιποὶ τῶν παρευρισκομένων, δηλαδὴ ὁ Βατερφεῖλδος, ὁ Ῥάνδαλ καὶ ὁ Βέμβος χωριστὰ, καὶ ὁ Ἄγκος μακρὰν τῶν λοιπῶν διατηρῶν τὸ περίλυπον καὶ ἀφηρημένον αὐτοῦ ἦθος.

Καὶ ὁ Βέμβος δὲ αὐτὸς ἦτο περίλυπος καὶ ὑπὸ σκέψεων κατεχόμενος. Ἐβύθιζε ῥεμβάζων τοὺς λεπτοὺς αὐτοῦ δακτύλους εἰς τὰς μακρὰς καὶ ὡς μεταξωτὰς τρίχας τοῦ ὡραίου Λόβλη, καὶ οὐδεμίαν ἔδιδε προσοχὴν εἰς τοὺς δύο αὐτοῦ συντρόφους, οἵτινες ἔλεγον πρὸς ἀλλήλους ἐνίοτε λόγους τινάς.

— Σινιόρε, εἶπεν ἐπὶ τέλους ὁ Παῦλος, λέγουσιν ὅτι ηὑρέτε καλλίτερον ἀπὸ ἡμᾶς παλλὰ πράγματα. Ἠμπορεῖτε νὰ μᾶς εἴπητε ποῖος εἶναι ὁ Αὐθέντης οὗτος μὲ τὸν ὁποῖον συνδιαλέγεται ὁ μαρκέσιος;

Ὁ Βέμβος δὲν ἤκουσεν, — ἢ δὲν ἠθέλησε νὰ ἀποκριθῇ. Ἐξαιρουμένου τοῦ Ῥιο-Σάντου αὐτοῦ, κατεφρόνει καὶ ἐβδελύττετο πάντα ἀνήκοντα εἰς τὴν ἑταιρίαν.

Ὁ Βατερφεῖλδος ἐγίνωσκεν ἤδη νὰ ἐπιθέτῃ κάλυμμα ἀταραξίας ἐπὶ τῆς ἄλλοτε κτηνώδους ὀργῆς του· ἀλλ' ἅμα τὸ ὄμμα τῶν ἀνθρώπων δὲν ἦτο ἐστραμμένον εἰς τὰς πράξεις του, καθίστατο πάλιν πρὸς ὀλίγον ὁ τραχὺς σφαγεὺς τῶν βοῶν τοῦ Ποταμοῦ τοῦ Ἀστοῦ.

— Ἐ! σινιόρε, ἐπανέλαβε μὲ χονδρὸν μειδίαμα σαρκασμοῦ, — ἀφήσατε τώρα τὸν Λόβλην, τὸν ἀντίπαλόν σας ὡς πρὸς τὴν εὐμένειαν τῆς Αὐθεντίας Του, καὶ ἀποκρίθητε εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι σᾶς ὁμιλοῦν.

Ὁ Βέμβος ἀνύψωσε βραδέως τὸν μέγαν καὶ μέλανα ὀφθαλμόν του, πλήρη ἀδιαφορίας καὶ καταφρονήσεως, — ἔπειτα δὲ ἤρχισε πάλιν νὰ θωπεύῃ σιωπηλῶς τὰς μεταξώδεις τρίχας τοῦ Λόβλη.

— Ὅμοιος τὸν ὅμοιον! ἐμορμύρισεν ὁ Παῦλος.

Ἀσθενὲς μειδίαμα διῆλθε διὰ τῶν μελαίνων τριχῶν αἵτινες ἐπέκειντο τοῦ χείλους τοῦ ἱππότου.

— Κύριε, εἶπεν. ἐνόσῳ δὲν ὑπάρχουσιν ἐνταῦθα πολλοὶ ἐκλεκτοὶ ἐξαιρουμένου τοῦ δὸν Ἰωσῆ, τοῦ συντρόφου του καὶ τοῦ κυρίου, προσέθηκε χαιρετῶν τὸν λαῖδον,—σᾶς εὐχαριστῶ διότι δὲν με παρεβάλετε πρός τινα χειρότερον τοῦ Λόβλη.

Τὸ σκωπτικὸν βλέμμα αὐτοῦ συμπληροῦν τὴν ἰδέαν του μετέβη ἐκ τοῦ Παύλου εἰς τὸν Ῥάνδαλ, καὶ ἐκ τοῦ Ῥάνδαλ εἰς τὸν Παῦλον.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔκαμεν αἰφνίδιον κίνημα ὀργῆς. Ὁ Ῥάνδαλ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς προσηλωμένους ἐπὶ τοῦ λαίδου.

— Ἡσυχάσατε! ἐψιθύρισε συνθλίβων τὸν βραχίονα τοῦ Παύλου. — Ἔ! λοιπὸν, Μακ-Φαρλάνη, προσέθηκε τρανορώνως, — ποιὸς διάβολος σοῦ ἔσπασεν ἔτσι τὴν κεφαλήν;

Ἡ ἐρώτησις αὕτη ἀπέστρεψε τὴν προσοχὴν τοῦ Βατερφεῖλδου καὶ τοῦ Βέμβου αὐτοῦ, ὅστις μόλις εἶχεν ἀμυδρῶς ἰδεῖ τὸν λαῖδον τὴν προτεραίαν, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ τελευταῖος οὗτος ἐδραπέτευεν ἐκ τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου, καὶ ὅστις δὲν τὸν ἀνεγνώρισε. Τότε μόνον παρετήρησεν ὁ Βέμβος, ὡς καὶ ὁ Παῦλος, τὰς ἀπείρους πληγὰς αἵτινες ἐκάλυπτον τὸ κρανίον καὶ τὸ πρόσωπον τοῦ Μακ-Φαρλάνη.

Οὗτος δὲ ἔλαβε τὸ σκάλευθρον καὶ συνεδαύλισε τὸ πῦρ

Πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν ἦλθεν ἑσπέραν τινὰ εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Λήδης, ἐψιθύρισε προσηλῶν τοὺς πεπλανημένους αὐτοῦ ὀφθαλμοὺς ἐπὶ τοῦ Ῥάνδαλ·— ἡ νὺξ αὕτη ἔγεινεν νὺξ δυστυχίας. Μὲ ἐμάγευσεν.... Ἔκτοτε εἶμαι κακοῦργος.... Ἀ! ὅταν ἀφίνῃ τις νὰ φονεύουν εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ φονεύῃ.... Εἶμαι ὁ φονεὺς τοῦ Μακ-Νάβη.... Καὶ ἤδη... τέκνα μου! τέκνα μου!

Ἀφῆκε δὲ νὰ καταπέσῃ ἡ κεφαλή του ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτοῦ.

— Νὰ σκάσω, εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ χαμηλῇ τῇ φωνῇ, ἂν ὁ μανιακὸς οὗτος δὲν ἔχῃ τίποτε εἰς τὸν νοῦν του.... Τὸν γνωρίζω... μελετᾷ καμμιὰ διαβολοδουλειά!

— Τί ἠμπορεῖ νὰ κάμῃ; εἶπεν ὁ Παῦλος ἀνυψῶν τοὺς ὤμους.

Ὁ Βέμβος εἶχεν ἐγερθῆ καὶ προσέλθει εἰς παράθυρον ὑπερκείμενον τῆς Πλατείας Βελγράβης. Ἡ γῆ καὶ τὰ δένδρα ἦσαν κεκαλυμμένα ὑπὸ χιόνος. Ὁ Βέμβος παρετήρησεν, οὐχὶ ἄνευ ἐκπλήξεως, ἐπὶ τῆς καταλεύκου ταύτης ἐπιφανείας, πολλὰς μελαίνας σκιὰς, ὅτε μὲν ἀκινήτους, ὅτε δὲ κινουμένας χωρὶς νὰ μεταβάλωσι θέσιν, ὡς ἄνθρωπος κτυπῶν τοὺς πόδας. — Ἀλλὰ τὰ ἀντικείμενα ταῦτα οὐδόλως διεκρίνοντο, διότι ἦτο σκότος ἤδη, καὶ τὸ ἀέριον δὲν ἦτο εἰσέτι ἀνημμένον.

Ὁ Βέμβος δὲν ἠδυνήθη νὰ ἐμποδίσῃ ἀόριστόν τινα ἀνησυχίαν τοῦ νὰ εἰσδύσῃ ἐν ἑαυτῷ.

Ἔγρεῖτε τοὺς ὀφθαλμούς πρὸς τὸν Κ. μαρκέσιον ἵνα δείξῃ αὐτῷ τὰς σκιὰς ἐκείνας, αἵτινες οὕτω συνηθροισμέναι καὶ ἀκίνητοι ἐπὶ τῆς χιόνος ἐν παγετώδει ὥρᾳ, δὲν ἠδύναντο νὰ ἦναι οὔτε διαβάται οὔτε διὰ περίπατον περιφερόμενοι· — ἀλλ' ὁ μαρκέσιος προσεῖχεν ὅλως εἰς τὸν πρὸς ὃν ἐλάλει.

Ἐκτὸς λοιπὸν τοῦ μαρκεσίου δὲν ὑπῆρχεν ἐκεῖ εἰμὴ μόνος ὁ Λόβλης πρὸς τὸν ὁποῖον ὁ Ἄγγελος ἐπεθύμησε νὰ ἀποτείνῃ τὸν λόγον, καὶ ὁ Λόβλης ὅσον νοήμων καὶ ἂν ἦτο, δὲν ἤθελε πιθανῶς ἐννοήσει τοὺς ῥόθους τοῦ ἱππότου.

Αἱ μέλαιναι ἐκεῖναι σκιαὶ αἵτινες ἐφαίνοντο ζωηρότεραι ἐπὶ τῆς χιόνος ἦσαν ὁ Λόννωρ Δαρδὰγ καὶ οἱ σύντροφοι αὐτοῦ τεθειμένοι ἐκεῖ ὑπὸ τοῦ Στεφάνου. Ὁ νέος ἰατρὸς καὶ ὁ Φράγκης Πέρσιβαλ ἴσταντο ὀλίγον μακρύτερον καὶ ἐκρύπτοντο ὑπὸ τῆς καμπῆς τοῦ ἐσωτερικοῦ περιβόλου τῆς πλατείας.

Ὁ Ῥιο-Σάντος καὶ ὁ μετ' αὐτοῦ διαλεγόμενος ἐπέστρεψαν μὲ βήματα βραδέα πρὸς τὴν ἑστίαν.

— Σκεφθῆτε τὸ καλῶς ἔλεγεν ὁ γέρων μετὰ φωνῆς σοβαρᾶς· — τὸ ξίφος τοῦ Κυρίου πρέπει νὰ ἦναι ἀκηλίδωτον καὶ αἱ ὁδοὶ τῆς θείας Προνοίας καὶ τοι μυστηριώδεις καὶ συχνάκις σκολιαὶ, οὐδέποτε ὅμως δὲν παρακολουθοῦσι τὴν ὁδὸν τοῦ ᾅδου.... Εἶσθε ἰσχυρὸς, καὶ ἡ καρδία ὑμῶν συνέλαβε σκοπὸν γενναῖον καὶ εὐγενῆ ἀλλὰ πρέπει καὶ τὰ μέσα νὰ ἦναι ἀμόλυντα ὅσον ὁ σκοπὸς εἶναι μέγας!... Εἰς αὔριον λοιπὸν, μυλόρδε· ἐλπίζω εἰς τὴν ὑπόσχεσίν σας· αὔριον θέλω μάθει, ἂν τὰ δυστυχῆ τέκνα μου, ἅτινα ἀνεῦρον εἰς τὸν Ἅγιον Γῶλην σας τοῦ Λονδίνου δυστυχίαν ἔτι μεγαλητέραν τῆς ἐν αὐτῇ τῇ Ἰρλανδίᾳ, δύνανται νὰ ἀφιερώσωσιν εἰς ὑμᾶς τοὺς βραχίονας καὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, νὰ ἀκολουθήσωσι τυφλῶς τὴν ὁδόν σας καὶ νὰ ἀποθάνωσι χριστιανοὶ ἀποθνήσκοντες μεθ' ὑμῶν.

— Αὔριον, Αὐθέντα μου, ἀπεκρίθη ὁ Ῥιο-Σάντος, οὐδὲν πλέον θέλω κρύψει ἀπὸ ὑμᾶς.

Ὡδήγησε δὲ πάλιν τὸν γέροντα μέχρι τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου, καὶ ἂν τις ἤθελεν εὑρεθῆ πλησίον του, ἤθελεν ἰδεῖ αὐτὸν ἀσπαζόμενον ἐν τῇ σκιᾳ τὴν χεῖρα τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου εἶχε συνθλίψει μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του.

Καθ' ἣν στιγμὴν διέβαινε μόνος τὸ κατώφλιον τῆς αἰθούσης, ἐστάθη καὶ ἐστηρίχθη σκεπτόμενος ἐπὶ τῆς παραστάδος τῆς θύρας.

— Αὔριον! ἐψιθύρισε μετά τινας στιγμάς. Ἀ! ὁ ἄνθρωπος οὗτος λέγει τὴν ἀλήθειαν· τὸ ξίφος τοῦ Κυρίου πρέπει νὰ ἦναι ἀμόλυντον καὶ ἀκηλίδωτον.... ἀλλ' ὅ,τι καλὸν ἔπραξα, τυφλόμενον ἐπὶ τῆς πλάστιγγος, ἴσως θέλει ὑπερβῆ τὰ παραπτώματά μου.... Ἔπειτα δὲ εἰργάσθην εἴκοσιν ἔτη.

Ἀνεκίνησε τὸ τοσοῦτον σφοδρῶς τὴν κεφαλήν του ὥστε οἱ κρίκοι τῆς πλουσίας αὐτοῦ κόμης ἐταράχθησαν ὡς οἱ τρέμοντες βόστρυχοι τῆς χαίτης τοῦ λέοντος. Τὸ μέτωπόν του ἀνυψώθη. — Ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν θάλαμον, δὲν ἠδύνατό τις νὰ ἐννοήσῃ ὑπὸ τὴν ἀγέρωχον καὶ ἀκαταδάμαστον σταθερότητα τὴν λάμπουσαν ἐπὶ τοῦ βλέμματός του, ὅτι πνοὴ δισταγμοῦ καὶ ἀγωνίας διῆλθε πρὸ ὀλίγου διὰ τῆς ψυχῆς αὐτοῦ.

— Ἀδελφέ μου Ἄγκος, εἶπεν εἰς τὸν λαῖδον τείνων αὐτῷ τὴν χεῖρα, — εἶμαι εὐτυχέστατος διότι σὲ ἐπανεῦρον ἐνταῦθα. Ἤθελες λείψει ἐκ τῆς συναθροίσεως ταύτης, εἰς ἣν συνηθροίσθησαν πάντες οἱ μετέχοντες τοῦ μυστικοῦ μου. — Εἰς σὲ, ἀδελφέ μου, τὸ παρέδωκα ὁλόκληρον πρὸ πολλοῦ.

— Πρὸ δεκαπέντε ἐτῶν, — τὴν νύκτα, — εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Λήδης, εἶπεν ὁ Μακ-Φαρλάνης διὰ φωνῆς ὑποκώφου.

Ἐνταὐτῷ δ' ἀπήντησε μετὰ σπασμωδικῆς δυνάμεως εἰς τὴν σύνθλιψιν τῆς χειρὸς τοῦ μαρκεσίου.

Ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ ἀνύψωσε τὴν κεφαλὴν μὲ ἦθος φόβου καὶ δισταγμοῦ.

—Ἀκούσατέ με,φίλοι,ἐπανέλαβεν ὁ Ῥιο-Σάντος τοῦ ὁποίου ὁ ὀφθαλμὸς ἐξήστραπτεν ἐνθουσιασμὸν καὶ θάρσος· — ἀκούσατέ με. Ἦλθεν ἡ ὥρα καθ' ἣν δὲν σᾶς κρύπτω πλέον οὐδέν.... Ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἐκήρυξα, μόνος ἐγώ, πόλεμον κατὰ τῆς Ἀγγλίας, ἐν ὀνόματι τοῦ πατρός μου καὶ τῆς καταδυναστευομένης Ἰρλανδίας.... Ἀπὸ εἴκοσιν ἐτῶν κτυπῶ ἀκαταπαύστως.... Τὴν νύκτα ταύτην μέλλω νὰ δώσω τακτικὴν μάχην, καὶ νὰ ἀποφασίσω τὴν τύχην τοῦ πολέμου διὰ μιᾶς.... Ἐξελεξάμην ὑμᾶς ὑπαξιωματικούς μου.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν ὁ Βέμβος.

Ὁ Ῥάνδαλ καὶ ὁ Παῦλος ἐπλησίασαν πρὸς ἀλλήλους. Ὁ πρῶτος, ἀνὴρ νοήμων καὶ δραστήριος, εἶχε παραδοθῇ ἑκουσίως εἰς τὸν μαρκίσιον, ὁ ἕτερος εἶχε δαμασθῇ ὑπ' αὐτοῦ. Ἡ ὑπερέχουσα τόλμη τοῦ Ῥιο-Σάντου εἶχεν ἐνεργήσει ἐπ' αὐτοῦ ἐντελῶς. Ἦτο ἀφοσιωμένος εἰς τὸν αὐτὸν βαθμὸν καὶ ἔτι μᾶλλον ἢ ἂν ἡ ἔμφυτος αὐτοῦ ἀφοσίωσις ἤθελεν ἔχει τὴν πηγὴν αὐτῆς ἐν τῇ διανοίᾳ ἢ ἐν τῇ καρδίᾳ.

Ὁ δὲ λαῖρδος συνεσταύρωσε τοὺς βραχίονας ἐπὶ τοῦ στήθους, καὶ εἶπε ψυχρῶς.

— Ἄ! θὰ γίνῃ ἀπόψε; Πάγει καλὰ, ἀδελφέ μου Φέργε. Χαίρω διότι ἦλθον.

— Τὰ πάντα εἶναι ἕτοιμα, ἐπανέλαβεν ὁ Ῥιο-Σάντος. — Τὰ πρὸ πολλοῦ μεθ' ὑπομονῆς συνδυασθέντα μέτρα μέλλουσι νὰ τελειώσωσι ταυτοχρόνως. Μὴ νομίζετε ὅτι μέλλετε νὰ ὑπάγητε εἰς τὴν μάχην ὡς ἀφωσιωμένα θύματα· ἡ νίκη εἶναι βεβαία, — βεβαιοτέρα ἢ ἂν ὠνομαζόμην Φερδινάνδος, ἢ Νικόλαος, ἢ ἂν εἶχον ὄπισθέν μου τοὺς στρατιώτας τῆς Αὐστρίας ἢ τῆς Ῥωσσίας.... Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν σᾶς ὁμιλῶ,ἡ Ἰρλανδία ὡπλισμένη περιμένει τὸ σημεῖον τοῦ πολέμου· ἡ χώρα τῆς Οὐαλλίας, ἑτοίμη νὰ ἐγερθῇ, ἐπικαλύπτει τὴν μεγάλην συνωμοσίαν των χωρικῶν της ὑπὸ ἀλλοκότους μεταμφιεσμούς, καὶ ἀκονίζει τὰ ὅπλα της, ἐν ᾧ νομίζουσιν αὐτὴν ἐνασχολουμένην εἰς τὸ νὰ καλύπτῃ διὰ γελοιογραφιῶν τοὺς νέους τοίχους τῶν φραγμῶν τοῦ τελωνείου· ἡ Βιρμιγχάμη καὶ τὰ βιομηχανικὰ κομητάτα συνταράττονται διὰ τὰς μεταρρυθμίσεις τοῦ λαοῦ·—ἐκεῖ ὑπάρχουσι πεντήκοντα χιλιάδας στρατιωτῶν,οἵτινες οὐδὲν ἄλλο περιμένουσιν εἰμὴ κραυγὴν ἐξερχομένην ἐκ τοῦ Λονδίνου ἵνα συσσωματωθῶσι καὶ χωρήσωσιν ἐπὶ τὰ πρόσω.— Τέλος δὲ πέριξ τοῦ Λονδίνου,ἄπειροι συνεδριάσεις προκήρυξαν ὡσαύτως τὰς μεταρρυθμίσεις τοῦ λαοῦ, καὶ τὸ νέον τοῦτο ὄνομα τῶν μεταρρυθμιστῶν ἔκαμε νὰ τρέμωσιν οἱ ὑπουργοὶ τοῦ βασιλέως ἐν τῷ συμβουλίῳ....

Ἐν Λονδίνῳ.... Ἄ! ἐν Λονδίνῳ εἴμεθα ἰσχυροί! Σήμερον μάλιστα ὀλέθριοι ῥῆμαι κατετρόμαξαν τὸ χρηματιστήριον. Ἡ Ἀγγλία νομίζει ἑαυτὴν ἐπαπειλουμένην ὑπὸ δευτέρας ἠπειρωτικῆς πολιορκίας. Τὸ πνεῦμα τοῦ Ναπολέοντος φαίνεται ὅτι διεξελθὸν διὰ τοῦ μαρμάρου τοῦ ἀπομεμακρυσμένου τάφου αὐτοῦ διεπέρασε τὰς θαλάσσας ἵνα ἐμπνεύσῃ ἰδέας μίσους καὶ πολέμου εἰς πάσας τὰς εὐρωπαϊκὰς αὐλάς.... Φοβοῦνται, τὸ ἠξεύρετε; τὸ ἐμπόριον ταράττεται· τὰ κεφάλαια, τὸ αἷμα τοῦτο τῶν φλεβῶν τῆς Ἀγγλίας, μέλλουν νὰ παύσουν τοῦ κυκλοφορεῖν· ὁ κοῦφος μέλλει νὰ ὑποπέσῃ εἰς παλυσίαν.... Τὴν στιγμὴν δὲ ταύτην ἔφοδος τρομερὰ καὶ αἰφνίδιος μέλλει νὰ γίνῃ κατ' αὐτοῦ.... Ἐνῷ ἡ Ἑταιρία τῶν Ἰνδιῶν εἶναι εἰσέτι μεμωλωπισμένη ἐκ τῶν ἀπειραρίθμων πληγῶν αἵτινες προσέβαλον αὐτὴν, ἐνῷ εἰσέτι θρηνεῖ τὴν ἀπώλειαν τῶν καταστημάτων, τῶν πλοίων καὶ τῶν ἑκατὸν κατ' ἔτος ἑκατομμυρίων, τὰ ὁποῖα τὸ πρόσφατον διάταγμα τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας μέλλει νὰ ἀφαιρέσῃ ἐκ τῶν θησαυροφυλακίων της, ἐνῷ συλλέγει νέους στρατιώτας ἵνα ὑπομείνῃ τοὺς ἀπείρους μικροὺς πολέμους, τοὺς ὁποίους ἐγείρουσι κατ' αὐτῆς χωριστὰ ἢ συνηνωμένοι αἱ γεγυμνασμένοι ῥαγιάδες τοῦ Ἰνδοστάν, ἐνῷ ἐξαντλεῖ, ἐν ἑνὶ λόγῳ, τὰς δυνάμεις αὐτῆς ἀμυνομένη κατὰ τῶν μεμακρυσμένων προσβολῶν, ὁ πόλεμος καὶ ἡ λεηλασία εἶναι πρὸ τῶν θυρῶν αὐτῆς....

— Πάντα δὲ ταῦτα σὺ τὰ ἔπραξας ἢ σὺ θέλεις τὰ πράξει, δὲν εἶναι ἔτσι, ἀδελφέ μου Φέργε; εἶπεν ὁ λαῖρδος.

— Ἐγὼ, μόνος ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ Ῥιο-Σάντος, οὕτινος τὸ βλέμμα ἐξήστραψε λάμψιν ζωηρὰν ὑπερηφανείας.

— Ἡμεῖς δὲ τί πρέπει νὰ πράξωμεν; ἠρώτησεν ὁ Βέμβος ὅστις ἔτρεμεν ἐκ τῆς ἀνυπομονησίας καὶ τῆς ζέσεως.

— Ὁ ἀδελφός μου Φέργος εἶναι ἰσχυρότατος, ἐπανέλαβεν ὁ λαῖρδος πρὶν ὁ Ῥιο-Σάντος δυνηθῇ νὰ ἀποκριθῇ· — ὅταν ὁμιλῇ, ὑπακούουσι.... Δὲν ἐλησμόνησα, διότι μοι εἶπε· λησμόνησον; δὲν ἐλησμόνησα τὸ μῖσός μου κατὰ τοῦ δημίου τῆς ἀδελφῆς μου;... Ἄ! χαίρω διότι ἦλθον!

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔλαβε τὰς χεῖρας αὐτοῦ, καὶ τὰς συνέθλιψεν ἐντὸς τῶν χειρῶν του.

— Εὐχαριστῶ, ἀδελφέ μου, εἶπε μετὰ συγκινήσεως· — καὶ ἐγὼ εἶμαι εὐτυχὴς συνθλίβων τὴν χεῖρά σου τὴν ὥραν τοῦ κινδύνου, σοῦ τὸν ὁποῖον ἐξέλεξα μεταξὺ πάντων ἵνα ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου καὶ τὸν ἀγαπήσω.

Ἡ χεὶρ τοῦ λαίρδου ἔτρεμεν ἐλαφρά· αἱ φλέβες αὐτοῦ ἐγένοντο τοσοῦτον ἐρυθραὶ ὥστε ἐφαίνοντο ὅτι ἔμελλον νὰ αἱματωθῶσιν.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐξηκολούθησε λέγων.

— Ἡ Ἑταιρία τῶν Ἰνδιῶν εἶναι τὸ ἥμισυ τῆς Ἀγγλίας.... Τὸ δ' ἕτερον ἥμισυ, τὰ εὐγενῆ μέλη τοῦ μεγάλου τούτου σώματος, ἡ καρδία καὶ ἡ κεφαλή, ἡ κυβέρνησις ἐν ἑνὶ λόγῳ, ὑπεσκάφησαν

μετὰ τῆς αὐτῆς ἐνεργείας, θέλουν προσβληθῇ μετὰ τῆς αὐτῆς σφοδρότητος.... Τὴν στιγμὴν ταύτην αἱ Βουλαὶ συνῆλθον· σιωπῶσι, διότι φοβοῦνται νὰ προβάλωσιν ἐπὶ τοῦ βήματος θανασίμους ἀποκαλύψεις. Οὔγκοι καὶ Τόριοι διὰ σιωπηλῆς συνεννοήσεως παραλείπουσι τὸν λαβύρινθον τῆς μηχανίας καὶ τῶν προσκομμάτων ὅπου ἐκεῖνο ὅπερ ὀνομάζουσιν εἰμαρμένην ὦθησε τὴν Ἀγγλίαν.... Δὲν λέγουσιν ὅτι ὁ Παπινὼ ὁ ἔνδοξος δημεγέρτης τῆς Βορείου Ἀμερικῆς προεδρεύει τῆς συνεδριάσεως τοῦ κάτω Καναδᾶ καὶ καταπολεμεῖ θριαμβευτικῶς τὴν ἐξουσίαν αὐτῶν ἐπὶ χώρας ἐκτεταμένης ὅσον εἶναι ἡ Εὐρώπη.... Δὲν λέγουσιν ὅτι αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι ἐπαπειλοῦσι, — καὶ ὅτι πανταχόθεν τῆς γηΐνου σφαίρας ἐγείρεται ταυτοχρόνως καταιγὶς, ἥτις προβαίνει, προβαίνει σκοτίζουσα μακρόθεν τὸν ὁρίζοντα καὶ ἐπισκιάζουσα ἤδη τὸν ὑπερήφανον ἐκεῖνον ἥλιον τῆς Ἀγγλίας, τῆς ὁποίας τὸ ἔδαφος τρέμει ὑπὸ τὰ βήματα τῶν υἱῶν αὐτῆς....

Ὦ! ἂν δὲν τὸ λέγωσι, τὸ γινώσκουσιν ὅμως. Χρειάζεται ὑγεία, νεότης, ἰσχὺς ἵνα ἀντιστῇ εἰς τὰς ἐξωτερικὰς ταύτας προσβολὰς, — καὶ τὰ πάντα εἶναι πεπαλαιωμένα, ἐφθαρμένα, γεγηρακότα. Ἡ πτωχεία δηλητηριαζομένη ὑπὸ τῆς κακίας ἐκτείνει πανταχοῦ τὴν μεγάλην αὐτῆς πληγήν. Ἡ ἐργασία ἐξέλιπε. Σωρὸς χρυσίου καὶ ἔλλειψις ἄρτου....

Τέλος δὲ ἀντὶ ἰσχύος ἵνα ἀνορθωθῇ καὶ ἀντιστῇ εἰς τὸν κίνδυνον,οὐδὲν ἄλλο ὑπάρχει ἢ ἀσθένεια καὶ ἀπάθεια προελθοῦσαι ὑπὸ τῆς τριπλῆς ταύτης γαγγραίνης, τῶν πενήτων, τῶν μεταῤῥυθμιστῶν καὶ τῆς Ἰρλανδίας.

Ὡσανεὶ ὁ Θεὸς ἠθέλησε νὰ δείξῃ εἰς τοὺς ἀνθρώπους δι' αἰσθητοῦ παραδείγματος, ὅτι οἱ λαοὶ εἶναι ὡς οἱ ἄνθρωποι, καὶ ὅτι αἱ πολιτικαὶ κραιπάλαι ἔχουσιν ὡς καὶ τὰ ἰδιωτικὰ ὄργια τὴν τιμωρίαν τῆς λέπρας τῆς αἰσχρότητος.

Ἰδοὺ λοιπόν! ἐπὶ τοῦ ἐκνευρισμένου τούτου σώματος μέλλει νὰ διευθυνθῇ σήμερον ἡ ἔφοδος ἡμῶν.... Εἴμεθα ἰσχυροί.... Ἠθέλομεν κατασταθῇ ὑπὲρ τὸ πρέπον μὰ τὴν τιμήν μου, καὶ σχεδὸν ἤθελον ἐρυθριᾷ ἐφορμῶν, ἂν ὁ ἀγών μας δὲν ἦτο τοσοῦτον ἅγιος, — διότι οἱ στρατιῶται ἡμῶν θέλουσιν εἶσθαι εἴκοσι καθ' ἑνὸς ἐν τῇ συμπλοκῇ... Ἀριθμήσατε μετ' ἐμοῦ τὸν στρατόν μας· τὸ Σπίταλ-Φίηλδς ἐξέρευξεν ἀναμφιβόλως τὴν νύκτα ταύτην ἐντὸς τοῦ Λονδίνου τὰς μυριάδας τῶν ὑφαντῶν αὐτοῦ, τῶν θρασέων καὶ ὠργισμένων ἕνεκα τῆς προσφάτου ὑποτιμήσεως τῶν μισθῶν· ὁ Ἅγιος Γίλης ἠνέῳξε τὰ ῥυπαρὰ αὐτοῦ οἰκήματα καὶ ἐῤῥίψεν εἰς τὰ ἔκτὸς τοὺς ἀπειραρίθμους ξένους αὐτοῦ ὡς ὁρμητικὴν πλημμύραν, τὴν ὁποίαν οὐδὲν πρόχωμα δύναται νὰ ἀναχαιτίσῃ· ἡ Ἰρλανδία ἔπεμψεν εἰς ἡμᾶς δέκα χιλιάδας στρατιωτῶν, οἵτινες περιμένουσι τὰς διαταγάς μου· τέλος δὲ ἡ Οἰκογένεια, τῆς ὁποίας ἐγενόμην ἀρχηγὸς ἵνα διευθύνω τὰς ἰσχυρὰς δυνάμεις αὐτῆς κατὰ τοῦ ἐχθροῦ, ἡ Οἰκογένεια, τῆς ὁποίας τὰ μέλη εἶναι ἀναρίθμητα, θέλει ὑπηρετήσει τοὺς σκοπούς μου χωρὶς νὰ τὸ γινώσκῃ.... Τί λέγετε περὶ τοῦ στρατοῦ μου;

— Λέγω ὅτι ἐνίοτε νομίζει τις ὅτι σᾶς ἐννοεῖ, μυλόρδε, ἀπεκρίθη ὁ Βέμβος, ὡς τὰ παιδία ἐκεῖνα τὰ ὁποῖα μὴ ἰδόντα ποτὲ τὴν ἀπέραντον θάλασσαν μεγεθύνουσι κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τὴν λίμνην τῆς κώμης αὐτῶν, καὶ λέγουσι καθ' ἑαυτά. Ἡ θάλασσα εἶναι τοιαύτη· — ἀλλ' αἱ ἰδέαι ὑμῶν εἰσι πάντοτε ἀνώτεραι τοῦ ὅ,τι φαντάζεταί τις, ὅσον ὁ ἀπέραντος Ὠκεανὸς εἶναι ἀνώτερος τῆς μεγεθυνομένης λίμνης.

— Οἱ συνδυασμοὶ οὗτοι εἶναι εὐρύχωροι! προσέθηκεν ὁ Ῥάνδαλ μὲ ἦθος σύννουν.

— Νὰ μὲ κολάσῃ ὁ Θεός! εἶπεν ὁ Βατερρεϊλδος. Δὲν ἦτο ἀνάγκη τοσούτων προπαρασκευῶν διὰ νὰ βάλῃ γνῶσιν κανεὶς εἰς ἑκατοντάδας τινας ἱππέων σωματοφυλάκων, μεγάλου ἀναστήματος μασκαράδες, κοκκίνους, κυανοῦς ἢ λευκούς.

Ὁ λαῖρδος ἀνύψωσε βραδέως τὴν κεφαλήν.

— Ναὶ, ναὶ, ἐψιθύρισεν, ὁ ἀδελφός μου Φέργος κάμνει ὅ,τι θέλῃ.... Πρὸ δώδεκα ἐτῶν ἀπέθανεν ὁ Μακ-Νάβης καὶ δὲν ἔλαβον ἀκόμη ἐκδίκησιν δι' αὐτόν.... Ὅταν δύναταί τις νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἐκδίκησιν ἀνθρώπου χωρὶς νὰ τὸν φονεύσῃ, εἶναι τόσον ἰσχυρὸς ὅσον τὸ πεπρωμένον.... Ἀλλ' ἡ φωνὴ τῶν ὀνείρων δύναται νὰ ψευσθῇ;... Ὑπάρχει τώρα ὁ Μακ-Νάβης καὶ αἱ δύο θυγατέρες μου.... Χαίρω διότι ἦλθον!

Οἱ τελευταῖοι οὗτοι λόγοι ἐπνίγησαν ἀκατανόητοι καὶ συγκεχυμένοι εἰς τὸν κρότον τοῦ σκαλεύθρου, ὅπερ ἐκτύπα ἰσχυρῶς τοὺς σωροὺς τῶν φλεγομένων ἀνθράκων τῶν ἐρυθραινόντων τὴν ἐσχάραν.

Οὐδεὶς προσέσχεν εἰς τοῦτο, ἐκτὸς ἴσως τοῦ Ῥάνδαλ, ὅστις ἐθεώρει πάντοτε τὸν Μακ-Φαρλάνην μὲ ἀνήσυχον καὶ ὕποπτον ὄρος.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ὅστις ἕως τότε ὡμίλησε διαῤῥήδην καὶ μετὰ ζέσεως συνῆλθεν ἐπ' ὀλίγον εἰς ἑαυτὸν, καὶ ἐπανέλαβε διὰ φωνῆς γαληνίου.

— Ἰδοὺ τώρα, φίλοι, ποῖαι εἶναι αἱ θέσεις σας ἐν τῇ μάχῃ. — Ἄγγελε, μέλλεις νὰ ὑπάγῃς ἀμέσως εἰς τὴν γωνίαν τῆς Ὁδοῦ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ἥτις τὴν στιγμὴν ταύτην εἶναι πλήρης λαοῦ. Ἐκεῖ ὑπάρχουσι πολυάριθμοι ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας, καὶ πεντακόσιοι Ἰρλανδοὶ ὡπλισμένοι ὑπὸ τὰ ἐνδύματα αὐτῶν. Οἱ ἀρχήγοι ἔχουσι χειρόμακτρον περὶ τὸν πιλόν των. Περιμένουσι τὸν στρατηγόν των. Θὰ γνωρισθῇς ὑπ' αὐτῶν διὰ τοῦ συνθήματος, τὸ ὁποῖον εἶναι ΕΡΙΝΗ (Ἰρλανδία),— ἔπειτα δὲ θὰ περιμένῃς, πλησιάζων ὅσον δύνασαι περισσότερον εἰς τὰ ἀνάκτορα τῆς Βουκιγκάμης, ὅπου εἶναι ὁ βασιλεύς.

— Καὶ τί θὰ περιμένω; ἠρώτησεν ὁ Βέμβος.

— Θὰ περιμένῃς ἕως οὗ κρότος τηλεβόλου σοὶ δώσει τὸ σημεῖον νὰ προσβάλῃς τὰ ἀνάκτορα τῆς Αὐτοῦ Μεγαλειότητος.

— Πάγει καλά, εἶπεν ὁ Βέμβος· — δύνασθε νὰ ἐλπίζητε εἰς ἐμὲ, μυλόρδε.

— Σὺ δὲ, Παῦλε, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ μαρκέσιος, θὰ ὑπάγῃς εἰς τὴν Λευκὴν Αὐλὴν καὶ ἀναδεχθῇς συνάμα τὰ τοῦ ναυαρχείου, τοῦ θησαυροφυλακίου καὶ τῶν ἱππέων φυλάκων.... Ἐκεῖ θέλεις εὑρεῖ ἀρχηγοὺς ὑποδεεστέρους οἵτινες σὲ περιμένουσι, καὶ δὲν θέλεις στερηθῆ ἀνδρῶν.

— Τὸ σύνθημα εἶναι τὸ αὐτό; εἶπεν ὁ Παῦλος.

— Τὸ αὐτὸ ὡς καὶ τὸ σημεῖον.

— Μὰ τὴν πίστιν μου, Ὀβρεάνη, ἡ μυλόρδε, ἂν τοῦτο προτιμᾷς, — ἀνεβόησεν ὁ ἀρχαῖος σφαγεὺς τῶν βοῶν, πρέπει νὰ σοὶ εἴπω ὅτι τόσον μὲ μέλλει διὰ τὴν πρασίνην Ἰρλανδίαν σου ὅσον διὰ τοὺς ἀντίποδας, ἀλλὰ θὰ κάμω ὅτι θέλῃς.... Τοῦτο ἐννοεῖται.

— Σὺ, Ῥάνδαλ, ἐξηκολούθησε λέγων πάλιν ὁ Ῥιο-Σάντος, θὰ ἔχῃς τὰς δύο Βουλὰς καὶ ἰδιαιτέρως τοὺς ὑπουργοὺς τοὺς ὁποίους θέλεις αἰχμαλωτίσει. — Ὁ Σμὶθ καὶ ὁ Φάλκστων, οἵτινες προειδοποιήθησαν θέλουν περικυκλώσει τὰ γραφεῖα τῆς Ἑταιρίας τῶν Ἰνδιῶν καὶ τὸ Σόμερσετ-Χάους.... — Τὰ λοιπὰ καταστήματα τῆς κυβερνήσεως θέλουν μείνει εἰς τὴν φροντίδα τῆς Ἰρλανδικῆς ὀχλαγωγίας μας.

— Καὶ ὑμεῖς, μυλόρδε; ἠρώτησεν ὁ Ῥάνδαλ.

— Ἐγὼ, ἀπεκρίθη ὁ μαρκέσιος, θέλω σᾶς δώσει τὸ σημεῖον διὰ τῶν παλαιῶν τηλεβόλων τοῦ Πύργου τῆς Λόνδρας, ὅπου ἤξεύρω τὸν τρόπον νὰ εἰσέλθω.

— Ἄ!... ἐψιθύρισεν ὁ λαῖρδος ὅστις ἤκουεν ἀκίνητος καὶ τοὺς ὀφθαλμοὺς ἔχων τεταπεινωμένους.

— Σὺ, ἀδελφέ μου Ἄγκε, ἐπανέλαβεν ὁ Ῥιο-Σάντος, θὰ μὲ ἀκολουθῇς παντοῦ. Δὲν πρέπει τὴν στιγμὴν ταύτην νὰ χωρισθῶμεν.

— Χαίρω, εἶπεν ὁ λαῖρδος.

Ὁ Ῥιο-Σάντος παρετήρησε τὸ ὡρολόγιον, ὅπερ ἐδείκνυεν ὀκτὼ ὥρας, καὶ ἠγέρθη.

— Εἶναι καιρὸς νὰ χωρισθῶμεν, κύριοι, ἐπανέλαβε. — Καλὴν ἐντάμωσιν, Ἄγγελε, ὁ Θεὸς νά σε ὑπερασπισθῇ, φίλτατε υἱέ μου! — Καλὴν ἐντάμωσιν, φίλε Ῥάνδαλ, καὶ σὺ γενναῖέ μου Βατερφεῖλδε... ἐλπίζω ὅτι θὰ εὑρεθῶμεν πάλιν ἐντὸς ὀλίγου.

— Εἴθε νὰ μὴ ἀπατᾶσθε, μυλόρδε! ἐψιθύρισεν ὁ Βέμβος μετὰ συγκινήσεως. Σᾶς λέγω ἐξ ὅλης καρδίας μου ὅτι ἡ στιγμὴ καθ' ἣν θὰ σᾶς ἐπανίδω θέλει εἶσθαι μία τῶν ὡραιοτάτων τοῦ βίου μου.

Συνέθλιψε δὲ τὴν χεῖρα τὴν ὁποίαν ἔτεινεν αὐτῷ ὁ Ῥιο-Σάντος. Ὁ Ῥάνδαλ καὶ ὁ Παῦλος ἔκαμον τὸ αὐτὸ, καὶ οἱ τρεῖς ὁμοῦ ἐξῆλθον διὰ τῆς ὄπισθεν θύρας ἥτις ἐκοινώνει μὲ τὴν Πλατεῖαν τῆς Βελγράβης, ἵνα ὑπάγωσιν εἰς τὰς θέσεις των.

Ὁ Ἄγκος καὶ ὁ μαρκέσιος ἔμειναν μόνοι.

Ὁ τελευταῖος οὗτος ἔθεσεν ὑπὸ τὰ ἐνδύματά του ζεῦγος πολυτίμων πιστολίων, καὶ εἰς τὸν κόλπον του βραχὺ ἐγχειρίδιον μὲ λεπίδα ἀλαμπῆ καὶ ὑπόφαιον πλουμισμένην ἐπὶ τῶν τριῶν πλευρῶν της μέχρι τοῦ ἡμίσεως τοῦ μήκους της, ἐκεῖθεν δὲ ἔχουσαν βαθέα ῥαβδώματα μέχρι τῆς αἰχμῆς.

Ἐν ᾧ ἐνησχολεῖτο οὕτως, ὁ λαῖρδος ὠχρὸς καὶ κλονιζόμενος ἐπὶ τῶν ποδῶν του, διήρχετο τὴν αἴθουσαν διευθυνόμενος πρὸς τὸ παράθυρον, τὸ ὁποῖον ἠνέῳξεν.

— Μήπως πάσχῃς, Ἄγκε; ἠρώτησεν ὁ Ῥιο-Σάντος.

Ὁ λαῖρδος εἶχεν ἐπὶ τοῦ μετώπου μεγάλας σταγῶνας ἱδρῶτος.

— Ναὶ, ἀδελφέ μου Ὀβρεάνη, ἐψιθύρισεν· — ὦ! ναί... πάσχω... διότι σὲ ἀγαπῶ ἀκόμη... σὲ ἀγαπῶ... ἂν ἤξευρες ὁπόσον σὲ ἀγαπῶ!

Ὁ λαῖρδος συνέθλιβε τὴν κεφαλὴν αὐτοῦ διὰ τῶν δύο χειρῶν του, καὶ ἡ φωνή του ἐπνίγετο εἰς ὀλολυγμούς.

— Θεέ μου! Θεέ μου! ἐπανέλαβεν· αἱ δυνάμεις μου ἐκλείπουσι.... Δὲν θέλω νὰ ὑπάγω μαζῆ σου... ὄχι!... Ἡ φωνὴ τῶν ὀνείρων....

— Ἀκόμη τὰ τοιαῦτα! διέκοψεν αὐτὸν ὁ μαρκέσιος μετὰ μειδιάματος· — ὁ πυρετός σου δὲν ἐτελείωσεν;...

— Ὁ πυρετός μου! ἐπανέλαβεν ὁ Ἄγκος μὲ βλέμμα ἀλλοπρόσαλλον· ἄκουσόν με!... μήπως ἠξεύρω διατί σὲ ἀγαπῶ;... Πρὸ ὀλίγου εἶχον ἀποφασίσει.... Τώρα.... Ἄ! ἀδελφέ μου, μὴ ὑπάγῃς, σὲ παρακαλῶ, μὴ ὑπάγῃς!

Ὁ Ῥιο-Σάντος παρεξήγησε ταῦτα. Ἐνόμισεν ὅτι ὁ αἰφνίδιος οὗτος τρόμος ὑπηνίττετο τοὺς κινδύνους τοὺς παρακολουθοῦντας τὴν πάλην τὴν ὁποίαν ἦν ἕτοιμος νὰ ὑποστῇ.

— Ἐντροπή! Μακ-Φαρλάνη, εἶπεν· οἱ φόβοι οὗτοι εἶναι γυναικώδεις... Ἂν ἀποθάνω, δὲν ἀπυθήκασεις μαζῆ μου;

Προυχώρησε δὲ πρὸς τὸ παράθυρον, καὶ ἠθέλησε νὰ λάβῃ τὴν χεῖρα τοῦ λαίρδου. — Οὗτος κατεχόμενος ὑπὸ ἀνικήτου συγκινήσεως ἐρρίφθη εἰς τὰς ἀγκάλας αὐτοῦ κλαίων.

Αἱ μέλαιναι σκιαὶ ἐκινήθησαν ἐπὶ τῆς χιόνος, ὡς κινοῦνται στρατιῶται ἐν μάχῃ κατὰ τὴν προπαρασκευαστικὴν διαταγὴν «Βλέπετε ἐμπρός!»

Κεφ. ΚΣΤ'. — Τὸ ἑκατὸν βῆμα.

Μόλις ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης ἤγγισε τὴν παρειὰν τοῦ μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου, καὶ ἐρρίφθη ὁρμητικῶς πρὸς τὰ ὀπίσω. Φρίκη ἐνεφαίνετο ἐπὶ τοῦ προσώπου του, καὶ οἱ ὀφθαλμοί του περιπλανώμενοι ἐν τῷ κενῷ ἐγένοντο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ἀλλοπρόσαλλοι.

— Ἰούδα! Ἰούδα!... ἐρίλησα τὸν ἀδελφόν μου ἐπὶ τῆς παρειᾶς... ἐτραύλισεν ἀποτεινόμενος εἰς ἑαυτόν.

Ὁ μαρκέσιος εἶχεν ἐπιστρέψει πρὸς τὴν ἑστίαν, καὶ ἐσήμανε τὸν κώδωνα.

— Ζεύξατε ἀμέσως τοὺς ἵππους, εἶπεν εἰς τὸν παρουσιασθέντα ἱπποκόμον· — θέλω τὸν δίφρον μου μὲ τὸν κάλλιστον ἵππον μου.

Ὁ ὑπηρέτης ἐξῆλθε. — Μετ' ὀλίγα λεπτὰ ὁ Ῥιο-Σάντος κατέβαινε τὸ πόδιον τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου, σύρων τρόπον τινὰ τὸν λαῖρδον κατόπιν αὐτοῦ.

Ὑπὸ τὸ πόδιον ὑπῆρχε πολυτελὴς δίφρος πρὸς ὃν ἦτο ἐζευγμένη ἵππος, διὰ τὴν ὁποίαν ὁ λόρδος Ἰωάννης Τεντιβὴς ἤθελε καταστῇ ἐρωτομανὴς καὶ κατὰ πρώτην ὄψιν.

Τὸ εὐγενὲς ζῶον ἵστατο κροαῖνον, σκληρύνον ὑπὸ τὴν ὁπλήν του τὴν νεωστὶ πεσοῦσαν χιόνα, καὶ ἀνυψοῦν δι' αἰρνιδίων ἀνατιναγμῶν τὸν νευρώδη αὐχένα του.

— Ἀνάβα, Μακ-Φαρλάνη, εἶπεν ὁ Ῥιο-Σάντος.

Ὁ λαῖρδος ἔμεινεν ἀκίνητος.

Παρὰ τὰς κιγκλίδας τῆς πλατείας ἐγένετο κίνησις βραδεῖα καὶ σχεδὸν ἀπαρατήρητος μεταξὺ τῶν ἀνδρῶν οἵτινες περιέμενον ἐκεῖ ἀπὸ τριῶν ὡρῶν καὶ ἐπέκεινα. Προυχώρησαν ἕξοπτες σιγανὰ, παρὰ τὸ πεζοδρόμιον τὸ προσκείμενον εἰς τὰς κιγκλίδας, καὶ εὑρέθησαν πάραυτα ἀπέναντι τοῦ ποδίου τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου.

Ὁ Φράγκης Πέρσιβαλ καὶ ὁ Στέφανος, οἵτινες ἦσαν τεθειμένοι μακρύτερον ἐκεῖθεν τῆς γωνίας τοῦ μικροῦ περιβόλου τετραγώνου σχήματος, ὥστε κατέχει τὸ μέσον τῆς πλατείας, διῆλθον καὶ ἔρθασαν ἐπὶ τοῦ ποδίου τοῦ παρακειμένου εἰς τὰς οἰκίας. Φθάσαντες δ' ἐκεῖ προυχώρησαν μετὰ προφυλάξεως.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ὅστις περιῆλθε τὴν ἅμαξάν του ἵνα θωπεύσῃ τὴν εὐνοουμένην αὐτοῦ ἵππον, ἐπέστρεψε τὴν στιγμὴν ταύτην καὶ ἔλαβε πάλιν τὸν βραχίονα τοῦ λαίρδου λέγων·

— Ὑπάγωμεν, ἀδελφέ μου, ὑπάγωμεν.

Ὁ Μακ-Φαρλάνης ἀπέσυρεν ὁρμητικῶς τὸν βραχίονά του ἐκ τῆς συνθλίψεως τοῦ μαρκεσίου, καὶ προυχώρησεν ἓν βῆμα πρὸς τὰ ὀπίσω.

— Ὄχι, ὄχι, ὄχι, εἶπε τρίς. — Τί με μέλει διὰ τὴν φωνὴν τῶν ὀνείρων;...

Ὁ Ῥιο-Σάντος τὸν ἐθεώρησεν ἀσκαρδαμυκτεί.

— Τί ἔχεις λοιπὸν, Ἄγκε; ἠρώτησεν· ὁ καιρὸς εἶναι κατεπείγων... δὲν θέλεις νὰ ἔλθῃς μαζῆ μου;

— Θέλω... ἀδελφέ μου! ὦ! ἀδελφέ μου Φέργε, λυπήσου με!... ἀνάβα πάλιν τὸ πόδιον τοῦτο... εἴσελθε πάλιν... εἴσελθε γρηγορώτατα... Θὰ σοὶ εἴπω τὰ πάντα.... Ἂν ἤξευρες!

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐδίστασεν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, — ὄχι διότι συνέλαβεν ἁπλῆν ἰδέαν φόβου δι' ἑαυτὸν, ἀλλὰ διότι ἠγάπα τὸν Ἄγκον εἴπερ καὶ ἄλλοτε, καὶ ἤθελε νὰ μάθῃ τὸ αἴτιον τῆς παραδόξου ταύτης ταραχῆς. Ἀλλὰ τοιούτου εἴδους συμβεβηκὸς δὲν ἠδύνατο νὰ τὸν ἐμποδίσῃ ἐπὶ πολύ. Παρετήρησε τὸ ὡρολόγιόν του, καὶ ἔθεσε τὸν πόδα ἐπὶ τῆς βαθμίδος τοῦ δίφρου.

— Μεῖνον ἢ ἐλθὲ, εἶπεν, ὅπως ἀγαπᾷς· ἀλλὰ σπεῦσον νὰ ἐκλέξῃς· διότι αἱ στιγμαί μου εἰσι μετρημέναι.

Ὁ Ἄγκος ἔρριψε κρύβδην βλέμμα περὶ ἑαυτὸν, καὶ εἶδε τὰς μελαίνας σκιὰς προχωρούσας, πανταχόθεν, καὶ προδιαθετομένας διὰ βραδείας περιστροφῆς οὕτως ὥστε νὰ περικυκλώσωσι τὸν δίφρον.

Ἐβρίφθη ἐπὶ τῆς βαθμίδος μετὰ τὸν Ῥιο-Σάντον.

— Ἔ λοιπόν! ναὶ, εἶπεν· — ἂς ἀναχωρήσωμεν... ἀλλὰ ἂς ἀναχωρήσωμεν, σοῦ λέγω!... Κάμε τὸν ἵππον σου νὰ τρέχῃ καλπάζων... καὶ ταχύτερον ἢ καλπάζων!

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἥρπασε τὰς ἡνίας, καὶ ὑψώσας τὴν κεφαλὴν ἵνα ἐκλέξῃ τὸ μέρος ὅπου ἤθελε διευθυνθῇ, παρετήρησε πρώτην ἤδη φορὰν δύο ἢ τρεῖς ἀνθρώπους ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ.

Τότε συνέλαβεν ἀόριστον ἰδέαν ὑποψίας.

— Ἐμπρὸς λοιπὸν, ἀδελφὲ, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ! ἐφώναξεν ὁ Ἄγκος τοῦ ὁποίου ἡ συγκίνησις ἐφαίνετο αὐξανομένη.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔλαβε καιρὸν νὰ ῥίψῃ βλέμμα περὶ ἑαυτόν.

Εἶχεν ἰδεῖ δεξιόθεν, ἀριστερόθεν, ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ἐπὶ τῶν πεζοδρομίων, πανταχοῦ τέλος ἀνθρώπους διεσπαρμένους οἵτινες ἐφαίνοντο περιμένοντες.

— Παράδοξον τοῦτο, ἐψιθύρισεν.

— Ὦ! ἐμπρὸς λοιπὸν, ἀδελφέ μου!... εἶπεν ὁ Ἄγκος τοῦ ὁποίου πάντα τὰ μέλη ἔτρεμον.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ὕψωσεν ἐπ' αὐτοῦ τοὺς ὀφθαλμοὺς καὶ εἶδε τὸ τεταραγμένον αὐτοῦ πρόσωπον ἐκφράζον προαίσθησιν τρομερᾶς ἀγωνίας.

— Μυλόρδε, μυλόρδε, εἶπε τὴν στιγμὴν ταύτην ὑπηρέτης καταβὰς ταχέως τὰς βαθμίδας τοῦ ποδίου· οἱ ἄνθρωποι οὗτοι οἱ ὁποῖοι περικυκλόνουν ἀπὸ μακρὰν τὴν Αὐθεντίαν Σας εἶναι ὡπλισμένοι· εἶμαι βέβαιος... εἶδα...

— Ναί! ναί! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Ἄγκος· — διεύθυνον τὴν ἅμαξάν σου κατεπάνω των, ἀδελφέ μου... Ὁ ἵππος σου εἶναι καλός;...

Ὁ Ῥιο-Σάντος κατεμέτρησε διὰ ταχέος βλέμματος τὸ μέρος ὅπερ ἔμελλε νὰ διατρέξῃ καὶ τὸ διάστημα τὸ ὁποῖον ἔμενεν ἐλεύθερον ὑπ' ἐκείνων τοὺς ὁποίους ἐδείκνυον αὐτῷ ὡς ἐχθρούς.

— Κλάρη, ὡραία μου Κλάρη! εἶπε σιγανά.

Ἡ ἵππος ἀνωρθώθη ἐπὶ τῶν ποδῶν αὐτῆς, ἀνύψωσε τὸν λαιμὸν, καὶ προσήλωσε τὰ ὦτά της προσεκτικῶς.

— Κλάρη! ἐτραύλισεν ὁ λαῖρδος θέτων τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς λειποθυμούσης καρδίας του.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐξέτεινε τὰς ἡνίας καὶ ἐπανέλαβε.

— Χίπ! Κλάρη! χίπ! ὡραία μου Κλάρη!

Ἡ ἵππος ἔδραμεν ὡς ἱπταμένη ἐπὶ τῆς γιόνος.

— Κλάρη! ἐπανέλαβεν ὁ λαῖρδος. — Ἄ! ἀ! Κλάρη!... Τὸ εἶχα λησμονήσει.... Τί ἔκαμες τὴν Κλάρην, Φέργε Ὀβρεάνη;

Ἠγέρθη, καὶ ἁρπάσας τὰς ἡνίας ἐκ τῶν χειρῶν τοῦ μαρκεσίου, ἔσυρεν αὐτὰς ὅλαις δυνάμεσιν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἔκαμε νὰ ὀπισθοδρομήσῃ ὁ ἵππος, ὁ ὁποῖος ἔτρεχεν ἤδη καλπάζοντος τοῦ ἵππου, μέχρι τοῦ πεδίου τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου.

Οἱ ἄνθρωποι οἱ τεθειμένοι πρὸς φρούρησιν ὑπὸ τοῦ Στεφάνου καὶ τοῦ Φράγκη, καὶ αὐτοὶ οἱ δύο νεανίαι, ἵσταντο μὴ γινώσκοντες τί νὰ πράξωσι μέχρι τῆς στιγμῆς ταύτης, ματαίως περιμένοντες τὸ σημεῖον τὸ συμπερωνημένον μεταξὺ αὐτῶν καὶ τοῦ λαίρδου.

Ἐκινήθησαν ἅπαντες ἐνταὐτῷ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ τελευταῖος οὗτος ἔκαμε τὴν ἅμαξαν νὰ ὀπισθοδρομήσῃ, ἥτις ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ εὑρέθη στενῶς περικυκλωμένη.

— Ἄ! ἀδελφέ μου Φέργε, ἐπανέλαβεν ὁ Μακ Φαρλάνης διὰ κεραυνοβόλου φωνῆς· — τί ἔκαμες τὴν Κλάρην; ... καὶ τί ἔκαμες τὴν Ἄνναν;

Τὰ μανιώδη ταῦτα παράπονα ἦσαν αἴνιγμα διὰ τὸν Ῥιο-Σάντον. Ἡ πρώτη αὐτοῦ ἰδέα ἦτο ὅτι περιεκυκλοῦτο ὑπὸ ἀνθρώπων τῆς ἀστυνομίας, καὶ ὅτι ὁ Σμὶθ, — ἢ ἄλλος τις, — τὸν ἐπρόδωσεν.

Διετέλει δὲ καθήμενος, ἥσυχος κατὰ τὸ φαινόμενον, ἐπὶ τῶν προσκεφαλαίων τοῦ ἵππου, ὁ δὲ Μακ-Φαρλάνης ἱστάμενος παρ' αὐτῷ ἐκίνει τὰς χεῖράς του, ἐνῷ ἤρριζε τὸ στόμα του, καὶ ἐφαίνετο κατεχόμενος ὑπὸ λυσσιλέας πικραφροσύνης.

Δύο ἄνδρες ἐκράτουν ἤδη τὸν χαλινόν.

Τὸ ῥῶς τῶν δύο ἀεριφώτων λύχνων τῶν τεθειμένων πρὸ τοῦ πεδίου τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου, μεταξὺ τῶν ὁποίων εὑρίσκετο ἤδη ὁ ἵππος, ἔπιπτε κατὰ κάθετον ἐπὶ τοῦ ὑπερηφάνου καὶ ὠχροῦ προσώπου τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου. Ὁ Στέφανος εὐκόλως ἀνεγνώρισε τὸν μεγαλοπρεπῆ ξένον τοῦ Ναουκλησίου. — Ἀλλὰ μεταξὺ τοῦ ἀνδρὸς τοῦ Ναουκλησίου, τοῦ ἐκ τῆς προτεραίας ἐχθροῦ του, καὶ τοῦ φονέως τοῦ πατρός του, τοῦ παραδεδομένου ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν εἰς τὴν ἐκδίκησιν αὐτοῦ, ὑπῆρχε πάντοτε ἡ ὑλικὴ ἐκείνη διαφορά, ἥτις ἐπὶ τοσοῦτον χρόνον ἀπέστρεψε τὰς ὑποψίας τοῦ Στεφάνου. Ὁ νέος ἰατρὸς εἶχεν ἤδη τὴν μαρτυρίαν τοῦ λαίρδου, καὶ δὲν ἀμφίβαλλε πλέον· — ἀλλ' ἀνεζήτει πάντοτε ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς ἐκείνου μετώπου τὸ ὁποῖον ἡ αἰφνιδία μεταβολὴ τοῦ Ἄγκου εἶχεν ἀποκαλύψει, ἄλλην μαρτυρίαν φυσικὴν, ἀμετάκλητον· τὴν οὐλὴν τὴν τοσοῦτον βαθέως ἐγκεχαραγμένην εἰς τὰς παιδικὰς αὐτοῦ ἀναμνήσεις.

Τὸ αὐτὸ δὲ ἐσκέπτετο καὶ ὁ Φράγκης. — Ὁ ἀνὴρ ὅστις ἦτο ἐνώπιον αὐτοῦ ἦτο ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος· ἦτο ὁ ἀνὴρ ὁ μισούμενος, ὁ εὐτυχὴς ἀντεραστὴς, ὁ ἀνηλεὴς τύραννος τῆς ταλαιπώρου Μαρίας, ἀλλ' ἦτο τάχα καὶ ὁ δήμιος τῆς Ἀρβιέτης;

Ὁ δὲ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος οὐδεμίαν κατέβαλλε φαινομένην προσπάθειαν ἵνα ἀπαλλαχθῇ. Ἐθεώρει μὲ γαλήνιον ἦθος ἐκπλήξεως τοὺς ἀγνώστους ἐκείνους ἀνθρώπους τοὺς συνηγμένους περὶ τὴν ἅμαξαν αὐτοῦ, καὶ ἐφαίνετο περιμένων ἐξήγησιν.

Ἀλλὰ τὸ πρόσωπον τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου, τὸ τοσοῦτον ἐπιτήδειον νὰ ἐκφράζῃ πᾶν αἴσθημα καὶ πᾶσαν χροιὰν αἰσθήματος, ἐγίνωσκε νὰ φέρῃ ἐν περιπτώσει ἀνάγκης διακριτικὴν προσωπεῖον. Ἔμενε γαλήνιος καὶ ἥσυχος, ἀλλ' ὑπὸ τὴν πλαστὴν ταύτην γαλήνην, ὑπὸ τὴν ἀταραξίαν ἐκείνην, οὖσαν ἀποτέλεσμα ἀπηλπισμένης προσπαθείας ὑπῆρχε τρομερὰ ἀγωνία.

Μετὰ μίαν ὥραν πᾶσαι αἱ δυνάμεις τῶν Τριῶν Βασιλείων συνηνωμέναι δὲν ἤθελον ἴσως ἀρκέσει νὰ περιστείλωσι τὴν δεινὴν αὐτοῦ ὁρμήν· ἤδη δὲ ὀλίγοι μόνον ἄνδρες ἠδύναντο νὰ ἀναχαιτήσωσι τὴν πορείαν του. — Δὲν ἀρκεῖ εἷς διαβάτης ἐπιθέτων τὸν πόδα ἐπὶ τῆς ὁλκοῦ τῆς πυρίτιδος ἢ σταγὼν ὕδατος βρέχουσα κατὰ τύχην τὴν ἀναρθεῖσαν θρυαλλίδα, ἵνα προλάβωσιν ἀνατιναγμοὺς τῶν ὁποίων ὁ προμελετηθεὶς κλονισμὸς ἀνασκάπτει βάραθρα καὶ ἰσοπεδόνει τὰ ὄρη; — ἀλλ' ἀρσὶ ἅπαξ ὁ σπινθὴρ πέσῃ ἐπὶ τῆς ὑπονόμου, τίς στρατὸς ἢ τίς πλημμύρα ἤθελε δυνηθῇ νὰ ἐμποδίσῃ τὴν ἔκρηξιν;

Τὰ τελευταῖα συμβάντα ἅπερ διηγήθημεν συνέδησαν ἀλληλοδιαδόχως καὶ ταχέως ὡσὰν διὰ τοῦ νοός· δὲν παρῆλθον δέκα δευτερόλεπτα μεταξὺ τῆς αἰφνιδίου μεταβολῆς τοῦ λαίρδου καὶ τῆς ἐφόδου τῶν ἀνθρώπων τοῦ Στεφάνου Μακ-Νάβη.

Οὐδόλως εἶναι ἀνάγκη νὰ ἐξηγήσωμεν ὅτι ὁ λαίρδος, κλονουμένου τοῦ πνεύματος αὐτοῦ, καὶ μὴ εὑρίσκων βάσιν σταθερὰν, ἐφ' ἧς νὰ ἐπιστηρίξῃ τὰς ἰδέας αὐτοῦ, ὑπέστη ἐξ ἀπροόπτου, καὶ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ἐκδικητικῶν αὐτοῦ σκέψεων, τὸ ἀποτέλεσμα τῆς δεσποζούσης ἐκείνης δυνάμεως τὴν ὁποίαν ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἐξήσκει πανταχοῦ περὶ ἑαυτόν. Εἶχε λησμονήσει τὸ μῖσός του, ἀναμιμνησκόμενος μόνον τὴν ἀδελφικὴν καὶ σχεδὸν ἐμπαθῆ ἐκείνην στοργὴν, ἥτις συνέδεεν αὐτὸν μετὰ τοῦ Φέργου Ὀβράνη. — Ἀλλὰ τὸ ὄνομα τῆς Κλάρης ἀντηχήσαν εἰς τὰ ὦτά του διέῤῥηξε τὸ φίλτρον.

Ἀνεμνήσθη τῆς ὀργῆς του, καὶ ἡ ἐπάνοδος αὕτη ἐγένετο μετὰ τοσοῦτον σφοδροτέρας ὁρμῆς ὅσον μᾶλλον ὁ λαίρδος ἐκινδύνευεν νὰ ἀπολέσῃ τὴν εὐκαιρίαν τοῦ νὰ τιμωρήσῃ καὶ νὰ ἐκδικηθῇ.

Βαθεῖα σιωπὴ ἐπεκράτει περὶ τὴν κρατουμένην ἅμαξαν. — Ἡ θύρα τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου εἶχεν ἀνοιχθῇ ἐπὶ τοῦ πεδίου ἵσταντο κατὰ σειρὰν ἑκατὸν ἕως δέκα ὑπηρέται ἐν στολῇ οἵτινες ἐθεώρουν.

Ὁ λαίρδος ἐκράτει διὰ τῆς μιᾶς χειρὸς τὰς ἡνίας, διὰ δὲ τῆς ἑτέρας ἐκράτει τὸ ὄπισθεν μέρος τοῦ ἐπενδύτου τοῦ Ῥιο-Σάντου.

Ἐπνευστία καὶ δὲν ἠδύνατο πλέον νὰ ὁμιλήσῃ.

Ὁ Ῥιο-Σάντος τὸν ἀπώθησεν ὀλίγον.

— Κύριοι, εἶπε διὰ φωνῆς ἥτις ἤχησεν ἀτάραχος καὶ βροντώδης ἐν τῷ μέσῳ τῆς σιωπῆς, — ὀνομάζομαι Δὸν Ἰωσὴφ Μαρίας Τέλλες δὲ Ἀλαρκάων, μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος. Εἶμαι ἄρχων τῆς Πορτογαλλίας πρώτης τάξεως καὶ ἐπιφορτισμένος διπλωματικὰς ὑποθέσεις παρὰ τῇ αὐλῇ τῆς Ἀγγλίας. Ἂν ἦσθε εὐγενεῖς κύριοι, σᾶς παρακαλῶ μετὰ τὴν ἐξήγησιν ταύτην τὴν ὁποίαν δὲν ἐχρεώστουν νὰ σᾶς κάμω, νὰ ἀφήσητε τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου μου καὶ νὰ παραμερήσητε.

Οὐδεὶς ἐκινήθη ἐκ τῶν ἀνδρῶν οἵτινες ἀπετέλουν κύκλον ἐπὶ τῆς ὁδοῦ, ἀλλ' ὁ Φράγκης καὶ ὁ Στέφανος κατέλιπον συνάμα τὸ πεζοδρόμιον, καὶ ἐλθόντες ἐστάθησαν ὁ μὲν δεξιόθεν, ὁ δὲ ἀριστερόθεν τοῦ μαρκεσίου.

— Δὲν εἶναι πολὺς καιρὸς, εἶπεν ὁ Φράγκης διὰ φωνῆς· ὑπὸ τὴν ὁποίαν ἀνέβραζεν ἡ ὀργή του, ἀφοῦ ὁ Κ. δὲ Ῥιο-Σάντος καὶ ἐγὼ εἴδομεν ἀλλήλους ἐκ τοῦ πλησίον ὥστε δὲν ἔχω ἀνάγκην νὰ εἴπω αὐτῷ τὸ ὄνομα καὶ τοὺς τίτλους μου. ...

Ὁ μαρκέσιος ἔκλινεν ἵνα ἴδῃ καλλίτερον.

— Ὁ ἀξιότιμος Φράγκης Πέρσηβαλ, ἐψιθύρισε μετὰ πικρίας· — λέγουσιν ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἰς τοὺς ὁποίους χαρίζει τις τὴν ζωὴν καθίστανται ἐχθροὶ ἀδιάλλακτοι.... Τί μὲ θέλετε, κύριοι;

— Θέλω νὰ σᾶς ζητήσω λόγον, μυλόρδε, ἀπεκρίθη ὁ Φράγκης, μετὰ δυσκολίας συνέχων τὴν ὀργήν του, — περὶ ἐγκλήματος ἀνόμου καὶ ἀκατονομάστου.

Ἠγέρθη ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν του, καὶ ἐπρόφερε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Εἶμαι ὁ ἀδελφὸς τῆς Ἀρριέτης Πέρσηβαλ, μυλόρδε.

— Καὶ ὁ ἀποτυχὼν ἐραστὴς τῆς Μαρίας Τρέβωρ, προσέθηκεν εἰρωνικῶς ὁ μαρκέσιος· — σᾶς κηρύττω, κύριε, ὅτι οὐδέποτε ἔλαβον τὴν τιμὴν νὰ γνωρίσω τὴν μυλαίδην τὴν ἀδελφήν σας.

— Τωόντι, εἶπεν ὁ Φράγκης· τὴν ἐφονεύσατε χωρὶς νὰ τὴν γνωρίσητε.

Ἐν τῇ λακωνικῇ ταύτῃ κατηγορίᾳ ὑπῆρχε τοσοῦτον βαθὺς τόνος ἀπεριορίστου μίσους ἅμα δὲ καὶ πικρᾶς λύπης, ὥστε ὁ μαρκέσιος ἔμελλε νὰ ζητήσῃ ἐξήγησιν, ὅτε ἠσθάνθη χεῖρα τιθεμένην ἐπὶ τοῦ βραχίονός του.

Ἐστράφη καὶ εὑρέθη ἀπέναντι τοῦ Στεφάνου.

— Ἐγὼ εἶμαι ὁ υἱὸς τοῦ Μακ-Νάβη, εἶπεν ὁ τελευταῖος οὗτος.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἀνεσκίρτησεν ἀπὸ κεφαλῆς μέχρι ποδῶν.

— Τοῦ Μακ-Νάβη! τοῦ ἀδελφοῦ μου Μακ-Νάβη! ἐπρόφερε πενθίμως ὁ λαίρδος· — αἷμα ἀντὶ αἵματος!... Χαίρω διὰ τὴν πρᾶξίν μου!

Ἐπῆλθε βραχεῖα στιγμὴ σιωπῆς. — Ὁ μαρκέσιος ἐφαίνετο μεταβεβλημένος εἰς ἄγαλμα. Τὸ ἀκίνητον βλέμμα του ἦτο προσηλωμένον βαρέως εἰς τὰ ἐμπρός....

Τίς ἠδύνατο νὰ εἴπῃ τί ἐσκέπτετο ὁ ἀνὴρ οὗτος τὴν κρίσιμον ταύτην στιγμήν; Εἶχεν ἐργασθῇ δέκα ἔτη, εἶχεν ὑπερβῆ προσκόμματα τὰ ὁποῖα ἄλλοι ἤθελον θεωρήσει ἀνυπέρβλητα· εἶχε συνταράξει τὸν κόσμον! — Καὶ ἤδη κατὰ τὸ ἔσχατον βῆμα, παρίστατο βάραθρον....

Ἐῤῥόνει ἄρα ὅτι ἡ τιμωρία αὕτη ἦτο δικαιοσύνη, καὶ ὅτι μόνα τὰ παραπτώματά του ἠγείροντο κατ' αὐτοῦ;

Ἠσκέπτετο ὅτι ὁ Θεὸς ἐτιμώρει αὐτὸν διὰ τὴν ἐπιείκειάν του, διότι δὶς εἶχε σώσει τὴν ζωὴν τοῦ ἀδελφοῦ ἐκείνου ὅστις προέδιδεν αὐτὸν, καὶ ἐφείσθη καὶ τῆς ὑπάρξεως τῶν δύο ἐκείνων ἀνδρῶν οἵτινες ἐζήτουν τὸ αἷμά του; ...

Δὲν ἔλαβεν ὅμως πολὺν καιρὸν νὰ σκεφθῇ.

— Κύριε, εἶπεν ὁ Στέφανος μετὰ ψυχρότητος, εὐαρεστηθῆτε νὰ καταβῆτε, ἂν ἀγαπᾶτε· ἐννοεῖτε ὅτι πᾶσα ἀντίστασις ἦθελεν εἶσθαι τοῦ λοιποῦ παραφροσύνη, καὶ ὅτι εἶναι προτιμότερον νὰ μᾶς ἀπαλλάξητε τῆς λυπηρᾶς ἀνάγκης τοῦ νὰ μεταχειρισθῶμεν τὴν βίαν.

Οἱ ἱπποκόμοι καὶ ὑπηρέται τοῦ μαρκεσίου πάντες ἦσαν Ἄγγλοι. Ἐθεώρουν τὴν σκηνὴν ταύτην μετὰ μεγίστης ἀταραξίας, καὶ δὲν ἐκινοῦντο περισσότερον ἢ ἂν ἐπρόκειτο περὶ τοῦ αὐτοκράτορος τῆς Κίνας. Ἔβλεπέ τις αὐτοὺς κατὰ σειρὰν παρατεταγμένους ἐπὶ τοῦ πεδίου φοροῦντας τοὺς πορφυροῦς ἐπενδύτας των. Δύο ἢ τρεῖς αὐτῶν ἐκράτουν μακρὰς ῥάβδους, τὰς ὁποίας ἠδύνατό τις νὰ μεταχειρισθῇ ὡς ὅπλον ἐν καιρῷ ἀνάγκης. — Βεβαιοῦμεν δὲ ὅτι ἂν δυστυχής τις Ἰρλανδὸς σαρώτρια τῶν ὁδῶν ἤθελεν ἐμποδίσει τὴν ὁδὸν ἐξ ἀπροσεξίας, οἱ ἀνδρεῖοι ὑπηρέται ἤθελον ὁρμήσει κατ' αὐτῆς καὶ τρέψει αὐτὴν εἰς φυγήν.

— Σώπα, ἀνεψιέ μου, Μακ-Νάβη! ἀνεβόησεν ὁ λαίρδος τοῦ ὁποίου ἡ ταραχὴ κῦξανε· — δὲν ὁμιλεῖς καλά!... Ἄ! ὅταν μισῇ τις, πρέπει νὰ μισῇ πολύ!... Ἐφόνευσε τὸν πατέρα σου!... ἀπήγαγε τὰς δύο θυγατέρας μου....

— Ἐγώ!... ἤθέλησε νὰ διακόψῃ αὐτὸν ὁ μαρκέσιος.

— Τὴν Κλάρην καὶ τὴν Ἄνναν!... καὶ τὰς δύο! καὶ τὰς δύο!... Ἄ! πρέπει νὰ μεταχειρισθῶ βίαν ἐγώ.... Ἄ!...

Ἐπέπεσε κραυγάζων κατὰ τοῦ Ῥιο-Σάντου, καὶ ἥρπασεν αὐτὸν ἐκ τοῦ λαιμοῦ.

Ἐπὶ μίαν στιγμὴν ἐγένετο πάλη συγκεχυμένη, καθ' ἣν ἀμυδρῶς διεκρίνοντο τὰ κινήματα τῶν δύο ἀντιπάλων. Ὁ Μακ-Νάβης καὶ ὁ Πέρσηβαλ ὥρμησαν συνάμα ἵνα ἐπέμβωσι καὶ αὐτοί.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὁ Ῥιο-Σάντος, ἀπαλλάξας τὸν λαιμόν του ἐκ τῆς μανιακῆς συνθλίψεως τοῦ λαίρδου ἀνύψωνε τὴν κεφαλήν· ὁ λάμπων ὀφθαλμός του ἔκαμε νὰ ἀντανακλῶνται σπινθηροβολοῦσαι αἱ ἀκτῖνες τοῦ ἀερίου — ἐρυθρότης σφοδρὰ καὶ ὁμοιόμορφος, ἀποτέλεσμα τῆς ἐφόδου τοῦ Ἄγκου ἢ τῆς ὀργῆς ἀντικατέστησε τὴν ὠχρότητα τοῦ προσώπου τοῦ μαρκεσίου· — αἱ ὀφρεῖς του συνεστάλησαν, καὶ ἐπὶ τοῦ πορφυροειδοῦς χρώματος τοῦ μετώπου του, γραμμὴ πελιδνὴ, ζωηρῶς ἐπιφαινομένη προϋχώρει ἐκ τῆς ὀφρύος πρὸς τὴν παρυφὴν τῆς κόμης.

Ὁ Φράγκης καὶ ὁ Στέφανος ἐξέπεμψαν διπλῆν κραυγήν.

— Ἡ οὐλή!

Ἀλλ' ὁ Ῥιο-Σάντος δὲν συνωφρυοῦτο διὰ μικρὰ πράγματα. — Ἔχασαν ἐκ τῆς ὄψεως αὐτῶν τὰ κινήματά του ἐπὶ μίαν στιγμήν· μία μόνη στιγμὴ τῷ ἤρκεσεν.

Ὁ λαῖδρος ὁρμητικῶς ἀνατραπείς ἔπεσεν εἰς τὰς ἀγκάλας τοῦ Στεφάνου, καὶ φωνὴ βροντώδης ἠκούσθη.

— Ἀφήσατε τὸν χαλινόν, εἰδεμή, σᾶς φονεύω!

Οἱ δύο ἄνδρες οἵτινες ἐκράτουν τὸν ἵππον δὲν ὑπήκουσαν. Δύο ἐκπυρσοκροτήσεις ἀντήχησαν ἀλληλοδιαδόχως.

— Χίπ! Κλάρη! χίπ! ὡραία μου Κλάρη! εἶπεν ὁ μαρκέσιος.

Ἡ εὐπειθὴς ἵππος ὑπήκουσεν εἰς τὸν χαλινόν, ὄντα ἤδη ἐλεύθερον· διότι οἱ δύο ἄνδρες κατέπεσον ἐπὶ τῆς χιόνος.

Ὁ δίφρος ἔφυγεν ὡς βέλος.

— Ἑκατὸν λίρας εἰς τὸν ὅστις συλλάβῃ αὐτόν! ἀνεβόησεν ὁ Στέφανος παράφορος καὶ ὁρμῶν κατόπιν τοῦ Ῥιο-Σάντου.

Ὁ Δόννωρ Δαρδὰγ ἔσεισε μακρὰν μάχαιραν ἣν ἐκράτει εἰς χεῖρας.

— Ὦ! Εὐγενέστατε, εἶπεν, ὁ Δόννωρ θὰ τὸν πιάσῃ διὰ τίποτε. . . Ὁ λόρδος χωρὶς ἄλλο ἔχει καλὸ ἄλογον, ἀλλὰ στρόνουν τὸν δρόμο ἐμπρὸς στὸ Βέλγραβ-Στρὴτ, καὶ οἱ λόρδοι δὲν παρατηροῦν αὐτὰ τὰ μικρὰ πράγματα. . . . Θὰ ἀναγκασθῇ νὰ γυρίσῃ ὀπίσω. Ἂν ἡ μικρὴ καρότσα μὲ πατήσῃ, Εὐγενέστατε, ἐλπίζω νὰ νοιασθῆτε γιὰ τὸ μικρὸ παιδὶ ποῦ εἶναι εἰς τὸν Ἅγι-Γίλη.

Ὁ Δόννωρ ἦτο ἤδη μακράν. Ἔφθασεν εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ Βελγράβης πολὺ πρότερον τῶν ἄλλων καὶ κατὰ τὴν στιγμὴν καθ' ἣν ὁ μαρκέσιος ἐμποδισθεὶς ὑπὸ τοῦ ῥηθέντος προσκόμματος ἐπέστρεφε, καλπάζοντος ταχύτατα τοῦ ἵππου, ἵνα φύγῃ ἐκ τοῦ ἑτέρου μέρους τῆς Πλατείας.

Ἐφάνη ὁρμῶν κατὰ κεφαλῆς. — Ὁ δρόμος τοῦ δίφρου οὐδόλως ἐβράδυνεν. Ἀλλ' ὁ Δόννωρ κρεμάμενος εἰς τὰ ὑποκυφόνια τῆς ἁμάξης παρεσύρετο καὶ δὲν ἄφινεν αὐτὴν, καίτοι μεγάλως ἐπροσπάθει ν' ἀποκρούσῃ αὐτὸν ὁ μαρκέσιος.

Μετὰ ἑκατὸν περίπου βήματα ἡ Κλάρη προσέκοψεν.

— Χίπ! ὡραία μου Κλάρη! εἶπεν ὁ Ῥιο-Σάντος.

Ἡ Κλάρη ἐπήδησεν εἰς τὰ ἐμπρὸς, ἔπειτα δὲ πάλιν προσέκοψεν, καὶ μετὰ δέκα βήματα κατέπεσε νεκρά.

Ὁ Δόννωρ ἐξεπλώθη ἐξηντλημένος ἐπὶ τῆς χιόνος ἐκπέμψας ἀλαλαγμὸν νίκης. — Εἶχε κατορθώσει νὰ ἐμπήξῃ ὁλόκληρον τὴν μάχαιράν του ἐν τῇ κοιλίᾳ τῆς ὡραίας ἵππου.

— Ὦ! Εὐγενέστατε! εἶπεν εἰς τὸν Στέφανον ὅστις ἔτρεχεν, ἕως τώρα δὲν εἶχα κάμει τίποτε ποῦ νὰ ξεπληρώσῃ τὸ ψωμὶ ποῦ μοῦ ἐδώκετε, καὶ τὰ φορέματα τοῦ μικροῦ κοριτσιοῦ.

Κεφ. ΚΖ'. — Ἀποτέλεσμα τοῦ ψύχους ἐπὶ τῆς ὀχλαγωγίας.

Τὰ δύο ὑποκυφόνια τῆς ἁμάξης ἐθραύσθησαν πίπτοντα, καὶ ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἐρρίφθη ὁρμητικῶς ἐπὶ τοῦ ἐδάφους. Ἔμεινεν ὀλίγας στιγμὰς σκοτοδινιῶν ἐκ τοῦ διατινάγματος, ἀνηγέρθη ὅμως πρὶν ἡ συνοδία τῶν ἀντιπάλων αὐτοῦ φθάσῃ τόσον πλησίον ὥστε νὰ τὸν συλλάβωσιν.

Ἵστατο ἐν τῷ μέσῳ τῆς ὁδοῦ, κρατῶν εἰς τὴν χεῖρα τὸ ἐγχειρίδιόν του.

Πάντα τὰ παράθυρα τῆς Πλατείας Βελγράβης ἠνεῴχθησαν εἰς τὴν διπλῆν ἐκπυρσοκρότησιν. Οἱ ὑπηρέται εἶχον καταβῆ εἰς τὴν ὁδὸν, οἱ οἰκοδεσπόται προσεπάθουν νὰ ἴδωσι χωρὶς νὰ διαταράξωσι τὴν ἡσυχίαν αὐτῶν.

Ἀθροίσματά τινα ἀνθρώπων προσήρχοντο τῶν παρακειμένων ὁδῶν καὶ ἐπλησίαζον μετὰ σπουδῆς καὶ περιεργείας.

Ὅσοι τῶν ἐφορμησάντων ἔφθασαν πρῶτοι πλησίον τοῦ μαρκεσίου ἐστάθησαν χωρὶς νὰ προσβάλωσιν αὐτόν· διότι τὸ λάμπον φῶς τοῦ ἀερίου ἐφώτιζεν αὐτὸν εἰς τὴν τολυπηὰν θέσιν του, καὶ ἐδείκνυεν ὡς ἐν πλήρει μεσημβρίᾳ τὰ μέλη τοῦ εὐκάμπτου καὶ ῥωμαλέου σώματος αὐτοῦ. — Πρῶτοι δὲ ὁ Στέφανος καὶ ὁ Πέρσηβαλ ὥρμησαν κατ' αὐτοῦ.

— Πῶς! καὶ οἱ δύο ταυτοχρόνως! εἶπεν ὁ μαρκέσιος εἰρωνικῶς.

Εἶχεν ἀποφύγει τὴν προσβολὴν τοῦ Φράγκη καὶ ἐκράτει τὸ ἐγχειρίδιον ὑψωμένον κατὰ τοῦ Στεφάνου, ὅστις προσέκρουσεν ἐπὶ τεραχίου τινὸς τοῦ φορείου.

Ἀλλὰ δὲν ἐκτύπησεν.

Μακρυνὸς καὶ συγκεχυμένος θόρυβος ἠκούετο ἀπὸ τοῦ μέρους τῆς Ὁδοῦ τῆς Ἐκκλησίας.

— Παραδοθῆτε, μυλόρδε! εἶπεν ὁ Στέφανος ὅστις ἔλαβε καιρὸν νὰ ἐγερθῇ πάλιν· — βλέπετε καλῶς ὅτι πᾶσα ἀντίστασις εἶναι ἀνωφελής.

— Βλέπω ὅτι εἶσθε εἴκοσιν ἐναντίον ἑνὸς, κύριοι, ἀπεκρίθη ὁ Ῥιο-Σάντος. Εἰς πᾶσαν χώραν, τοῦτο ἤθελεν εἶσθαι ἀνανδρία· ἀλλ' ἐν Λονδίνῳ εἶναι μέτρον συνήθους φρονήσεως. . . . Παραδίδομαι εἰς τὸν ἀξιότιμον Φραγκίσκον Πέρσηβαλ.

Ταῦτα δὲ λέγων ἔτεινε μετὰ προσοχῆς τὸ οὖς. Ὁ θόρυβος ἠύξανεν ἐκ τοῦ μέρους τῆς Ὁδοῦ τῆς Ἐκκλησίας. Ἠκούετο ὡς ἀπέραντος ψιθυρισμὸς, αὐξανόμενος ἐκ διαλειμμάτων, ἔπειτα δὲ παύων, καὶ πάλιν ἀναγεννώμενος, ἀντηχῶν ἐπὶ μίαν στιγμὴν, καὶ πάλιν γενόμενος ὑπόκωφος.

Ὁ Κ. δὲ Ῥιο-Σάντος εἶχε ῥίψει τὸ ἐγχειρίδιόν του, καὶ ἵστατο ἄοπλος μεταξὺ τοῦ Στεφάνου καὶ τοῦ Πέρσηβαλ.

— Μυλόρδε, τῷ εἶπεν ὁ τελευταῖος οὗτος, ἡ στιγμὴ ἤθελεν εἶναι ἀνοίκειος νὰ ὀργισθῶμεν διὰ τὰς κατηγορίας σας, ἢ νὰ θεωρήσωμεν αὐστηρῶς τὴν ὑβριστικὴν πικρίαν τὴν ὁποίαν μιγνύετε

εἰς αὐτάς. Ἐπιθυμῶ ὅμως νὰ εἴπω εἰς τὴν Αὐθεντίαν Σας ὅτι εἴκοσι κυνηγοὶ δύνανται ἀναισχύντως νὰ ὠθήσωσι τὸν ἀγριόχοιρον εἰς τὴν φωλεάν του. . . . Εὐαρεστηθῆτε νὰ μᾶς ἀκολουθήσητε, ἂν ἀγαπᾶτε.

Ἅπασα ἡ συνοδία ἤρχισε νὰ βαδίζῃ πάραυτα πρὸς τὴν Ὁδὸν τῆς Ἐκκλησίας, ἵνα φθάσῃ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς Ἀστυνομίας τῆς Οὐεστμινστέρης.

Τὸ πρόσωπον τοῦ μαρκεσίου ἀποβαλὸν τὸ ἦθος τῆς ἀγερώχου καὶ προκλητικῆς γαλήνης, ἀνέλαβεν ἔκφρασιν ἀδιαφορίας καὶ ψυχρότητος. Οὐδεὶς ἠδύνατο νὰ ἐννοήσῃ τὴν στιγμὴν ταύτην τί συνέβαινεν ἐν αὐτῷ. — Ἴσως κατελήφθη ὑπὸ τῆς λυσιγνίου ἐκείνης ἀπαθείας ἥτις ἐπέρχεται μετὰ τὴν ἥτταν. Τοῦτο τοὐλάχιστον ἤθελον νομίσει ὅσοι δὲν ἐγίνωσκον εἰμὴ τὸ ἐξωτερικὸν αὐτοῦ, καὶ οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ καταμετρήσωσι τὴν ἐν τῇ ψυχῇ αὐτοῦ ἐγκρυπτομένην δύναμιν.

Ἴσως εἶχεν εἰσέτι μυστηριώδη τινὰ αἰτίαν ἐλπίδος.

Τὸ βέβαιον ὅμως εἶναι ὅτι ὁσάκις ὀθόρυβος ἠχητικώτερος ἔφθανεν ἐκ τῆς Πλατείας Γροσβενόρης διὰ τῆς Ὁδοῦ τῆς Ἐκκλησίας, ὁ μαρκέσιος ἐτάχυνεν ἀκουσίως τὸ βῆμα, ὡς νὰ ἤθελε νὰ βαδίσῃ ταχύτερον τῶν φυλάκων του. — Καθόσον δὲ ἐπλησίαζον εἰς τὴν γωνίαν τῆς Πλατείας Βελγράβης, δὲν ἦτο δύσκολον νὰ εἰκάσῃ τις ὅτι συνάθροισις μεγάλου λόγου ἀξία συνεσωρεύετο εἰς τὴν Πλατείαν Γροσβενόρης. Οὐχ ἧττον ὅμως ἡ μικρὰ συνοδία ἐξηκολούθει προβαίνουσα.

Ἐφάνη τὸ πρόσωπον τοῦ μαρκεσίου φωτισθὲν ὑπὸ ἀκτῖνος εὐχαριστήσεως μόλις ὑποκρυπτομένης ὅτε εἶδεν ἑαυτὸν ἐν τῇ Ὁδῷ τῆς Ἐκκλησίας, τὴν ὁποίαν ἐπλήρουν ἤδη αἱ κραυγαὶ τοῦ πλήθους.

— Ἂς σπεύσωμεν, εἶπεν ὁ Στέφανος εἰδεμὴ ἡ διάβασίς μας θέλει ἐμποδισθῇ.

— Νομίζει τις ὅτι εἶναι ὀχλαγωγία! προσέθηκεν εἷς τῶν ἀνδρῶν ὅστις συνώδευεν αὐτόν.

Τῳόντι δὲ ἦτο ὀχλαγωγία. — Ἦτο ἡ πτέρυξ ἀπείρου στρατοῦ, ὅστις ἐξέχυνεν ἤδη τὴν ὥραν ταύτην εἰς τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου τὰ ἄπειρα τάγματά του. — Ἦσαν οἱ ἄνθρωποι τοῦ Ἁγίου Γίλη, οἱ κλέπται τῆς Οἰκογενείας καὶ οἱ Ἰρλανδοὶ, οἵτινες κατὰ τὴν διεύθυνσιν ἣν ἔδωκαν αὐτοῖς ὥρμων κατὰ μῆκος τῶν περιβόλων μέχρι τῶν ἀνακτόρων τῆς Βουκιγκάμης.

Ἅπαξ δ' εὑρισκόμενος μεταξὺ τοῦ πλήθους τούτου, τοῦ ὁποίου ἦτο ἡ ψυχὴ, ὁ Ῥιο-Σάντος ἤρκει νὰ προφέρῃ μίαν μόνην λέξιν ἵνα σωθῇ. Διὰ τοῦτο δὲ τὸ μέτωπόν του ἀνέλαμπε καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ· διὰ τοῦτο ἐτάχυνε τὸ βῆμα, καὶ ἤθελε πληρώσει ἕκαστον τῶν βημάτων ἄτινα διεχώριζον αὐτὸν εἰσέτι ἀπὸ τῆς Πλατείας Γροσβενόρης, ἀντὶ μιᾶς ἑβδομάδος τῆς ζωῆς του.

Ἀλλ' ὑπῆρχεν ἐμποδὼν πρόσκομμα ἔμψυχον, ἀνὴρ τὸν ὁποῖον ὁ Θεὸς ἐφύτευτο ἐκλέξας ἐκ πάντων ἵνα διπλασιάσῃ τὴν πικρίαν τοῦ ποτηρίου· — Ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης εἶχε παρευρεθῇ εἰς τὸ μυστικὸν συμβούλιον τὸ γενόμενον ἐν τῇ αἰθούσῃ τοῦ Ἰρλανδικοῦ Οἴκου. Ἐγίνωσκε καὶ αὐτὸς τί ἦτο τὸ πλῆθος ἐκεῖνο τοῦ ὁποίου ἡ βοὴ ἔθανεν εἰς τὸν μαρκέσιον ὡς σημεῖον σωτηρίας.

Καταβεβλαμμένος ἐκ τῆς πτώσεώς του, ἔθλασε κακὴν κακῶς ἕρπων ἐπὶ τῆς χιόνος μέχρι τῆς Ὁδοῦ τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐφώναξε νὰ σταθῶσιν.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ὠχρίασεν ἀκούσας τὴν ἄλλοτε προσφιλῆ φωνὴν ἐκείνην ἥτις τώρα ἦτο τοῦ μᾶλλον ἀδυσωπήτου ἐχθροῦ του.

Ὁ λαῖδρος ὡμίλησεν. Ὁ Στέφανος καὶ ὁ Φράγκης μετέβαλον πάραυτα διεύθυνσιν τῆς πορείας αὐτῶν, καὶ ἐπειδὴ ὁ μαρκέσιος ἠρνεῖτο νὰ κάμῃ ἓν βῆμα κατ' ἐναντίαν διεύθυνσιν, ἥρπασαν αὐτὸν ἐπὶ τῶν βραχιόνων καὶ τὸν ἔσυρον ἀκουσίως αὐτοῦ.

Ἐν Ὁδῷ Βελγράβης εὗρον χωροφύλακας οἵτινες ἦλθον ἐπὶ τέλους ἀκούσαντες τὴν διπλῆν ἐκπυρσοκρότησιν. Ὁ Ῥιο-Σάντος παρεδόθη εἰς αὐτοὺς, καὶ ἔφθασεν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀστυνομίας τῆς Οὐεστμινστέρης περιφρυρούμενος ὑπὸ πάντων τῶν συντελεσάντων εἰς τὴν σύλληψιν αὐτοῦ.

Κατὰ τὸ διάστημα τοῦτο, τὸ Λονδῖνον, ἡ πόλις αὕτη ἡ ἀντιπαθὴς εἰς τὰς ὀχλαγωγίας, διότι αἱ ὀχλαγωγίαι γίνονται αἰτίᾳ νὰ κλείσωσι τὰ ἐργαστήρια, ἔτρεμε καὶ συνεστέλλετο ἐντὸς τῶν μαύρων οἰκιῶν της ὡς κοχλίας ἐν τῷ κογχυλίῳ αὐτοῦ κατὰ τὴν προσέγγισιν τοῦ κινδύνου.

Ἡ ὀχλαγωγία ηὔξανετο, ηὔξανετο. — Ἀλλὰ ποῦ ἐπήγαινεν; — Ἐπὶ τίνι σκοπῷ ὡπλίζετο ὁ λαός; — Ὑπὲρ τίνος ἐγένετο ἡ ἐπανάστασις;

Παραπετάσματά τινα παραθύρων ἠνοίγοντο. Οἱ κύριοι ἐθεώρουν, καὶ βλέποντες τὴν τρομερὰν ἐκείνην στάσιν ἥτις ἔφερεν εἰς τὴν ὁδὸν τοσαύτας κεφαλὰς ἀνθρώπων ὅσους καὶ λίθους, ἠρώτων ἀλλήλους τί ἔμελλε νὰ γίνῃ τὸ Λονδῖνον, ἡ πόλις ἡ κατ' ἐξοχὴν κακῶς φυλαττομένη, ἐν ᾗ δὲν ὑπῆρχουσι στρατεύματα εἰμὴ ὅσα χρειάζονται ἵνα κοσμήσωσι τὰς ἑορτασίμους ἡμέρας πρὸ τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου, ἡ ἥσυχος πόλις, ἡ διωργανισμένη διὰ τὸ κέρδος καὶ τὴν εἰρήνην, δυσοίκητος διὰ τὸν Ἄρην καὶ ὑπερασπιζομένη μόνον ὑπό τινων ἑκατοντάδων ἱππέων φυλάκων, τῶν λαμπροτάτων χαρτίνων ἱππέων ὁλοκλήρου τοῦ κόσμου.

Τὸ πλῆθος προϋχώρει, ἀπαύστως αὐξανόμενον, ὅτε μὲν ὀρυόμενον ὑποκώφως, ὅτε δὲ πλαταγοῦν τὸν ἀέρα ὑπὸ βροντωδῶν κραυγῶν· — προϋχώρει τρίβον καὶ πατοῦν τὴν πεπαγωμένην χιόνα ὑπὸ τοὺς πόδας του.

Τὸ δὲ πλῆθος τοῦτο οὐδεμίαν εἶχε σημαίαν· δὲν ἐφώναζεν οὔτε διὰ τοὺς τότε ἰσχύοντας Οὐίγγους, οὔτε διὰ τοὺς Τορίους, οὔτε διὰ τοὺς ῥιζοσπάστας. Ἡ ὀργὴ αὐτῶν ἦτο τρομερὰ τοσούτῳ μᾶλλον καθ' ὅσον ἦτο μυστηριώδης καὶ ἀνέκφραστος.

Τὰ ἀνάκτορα Βουκιγκάμης ἦσαν περικυκλωμένα· ἡ Λευκὴ Αὐλὴ καὶ τὰ πέριξ αὐτῆς ὅπου εἰσὶν ἐπισωρευμένα τὰ διευθυντήρια τῆς κυβερνήσεως ἐτω-

ροῦντο ὡς κυριευθέντα, τοσοῦτον ὁ ἀριθμὸς τῶν ἐπιτιθεμένων ἀπέῤῥιπτε πᾶσαν ἰδέαν ἀντιστάσεως. Τὰ περωτισμένα μέλη τῶν δύο βουλῶν ἐσιώπων ἵνα ἀκούσωσι τὸν λαὸν ἐκεῖνον τὸν συνηγμένον πρὸ τῶν θυρῶν, καὶ τοῦ ὁποίου αἱ ἄτακτοι κραυγαὶ ἤθελον καταβάλει τὴν εὐγλωττίαν των.

Ὦ! τὰ πάντα εἶχον προνοηθῆ, τὰ πάντα, — ἐκτὸς τοῦ μέρους τὸ ὁποῖον ἡ μυστηριώδης χεὶρ τῆς θείας Προνοίας ἔμελλε νὰ λάβῃ εἰς τὸ συμβάν τοῦτο.

Τὸ Λονδῖνον αἴρνης προσεβάλλετο, ὡς καὶ ἡ Ἀγγλία, ἐξ ὅλων ἅμα τῶν εὐτρώτων αὐτοῦ μερῶν. Ἡ αὐτὴ μεγαλοφυΐα εἶχε διατάξει τὸ σχέδιον τῆς διπλῆς ἐκείνης μάχης....

Ἀλλὰ τὸ σημεῖον δὲν ἠκούετο. Οἱ ὑπαξιωματικοὶ τοῦ Ῥιο Σάντου τὴν κοινὴν πάσχοντες ἀνυπομονησίαν, περιέμενον· — τὸ τηλεβόλον τοῦ Πύργου ἐσιώπα.

Αἱ ὧραι παρήρχοντο. Ὑπνὴ χιὼν κατέπιπτε, καὶ ἡ ἐχλαγωγία ἤρχισε νὰ τρέμῃ ἀπὸ τὸ ψῦχος.

Ἡ ἐχλαγωγία διαλύεται ὅπως συντίθεται. — Τίς γινώσκει πόθεν ἔρχεται ἡ ἀνεμοζάλη, καὶ τίς γινώσκει ποῦ πηγαίνει; — Κατὰ τὰς δέκα τῆς ἑσπέρας, οἱ χωροφύλακες διέτρεχον τὰς ὁδοὺς τοῦ Λονδίνου ἐπὶ τῶν ὁποίων ἡ διάβασις τοῦ ὄχλου οὐδὲν ἄλλο εἶχεν ἀφήσει εἰμὴ τὴν ἐπαύξησιν τοῦ πηλοῦ.

Εἷς ἓν μόνον μέρος, δὲν εἶχε διαλυθῆ ἡ ἐχλαγωγία· δηλαδὴ ἐν τῇ γωνίᾳ τῆς Ὁδοῦ τοῦ Πρίγκηπος καὶ τῆς Πούλτρης. Γινώσκομεν ὅτι ἐνταῦθα ὁ ὄχλος εἶχε σκοπόν, καὶ ὅτι οὐδὲν σημεῖον ἐχρειάζετο ἵνα ἀρχίσωσι τὴν λήστευσιν τῆς Τραπέζης.

Ἡ στιγμὴ ἦτο προσδιωρισμένη. Εἰς τὰς ἕνδεκα ἔμελλον νὰ ἀρχίσωσι τὸ ἔργον.

Ἀλλ' ὁ λαίμαργος εἶχε λάβει καιρὸν νὰ καταθέσῃ τὴν κατηγορίαν αὐτοῦ εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀστυνομίας τῆς Οὐεστμινστέρης. Τὴν δεκάτην ὥραν διὰ τῆς Ὁδοῦ τῆς Κλωστοβελόνης ἤτις ἔμεινεν ἐλευθέρα, ἐξῆλθε σπεῖρα πεζῶν χωροφυλάκων, ἥτις ἐστάθη ἐν ἡσυχίᾳ πρὸ τῆς θύρας τῆς ἀποθήκης τοῦ σόδα-βάτερ.

Οἱ ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας τοὺς ἐθεώρησαν. Ὁ Πάδδης ἐβλασφήμησεν, ὁ Σάλιαγκας ἐμιαούρισεν.

Τὸ μεσονύκτιον πάντες ἐκοιμῶντο ἐν τῇ πόλει ἐκτὸς δωδεκάδος τεκτόνων ἐνασχολουμένων εἰς τὸ νὰ ἀποτειχίζωσι τὴν θύραν τῆς ἀποθήκης τοῦ σόδα-βάτερ.

Κατ' εὐτυχίαν, καὶ διὰ τὸ ὁποῖον ὁ Κ. Σμὶθ ηὐχαρίστησε θερμῶς τὸν οὐρανόν, οὐδεὶς ἐξ ἡμῶν ἐν τῷ ὑπογείῳ. Οὐδεὶς ἐκτὸς Σῶνδερ τοῦ Ἐλέφαντος, ὅστις εὑρίσκετο οὕτω περιτειχισμένος μετὰ τῶν λειψάνων τοῦ δείπνου τῆς προτεραίας καὶ τῆς λαγήνου τῆς ζινέβρας του.

Ἦτο ἤδη ἀργὰ ὅτε ἡ Σωσάννα ἀφῆκε τὴν Κλάρην Μακ-Φερλάνην τὴν ὁποίαν ἔσωσεν, ἐπὶ τοῦ πεζοδρομίου τῆς Κορνιχίλλης πρὸ τῆς οἰκίας τῆς ψυρίας Μακ Μάθης. Πάραυτα δὲ διέταξε νὰ τὴν ὁδηγήσωσιν εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κομήσσης τοῦ Δερβῆ.

Ἀπὸ δύο ἡμερῶν ἡ νέα κόρη εἶχεν ἀποχωρισθῆ διὰ βίας ἀπὸ τοῦ Βριάντος δὲ Λάνσεστερ, καθ' ἣν στιγμὴν μάλιστα διηγεῖτο αὐτῷ τὴν ἱστορίαν της. Ἔκτοτε ἠγνόει παντελῶς τί εἶχε γίνει ὁ Βριάν. Μὴ τολμῶσα δὲ νὰ ὑπάγῃ μόνη εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ δευτεροτόκου υἱοῦ τοῦ Λάνσεστερ, ὅπερ ἀντέβαινεν εἰς τὰς περὶ τοῦ πρέποντος καὶ τῆς αἰδημοσύνης ἰδέας τὰς ὁποίας τοσοῦτον ταχέως εἶχε μάθει κατὰ τὴν βραχεῖαν αὐτῆς διὰ τοῦ κόσμου διάβασιν, ἐμελέτα νὰ μάθῃ περὶ αὐτοῦ παρὰ τῆς λαίδης Ὠφελείας τῆς μόνης φίλης αὐτῆς.

Ἐπὶ δύο ἡμέρας ἡ ἀνησυχία ὀλίγον ἐτάραττε τὸν νοῦν τῆς Σωσάννης· παρεδίδετο ὅλη εἰς τὸ εὐεργετικὸν ἔργον τῆς προστατίδος, τὸ ὁποῖον ἡ ἐμπαθὴς κατάστασις τῆς δυστυχοῦς Κλάρης τῇ ἐπέβαλλε. Τὸ ἔργον τοῦτο συνεφώνει μὲ τὰ αἰσθήματα τῆς καρδίας της, δι' ὃ ἠρέσκετο εἰς αὐτό. Ἐν τῇ ἰσχυρᾷ καὶ ῥωμαλέᾳ αὐτῆς κατασκευῇ ὑπῆρχε πηγὴ ἀνεξάντλητος εὐσπλαγχνίας καὶ ἀγαθότητος. Ἡ φιλοστοργοτάτη μήτηρ ἤθελεν ὁμολογήσει ἑαυτὴν ὑπερτερουμένην βλέπουσα τὰς τρυφερὰς περιποιήσεις τὰς ὁποίας ἡ ὡραία κόρη ἐπεδαψίλευεν εἰς τὴν Κλάρην « τὴν φιλτάτην αὐτῆς ἀδελφὴν » ὡς τὴν ὠνόμαζεν. Ἡ φυσικὴ ὁρμὴ τῆς Σωσάννης ἦτο τὸ νὰ ἀγαπᾷ μέχρις ἀφοσιώσεως ἐν τῇ φιλίᾳ· ἐν δὲ τῷ ἔρωτι μέχρι λατρείας. Ἡ εἰκὼν τοῦ ἐλεήμονος Θεοῦ ἀναραίνετο ἐντελὴς ἐν τῇ ἀγνῇ καὶ εὐγενεῖ ἐκείνῃ ψυχῇ, καθ' ὅσον τὸ ἀτελὲς κάτοπτρον τῆς καρδίας θνητοῦ ἀνθρώπου δύναται νὰ κατοπτρίζῃ τὰς θείας τελειότητας.

Ἅμα ἡ Κλάρη ἀπεδόθη εἰς τὴν οἰκογένειαν αὐτῆς καὶ δὲν εἶχε πλέον ἀνάγκην τῶν περιποιήσεών της, ἡ ἀνάμνησις τοῦ Βριάντος κατέλαβε πάλιν τὴν Σωσάνναν. Δεκάκις ἀπεχρομένη ἐκ τῆς Κορνιχίλλης εἰς τὴν Ὁδὸν τοῦ Ἀντιβασιλέως, σχεδὸν ἀπεφάσισε νὰ διατάξῃ τὸν ἡνίοχον νὰ μεταβάλῃ δρόμον καὶ νὰ ὁδηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὴν Ὁδὸν Κλιῤῥόρτης, εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ Λάνσεστερ, ἀλλ' ἐκρατήθη πάλιν. Καὶ αὐτὸς ὁ Λάνσεστερ δὲν ἐφάνη πρότερον ἀποδοκιμάζων τὸ τοιοῦτον κίνημα, ὅτε εἶπεν αὐτῇ ὅτι τὸ οἴκημα τῆς λαίδης Ὠφελείας ἦτο τὸ μόνον φυσικὸν αὐτῆς ἄσυλον;

Ἡ Σωσάννα ὑπέμεινεν ἅμα ἐνόμισεν ὅτι ὑπήκουσεν εἰς τὴν θέλησιν τοῦ Βριάντος.

Εὗρε τὴν κόμησσαν τοῦ Δερβῆ μόνην καὶ πάσχουσαν.

Ἡ λαίδη Ὠφελείαν, τις ὁμολογητέον ὅτι ἄλλοτε διῆλθε βίον γαλήνιον καὶ ὄντως ἄξιον τῶν μελῶν τῆς Ἀγγλικῆς ἀριστοκρατίας ἄτινα ἔμειναν πιστὰ εἰς τὰ ἀρχαῖα ἤθη τῶν προγόνων των, ἀπὸ πολλοῦ ἤδη παρεξετράπη τῆς αὐστηρᾶς ὁδοῦ, ἣν οὐδέποτε βεβαίως ὤφειλε νὰ καταλίπῃ. Αἱ μετὰ τοῦ μαρκησίου δὲ Ῥιο-Σάντου σχέσεις της προσέτριψαν κηλίδα εἰς τὴν ὑπόληψιν αὐτῆς· ἀλλ' εἴτε ἀθῶα εἴτε ἔνοχος (διότι ὅπως δήποτε ὁ κόσμος ὅστις

κρίνει μόνον ἐκ τῶν φαινομένων δὲν δύναται νὰ ἐπιφέρῃ κρίσεις ἄνευ ἀφορμῆς) διετήρησε τοὐλάχιστον ἕως τότε ἀνέπαφον τὸ μέρος ἐκεῖνο τῆς ὑπάρξεως τὸ ὁποῖον δὲν ἔχει σχέσιν πρὸς τὰ τοῦ ἔρωτος. Ἀλλ' ἀπό τινων ἡμερῶν τὸ περυλαγμένον τοῦτο μέρος τοῦ βίου της εὑρίσκετο αἴρνης ἐμπεπλεγμένον· εἶχε παραδώσει εἰς τὸν Πέρσηβαλ τὰ μυστικὰ τοῦ μαρκησίου· κατὰ συνέπειαν δὲ τῆς ἀποκαλύψεως ταύτης ἐξετέλεσεν, ἐνώπιον κακοβούλων καὶ ζηλοτύπων ὀμμάτων, πρᾶξιν ἥτις, κατὰ τὰ ἀγγλικὰ ἤθη, ἐπιῤῥέρει ἐπὶ τοῦ αὐτουργοῦ αὐτῆς τοὺς κεραυνοὺς τοῦ ἀφορισμοῦ τῶν εὐγενῶν· ἐννοοῦμεν δὲ τὸ γραμμάτιον ὅπερ κρυφίως ἐνεχείρισεν εἰς τὴν Μαρίαν Τρέβωρ· τέλος δέ, ὅπερ ἦτο ὅλως πρόσρατον, εἶχε γράψει εἰς τὸν Φράγκαν Πέρσηβαλ, καθ' ὑπαγόρευσιν τοῦ μαρκησίου δὲ Ῥιο-Σάντου, ἐπιστολήν, τῆς ὁποίας τὰ πιθανὰ ἀποτελέσματα ἔκαμον αὐτὴν νὰ τρέμῃ.

Ταῦτα πάντα ἐπέκειντο βαρέα ἐπὶ τῆς φιλοτίμου καὶ εὐαισθήτου αὐτῆς συνειδήσεως. Προσβληθεῖσα δὲ ἤδη ἀπὸ πολλοῦ ὑπὸ τῆς λύπης παρατηρησθέντος καὶ ἀποτυχόντος ἔρωτος, ὑπὸ τῶν ἀγωνιῶν ζηλοτυπίας βασανιζούσης αὐτὴν νύκτα καὶ ἡμέραν, ἡ ταλαίπωρος γυνὴ ἐξησθένει ὑπὸ τὸ τριπλοῦν τοῦτο βάρος. Ἡ καὶ πρότερον κλονουμένη ὑγεία αὐτῆς ἐμαράνθη αἴρνης.

Ἡ Σωσάννα εὗρεν αὐτὴν κατακεκλιμένην ἐπὶ μακρᾶς ἕδρας, ὠχρὰν, καταβεβλημένην, καὶ τὴν ἀθυμίαν ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ μετώπου ἐζωγραφημένην.

Ἅμα ἡ Ὠφέλεια εἶδε τὴν ὡραίαν κόρην, μειδίαμα σχεδὸν εὐθυμον ἐφάνη ἐπὶ τῶν χειλέων της.

— Ἐνόμιζον ὅτι μὲ ἐλησμόνησας, εἶπε, καὶ εἶμαι εὐτυχεστάτη διότι σὲ βλέπω.

Ἡ Σωσάννα ἔλαβε τὴν χεῖρά της, καὶ τὴν συνέθλιψεν ἐλαφρὰ ἐντὸς τῶν χειρῶν της.

— Πόσον εἶσαι ὠχρὰ καὶ μεταβεβλημένη, φιλτάτη λαίδη! ἀπήντησε· — μήπως πάσχεις;

Ἡ κόμησσα ἔφερε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας αὐτῆς.

— Ναὶ, ἀπεκρίθη, πάσχω... καὶ τὸ πάθος μου δὲν εἶναι ἐξ ἐκείνων τὰ ὁποῖα ὁ ἰατρὸς εὐκόλως δύναται νὰ ἰατρεύσῃ.... Θὰ σοὶ διηγηθῶ τὰς λύπας μου, Σωσάννα.... Ἀλλ' εἰς σὲ τί συνέβη;

— Ἐγὼ δὲν δύναμαι νὰ σοὶ εἴπω ὅτι θέλω σοὶ διηγηθῇ τὰς λύπας μου, Ὠφέλεια, ἀπήντησεν ἡ ὡραία κόρη μειδιῶσα θλιβερῶς· — αἱ λύπαι μου ἀποτελοῦσι μυστικὸν, καὶ τὸ μυστικὸν τοῦτο δὲν ἀνήκει εἰς ἐμέ... Ἀφότου δὲν σε εἶδον, ἔπαθον καὶ ἐγὼ πολλὰ, ἀλλ' ἐχάρην μεγάλως.... Εὐτυχὴς θέλει εἶσθαι ἡ ἡμέρα, φιλτάτη λαίδη, καθ' ἣν θέλω δυνηθῇ νὰ σοὶ ἀνοίξω τὴν καρδίαν μου, ὡς τὸ ἔκαμα εἰς τὸν Βριάντα δὲ Λάνσεστερ, τοῦ ὁποίου μέλλω νὰ γίνω σύζυγος.

Ἡ κόμησσα ἠγέρθη ὀλίγον ἐκ τῆς μακρᾶς ἕδρας της, καὶ προσείλκυσε τὴν Σωσάνναν πλησίον αὐτῆς.

— Ἐγίνωσκον καλῶς ὅτι μοὶ ἔφερες παρηγορίαν, εἶπε μετὰ θελκτικῆς φιλίας· — πόσον εὐχαριστοῦμαι ὅταν σὲ βλέπω εὐτυχῆ Σωσάννα!... Καὶ ἐγὼ ἤτις γνωρίζω τὸν Κ. δὲ Λάνσεστερ, ἠξεύρω ὅτι εἶναι εὐγενὴς καὶ καλοκάγαθος,—καλοκάγαθος καὶ εὐγενὴς οἷον ἐφαντάσθης αὐτὸν ἐν τῇ ὁρμῇ τοῦ νεαροῦ ἔρωτός σου... Χαίρω! ὦ! χαίρω, φιλτάτη λαίδη! Σὺ τοὐλάχιστον θέλεις λησμονήσει τὰ παθήματά σου.

Ἐφίλησε δὲ τὴν Σωσάνναν ἐπὶ τοῦ μετώπου, ἥτις ἔκλινε πρὸς αὐτὴν ἐρυθριῶσα καὶ μειδιῶσα.

— Ἔρχομαι νὰ σὲ ζητήσω ἄσυλον, Ὠφέλεια, ἐπανέλαβεν ἡ τελευταία αὕτη· — ἂν δὲν δύναμαι νὰ σοὶ εἴπω τὸ μυστικόν μου, πρέπει ὅμως νὰ σοὶ γνωστοποιήσω τὴν ἀμηχανίαν εἰς ἣν εὑρίσκομαι... δὲν ἔχω πλέον καταφύγιον....

— Πῶς! ἀνεβόησεν ἀπερισκέπτως ἡ Ὠφέλεια· — ἡ κυρία δουκέσσα τῆς Γέβρης;...

Ἡ Σωσάννα ἐσιώπησεν.

— Μὲ συγχωρεῖς, φίλη λαίδη, ἐξηκολούθησεν ἡ κόμησσα, σὲ εὐχαριστῶ διότι ἐνόησας ὅτι ἡ οἰκία μου, καθὼς καὶ ἐγὼ αὐτὴ, ἀνήκει εἰς σέ.

Εἶπε δὲ ταῦτα μετ' ἀδόλου ἐκχειλισμοῦ τῆς καρδίας, — καὶ ὅμως τὸ μέτωπον τῆς λαίδης Ὠφελείας κατέστη σύννουν ἅμα ἔπαυσε τοῦ νὰ ὁμιλῇ.

Εἰς τὴν λαίδην Ὠφέλειαν ποτὲ δὲν ἀπεδόθη ἀνοησία, καὶ οὐδόλως μετεῖχε τοῦ ἰδιωτικοῦ στοιχείου ἡ ὑπερήφανος αὐτῆς ψυχή· ἀλλ' ἦτο γυνή. Ἀνεπαισθήτως καὶ μετὰ μαγικῆς ταχύτητος τὸ ἀρχρημένον πνεῦμά της συνήρμοσε πλῆθος διαγνωστικῶν σημείων. Ἐνεθυμήθη τὴν παράδοξον ἐκείνην ἄγνοιαν παντὸς πράγματος, τὴν ὁποίαν πολλάκις ἔδειξεν ἡ νεᾶνις, τὴν αἰρνίδιον αὐτῆς ἄρεξιν καὶ τὰς ἡμιαποκαλύψεις αἵτινες διέφυγον αὐτὴν κατὰ τὰς ὥρας τῶν ἐκμυστηρεύσεων. Παρέβαλε τὰς διαφόρους ταύτας περιστάσεις πρὸς τὸν ὑψηλὸν τίτλον ὃν ἔφερεν ἡ Σωσάννα, χήρα καὶ ὅμως φαινομένη ὅλως ἀμύητος εἰς τὰ μυστήρια τοῦ γάμου, καὶ ἐπὶ τέλους ἠρώτησεν ἑαυτὴν πῶς ἡ πριγκηπέσσα τῆς Λογγεβίλλης εὑρίσκετο μὴ ἔγγαμος καταφύγιον.

Ἡ νοητικὴ αὕτη ἐργασία διήρκεσεν ἀκριβῶς ἓν τέταρτον τοῦ δευτερολέπτου. Τὸ δὲ συμπέρασμα αὐτῆς ἦτο ὅτι ἡ κόμησσα τοῦ Δερβῆ κατελήφθη ὑπὸ σφοδρᾶς ὀργῆς θυμοῦ καθ' ἑαυτῆς, καὶ ἐνηγκαλίσθη τὴν ὡραίαν κόρην μετὰ διπλασίας στοργῆς.

— Ἐγίνωσκον πᾶσαν τὴν καλοκαγθίαν σου, φίλη λαίδη, ἐπανέλαβεν ἡ Σωσάννα ἐρυθριῶσα πάλιν καὶ τεταραγμένη· — ἔρχομαι λοιπὸν νὰ σὲ ζητήσω ἄσυλον.... Ἐκτὸς δὲ τούτου....

— Ἐκτὸς δὲ τούτου... ἐπανέλαβεν ἐλαφρὰ ἡ κόμησσα.

— Ἀπὸ δύο ἡμερῶν δὲν εἶδον τὸν Κ. δὲ Λάνσεστερ, εἶπεν ἀποπερατοῦσα τὸν λόγον αὐτῆς ἡ ὡραία κόρη καὶ ἀνυψοῦσα τὴν κεφαλὴν ὡσανεὶ διαμαρτυρουμένη κατὰ τῆς ἐρυθριάσεως αὐτῆς.

Ἡ λαίδη Ὠφέλεια ἠγέρθη ζωηρῶς καὶ ἄνευ πολλῆς δυσκολίας ἵνα λάβῃ χρυσοῦν κώδωνα εὑρισκόμενον μακρὰν αὐτῆς.

— Ἰδὲ, Σωσάννα, εἶπεν εὐθύμως, μὲ ἰάτρευσας.... Ἰωάννα, προσέθηκεν ἀποτεινομένη εἰς τὴν θαλαμηπόλον ἥτις ἐπαρουσιάσθη ἐκ τῆς προσκλήσεως τοῦ κώδωνος, φέρε μοι τὰ ἀναγκαῖα διὰ γράψιμον.

Ἡ Ἰωάννα ἔθηκεν ἐπὶ τῆς κλίνης πολυτελὲς καὶ ἐλαφρὸν γραφεῖον ἐκ μαροκινοῦ. Ἡ κόμησσα ἐνέβαψε τὸν κάλαμον αὐτῆς ἐντὸς τῆς μελάνης.

— Πρέπει νὰ τὸν κάμωμεν νὰ ἐξαφνισθῇ, ὡραία φίλη μου, εἶπε χαμηλῇ τῇ φωνῇ. Δὲν θὰ τῷ εἴπω ὅτι εἶσαι ἐδῶ, καὶ αὔριον ὅταν παρουσιασθῇ....

— Ὄχι, ὤ! ὄχι, Ὠφέλεια, διέκοψεν αὐτὴν ἡ Σωσάννα· — εἰπέ τῳ ὅτι εἶμαι μαζῆ σου.... Μία νὺξ εἶναι πολὺ μακρὰ, καὶ βεβαίως μὲ νομίζει ὑπὸ κινδύνων περιεστοιχισμένην....

— Πῶς προφέρεις τὴν λέξιν ταύτην, Σωσάννα!... Ὑπὸ κινδύνων!... ἀλλ' ὑπάρχουσι πολυειδεῖς κίνδυνοι.... Θὰ εἴπω εἰς τὸν Κ. δὲ Λάνσεστερ ὅτι εἶσαι ὑπὸ τὴν σκέπην μου.

Ὁ κάλαμος αὐτῆς διῆλθε τὸν χάρτην κατὰ μῆκος ἐπὶ τρεῖς ἢ τέσσαρας γραμμάς.

— Ἰωάννα, ἐπανέλαβε σφραγίζουσα τὴν ἐπιστολὴν, πρέπει ὁ Τόμης νὰ φέρῃ τὸ γραμμάτιον τοῦτο ἀμέσως εἰς τὴν Ὁδὸν Κλιφφόρτης πρὸς τὸν ἀξιότιμον Βρίαντα δὲ Λάνσεστερ, καὶ νὰ μᾶς φέρῃ πάραυτα τὴν ἀπάντησιν. Τὴν περιμένω.

Ἡ Ἰωάννα ἐξῆλθεν. — Ἡ ὡραία κόρη ἔρριψε πρὸς τὴν φίλην αὐτῆς βλέμμα εὐγνωμοσύνης.

Ἔπειτα δὲ ἡ συνδιάλεξις ἐξηκολούθησεν. Ἡ κόμησσα ᾐσθάνετο τῳόντι ἑαυτὴν ἀνακουφισθεῖσαν. Πολλάκις ἀρκεῖ μόνος ὁ ἦχος προσφιλοῦς φωνῆς ὅπως διασκεδάσῃ τοὺς βαρεῖς ἀτμοὺς, τοὺς ὁποίους συμπυκνοῦσι περὶ τὴν ψυχὴν αἱ φροντίδες καὶ ἡ ἐγκατάλειψις.

Ἡ Σωσάννα ἐθεώρει πολλάκις τὸν δείκτην τοῦ κρεμαστοῦ ὡρολογίου. Ὁσάκις δ' ἔπραττε τοῦτο, ἡ λαίδη Ὠφέλεια ἐμειδία μετὰ λύπης, διότι βεβαίως ἐνεθυμεῖτο ὅτι καὶ αὐτὴ εἶχε ῥίψει πολλὰ βλέμματα ἀνυπομονησίας καὶ ἐλπίδος ἐπὶ τοῦ αὐτοῦ ἐκείνου ὡρολογίου εἰς παρομοίας περιστάσεις.

Τέλος δὲ ἡ Ἰωάννα ἐφάνη πάλιν ἐπὶ τοῦ κατωφλίου. Ἐκράτει δὲ ἐπιστολὴν εἰς τὴν χεῖρα.

— Δός μοί την, δός μοί την! εἶπεν ἡ κόμησσα.

Ἡ Σωσάννα ἦτο ὠχρὰ ἐκ τῆς συγκινήσεως.

Ἡ Ἰωάννα ἔτεινε τὴν ἐπιστολὴν εἰς τὴν κυρίαν της, ἥτις ἀνεγνώρισεν ὅτι ἦτο ἐκείνη τὴν ὁποίαν πρὸ ὀλίγου εἶχε γράψει, καὶ δὲν εἶχεν ἀποσφραγισθῇ.

— Τί σημαίνει τοῦτο; ἠρώτησεν.

— Εὐγενεστάτη κυρία, ἀπεκρίθη ἡ Ἰωάννα, ὁ ἀξιότιμος Βρίαν δὲ Λάνσεστερ λείπει ἀπὸ τὴν οἰκίαν του ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν, καὶ δὲν ἔμαθον τίποτε περὶ αὐτοῦ.

Ἡ Σωσάννα ἐκλονίσθη, καὶ ἐστηρίχθη τρέμουσα ἐπὶ τοῦ ἐπινωτίου τοῦ ἀνακλίντρου.

Κεφ. ΚΗ'. — Μανιακῶν ἄσυλον.

Τὴν ἐπιοῦσαν κατὰ τὴν δευτέραν ὥραν μετὰ μεσημβρίαν, ὁ Κ. δὲ Λαντούρης Λούκης ἀνηγγέλθη εἰς τὴν οἰκίαν τῆς κομήσσης τοῦ Δερβῆ.

Ἡ λαίδη Ὠφέλεια εἶχεν ἐγερθῆ καὶ ἵστατο ἐν τῷ θαλαμίσκῳ αὐτῆς μετὰ τῆς κυρίας πριγκηπέσσης τῆς Λογγεβίλλης ἥτις εἶχε διανυκτερεύσει ἐν τῇ Οἰκίᾳ Βαρνούδῃ.

Τὸ ὄνομα τοῦ μικροῦ Γάλλου προφερθὲν ἐν τῷ μέσῳ τῆς συνδιαλέξεως τῶν δύο γυναικῶν, ἤθελεν ἴσως προξενήσει ἐν πάσῃ ἄλλῃ περιπτώσει δυσάρεστον ἀποτέλεσμα, ἀλλὰ τὴν ἡμέραν ἐκείνην ὑπεδέχθησαν αὐτὸν εὐχαρίστως καὶ σχεδὸν μετὰ χαρᾶς Εἶχον ἀνάγκην νὰ μάθωσι, καὶ ὁ ὑποκόμης εἶχεν ἀγγελιοφόρον ἀξίαν ἴσην μὲ δεκαπέντε ἐφημερίδων.

Ἅμα ἡ λαίδη Ὠφέλεια διέταξε νὰ τὸν εἰσαγάγωσιν, ὁ Κ. Λαντούρης Λούκης ὑπερέβη μετ' εὐκινησίας τὸ κατώφλιον ὄχι βεβαίως χωρὶς νὰ διευθετήσῃ διὰ τελευταίου κινήματος τῆς χειρὸς τοὺς οὔλους κρίκους τῆς κόμης του. Εἰσῆλθε δὲ τὴν κεφαλὴν ἔχων τεταπεινωμένην, τὸν πῖλον εἰς τὴν δεξιὰν χεῖρα, καὶ τὴν ἀριστερὰν ἐπὶ τῆς λαβίδος τοῦ διπλοῦ διόπτρου αὐτοῦ.

— Ἡ κυρία κόμησσα, εἶπεν ἀσπαζόμενος τὴν χεῖρα τῆς Ὠφελείας, — εὐαρεστεῖται νὰ μοὶ δώσῃ τὴν ἄδειαν.

Ἔπειτα δὲ προσέθηκε κάμνων αἰφνίδιον ἑλιγμὸν πρὸς τὸ μέρος τῆς Σωσάννης.

— Εὐαρεστεῖσθε νὰ μοὶ δώσητε τὴν ἄδειαν, κυρία πριγκηπέσσα;

Φιλήσας δὲ τὰς δύο ταύτας χεῖρας ἀφῆκε τὸν πράσινον ὀφθαλμόν του νὰ περιπλανηθῇ ἐπ' ὀλίγον τυχαίως, ζητῶν ἀναμφιβόλως ῥιπίδιον ἵνα κηρύξῃ αὐτὸ θελκτικόν· — ἀλλὰ κατὰ κακὴν τύχην δὲν ὑπῆρχε ῥιπίδιον ἐν τῷ θαλάμῳ, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν Λαντούρην Λούκην νὰ ἀρχίσῃ τὴν συνδιάλεξιν κατὰ τὸν ἀκόλουθον τρόπον.

— Ὡραία κυρία, εἶπε, δὲν εἶχα παρατηρήσει εἰσέτι τὴν θελκτικὴν ταύτην πόρπην.

— Μάλιστα, ὑποκόμη, ἀπεκρίθη ἡ Ὠφέλεια· τρεῖς φορὰς ἤδη τὴν ἐκηρύξατε ὡς θελκτικήν.

— Ὁμιλεῖτε σπουδαίως; ἐτραύλισε τὸ φραντσεζάκι· — Λοιπὸν, ὡραία κυρία, εἶναι ἴδιον τῶν θελκτικῶν πραγμάτων νὰ φαίνωνται ὡς νέα.... Ὅσον δὲ διὰ τὰ νέα, — νομίζω ὅτι ἡ Αὐθεντία Σας θέλει εὐαρεστηθῇ νὰ μοῦ συγχωρήσῃ τὸ μικρὸν τοῦτο λογοπαίγνιον· — ἔχομεν ἐντελῆ εἰσοδίαν νέων συμβάντων τὴν στιγμὴν ταύτην....

— Τί τρέχει λοιπὸν, κύριε; ἠρώτησε μετὰ ζωηρότητος ἡ λαίδη Ὠφέλεια.

— Ὡραία κυρία! ἰδοὺ τί εἶπον κατ' ἐμαυτὸν, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ ὑποκόμης λαβὼν ἐντελῆ κατοχὴν τῆς ἕδρας, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἕως τότε ἐκάθητο μόλις καὶ ὡς ἐναέριος, — εἶπον κατ' ἐμαυτόν· Ἡ θελκτικὴ κόμησσα περιορίζεται εἰς τὰς αἰθούσας τοῦ Οἴκου Βαρνούδης, τῶν ὁποίων ἡ θαυμάσιος φιλοκαλία εἶναι πρᾶγμα παροιμιῶδες· — ὁμιλῶ σπουδαιότατα. — Ἡ Αὐθεντία Της δὲν βλέπει τίποτε, δὲν ἠξεύρει τίποτε· θὰ ὑπάγω, μὰ τὴν ζωήν μου, θὰ δοκιμάσω καὶ θὰ προσπαθήσω νὰ γίνω δεκτὸς ἵνα προσφέρω εἰς αὐτὴν τὰ σεβάσματά μου.... Τοιουτοτρόπως....

— Ἀλλ' ὡμιλεῖτε περὶ εἰδήσεων, ὑποκόμη;

— Βεβαιότατα, ὡραία κυρία μου.... Καὶ κατὰ πρῶτον ἐπειδὴ φαίνεται ὅτι εἶσθε ἀνυπόμονος νὰ ἀκούσητε τὴν ἐπιθεώρησίν μου, θέλω νὰ σᾶς εἴπω ἓν πρᾶγμα τὸ ὁποῖον εἶναι ἀδύνατον νὰ μὴ σᾶς ἐνδιαφέρῃ.... Ἡ Μαρία Τρέβωρ ἐπανῆλθεν εἰς τὴν ζωήν....

— Ἦτο λοιπὸν εἰς κίνδυνον θανάτου; ἠρώτησεν ἡ κόμησσα.

Ὁ Λαντούρης Λούκης ὀλίγον ἔλειψε νὰ πέσῃ ὕπτιος, τοσοῦτον τῷ ἐφάνη ὑπερφυσικὸν τὸ νὰ ἀγνοῶσι συμβὰν πρὸ ἓξ ἡμερῶν γενόμενον.

— Πῶς!... ὡραία κυρία μου!... πῶς! μυλαίδη!... ἀνεβόησε· — δὲν τὸ ἤλπιζα... ἀλλὰ τῳόντι, ἔτι καλλίτερον! θὰ ἔχω τὴν εὐτυχίαν τοῦ νὰ σᾶς διηγηθῶ τὸ μοναδικὸν τοῦτο συμβὰν μὲ μεγίστην λεπτομέρειαν.... Φαντασθῆτε, ὡραῖαι κυρίαι μου... διότι καὶ ἡ κυρία πριγκηπέσσα ἀγνοεῖ τὸ συμβὰν τοῦτο.... Ἀλήθεια;... ἆ! μὰ τὴν ζωήν μου, ἔτι καλλίτερον!... Φαντασθῆτε.

Ἐνταῦθα ὁ μικρόσωμος ἀνὴρ διηγήθη ἐν ἐκτάσει κατὰ τὸν συνήθη τρόπον αὐτοῦ, ὅ,τι γινώσκομεν περὶ τῆς παραδόξου ἀσθενείας τῆς Μὶςς Τρέβωρ, ἔπειτα δὲ προσέθηκεν.

— Ἦτο κατάληψις! πραγματικὴ κατάληψις... ὁ Μούρης, — γνωρίζετε τὸν ἀγαπητὸν τοῦτον ἰατρὸν, — διϊσχυρίζετο ὅτι οὐδέποτε καταληπτικὸς ἐπανέρχεται εἰς τὴν ζωήν ... Ἀλλ' ἠπατᾶτο, ὡραῖαι κυρίαι μου· καθὼς μὲ βλέπετε, εἶχον εἰκοσιοκτὼ ἡμέρας τὴν κατάληψιν.... Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο δὲν κατέπιον παρὰ μόνον ἓν κουταλάκι ζωμὶ τοῦ πετεινοῦ.... Ἀλλὰ τοῦτο ὀλίγον μᾶς ἐνδιαφέρει. Τὸ βέβαιον εἶναι ὅτι ἡ Μὶςς Τρέβωρ ἐσώθη, καὶ χωρὶς νὰ θέλῃ ὁ Μούρης καὶ ἡ ἐπιστήμη, ὁμιλῶ εἰλικρινῶς, ὡραῖαι κυρίαι μου.... Ἐσώθη καὶ ἵσταται, καὶ περιπατεῖ καθὼς ὑμεῖς καὶ ἐγώ.

— Καλὴ εἴδησις, ὑποκόμη, εἶπεν ἡ Ὠφέλεια. Ἡ ταλαίπωρος Μαρία! Χαίρω διότι μανθάνω τὴν ἀσθένειάν της μετὰ τῆς θεραπείας της.

— Ὡραία κυρία μου, ἔχετε καρδίαν ἀξιολάτρευτον!... Ἀλλ' ἐδὼ δὲν τελειόνει ἡ ἱστορία. Ἡ Μαρία ἐπανελθοῦσα εἰς τὴν ζωὴν ὡμίλησε πάντη διαφόρως ἢ πρότερον.... Ἐνόμιζε καθεὶς, καὶ ἐγὼ ἤμην ὁ πρῶτος, ὅτι εἶχε κλίσιν σταθερωτάτην πρὸς τὸν ἀγαπητὸν ἐκεῖνον μαρκέσιον δὲ Ῥιοσάντον.... Ἀλλ' ὅμως, ὅλως διόλου. Ἀγαπᾷ τὸν Φράγκην Πέρσηβαλ, — θελκτικώτατον νέον, κυρία μου, ἀλλὰ δὲν ἀξίζει ἴσα μὲ τὸ 'νύχι τοῦ μαρκεσίου.

— Καὶ τοῦτο πάλιν εἶναι καλὴ εἴδησις, ἐψιθύρισεν ἡ κόμησσα.

— Ἡ λαίδη Καμβέλλη μαραίνεται ἀπὸ τὸ πεῖσμά της! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Λαντούρης Λούκης· — ἀλλὰ ἠξεύρετε, ὡραῖαι κυρίαι μου, ὅτι ἡ κατάληψις αὕτη εἶναι ἀσθένεια κατ' ἐξοχὴν βουκολικὴ καὶ ποιητικὴ, διότι ἐπαναφέρει τὰς ἀπίστους νεάνιδας εἰς τοὺς πρώτους αὐτῶν ἔρωτας... Ἐλπίζω ὅτι ἡ ἀστειότης δὲν θέλει σᾶς φανῆ ὅτι ὑπερβαίνει τὰ ὅρια τοῦ πρέποντος.... Ἀλλ' ἡ μεγάλη εἴδησις δὲν εἶναι αὐτή.... Πρόκειται καὶ περὶ τοῦ ἀγαπητοῦ μας Βρίαντος δὲ Λάνσεστερ.

Ἡ Σωσάννα ἀφῆκε νὰ καταπέσωσιν οἱ δύο αὐτῆς βραχίονες, καὶ κατέστη τοσοῦτον ἐντελῶς ἀκίνητος, ὥστε ἠδύνατό τις νὰ νομίσῃ αὐτὴν ὡς ἄγαλμα.

— Τί συνέβη λοιπόν; ἠρώτησεν ἡ κόμησσα.

— Ἠδυνάμην νὰ σᾶς εἴπω πολλὰ περὶ τούτου, κυρία μου, ἀλλ' ἐθεώρησα πάντοτε ὡς ἐλεεινὴν ἀκρισίαν τὸ νὰ κάμνῃ τις τοὺς ἀκροατάς του νὰ ἀνυπομονῶσι.... Ἰδοὺ πῶς ἔχει τὸ πρᾶγμα... εἶναι σχεδὸν ἀπίστευτον... ὁ Βρίαν ἐτρελλάθη...

Ἡ Σωσάννα συνετινάχθη, ἀλλ' ἐσιώπα.

— Τὸ πιστεύετε, ὑποκόμη! ἀνεβόησεν ἡ Ὠφέλεια.

— Τὸ πιστεύω μὲ μεγάλην λύπην μου, μυλαίδη.... Ὁ ταλαίπωρος ὁ Βρίαν!... Αἱ προχθεσιναὶ ἐφημερίδες τὸν κατηγόρουν ὅτι ἐπυροβόλησε κατὰ τῆς πριγκηπέσσης Βικτωρίας τῆς Κέντης...

— Ἀλλὰ δὲν συνέβη τοιοῦτόν τι, νομίζω;...

Ὁ Λαντούρης Λούκης ἀνύψωσε τοὺς ὤμους μὲ ἦθος ἀνδρὸς εἰδήμονος.

— Συνέβη χειρότερον τούτου, κυρία μου! ἀπήντησε· — τὸ ἀληθὲς εἶναι.... καὶ τὸ ἠξεύρω ἐκ καλῆς πηγῆς, καθὼς καὶ ὅ,τι δήποτε ἠξεύρω, — ὅτι ὁ Βρίαν πρὸ τριῶν ἡμερῶν ἀνέβη διὰ προφανοῦς βίας τοὺς φραγμοὺς τοῦ ἰαπονικοῦ πυριατηρίου τῆς ἐπαύλεως τοῦ Κιοῦ.

— Καὶ διὰ ποῖον σκοπόν; ὦ Θεέ μου!

Ἡ Σωσάννα ἀνέπνευσε, καὶ ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας της.

— Διὰ νὰ λάβῃ μίαν καμηλίαν, ὡραία κυρία μου, μίαν καμηλίαν τὴν ὁποίαν ἠδύνατο νὰ ἀγοράσῃ ἀντὶ ἓξ πενῶν παρὰ τοῦ τυχόντος ἀνθοπώλου.

— Καὶ δὲν ἔκαμεν ἄλλο κίνημα παραφροσύνης; εἶπεν ἡ Σωσάννα τῆς ὁποίας τὸ μέτωπον ἐξήστραπτεν ὑπὸ εὐτυχίας καὶ ὑπερηφανείας, διότι ἐνεθυμεῖτο τὴν διήγησιν τοῦ Λάνσεστερ.

— Ὡραία κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Λαντούρης Λούκης, εἶσθε ἀπαιτητική· ὑποθέτω ὅτι ἡ Ὑψηλότης Σας δὲν θέλει θεωρήσει τὴν λέξιν ἀπαιτητικὴ ὡς πολὺ βαρεῖαν.... Ἀφοῦ ὁ Βρίαν, ὡς λέγουσιν ὑπέστη τὸ πῦρ τῶν ἱππέων φυλάκων καὶ ἔκαμε τὸν Ῥουβῆν νὰ ἐκπνεύσῃ, — ἵππον ἀξίας πεντα-

κοσίων λιρῶν, — διὰ μίαν καμηλίαν ἓξ πενῶν.... Νομίζω....

— Ἀλλ' ἂν τὸ ἄνθος τοῦτο εἶχε δι' αὐτὸν ἀξίαν ὁποίαν δὲν δύνασθε νὰ φαντασθῆτε, κύριε;

— Ἄ!... εἶπε τὸ Φραντζεζάκι· ἂν πρέπῃ νὰ ὁμιλήσω σπουδαίως, δὲν βλέπω....

— Καὶ τί ἀπέγεινεν ὁ ἀξιότιμος Βρίαν δὲ Λάνσεστερ ἐπὶ τέλους; διέκοψεν αὐτὸν ἡ κόμησσα.

— Δὲν δύναμαι νὰ σᾶς εἰπω, ὡραία κυρία, ἀπεκρίθη ὁ Ἀντούρης Λούκης, — εἰς ποῖον φρενοκομεῖον διέταξεν ἡ κυβέρνησις νὰ τὸν ἐγκλείσωσιν.

Ἡ Σωσάννα ἀκούσασα ταῦτα ἀπέβαλε τὰ λαμπρὰ αὐτῆ χρώματα.

— Τὸν ἐνέκλεισαν! εἶπεν, εἶναι λοιπὸν δέσμιος!

— Ναὶ, ναὶ, μυλαίδη· κατὰ τοῦτο, τὸ πρᾶγμα εἶναι θετικώτατον.... Πρέπει νὰ ὁμολογήσωμεν ὅτι ἡ *ἐξαλλότης* ὑπερέβαινε τὰ συνειθισμένα ὅρια... ἀλλὰ τὸ περίεργον τῆς ἱστορίας εἶναι ὅτι τὴν αὐτὴν ἡμέραν ὁ Ἀσπροπυργίτης, ὁ πρωτότοκος ἀδελφὸς τοῦ Βριάντος, ὑπέπεσε καὶ αὐτὸς εἰς δεινὴν παραφροσύνην.... Ὑπάρχουσι τοιαῦται ἐπιδημίαι οἰκογενειακαί.... Ἐγὼ καθὼς μὲ βλέπετε, ἔχω δύο μικρανεψιοὺς ἀπὸ τὴν ἑτεροθαλῆ ἀδελφήν μου, οἱ ὁποῖοι ἀπέθανον εἰς διάστημα εἰκοσιτεσσάρων ὡρῶν... ὁμιλῶ σπουδαίως.

Ἡ Σωσάννα ἔκλινε τὴν κεφαλὴν ἐπὶ τοῦ στήθους αὐτῆς, καὶ δὲν ἤκουε πλέον.

— Ἡ Αὐθεντία Αὐτοῦ, ὁ κόμης Ἀσπροπυργίτης μετεκομίσθη πάραυτα εἰς τὸν Περίβολον Δεγχάμης, τὸ *ἄσυλον* τῶν εὐγενῶν παραφρόνων.... Ἴσως καὶ ὁ Βρίαν εἶναι ἐκεῖ.... Θὰ προσπαθήσω νὰ τὸ μάθω....

Τὸ Φραντζεζάκι ἠγέρθη. Εἶχεν ἀποπερατώσει τὴν συλλογήν του, καὶ ἔσπευδε νὰ ὑπάγῃ καὶ ἀλλοῦ ἵνα δώσῃ δευτέραν παράστασιν πρὸ τῆς ὥρας τοῦ γεύματος.

Ἀφοῦ ἀνεχώρησεν, ἡ κόμησσα ἐπειράθη νὰ ἐλαττώσῃ τὴν ἐντύπωσιν ἣν ἔλαβεν ἡ Σωσάννα ἐκ τῆς διηγήσεως ἣν εἶχεν ἀκούσει, ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡ ὡραία κόρη ἀντὶ νὰ λάβῃ ἐλπίδα τινὰ καθίστατο ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον περίλυπος.

— Πρέπει νὰ τὸν ζητήσω, Ὀφέλια, εἶπεν ἐπὶ τέλους ἐγειρομένη. — Καθὼς νομίζω τὴν στιγμὴν ταύτην εἶναι θῦμα ἀπίστου τινὸς μηχανορραφίας. Ἐγίνωσκον τὸ παράτολμον ἐκεῖνο κατόρθωμα τῆς βασιλικῆς ἐπαύλεως τοῦ Κιού· μοὶ τὸ διηγήθη ὁ ἴδιος.... ἀλλὰ δι' ἐμὲ ἦτο τὸ ἄνθος ἐκεῖνο, φιλτάτη λαίδη.... εἶναι λοιπὸν τρελλὸς διότι μὲ ἀγαπᾷ;

— Εἶσαι εὐτυχὴς, Σωσάννα! δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ εἴπῃ ἡ κόμησσα ἥτις ἀνεμνήσθη τὰ καθ' ἑαυτὴν ἀκουσίως καὶ μετὰ λύπης.

— Εὐτυχὴς! ἐπανέλαβεν ἡ Σωσάννα· — ὦ! ναὶ, εὐτυχεστάτη, διότι μὲ ἀγαπᾷ!... Ἀλλὰ δὲν ἠξεύρεις, φίλη Ὀφέλια, τοὺς ἐπικινδύνους καὶ σκληροὺς ἐχθρούς, τοὺς ὁποίους ὁ Ἔρως οὗτος τῷ ἐπροξένησεν!... Εἶναι ἀνηλεεῖς, μεταχειρίζονται πᾶν ὅπλον καὶ εἶναι ἰσχυρότατοι.... Ἴσως τὴν ὥραν ταύτην πάσχει μόνος καὶ κατηγορῶν με διότι τὸν ἐλησμόνησα!... Πρέπει νὰ σπεύσω εἰς βοήθειάν του....

Ἡ κόμησσα δὲν ἤθελε λόγους ἵνα καταπολεμήσῃ τὴν ἀπόφασιν ταύτην, ἣν ἤθελε λάβει καὶ αὐτὴ ἐν τοιαύτῃ περιστάσει. Μὴ δυναμένη δὲ νὰ ἀκολουθήσῃ τὴν Σωσάνναν κατὰ τὰς ἐρεύνας αὐτῆς διὰ τὴν ὑπερβολικὴν ἀδυναμίαν της, τῇ ἔδωκε πληροφορίας καὶ ἐπιστολὰς πρὸς τοὺς διευθυντὰς τῶν κυριωτέρων *ἀσύλων* καὶ ὑγειονομικῶν καταστημάτων τῶν περιχώρων τοῦ Λονδίνου, διότι ἔκριναν πιθανὸν ὅτι δὲν εἶχον τολμήσει νὰ ἐγκλείσωσι τὸν Βρίαντα εἰς τὰ τῆς πόλεως καταστήματα.

Ἡ Σωσάννα ἀνεχώρησε τὴν αὐτὴν ἐκείνην ἡμέραν.

Δὲν ὑπάρχει ἐν ὅλῃ τῇ οἰκουμένῃ χώρα δυναμένη νὰ ἀμιλλᾶται πρὸς τὰς Βρεταννικὰς νήσους ὡς πρὸς τὴν *εἰσοδίαν* τῶν παραφρόνων. Κατὰ τοῦτο, ὡς καὶ κατὰ τὴν ὑπέρμετρον πτωχείαν, καὶ τὴν ὑπερβάλλουσαν πληθὺν παντὸς εἴδους ἐγκλημάτων, ἡ Ἀγγλία εἶναι προφανῶς χώρα εὐφορωτέρα πάσης ἄλλης. Ἀμφιβάλλει τις ἂν πρέπει νὰ εἴπῃ ὅτι ἡ παραφροσύνη εἶναι ἐξαίρεσις· τοσοῦτον αἱ διάφοροι αὐτῆς ποικιλίαι πολλαπλασιάζονται πᾶσαν ἡμέραν μετ' ἀφθονίας, ἀποδεκατίζουσαι πᾶς οἰκογενείας καὶ παριστῶσαι ἐπὶ τῶν λιθοστρώτων τῶν ὁδῶν εἰς τὸν γέλωτα τοῦ ὄχλου τὰς ἀπροσδοκήτους σκηνὰς τῶν λυπηρῶν κωμῳδιῶν αὐτῆς.

Ἡ Σωσάννα φερομένη ὑπὸ τῆς ἰδέας ὅτι δὲν ἤθελεν εὑρεῖ ἐν Λονδίνῳ τὸν Βρίαντα, ἀπῆλθε κατ' εὐθεῖαν εἰς Οὐακεφείλδην τὴν ἐν τῷ κομητάτῳ τῆς Γόρκης. Τὸ κατάστημα Οὐακεφείλδης εἶναι τύπος καὶ παράδειγμα τῶν *ἀσύλων*. Ἐπιτροπαὶ ἐμπειρογνωμόνων καὶ σοφῶν ἀνδρῶν ἔρχονται, ἵνα ἐπισκεφθῶσιν αὐτὸ, πανταχόθεν ὅπου ὁ πολιτισμὸς φθάνει μέχρι τινῶν ὁρίων. Ἡ Γαλλία, αἱ Ἡνωμέναι Πολιτεῖαι φθονοῦσιν ἡμᾶς διὰ τὸ κατάστημα τοῦτο. Ὁ φθόνος δὲν δδηγεῖται ὑπὸ τοῦ λογικοῦ. Ἡ Οὐακεφείλδη ἀρκεῖ ἵνα περιλάβῃ ὅλους τοὺς παράφρονας τῆς Γαλλίας τοὐλάχιστον πάντας τοὺς ἐγκλείστους. Τὰ δὲ πεντήκοντα ἄλλα *ἄσυλα* δύνανται νὰ περιλάβωσιν ἐν ἀνέσει τοὺς μανιακοὺς τῶν πέντε μερῶν τοῦ κόσμου ἐξαιρουμένων τῶν Βρεταννικῶν καταστάσεων.

Ἡ Σωσάννα ἀρῆκε τὴν Οὐακεφείλδην ἵνα ὑπάγῃ εἰς τὸ ἄσυλον τῆς Γόρκης· ἐκεῖθεν μετέβη εἰς Ἄνουελλ, κείμενον ἐκτὸς μίλια μόνον μακρὰν τοῦ Λονδίνου ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Ὀξφρίδγης· Ἰδοῦσα τὴν γαλήνιον καὶ μεγαλοπρεπῆ κοιλάδα ἐν ᾗ κεῖται τὸ μέγα οἰκοδόμημα, ἡ Σωσάννα ἐσυλλογίσθη ἴσως ὡς καὶ πολλοὶ ἄλλοι, ὅτι δὲν ἦτο φρενοκομεῖον ἀλλὰ ναὸς εἰδωλολατρῶν καθιδρυθεὶς πρὸς τιμὴν τῆς θεᾶς Παραφροσύνης.

Ἐν τῷ Ἄνουελλ ὡς καὶ ἐν τῇ Οὐακεφείλδῃ, ἡ Σωσάννα οὐδεμίαν εὗρεν ἀπόδειξιν δυναμένην νὰ ὁδηγήσῃ αὐτὴν εἰς τὰ ἴχνη τοῦ Βρίαντος· — ἐπεσκέφθη ἄνευ π ρισσοτέρας ἐπιτυχίας, πάντα τὰ λοιπὰ δημόσιά τε καὶ ἰδιωτικὰ καταστήματα,

πάντα, καὶ αὐτὸ ἔτι τὸ Καταφύγιον τῶν Φίλων (τῶν κουακέρων) τοῦ κομητάτου τῆς Γόρκης.

Μίαν φορὰν ὅμως ἐνόμισεν ὅτι ἤγγιζεν εἰς τὸ τέλος τῶν ἐρευνῶν της. Τοῦτο δὲ συνέβη ἐν τῷ πλουσίῳ καὶ ἀριστοκρατικῷ φρενοκομείῳ τῷ κειμένῳ ἐν τῷ περιβόλῳ Δεγχάμης καὶ διευθυνομένῳ ὑπὸ τοῦ Κ. Βενιαμὶν Βότσου, πρώην βουλευτοῦ. Ὅτε ἡ Σωσάννα ἐπρόφερεν εἰσελθοῦσα τὸ ὄνομα τοῦ Λάνσεστερ, ἀπεκρίθησαν αὐτῇ ὅτι τωόντι κύριός τις ὑπὸ τὸ ὄνομα τοῦτο ἦτο ἐν τῷ καταστήματι ἀπὸ δύο ἡμερῶν. Ἡ Σωσάννα χαίρουσα καὶ ἀνυπόμονος παρεκάλεσε τοὺς ὑπαλλήλους τῆς οἰκίας νὰ εἰσαγάγωσιν αὐτὴν παρὰ τῷ κυρίῳ ἐκείνῳ. Ἠνέῳξαν αὐτῇ τὰς κιγκλίδας σκιεροῦ κήπου, ἐν τῷ ὁποίῳ ἄνθρωποί τινες φαινόμενοι ἀτάραχοι καὶ διακεκριμένοι περιεπάτουν μετὰ σοβαρότητος.

— Περιμείνατε, μυλαίδη, τῇ εἶπον, ὁ κύριος ἔρχεται ἀμέσως μετὰ τῶν φυλάκων του.

Ἡ λέξις αὕτη φύλαξ ἔχει ἦχον ἄγριον καὶ ἀπαίσιον καὶ δὲν ἐλαττοῦται κατὰ τοῦτο εἰμὴ τῆς λέξεως δεσμοφύλαξ. Ἡ φαντασία τῆς Σωσάννης ἔδειξεν αὐτῇ πάραυτα περὶ τὸν δέσμιον ἐραστήν της ἀνθρώπους τρομεροὺς τὸ ἦθος,—φύλακας δηλαδὴ καὶ τοι τὸ μέρος ἐκεῖνο δὲν ἦτο πρόσφορον εἰς λυπηρὰ ὀνειροπολήματα. Αἱ ζωηραὶ καὶ γαλήνιοι ἐκεῖναι σκιαὶ ἐγέννων μᾶλλον ἰδέας εἰρήνης καὶ εὐτυχίας.

Ἡ ὡραία κόρη ἐκάθησεν ὑπὸ ἀναδενδράδα καὶ περιέμεινε. — Περιμένουσα δὲ δὲν ἠδυνήθη νὰ μὴ ἀκούσῃ τὴν συνδιάλεξιν τριῶν ἢ τεσσάρων ἐκ τῶν σοβαρῶν ἐκείνων ἀνδρῶν τῶν ὁποίων οἱ ἀξιοσέβαστοι τρόποι προὐξένησαν ἐντύπωσιν εἰς αὐτὴν ὅτε εἰσῆλθεν εἰς τὸν περίβολον.

Ὁ εἷς ἐξ αὐτῶν διῃσχυρίζετο ὅτι ἦτο ὁ Ναπολέων, ὁ ἄλλος ὁ Λούθηρος, ὁ τρίτος ἡ σελήνη, καὶ ὁ τέταρτος μόνιμα Αἰγυπτιακὴ διατρηθεῖσα ἀπὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν εἰς καλλίστην κατάστασιν.

Ἦσαν ὅμως τὰ μάλιστα φιλοφρονητικοὶ, καὶ ἔκρυπτον ἐπιμελῶς τὸν οἶκτον μὲ τὸν ὁποῖον ἐθεώρουν ἀλλήλους. — Ἦσαν τρελλοὶ καλλίστης συμπεριφορᾶς.

Μετά τινα λεπτὰ ἡ Σωσάννα εἶδε προχωροῦντα πρὸς αὐτὴν γέροντα μὲ πρόσωπον ἐναλγὲς ἅμα καὶ κακὸν, οὗτινος τὰ σπασμωδικὰ κινήματα καὶ τὸ ἠλίθιον βλέμμα ἐζωγράριζον ἐπ' αὐτοῦ ζωηρῶς τὴν παραφροσύνην. Παρ' αὐτὸν ἦσαν δύο κύριοι εὐγενεστάτης συμπεριφορᾶς, οἵτινες ὑπεστήριζον τὸ βῆμά του, καὶ ἐπεδαψίλευον αὐτῷ υἱϊκὰς περιποιήσεις.

Ὁ γέρων ἦτο ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον περιέμενεν ἡ Σωσάννα· οἱ δὲ κύριοι ἦσαν οἱ φύλακες.

Λέγομεν τὴν πᾶσαν ἀλήθειαν· ἀπαντᾷ τις εἰς Ἀλμὰκ πολλοὺς κυρίους τοὺς ὁποίους ὁ δόκτωρ Κονόλλης (*) δὲν ἤθελε δεχθῆ ὡς φύλακας τοῦ φρενοκομείου του.

(*) Ὁ τότε διευθυντὴς τοῦ Περιβόλου Δεγχάμης, νῦν δὲ ἀρχιατρὸς τῆς Ἀνουελλίης ἀνὴρ ἔχων τιμαλφῆ πεῖραν καὶ γνῶσεις βαθείας.

— Ἡ μυλαίδη ἐπιθυμεῖ νὰ ὁμιλήσῃ εἰς τὸν μυλόρδον; εἶπεν ὁ ἕτερος τῶν δύο κυρίων.

— Ὄχι, κύριε, ὄχι, εἶπεν ἡ Σωσάννα μετὰ λύπης· — ἐνόμιζον... τοῦτο προῆλθε κατὰ λάθος.

Ἐχαιρέτα δὲ ἵνα ἀπέλθῃ, ὅτε συνέβη πρᾶγμα παράδοξον. Ὁ κόμης Ἀσπροπυργίτης ἀνεσκίρτησεν ἀσθενῶς ἀκούσας τὸν ἦχον τῆς φωνῆς της. Καθ' ἣν στιγμὴν ὑπέκλινεν ἡ Σωσάννα, ὁ κόμης ἐξαπατήσας δι' αἰφνιδίου κινήματος τὴν προσοχὴν τῶν φυλάκων του, ἥρπασεν ἐκ τοῦ βραχίονος τὴν ὡραίαν κόρην μετὰ μεγίστης σφοδρότητος.

Οἱ φύλακες ἐδίστασαν. Ἡ περίστασις ἦτο κινδυνώδης· τὸ ἐλάχιστον κίνημα ἠδύνατο νὰ κορυφώσῃ τὴν μανίαν τοῦ κόμητος καὶ νὰ διακινδυνεύσῃ ἡ ζωὴ τῆς Σωσάννης.

Ἐνῷ προὐχώρουν ἡσύχως προσπαθοῦντες νὰ πλησιάσωσιν εἰς τὸν λόρδον, οὗτος ἔκλινε τὸ ἀποκτηνωθὲν αὐτοῦ πρόσωπον μέχρι τοῦ θελκτικοῦ προσώπου τῆς Σωσάννης, καὶ ἐθεώρει αὐτὴν μετ' ἀπληστίας.

— Ὄχι! — ὄχι! — ὄχι! ἐψιθύρισε τρὶς, δὲν εἶμαι ὁ πατὴρ τοῦ παιδίου, κυρία μου!... Ἄ! ἂν ὁ Θεὸς μοὶ ἔδιδε παιδίον, νομίζω ὅτι ἤθελα γίνει καλός.

Ἀκούσας δὲ ὄπισθεν αὐτοῦ τὰ πεπνιγμένα βήματα τῶν φυλάκων του ἐστράφη ζωηρῶς.

— Μὴ πλησιάσητε! εἶπεν ἐντόνως.

Ἡ Σωσάννα κατελήφθη ὑπὸ φρίκης καὶ τρόμου.

— Γιλβέρτε! εἶπεν ὁ λόρδος ἐκπέμψας καγχασμὸν ἀποτρόπαιον, — φέρε τὸ σχοινίον... τὸ σχοινίον.... Τὸ παιδίον ὁμοιάζει μὲ τὸν Ἰρλανδὸν ἐπαίτην... δὲν εἶναι ἰδικόν μου!

Ἔκαμε δὲ κίνημα ὡς νὰ ἥρπαζε πρᾶγμά τι τὸ ὁποῖον τῷ ἐπαρουσίαζεν ἀόρατον ὄν, καὶ περιήγαγε δὶς ἢ τρὶς τὴν χεῖρά του περὶ τὸν λαιμὸν τῆς Σωσάννης ὡσανεὶ περιέστρεφε σχοινίον.

— Οἱ λοιποὶ παράφρονες οἱ ἐν τῷ κήπῳ διεσπαρμένοι, ἤρχιζον νὰ συναθροίζωνται ἐξετάζοντες μετὰ περιεργείας τὴν σκηνὴν ταύτην. Ἐπειδὴ δ' ἕκαστος αὐτῶν συνωδεύετο ὑπὸ πολλῶν φυλάκων, συνεσωρεύθησαν πολλοί.

— Ἴδετε! ἴδετε! εἶπεν ὁ λόρδος, πῶς ἔμεινε νέα καὶ ὡραία!... ἐγὼ εἶμαι γέρων.... Τοῦτο δὲν εἶναι ἄδικον;... Πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν μὲ ἐπρόδωκεν.... Ὦ! τὸ ἐνθυμοῦμαι καλῶς.... Ἀλλὰ συνέβη πρὸ εἴκοσιν ἐτῶν ἢ χθές;... Δὲν ἠξεύρω... τί μὲ μέλει!... μετὰ εἴκοσιν ἔτη καθὼς καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἡ ἐκδίκησις εἶναι καλή.... Κύριοι! ποῖος ἀπὸ σᾶς θέλει νὰ ἀγοράσῃ τὴν γυναῖκα ταύτην;

Ὁ Ναπολέων ἔκαμε τηλεσκόπιον μὲ τὴν χεῖρά του διὰ νὰ ἴδῃ τὴν σκηνὴν ταύτην· ὁ Λούθηρος ἐμέμφθη δι' αὐτὴν τὸν πάπαν· ἡ σελήνη ἠπείλησε νὰ κρυφθῇ ὑπὸ τὰ νέφη, καὶ ἡ Αἰγυπτιακὴ μόμια ἐκήρυξεν ὅτι ἀπὸ δύο χιλιάδων ἐτῶν δὲν εἶχεν ἴδει τοιοῦτον συμβάν.

Οἱ δύο φύλακες τοῦ Ἀσπροπυργίτου ἥρπασαν αὐτὸν τὴν στιγμὴν ταύτην. Ὅτε δὲ ἠσθάνθη τοὺς

βραχίονας αὐτοῦ κατεχομένους ὑπὸ ἀνωτέρας δυνάμεως, ἔρριψεν ἐπὶ τῆς ὡραίας κόρης βλέμμα σφοδροῦ μίσους καὶ εἶπε.

— Τὸ παιδίον σου!... ἐπεθύμεις νὰ ἐναγκαλισθῇς τὸ παιδίον σου, δὲν εἶναι ἔτσι! Ἄκουσον! ἀπέθανεν!... ἀπέθανεν! ἀπέθανεν!

Ἐπρόφερε δὲ τὰς τελευταίας ταύτας λέξεις μὲ μυκτηρισμὸν ἐναλγῆ, ἐκλονίσθη εἰς τοὺς βραχίονας τῶν φυλάκων του, καὶ κατέπεσε κεραυνοβοληθεὶς ὑπὸ προσβολῆς τοῦ πάθους του.

— Ἂς ἀπαγάγωσι τὸν ἄνθρωπον τοῦτον! εἶπεν ὁ αὐτοκράτωρ Ναπολέων λαβὼν τὴν ἱστορικὴν νικοτιανὴν (ταμβάκον) ἐκ τοῦ θυλακίου τοῦ ὑπενδύτου αὐτοῦ.

Ὁ Λούθηρος ἀπήγγειλε ψαλμὸν εἰς δημώδη γλῶσσαν πρὸς περιφρόνησιν τῆς Ἁγίας Ἕδρας τοῦ Πάπα. Ἡ σελήνη ἀνήγγειλεν ὅτι εἰσήρχετο εἰς τὴν τρίτην φάσιν αὐτῆς, καὶ ἡ Αἰγυπτιακὴ μόμια ἱκέτευσε νὰ φέρωσιν αὐτὴν εἰς τὰς πυραμίδας.

Ἔπειτα δὲ καὶ οἱ τέσσαρες ὁμοῦ ἐπανέλαβον τὸν περίπατον αὐτῶν λέγοντες ὅτι λυπηρὸν νὰ ἀπαντήσῃ τις οὕτω τρελλὸν ἐνώπιόν του.

Ἡ Σωσάννα εἶχε μείνει ἐν τῇ αὐτῇ θέσει κατεχομένη ὑπό τινος ναρκώσεως. Ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ ἄνθρωπος οὗτος ἦτο τρελλός· καὶ ὅμως ἡ ὄψις καὶ οἱ λόγοι του προὐξένησαν αὐτῇ ἐντύπωσιν τὴν ὁποίαν εἰς μάτην προσεπάθει νὰ ἀποδιώξῃ....

Κεφ. ΚΘ'. — Ἡ σκοτεινὴ Εἰρκτή.

Παρῆλθεν ὀλίγη ὥρα πρὶν ἡ Σωσάννα, ἀναλάβῃ ἐκ τῆς ταραχῆς ἣν ὑπέστη ἐν τοῖς κήποις τοῦ Περιβόλου τοῦ Δεγχάμ. — Εἶχε τελειώσει τὴν περιοδείαν της καὶ ὅτε ἐπέστρεψεν εἰς Λονδῖνον, ἡ ἀπουσία της ἦτο τριῶν ἡμερῶν.

Ἐν Λονδίνῳ ἤρξατο ἄνευ ἀναβολῆς νέων ἐρευνῶν. Ὑπῆγεν εἰς τὸν ἅγιον Λουκᾶν, εἰς τὸ ἄβλιον πτωχοκομεῖον τῆς Παλαιᾶς Ὁδοῦ, καὶ εἰς τὸν Ἀειμῶνα Βεθνάλης ἀκάθαρτον καταγώγιον ἐν ᾧ συσσωρεύονται οἱ ἄποροι φρενοβλαβεῖς, τόπος ῥιγικωδέστατος, καὶ γενόμενος ἴσως ἔτι μᾶλλον ῥιγικώδης διὰ τῆς ἀναρμόστου καὶ παρὰ φύσιν εὐθυμίας τοῦ διευθυντοῦ. Ὁ ἀξιότιμος οὗτος ἀνὴρ ἐν τῷ μέσῳ τῶν ῥιγικωδεστάτων δυστυχιῶν αἵτινες περικυκλοῦσιν αὐτόν, φαίνεται ὁ εὐτυχέστατος κύριος τῶν Τριῶν Βασιλείων. Ἀστειεύεται, γελᾷ, κάμνει ἄβλια λογοπαίγνια, καὶ παραχωρεῖ ἀδιαρίλονείκητα ἐπιχειρήματα εἰς ἐκείνους οἱ ὁποῖοι διϊσχυρίζονται ὅτι ἡ εὐθυμία τῶν Ἄγγλων εἶναι μυριάκις ἀποτροπαιοτέρα τῆς κατηρείας των.

Τέλος δὲ ἡ Σωσάννα ἐπεσκέφθη τὸ Φρενοκομεῖον τοῦ Βέδλαμ. Ἔδειξαν μὲν αὐτῇ ἑκατοντάδας μανιακῶν ἀλλὰ τῇ ἐδήλωσαν ὅτι εἰς οὐδένα ἐπετρέπετο νὰ ἴδῃ τοὺς ἐν τῷ κρυπτῷ μανιακούς.

Ὁ Τυρρέλος ἐνήργησεν οὕτως ὥστε αἱ πρὸς τὸν Βρίαντα δὲ Λάνσεστερ ἀποτεινόμεναι ἐρωτήσεις νὰ περιστρέφωνται περὶ τὸ δικαίωμα τῶν πρωτοτοκίων, καὶ ὁ Βρίαν δικαζόμενος ὑπὸ ἀνθρώπων προκατειλημμένων ἐθεωρήθη βεβαίως ὡς μανιακὸς πρώτου βαθμοῦ.

Καὶ τῳόντι δὲν τῷ κατέβη νὰ εἴπῃ ὅτι τὰ πρωτοτόκια εἶναι νόμος καταβλιπτικὸς, βάρβαρος, καὶ τερατώδης; Δὲν προὐχώρησεν ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε νὰ διϊσχυρισθῇ ὅτι ἡ κακοήθης αὕτη συνήθεια στηριζομένη ἐπὶ τῶν ἀκατεργάστων βάσεων νηπιώδους πολιτικῆς θέλει ἀναμφιβόλως ἐπιφέρει ἐντὸς ὡρισμένου χρόνου τὴν παραλυσίαν τῆς οἰκογενείας καὶ τὴν καταστροφὴν αὐτῆς ἐκείνης τῆς ἀριστοκρατίας, τῆς ὁποίας τὰ προνόμια τοσοῦτον ἰσχυρῶς φαίνεται ὑποστηρίζουσα;

Παραφροσύνη! παραφροσύνη ἐντελὴς, ἀνίατος καὶ παραδοξοτάτου εἴδους! μανία παραλογωτέρα ἢ τὸ νὰ νομίζῃ τις ἑαυτὸν Ναπολέοντα ἢ Σελήνην!...

Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη τῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς.

Ἡ Σωσάννα οὐδὲν τούτων ἐγίνωσκεν. Ἐπανελθοῦσαν εἰς τὸν Οἶκον Βαρνούδης μετὰ τεσσάρων ἡμερῶν ἀπουσίαν ἡ λαίδη Ὠρέλεα ἐνηγκαλίσθη αὐτὴν δακρυβρόουσα.

— Ἔπραξα ὅ,τι ἠδυνήθην, φίλη Σωσάννα, εἶπεν. Ἅμα μοὶ ἦτο δυνατὸν νὰ ἐξέλθω, ἐπληροφορήθην περὶ αὐτοῦ καὶ τὸν εὗρον....

— Ποῦ εἶναι; ἠρώτησεν ἡ ὡραία κόρη.

— Εἰς τὸ Βέδλαμ.... Ἀλλ' ἡ δυσκολία δὲν ἦτο νὰ τὸν εὕρω.... Δὲν τολμῶ νὰ σοὶ τὸ εἴπω, φίλη λαίδη.... Ὁ Κ. δὲ Λαντούρης Λούκας δὲν μᾶς ἠπάτησεν.... Εἶναι εἰς τὸ Βέδλαμ ἐπὶ διπλῇ κατηγορίᾳ παραφροσύνης καὶ ἐγκλήματος καθοσιώσεως....

— Ἀλλὰ, διέκοψεν αὐτὴν ἡ Σωσάννα, δὲν εἶναι δύσκολον νὰ ἀποδείξωμεν....

Ἀλλ' ἐσιώπησεν ἀποθαρρυνθεῖσα ὑπὸ τοῦ βλέμματος τῆς Ὠρελείας.

— Τὰ πάντα γίνονται κατ' αἴτησιν τοῦ Ἀσπροπυργίτου, εἶπεν ἡ τελευταία αὕτη, — καὶ ὁ κόμης εἶναι ἰσχυρός.

— Ἀλλ' ὁ κόμης εἶναι παράφρων! ἀνεβόησεν ἡ Σωσάννα.

— Ἡ φήμη αὕτη εἶναι ψευδὴς, ὡς βεβαιοῦσιν....

— Ἡ φήμη αὕτη ἦτο θετικωτάτη, μυλαίδη! Εἶδον τὸν κόμητα Ἀσπροπυργίτην εἰς τὸν Περίβολον Δεγχάμης, καὶ κατὰ τύχην παρέστην εἴς τινα τῶν τρομερῶν αὐτοῦ παραφορῶν.

Ἡ Ὠρέλεια ἐστήριξε τὴν ὡραίαν αὐτῆς κεφαλὴν ἐπὶ τῆς χειρός της, καὶ ἐγένετο σύννους. Ἡ Σωσάννα ἐθεώρει αὐτὴν μετ' ἀπληστίας, ἀναζητοῦσα λάμψιν ἐλπίδος ἐπὶ τοῦ λεπτοφυοῦς καὶ ὡραίου αὐτῆς προσώπου, τοῦ ὁποίου αἱ ὀδύναι δὲν ἠδυνήθησαν νὰ παραμορφώσωσι τὴν ἐξαίρετον αὐτοῦ ἁρμονίαν.

— Ὁ Βρίαν εἶναι ὁ κληρονόμος τῆς ὁμοτιμίας, ἐψιθύρισεν ἐπὶ τέλους ἡ κόμησσα.

Ἡ φράσις αὕτη ἦτο ὁ ἀποσπασθεὶς κρίκος ἐκ τῆς ἁλύσεως τῶν σκέψεών της. — Ἠγέρθη δὲ χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν, καὶ ἐκάθησε παρὰ τὸ γραφεῖόν της ἵνα γράψῃ. Ἀλλὰ μόλις ἐνεχάραξε δύο ἢ τρεῖς στίχους, ἀπέρριψε τὸν κάλαμον, καὶ ἀπώθησε τὸν χάρτην.

— Ὄχι, ὄχι, εἶπε· πρέπει νὰ τὴν ἴδω ἐγὼ αὐτή.... Ὁ Βρίαν εἶναι ὁ κληρονόμος τῆς ὁμοτιμίας, καὶ ἴσως....

— Ἀνάπαυσόν με, φίλη λαίδη, διέκοψεν αὐτὴν ἡ Σωσάννα, καὶ φανέρωσον καὶ εἰς ἐμὲ τὰς ἐλπίδας σου.

Ἡ Ὠρέλεια ἔλαβε τὰς δύο χεῖρας αὐτῆς καὶ τὴν ἐφίλησεν ἐπὶ τοῦ μετώπου μειδιῶσα.

— Δὲν γνωρίζεις ἀκόμη ἀρκετὰ τὰ πράγματα τοῦ κόσμου τούτου διὰ νὰ μὲ ἐννοήσῃς, φίλη λαίδη, ἀπήντησε μετά τινος εὐθυμίας· — ὁ κληρονόμος λόρδου ὑγιαίνοντος εἶναι ἄνθρωπος μικροῦ λόγου· ἀλλ' ὅταν ὁ λόρδος ἀσθενήσῃ, ἀποβλέπουσιν εἰς τὸν κληρονόμον του....

Ταῦτα δὲ λέγουσα ἔρριψε μετὰ σπουδῆς ἐπὶ τῶν ὤμων αὐτῆς τιμαλφῆ σκέπην καὶ ὑπρέπιζε τὴν κόμην της ὑπὸ τὸν πέτασσον αὐτῆς ἄνευ τῆς βοηθείας τῆς Θαλαμηπόλου.

— Ἡ λαίδη Ἰωάννα Β...., ἐπανέλαβε, σήμερον τὸ πρωὶ ἠνώθη νὰ μοὶ προσφέρῃ τὴν προστασίαν αὐτῆς, ἀλλ' ἡ Αὐθεντία Της δὲν ἐγίνωσκεν ὅτι ὁ κόμης Ἀσπροπυργίτης εἶναι τρελλός.

— Καὶ τί δύναται νὰ κάμῃ μία γυνὴ εἰς τὰ τοιαῦτα, Ὠρέλεια;

— Μία γυνὴ, ὡραία φίλη μου!... ἡ λαίδη Ἰωάννα δὲν εἶναι γυνὴ, εἶναι Οὐΐγγη.... Ἔχει εἰς τὴν διάθεσίν της τὴν ἀρόασιν τοῦ λόρδου προέδρου τοῦ ὑπουργικοῦ συμβουλίου καὶ τὴν καρδίαν τῆς Α. Υ. τοῦ δουκὸς τοῦ.... Ἂν δυνηθῶ νὰ καταπείσω τὴν λαίδην Ἰωάνναν ὅτι ὁ Κ. δὲ Λάνσεστερ θέλει συμφωνήσει μετὰ τῆς βουλῆς, ἡ νίκη εἶναι ὑπὲρ ἡμῶν.

— Ὦ! προσπάθησον! προσπάθησον, φίλη λαίδη! ἀνεβόησεν ἡ Σωσάννα εἰς ἣν ἡ ἐξήγησις αὕτη οὐδὲν ἐγνωστοποίει.

Ἡ Ὠρέλεια ἠνέῳξε τὴν θύραν ἵνα ἐξέλθῃ.

— Οἱ ἵπποι εἶναι ἐζευγμένοι εἰς τὴν ἅμαξάν μου, εἶπε· λάβε ὑπομονὴν, Σωσάννα. Μετὰ ἡμίσειαν ὥραν ἐπιστρέφω.

Μετὰ ἓν λεπτὸν ἡ κόμησσα ἐκάθητο ἐπὶ τῶν ἁπαλῶν προσκεφαλαίων τῆς ἁμάξης αὐτῆς. Ἐν ᾧ δὲ οἱ ἵπποι αὐτῆς διήρχοντο ἐπὶ τοῦ ἀκρότου λιθοστρώτου τῶν πλατειῶν ὁδῶν τοῦ Δυτικοῦ Ἄκρου μὲ τὸ βάδισμα ἐκεῖνο τὸ ἐκλεκτὸν, τὸ ἐθνικὸν καὶ ἀμίμητον, ὅπερ εἶναι τὸ καύχημα τῶν ἐν τοῖς σταύλοις ἡμῶν τετραπόδων τε καὶ ἱπποκόμων, ἡ θελκτικὴ λαίδη ἐμελέτα τὸ σχέδιον τῆς ἀποστολῆς αὐτῆς. Ἐγίνωσκε καλλιστα τὸν κόσμον· ἦτο εὐρυὴς καὶ ἐπιτηδεία ὅσον δύναται νὰ ἦναι θυγάτηρ τῆς Εὔας, καὶ ἤξευρε νὰ διεγείρῃ τὸ ἐνδιαφέρον τῶν ἀνθρώπων τοὺς ὁποίους ἔμελλε νὰ παρακαλέσῃ.

Ἡ ταλαίπωρος Σωσάννα περιέμενεν. Ὦ! πόσον ἡ ἡμίσεια αὕτη ὥρα τῇ ἐφαίνετο μακρά! ἀνεκάλει λεπτομερῶς τὰ ἐλάχιστα κινήματα, τοὺς ἐλαχίστους λόγους τῆς κομήσσης· ὁτὲ μὲν ῥεῦμα ἐλπίδος ἔῤῥεεν ἐπὶ τῆς καρδίας της, καὶ καθίστα αὐτὴν εὐτυχῆ, ὁτὲ δὲ ἀπελπισία δεινὴ ἀπενάρκου τὴν ψυχήν της. Ἐνεθυμεῖτο ὅτι εἶχεν ἰδεῖ δάκρυα ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν τῆς λαίδης Ὠφελείας, καὶ ἡ ἐνθύμησις αὕτη ἦτο εἰς αὐτὴν ἀποκάλυψις περὶ τῆς τύχης τοῦ Βρίαντος. Ἐνόησεν ὅτι εἰσελθόντος τοῦ Βρίαντος εἶχον κλείσει τὴν θύραν τοῦ Βέδλαμ, καθὼς ἀρίνουσι νὰ πέσῃ τοῦ τάφου τὸ μάρμαρον ἐπὶ τοῦ φερέτρου....

Ἡ λαίδη Ὠρέλεια εὗρεν αὐτὴν γονυπετῆ ἐπὶ τοῦ τάπητος μὲ χεῖρας συνεστυρωμένας καὶ ὀφθαλμοὺς δακρυβρέκτους.

— Νίκη! ἀνεβόησε ῥιπτομένη εἰς τὸν λαιμόν της. Ἡ φωνὴ λόρδου δὲν ἀγοράζεται πολὺ εὐθηνά!... Νίκη, ὡραία φίλη!

Ἡ Σωσάννα ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον ὡς σκοτοδινιῶσα ἐκ τῆς εὐτυχίας αὐτῆς. Ἔπειτα δὲ ἔθλιψε τὴν χεῖρα τῆς λαίδης Ὠρελείας ἐπὶ τοῦ στόματος αὐτῆς, μὴ εὑρίσκουσα λέξιν ἵνα ἐκφράσῃ τὴν περιπαθῆ ὁρμὴν τῆς εὐγνωμοσύνης της.

— Τώρα δὲ, Σωσάννα πρέπει νὰ ἐνεργήσῃς καὶ σὺ, ἐπανέλαβεν ἡ κόμησσα ἀνταποδίδουσα αὐτῇ τὰς θωπεύσεις της· πρέπει νὰ φέρῃς τὴν ἐπιστολὴν ταύτην εἰς τὸν ἀρχιατρὸν τοῦ Βέδλαμ.... Εἶναι *παράκλησις* τοῦ πρώτου λόρδου τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου.... Ἡ δὲ παράκλησις τῆς Ἐξοχότητός Του ἀξίζει κάτι περισσότερον ἀπὸ διαταγήν... Εἶναι ἡ ἄδεια τῆς ἀπελευθερώσεως τοῦ Κ. δὲ Λάνσεστερ.

— Ἡ ἄδεια τῆς ἀπελευθερώσεώς του, ἐπανέλαβεν ἡ Σωσάννα συσταυροῦσα τὰς χεῖρας· ὦ! δός μοι την, δός μοι την γρήγορα.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ὑπῆρχον εἰς τὸ Βέδλαμ ἓν τινι τῶν αἰθουσῶν τοῦ μέρους τοῦ οἰκήματος τοῦ προωρισμένου ὡς διευθυντηρίου, τρεῖς σοβαροὶ κύριοι συνηγμένοι.

Ὁ εἷς αὐτῶν ὁ δάκτωρ Βλοὺνδουλλ ἀρχιατρὸς τότε εἰς τὸ Βέδλαμ ἤγγιζεν εἰς τὸ συμπέρασμα μακροτάτου λόγου καὶ ἔλεγεν.

— Οὕτω λοιπὸν, κύριοι καὶ φίλοι συνάδελφοι, ἡ παραφροσύνη τοῦ ἀξιοτίμου κυρίου μοὶ φαίνεται ὑπὲρ τὸ δέον ἀποδεδειγμένη εἴτε ἐκ τῶν παραλόγων προτάσεων τὰς ὁποίας εἶπε κατὰ τὴν ἐξέτασιν αὐτοῦ, εἴτε ἐκ τῆς ἀνηκούστου πράξεως, εἰς ἣν ὤθησεν αὐτὸν ἡ σύγχυσις τῶν διανοητικῶν αὐτοῦ δυνάμεων. Νομίζω ὅτι δὲν χρεωστῶ νὰ λάβω τὸν κόπον νὰ ἐκθέτω ἀλληλοδιαδόχως τὰ κυριώτερα ἐπιχειρήματά μου....

— Ὄχι, ὄχι, κύριε, διέκοψαν αὐτὸν μετὰ σπουδῆς οἱ δύο ἕτεροι κύριοι.

— Ἐπὶ πᾶσι δὲ διὰ τὰ ἀπαραγνώριστα ταῦτα συμπτώματα, δια την διανοητικὴν ταύτην σύγχυσιν τὴν προφαν", καὶ ἐξερχομένην, οὕτως εἰπεῖν,

δι' ὅλων τῶν πόρων τοῦ σώματος τοῦ ἀξιοτίμου Βρίαντος δὲ Λάνσεστερ, συμπεραίνω. . . .

— Μία ἐπιστολὴ κατεπείγουσα διὰ τὸν κύριον δόκτορα, εἶπε τὴν στιγμὴν ταύτην φύλαξ τις ἡμιανοίξας τὴν θύραν.

— Πολὺ καλά!... Συμπεραίνω, ἔλεγον. . . .

— Μία λαίδη περιμένει τὴν ἀπάντησιν εἰς τὸ συνδιαλεκτήριον, διέκοψεν αὐτὸν πάλιν ὁ φύλαξ.

— Πολὺ καλά!... Συμπεραίνω, ἔλεγον λοιπόν. . . .

— Ἡ ἐπιστολὴ φέρει τὴν σφραγίδα τοῦ ἰδιαιτέρου συμβουλίου, προσέθηκεν ὁ φύλαξ εἰσελθὼν ἐντελῶς.

— Ἄ!... ἄ! πᾶ! εἶπεν ὁ Κ. Βλούνδουλλ'— τὴν σφραγίδα τοῦ ἰδιαιτέρου *συμβουλίου*.... Μὲ συγχωρεῖτε, κύριοι.... Μετ' οὐ πολὺ ἐπιφέρω τὸ συμπέρασμά μου.

Ὁ Κ. Βλούνδουλλ ἀπεσφράγισε τὴν ἐπιστολήν, καὶ διηύθυνε τὸ δίοπτρόν του πρὸς τοὺς τέσσαρας στίχους τοὺς ὁποίους περιεῖχεν. Ἐν ᾧ δὲ ἀνεγίνωσκεν, οὐδὲν ἐφαίνετο δεῖγμα ἐπὶ τοῦ προσώπου του. Ὁ σοφὸς οὗτος ἀνὴρ ἦτο συνειθισμένος οὕτως.

— Ἄ!... ἄ! πᾶ! ἐψιθύρισεν ἀποπερατώσας τὴν ἀνάγνωσιν... Πέτρε, εἰπὲ εἰς τὴν λαίδην ταύτην ὅτι τῇ προσφέρω τὰ ταπεινὰ σεβάσματά μου, καὶ ὅτι μετὰ ἓν λεπτὸν εἶμαι εἰς τὰς διαταγὰς τῆς Αὐθεντίας Της.... Ἵνα δὲ ἐπανέλθω εἰς τὴν ὑπόθεσιν, κύριοι, ἐπιστηριζόμενος εἰς τὰς πρὸ ὀλίγου ῥηθείσας αἰτίας, συμπεραίνω κατὰ τὴν ἔννοιαν τῆς ἐκθέσεως ἡμῶν ὅτι ἂν ποτε ὑπῆρξεν ἄνθρωπος ἔχων πλήρη καὶ ἐντελῆ τὴν χρῆσιν πάσης διανοητικῆς αὐτοῦ δυνάμεως, οὗτος εἶναι ὁ τὰ μάλιστα ἀξιότιμος Βρίαν δὲ Λάνσεστερ.

Οἱ δύο ἕτεροι ἰατροὶ ἀνεπήδησαν ἐπὶ τῶν ἑδρῶν αὐτῶν.

— Ἀλλὰ ἐλέγετε... ἤρχισε νὰ λέγῃ ὁ εἷς αὐτῶν.

— Ἐνομίζομεν ὅτι... ἠθέλησε νὰ προσθέσῃ ὁ ἕτερος.

Ὁ Βλούνδουλλ ἠγέρθη καὶ δι' ἑνὸς κινήματος τῆς χειρὸς ἔπαυσε τὴν φιλονεικίαν.

— Τοιαύτη εἶναι ἡ γνώμη μου, ἐπρόφερε μετ' ἐμφάσεως κτυπῶν ἀκουσίως τὴν ἠνεῳγμένην ἐπιστολὴν διὰ τοῦ ἔξωθεν μέρους τῆς χειρός του.

Οἱ δύο ἰατροὶ ἐθεώρησαν τὴν ἐπιστολήν, ἔπειτα δὲ ἐθεώρησαν ἀλλήλους. Ἦσαν δὲ ἰατροὶ ἐνδεεῖς τείνοντες ὡς μετριόφρονες δορυφόροι εἰς τὴν τροχιὰν, τῆς ὁποίας ὁ Κ. Βλούνδουλλ ἦτο τὸ κυριώτερον ἄστρον.

— Βλέπω, ἐπανέλαβεν ὁ τελευταῖος οὗτος, ὅτι συνεννοούμεθα κάλλιστα.... Συντάξατε τὴν ἔκθεσιν, κύριοι, μὲ τοιαύτην ἔννοιαν, σᾶς παρακαλῶ... Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ὑπάγω νὰ διατάξω νὰ ἀνοίξωσι τὰς θύρας τῆς φυλακῆς εἰς τὸν ἀξιότιμον Βρίαντα δὲ Λάνσεστερ....

— Πῶς! τόσον γρήγορα! ἐψιθύρισεν ὁ ἕτερος τῶν ἰατρῶν.

— Κύριε, ἀπεκρίθη ἰατρικῶς ὁ Βλούνδουλλ, οὐδέποτε εἶναι ἀργὰ ὅταν πρόκηται νὰ ἀποδώσωμεν εἰς τὴν κοινωνίαν μέλος διακεκριμένον καθ' ὅλα, καὶ γενόμενον διὰ νὰ ἦναι τὸ ὡραιότατον αὐτῆς κόσμημα.

Ταῦτα εἰπὼν ἐξῆλθεν. — Οἱ δύο ὑποδεέστεροι ἰατροὶ ἐθεώρησαν καὶ πάλιν ἀλλήλους, ἐκίνησαν τὴν κεφαλὴν ἐν χορῷ, καὶ συνήνωσαν τὰς φωτοβόλους αὐτῶν γνώσεις ἵνα συντάξωσι τὴν ἔκθεσιν. Ὁποίαν δύναμιν ἔχει παράκλησις ἐσφραγισμένη διὰ τῆς σφραγίδος τοῦ συμβουλίου ἐπὶ τῆς εὐαισθήτου ψυχῆς ἐξεταστικῆς ἐπιτροπῆς ἰατρῶν!

Ὁ Βρίαν δὲ Λάνσεστερ ἦτο ἀπὸ τριῶν ἡμερῶν ἔν τινι τῶν σκοτεινῶν καὶ πεφραγμένων ἐκείνων φυλακῶν ἔνθα ἐγκλείουσι τοὺς μανιώδεις, τοὺς *ταραττομένους* παράφρονας ὡς λέγουσιν εἰς τὸ Βέδλαμ. Ἦτο κατὰ γράμμα φορτωμένος μὲ δεσμά. Ἕκαστον ἐκ τῶν μελῶν του συνείχετο στενῶς μὲ τὰ ἀντιστοιχοῦντα μέρη ὀγκώδους τινὸς ἐπίπλου ἀλλοκότου σχήματος ὅπερ φέρει τὸ ὄνομα «Ἕδρα τῆς βίας», καὶ τὸ ὁποῖον διὰ τοῦ ὑπερβάλλοντος βάρους του καὶ τοῦ περιπεπλεγμένου συστήματος τῶν δεσμῶν ἤθελεν ἀψηφήσει τὰς δυνάμεις τοῦ Ἡρακλέους.

Ὅ,τι ὁ Βρίαν ὑπέστη κατὰ τὰς τρεῖς μακρὰς ἐκείνας ἡμέρας, χρειάζονται τόμοι ἵνα τὰ περιγράψωμεν.

Δεξιόθεν καὶ ἀριστερόθεν αὐτοῦ ὑπῆρχον φυλακαὶ ὅμοιαι πρὸς τὴν ἰδικήν του. Ἐν ταῖς εἱρκταῖς ταύταις ὠρύοντο φρικωδῶς νύκτα καὶ ἡμέραν μανιώδη θηρία, παράφρονες ἐξ ἐκείνων τοὺς ὁποίους εὑρίσκει τις ἴσως εἰς πάντα τόπον, ἀλλ' οἵτινες πλήθουσιν ἐντὸς τῶν *ἀσύλων* τῆς Ἀγγλίας, ὅταν μὴ ἔχοντα πλέον οὐδὲν ἀνθρώπινον, κτήνη τῶν ὁποίων τὸ στόμα ἀφρίζει, ὁ λάρυγξ ῥέγχει, καὶ τῶν ὁποίων ὁ αἱμοσταγὴς ὀφθαλμὸς περιστρέφεται μαστιγούμενος ὑπὸ τῆς λύσσης, ὡσανεὶ ἔμελλε νὰ ἐξορμήσῃ ἐκ τῆς ὀλογώδους κόγχης του, καθαιμένοι οἵτινες δάκνουσιν ἑαυτοὺς ὠρυόμενοι, καὶ δίδουσιν εἰς τὸν κόσμον τοῦτον τὴν ἰδέαν τοῦ ᾅδου....

Λέγουσιν ὅτι ὁ Ὀξφόρδος ὁ ἀποπειραθεὶς δολοφονίαν κατὰ τῆς βασιλίσσης Βικτορίας, ἐγκλεισθεὶς *κατὰ γράμμα* εἰς τὸ Βέδλαμ κατέστη παράφρων μετὰ δύο ἑβδομάδας.

Ὁ Βρίαν δὲ Λάνσεστερ ἦτο φύσεως ἰσχυρᾶς ἀλλὰ παραφόρου. Ἡ ἀγρία αὐτὴ τιμωρία ἤθελεν ἀναμφιβόλως προξενήσει εἰς αὐτὸν τὸ αὐτὸ ἀποτέλεσμα, ἀλλ' ἡ ἰσχυρὰ αὐτοῦ θέλησις τὸν ὑπεστήριξε κατὰ τας τριημέρους ἐκείνας βασάνους. Οὐδόλως ἦτο καταβεβλημένος. Ὁποῖον εἴδομεν αὐτὸν κατὰ τὸ διάστημα τῆς ἱστορίας ταύτης, τοσοῦτον ἀνευρίσκομεν αὐτὸν ἐν τῇ σκοτεινῇ φυλακῇ τοῦ Βέδλαμ. Μόνον δὲ ἡ προσπάθεια ἣν εἶχε καταβάλλει ἵνα μὴ ἐξασθενήσῃ ἐν τῇ πάλῃ, ἐζωγραφεῖτο ἐπὶ τοῦ κατισχνωθέντος καὶ ὠχρανθέντος προσώπου του, ὁ δὲ ὀφθαλμός του εἶχεν ἀναλάβει

ἐν τῇ ἀγρίᾳ ἐκφράσει τῆς ἀπεγνωσμένης αὐτοῦ ἀποφάσεως, βλοσυράν τινα ὄψιν.

Ἡ Σωσάννα τῷ ἐφάνη ἐν τῇ ἀνεκφράστῳ αὐτοῦ δυστυχίᾳ ἀκτινοβόλον ὅραμα. Τὸ πρῶτον ἐνόμισεν ὅτι ὠνειρεύετο καὶ ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς του ἵνα διατηρήσῃ ὀλίγας στιγμὰς περισσότερον τὸ προσφιλὲς τοῦτο ὅραμα. — Οὐδὲν ἄλλο ἐχρειάσθη εἰμὴ ἡ ὅλως ἀνθρωπίνη καὶ οὐδόλως ἀγγελικὴ φωνὴ τοῦ δόκτορος Βλούνδουλλ ἵνα ἀνακαλέσῃ αὐτὸν εἰς τὸ αἴσθημα τῆς πραγματικότητος.

Ὁ δόκτωρ φρονῶν ὅτι δὲν ἠδύνατο νὰ κάμῃ *οὐδὲν ἄγαν* ἀφοῦ ἐπαρουσιάσθη ἡ ἐπιστολὴ τοῦ ὑπουργοῦ, εἶχεν εἰσαγάγει ὁ ἴδιος τὴν Σωσάνναν εἰς τὸ δωμάτιον.

— Δοῦλός σας, μυλόρδε, δοῦλός σας, εἶπε· χέμ! νομίζω ὅτι ἡ παροῦσα ἱστορία εἶναι λυπηρά.... — Ἀλλὰ τέλος πάντων, — δὲν εἶναι ἔτσι; — χέμ! τρεῖς φοραῖς εἰκοσιτέσσαρες ὧραι δὲν κάμνουν ἑνα αἰῶνα;

Ὅτε ὁ Βρίαν ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμοὺς εἶδε τὴν Σωσάνναν γονυκλιτῆ πλησίον αὐτοῦ καὶ μάτην προσπαθοῦσαν νὰ λύσῃ τὰ δεσμὰ τῆς ἕδρας τῆς βίας.

— Μὴ λαμβάνετε τὸν κόπον τοῦτον, μυλαίδη, ἐξηκολούθησε λέγων ὁ δόκτωρ· — ἐντὸς ὀλίγου λύουν τὰ δεσμά.

Τὰ δεσμὰ ἐλύθησαν. Ὁ Βρίαν ἐπάτησεν ἐπὶ τῶν ποδῶν του, καὶ ἐτινάχθη ὡς λέων ἔγκλειστος ὅστις βλέπει καὶ πάλιν τὴν ἔρημον καὶ ταράττει τὴν χαίτην του ἐνώπιον τοῦ ἐλευθέρου ἀέρος τῶν ἐρήμων.

Ἀνόρθωσε τὸ ἀνάστημά του· οἱ ὀφθαλμοί του ἐξήστραψαν· τὸ στόμα του ἐμειδίασε μειδίαμα τὸ ὁποῖον οὔτε κάλαμος οὔτε γλυφὶς δύναται νὰ παραστήσῃ.

Ἔπειτα δὲ ἐλάβετο τῆς χειρὸς τὴν Σωσάνναν ἥτις ἐκράτει τὴν διαταγὴν τῆς ἀπολύσεως καὶ παρέσυρεν αὐτὴν χωρὶς νὰ προφέρῃ λέξιν.

— Ἄ!... ἄ! πᾶ! ἐμορμύρισεν ὁ Κ. Βλούνδουλλ, τουλάχιστον ἔπρεπε νὰ μὲ εὐχαριστήσῃ.

Ἡ τὴν Σωσάνναν καὶ τὸν Βρίαντα φέρουσα ἅμαξα ἐφέρετο πρὸς τὸ Δυτικὸν Ἄκρον. Ὁ Βρίαν ἐθεώρει τὴν Σωσάνναν ἐν σιωπῇ καὶ μὲ βλέμμα ἐνθουσιασμοῦ.

— Εὐχαριστῶ, εἶπε λαβὼν τὴν χεῖρά της, ἐφ' ᾗς ἐπέθηκε παρατεταμένον φίλημα· — εὐχαριστῶ, σῶτερ ἄγγελέ μου!

— Πόσας βεβαίως ὀδύνας ὑπέστης, ὦ Βρίαν! ἐψιθύρισεν ἡ ὡραία κόρη· καὶ ἡ αἰτία εἶμαι ἐγώ...

Ὁ Λάνσεστερ συνωφρυώθη.

— Τῶόντι, ἀπήντησε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ἐκεῖνοι λοιπὸν σὲ ἔῤῥιψαν εἰς τὴν φυλακὴν ταύτην;

— Ἐκεῖνοι... ἐκεῖνοι καὶ ὁ μυλόρδος ὁ ἀδελφός μου... ἀλλ' ἰδοὺ τώρα εἶμαι ἐλεύθερος, καὶ γνωρίζω ἐν μέσον νὰ σοὶ ἀποδώσω τὰς πρὸς ἐμὲ εὐεργεσίας σου, Σωσάννα μου.... Ὑπάρχει τι τὸ ὁποῖον ἡ εὐγενής σου καρδία ἐπιθυμεῖ ὑπὲρ πᾶν ἄλλο εἰς τὸν κόσμον τοῦτον....

— Πῶς! εἶπεν ἡ ὡραία κόρη ὠχριῶσα μήπως ἠξεύρεις;...

Ἐστάθη δὲ καὶ ἐτραύλισε διὰ φωνῆς σχεδὸν ἀκατανοήτου.

— Τὴν μητέρα μου!...

Ὁ Βρίαν ἀνύψωσε τὴν χεῖρα αὐτῆς, ἣν ἐκράτει συνεσφιγμένην μεταξὺ τῶν ἰδικῶν του, καὶ ἔκλεισε δι' αὐτῆς τὸ στόμα της παιγνιωδῶς. Ἐμειδία καὶ ἠσθάνετο ἑαυτὸν εὐτυχῆ ἀκούων τὴν λέξιν ταύτην ἥτις τοσοῦτον ταχέως ἦλθεν ἐπὶ τῶν χειλέων της, καὶ τῷ ἐδείκνυεν ἅπασαν τὴν ὡραίαν ψυχὴν τῆς Σωσάννης.

Ἀλλ' ἡ χαρὰ αὕτη παρῆλθεν ὡς ἀστραπή.

— Μή με ἐρωτᾷς, ἀπήντησε, καὶ εἰπέ μοι ποῖον καταφύγιον ἐξέλεξεν ὁ ἄνθρωπος τὸν ὁποῖον ὀνομάζεις Τυῤῥέλλον τὸν τυφλόν.

— Ὦ! μυλόρδε, ἀνεβόησεν ἡ Σωσάννα τρέμουσα, ἐν ὀνόματι τοῦ Θεοῦ! μὴ ἀψηφῇς τὴν ὀργήν του!

— Ἡ ὀργή του οὐδεμίαν δύναμιν ἔχει πλέον ἐναντίον μου; μυλαίδη, καὶ πρέπει νὰ τὸν ἴδω.

Ἡ Σωσάννα ἐδίστασε.

— Πρέπει νὰ τὸν ἴδω ἀμέσως, ἐπανέλαβεν ὁ Βρίαν.

Ταῦτα δ' ἐλέχθησαν μὲ ἦθος τοσοῦτον σοβαρὸν ὥστε ἡ ὡραία κόρη δὲν ἐτόλμησε πλέον νὰ ἀντιστῇ, καὶ ἔδειξε τὴν κατοικίαν τοῦ δόκτορος Μούρη.

Ὁ Βρίαν ἐξέβαλε πάραυτα τὴν κεφαλὴν ἐκ τῆς θυρίδος, καὶ διέταξε τὸν ἡνίοχον νὰ ὑπάγῃ εἰς τὸν ἀριθμὸν 9 τῆς Ὁδοῦ Οὐΐμπολ.

— Μυλαίδη, σᾶς παρακαλῶ νὰ μὲ περιμείνετε ἐδῶ, εἶπε καθ' ἣν στιγμὴν ἵστατο ἡ ἅμαξα· — μετ' οὐ πολὺ θὰ ἐπιστρέψω.... Ἂν ὅμως δὲν ἐπιστρέψω....

Διέκοψε δὲ τοὺς λόγους του, καὶ ἐπανέλαβε σχεδὸν πάραυτα.

— Ἴδετε, παρακαλῶ, τὸ ὡρολόγιόν σας. Ἂν δὲν ἐπιστρέψω μετὰ ἡμίσειαν ὥραν, διατάξατε νὰ σᾶς ὁδηγήσωσιν εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀστυνομίας τῆς Ὑψηλῆς Ὁδοῦ, καὶ παρακαλέσατε τὸν ἀστυνόμον νὰ ἔλθῃ ἵνα λάβῃ γνῶσιν ἐγκλήματος φόνου.

— Ὦ! μυλόρδε! μυλόρδε! λυπηθῆτέ με, ἀνεβόησεν ἡ Σωσάννα.

Ὁ Βρίαν δὲν ἀπεκρίθη, καὶ κατέβη ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου· μετὰ μίαν στιγμὴν ὑπερέβαινεν ἄοπλος τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας τοῦ δόκτορος.

Ὁ ὑποδηλητηριαστὴς Ῥάουλης εἰσήγαγεν αὐτόν. Ὁ Ῥάουλης ὡς ἐννοεῖ τις εὐκόλως, δὲν ἠνέῳξεν εἰς τὸ πρῶτον κτύπημα τὴν θύραν τῶν ἀδύτων. Ἐξήτασε τὸν νέηλυν καθ' ὅλας τὰς διαστάσεις, καὶ ἐπρόφερε κατὰ διαφόρους τόνους τὸ περίφημον τὰ, τὰ, τὰ, τὰ, πρὶν ἀποφασίσῃ. Ἀλλὰ τὸ διάστημα τῶν τριῶν ἡμερῶν τὰς ὁποίας διῆλθεν εἰς Βέδλαμ, παρήγαγον ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ Βρίαν-

τος σημεῖα ὀδύνης τοσοῦτον προφανῆ, ὥστε ὁ Ῥάουλης ἐθεώρησεν αὐτὸν πελάτην, καὶ πελάτην ἔχοντα μεγάλην ἀνάγκην.

— Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς παρακαλέσω νὰ καθήσετε, κύριε, εἶπε μὲ πολὺ ἐράσμιον τρόπον· — ὑπάγω νὰ εἰδοποιήσω τὸν ἰατρόν.

— Εἶναι περιττὸν, ἀπήντησεν ὁ Βρίαν λαμβάνων ἕδραν.

Ὁ Ῥάουλης ὅστις εἶχεν ἤδη προχωρήσει ἀρκετὰ ἀπὸ τῆς θύρας, περιεστράφη στροβιληδὸν ἐπὶ τῶν πτερνῶν του τῶν ὑπὲρ τὸ δέον ἐξεχουσῶν, καὶ ἤρχισε πάλιν νὰ ἐξετάζῃ *χωρὶς τσιριμώνιαις* τὸν ἀλλόκοτον ἐκεῖνον πελάτην ὅστις ἔλεγεν· Εἶναι περιττὸν, ἐν ᾧ ἐπρόκειτο νὰ προσκαλέσωσι τὸν ἰατρόν.

Τὸ ὑλικὸν ἀποτέλεσμα τῆς ἐξετάσεως ταύτης ὑπῆρξεν ἓν νευρῶδες τὰ, τὰ, τὰ, τά! συνοδευόμενον ὑπὸ ζύσματος τοῦ ὠτίου λίαν ἐκφραστικοῦ.

— Μήπως, κύριε, εἶσθε μέλος τῆς Βασιλικῆς Σχολῆς; εἶπεν ἀκολούθως μετά τινος πικρίας· — κάθε ἡμέραν, δόξα τῷ Θεῷ, βλέπομεν νέους. . . . Τὰ τά! . . . Λαμβάνω τὴν τιμὴν νὰ σᾶς ἐρωτήσω τί ἀγαπᾶτε.

— Εἰπὲ εἰς τὸν κὺρ Τυῤῥέλον, ἀπεκρίθη ὁ Βρίαν, ὅτι κύριός τις ἐπιθυμεῖ νὰ τῷ ὁμιλήσῃ κατ' ἰδίαν.

— Τὸν κὺρ Τυῤῥέλον, ἐπανέλαβεν ὁ Ῥάουλης, τὸν κὺρ Τυῤῥέλον . . . δὲν γνωρίζω. . . .

— Τὸν κὺρ Σπένσερ, ἂν τὸ προτιμᾶτε.

— Γνωρίζω πολλοὺς Σπένσερ, κύριε. . . . Ὑπάρχει ἕνας ὁ ὁποῖος ἔγεινε πέρυσι φαρμακοποιὸς εἰς τὸν λόφον Λουδεγάτης (Ludgate-Hill) . . . ἀλλά. . . .

— Βιάζομαι, κύριε! διέκοψεν αὐτὸν ὁ Βρίαν. Ὁποιονδήποτε καὶ ἂν ἦναι τὸ ὄνομα ὑπὸ τὸ ὁποῖον κρύπτεται ὁ ἀνὴρ οὗτος, Τυῤῥέλος, Σπένσερ ἢ Ἐδμόνδος Μακενσῆς, θέλω. . . .

— Καὶ τί τὸν θέλετε, ἂν ἀγαπᾶτε, κύριε; εἶπεν ἡ φωνὴ τοῦ Τυῤῥέλου ὅστις ὑπερέβαινε τὴν στιγμὴν ταύτην τὸ κατώφλιον.

Ὁ Βρίαν ἐστράφη. Μόλις δὲ ὁ Τυῤῥέλος ἐθεώρησεν αὐτὸν, καὶ ὠπισθοδρόμησε τρία βήματα, καὶ μετέβαλεν ὄψιν.

— Ἄ! . . . εἶπε μόνον ἐν τῇ βαθείᾳ αὐτοῦ ἐκπλήξει.

Ἔπειτα δὲ προσέθηκε διὰ μέσου τῶν ὀδόντων του.

— Ἀναμφιβόλως ὁ διάβολος ἐμβῆκεν εἰς τὸ μέσον.

Οἱ λόγοι οὗτοι ἐπήγαζον ἀπὸ σειρὰν ἀποτυχιῶν τὰς ὁποίας ἐντὸς μικροῦ διαστήματος εἶχε πάθει ὁ Τυῤῥέλος· ἀπὸ τὴν φυγὴν δηλαδὴ τῆς Σωσάννης καὶ τῆς Κλάρης, τὰς ὁποίας ἀνεδέχθη νὰ φυλάττῃ, τὴν θλιβερὰν ἔκβασιν τῆς μηχανορραφίας κατὰ τῆς Τραπέζης, κτλ., κτλ. — Ἡ ἡμέρα ἐκείνη ἦτο ἀποφρὰς διὰ τὸν Τυῤῥέλον.

— Ἔχομεν ἕνα ἐκτεταμένον λογαριασμὸν νὰ θεωρήσωμεν μαζῆ, κὺρ Ἰσμαὴλ, τῷ εἶπεν ὁ Βρίαν.

Ὁ Ἰουδαῖος καταβαλὼν πᾶσαν προσπάθειαν ἵνα συνέλθῃ εἰς ἑαυτὸν προϋχώρησε βραδέως, καὶ ἀπεδίωξε τὸν Ῥάουλην διὰ κινήματος τῆς χειρός.

— Οἱ πολὺ μεγάλοι λογαριασμοὶ ξεκαθαρίζονται ἐπὶ τέλους, μυλόρδε, ἀπεκρίθη, ὅταν ἡξεύρῃ κανεὶς νὰ τοὺς θεωρήσῃ καθὼς πρέπει. . . . Τί ζητεῖτε παρ' ἐμοῦ;

— Θέλω νὰ μάθω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς Σωσάννης, κατὰ πρῶτον.

— Ἔπειτα;

— Πρῶτον τὸ ὄνομα, σοὶ λέγω! εἶπεν ἀγερώχως ὁ Λάνσεστερ.

— Ἐγὼ δὲ σοὶ ἔλεγον. Ἔπειτα; ἐπανέλαβεν ὁ Ἰουδαῖος ὠθήσας διὰ τοῦ ποδὸς ἕδραν ἀπέναντι τοῦ Βρίαντος καὶ καθήσας ἐπ' αὐτῆς, διότι δέν μοι ἤρεσκε νὰ ἀρχίσω τὴν συνδιάλεξίν μας δι' ἀρνήσεως . . . Δὲν θέλω νὰ σοὶ εἰπω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς Σωσάννης.

— Πρόσεχε, Ἰσμαήλ. . . .

Ὁ Ἰουδαῖος ἀνύψωσε τοὺς ὤμους, καὶ ἀνέλαβε τὸ προκλητικὸν ἦθος τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, οἵ ὁποῖοι θέλουν νὰ *δοκιμάσουν τὸν εφεγμὸν* καὶ νὰ μάθωσι τὰς δυνάμεις τοῦ ἀντιπάλου των.

— Ἔ! μυλόρδε, ἀστειζεσθε, εἶπε· — νὰ προσέχω! Εἰς ὅλην τὴν ζωήν μου δὲν κάμνω ἄλλο παρὰ νὰ προσέχω. Ἡ ὀρόνησις εἶναι ὁ πρῶτος ὅρος τοῦ ἐμπορίου τὸ ὁποῖον μετέρχομαι. . . . Ἀλλ' ὑμεῖς δὲν ἐσυλλογίσθητε ὅτι ἔπρεπε νὰ προσέξετε, ὅτε ἐπεράσατε τὸ κατώφλιον τῆς οἰκίας ταύτης;

— Μάλιστα, ἀπεκρίθη ἁπλῶς ὁ Βρίαν.

Ὁ Τυῤῥέλος περιέμεινεν ἐπί τινας στιγμὰς ἐλπίζων ὅτι ὁ Λάνσεστερ ἐμελλε νὰ ἐξηγήσῃ τοὺς λόγους του· ἀλλ' ὁ Λάνσεστέρ ἐσιώπησεν, ὅπερ ἠνάγκασε τὸν Ἰουδαῖον νὰ σκεφθῇ.

— Μυλόρδε, ἐπανέλαβε μετά τινα παῦσιν, μὲ ζητεῖτε μυστικὸν τὸ ὁποῖον εἶναι διὰ πώλημα.

— Δέχομαι νὰ πληρώσω δι' αὐτὸ, εἶπεν ὁ Βρίαν.

— Ἀλλ' εἶσθε πτωχότατος, μυλόρδε! προσέθηκεν ὁ Τυῤῥέλος μειδιῶν· πτωχότερος ἀρ' ὅ,τι νομίζετε. . . . Ἡ χεὶρ ἥτις ἠνοίγετο ἐν τῷ σκότει ἵνα προσφέρῃ εἰς τὴν διάθεσίν σας ἑκατὸν λίρας ἕκαστον μῆνα, εἶναι τὴν σήμερον χεὶρ ταλαιπώρου δεσμίου.

— Μήπως ἠξεύρεις! . . . ἀνεβόησε ζωηρῶς ὁ Λάνσεστερ.

— Τὸ μυστικὸν τοῦτο δὲν εἶναι διὰ πώλημα, μυλόρδε, διέκοψεν αὐτὸν ὁ Τυῤῥέλος μετὰ σοβαρότητος· — λοιπὸν ἐξηκολούθησε λέγων, ἰδοὺ ὁπου εἶσθαι γυμνὸς ὡς ἐπαίτης. . . . Ἀλλ' ἀρ' ἑτέρου ὑπάρχει βασιλικὴ περιουσία κρεμαμένη ὑπεράνω τῆς κεφαλῆς σας. . . κρεμαμένη διὰ μιᾶς τριχός. . . . Μὴ λαμβάνετε τὸν κόπον νὰ μὲ ἐρωτήσητε μὲ ἀπειλὰς, καθὼς ἔχει σκοπὸν ἡ Αὐθεντία Σας· ἀγαπῶ νὰ ἐξηγηθῶ σαφῶς κατὰ τοῦτο. . . . Ὁ Ἀσπροπυργίτης εἶναι ἐπιληπτικὸς καὶ παράφρων.

— Ὁ μυλόρδος ὁ ἀδελφός μου εἶναι παράφρων! εἶπεν ὁ Βρίαν οὐτινος ἡ φωνὴ ἐξέφραζε λύπην ἀνυπόκριτον.

Ὁ Τυῤῥέλος ἐκάγχαζεν.

— Νομίζει κανεὶς ὅτι δὲν ἐκάμετε ὅ,τι ἠμπορέσατε διὰ νὰ τὸν φέρητε εἰς τοιαύτην κατάστασιν. ἐπανέλαβεν εἰρωνικῶς.

Ὁ Βρίαν ἐταπείνωσε τὴν κεραλλὴν ὄχι διὰ τὸν σαρκασμὸν τοῦ ἀθλίου ἐκείνου ἀνθρώπου, ἀλλ' ἐκ πύψεως τοῦ συνειδότος αὐτοῦ.

— Ἂν θέλετε, ἐπανέλαβεν ὁ Ἰουδαῖος, δύναμαι νὰ σᾶς εἰπω τί πρᾶγμα φονεύει τὸν Γοδερρεῖδον δὲ Λάνσεστερ, ὅστις ἦτο εἰς τὸν Περίβουλον Δεγχάμης ἐν ᾧ σᾶς ἐρύλαττον εἰς τὸ Βέδλαμ. . . . Φαντασθῆτε ὅτι ὁ κόρης ἔχει παράδοξον τρέλλαν. Νομίζει ὅτι σᾶς βλέπει ἀκαταπαύστως, — καὶ τοῦτο τὸν φονεύει.

— Ἀρκεῖ! εἶπεν ὁ Βρίαν χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Ναί, ναί, ἀρκοῦν! ἐξηκολούθησε λέγων ὁ Ἰουδαῖος ὑποκρινόμενος ὅτι δὲν ἐνόησε· — τῳόντι, καὶ μὲ ὀλιγώτερον ἀπὸ αὐτὰ ἠμποροῦσε ν' ἀποθάνῃ. . . . Ἄ! ἡ Αὐθεντία Σας διεξάγαγε καλὰ τὴν μονομαχίαν της κατὰ τοῦ κόμητος! . . .

— Ἀρκεῖ, σοὶ λέγω! ἀνεβόησεν ὁ Λάνσεστερ μετ' ὀδύνης. Ἦλθα διὰ νὰ μάθω τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς Σωσάννης· θὰ μοὶ τὸ εἴπῃς ἑκὼν ἄκων.

— Ὑπάρχουν πολλὰ τοιαῦτα πράγματα τὰ ὁποῖα ἐπιθυμῶ κ' ἐγὼ νὰ μάθω, ἀλλὰ δὲν μοὶ τὰ λέγουν, ἀπήντησε ψυχρῶς ὁ Τυῤῥέλος· — παραδείγματος χάριν, ἔχω μεγάλην περιέργειαν νὰ μάθω ποία ἰσχυρὰ νηρτὶς σας ἤνοιξε τὰς θύρας τοῦ Βέδλαμ. . . .

Ὁ Λάνσεστερ ἠγέρθη.

— Κὺρ Ἰσμαὴλ, εἶπε προσπαθῶν νὰ μείνῃ ἀτάραχος, — πίστευσόν με δὲν ἠμπορεῖ κανεὶς νὰ κερδίσῃ δύο φοραῖς τὸ παιγνίδιον τὸ ὁποῖον ἔπαιξας ἕνα καιρὸν μὲ τὴν ἀγχόνην.

— Τὸ φρονῶ κ' ἐγὼ, μυλόρδε.

— Σοὶ λέγω στὴν τιμήν μου ὡς εὐγενὴς ἐπανέλαβεν ὁ Βρίαν, ὅτι ἂν δέν μοι εἴπῃς τὸ ὄνομα τοῦ πατρὸς τῆς Σωσάννης, θὰ ὑπάγω εἰς τὴν ἀστυνομίαν ἅμα ἐξέλθω ἀπ' ἐδῶ, καὶ ὅτι. . . .

— Ἡ ἀπειλή σας εἶναι ἐπισφαλὴς ἐν αὐτῇ τῇ βάσει, μυλόρδε, διότι δὲν εἶναι πολὺ βέβαιον ὅτι θὰ σᾶς ἀφήσω νὰ ἐξέλθητε ἀπ' ἐδῶ!

— Τότε λοιπὸν ἑτοίμασον τὸ ἀντίδοτόν σου κατὰ τῆς ἀγχόνης ἐπρόλαβον τὸ ἐνδεχόμενον.

Ὁ Τυῤῥέλος ἐκάλυψεν αἴφνης τὸ πρόσωπον αὐτοῦ διὰ τοῦ εὐγενοῦς καὶ καλοκαγάθου ἐκείνου προσχήματος ὅπερ εἴδομεν ἐπ' αὐτοῦ ἐν ἀρχῇ τῆς παρούσης ἱστορίας. Οἱ λάμποντες αὐτοῦ ὀφθαλμοὶ ἐσβέσθησαν προσηλούμενοι ὑελώδεις εἰς τὸ κενὸν ὡς οἱ ὀφθαλμοὶ τυφλοῦ.

— Ἡ Αὐθεντία Σας, εἶπε ταπεινῶς, ἐνίκησεν εὐκόλως ἕνα δυστυχῆ . . . εὐαρεστήθητε νὰ καθήσητε πάλιν. . . . Εἶμαι ὅλος εἰς τὰς διαταγάς σας καὶ ἕτοιμος νὰ σᾶς εἰπω ὅ,τι τοσοῦτον σφοδρῶς ἐπιθυμεῖτε νὰ μάθητε.

Ὁ Βρίαν ἐκάθησε πάλιν.

Ὁ Τυῤῥέλος ἐθεώρησεν αὐτὸν ἐπ' ὀλίγον μὲ ἦθος ὑποταγῆς. Ἔπειτα δ' αἱ κόραι τῶν ὀφθαλμῶν του ἀνεζωπυροῦντο κατ' ὀλίγον ἐπὶ τοσοῦτον ὥστε ἐξέπεμψαν τὰς ὄντως διαβολικὰς ἐκείνας φλόγας ἐκ τῶν ὁποίων ἔτρεμέ ποτε ἡ ταλαίπωρος Σωσάννα. Ἐνταὐτῷ δὲ τὸ λεπτὸν αὐτοῦ χεῖλος ἀνυψοῦτο ὑπὸ πικροῦ καὶ σκληροῦ μειδιάματος.

— Ὑμεῖς εἶσθε αἰτία τοῦ ὅτι ἐκρεμάσθην, μυλόρδε, εἶπε διὰ φωνῆς βραχείας ἅμα καὶ ὀξείας, ἥτις προσβαλοῦσα ἀπροσδοκήτως τὰ ὦτα τοῦ Λάνσεστερ ἐνεποίησε σπασμωδικὸν τρόμον εἰς τὰ νεῦρα αὐτοῦ. — Ἂν δὲν ἤστε ὑμεῖς, ἀπὸ πολλοῦ θὰ ἤμην ἑκατομμυριοῦχος . . . ἡ Σωσάννα ἦτο ὁ πλοῦτός μου, ἀλλ' ὑμεῖς μὲ ἀφηρέσατε τὴν Σωσάνναν! . . . Ἐλάβετε ἀκαταμαχήτους προφυλάξεις, καθὼς νομίζω, ἵνα προφυλαχθῆτε κατὰ τοῦ ἐγχειριδίου μου. . . . Ἔ! μυλόρδε, ἤθελον εἶμαι πολὺ τρελλὸς, ἂν δὲν σᾶς ἐφόνευον κατὰ τὴν φαντασίαν σας. . . . Ἔρχεσθε νὰ ζητήσητε ἓν ὄνομα· ἠρνήθην νὰ σᾶς τὸ εἴπω κατὰ πρῶτον, διὰ νὰ παίζω μὲ τὴν ἀδημονίαν σας, διὰ νὰ περιγελάσω ὀλίγον τὴν ἀφελῆ ἐκείνην πάλην τῆς ἐλπίδος σας κατὰ τοῦ φόβου. . . . Διότι τὸ ὄνομα τοῦτο, μυλόρδε, ἀπὸ πολλῶν ἡμερῶν τὸ ἐνοήσατε!

Ὁ Βρίαν κάτωχρος ὡς σκελετὸς εἶχε τὸ μέτωπον κεκαλυμμένον ὑπὸ ἱδρῶτος καὶ ἐπνευστία.

— Μὰ τὴν τιμήν μου, ἐτραύλισεν· — ὄχι, δὲν δύναμαι νὰ τὸ πιστεύσω. . . ὄχι!

— Ψεύδεσθε, εὐγενὴς κύριε, ἐπανέλαβεν ὁ Τυῤῥέλος μετὰ ἀποτροπαίου χαρᾶς· — τὸ ὄνομα τοῦτο οὐδ' ἀνάγκη εἶναι νὰ τὸ προφέρω. . . ἡ συνείδησίς σας τὸ φωνάζει πρὸς ὑμᾶς. . . . Ἐ, λοιπὸν δὲν ἀπατᾶσθε. Εἶναι πατήρ της, μυλόρδε, εἶναι θυγάτηρ του, καὶ ἐπομένως οὐδέποτε θέλετε γίνει σύζυγός της.

Ὁ Βρίαν ἐξέπεμψε πεπυγμένην οἰμωγὴν, ἔπειτα δ' ἐγερθεὶς μετὰ κόπου διηυθύνθη κλονούμενος πρὸς τὴν θύραν, ἐν ᾧ ὁ Τυῤῥέλος μετὰ μνησικακίας μυκτηρίζων αὐτὸν ἔῤῥιπτε τοὺς τελευταίους τούτους λόγους.

— Ὑπάρχει ὅμως ἐν μέσον νὰ τὰ διορθώσωμεν ὅλα, μυλόρδε· — γενοῦ ἀδελφός μου κατὰ τὴν θρησκείαν. . . . Ὁ νόμος τοῦ Μωϋσέως εὐλογεῖ τοὺς τοιούτους γάμους. . . .

Ὁ Βρίαν ἐτάχυνε τὸ βῆμα καὶ ἀπῆλθεν. — Ἠνέῳξε τὴν θυρίδα τῆς ἁμάξης, ἀλλὰ δὲν ἀνέβη ἐπ' αὐτῆς. Ἡ Σωσάννα, ἥτις εὐθυμος ἡτοιμάζετο νὰ τὸν ὑποδεχθῇ, ἐξέβαλε φωνὴν τρόμου ἰδοῦσα τὸ τεταραγμένον αὐτοῦ πρόσωπον.

— Μυλαίδη, ἐψιθύρισε διὰ φωνῆς ἐκλειπούσης· — Σωσάννα! . . . Πήγαινε δὲν ἠμπορῶ νὰ σὲ ἀκολουθήσω τὴν στιγμὴν ταύτην. Ὕγίαινε!

Ἔκαμε δὲ σημεῖον εἰς τὸν ἡνίοχον ὅστις ἔκλινεν ἵνα λάβῃ τὰς διαταγάς του. Ἡ ἅμαξα ἀνεχώρησεν.

Ὁ Βρίαν ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον ἀκίνητος καὶ καρφωμένος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους· — ἔπειτα δὲ εἶδον αὐτὸν ἀπομακρυνόμενον, καὶ ῥιπτόμενον ὁτὲ μὲν δεξιᾷ, ὁτὲ δὲ ἀριστερᾷ ὑπὸ τοῦ ῥεύματος τῶν διαβατῶν....

Τὸ ἑσπέρας ἡ Σωσάννα ἔλαβεν ἐπιστολὴν περιέχουσαν μόνον τὰς λέξεις ταύτας μετὰ τῆς ὑπογραφῆς τοῦ Βρίαντος.

« Δὲν θὰ σὲ ἴδω πλέον, Σωσάννα, διότι σὲ ἀγα» πῶ καὶ εἶμαι ἀδελφὸς τοῦ πατρός σου. Λησμό» νησον ὅτι ἠδυνάμεθα νὰ γένωμεν εὐτυχεῖς. Μα» κρόθεν ἐγὼ θέλω ἐπαγρυπνεῖ εἰς σὲ, καὶ θὰ ἔχῃς » παρηγορίαν, διότι θέλω σοὶ ἀποδώσει τὴν μη» τέρα σου. »

Ἡ Σωσάννα ἀνέγνωσε ταῦτα δακρύουσα, καὶ ἔπεσεν ὑπεραλγὴς εἰς τοὺς βραχίονας τῆς κομήσσης.

Κεφ. Λ'. — Ἡ θανατικὴ ἀπόφασις

Ἀφίνομεν νὰ παρέλθωσιν ἓξ ἑβδομάδες καὶ ἐρχόμεθα εἰς τὸν Φεβρουάριον τοῦ 183... — Κατὰ τὴν ἐποχὴν ταύτην τὸ ἀριστοκρατικὸν Λονδῖνον ἀναψυχοῦται. Τὰ παράθυρα τῶν πολυτελῶν μεγάρων τοῦ Δυτικοῦ Ἄκρου ἀνοίγονται, καὶ διέρχονται δι' αὐτῶν τὰ βλέμματα τῶν ὀκνηρῶν καὶ ὁ ἐξωτερικὸς ἀὴρ ὅστις ἀνανεοῖ τὴν ἀτμοσφαῖραν τῶν αἰθουσῶν, τῶν κεκλεισμένων κατὰ τὰ τρία τέταρτα τοῦ ἔτους. Αἱ ἅμαξαι εἶναι ἤδη πολυαριθμότεραι ἐν τῷ περιβόλῳ· γίνεται λόγος περὶ τῆς ἀρίξεως τοῦ Δουπρὲ, περὶ παραστάσεων τῆς Κυρίας Καρλόττας Γρίζης ἢ τῶν Ἐλσλέρων. Τὸ ἀγγλικὸν θέατρον τοῦ μελοδράματος συνταράττεται καὶ κοσμεῖται ἵνα δεχθῇ τοὺς λαμπροὺς ἐκείνους κλυτοτέχνας, τοὺς ὁποίους ἡ Γαλλία καὶ ἡ Εὐρώπη δανείζουσιν ἐπί τινας μῆνας κατὰ πᾶν ἔαρ, εἰς τὸ ἡμέτερον ἔδαφος τὸ ἄγονον εἰς τὴν τέχνην.

Τὸ κακουργοδικεῖον τῆς Μιδλεσιζης συνεδρίαζεν ἀπὸ μιᾶς περίπου ἑβδομάδος ἐν τῇ Παλαιᾷ Φυλακῇ.

Ἦτο ἡ δεκάτη πρωϊνὴ ὥρα, ὅτε πλῆθος ἄπειρον συνωθεῖτο περὶ τὸ δικαστήριον· οὐδέποτε ἡ δημοσία περιέργεια διηγέρθη σφοδρότερον. Οἱ κλητῆρες μετὰ δυσκολίας ἐκώλυον τὴν εἴσοδον τοῦ πραιτωρίου τοῦ ὁποίου αἱ ἐπιφυλαττόμεναι θέσεις ἐπωλοῦντο μέχρι δέκα λιρῶν στερλινῶν.

Ταῦτα δὲ διότι ἐπρόκειτο περὶ δίκης λαμπροτάτης. Αἱ ἐφημερίδες εἶχον δώσει εἰς αὐτὴν γιγαντώδη κρότον, τοῦ ὁποίου βεβαίως ἦτο ἀξία.

Ὁ ὡραῖος, ὁ ἔνδοξος, ὁ διάσημος μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἐπάθητο ἀπὸ δύο ἡμερῶν ἐπὶ τοῦ βάθρου τῶν ἐγκληματιῶν.

Λόρδοι λοιπὸν καὶ ὡραῖαι κυρίαι ἀπετέλουν ἐνταῦθα ἐγλαγωγίαν, καθὼς αἱ πωλήτριαι τοῦ Πουλτρὴ καὶ αἱ τρομεραὶ θύελλαι τῶν ναυτῶν. Ἦτο λοιπὸν τρομερὸν μίγμα λαοῦ καὶ μετὰ δυσκολίας ἠθέλομεν διακρίνει ἐν τῷ πλήθει τοὺς φίλους καὶ γνωρίμους ἡμῶν. — Ἂν ὅμως ἠθέλομεν ἐρευνήσει, τὸ κουρόνουν πρόσωπον τοῦ μικροῦ Γάλλου Λαντοὺρ Λούκη ἤθελε προσβάλει τὰ βλέμματά μας παρὰ τὴν ἱπποειδῆ κατατομὴν τοῦ λόρδου Ἰωάννου Ταντιβῆ. — Ὀλίγον μακρύτερα ὀκτὼ ἀχύρινοι πῖλοι κεκοσμημένοι διὰ παραδόξων ταινιῶν ὑπέκρυπτον τὰ ἀξιολάτρευτά μας γραΐδια τῆς Φιτσιλαίνης, τὴν κυρὰ Δόδη, τὴν κυρὰ Βοὺλ, τὴν κυρὰ Κροσκαίρνην καὶ ἄλλας τῶν ὁποίων ἐλησμονήσαμεν τὰ γλυκὰ ὀνόματα. Τὰ ὀκτὼ ἀξιότιμα ταῦτα ὑποκείμενα εἶχον πίει τσάϊ εἰς τῆς κυρὰς Βλουμβερρῆς, ἥτις ἦτο λίαν περίλυπος, διότι δὲν εἶχε δυνηθῇ νὰ θερμάνῃ τὴν ψυχρότητα τῆς καρδίας τοῦ ὡραίου καπετὰν Πάδδη Ὀχράνη Καί τοι ὅμως περίλυπος ἡ κυρὰ Βλουμβερρῆ *ἔκοπτε καὶ ἔρραπτε* μετὰ τῆς αὐτῆς ζωηρότητος μεθ' ἧς καὶ αἱ σύντροφοι αὐτῆς, καὶ μεγάλως λυπούμεθα, διότι παρασιωπῶμεν τὰ ἀξιόλογα πράγματα τὰ ὁποῖα ἐλέχθησαν ἐν τῇ περιστάσει ταύτῃ ὑπὸ τῶν ἀνθέων τούτων τοῦ ἄστεως τοῦ Λονδίνου.

Πλησιέστατα δὲ εἰς τὴν θύραν τῆς εἰσόδου ὑπῆρχε γυνὴ πενθηφοροῦσα, τῆς ὁποίας τὸ πρόσωπον ἐκρύπτετο ὑπὸ πυκνὴν μέλαιναν καλύπτραν.

Τὸ πλῆθος ἐκυμαίνετο ὡς θάλασσα, καὶ ἐβόα σφοδρότερον θαλάσσης. Ἀπετέλει ἀπορρόπαιον μουσικὴν συμφωνίαν φωνῶν ὀξειῶν καὶ λαρυγγωδῶν, προφέρον τὰς πολυσυμφώνους λέξεις τῆς ἀγγλικῆς γλώσσης, καὶ διατρέχον κατὰ πᾶσαν διεύθυνσιν τοὺς δισπαρακτικοὺς καὶ παρατόνους ῥόγγους τῆς δημώδους μελοποιΐας μας.

Περὶ τὴν δεκάτην ὥραν καὶ τέταρτον οἱ ὑπαστυνόμοι βοηθούμενοι ὑπό τινων κλητήρων ἠνέῳξαν δίοδον εἰς τὴν ἅμαξαν τοῦ καταδίκου. Αἱ δέκα χιλιάδες τῶν θεατῶν ἀνωρθώθησαν ἐπὶ τῶν ἄκρων τῶν ποδῶν των, καὶ δὲν εἶδον οὐδέν.

Ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος φέρων ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς αὐτοῦ προσώπου ἦθος ῥεμβασμοῦ καὶ ἀδιαφορίας κατέβη ἐπὶ τοῦ κατωφλίου τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ μελανοφοροῦσα γυνὴ ἀνύψωσε τὴν καλύπτραν αὐτῆς καὶ ἐφάνη τὸ ὠχρὸν πρόσωπον τῆς λαίδης Ὠφελείας, τῆς κομήσσης τοῦ Δερβῆ. Οἱ ὀφθαλμοὶ τοῦ μαρκεσίου ἐστράφησαν πρὸς αὐτὴν κατὰ τύχην, καὶ ἅμα παρετήρησεν αὐτὴν, ἡ ἔκφρασις τοῦ προσώπου του μετεβλήθη ὁλοτελῶς. Βαθύτατον αἴσθημα ἀγάπης μετὰ σεβασμοῦ, καὶ ἀγάπης μετ' εὐγνωμοσύνης ἐνεψύχωσε τὸ βλέμμα αὐτοῦ καὶ ἐθεώρησε πλήρης ἔρωτος τὸ κατανεῦον μέτωπον τῆς λαίδης Ὠφελείας. Ἦσαν δὲ ταῦτα εὐχαριστησις ἄφωνος μὲν ἀλλ' εὐγλωττος, ἐν ᾗ συνυπῆρχε θαυμασμὸς, συγκίνησις καὶ δεῖγμα ἐνθέρμου εὐγνωμοσύνης.

Ἡ Ὠφέλεια ἀφῆκε τὴν καλύπτραν της νὰ καταπέσῃ ἀλλ' οὐχὶ πολὺ ταχέως, ὥστε δὲν ἠδυνήθη νὰ κρύψῃ μελαγχολικὸν μειδίαμα συνοδευόμενον ὑπὸ δύο σιωπηλῶν δακρύων ἅτινα κατέῤῥευσαν βραδέως ἐπὶ τῶν παρειῶν της.

Ἡμεῖς οἵτινες εἴδομεν αὐτὴν λαμπρὰν καὶ ὑπερήφανον νὰ διέρχηται εἰς τὸν θόρυβον θωπευτικῶν προσρήσεων καὶ ματαιόφρονος κολακείας διὰ τοῦ φθονεροῦ πλήθους τῶν ἡττημένων αὐτῆς ἀντεραστριῶν, μετὰ μεγάλης δυσκολίας ἠθέλομεν ἀναγνωρίσει αὐτὴν τὴν ἡμέραν ἐκείνην, μόνην, τοὺς πόδας ἔχουσαν ἐπὶ τοῦ ἀκαθάρτου λιθοστρώτου τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς, καὶ ἱσταμένην εἰς τὰς πρώτας τάξεις τοῦ κτηνώδους ὄχλου ὅστις περιέμενε τὴν ἄφιξιν τοῦ καταδίκου. Ὁπόσον ὅμως ἦτο μεταβεβλημένη! Ὁποία ἀθυμία καὶ ἀδημονία ἐπὶ τοῦ βαρυνθέντος πλέον τὰ δάκρυα ὀφθαλμοῦ της!

Ὦ! δικαίως ὁ μαρκέσιος τὴν ἐχαρίστει καὶ ἐθαύμαζεν αὐτήν. Ἡ γυνὴ αὕτη ἣν εἶχε καταλίπει ἐν ταῖς ἡμέραις τῆς εὐτυχίας αὐτοῦ, εἶχε δώσει εἰς αὐτὸν ὅ,τι τῇ ἔμενεν ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Εἶχε σχίσει χάριν αὐτοῦ τὸ μυστηριῶδες κάλυμμα, ἐν ᾧ περιεβάλλετο ἕως τότε ἡ ἀδυναμία της· εἶχε δείξει τοῖς πᾶσι τὸν ἔρωτα καὶ τὰ δάκρυά της, ἀψηφοῦσα οὕτω καὶ ἀψηφοῦσα ἄνευ ἐλέγχων τῆς συνειδήσεως καὶ ἄνευ μεταμελείας τὴν ἀδιάλλακτον ἐκδίκησιν τῶν ἀνθρώπων, οἵτινες δὲν γινώσκουσι νὰ συγχωρήσωσιν ἔγκλημα ὡμολογημένον, διότι ἐξαντλοῦσι τὴν ἐπιείκειάν των ἐκθειάζοντες τὴν ὑποκριτικὴν κακίαν. Ἐν τῷ τολμηρῷ ζήλῳ τῆς ἀφοσιώσεως αὐτῆς ἐπεβάρυνε τὴν ὑπομονὴν τῶν δικαστῶν. Ἐῤῥίφθη εἰς τοὺς πόδας τῶν ὑπουργῶν· ἔκλαυσε ταπεινοῦσα πᾶσαν ἡμέραν τὴν ὑπερηφάνειαν αὐτῆς ὡς μεγάλης κυρίας· ἐδεήθη γονυκλιτὴς ἐνώπιον τῶν ἀντιζήλων της.

Ἀλλὰ πανταχοῦ ἀποπεμπομένη, πανταχοῦ καλυπτομένη ὑπὸ ἀδιαλλάκτου καταφρονήσεως ἀνωρθώθη ἰσχυρὰ ἀπέναντι τῶν διωγμῶν. Ἡ ταλαίπωρος αὐτῆς ψυχὴ ποτισθεῖσα ὑπὸ πικρίας δὲν εἶχεν ἀποκάμει εἰς τὸ ἔργον της. Ὑπομένουσα τοὺς σαρκασμοὺς, ταπεινουμένη ἀπέναντι τῆς προσβολῆς, εἶχεν ἀποκριθῇ εἰς πᾶσαν ὕβριν. — Εὐσπλαγχνισθῆτέ τον, εὐσπλαγχνισθῆτέ τον!

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἀναμφιβόλως ἡ παρουσία αὐτῆς εἰς τὸν τόπον τοῦτον ἤθελε γίνει πολύτιμος ὑπόθεσις διασκεδάσεως εἰς τὸν Ταντιβῆν καὶ τοὺς φίλους αὐτοῦ, οἵτινες χρεμετίζουσι, διὰ νὰ περάσωσι τὴν ὥραν των εἰς κακοβούλους ἀστειότητας, καὶ ἴσως ἡ ὑπερβολικὴ ἐδύνη τῆς ταλαιπώρου Ὠφελείας ἤθελεν ἐπὶ τέλους ἐπισύρει τὴν προσοχὴν τοῦ πλήθους, ἂν γυνή τις ἄγνωστος εἰς αὐτὴν δὲν ἤθελε τῇ προσφέρει τὴν βοήθειάν της. Τῳόντι δὲ ἡ κόμησσα, καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ῥιο-Σάντος ὑπερέβαινε διὰ τελευταίαν φορὰν τὸ κατώφλιον τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς, ᾐσθάνθη τὴν καρδίαν αὐτῆς λειποθυμοῦσαν, καὶ ἐκλονίσθη ἐπὶ τῶν αἰφνιδίως ἀποναρκωθέντων ποδῶν αὐτῆς. — Βραχίων τις περιέβαλε περὶ τὸ σῶμά της, καὶ τὴν ὑπεστήριξεν ἐλαφρά.

Ἡ Ὠφέλεια ἐστράφη· ἐκείνη ἥτις ἐβοήθει αὐτὴν ἦτο γυνὴ ὑψηλοῦ καὶ ὡραίου ἀναστήματος, κεκαλυμμένη καὶ πενθηφοροῦσα ὡς αὐτή.

Ἡ γυνὴ αὕτη ὑποστηρίζουσα τὴν Ὠφέλειαν διῆλθε τὸ πλῆθος καὶ ἔφθασεν εἴς τινα προσκειμένην ὁδόν.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀνταμείψῃ, μυλαίδη! ἐψιθύρισε τότε θέτουσα φιάλην ἁλάτων ὑπὸ τοὺς ῥώθωνας τῆς κομήσσης· εὐχαρίστως ἤθελα κάμει ὅ,τι ἐκάμετε... ἀλλ' εἶμαι γυνὴ ἀσήμαντος, ὑμεῖς δὲ εἶσθε εὐγενὴς λαίδη.... Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς ἀνταμείψῃ!

— Ποία εἶσθε; ἠρώτησεν ἡ κόμησσα.

— Ὀνομάζομαι Φαννῆ Βέρτραμ, ἀπεκρίθη ἡ κεκαλυμμένη γυνή. — Τὸν ἠγάπησα ὡς τὸν ἀγαπᾶτε.... Θέλετε ἰδεῖ καὶ ὑμεῖς ὅτι δὲν δύναταί τις νὰ τὸν λησμονήσῃ!... Ἠξεύρω δὲ ὅτι ἱκετεύσατε δι' αὐτὸν, ὅτι ἐκλαύσατε δι' αὐτόν.... Εὐχαριστῶ, εὐχαριστῶ, κυρία μου, καὶ ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εὐλογήσῃ!

Ἡ Φαννῆ Βέρτραμ ἤγγισε διὰ τῶν χειλέων τὴν χεῖρα τῆς κομήσσης, καὶ ἐγένετο ἄφαντος ἐντὸς τοῦ πλήθους.

Ὁ κύριος μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἦτο ἐνώπιον τῶν δικαστῶν αὐτοῦ. Ὑπέθετον ὅτι ἡ συνεδρίασις αὕτη ἔμελλε νὰ ἀποπερατώσῃ τὰς διαμφισβητήσεις καὶ ἐπιφέρῃ τὴν θανατικὴν ἀπόφασιν τῶν ὁρκωτῶν.

Ὁ κυριώτερος μάρτυς, ὁ Ἄγκος Μακ-Φαρλάνης ὁ ἐκ τῆς ἐπαύλεως τῆς Κρέδης, ἔλειπεν ἐκ τῆς δίκης. Πᾶσα ἔρευνα ἵνα εὕρωσιν αὐτὸν ἀπέβη ματαία· δὲν ἐγίνωσκον τί εἶχε γίνει.

Ὁ Φράγκης καὶ ὁ Μακ-Φαρλάνης ἦσαν ἐκεῖ ἵνα ἀντικαταστήσωσιν αὐτόν — Παρ' αὐτοῖς μάρτυς καλῆς προαιρέσεως ἐκάθητο ἡ Αὐτοῦ Ὑψηλότης ὁ πρίγκηψ Δημήτριος Τολστόης, πρέσβυς τῆς Ῥωσσίας, τοῦ ὁποίου ἡ μαρτυρία πολλάκις εἶχε κεραυνοβολήσει τὸν Ῥιο-Σάντον κατὰ τὰς συζητήσεις.

Εὐκόλως ἐννοεῖ τις ὅτι ὁ Τάρταρος ὡς ἐκ τοῦ χαρακτῆρος καὶ τῆς παντελοῦς ἥττης ἣν εἶχέ ποτε ὑποστῆ ἀπέναντι τοῦ μαρκεσίου εἶχε μέγα δίκαιον νὰ φαίνηται ἀγενὴς, ἄπιστος καὶ ἀνηλεής. Ἦτο ἐκ τῶν ἀνθρώπων ἐκείνων, τῶν πολυαρίθμων εἰς πᾶσαν χώραν καὶ μάλιστα ὑπερτιμωμένων, οἵτινες κολαφίζουσι τὸν νικητὴν καὶ ἐπιθέτουσι τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ μετώπου τοῦ ἡττημένου.

Εἰς τὰ ἐκτὸς τὸ πλῆθος εἶχεν ἐλαττωθῇ, ἀλλ' ἔμενεν εἰσέτι ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου ὄχλος καλοκάγαθος καὶ ἀρκῶν διὰ νὰ πνίξῃ τῇδε κακεῖσε γυναῖκα, παιδίον ἢ γέροντα.

Ἔπειτα δὲ οἱ πλεῖστοι τῶν ἀνθρώπων οἱ καταλιπόντες τὸ λιθόστρωτον δὲν ἦσαν πολὺ μακρὰν, καὶ περιέμενον ἔν τινι παρακειμένῳ καπηλείῳ τὴν ἀπόβασιν τῆς δίκης καὶ τὴν ἔξοδον τοῦ καταδίκου, — διότι ἡ καταδίκη οὐδὲ σκιὰν ἀμφιβολίας ἐπεδέχετο.

Ἅπασα ἡ Οἰκογένεια ἦτο εἰς κίνησιν. Οὐδὲν μέλος αὐτῆς ἐκτὸς τοῦ μαρκεσίου, κατηγορήθη, διότι ἡ κατηγορία τοῦ Μακ-Φαρλάνη γενομένη εἰς τὸ γραφεῖον τῆς ἀστυνομίας τῆς Οὐεστμινστέρης, τὸν μαρκέσιον μόνον ἀνέφερεν, ἀλλ' ὑπέσχετο ἀποκαλύψεις μᾶλλον ἐκτεταμένας καὶ κατάλογον τῶν

κυριωτέρων λόρδων τῆς Νυκτός. — Ἀπ' αὐτῆς ἐκείνης τῆς ἑσπέρας ἠγνόουν τί εἶχε γίνει ὁ λαῖρδος, τὸν ὁποῖον ὑπέθετον δολοφονηθέντα ὑπὸ τῆς Οἰκογενείας.

Ἀλλὰ μόνος ὁ μαρκέσιος ἤρκει νὰ ἐπασχολῇ τὴν προσοχὴν πάντων. Οἱ ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας ἐγίνωσκον τοῦ λοιποῦ ὅτι ἦτο ὁ μυστηριώδης ἐκεῖνος ἀρχηγὸς, ὁ ἀφανῶς διευθύνων τὰς πράξεις των καὶ βασιλεύων ἐπ' αὐτῶν ὡς ἀπόλυτος μονάρχης. Ἕκαστος προσεπάθησε νὰ τὸν ἴδῃ, ἕκαστος τὸν εἶδε, καὶ ἡ ὄντως βασιλικὴ ὄψις τοῦ παραδόξου ἐκείνου ἀνδρὸς εἶχε καταλίπει τοῖς πᾶσι βαθεῖαν ἐντύπωσιν.

Ἐν ᾧ ἡ δίκη διεξάγεται, εὑρίσκομεν καὶ πάλιν τοὺς ὑποδεεστέρους ἀνθρώπους τοῦ δράματος ἡμῶν συνηγμένους ἐν τῷ πνευματοπωλείῳ τοῦ Ζάκη Γιββέτου εἰς τὴν Δίοδον τοῦ Στόλου ὀλίγα βήματα μακρὰν τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς.

Πολλάκις ἐν τῇ παρούσῃ ἱστορίᾳ περιεγράψαμεν τὴν ἐσωτερικὴν διαίρεσιν τῶν ἰσοπέδων καπηλείων, ὥστε εἶναι περιττὸν νὰ ἐκθέσωμεν τὸν χάρτην τοῦ πνευματοπωλείου τῆς Διόδου τοῦ Στόλου. Ἦτο φωλεὰ ἐκ τοῦ εἴδους τῆς *Πίπας καὶ τῆς Κούπας*· μόνον δὲ ὑπῆρχε συνδιαλεκτήριον ἐπιφυλαττόμενον διὰ τοὺς γραμματεῖς τῶν δικηγόρων καὶ τοὺς κατωτέρους ἀξιωματικοὺς τῆς δικαιοσύνης οἵτινες ἦσαν οἱ τζέντελμεν ὡς πρὸς τὸ μέρος τοῦτο.

Παρά τινα τράπεζαν τοῦ ἰδιαιτέρου τούτου συνδιαλεκτηρίου πλησιέστατα εἰς τὴν θύραν τοῦ κοινοῦ συνδιαλεκτηρίου ὁ καπετὰν Πάδδης Ὀχράνης ἔπινε τὴν δώδεκα σολδίων ζινέβραν του μεμιγμένην μὲ ψυχρὸν ὕδωρ ἄνευ ζαχάρεως καὶ μὲ μιὰ ξαξιὰ λεμόνι. Ἦτο μόνος. — Ὄχι μακρὰν αὐτοῦ ὁ Σάλιαγκας, ἡ Μαργαρὼ, ἡ Λοῦ καὶ ὁ Μιχαλιὼς, τοῦ ὁποίου τὸ εἰς ἀθλίαν κατάστασιν πρόσωπον διετήρει τὸ σημεῖον τοῦ τρομεροῦ γρονθοκοπήματος τοῦ Τουρνοβούλλη, κατεῖχον τὸν πρῶτον οἰκίσκον τοῦ κοινοῦ συνδιαλεκτηρίου. Εἰς τὴν ἑπομένην τράπεζαν ὁ Βωβ-Λαντέρνας καὶ ἡ Ἐγκράτεια συνεμερίζοντο συζυγικῶς λάγηνον μέλανος ζύθου. — Τέλος δὲ εἰς μεμακρυσμένην τινὰ γωνίαν ὁ Δόννωρ Δαρδὰγ ἔτρωγε τὸ προάριστον αὐτοῦ. Ἦτο ἐντὸς τῆς γωνίας τοῦ οἰκίσκου του καὶ οὐδεὶς εἶχε παρατηρήσει ὅτι ἦτο παρών.

Εἶχον ὁμιλήσει τὸ πρῶτον περὶ τῆς δίκης, ἔπειτα δὲ ἐξαντληθείσης τῆς ὑποθέσεως ταύτης, ἐπανῆλθον εἰς τὸ μέγα συμβὰν τῆς ἀποτυχούσης ληστεύσεως τῆς Τραπέζης καὶ εἰς τὰ ἐκ τούτου πηγάσαντα.

— Μὰ τί περίφημη διασκέδασι ἤθελε νἄναι! εἶπεν ὁ Σάλιγκας· — ἐγὼ καὶ ἡ ἀδερφή μου ἡ Λοῦ ἐστεκούμαστε εἰς τὴ γωνιὰ τοῦ Πούλτρη... Μὰ κυτταζετε πῶς ἀνασαίνει — ἡ Λοῦ, τὸ κακόμοιρο τὸ κορίτσι!... Μιχαλιὼ, δώσε στὴν γυναῖκά σου νὰ πιῇ, γαμπρέ μου!

Ὁ Μιχαλιὼς ἐπλήρωσε ποτήριον ζινέβρας, τὸ ὁποῖον ἤθελησε νὰ καταπίῃ ἡ Λοῦ, ἀλλὰ τὸ δυστυχὲς κοράσιον δὲν ἠδυνήθη νὰ τὸ φέρῃ μέχρι τῶν χειλέων του. Τὸ ποτήριον ἔπεσεν ἐκ τῆς τρεμούσης χειρός της, καὶ ἐθραύσθη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Σημεῖο θανάτου, εἶπεν ὁ Μιχαλιώς.

— Πὰ! ἀνεβόησεν ὁ Σάλιαγκας· — γέμισε ἄλλο ποτῆρι, Μιχαλιὼ· ἐγὼ πλερόνω....

Ἡ Λοῦ ἠγέρθη ἀσθμαίνουσα καὶ ἔχουσα τὰς χεῖρας ἐπὶ τοῦ στήθους, ὅπερ ἐρλόγιζεν αὐτὴν, καὶ ἐξηπλώθη ἐπὶ θρανίου.

— Κύτταξε, Ἐγκράτεια, εἶπε πατρικῶς ὁ Βωβ-Λαντέρνας εἰς τὴν σύζυγόν του· — κύτταξε, φῶς μου, ποῦ καταντᾷ τὸ πολὺ πιστό.

— Ὦ! πουλάκι μου Βώβη, ἀπεκρίθη ἡ Ἐγκράτεια θωπεύουσα τὴν φρικώδη σιαγῶνα τοῦ ἐπαίτου· σήμερα τὸ πρωῒ δὲν ἔπια οὐδὲ μιὰ μοναχὴ σκὰ ζινέβρα!...

— Ἀλλὰ τέλος πάντως, ἐπανέλαβεν ὁ Σάλιαγκας, ἠμπορεῖ νἆναι καὶ σημεῖο θανάτου· ἐπειδήτις ἡ Ἐντιμότη Του εἶναι σὲ ἄσκημη θέσι.... Ἀλλὰ ἂς ἔρθουμε σ' ἐκεῖνα ποῦ ἔλεγα γιὰ μένα καὶ γιὰ τὴν ἀδερφή μου τὴ Λοῦ, σὰν ἤρθανε οἱ στρατιῶταις... Ἄκουσ' αὐτὸ, γυναῖκά μου Μαργαρὼ, καὶ θὰ δῇς ἂν ὁ ἄντρας σου ἦναι ἄθρωπος ποῦ ἀξίζει, νὰ μὲ κάψ' ἡ κόλασι!... Σὰν ἤρθανε οἱ στρατιῶταις, κάμποσοι λωλοὶ ἠθελήσανε νὰ τοὺς χτυπήσουνε.... Οἱ στρατιῶταις ὡρμήσανε καὶ μᾶς ἐφέρανε κυνηγῶντας ἴσα με τὸ Πουργατόριο τῆς Ἄσπρης Ἐκκλησιᾶς, ποῦ ἤτανε ἄδειο, ἐπειδήτις ὅλα τὰ πουλιὰ εἴχανε πετάξει.... Ὁ Ζώης ποῦ ἐφύλαγε ἐγύρισε τὴ βίδα τῆς πόρτας ποῦ φέρνει στὸ πέρασμα· ὁ τοῖχος τῆς αὐλῆς ἄνοιξε καθὼς εἴδετε καὶ σεῖς κ' ἐγὼ, — ἀκόμη καὶ ἡ ἀδερφή μου ἡ Λοῦ· — τοίχους μαγεμένους νὰ ἀνοίγωνται εἰς τὸ θέατρο τῶν Ἀδρεφῶν. Ὡρμήσαμε εἰς τὴν χαμηλὴ σάλλα· οἱ στρατιῶταις μᾶς ἀκολουθήσανε.... Ἄ! ἄ! νὰ δῆτε τί γένηκε!... Ἡμεῖς ποῦ ξέραμε τὸ δρόμο ἐτρέξαμε ἀπὸ τὸ ζερβὶ μέρος, μὰ οἱ κακόμοιροι οἱ στρατιῶταις ἐσταθήκανε ἅμα ἐσφάλησεν ἡ πόρτα καὶ τοὺς ἄφηκεν ἀπ' ἔξω... Ἐσταθήκανε καὶ δὲν εἴπανε λόγο.

Ὁ ἀναγνώστης πρέπει νὰ ἀναδράμῃ, ἵνα ἐννοήσῃ τὴν διήγησιν τῶν κατορθωμάτων τοῦ Σάλιαγκα, εἰς τὴν περιγραφὴν τῆς μυστικῆς εἰσόδου τοῦ *Πουργατωρίου*, τὴν ὁποίαν ἐκάμαμεν ὅτε ἡ λαίδη Ἰωάννα Β.... ἦλθεν εἰς τὸ καταγώγιον τοῦτο, ὁδηγουμένη ὑπὸ τῆς κοντέσσας Καντακουζηνῆς, ἵνα ἐξαγοράσῃ τὸν ἀδάμαντα τοῦ στέμματος τὸν ἀρπαγέντα ἐν τῷ θεάτρῳ τῆς Κόβεν Γάρδεν.

Ὁ Σάλιαγκας ἐξηκολούθησε λέγων·

— Φουμάριζε τὴν πίπα μου, γλυκό μου κορίτσι Μαργαρώ· μοῦ τὴν δίνεις πάλαι σὰν τελειώσω... Ἔκανε σκοτάδι σὰν νἄμαστε μέσα στὸ φοῦρνο... Ἤρχισα νὰ περπατῶ σιγὰ σιγὰ γιὰ νὰ ἔρθω στὴ προφυλαχτικὴ τρύπα ποῦ εἶναι ἀνάμεσα στὸ δρόμο καὶ στὴν πόρτα τῆς σάλλας.... Τὸ θυμάσαι αὐτὸ, ἀδερφή μου Λοῦ;

Ἡ Λοῦ ἠνέῳξε τοὺς ἐσβεσμένους αὐτῆς ὀφθαλμοὺς, καὶ τοὺς ἔκλεισε πάραυτα χωρὶς νὰ ἀποκριθῇ.

— Ἡ Λοῦ εἶναι ἄφρωστη, ἐπανέλαβεν ὁ Σάλιαγκας· — δὲν εἶναι τίποτε, ἂν τῆς δώσουν νὰ πιῇ.... Οἱ στρατιῶταις μὲ ἀκούσανε καὶ ὡρμήσανε.... Ἄ! ἄ! μὰ ἡ τράπεζα εἶναι βαθειά.... Αὐτοὶ δὲν θὰ ποῦν πιὰ ποῦ εἶναι τὸ Πουργατόριο!

— Νὰ μὲ ψήσουνε, εἶπεν ὁ καπετάνιος, νὰ μὲ ψήσουνε μέσα στὸ καζάνι τοῦ Σατανᾶ, — μὰ τὸ θεργιό! — ἂν αὐτὸ τὸ παιδὶ δὲν ἦναι τὸ πιὸ φίνο ἀπὸ ὅλοι μας.

— Τ' ἀκοῦς, γυναῖκά μου Μαργαρώ! ἀνεβόησεν ὁ Σάλιαγκας, ἀκοῦς τί λένε γιὰ τὸν ἄντρα σου, νὰ μᾶς πάρουνε ἕνα μιλλιοῦνι διάολοι!

— Αὐτὸ θὲ νὰ ἐδυσαρέστησε πολὺ τοὺς στρατιώτας, ἔκαμε τὴν παρατήρησιν ὁ Βώβης, νὰ πεθάνουνε ἔτσι μέσα σὲ μιὰ τρύπα.... Πόσοι ἦτανε;

— Μιὰ ντουζίνα, φίλε μου Βώβη.

— Ἂν λογαριάσωμε πῶς καθένας εἶχε μόνο τρία σιλλίνια εἰς τὴν τζέπη του... καὶ ἕνας στρατιώτης τοῦ βασιλέα ἔχει χωρὶς ἄλλο τρία σελλίνια... κάνουνε ἐπάνω κάτω δύο λίραις ποῦ χαθήκανε!

— Ὦ! ὦ! πῶς δὲν μπορῶ, Θεέ μου! εἶπεν αἰμώζουσα τὴν στιγμὴν ταύτην ἡ μικρὰ Λοῦ. — Ἁγιασμένη μητέρα μου, δεήσου διὰ μένα!

Ὁ Δόννωρ Δαρδὰγ ὅτις ἐκάθητο μόνος εἰς τὸ χώρισμα αὐτοῦ ἀνεσκίρτησε θυμαλγῶς ἀκούσας τὸν ἦχον τῆς φωνῆς ταύτης καὶ ἐπλησίασεν αὐτομάτως. Ἀφ' ἑτέρου ὁ Σάλιαγκας ἠγέρθη κρατῶν ποτήριον πλῆρες ζινέβρας.

— Ἄνοιξε τὸ στόμα σου ἀδερφή μου Λοῦ, εἶπεν.

Τὸ κοράσιον ὑπήκουσε, καὶ ὁ Σάλιαγκας ἔχυσεν εἰς τὸ στόμά του τὴν ζινέβρα μέχρις ἐσχάτης σταγόνος.

Ἡ Λοῦ περιέστρεψε τοὺς αἰφνιδίως ἐξογκωθέντας αὐτῆς ὀφθαλμοὺς, καὶ ἀνορθώθη ἐπὶ τῶν ποδῶν της ὡσανεὶ ἔλαβε κλονισμὸν ἐκ γαλβανισμοῦ.

— Βάλετε νὰ πιῶ κ' ἄλλο! βάλτε νὰ πιῶ! ἀνεβόησε μὲ τὴν βραγχώδη φωνήν της.

Ἡ μέθη κατέλαβε τὸν ἐγκέφαλον αὐτῆς, καὶ ἤρχισε νὰ στροβιλίζῃ ψάλλουσα καθὼς πάντοτε τὸ μονότονον αὐτῆς ἆσμα. — Ἦτο ἀξιολύπητον! τὸ ταλαίπωρον κοράσιον ἤσθμαινεν ἐκ τῆς ἀναισθήτου ταύτης προσπαθείας. — Ὁ Δόννωρ Δαρδὰγ ὄρθιος καὶ στηριζόμενος ἐπὶ τοῦ σανιδώματος τοῦ χωρίσματος, ἐθεώρει αὐτὴν δακρυρρόων.

Καλὴ μέρα, παπάκι, εἶπεν ὁ Σάλιαγκας ἰδὼν αὐτὸν μακρόθεν· — Μαργαρὼ, χαιρέτησε τὸν πατέρα τ' ἀνδροῦς σου!

Ὁ καπετὰν Πάδδης ἐξέβαλε τὴν κεφαλὴν καὶ τὸ μακρὸν αὐτοῦ περιλαίμιον ἐκτὸς τοῦ ἰδιαιτέρου συνδιαλεκτηρίου.

— Κανεὶς ἀπὸ σᾶς, ἠρώτησε, βρωμογενεὰ, καλά μου παλληκάρια, ἠμπορεῖ νὰ μοῦ πῇ ἂν ἦναι ἀλήθεια πῶς ὁ μαστρο-Γρούφρης καὶ ἡ γυναῖκά του ἐχαθήκανε ἀπὸ τὴ λουκάντα τοῦ *Βασιλέα Γεώργιον*.

— Ἐγὼ, καπετάνιε,, ἐγὼ, νὰ πάρ' ὁ Σατανᾶς μὲ τὰ κέρατά του! ἀπεκρίθη ὁ Σάλιαγκας· μπορῶ νὰ σοῦ πῶ καὶ γι' αὐτὸ καὶ γιὰ πολλὰ ἄλλα πράματα, μὰ τὸ θεριό!... Ἀκούετε καὶ σεῖς οἱ ἄλλοι· αὐτὸ πάλαι εἶναι ἄλλη ἱστόρια.... καὶ αὐτὸ ἐγίνηκε τὴν περίφημη ἐκείνη νύχτα. Ἀφοῦ ἐβγῆκα ἀπὸ τὸ Πουργατώριο ὅπου ἔβαλα τοὺς στρατιώταις εἰς τὴν τρύπα, εἶπα μοναχός μου· βρὲ Σάλιαγκα, ἐσὺ εἶσαι ἕνας κύριος ποῦ σὲ γνωρίζουνε σὰν κάλπικο ἄσπρο εἰς τὴν ἀστυνομία... Ἔτσι ἐθαῤῥοῦσα μαθές!... Ἄφηκα τὴν ἀδερφή μου τὴ Λοῦ νὰ πάγῃ μοναχὴ στὸ σπίτι, καὶ ἄρχισα νὰ περπατῶ εἰς τὴν ἄκρα τοῦ ποταμιοῦ γιὰ νὰ πάγω χωρὶς κανένα φόβο εἰς τὴ λοκάντα τοῦ *Βασιλέα Γεώργιου*, ὅπου ἤθελα νὰ κρυφτῶ.... Μόλις ἐπῆγα στὸ γεφύρι τοῦ Μαυροκαλογέρου... νὰ δῆτε τὸ περίεργο... βλέπω ἕνα διαολεμένο λωλὸ ποῦ κύτταζε τὸ νερὸ ἀπὸ 'πάνω ἀπ' τὸν τοῖχο καὶ τραγῳδοῦσε ἕνα παληὸ τραγούδι Σκωτσέζικο. Ἐπῆγα κοντά του.... Σὰ μὲ ἄκουσε, ἔτρεξε κατ' ἀπάνω μου σὰ σελληνιασμένος.

— Κύτταξε, μοῦ εἶπε, κύταξε... τοὺς βλέπεις;... Νὰ ὁ Γρούφρης καὶ ἡ γυναῖκά του... νὰ ἡ Κλάρη καὶ ἡ Ἄννα!... Νά τον, ναί, ναί, νά τον! νὰ ὁ ἀδερφός μου Φέργος!

Καὶ μοῦ ἔδειχνε τὸν Τάμεσι, ποῦ δὲν ἐφαινούτανε τίποτες.... Τί λέτε δὲν εἶναι παράξενο;

— Ὕστερα, κλεφτοβλάσταρο, ὕστερα; εἶπεν ὁ καπετάνιος.

— Ὕστερα;... μὰ τὴν πίστι μου, ἂν δὲν ἤμουν ἄντρας, ἤθελε νὰ μὲ κάνῃ νὰ τρέμω! ἐπανέλαβεν ὁ Σάλιαγκας· — μὰ δόξα σοι ὁ Θεὸς, δὲν γνωρίζω πολλοὺς κυρίους ποῦ νἆναι παλληκάρια σὰν ἐμένα... Ὕστερα;... Νὰ μὲ πάρ' ὁ διάολος ἂν δὲν ἄρχισε νὰ κλαίῃ σὰ βρύσι.

— Ἀπέθανον... ἀπέθανον ὅλοι! ἔλεγε! — τοὺς ἐφώνεψα ὅλους.

Καὶ τὴ στιγμὴ ἐκείνη ποῦ λίγο μ' ἔνοιαζε γι' αὐτὰ, μὲ ἅρπαξε καὶ ἐπήδησε ἀπὸ 'πάνω ἀπὸ τὸ γεφύρι μέσα στὸν Τάμεσι. — Ἐγὼ ξέρω νὰ κολυμπῶ, μὰ ἔκανε κρύο, καὶ ἔπειτα ἐκεῖνος ἤτανε λωλός. — Ἐκύτταξα καὶ τὸν εἶδα νὰ 'βγῇ ἀπὸ τὴ σκιὰ τοῦ γεφυριοῦ καὶ νὰ πλέῃ σὰ νὰ μὴν ἠμποροῦσε νὰ βουλήσῃ μέσα στὸ νερὸ, ἐπειδὴ δὲν ἐκολυμποῦσε.... Ὕστερα ἀπὸ ὀλίγο ἄκουσα τὴ φωνή του... ἐτραγουδοῦσε... σταθῆτε ἕνα παράξενο τραγούδι.

Ὁ Λαῖδος τῆς Κιλλαρβαγῆς
Εἶχε δυὸ κόραις νέαις
Στὸν κόσμον δὲν εἶχε κανεὶς
Κόραις τόσον ὡραίαις

Καὶ ἄλλοι στίχοι ἀκόμη ποῦ δὲν τοὺς θυμοῦ-

μαι πιά.... Ἐτραγούδησε πολὺ ὥρα... καὶ ἔπειτα ἐσώπασε, καὶ δὲν εἶδα τίποτες ἐπάνω στὸ νερό.

— Μὰ ὁ Γρούφρης, ἐγγονάκι τοῦ Σατανᾶ!

— Ὑπομονή, καπετάνιε, νὰ πάρ' ἡ βροντή!... Ἀφοῦ ἐπνίγηκεν ὁ λωλός, ἐξακολούθησα τὸ δρόμο μου διὰ τὴ λουκάντα τοῦ *Βασιλέα Γεώργιον*. Ἡ πόρτα ἦτανε ἀνοιχτή... εἰς τὴν κάτω σάλλα δὲν ἦτανε κανεὶς ἀπάνω... μὰ τὴν πίστι μου! ὁ λωλὸς ἴσως ἔλεγε τὴν ἀλήθεια· φαίνεται πῶς ἔβλεπε μέσα στὸν Τάμεσι τὸ κορμὶ τοῦ Γρούφρη καὶ τῆς γυναίκας του, ἐπειδὴ ἀπάνω ἦτανε μόνε αἵματα καὶ τίποτες ἄλλο.

— Μ' αὐτὸ τὸν τρόπο χάνουνται μέσα στὸ νερό, ἐψιθύρισεν ὁ Βώβης, παραπάνω ἀπὸ ἑκατὸ λιρῶ σώματα κάθε χρόνο!

— Ὥστε, μὰ τὰ κέρατα τοῦ Βεελζεβούλ! εἶπεν ὁ καπετάνιος, ὁ Γρούφρης καὶ ἡ γυναῖκά του πεθάνανε.... Ἦτανε καλοὶ συντρόφοι, μολονότι ἠμπορεῖ νὰ πῇ κανεὶς πῶς ὅλος ὁ κόσμος δὲν 'μπορεῖ νὰ ἔχῃ πιὸ διεστραμμένοι κακοῦργοι.

Τὴν στιγμὴν ταύτην ἠκούσθη κρότος σώματος πεπτωκότος ἐπὶ τοῦ ἐδάφους τοῦ καπηλείου. — Πάντες ἐστράφησαν πρὸς τὴν Λοῦ, τὴν ὁποίαν εἶχον λησμονήσει.

Ἡ Λοῦ ἦτο ἐξηπλωμένη, κατάβρεκτος ὑπὸ ἱδρῶτος, ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

— Καίομαι!... καίομαι! ἐψιθύρισε· — βγάλετε... ὤ!... λυπηθῆτέ με! βγάλετε τὴ φωτιὰ ποῦ ἔχω ἐδῶ μέσα!

Συνέθλιβε δὲ διὰ τῶν δύο χειρῶν τὸ ἰσχνὸν αὐτῆς στῆθος.

Ὁ Δόννωρ Δαρδὰγ ὥρμησε πρὸς αὐτὴν, καὶ ἐγονυπέτησεν.

— Δὲν εἶναι τίποτες, παπάκι, εἶπεν ὁ Σάλιαγκας.

— Ὁ παπάκης! ἐπρόφερεν ἀσθενῶς ἡ Λοῦ. — Ὁ Θεὸς εἶναι ἀγαθὸς ἐπειδὴ μὲ κάνει νὰ δῶ τὸν πατέρα σ' αὐτὴ τὴν ὥρα.... Ὤ! παπάκι! σὲ παρακαλῶ, σβύσε τὴ φωτιά... αὐτὴ τὴν φωτιὰ ποῦ ἔχω 'δῶ μέσα.

— Πιὲ, ἀδρεφή μου Λοῦ, ἐπανέλαβεν ὁ ἀπτόητος Σάλιαγκας, δὲν εἶναι τίποτες.

Τὸ κοράσιον ἐκίνησε τὴν κεφαλὴν, καὶ ἀπώθησε τὸ ποτήριον τῆς ζινέβρας πρὸς ἀνέκφραστον ἔκπληξιν τῆς Ἐγκρατείας, ἥτις ἔκαμεν ἀκούσιον κίνημα ἵνα τὸ ἁρπάσῃ.

— Παπάκι, ἐψιθύρισεν ἡ Λοῦ, πόσον εὐχαριστοῦμαι ποῦ σὲ βλέπω.... Τί νὰ πῶ τῆς μητέρας μου ἀπὸ μέρους σου;... Πηγαίνω νὰ εὕρω τὴ καλὴ μητέρα μου.... Ὤ! ἡ φωτιὰ ἔσβυσε... δὲν πονῶ πιά.

Ταῦτα εἰποῦσα ἔκλεισε τοὺς ὀφθαλμούς. — Τὸ ἰσχνὸν καὶ ἀπομαρανθὲν αὐτῆς πρόσωπον ἐμειδίασε μειδίαμα ἀποκοιμωμένου παιδίου.

— Νὰ ποῦ τῆς πέρασε! εἶπεν ὁ Σάλιαγκας.

Ὁ Δόννωρ γονυκλιτὴς ἔκλινε πρὸς τὸ μέτωπον ἧς ἀκινήτου Λοῦς καὶ ἐπέθηκε φίλημα κλαίων.

— Ἔπειτα δὲ συνήνωσε τὰς χεῖρας ὡς ἂν διὰ νὰ δεηθῇ. — Ἔπειτα δὲ πάλιν ἐξέτεινεν ἐπὶ τῆς Λοῦς τὸν ἐπενδύτην του.

— Γιατὶ τὰ κάνεις σὺτὰ, παπάκι; ἠρώτησεν ὁ Σάλιαγκας.

— Ἐπειδὴ ἀπέθανε, παιδί μου, ἀπεκρίθη ὁ Δόννωρ.

Ἐν ταὐτῷ δὲ ἔλαβεν εἰς τὰς ἀγκάλας του τὸ μακρὸν σῶμα τῆς ταλαιπώρου Λοῦς, καὶ ἐξῆλθε μετὰ σπουδῆς.

Σιωπὴ πένθιμος ἐπεκράτησε τὴν στιγμὴν ταύτην ἐν τῷ καπηλείῳ.

— Κύττεξε, Ἐγκράτεια, ἐψιθύρισεν ὁ Βώβης, — νὰ ἕνα τρομερὸ μάθημα!

— Ὦ! ναὶ, γλυκό μου, ἀγόρι, ἀπεκρίθη ἡ μεγαλόσωμος γυνὴ, — νὰ, ἔτσι θὰ πεθάνω κ' ἐγὼ, ἂν δὲν μοῦ δώσῃς ἕξη πένες γιὰ ν' ἀγοράσω τζινέβρα!

— Γυναῖκά μου Μαργαρὼ, εἶπεν ὁ Σάλιαγκας προσπαθῶν νὰ μὴ κλαύσῃ, — εἶμαι ἕνας ἄντρας κατὰ πῶς πρέπει καὶ δὲν θέλω νὰ φέρνωμαι σὰν παιδί... Μὰ θαῤῥῶ πῶς ἔχει κανεὶς τὴν ἄδεια νὰ λυπηθῇ τὴν ἀδρεφή του... Ἄχ! Λοῦ μου! ἄχ! Λοῦ μου! Δὲν κλαίω, Μαργαρώ.

Ὁ Σάλιαγκας ἐστράφη ἀποτόμως πρὸς τὸν τοῖχον, διότι δάκρυον κατέῤῥεεν ἐκ τοῦ βλεφάρου του, καὶ ἐντρέπετο δι' αὐτό.

Δὲν εἶχεν εἰσέτι τελειώσει ἡ ἐν τῷ καπηλείῳ ἐπικρατοῦσα σιωπὴ, ὅτε ἠκούσθη ἔξωθεν συνεχὴς καὶ θορυβώδης βοή.

Πάντα τὰ μέλη τῆς Οἰκογενείας ἠγέρθησαν συναράμα, καὶ διηυθύνθησαν πρὸς τὴν θύραν.

— Εἶναι ἡ καταδίκη! ἔλεγον, εἶναι ἡ καταδίκη!

— Εἶναι ἡ καταδίκη! ἐπανέλαβεν ὁ Τόμης Τουρνοβούλλης, ὅστις εἰσήρχετο τὴν στιγμὴν ταύτην, καὶ ὤθησε τὴν θύραν διὰ λακτίσματος ὅπερ μικρᾷ ἐδέησε νὰ κατακερματίσῃ αὐτήν.

— Καὶ τί καταδίκη εἶν' αὐτὴ, Τόμη, φίλε μου; ἠρώτησεν ὁ Πάδδας Ὀχράνης λησμονήσας νὰ βλασφημήσῃ ἐκ τῆς προθυμίας του.

Οἱ λοιποὶ ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας ἀντὶ νὰ ἐξέλθωσι, περιεκύκλωσαν πάραυτα τὸν Τουρνοβούλλην.

Οὗτος δ' ἐῤῥίφθη ἐπί τινος θρανίου καὶ ἔμεινεν ἐπ' ὀλίγον σιωπηλός. Τὸ τραχὺ καὶ χονδρὸν αὐτοῦ πρόσωπον ἐξέφραζε βαθεῖαν συγκίνησιν καταπολεμουμένην ὑπὸ τῶν ἕξεων χαρακτῆρος ἀμερίμνου καὶ ἀναιδοῦς.

— Μόλις τὸν ἐγνώρισα ἀπὸ χτὲς, εἶπε τέλος μετὰ τραχύτητος· μὰ ἂν ἔλπιζα πῶς ἂν μοῦ πάρουν τὸ κεφάλι θὰ τὸν γλυτώσω, τὸ ἐδεχούμουνε.

— Καταδικάστηκε;... ἐτραύλισεν ὁ καπετάνιος συγκινηθεὶς καὶ αὐτὸς πρώτην ἤδη φορὰν ἀπὸ πολλῶν ἐτῶν.

— Καταδικάστηκε σὲ θάνατο! ἀπεκρίθη ὁ Τουρνοβούλλης.

Κεφ. ΛΑ'. — *Ἡ Ἐπισφαλὴς Ὁδός.*

Ὁ Φέργος Ὀβρεάνης, ὑπήκοος Ἄγγλος ἐπικαλούμενος Δὸν Ἰοσῆς Μαρίας Τέλλες δὲ Ἀλαρκάων, μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος, ἄρχων τῆς Πορτογαλλίας, κτλ., ἐκηρύχθη ἔνοχος τοῦ φόνου τοῦ Ἰακώβου Μακ-Νάβη, δικηγόρου ἐν τοῖς δικαστηρίοις τῆς Γλασκώβης, — ἔνοχος δὲ καὶ ὡς μέλος τῆς ἀθεμίτου ἑταιρίας καὶ συνενοχῆς πρὸς ἀπόπειραν ληστεύσεως τῆς Τραπέζης.

Τὸ δὲ περὶ τῆς ὑψηλῆς προδοσίας θέμα ὁ εἰσαγγελεὺς τοῦ στέμματος ἀπεσιώπησεν ἴσως κατ' ἀνωτέραν διαταγήν.

Αἱ κυβερνήσεις δὲν ἀγαπῶσι νὰ φαίνεται ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ ἐνεργῶσι κατ' αὐτῶν συνωμοσίας.

Ὁ Φέργος Ὀβρεάνης ἐκήρυξεν ὅτι δέχεται τὴν ὑπὸ τῶν ὁρκωτῶν ἀπαγγελθεῖσαν καταδίκην, — κηρύττων πρὸς τούτοις ὅτι ἦτο ἔνοχος τῶν ἐγκλημάτων ἐξ ὧν ἐπήγασεν ἡ ἀπόφασις αὕτη, καὶ ὅτι δὲν μετενόει διότι τὰ ἔπραξεν.

Ὥρισαν δὲ βραχὺ διάστημα διὰ τὴν δημοσίαν ἐκτέλεσιν τῆς ποινῆς του διὰ τῆς ἀγχόνης πρὸ τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς, καὶ ἅπαν τὸ Λονδῖνον ἔσπευδε νὰ παρευρεθῇ εἰς τὴν *ἀρχοντικὴν* ταύτην ἀγχόνην.

Ἀλλ' ὁ Φέργος Ὀβρεάνης ἐκτὸς τῶν ἄλλων τὰ ὁποῖα εἶπε, καὶ ἅτινα ἐκρίθησαν τολμηρὰ, θρασέα καὶ ἀνατρεπτικὰ ὑπὸ πάντων τῶν φορούντων φενάκην εἰς τὰ Τρία Βασίλεια, ἐκήρυξε τρανοφώνως καὶ εὐλήπτως, ἐν αὐτῷ τῷ περιβόλῳ τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς, ἐνώπιον τῶν δικαστῶν, τῶν πρεσβυτέρων, τῶν γραμματέων, τῶν δικηγόρων κτλ. κτλ., ἐκπλαγέντων διὰ τὴν τόσην αὐτοῦ θρασύτητα, — ὅτι ποτὲ δὲν ἤθελε κρεμασθῇ.

Τοῦτο ὅμως ἐθεωρήθη ὡς καθαρὰ κομποῤῥημοσύνη, καὶ οἱ ἀριστοκράται τοῦ Δυτικοῦ Ἄκρου ἡτοιμάσθησαν ἐπισήμως ἵνα δώσωσι τελευταῖον δεῖγμα συμπαθείας εἰς τὸν ΑΕΟΝΤΑ, εἰς τὸν βασιλέα τοῦ σειρμοῦ, εἰς τὸ λαμπρὸν ἄστρον τοσούτων ὡραίων νυκτερινῶν ἑορτῶν, ἐρχόμενοι σωρηδὸν, μὲ νέας χειρίδας, ἐψιμυθιωμένοι, κεκοσμημένοι, — ἐξερχόμενοι ἴσως ἐκ τοῦ χοροῦ, — ἵνα ἴδωσιν αὐτὸν κρεμάμενον φαρδὺν πλατύν. Ἦτο περίπου δεκάτη ἑσπερινὴ ὥρα. Ἦτο ἡ ἡμέρα ἡ μετὰ τὴν ἐπιοῦσαν τῆς καταδίκης τοῦ Κ. Μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου. Ἡ Ἄννα καὶ ἡ Κλάρη Μακ-Φαρλάνη ἦσαν κατακεκλιμέναι καὶ αἱ δύο, καὶ ἀμφότεραι ἔμενον ἀκίνητοι. Ἀλλ' ἐν ᾧ ἡ Ἄννα ἐκοιμᾶτο ἤδη βαθέως, ἤθελέ τις ἰδεῖ τὸν ὀφθαλμὸν τῆς Κλάρης ἀνοικτὸν καὶ ἐκπέμποντα λάμψιν πυρετώδη νὰ προσηλοῦται μετ' ἀνησυχίας πρὸς τὴς κλίνην τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς, ὡς νὰ ἤθελε νὰ βεβαιωθῇ περὶ τοῦ ὕπνου της.

Μετὰ τὴν πρώτην στιγμὴν τῆς χαρᾶς ἥτις προῆλθεν ἐκ τῆς ἀπροσδοκήτου ἐπανόδου τῶν δύο ἀδελφῶν, τὰ πάντα ἐγένοντο πάλιν θλιβερὰ ἐν τῇ οἰκίᾳ τῆς κυρίας Μακ-Νάβης· μετ' οὐ πολὺ ἐνόησαν ὅτι ἡ Ἄννα καὶ ἡ Κλάρη, καί τοι κατὰ τρόπον διάφορον, ἀμφότεραι ἦσαν τετρωμέναι τὴν καρδίαν. Ἡ Ἄννα τὸ πρώην ἥσυχον καὶ ἀφελὲς κοράσιον, εἶχεν ἤδη μυστικὸν ἐν ἑαυτῇ· ἡ κυρία Μακ-Νάβη κατελάμβανε πολλάκις αὐτὴν ἔχουσαν ἐπὶ τῶν ὀφθαλμῶν της, τῶν συνειθισμένων ἄλλοτε νὰ μειδιῶσι, ἴχνη δακρύων. — Τῆς δὲ Κλάρης τὸ πνεῦμα καὶ ἡ καρδία ἐφαίνοντο πάσχοντα ὑπὸ τῆς αὐτῆς ὀλεθρίας προσβολῆς. Ἔπασχε τὸ δυστυχὲς κοράσιον πάθος κεκρυμμένον, ἄγνωστον, καὶ αἱ διανοητικαὶ αὐτῆς δυνάμεις δὲν ἠδύναντο νὰ ἀναλάβωσιν. Ὁ Στέφανος περιεποιεῖτο αὐτὴν μεγάλως· ἡ Ἄννα προσεπάθει νὰ μειδιᾷ ἵνα διασκεδάσῃ τὴν μακρὰν καὶ θλιβερὰν ἐκείνην μελαγχολίαν. Ἀλλ' εἰς μάτην. Ἡ προσβολὴ ἐγένετο σροδροτάτη. Ἑβδομάδες καὶ μῆνες εὐτυχίας ἐχρειάζοντο ἵνα ἰατρεύσωσι τὴν ἀσθένειαν ἐκείνην τῆς ψυχῆς καὶ τοῦ σώματος.

Ἡ δὲ Κλάρη δὲν ἠδύνατο νὰ ἦναι εὐτυχὴς διότι ἠγάπα ἐνθέρμως καὶ ὑπερβαλόντως ἄνθρωπον ἀπόντα καὶ ἄγνωστον, ἄνθρωπον τὸν ὁποῖον δὲν ἔμελλεν ἴσως νὰ ἐπανίδῃ πλέον. Τὴν ἡμέραν διήρχετο ὁλοκλήρους ὥρας καθημένη ὄπισθεν τοῦ παραπετάσματος τοῦ ὑαλώματος αὐτῆς, βλέπουσα ἀδιακόπως τὰ παράθυρα τῆς τετραγώνου οἰκίας, παραμονεύουσα κίνησίν τινα τῶν παραπετασμάτων ἢ σημεῖον ὅπερ νὰ ἀναγγείλῃ αὐτῇ τὴν παρουσίαν τοῦ Ἐδουάρδου. Ἀλλ' οὐδὲν ἔβλεπεν. — Ὅσάκις δὲ ὁ Στέφανος ἢ ἡ κυρία Μακ-Νάβη ἤρχοντο ζητοῦντες αὐτὴν διὰ νὰ τὴν ἐξαγάγωσιν ἐκ τῶν λυπηρῶν ὀνειροπολημάτων τῆς μοναξίας της, ἠκολούθει αὐτοὺς εὐπειθὴς, σιωπηλὴ, κατηφής....

Ἄφινε τὸ παράθυρον αὐτῆς ὅπως ἀφίνομεν φίλον τὸν ὁποῖον χαίρομεν νὰ βλέπωμεν πλησίον ἡμῶν, καὶ ὅστις δύναται νὰ ἀποναρκώσῃ τὸ πάθος, ἂν ὄχι νὰ μᾶς παρηγορήσῃ. Ἄφινεν αὐτὸ, ἀλλ' ἐπανήρχετο τάχιστα καὶ πάλιν ἀνελάμβανε τὴν σιωπήν της.

Ἡ Κυρία Μακ-Νάβη ἀναβᾶσά ποτε τὴν κλίμακα ταχύτερον ἢ τὸ σύνηθες εἶπεν αὐτῇ μετὰ τῆς εὐθυμίας ἐκείνης τὴν ὁποίαν γινώσκουσι νὰ περιβάλλωνται αἱ μητέρες πλησίον τῶν πασχόντων τέκνων των.

— Ἔλα, Κλάρη, ἔλα, τέκνον μου, μέλλω νὰ σοὶ δείξω τὴν εἰκόνα τοῦ περιφήμου μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου.

Ἡ κυρία Μακ-Νάβη δὲν ἐγίνωσκεν οὐδὲν διὰ τὰς ὑποψίας τὰς ὁποίας εἶχε συλλάβει ὁ Στέφανος κατὰ τοῦ μαρκεσίου ὡς πρὸς τὴν ἁρπαγὴν τῶν νεανίδων. Ἠγόρασεν ἐκ τῆς θύρας τῆς οἰκίας της λιθογραφίαν μᾶλλον ἢ ἧττον ὁμοιάζουσαν, ἐξ ἐκείνων αἵτινες πολοῦνται ἐν Λονδίνῳ ἀνὰ ἑκατοντάδας χιλιάδων ἀντιτύπων, ἐν ᾧ διαρκεῖ καὶ ἀφ' οὗ τελειώσῃ πᾶσα περίφημος δίκη. Εἶπε δὲ καθ' ἑαυτήν· Τοῦτο θέλει διασκεδάσει τὴν Κλάρην.

Ἡ Κλάρη ἠκολούθησεν αὐτὴν πάραυτα κατὰ

τὸ σύνηθες, καὶ κατέβη εἰς τὸ συνδιαλεκτήριον, ὅπου ἡ Ἄννα ἱσταμένη πρὸ τῆς ἠνεῳγμένης λιθογραφίας, ἐθαύμαζε τὸ εὐγενὲς ἐκεῖνο πρόσωπον, οὗτινος ἡ ἀνεπιτηδεία γραφὶς ἀνικάνου τεχνίτου δὲν ἠδυνήθη νὰ κατασιρέψῃ ἐντελῶς τὴν λαμπρὰν ἁρμονίαν.

Ἐκ πρώτης ὄψεως ἡ Κλάρη ἀνεγνώρισε τὸν Ἐδουάρδον. Ἡ καρδία της ἐπλήσθη χαρᾶς, ἀλλ' ἐνέκλεισεν ἐν ἑαυτῇ τὴν συγκίνησίν της, καὶ δὲν μετέβαλεν ὄψιν.

— Ἰδέ, Κλάρη, εἶπεν ἡ κυρία Μακ-Νάβη· — ὁ κύριος οὗτος ἠθέλησε νὰ φονεύσῃ τὸν βασιλέα, τοὺς ὑπουργοὺς καὶ πάντα τὰ μέλη τῆς Βουλῆς... Ὁ αἰδέσιμος Ἰωσουὰς Βοῦτλερ, ὁ ὁποῖος ἠξεύρει πάντα ταῦτα, μοὶ τὸ εἶπεν ἀκόμη χθές.... Δὲν φαίνεται ὡς μέγας κακοῦργος, τέκνον μου;

Ἡ Κλάρη δὲν ἀπεκρίθη.

— Τί ὡραῖος ποῦ εἶναι! ἐψιθύρισεν ἡ ἀδελφή της· — δὲν ἐπίστευον ὅτι ἦτο δυνατὸν νὰ ὑπάρχῃ ἄνθρωπος τοσοῦτον ὡραῖος!

Ἡ Κλάρη ἐμειδίασεν ὀλίγον καὶ συνέθλιψεν ἐλαφρὰ τὴν χεῖρα τῆς ἀδελφῆς αὐτῆς. — Ἔπειτα δὲ κατέλαβεν αὐτὴν ῥῖγος, καὶ ἐπρόφερε χαμηλῇ τῇ φωνῇ.

— Δὲν καταδικάζουσιν εἰς θάνατον ἐκείνους οἱ ὁποῖοι θέλουν νὰ φονεύσουν τὸν βασιλέα;

— Ναὶ, ναὶ, κόρη μου, ἀπεκρίθη ἡ κυρία Μακ-Νάβη· — ἀναμφιβόλως, τοὺς καταδικάζουσιν εἰς θάνατον.... Σήμερον μάλιστα θὰ δικασθῇ ὁ κακοῦργος οὗτος.

— Ποῦ δικάζουσιν; ἠρώτησεν ἡ Κλάρη.

Ἀπὸ πολλοῦ ἡ Κλάρη δὲν εἶχε προφέρει τοσούτους λόγους. Ἡ Ἄννα καὶ ἡ Κυρία Μακ-Νάβη ἀντήλλαξαν βλέμμα ἐλπίδος.

— Δικάζουσιν εἰς τὴν Παλαιὰν Φυλακήν, φίλτατον τέκνον μου ἀπεκρίθη ἡ τελευταία αὕτη.

Ἡ Κλάρη ἔφερε τὸν δάκτυλον ἐπὶ τοῦ μετώπου αὐτῆς.

— Ἠξεύρω ποῦ εἶναι ἡ Παλαιὰ Φυλακὴ, εἶπε μετά τινα σιωπήν. — Καὶ ἀφοῦ τοὺς δικάσουν, ποῦ φέρουν ἐκείνους τοὺς ὁποίους μέλλουν νὰ θανατώσουν;

— Εἰς τὰς φυλακὰς τῆς Νέας Πύλης, ἀγαπητόν μου.

— Ἠξεύρω ποῦ εἶναι ἡ Νέα Πύλη, εἶπε πάλιν ἡ Κλάρη. — Κυρία μου, προσέθηκεν ἀποτεινομένη πρὸς τὴν θείαν αὐτῆς, τὴν ὁποίαν ἄλλοτε ὠνόμαζε μητέρα, — μοὶ δίδετε τὴν εἰκόνα ταύτην;

— Καὶ τὴν εἰκόνα ταύτην καὶ ὅ,τι ἀγαπᾷς φίλτατον τέκνον μου.

Ἡ Κλάρη ἥρπασε πάραυτα τὴν λιθογραφίαν καὶ ἀνέβη μετὰ σπουδῆς εἰς τὸ δωμάτιόν της. Τὴν ἡμέραν ἐκείνην καὶ τὴν ἐπιοῦσαν ἐράνη ἧττον περίλυπος, καὶ πολλάκις εἶδον αὐτὴν μειδιῶσαν.

— Θὰ τὴν σώσωμεν! ἔλεγεν ἡ κυρία Μακ-Νάβη.

— Ὁ Θεὸς νὰ σᾶς εἰσακούσῃ, μῆτέρ μου! ἀπεκρίνετο ἡ Ἄννα.

Τὴν ἑσπέραν ἐκείνην, δηλαδὴ δύο ἡμέρας μετὰ τὴν καταδίκην τοῦ μαρκεσίου, ἡ Κλάρη διῆλθε τὸ πλεῖστον τῆς ἡμέρας εἰς τὸ παράθυρόν της ὡρελουμένη ἐκ πάσης στιγμῆς καθ' ἣν ἡ φιλόστοργος αὐτῆς ἀδελφὴ δὲν παρετήρει τὰ κινήματά της ἵνα θεωρήσῃ τὴν εἰκόνα τοῦ μαρκεσίου.

Ὁσάκις ἐθεώρει αὐτὴν, ἐνεφαίνετο ἐν αὐτῇ ῥεῦμα ζωῆς. Οἱ ὡραῖοι αὐτῆς ὀφθαλμοὶ ἀνεύρισκον τὸ κεκαλυμμένον ἐκεῖνο πῦρ, τὴν αἰθήμονα ἐκείνην ὁρμὴν ἐφ' ἧς διὰ πρώτην φορὰν ὁ Στέφανος εἶδε κατοπτριζόμενον, ἐν τῷ Ναουκλησίῳ, τὸν μυστηριώδη ἔρωτα, ὅστις καὶ τοι ἄγνωστος εἰς πάντας, καὶ ἐπιμελῶς ἐγκρυπτόμενος ἐν τῇ καρδίᾳ τῆς παρθένου, ἐγένετο ὅμως ἓν τῶν ἐνεργητικωτέρων αἰτίων τῶν συμβάντων τῆς παρούσης ἱστορίας. Τὸ ἀνάστημά της ἀνωρθοῦτο ἐν ὅλῃ τῇ πρώην καλλονῇ αὐτοῦ.

Ἐπελθούσης τῆς ὁμίχλης, ἡ Κλάρη κατέστη σύννους, καὶ ἔσπευσε πολὺ πρότερον τῆς συνήθους ὥρας νὰ κατακλιθῇ. Παρεκάλεσε τὴν ἀδελφήν της νὰ κάμῃ τὸ αὐτό, καὶ ἡ Ἄννα ἀείποτε πρόθυμος νὰ εὐχαριστῇ τὴν ἐλαχίστην θέλησιν τῆς ἀσθενοῦς κατεκλίθη τὴν ἐννάτην ὥραν.

Τὴν δεκάτην ὥραν ἐκοιμᾶτο. Ἡ δὲ Κλάρη κατεῖχε τὴν ἀναπνοήν της, καὶ ἔμενεν ἐντελῶς ἀκίνητος. Ἀλλὰ δὲν ἐκοιμᾶτο καὶ οἱ ἐντεταμένοι αὐτῆς ὀφθαλμοὶ ἐπερίμενον ἀνυπομόνως τὸν ὕπνον τῆς Ἄννης.

Μετά τινα λεπτὰ ἀνύψωσε τὰ ἐφαπλώματά της δι' ἀνεπαισθήτου σχεδὸν κινήματος, καὶ ἐξῆλθε ἡσύχως ἐκ τῆς κλίνης. — Ἦτο δὲ ἐνδεδυμένη.

Ἡ Ἄννα δὲν ἐξύπνησεν. Ἡ δὲ Κλάρη ἔλαβεν εἰς χεῖρας τὰ ὑποδήματα αὐτῆς ἵνα βαδίζῃ ἄνευ κρότου, ἠνέῳξε τὴν θύραν καὶ κατέβη τὴν κλίμακα. Ἐλησμόνησε νὰ ἐναγκαλισθῇ τὴν ἀδελφήν της. — Ἐπὶ τῆς καρδίας καὶ τοῦ πνεύματος αὐτῆς ἐπέκειτο πυκνὸν καὶ βαρὺ κάλυμμα, διὰ τοῦ ὁποίου μόνος ὁ ἔρως αὐτῆς ἠδύνατο νὰ διέλθῃ.

Ὅτε ἔφθασεν εἰς τὸ πρόσγειον πάτωμα, ἡ γραῖα Λισαβὼ ἦτο εἰσέτι ἐγρηγορυῖα, καὶ ἐνησχολεῖτο εἴς τινας οἰκιακὰς ὑπηρεσίας. Ἡ Κλάρη εἰσέδυσεν εἰς τὸ συνδιαλεκτήριον, καὶ ἐκρύβη ἐν αὐτῷ. Περιέμεινε μεθ' ὑπομονῆς ἕως οὗ ἡ Λισαβὼ κατεκλίθη· ἔπειτα δὲ ὅτε ἔκρινεν ὅτι ἡ γραῖα ὑπηρέτις ἀπεκοιμήθη, ἔλαβε τὸ κλειδίον τῆς ἐξωτερικῆς θύρας τὴν ὁποίαν ἠνέῳξε, καὶ εὑρέθη μόνη τὴν ἑνδεκάτην καὶ ἡμίσειαν ὥραν τῆς νυκτὸς ἐπὶ τοῦ ἐρήμου λιθοστρώτου τῆς Κορνιχίλλης.

— Ἠξεύρω καλῶς ποῦ εἶναι ἡ Νέα Πύλη! ἐψιθύρισεν· — ἄλλοτε τὸ ἤξευρον.

Προσπαθοῦσα νὰ ἀνεύρῃ τὸν δρόμον ἐστάθη ἐπ' ὀλίγον ταλαντευομένη ἐπ' αὐτοῦ τοῦ κατωφλίου τῆς οἰκίας τῆς θείας της. Ἔπειτα δὲ αἰφνιδίως παρασυρθεῖσα ὑπὸ ἀμυδρᾶς τινος λάμψεως διεθούσης τὸν τεταραγμένον αὐτῆς νοῦν, ἤρχισε τὸν δρόμον της, καὶ ἐγένετο ἄφαντος πρὸς τὴν γωνίαν τῆς Πούλτρης.

Τὴν αὐτὴν ὥραν ὁ πιστὸς, ἀκριβὴς καὶ ἀδωροδώκητος δεσμοφύλαξ, ὁ Νολ-Βρύης, εἶχεν ἐπισκεφθῇ αὐτοπροσώπως τὴν εἱρκτὴν ἐν ᾗ περιέμενεν ὁ μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος κατακεκλιμένος ἐπὶ τῶν ἀχύρων τὴν ἐκτέλεσιν τῆς καταδίκης του. Ἐννοεῖται ὅτι ἐλάμβανον περὶ τοῦ εὐγενοῦς δεσμίου προφυλάξεις τοσούτῳ μᾶλλον περισσοτέρας καθ' ὅσον εἶχε δηλώσει ἐν αὐτῷ τῷ πραιτωρίῳ τὴν πρόθεσιν τοῦ νὰ ἀποφύγῃ τὴν ἀγχόνην. Ἀλλὰ τὴν ἀγχόνην δὲν δύναταί τις νὰ ἀποφύγῃ, ἀφοῦ ὑπερβῇ τὸ κατώφλιον τῆς νεκρωσίμου ἐκείνης εἱρκτῆς ἥτις ὀνομάζεται « θάλαμος προσδοκίας » εἰμὴ δι' αὐτοχειρίας ἢ δραπετεύσεως.

Ἡ κυβέρνησις ἥτις ἐφοβεῖτο ἀμφοτέρους ἐξίσου διώρισεν ἐν αὐτῇ τῇ εἱρκτῇ ἐν ᾗ ἦτο δέσμιος ὁ Ῥιο-Σάντος, ἄνθρωπον πιστὸν καὶ ῥωμαλέον συστηθέντα ὑπ' αὐτοῦ τοῦ διευθυντοῦ τῆς κεντρικῆς ἀστυνομίας Κ. Βοῦνου.

Ἐνταῦθα ὑπὲρ πᾶσαν ἄλλην περίστασιν πρέπει νὰ εἴπωμεν ὅτι ἡ πολλὴ προφύλαξις βλάπτει.

Ὁ πιστὸς καὶ ῥωμαλέος ἀνὴρ, ὑπὲρ τοῦ ὁποίου ἐγγυήθη ὁ Κ. Σ. Βοῦνος ἦτο ὁ Σκῶτος Ῥάνδαλ Γρᾶαμ, ἐκλεχθεὶς ὑπὸ τῆς Οἰκογενείας ἵνα σχεδιάσῃ ἐν τῇ Νέᾳ Πύλῃ ἀπόπειραν δραπετεύσεως, εἰς τὴν ὁποίαν οἱ λόρδοι τῆς Νυκτὸς, ἀρχηγοῦντος τοῦ Κ. Σ. Βοῦνου ἤθελον συνδράμει ἔξωθεν.

Ἀλλ' οἱ γινώσκοντες τὴν Νέαν Πύλην δὲν ἀγνοοῦσιν ὅτι ἡ δραπέτευσις ἐκ τοῦ « θαλάμου τῆς προσδοκίας » παριστᾷ δυσκολίας ὑπερμέτρους.

— Εἶσθε ἕτοιμος, φυλόρδε; εἶπεν ὁ Ῥάνδαλ ὅτε τὸ βαρὺ βῆμα τοῦ γέροντος Νολλ-Βρύη ἔπαυσε τοῦ νὰ ἀντηχῇ εἰς τὰ ἐκτός.

— Εἶμαι ἕτοιμος, ἀπεκρίθη ὁ Ῥιο Σάντος ἐγερθεὶς ἐπὶ τῆς ἀχυρίνου κλίνης αὐτοῦ.

Ὁ Ῥάνδαλ ἐπλησίασεν εἰς τὸ παράθυρον τὸ ἐπικείμενον τῆς ὁδοῦ Νέας Πύλης, καὶ ἐξέψυξε διὰ τῶν παχέων σιδηρῶν κιγκλίδων νόμισμα ἡμισείας κορόνας, ἥτις ἀντήχησεν ἐξέως πίπτουσα ἐπὶ τοῦ ἐδάφους.

Πάραυτα δὲ ἐκ τῆς γωνίας τῆς Ὁδοῦ τοῦ Χρυσοῦ Πτερνιστῆρος ἠκούσθη ἐξὸ μιαούρισμα.

— Εἶναι ἐκεῖ, εἶπεν ὁ Γράαμ. Ἐμπρός, Ὀβρεάνη, ἦλθεν ἡ στιγμὴ νὰ ἀποχωρισθῶμεν.... Ἄκουσόν με.... Εἶναι βέβαιον ὅτι δὲν ἤθελα κάμει διὰ τὸν πατέρα μου ὅ,τι κάμνω διὰ σέ.... Ἂν δέν με ἐπανίδῃς πλέον, ἐνθυμοῦ κἄποτε τὸν ταλαίπωρον Ῥάνδαλ, Ὀβρεάνη.

— Θὰ σὲ ἐνθυμοῦμαι ὡς φίλον ἀγαπητὸν καὶ ἀφωσιωμένον, ἀπεκρίθη ὁ μαρκέσιος μετὰ συγκινήσεως· — ἀλλὰ διατί νὰ ὁμιλᾷς οὕτω, Γράαμ; Ἀναμφιβόλως θὰ ἰδωμεν καὶ πάλιν ἀλλήλους.

Ὁ Ῥάνδαλ ἐκίνησε τὴν κεφαλήν.

— Γνωρίζω τὴν *επισφαλῆ οδὸν*, εἶπεν· — εἶναι τὸ αὐτὸ ὡς νὰ ῥιφθῇ τις ἀπὸ τὸν πύργον τοῦ Ἁγίου Δούνσταν εἰς τὸ ἔδαφος.... Ἀλλ' ἔχεις δίκαιον, Φέργε,, ἐπανέλαβεν ὁ Σκῶτος προσποιούμενος αἰφνιδίως ὅτι ἦτο εὔθυμος· — τέλος πάντων ἠμπορεῖ τις νὰ τὴν γλυτώσῃ, ἐπειδὴ ὁ Ζὰκ Σχέπερ ἐπέρασεν.

— Ποτὲ δὲν εἶδον τὴν ἐπισφαλῆ ταύτην ὁδὸν, καθὼς τὴν ἐνομάζεις, ἐψιθύρισεν ὁ Ῥιο-Σάντος· — τῶντι λοιπὸν ὑπάρχει κίνδυνος θανάτου;

— Ναὶ καὶ ὄχι, Ὀβρεάνη, ναὶ καὶ ὄχι.... Ἂν ἔχῃ κανεὶς πτερὰ, ἠμπορεῖ νὰ τὴν γλυτώσῃ καθὼς πρέπει.... Εἶναι κλίμαξ μὲ ἑξήκοντα βαθμίδας κατεσκευασμένη κατὰ κάθετον, ὑπὸ τὴν ὁποίαν ὑψοῦται ὁ λίθινος τοῖχος οἰκίας.... Ἂν ἐπρόκειτο νὰ ῥιψοκινδυνεύσω τὴν ἡμέραν, δὲν ἤθελα λάβει τὴν τόλμην, ἀλλ' εἶναι σκότος.... Ἐμπρὸς, Φέργε! ἐμπρός.

— Ἀλλὰ, εἶπε πάλιν οὗτος, τίς σε βιάζει νὰ λάβῃς τὸν κινδυνώδη τοῦτον δρόμον;

— Μὰ τὴν ἀλήθειαν, μυλόρδε, ἀπήντησεν ὁ Σκῶτος, ἐννοεῖται ὅτι δὲν τὸν λαμβάνω κατ' ἐκλογήν.... Οἱ ἀστυνόμοι ἠξεύρετε, θεωροῦν τὴν Αὐθεντίαν Σας ὡς κόρην τοῦ ὀφθαλμοῦ των. Ἔθεσαν φρουροὺς εἰς πᾶσαν ἔξοδον, εἰς τὸν λόφον τῆς Λουδγαίτης, εἰς τὴν Φλητλαίναν καὶ εἰς τὴν ἄκραν τοῦ Εὐθηνοπαζάρου.... Ἓν μόνον μέρος μᾶς μένει ἀνοικτὸν, ἡ Ὁδὸς Σκίννερ καὶ ἡ αὐλὴ τοῦ Πρασίνου Δένδρου, αἱ ὁποῖαι φυλάττονται ὑπὸ κλεπτήρων ἐκλελεγμένων ὑπὸ τοῦ Κ. Βοῦνου. Ἀφοῦ λοιπὸν ἔλθω εἰς τὴν Αὐλὴν τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος, πρέπει νὰ ἐξέλθω.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔθηκε τὸ μέτωπον αὐτοῦ μεταξὺ τῶν χειρῶν του, καὶ ἐσκέφθη ἐπί τινας στιγμάς. — Μετὰ δὲ ταῦτα ἠγέρθη ἀρήτας ἐπὶ τοῦ ἀχύρου τὰ προηγουμένως ἐῤῥινισμένα δεσμά του, καὶ συνέθλιψε τὴν χεῖρα τοῦ Ῥάνδαλ.

— Εὐχαριστῶ, εἶπεν. Ἂν ἐπρόκειτο δι' ἐμὲ, δὲν ἤθελα δεχθῇ τὴν ἀφοσίωσίν σου, — ἀλλ ἔδωκα τὸ σημεῖον τῆς μάχης, καὶ ἡ ἠττά μου ἔτι μᾶλλον ἤθελεν αὐξήσει τὴν ἄθυσσον ἐν ᾗ πάσχουσιν οἱ ἀδελφοί μου....

— Ἐμπρός! ἐπανέλαβεν ὁ Ῥάνδαλ· — ἐγὼ σοὶ λέγω ὅτι τόσον μὲ μέλει διὰ τοὺς Ἰρλανδούς σου ὅσον διὰ τὸν Σάχαν τῆς Περσίας, καὶ ὅτι ἂν χύνω διὰ κανένα τὸ αἷμά μου, τὸ χύνω διὰ σὲ μόνον, Ὀβρεάνη!

Ἐξεκούμβωσε δὲ ταχέως τὸ ἔνδυμα αὐτοῦ, καὶ ἔσυρε μεταξωτὸν σχοινίον περιτυλιγμένον περὶ τὴν ὀσφὺν αὐτοῦ. Μετὰ δὲ τοῦτο ἀπέσπασεν ἄνευ δυσκολίας δύο τῶν κιγκλίδων τοῦ παραθύρου, τὰς ὁποίας ὁ ἴδιος τὴν ἑσπέραν ἐκείνην εἶχε ἐνίσει. — Τὴν ἑτέραν τῶν δύο τούτων κιγκλίδων διαπεράσας δι' ἐκείνων αἵτινες ἔμενον, μεταχειρίσθη εἰς τὸ νὰ δέσῃ σταθερῶς τὸ σχοινίον.

Ὁ Ῥάνδαλ προητοίμασε ταῦτα μὲ ἀταραξίαν καὶ ἀκρίβειαν, ὅπως εἶχεν ὁμιλήσει περὶ τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος καὶ τῆς ἐπισφαλοῦς ὁδοῦ ἄνευ ἐμφάσεως, καὶ ὅπως εἶχεν ὁμολογήσει τὸν σκοπὸν τοῦ νὰ ἀποθάνῃ ὑπὲρ τοῦ Ῥιο-Σάντου μὲ ἦθος ἁπλοῦν καὶ ἐγερτμένον ἐνθουσιασμοῦ ἢ ἐξάψεως.

Καὶ ὅμως ἐκτὸς ἂν ὑπερβῇ τις τὸ βάραθρον τοῦ Κουρτίου ἢ τὸν βράχον τῆς Λευκάδος, οὐδέποτε

ἄνθρωπος ἐν γνώσει καὶ προμελέτῃ τῆς πράξεώς του κατεφρόνησε βεβαιότερον κίνδυνον θανάτου. Ἡ ἐπισφαλὴς ὁδὸς τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος ἀποτελεῖ κλίσιν τρομερωτέραν ἢ ὥστε νὰ καταμετρήσῃ αὐτὴν ὁ ὀφθαλμός. Μόλις καταβαίνουσιν αὐτὴν μετὰ βραδύτητος καὶ πολλῶν προφυλάξεων, καὶ ὅμως πολλάκις συμβαίνουσι δυστυχήματα.

Ὁ Ῥάνδαλ ἐσκόπει νὰ ὑπερβῇ τὴν κλίμακα ταύτην ἔφιππος εἰς σκοτεινὴν νύκτα. Ὡς προεῖπε δὲ, ὑπὸ τὴν κλίμακα ταύτην ἵστατο, καὶ ἵσταται εἰσέτι, λίθινος τοῖχος, ὅστις φαίνεται ἀνεγερθεὶς ἐνταῦθα ἵνα ἀφαιρέσῃ καὶ τὴν ἐλαχίστην ἐλπίδα τοῦ νὰ δυνηθῇ τις μετ' ἐπιτυχίας νὰ ἐπιχειρήσῃ τὴν ὑπὸ τοῦ Ῥάνδαλ σχεδιασθεῖσαν ἀπόπειραν.

Ὁ σκοπός του ἦτο νὰ ἀνοίξῃ δρόμον εἰς τὸν μαρκέσιον δὲ Ῥιο-Σάντον, καὶ νὰ ἀπομακρύνῃ τοὺς διαφόρους σκοποὺς οἵτινες ἐφύλαττον εἰς τὰ πέριξ τῆς Νέας Πύλης σύρων αὐτοὺς πρὸς ἑαυτόν. Ἀλλὰ διὰ νὰ ἐνεργήσῃ τελεσφόρως πρὸς τοῦτο, ἔπρεπε νὰ ἐνεργήσῃ ὥστε ἡ καταδίωξις νὰ γίνῃ ὅσον ἐνῆν ἀποτέρω, ἡ δὲ αὐλὴ τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος εἶναι πλησιέστατα εἰς τὴν φυλακήν.

Ὁ Ῥάνδαλ ἤλπιζεν ἴσως νὰ *τὴν γλυτώσῃ*, ἵνα μεταχειρισθῶμεν τὸ ὕφος αὐτοῦ, ἀλλὰ χρεωστοῦμεν νὰ εἴπωμεν ὅτι δὲν ἠπατᾶτο μὲ ὀνειροπολήματα, καὶ ὅτι ἡ ἀπώλεια τοῦ χρόνου ὃν ἤθελον δαπανήσει οἱ κλητῆρες ἕως οὗ ἀναγνωρίσωσι τὸ πτῶμά του, ἂν ἤθελε μείνει νεκρὸς ὑπὸ τὴν ἐπισφαλῆ ὁδὸν, — ἐσύμφερε προφανῶς εἰς τοὺς ὑπολογισμοὺς, καὶ παρεῖχε πιθανότητα τῆς δραπετεύσεως τοῦ μαρκεσίου.

Δύναταί τις νὰ εὕρῃ ἀρσίωσιν ἐνθερμοτέραν καὶ ἐπιδεικτικωτέραν τῆς τοῦ Ῥάνδαλ, ἀλλ' οὐδέποτε μᾶλλον τελείαν καὶ προαποφασισμένην.

Ἀροῦ προσέδεσε σταθερῶς τὸ μεταξωτὸν σχοινίον ὁ Ῥάνδαλ ἐστράφη πρὸς τὸν μαρκέσιον, καὶ ἔδωκεν αὐτῷ τὴν χεῖρα.

— Καλὴν ἐντάμωσιν, εἶπεν. Ὠφελήθητι ἐκ τῆς περιστάσεως καὶ ἐνθυμοῦ καὶ ἐμέ.

Διῆλθε δὲ μετ' εὐκινησίας διὰ τῶν κιγκλίδων, καὶ ἐπήδησε κατὰ γῆς ἐν ῥιπῇ ὀφθαλμοῦ.

Ὁ σκοπὸς τῆς πύλης τοῦ χρέους ἤκουσε τὸν κρότον τῆς πτώσεως αὐτοῦ, καὶ ἐφώναξε· Τίς εἶ;

Ἀντὶ νὰ ἀποκριθῇ ὁ Ῥάνδαλ προϋχώρησε πρὸς τὴν Ὁδὸν τοῦ Χρυσοῦ Πτερνιστῆρος. Εἰς τὴν γωνίαν τῆς ὁδοῦ ταύτης ἦτο ἕτοιμος ἵππος, — Ὁ Ῥάνδαλ ἐπήδησεν ἐπ' αὐτοῦ.

— Γρηγορεῖτε! ἐφώναξεν ὁ σκοπός· — ὁ κατάδικος δραπετεύει!

Τὸ ἀποτέλεσμα τῆς κραυγῆς ταύτης ὑπῆρξε μαγικόν. Οἱ λίθοι τῶν παρακειμένων οἰκιῶν ἐφάνησαν ἐν ἀκαρεῖ μεταβληθέντες εἰς ἀνθρώπους τῆς ἀστυνομίας. Ὁ Ῥάνδαλ ἐστράφη διὰ τῆς ὁδοῦ Σκίννερ, μὴ ὠθῶν τὸν ἵππον του εἰμὴ ὅσον ἐχρειάζετο ἵνα μὴ φθάσωσιν αὐτὸν, καὶ προσέχων νὰ μὴ ἀφήσῃ αὐτὸν νὰ καλπάζῃ. Ὁ κλητὴρ ὅστις ἦτο σκοπὸς εἰς τὴν εἴσοδον τῆς αὐλῆς τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος παρέστησε σκηνὴν τὴν ὁποίαν γνωρίζομεν ἤδη, διότι εἴδομεν αὐτὴν παριστανομένην ἐν τῷ μεσοκαταστρώματι τῆς *Λουμπερλάνδης* κατὰ τὴν δραπέτευσιν τῶν καταδίκων, ἐν τῷ λιμένι τῆς Βεϋμούθης, ὑπὸ τοῦ καπετὰν Ἁδδη Ὀχράνη καὶ τῶν συντρόφων του. Ὁ κλητὴρ, πλησιάσαντος τοῦ Ῥάνδαλ, ἀφῆκεν ἑαυτὸν νὰ καταπέσῃ ἐπὶ τοῦ λιθοστρώτου, ὡσανεὶ ἔλαβε σφοδρὸν κτύπημα.

Ὁ Ῥάνδαλ ἐπέρασεν ἀκολουθούμενος ἐκ τοῦ πλησίον ὑπὸ πάντων τῶν φυλάκων τῶν παρατεταγμένων περὶ τὴν Νέαν Πύλην. Φθάσας εἰς τὸ μέσον τῆς αὐλῆς ἐκτύπησε δι' ἀμφοτέρων τῶν πτερνιστήρων αὐτοῦ τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου του. Ἐράνη ὑπὸ τὴν λάμψιν τοῦ ἑνὸς καὶ μόνου φανοῦ τοῦ κρεμαμένου εἰς τὴν ἄκραν τοῦ στενοῦ περάσματος, φεύγων ὡς βέλος καὶ γενόμενος ἄφαντος ἄνωθεν τῆς ἐπισφαλοῦς ὁδοῦ.

Οἱ κλητῆρες ἐστάθησαν. — Ἤκουσαν τὴν ὁπλὴν τοῦ ἵππου προσκρούουσαν ἐπὶ τῶν πρώτων βαθμίδων τῆς κλίμακος, ἔπειτα δὲ ὑπόκωφον κρότον, καὶ τὴν πτῶσιν σώματος πεσόντος μεθ' ὁρμῆς ἐπὶ κλίσεως τραχείας. — Ἔπειτα δὲ τέλος ἠκούσθη ἦχος πεπνιγμένος, βαρὺς καὶ ἀκολουθούμενος ὑπὸ σιωπῆς νεκρωσίμου.

Ῥῖγος φρίκης διῆλθε διὰ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀστυνομίας. Μετὰ βραχὺν δισταγμὸν ἔλαβον τὸν φανὸν τῆς αὐλῆς καὶ ἤρχισαν νὰ καταβαίνωσι τὴν κλίμακα μετὰ προφυλάξεως. Ἐπὶ τῶν πρώτων βαθμίδων ἀπήντησαν κηλίδας αἵματος. Ὑπὸ τὴν ἐπισφαλῆ ὁδὸν, εἰς τὸ στενὸν καὶ ἀκατονόμαστον πέρασμα τὸ ὁποῖον καταβαίνει μέχρι τῆς ὁδοῦ, εὗρον αἱματόφυρτον καὶ ἄμορφον μίγμα. Ὁ ἵππος ἦτο κατὰ γράμμα κοπανισμένος

Ἀλλὰ δὲν ἐφαίνοντο εἰμὴ μόνον τὰ λείψανα τοῦ ἵππου. Εἰς μάτην ἀνεζήτησαν οἱ ἄνθρωποι τῆς ἀστυνομίας, οὐδὲν ἀνεκάλυψαν ὁμοιάζον μὲ ἀνθρώπινον πτῶμα, οὐδὲν, οὐδὲ ῥάκος ἐνδύματος.

Ἐθεώρησαν ἀλλήλους περίλυποι ὡς ἠπατημένοι, ἔπειτα δὲ ἐξήτασαν εἰς τὰ παρακείμενα περάσματα ἄνωθεν τῆς ἐπισφαλοῦς ὁδοῦ.

Δὲν ἐῤῥόντισαν δὲ νὰ ἀνερευνήσωσιν ἐν τῇ Αὐλῇ τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος, διότι τῳόντι δὲν ἦτο πολὺ πιθανὸν ὅτι ὁ δέσμιος ἤθελεν ἀναβῆ πάλιν μετὰ τὴν πτῶσίν του τὰς ἑξήκοντα βαθμίδας τῆς ἐπισφαλοῦς ὁδοῦ.

Εἰς τὸ διάστημα τοῦτο ἡ Ὁδὸς τῆς Νέας Πύλης ἔμενεν ἐντελῶς ἔρημος, καὶ δὲν ὑπῆρχε πλέον ἐν τῇ Παλαιᾷ Φυλακῇ εἰμὴ ὁ σκοπὸς τῆς πύλης τοῦ χρέους.

Λέγοντες δὲ ἔρημον ἐννοοῦμεν μόνον περὶ τῶν ἀνθρώπων τῆς ἀστυνομίας, διότι εἰς τὰ πέριξ τῆς εἱρκτῆς εὑρίσκοντο πολλοὶ ἄνθρωποι τοὺς ὁποίους ἡ φυγὴ τοῦ Ῥάνδαλ δὲν εἶχεν ἀπομακρύνει. Ἦσαν δὲ πρῶτον μὲν οἱ ἄνθρωποι τῆς Οἰκογενείας κεκρυμμένοι ἐν τῇ Ὁδῷ τοῦ Χρυσοῦ Πτερνιστῆρος, καὶ ὁ ἱππότης Βέμβος, ὅστις ἐκράτει ἐκ τοῦ χαλινοῦ λαμπρὸν καὶ ῥωμαλέον ἵππον.

Ἔπειτα δὲ ὑπῆρχε καὶ νεᾶνίς τις πενθηφοροῦσα, ἥτις ἵστατο ἀκίνητος εἰς τὴν γωνίαν τῆς Ὁδοῦ Σκίννερ.

Καθ' ἣν στιγμὴν ὁ Ῥάνδαλ ἐκέντησεν ἀμφοτέρωθεν τὸν ἵππον του, ἡ νεᾶνις αὕτη εἶχεν ἐλθεῖ ἐκ τοῦ Λόφου τῆς Λουδγαίτης καὶ τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς. Παρετήρησε τὸ πρόσωπον τοῦ φυγάδος εἰς τὴν λαμψιν τῶν ἀεριοφώτων φανῶν καὶ ἐψιθύρισε.

— Δὲν εἶναι ἐκεῖνος!

Ἔπειτα δὲ τὸ βλέμμα της ἐν ᾧ ἐνεραίνετο παραφορὰ, περιῆλθε τοὺς μέλανας τοίχους τῆς εἱρκτῆς.

— Ἤξευρον καλῶς ὅτι ἤθελον εὑρεῖ τὴν Νέαν Πύλην, ἐψιθύρισεν· ἀλλὰ πῶς νὰ φθάσω πλησίον του!... Πόσον οἱ λίθοι οὗτοι εἶναι φοβεροί.... καὶ πόσον ψῦχος πρέπει νὰ κάμνῃ ὄπισθεν τῶν μεγάλων τούτων τοίχων!....

Ἡ Κλάρη, — διότι ἐκείνη ἦτο, — ἔβλιψε ῥιγῶσα περὶ τὸ σῶμα αὐτῆς τὰς πτυχὰς τοῦ μανδύου της, καὶ κατεβίβασε τὴν καλύπτραν ἐπὶ τοῦ προσώπου αὐτῆς.

Τὴν αὐτὴν στιγμὴν ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἀκολουθῶν τὴν αὐτὴν ὁδὸν τὴν ὁποίαν καὶ ὁ Ῥάνδαλ ἔβαιν κατήρχετο διὰ τοῦ μεταξωτοῦ σχοινίου, καὶ ἔρθανεν εἰς τὸ ἔδαφος ἄνευ δυστυχήματός τινος. Ἅμα κατέβη ἐπὶ τοῦ ἐδάφους εἰσέδυσεν εἰς τὴν ὁδὸν τοῦ Χρυσοῦ Πτερνιστῆρος.

— Λάβετε, σινιόρε! εἶπε φωνή τις ἐκ τοῦ φατνώματος τῆς θύρας.

Ὁ Βέμβος ἔλυσε τάχιστα τὸν χαλινὸν τοῦ ἵππου, καὶ ἔτεινεν αὐτὸν πρὸς τὸν Ῥιο-Σάντον.

— Τίς εἶ; ἐφώναξεν ὁ σκοπὸς τῆς Παλαιᾶς Φυλακῆς.

— Ἀναβῆτε, μυλόρδε! ἀναβῆτε! εἶπεν ὁ Βέμβος.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔτεινεν αὐτῷ τὰς ἀγκάλας του, καὶ ὁ νέος Ἰταλὸς ἐῤῥίφθη εἰς αὐτὰς ὅλως συγκεκινημένος.

— Τίς εἶ; εἶπε πάλιν ὁ σκοπός.

Ὁ Ῥιο Σάντος ἐπήδησεν ἐπὶ τοῦ ἵππου, καὶ ἐστράφη βραδυπορῶν περὶ τὴν γωνίαν τῆς Ὁδοῦ τοῦ Χρυσοῦ Πτερνιστῆρος.

Ἡ Κλάρη ἀνύψωσε τὴν καλύπτραν της, καὶ ἀνεγνώρισεν αὐτόν. Χωρὶς νὰ εἴπῃ λέξιν, ἐῤῥίφθη πρὸς αὐτὸν, καὶ ἐκρεμάσθη εἰς τὰς πτυχὰς τοῦ μανδύου του. — Ἡ γωνία τῆς ὁδοῦ ἐμπόδιζε τὸ φῶς τοῦ ἀερίου. Ὁ μαρκέσιος ἔῤῥιψε τοὺς ὀφθαλμοὺς πρὸς τὴν περιθηφορουσαν ἐκείνην γυναῖκα, καὶ ἐνόμισεν ὅτι ἀνεγνώρισε τὴν κόμησσαν.

— Σὺ εἶσαι Ὠφέλεια; ἐψιθύρισεν.

— Ἐγὼ εἶμαι, ἀπεκρίθη ἀσθενῶς ἡ Κλάρη.

— Θέλεις νὰ μὲ ἀποχαιρετήσῃς;...

— Θέλω νὰ ὑπάγω ὅπου ὑπάγῃς.... Θέλω νὰ σὲ ἀκολουθῶ πάντοτε... πάντοτε.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἔκυψεν, ἔπειτα δὲ ἀνηγέρθη περιβαλὼν διὰ τοῦ βραχίονός του τὸ εὔκαμπτον ἀνάστημα τῆς ταλαιπώρου Κλάρης.

Ἔπειτα δὲ καθ' ἣν στιγμὴν ὁ σκοπὸς ἐφώναζε τὸ τελευταῖον τίς εἶ, ὁ μαρκέσιος ἐβύθισε τοὺς πτερνιστῆρας αὐτοῦ εἰς τὴν κοιλίαν τοῦ ἵππου του, ὅστις ἀνεπήδησεν ὑπὸ τὸ διπλοῦν αὐτοῦ φορτίον καὶ ἔφυγεν ὡς βέλος.

Κεφ. ΛΒ'. — Ἡ φωνὴ τῶν ὀνείρων.

Ὁ ἵππος τοῦ μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου ἔφευγεν ὡς ἄνεμος. Ἡ ὁδοιπορία ἐγίνετο ἐν σιωπῇ· ἀλλ' ἡ Κλάρη ἀναγκαζομένη νὰ συγκρατῇ τὸν Ἐδουάρδον ἦτο εὐτυχής.

Τοῦτο ἦτο τὸ ὀνειρόν της, τὸ ὡραῖον αὐτῆς ὄνειρον, τὸ ὁποῖον εἶχεν εἰδεῖ ἐν καιρῷ τοῦ ἀποκλεισμοῦ αὐτῆς ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ δόκτορος Μούρη.

Ἀνέπνεε μεθ' ἡδονῆς τὸν ψυχρὸν ἀέρα τῆς νυκτὸς ὅστις προσέβαλλε τὸ καῖον αὐτῆς μέτωπον, φεύγουσα δὲ ἐθεώρει ἑκατέρωθεν ὡς μαγικὴν χίμαιραν τὰς σκοτεινὰς οἰκίας καὶ τὰς λαμπρὰς γραμμὰς τὰς ὑπὸ τοῦ ἀερίου διαχαραττομένας.

Ποῦ ἐπήγαινεν; — Ἀ! ὀλίγον τὴν ἔμελλε διὰ τοῦτο. — Καὶ ἂν ὁ Ἐδουάρδος ὡδήγει αὐτὴν ὅπου τὸ φάσμα τοῦ Βοῦργερ ὁδηγεῖ τὴν ταλαίπωρον Λεονόραν, ἡ Κλάρη δὲν ἤθελε παύσει τοῦ νὰ μειδιᾷ.

Μετ' οὐ πολὺ αἱ οἰκίαι τοῦ Λονδίνου ἐγένοντο ἄφαντοι. — Εἰς τὸ πρῶτον χωρίον τὸ ἐπὶ τῆς ὁδοῦ τῆς Σκωτίας, ὁ μαρκέσιος κατέβη ἐκ τοῦ ἵππου. Ταχυδρομικὴ ἅμαξα ἦτο ἑτοίμη διὰ τῆς προνοίας τοῦ Βέμβου. Ὁ μαρκέσιος ἀνέβη ἐπ' αὐτῆς μετὰ τῆς Κλάρης.

Ἡ ὁδοιπορία αὕτη ἦτο παράδοξος. Ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἐνόησε μετ' οὐ πολὺ τὴν ἀπάτην του, ἐνταῦτῳ δὲ καὶ τὴν κατάστασιν εἰς ἣν εὑρίσκετο ἡ ὡραία αὐτοῦ σύντροφος. Ὀλίγαι λέξεις τῆς Κλάρης ἔδωσαν εἰς αὐτὸν νὰ ἐννοήσῃ, καὶ ἔμαθε ταυτοχρόνως τὸ ὄνομά της καὶ ὅτι ἦτο ἀδελφὴ τῆς Ἄννης τῆς ὡραίας δυσκυφόρου τοῦ Ναυκκλησίου. Ὁ μαρκέσιος εἶχεν αἰσθανθῆ πρὸς τὴν νεωτέραν τῶν θυγατέρων τοῦ λαίρδου χωρὶς νὰ τὴν γνωρίζῃ, ἔρωτα ἐκ τῶν ὁρμητικῶν καὶ στιγμαίων ἐκείνων, οἵτινες εἶχον ἐν αὐτῷ τὴν διάρκειαν φαντασιοπληξίας καὶ τὴν δύναμιν πάθους. ἀλλ' ἅμα ἔμαθε τὰ περὶ τῆς γεννήσεως τῆς Ἄννης, ἡ ἀγάπη του κατέστη διάφορος, καὶ διενεμήθη ἐξ ἴσου καὶ πρὸς τὰς δύο ἀδελφάς.

Εἶχε συγχωρήσει τὸν Ἄγκον τοῦ ὁποίου ἐγίνωσκε τὴν ἀδυναμίαν τοῦ πνεύματος. Αἱ θυγατέρες τοῦ Ἄγκου ἦσαν καὶ ἰδικαί του.

Καθ' ὅλην τὴν ὁδὸν ἐφέρετο πρὸς τὴν μὶς Μακ-Φαρλάνην ὅπως πατὴρ ἤθελε μεταχειρισθῆ τέκνον προφιλές. Ἀλλὰ, ἐκ τοῦ ἀκουσίου ἀποτελέσματος τῆς ζωηρᾶς καὶ βαθείας ἐντυπώσεως ἣν ποτε παρήγαγεν εἰς αὐτὸν ἡ θέα τῆς Ἄννης, ὁ μαρκέσιος εἰς τὴν ἀσυνάρτητον καὶ παράδοξον συνδιάλεξιν ἣν ἔλαβε μετὰ τῆς Κλάρης, ἐπρόφερεν ἐπανει-

λημμένως τὸ ὄνομα τῆς νέας αὐτῆς ἀδελφῆς. Ἑκάστην φορὰν τὸ ὄνομα τοῦτο ἔπιπτεν ὡς μόχθος βαρὺς ἐπὶ τῆς καρδίας τῆς Κλάρης. Καθίζατο τότε ζηλότυπος ὡς εἰς τὸ ὄνειρον αὐτῆς, καὶ ἡ ἐντελὴς εὐτυχία ἣν ἠσθάνετο ἐκ τῆς παρουσίας τοῦ Ἐδουάρδου, μετεβάλλετο εἰς πικρὰν ἀδημονίαν.

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἀπήρχετο εἰς τὴν Παναγίαν τῆς Κρέβης, ὅπου ἔμελλε νὰ συναντηθῇ μετὰ τοῦ Βατερφέλδου, τοῦ Σμίθ, τοῦ Φάλαστωνος, τοῦ Βέμβου καὶ τοῦ Ῥάνδαλ, — ἂν ὁ Ῥάνδαλ ἦτο εἰσέτι ἐν τῷ κόσμῳ τούτῳ. Καί τοι δὲ ἐνέπνεεν αὐτῷ μεγάλην συμπάθειαν ἡ Κλάρη Μακ-Φαρλάνη, τὸ ὡραιότατον καὶ δυστυχέστατον ἐκεῖνο πλάσμα, τοῦ ὁποίου ἡ παραφροσύνη ἦτο τὸ ὅτι τὸν ἠγάπα, ὁ Ῥιο-Σάντος παρέδιδε πολλάκις τὸ πνεῦμά του ὡς ἐννοεῖ τις εὐκόλως, εἰς τὰ σοβαρὰ συμφέροντα ἄτινα διεξῆγεν. Ἀκάματος καὶ ἀήττητος, καί τοι δὲν ἐνίκησε ὁ ἴδιος, ἐμελέτα νέα σχέδια μάχης, καὶ ἤρχιζε πάλιν μὲ νέας προσπαθείας τὸν μακρὸν καὶ ἀδιάλλακτον ἐκεῖνον πόλεμον τὸν ὁποῖον εἶχε κηρύξει κατὰ τῆς Ἀγγλίας.

Ἐν ὀλίγοις τὸ σχέδιόν του ὑπῆρχεν εἰσέτι. Ἡ ἀποτυχία ἣν ὑπέστη ἐβράδυνε τὴν προσβολήν του ἀλλὰ δὲν ἐματαίου αὐτήν.

Εἶχε πάντοτε μεθ' ἑαυτοῦ, ἐκτὸς τῆς σταθερᾶς αὐτοῦ θελήσεως καὶ τῆς μεγαλορυΐας του, πόρους τοὺς ὁποίους συνεπεσώρευσεν ἐπὶ δεκαπέντε ἔτη.

Τὸ ὅτι ἀπήλαυσε τῆς ἐλευθερίας του, τοῦτο μόνον ἐπανῆγεν αὐτὸν φοβερὸν καὶ ῥωμαλέον ὡς πρότερον ἀπέναντι τοῦ ἐχθροῦ του, τοῦ ἐκπεπληγμένου εἰσέτι διὰ τὴν παράτολμον προσβολήν του.

Ἐν τούτοις δὲ δὲν ἠγνόει ὅτι εἰς τοιοῦτον πόλεμον τὸ ὅτι δὲν ἠδυνήθη νὰ νικήσῃ κατὰ τὴν πρώτην ἔροδον τοῦτο εἶναι ἐλαφρία κατάστασις, τῆς ὁποίας πρέπει νὰ ἀποφεύγῃ τις τὰ ἀποτελέσματα. Δὲν ἐσκόπει νὰ προσβάλῃ καὶ πάλιν ἀμέσως ἀντίπαλον ἰσχυρὸν καὶ προφυλαττόμενον.

Τὸ νὰ δύναταί τις νὰ περιμένῃ εἶναι ἴδιον τῶν ἰσχυρῶν ἀνδρῶν, καὶ ὁ Ῥιο-Σάντος εἶχε περιμείνει ἤδη εἴκοσιν ἔτη.

Κατὰ δὲ τὰ εἴκοσι ταῦτα ἔτη εἶχε σκεφθῆ τὰ περὶ τῆς ἐρόδου του διὰ τοιούτου τρόπου, ὥστε ἄνευ τῆς προδοσίας τοῦ καλλίστου τῶν φίλων του, οὐδεὶς δύναται νὰ εἴπῃ ὁποῖον μέρος τῆς Ἀγγλικῆς θεσμοθεσίας, ὁποῖον τεμάχιον αὐτῆς τῆς Ἀγγλίας ἤθελεν ἀντιστῆ εἰς τὴν ἔκρηξιν.

Ἡ δὲ ὑπόνομος δὲν κατεστράφη ἔμενε πεπληρωμένη καὶ ἔμελλε νὰ ἐπανέλθῃ ἡ ἡμέρα καθ' ἣν ἤθελον βάλει πῦρ εἰς αὐτήν.

Ἐν ᾧ ὁ μαρκέσιος ἀνελογίζετο ταῦτα, ἡ Κλάρη ἐθεώρει αὐτὸν μετὰ θαυμασμοῦ· δὲν ἐνεῖτο καὶ νὰ χαριστεῖτο μεγάλως ἐν τῇ ἐκστάσει αὐτῆς.

Ὑπερέβησαν τὰ ὅρια τῆς Σκωτίας. Ἐνταῦθα ἵστανται αἱ ἅμαξαι τῆς Οἰκογενείας. Ὁ μαρκέσιος ἠναγκάσθη νὰ ἱππεύσῃ πάλιν καὶ νὰ λάβῃ τὴν Κλάρην εἰς τὰ ὀπίσθια τοῦ ἵππου του.

Ἦσαν ἀρχαὶ τοῦ Μαΐου. Ἡ ἡμέρα αὕτη ἦτο ἐξ ἐκείνων καθ' ἃς τὸ φθινόπωρον καὶ ὁ χειμὼν ἀμφισβητοῦσι περὶ τῆς ἀσταθοῦς ἀτμοσφαίρας. Ὁ ἥλιος ἐρρίπτεν εἰς τὸν ἀέρα θερμότητα ἄτονον καὶ ἀσυνήθη ἐκ τῆς ὁποίας τὰ δένδρα εἶχον ἀνοίξει τοὺς βλαστοὺς αὐτῶν πρὸ τοῦ καιροῦ των, καὶ ἥτις εἶχεν ἀνορθώσει τὴν καταβεβλημένην χλόην, τὴν πλουσίαν ταύτην μηλωτὴν τῆς γῆς.

Ἡ νὺξ ἐπήρχετο, καὶ προηγεῖτο αὐτῆς αὔρα χλιαρά, ἐκτυλίσσουσα ἐπὶ τοῦ οὐρανοῦ τὰ θυελλώδη κύματα τῶν μεγάλων νεφῶν, τῶν λευκοφαίων, πυκνῶν, εὐμεταβλήτων καὶ ταραττομένων ὑπὸ τῶν μυστηριωδῶν συγκρούσεων τῶν ἀντιθέτων ἠλεκτρισμῶν. — Ἡ Κλάρη τῆς ὁποίας τὸ νευρικὸν σύστημα δὲν εἶχεν εἰσέτι ἀναλάβει τὴν προτέραν αὐτοῦ κατάστασιν, ὑφίστατο σφοδρῶς τὰ ἀποτελέσματα τῆς ἀτάκτου ταύτης κράσεως τῆς ἀτμοσφαίρας. Τὸ μὲν πρῶτον ἠσθάνθη γενικὸν ἐρεθισμόν· ῥεῦμα ζωῆς καὶ εὐτυχίας διῆλθε διὰ τῶν φλεβῶν της, ἔπειτα δὲ ἐπῆλθεν ἡ ἀντίδρασις· τὸ λεπτὸν αὐτῆς ἀνάστημα κατεβλήθη ὑπὸ τὸ βάρος ὑπερβαλλούσης καὶ ἀνικήτου κακουχίας.

Στιγμήν τινα ὁ Ῥιο-Σάντος ἠσθάνθη τοὺς βραχίονας οἵτινες περιέβαλλον αὐτὸν ἐξασθενοῦντας καὶ παραλυομένους. Ἐστράφη ἐπὶ τοῦ ἐφιππίου. Ἡ Κλάρη ἦτο ὠχρὰ ὡς μαρμάρινον ἄγαλμα καὶ εἶχε τοὺς ὀφθαλμοὺς κεκλεισμένους.

Μόλις ἔμεινε τότε ἥμισυ μίλλιον νὰ διανύσῃ ἵνα φθάσῃ εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Κρέβης· ὁ μαρκέσιος ὅμως ἐνόμισε πρέπον νὰ κρατήσῃ τὸν ἵππον του, καὶ θέσῃ τὴν Κλάρην παρὰ τὴν ὁδόν· — Ἡ γῆ ἦτο ψυχροτάτη. Ὁ μαρκέσιος ἐξήπλωσε τὸν μανδύαν του ἐπὶ τῶν φυτῶν, καὶ ἐξήγαγε τὸ ἐφίππιον ἐκ τοῦ ἵππου του, δι' οὗ ἔκαμε προσκεφάλαιον εἰς τὴν Κλάρην, ἀφοῦ μετὰ προφυλάξεως ἀφῆρεσεν ἐκ τῶν θηκῶν τὰ πιστόλιά του, τὰ ὁποῖα ἔρριψεν ἐπὶ τῆς χλόης.

Ἡ Κλάρη ἔμεινε κατ' ἀρχὰς ἀκίνητος. Ἔπειτα δὲ ἠνέῳξε τοὺς ὀφθαλμούς, καὶ ἔρριψε περὶ ἑαυτὴν βλέμματα γοητευμένα. Ἀνεγνώριζε τὴν Σκωτίαν, καὶ οἱ τόποι οὗτοι τοὺς ὁποίους πολλάκις εἶχεν ἐπισκεφθῆ, τὴν ἀνεμίμνησκον τῆς παιδικῆς αὐτῆς ἡλικίας· — ἀλλὰ τὴν ἀνεμίμνησκον καὶ ἕτερόν τινός... τοῦ ὀνείρου. τοῦ λυπηροῦ ὀνείρου, καθ' ὃ εἶχεν ἰδεῖ τὸν Ἐδουάρδον μεταξὺ αὐτῆς καὶ τῆς ἀδελφῆς της Ἄννης.

— Ἐκείνη δὲν εἶναι ἐδῶ σήμερον, ἐψιθύρισε μὲ ἀνήσυχον χαράν· — εἶπέ μοι, Ἐδουάρδε... δὲν θὰ ἔλθῃ βεβαίως, δὲν εἶναι ἔτσι;

Ὁ Ῥιο-Σάντος ἐνόει ὅτι κατεῖχετο ὑπὸ τῶν πρώτων προσβολῶν παραφροσύνης, ἀλλὰ δὲν ἐγίνωσκε περὶ τίνος ὡμίλει ὁ Κλάρη.

— Εἴμεθα μόνοι, ἀπεκρίθη, — πλησιέστατα εἰς τὴν οἰκίαν τοῦ πατρός σου, Κλάρη.

— Τοῦ πατρός μου! ἐπανέλαβεν ἡ μὶς Μακ-Φαρλάνη· — ναὶ, ναὶ, Ἐδουάρδε... — τὸ ἀγροκήπιον τοῦ Λήδη εἶναι ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ ὄρους.... Ἐκεῖ θὰ εἴμεθα εὐτυχέστατοι....

Διέκοψε δὲ τοὺς λόγους της καὶ ἐπανέλαβε κύπτουσα τὴν κεφαλήν.

— Ἂν ἡ ἀδελφή μου δὲν ἔλθῃ καθὼς καὶ τὴν ἄλλην φοράν!

Ἐσιώπισεν ἐπί τινας στιγμὰς, καὶ ἐστήριξε τὸ φλογιζόμενον αὐτῆς μέτωπον ἐπὶ τῆς χειρὸς τὴν ὁποίαν ὁ μαρκέσιος ἔτεινεν πρὸς αὐτήν.

— Τὴν ἄλλην φοράν! ἐξηκολούθησε λέγουσα. Ὦ! ἂν ἤξευρες τί ὑπέφερον, Ἐδουάρδε!... Ἡμην εὐτυχὴς ὅλην τὴν ἡμέραν, καθὼς σήμερον, εὐτυχὴς διότι σὲ ἔβλεπον καὶ ἤκουον τὴν φωνήν σου, εὐτυχὴς διότι ἐστηριζόμην ἐπάνω σου.... Καὶ τί νὰ σοὶ εἴπω!... καὶ ἡ νὺξ ἤρχετο καθὼς τώρα... Ἄ! ναί, ἔτσι ἦτον.... Ἤμεθα ἐδῶ, νομίζω.... Σὺ εἰς τὴν θέσιν ὅπου εἶσαι... καὶ ἐγὼ εἰς τὴν θέσιν ὅπου εὑρίσκομαι.... Θεέ μου! Θεέ μου! μήπως θὰ ἔλθῃ πάλιν;

— Ὄχι, ἀγαπητὸν τέκνον μου, ἀπεκρίθη κατὰ τύχην ὁ Ῥιο-Σάντος· — σοὶ ὑπόσχομαι ὅτι δὲν θὰ ἔλθῃ.

— Εὐχαριστῶ... εὐχαριστῶ, ἐψιθύρισεν ἡ Κλάρη. — Δύναται ἐκείνη νὰ σὲ ἀγαπήσῃ ὅσον ἐγώ;...

Ἡ τελευταία αὕτη λέξις ἀπεπνίγη ἐπὶ τῶν χειλέων της καὶ παρηκολούθησεν αὐτὴν κραυγὴ οἰκτρά. — Ὅλον αὐτῆς τὸ σῶμα συνεταράχθη σφοδρῶς, καὶ οἱ ὀφθαλμοί της ἠνεῴχθησαν ἐκταθέντες ὑπὲρ τὸ δέον ὑπὸ αἰφνιδίου καὶ ἀνεκφράστου τρόμου.

— Ἔλεος!... ἔλεος! εἶπε βραχέως καὶ διακεκομμένως· — ἰδού την.... Ἔλεος... Μὴ ῥίπτεσαι εἰς τοὺς πόδας της καθὼς καὶ τὴν ἄλλην φοράν.... Μή με ἀπωθῇς τοιουτοτρόπως.... Ἐδουάρδε!... Ὦ! πόσον εἶσαι σκληρὸς διότι μὲ λησμονεῖς καὶ ἀγαπᾷς ἐκείνην!...

— Κλάρη!... φιλτάτη μου Κλάρη, ἔλεγεν ὁ μαρκέσιος προσπαθῶν νὰ καθησυχάσῃ αὐτήν.

Ἀλλ' ἡ νεᾶνις καταλαμβανομένη ἐπὶ μᾶλλον καὶ μᾶλλον ὑπὸ τῆς παραφροσύνης αὐτῆς, ἐπνευστία, ἐταράττετο καὶ ὠλόλυζεν. Ὁ μαρκέσιος μετὰ κόπου συνεῖχε τὰ σπασμωδικὰ αὐτῆς κινήματα.

— Μὲ ἀπωθεῖς; ἐπανέλαβε διὰ σπαρακτικῆς φωνῆς δακρυρροοῦσα· — μειδιᾷς εἰς ἐκείνην... τὴν συνθλίβεις εἰς τὴν καρδίαν σου.... Ἄ! πρόσεχε!... ἐδώ... ἐδὼ ἡ Λευκὴ ἐρόνευσε τὸν Βέρτραμ τοῦ Ἰεδβούργη... δι' ἓν φίλημα.

Συνεσταύρωσε δὲ τὰς χεῖρας αὐτῆς ἀδημονοῦσα.

— Δι' ἓν φίλημα! ἐπανέλαβεν.... Ἄ!... καὶ σύ... τὰ χείλη σου ἐγγίζουν τὰ ἰδικά της!...

Λάμψις ἀτάκτου παραφορᾶς ἐσπινθηροβόλησεν ἐν τῷ ὀφθαλμῷ αὐτῆς. Ἐξέρριφθη αἴφνης πρὸς τὰ ὀπίσω, καὶ ἡ χείρ της ἀπήντησε κατὰ τύχην τὸν ψυχρὸν κάλαμον τοῦ ἑτέρου τῶν πιστολίων....

Τὸ κίνημα αὐτῆς ὑπῆρξε ταχὺ ὡς ὁ νοῦς.

Ἐκρηξις ἠκούσθη ἐν τῇ σιωπῇ τῆς μονήρους ἐξοχῆς.

Ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος ἔπεσε προσβληθεὶς ὑπὸ τῆς βολίδος ἐν τῷ μέσῳ τοῦ στήθους.

Ἡ Κλάρη, ἡ ταλαίπωρος καὶ παράφρων, ἐξέπεμψε κραυγὴν τρόμου, καὶ ἔφυγεν.

Ἡ προφητεία τοῦ λαίρδου ἐξεπληροῦτο τοιουτοτρόπως· *τὸ αἷμα* κατὰ τὸ ἐμφαντικὸν ὕφος τῆς ἱερᾶς Γραφῆς, τὸ τοσοῦτον συνηθιζόμενον παρὰ τοῖς Σκώτοις, *τὸ αἷμα τῶν φλεβῶν του, ἡ σὰρξ τῆς σαρκός του* ἐρόνευε τὸν ἀδελφόν του Φέργον.

Ὁ ὁρίζων δὲν εἶχεν εἰσέτι ἐντελῶς σκοτισθῆ. — Ὁ Κ. μαρκέσιος δὲ Ῥιο-Σάντος, ἀκίνητος, ἐξηπλωμένος, ὕπτιος καὶ τὸ πρόσωπον ἔχων πρὸς τὸν οὐρανὸν ἐστραμμένον, δὲν ἐτέπεμπεν οὐδεμίαν φωνὴν μεμψιμοιρίας. Ἀλλ' ὑπὸ τὴν τελευταίαν καὶ ἀμυδρὰν λάμψιν τοῦ λυκαυγοῦς ἤθελέ τις ἰδεῖ ἐπὶ τοῦ εὐγενοῦς προσώπου του ἔκφρασιν πικρᾶς καὶ ἀπεριορίστου λύπης.

Ἠσθάνετο ἑαυτὸν ἀποθνήσκοντα, — καὶ ἀπέθνησκεν ἡττημένος.

Ὁ μόνος ἀνὴρ τὸν ὁποῖον ἠδύνατο νὰ ἀγαπήσῃ εἶχε προδώσει αὐτόν· ἔπιπτε πληγεὶς ὑπὸ τῆς μόνης γυναικὸς τὴν ὁποίαν ἤθελε σεβασθῆ.

Δὲν εἶναι τιμωρία ἀκατονόμαστος τὸ νὰ τιμωρηθῇ τις οὐχὶ διὰ τὰ παραπτώματά του, ἀλλὰ διὰ τὸ καλὸν τὸ ὁποῖον ἔπραξεν;...

Ὁ πέπλος τοῦ σκότους ἐγένετο πυκνότερος. Μεθ' οὗ πολὺ δὲν διεκρίνετο πλέον τὸ πτῶμα ἐκεῖνο, συγχεόμενον μετὰ τῆς σκοτεινῆς χλόης τῶν ῥυτῶν τῆς ὁδοῦ.

Ἀλλ' ὅτε ἡ σελήνη ὑπερβᾶσα τὰς κορυφὰς τῶν παρακειμένων θάμνων, ἐρώτισε πάλιν τὸ θέαμα, ἐφάνη ὑπὸ τὴν λευκὴν λάμψιν γυνὴ γονυπετὴς παρὰ τὸ σῶμα τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου.

Ἡ γυνὴ αὕτη ἐδέετο. Ἐφαίνετο ὑπερβᾶσα πρὸ πολλοῦ τὰ ὅρια τῆς νεότητος, καὶ ὅμως ἦτο εἰσέτι ὡραιοτάτη. Ὑπῆρχε περὶ τὸ ὠχρὸν αὐτῆς μέτωπον σέλας ἁγίας ὑποταγῆς εἰς τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ....

Ἡ γυνὴ αὕτη ἦτο ἡ Μαρία Μακ-Φαρλάνη, κόμησσα τοῦ Ἀσπροπύργου, ἥτις εἶχεν ἀναγνωρίσει τὸ ἐπὶ τῆς χλόης ἐξηπλωμένον πτῶμα ὅτι ἦτο τοῦ Φέργου Ὀβρεάνη τοῦ πρώτου καὶ μόνου αὐτῆς ἐραστοῦ.

Ἀφοῦ ἐτελείωσε τὴν δέησίν της, ἔθηκε τὴν χεῖρα ἐπὶ τῆς καρδίας τοῦ Φέργου, ἥτις δὲν ἔπαλλε πλέον.

Ἡ σελήνη ἀνέβαινεν εἰς τὸν ὁρίζοντα, καὶ ἔρριπτε κατὰ κάθετον τὸ φῶς αὐτῆς ἐπὶ τοῦ προσώπου τοῦ νεκροῦ.

Ἐπὶ τοῦ προσώπου του δὲν ἐφαίνετο πλέον λύπη. Τὰ βλέφαρα κατεβίβαζον τὰς μακρὰς αὐτῶν βλεφαρίδας ἐπὶ τῶν γαλανίων παρειῶν του· ἡ γραμμὴ τῶν ὀρρύων του δὲν ἔτρεμε πλέον· τὸ στόμα του ἐφαίνετο κλεισθὲν εἰς μειδίαμα· εἰς τὸ μειδίαμα ἐκεῖνο τὸ πλῆρες ῥεμβασμοῦ, εὐτυχίας καὶ μυστηριώδους χαρᾶς, τὸ ὁποῖον ἐνεφαίνετό ποτε εἰς

τὸ γεῖλος τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου, ὁσάκις ἀπεμάκρυνε τὸν νοῦν του ἀπὸ τοῦ πλήθους καὶ ἐνέβλεπεν αὐτὸς ἐν ἑαυτῷ.

Μήπως ἐν τῇ τελευταίᾳ αὐτοῦ ἐκστάσει διεῖδε τὰς πύλας τοῦ οὐρανοῦ;...

Ἡ Μαρία Μακ-Φαρλάνη ἔκλινε, καὶ ἐπέθηκεν ἐπὶ τοῦ μετώπου του ἀδελφικὸν φίλημα. — Ἡ σελήνη, ἡ ἀκτινοβόλος αὕτη νυξ, ἔπλεε διὰ τοῦ κυανοῦ στερεώματος· ἡ αὔρα ἐψιθύριζεν ἡδέως διὰ τῶν ῥύλλων. — Ὁ Θάνατος οὗτος ἐγένετο ἥσυχος καὶ ὡραῖος, συνοδευόμενος ὑπὸ τῆς σιωπηλῆς λαμπρότητος τῆς νυκτὸς καὶ τῆς ἁγνῆς ζέσεως τῆς δεήσεως.

Πρέπει νὰ ὑπερβῶμεν μακρὸν διάστημα χρόνου, ἵνα φθάσωμεν εἰς τὴν στιγμὴν ἐν ᾗ καθησύχασεν ἡ καταιγὶς ἡ διεγερθεῖσα εἰς τὸν βίον τῶν προσώπων τῆς ἱστορίας ἡμῶν ὑπὸ τῆς εἰς Λονδῖνον μεταβάσεως τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου.

Ἡ διατάραξις ἣν ἠσθάνθησαν πολλοὶ ἐξ αὐτῶν, οἷον ἡ Μαρία Τρέβωρ, ἡ Κλάρη Μακ-Φαρλάνη καὶ ἡ κόμησσα τοῦ Δερβῆ, ἀφῆκεν ἴχνη ἀνεξάλειπτα. Προσεβλήθησαν καὶ αἱ τρεῖς τοσοῦτον ἐκ τοῦ πλησίον ὑπὸ τῶν τρομερῶν ἀκτίνων τοῦ ἀστέρος ἐκείνου ὥστε οὐδέποτε ἠδυνήθησαν νὰ λησμονήσωσιν αὐτόν. Ἡ κόμησσα τοῦ Δερβῆ ἦλθεν εἰς Γαλλίαν ἵνα ζήσῃ ἀφανῶς, ἂν ὄχι ἐν ἡσυχίᾳ.

Ἡ Μαρία Τρέβωρ μετὰ μακρὰν καὶ ὀδυνηρὰν ἀνάῤῥωσιν, ἀνέλαβε τὴν λεπτορυῆ αὐτῆς ἀγγλικὴν ὡραιότητα καὶ πάσας τὰς ἀριστοκρατικὰς αὐτῆς τελειότητας. Ἐπειδὴ δὲ οὐδέποτε εἶχε παύσει τοῦ νὰ ἀγαπᾷ τὸν Φραγκίσκον Πέρσεβαλ, παρεδόθη εἰς αὐτὸν πάλιν εἰλικρινὴς καὶ εὐτυχής, ὅμα ἡ λαίδη Καμβέλλη, ἡ ἀρκετὰ προβεβηκυῖα καὶ εὐρυὴς ἐκείνη γυνή, ἔπαυσε τὰ σορίσματα καὶ τὰς ἐνασχολήσεις αὐτῆς. Ἡ Μαρία Τρέβωρ εἶναι ἤδη λαίδη τῆς Φίφης ἐπειδὴ ὁ Πέρσεβαλ διεδέχθη τὴν ὁμοτιμίαν τοῦ ἀδελφοῦ του.

Ἡ ταλαίπωρος Κλάρη ὑπῆρξεν ἧττον εὐτυχής· ὁ Στέφανος, ἡ μήτηρ αὐτοῦ καὶ ἡ Ἄννα ἀπεσύρθησαν μετ' αὐτῆς εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Κρέβης, τὴν καταλιπεῖσαν αὐταῖς κληρονομίαν ὑπὸ τοῦ λαίρδου Ἄγκου Μακ-Φαρλάνη, ὅστις εἶχε πνιγῇ ἐκουσίως εἰς τὸν Τάμεσιν, ἀφοῦ παρέδωκε τὸν ἀδελφόν του Φέργον εἰς τοὺς δικαστάς. Ἐνταῦθα ἐπεδαψίλευον εἰς τὴν Κλάρην περισσοτέρας περιποιήσεις καὶ ἔρωτα ἢ ὅσον ἐχρειάζετο ἵνα νικήσῃ τις τὴν πεισματωδεστάτην μελαγχολίαν, ἀλλ' εἶχεν ὑποφέρει σκληρότατα. Ὁ Στέφανος ἐξήντλησε δι' αὐτὴν πάντα τὰ μυστήρια τῆς τέχνης του· ἠγάπησεν αὐτὴν τοσούτῳ μᾶλλον ὅσῳ δεινότερον ἔπασχεν· ἡ Ἄννα, τὸ γαλήνιον καὶ θελκτικὸν κοράσιον ἐπελαψίλευσεν αὐτῇ τὰς φροντίδας τῆς περιποιητικῆς στοργῆς της, — καὶ τέλος ἡ Σωσάννα δὲ Λάνσεστερ, τὴν ὁποίαν ὁ Βρίαν εἶχεν ἀποδώσει εἰς τὴν μητέρα της, τὴν κόμησσαν τοῦ Ἀσπροπύργου, παρεῖχεν αὐτῇ τὴν εὐεργετικὴν καὶ παρήγορον ἀγάπην της. Ἀλλ' ἐχρειάσθησαν ὁλόκληροι μῆνες ἵνα πᾶσαι ὁμοῦ αἱ προσπάθειαι αὗται παραγάγωσιν ἀποτέλεσμα. Ἡ Κλάρη ἔμενε προσβεβλημένη· ἀλλ' οἱ πάγοι τοῦ πνεύματος αὐτῆς διελύθησαν ὑπὸ τῆς γλυκείας θερμότητος τοσούτων συνηνωμένων ἐρώτων. Ἡ Κλάρη ἀνέλαβε τὸ λογικόν της, καὶ δὲν διετήρησεν εἰμὴ βαθεῖαν τινὰ καὶ ἀνίκητον μελαγχολίαν, τὴν ὁποίαν ὁ Στέφανος γενόμενος σύζυγος αὐτῆς οὐδέποτε ἠδυνήθη νὰ ἰατρεύσῃ.

Μήπως διετήρησε τὴν μνήμην τοῦ φόνου τῶν ὁποίων ἔπραξεν ἐν τῇ παραφροσύνῃ αὐτῆς; Δὲν φρονοῦμεν τοῦτο. Οὐδεὶς μάρτυς παρευρέθη εἰς τὴν αἱματηρὰν ἐκείνην καταστροφήν, ἥτις ὑπῆρξε μυστήριον μεταξὺ τῆς νυκτὸς καὶ τοῦ Θεοῦ. Ἀλλ' ἐνεθυμεῖτο τὸν Ἐδουάρδον ζῶντα.

Ἡ κόμησσα τοῦ Ἀσπροπύργου ἀπήλαυε μετ' ἐνθουσιώδους χαρᾶς τῆς παρουσίας τῆς θυγατρός της, διὰ τὴν ὁποίαν εἶχε πλαύσει τοσοῦτον· οὐδέποτε ἤθελε νὰ ἀποχωρισθῇ ἀπ' αὐτῆς, καὶ ἂν δάκρυον διέφευγεν ἐκ τῶν ὡραίων ὀφθαλμῶν τῆς Σωσάννης ἐνθυμουμένης τὸν Βρίαντα, τὸ δάκρυον τοῦτο ἀπεξηραίνετο τάχιστα ὑπὸ τῶν περιπαθῶν φιλημάτων τῆς μητρός της.

Ἡ ὡραία κόρη, εὐγνωμονοῦσα καὶ θελγομένη ὑπὸ τῆς ἀγνώστου ταύτης ἀγάπης, δὲν ἐλησμόνει τὴν ἀπολεσθεῖσαν αὐτῆς εὐτυχίαν, ἀλλ' ὑπέμενε διότι ἦτο ἰσχυρά, καὶ ηὐχαρίστει τὸν Θεὸν διὰ τὴν εὐσπλαγχνίαν του ὅστις ἔκαμε νὰ λάμψῃ εἰς τὸ σκότος τῆς ἀθυμονίας της τὸ γλυκὺ καὶ ἀκτινοβόλον μειδίαμα τῆς μητρός.

Διὰ τῆς μητρός της ἐμάνθανε τὰ τοῦ βίου, τὰ ἐπίγεια καὶ τὰ ἐπουράνεια. Ἡ εὐγενὴς καὶ ἰσχυρὰ καρδία της παρεδίδετο ὅλη εἰς τὰς διδασκαλίας τῆς θείας ἠθικῆς. — Κατ' ὀλίγον τὰ δάκρυά της ἀπεξηράνθησαν· — καὶ ὁσάκις ἔκλαιεν εἰσέτι, δὲν ὑπῆρχε πλέον πικρία εἰς τὰ δάκρυα της, διότι εἶχε τὰς ἐλπίδας της πέραν τῆς στενῆς καὶ σκολιᾶς ὁδοῦ ἣν διερχόμεθα ἐν τῷ βίῳ τούτῳ.

Ἐν ὀλίγοις δὲ ὑπῆρχεν ἐν τῇ οἰκογενείᾳ Μακ-Φαρλάνη τῇ συγκειμένῃ ἐκ τῆς κοράσσης, τῆς Σωσάννης, τῶν δύο θυγατέρων τοῦ λαίρδου καὶ τοῦ Στεφάνου, γαλήνη εὐδίας καὶ ἀναπαύσεως, ἐν τῇ ὁποίᾳ ἡ ὑπομονὴ ὡμοίαζε πρὸς τὴν εὐτυχίαν.

Μόνη ἡ Ἄννα ἡ ἄλλοτε εὐθυμοτέρα πασῶν εἶχε στιγμὰς ὀδυνηρῶν ἀνειροπολήσεων, τὰς ὁποίας ἔκρυπτεν ἐπιμελῶς ἀπὸ τῶν ἀδελφῶν αὐτῆς.— Ἀλλ' ἡμέραν τινὰ ἦλθεν εἰς τὴν ἔπαυλιν τῆς Κρέβης ξένος ἔχων ἐξωτερικὸν εὐγενοῦς, καὶ ἡ Ἄννα ἀνέλαβε τὸ θελκτικὸν αὐτῆς μειδίαμα. Ὁ ξένος οὗτος ἦτο ὁ ἱππότης Ἄγγελος Βέμβος, ὅστις ζητήσας ἠξιώθη τῆς χειρὸς τῆς νεωτέρας τῶν κυριῶν Μακ-Φαρλάνη.

Ὁ Βέμβος εἶχεν ὁλοτελῶς διακόψει πάντα δεσμὸν μετὰ τῆς *Οἰκογενείας*, τῆς ὁποίας ἐγένετο μέλος μόνον διὰ νὰ ὑπακούσῃ εἰς τὸν Ῥιο-Σάντον. Πρὶν ὅμως νυμφευθῇ τὴν Ἄνναν ἐνόμισε χρέος του νὰ ὁμολογήσῃ αὐτῇ ὅτι δὲν ἀνῆκεν ὁλοτελῶς εἰς ἑαυτόν, καὶ ὅτι ἡμέραν τινά, — ἴσως, — ἤθελε διακινδυνεύσει τὴν ζωήν του διά τινα σκοπὸν ὅστις ἔπρεπε νὰ μείνῃ μυστικός.

Μετ' οὐ πολὺ θέλομεν ἐξηγήσει ποῖον ἦτο καθ' ἡμᾶς τὸ μυστικὸν τοῦ Ἀγγέλου Βέμβου.

Ἡ Σωσάννα ἐπανεῖδεν ἅπαξ τὸν Βρίαντα δὲ Λάνσεστερ εἰς τὸν θάνατον τοῦ κόμητος Ἀσπροπυργίτου, ὅστις ἀπεβίωσε παφάρρων ἐν τῷ φρενοκομείῳ τοῦ Περιβόλου τῆς Δεγχάμης. Ὁ Βρίαν ἐφίλησε τὴν χεῖρα τῆς ἀνεψιᾶς αὐτοῦ ἥτις ἦτο ψυχρὰ καὶ ὠχρὰ ὡς χεὶρ ἀλαβαστρίνη. Ἐδήλωσεν ὅτι ἐκληρονόμησε τὴν ὁμοτιμίαν αὐτοῦ, καὶ ἀνεχώρησε χωρὶς νὰ κατακλιθῇ ὑπὸ τὴν αὐτὴν στέγην ὑφ' ἣν καὶ ἡ Σωσάννα.

Ὁ Βρίαν ἔπασχε,καὶ δὲν εἶχε μητέρα ἵνα παρηγορῇ αὐτόν. Ἦτο μόνος, οἱ δὲ ὅμοιοι αὐτῷ ἄνθρωποι ἀποστρέφονται τὸ πλῆθος καὶ οὐδένα ἔχουσι φίλον. Ὁ ἔρως αὐτοῦ δὲν ἦτο ἐξ ἐκείνων οἵτινες σβέννυνται ἐν τῇ λήθῃ. Ἦτο ἔρως νεαρὸς ἐν καρδίᾳ ἀῤῥενωπῇ. Ὁ Βρίαν οὐδέποτε ἔμελλε νὰ θεραπευθῇ.

Ἐδοκίμασε τὰ πάντα, καὶ κατήντησε νὰ ἀποστρέφηται πᾶν πρᾶγμα. — Τὴν στιγμὴν καθ' ἣν γράφομεν ταῦτα ὁ Βρίαν ἐκπλήττει ἐνίοτε τὴν βουλὴν τῶν λόρδων δι' αἰφνιδίων ἰδεῶν εὐγλωττίας ἐξάλλου. Ὁ λόγος ὃν ἀπήγγειλεν ἐν ἔτει 1841 περὶ τῆς κληρονομίας τῶν εὐγενῶν ἔκαμε νὰ ταραχθῇ ὁ πλήρης ἐρίου σάκκος (*) τοῦ ἀρχιγραμματέως τῆς Ἀγγλίας καὶ αἱ λευκόφαιοι φρενάκαι ὅλων τῶν εὐγενῶν ὁμοτίμων. Ὁ Βρίαν οὐδέποτε θέλει γίνει πολιτικὸς ἀνήρ· ἀλλ' εἶναι κατὰ τὸ εἶδός του μέγας ῥήτωρ.

Ἤδη δὲ θέλομεν εἰπεῖν ὀλίγα τινὰ περὶ τῶν δευτερευόντων προσώπων τῆς ἱστορίας ἡμῶν.

Ὁ πρίγκηψ Δημήτριος Τολστόης ἀνεκλήθη ἐν ἔτει 1837, διότι ἐφάνη εἰς τὴν νέαν βασίλισσαν ὑπὲρ τὸ δέον ἄσχημος. — Ἐγένετο δὲ ἐρημίτης εἰς τὰ ἔσχατα τοῦ βίου του, καὶ διδάσκει τὴν διπλωματικὴν εἰς τοὺς Κοζακόπαιδας.

Ὁ Κ. ὑποκόμης Λαντούρης Λούκης ἔδωκε πέρας εἰς τὰ πράγματα αὐτοῦ. Ἐνυμφεύθη μίαν μεγάλην μεγάλην λογιωτάτην ἥτις καταχρωμένη τῆς δυνάμεως τῶν μυώνων αὐτῆς, τὸν ἀναγκάζει νὰ ἀκούῃ πολλὰς ἑκατοντάδας στίχων ἀνὰ πᾶσαν ἡμέραν χωρὶς νὰ χασμᾶται οὐδὲ νὰ ἀποκοιμηθῇ. Λέγει ὅτι εἶναι δυστυχής,—ὁμιλῶν,φεῦ! σπουδαιότατα.

Ὁ Δεσπότης ὁ βουρκιστὴς ἐκρεμάσθη ὡς γινώσκουσι πάντες, διὰ τὸν φόνον ἑξαετοῦς παιδίου, ὃν ἔπραξε *κατὰ παραγγελίαν*.

Ὁ Σάλιαγκας δὲν ἐνυμφεύθη τὴν Μαργαρὼ, καὶ ἐγένετο κλητὴρ ἵνα ἐπιστρέψῃ εἰς τὴν ἀρετήν.

Ὁ Ῥάουλης κατά τινα ἐποχὴν καθ' ἣν οἱ κύνες ἦσαν πολύτιμοι ἠθέλησε νὰ δοκιμάσῃ ἐν τῶν σκευασμάτων αὐτοῦ ἐπί τινος Ἰρλανδοῦ, καὶ ἐξακολουθεῖ εἰς τὸν Βοτανικὸν Κόλπον τὴν ἐνδιαφέρουσαν ἀνάγνωσιν τῶν *Τοξικολογικῶν Τέρψεων*.

Ὁ δόκτωρ Μούρης ἀπεσύρθη εἰς τὸν Περίβολον Δεγχάμης. Οἱ φίλοι του ἔλεγον ὅτι ἦτο παράφρων. Συνέταττε σορώτατα συγγράμματα, καὶ προσδιώριζε τὰ νευρικὰ συστήματα ἐπὶ τῶν αἰλούρων. —

(1) Ἐπὶ τοῦ ὁποίου κάθηται.

Ἀπέθανε, καὶ ἡ Βασιλικὴ Σχολὴ ἐξετύπωσε νομισματόσημον πρὸς δόξαν του.

Τυῤῥέλος ὁ τυρλὸς εἶναι τραπεζίτης ἐν τῇ Ὁδῷ τοῦ Θωμᾶ. Ἐπρότεινε νὰ ἀναβεχθῇ ὡς ἐργολάβος σιδηρόδρομον, καὶ ἐμπορεύεται ἑκατομμύρια, — καὶ ταῦτα χάρις τῷ Θεῷ τοῦ Ἀβραάμ.

Ἡ κυρὰ Κρούββη, ἡ κυρὰ Βλὰκ καὶ ἡ κυρὰ Βούλλη εἶναι χῆραι· ἡ κυρὰ Βράουν καὶ ἡ κυρὰ Δόδδη ἐνυμφεύθησαν πάλιν· ἡ κυρὰ Φούτς ἐγένετο ἱεραπόστολος καὶ μαῖα· ἡ κυρὰ Κροσκαίρνη καὶ ἡ κυρὰ Βλουμβεῤῥῆ ἀπέθανον πλήρεις ἀρετῶν καὶ ταάτου.

Ἡ ἀξιότιμος Κικέλη Κέμπη ἦτο ἐπὶ ἓξ ἢ ἑπτὰ μῆνας εἰσέτι, τρομερὸν κοράσιον. — Μετὰ δὲ ταῦτα ἀπέκτησε μυστικόν τι καὶ ἐγένετο θελκτικὴ γυνὴ κατὰ τοὺς λόγους καὶ αὐτῆς τῆς λαίδης Μαργαρίτας Οὐακουερβεμβιλγούδης.

Ὁ καπετὰν Πάδδης Ὀχράνης πρώην πλοίαρχος τοῦ βρικίου *Ῥέγκας* τῆς ναυλουμένης ὑπὸ τῶν Γουήην καὶ Γουήην τῆς Καρλίσλης, ἐνυμφεύθη τὴν κυρὰ Βρουνέτταν, καὶ ἐδρεύει, ὡς σύζυγος τῆς βασιλίσσης, εἰς τὸ γραφεῖον τῶν *Παρασήμων τιθ Στέμματος*.

Ἵνα εὕρωμεν τὰ λοιπὰ πρόσωπα ἡμῶν πρέπει νὰ ἐπιστρέψωμεν εἰς τὰ φρενοκομεῖα. — Τῳόντι δὲ ἤθελεν εἶσθαι ὅλως ἀπίθανον νὰ συντάξῃ τις δρᾶμα ἀγγλικὸν, τοῦ ὁποίου ἡ παραφροσύνη νὰ μὴ κατέχῃ μέγα μέρος.

Ὁ Βωβ-Λαντέρνας εἶναι εἰς τὸν Ἅγιον Λουκᾶν. Ὁ θησαυρὸς αὐτοῦ, ὁ κεκρυμμένος ἐν τῷ ὑπογείῳ τοῦ Ἁγίου Γίλη, συνετάραξε τὸν ἐγκέφαλόν του. Νομίζει ἑαυτὸν λόρδον δήμαρχον καὶ δὲν κλέπτει πλέον εἰμὴ κατὰ τὰς στιγμὰς τῆς ἐχεφροσύνης του. — Ἡ Ἐγκράτεια, ὡς καλὴ χριστιανὴ ἠκολούθησε τὴν τύχην τοῦ συζύγου της. Ἡ ζινέβρα ἀφῆρεσε τὸ λογικόν της, — ἡ ζινέβρα καθὼς καὶ τὸ ῥοῦμι, διότι πρέπει νὰ ἤμεθα δίκαιοι.

Εἰς τὸ Βέδλαμ ἀνευρίσκομεν τὸν αἰδεσιμώτατον Πέτρον Βοδλεσίαν τὸν ὁποῖον ἡ ἀποτυχία τῆς ἐπιχειρήσεως κατὰ τῆς Τραπέζης κατέστησε παράφρονα.

Εἰς τὸν Περίβολον Δεγχάμης, ἐκτὸς τοῦ δόκτορος Μούρη, ἔχομεν τὸν λόρδον Ἰωάννην Ταντιβῦν, ὅστις δὲν ἀκούει πλέον εἰμὴ ὅταν τὸν φωνάζουν *μὶς Φυασκίταρ*· ὁ ἀξιότιμος φίλιππος νομίζει ἑαυτὸν φοράδαν, καὶ δὲν ἀπατᾶται εἰμὴ κατὰ τὸ ῥοῦμι.

Ὁ σὶρ Ἀρκάδιος Κομπαστικὸς, ὁ ποιητὴς τοῦ στέμματος, δὲν εἶναι ἐγκεκλεισμένος εἰς φρενοκομεῖον, — ἀλλ' εὑρίσκεται εἰς τὸ πέρας οὐρανίου ἐπικοῦ ποιήματος.

Τέλος δὲ μᾶς εἶπον ὑπὸ τὴν σφραγῖδα σπουδαιοτάτης μυστικότητος ὅτι ἡ λαίδη Καμβέλλη εἶναι εἰς φρενοκομεῖον τῶν περιχώρων τοῦ Λονδίνου, ὅπου ἀποφασίζει μεταξὺ ἀνυπάρκτων προσώπων ἄπειρον ἀριθμὸν φαντασιωδῶν γάμων.

Πρό τινος χρόνου οἱ κύριοι τῆς Τραπέζης ἐφαντάσθησαν νὰ σκάψωσι νέα ὑπόγεια, ἵνα δείξωσι

τρόπον τινὰ ὅτι πλημμυροῦσι τὰ ἐλάσματα τοῦ χρυσοῦ. Αἱ ἀνασκαφαὶ παρήγαγον τὴν ἀνακάλυψιν μακροῦ ὑπογείου τετρυπημένου ὑπὸ τὴν ὁδὸν τοῦ Πρίγκηπος καὶ τελευτῶντος εἰς τὴν γωνίαν τοῦ Πουλτρῆ. Ἐν τῷ ὑπογείῳ τούτῳ ὑπῆρχον ὀστᾶ καὶ λάγηνος· ταῦτα ἐσκότισαν πολὺ τοὺς σοφούς.

Ἡ βασιλικὴ ἑταιρία τῶν Ἀρχαιολόγων δὲν ἠδύνατο νὰ πράξῃ ἄλλως εἰμὴ νὰ καταβῇ ἀθρόα εἰς τὴν τερατώδη ταύτην ἀνασκαφήν.

Τὰ ὀστᾶ ἐξητάσθησαν· ἡ λάγηνος ἐμετρήθη, κατεμετρήθη, καὶ ἀπαιονίσθη.

Παμψηφεὶ δὲ ἐγνωμοδότησεν ἡ βασιλικὴ ἑταιρία ὅτι ἡ λάγηνος αὕτη, ἥτις ἦτο ἀμφορεύς, ἐχρησίμευσεν ὡς φιάλη εἰς τὸν Γάλγακον κατὰ τοὺς χρόνους τῆς Ῥωμαϊκῆς τυραννίας.

Τὰ δὲ ὀστᾶ, οἱ μὲν διϊσχυρίσθησαν ὅτι ἀνῆκον εἰς ὃν τοῦ ἀνθρωπίνου γένους, ὅπερ ἀπεδείκνυε κάλλιστα τὴν ὕπαρξιν γενεᾶς γιγάντων ἐπὶ τῆς νήσου εἰς πανάρχαιον ἐποχήν. — Ἄλλοι δὲ ἐβεβαίωσαν ὅτι ἀνεγνώριζον μετὰ θετικότητος τὰ θνητὰ λείψανα μαστόδοντος ἢ ἀπολιθωμένου ἐλέφαντος.

Ὁ *Χρόνος* ἐδημοσίευσε τὴν περὶ τούτων σοφὴν συζήτησιν τῆς Βασιλικῆς Σχολῆς.

— Νὰ πάρ' ἡ βροντή! Δωροθέα, φῶς μου, εἶπεν ὁ καπετάνιος ἀναγινώσκων τὸν παράγραφον τοῦτον· ἤτανε ὅλος κὶ ὅλος ὁ Σῶνδερ καὶ ἡ μποτίλλια του, — νὰ μᾶς κολάσῃ ὁ Θεὸς καὶ τοὺς δυό μας!

. . . . . .

. . . . . .

Πάντες οἱ μυθιστοριογράφοι εἶναι κατὰ τὸ μᾶλλον καὶ ἧττον δεισιδαίμονες. Διηγήθημεν τὸν θάνατον τοῦ Κ. μαρκεσίου δὲ Ῥιο-Σάντου κατὰ τὰς περὶ αὐτοῦ εἰδήσεις ἡμῶν ἀλλ' ὅσοι ἐγνώρισαν τὸν Φέργον Ὀβρεάνην διατηροῦσι μυστηριώδη ἐλπίδα εἰς ἣν ἀναφέρεται ἀκουσίως ὁ νοῦς ἡμῶν.

Ὁ Ῥάνδαλ Γράαμ ὅστις εἶχε πηδήσει ἐκ τοῦ ἵππου του πρὶν φθάσῃ εἰς τὴν ἐπισφαλῆ ὁδὸν τῆς Αὐλῆς τοῦ Θάλλοντος Δενδρῶνος τὴν νύκτα τῆς δραπετεύσεως, καὶ ὅστις εἶναι πλήρης ζωῆς, περιμένει ἐν τῇ οἰκίᾳ τοῦ πατρός του. Ἐνίοτε λαμβάνει ἀπωτάτας ἀγγελίας τῶν ὁποίων οὐδεὶς γινώσκει τὴν πηγήν.

Ἀρ' ἑτέρου εἴδομεν τὸν Βέμβον κηρύττοντα εἰς τὴν μνηστῆν αὐτοῦ ὅτι δὲν ἀνήκει εἰς ἑαυτόν. — Περιμένει ὡς ὁ Ῥάνδαλ.

Τί περιμένουσιν οὗτοι τῶν ὁποίων ἡ πρὸς τὸν μαρκέσιον ἀφοσίωσις ἦτο τοσοῦτον ἐντελὴς καὶ βαθεῖα; . . .

Ἑκάστοτε, ὁσάκις ἡ περιπεπλεγμένη πολιτικὴ τοῦ μυστικοσυμβουλίου τοῦ Ἁγίου Ἰακώβου ἡσυχάζει, καὶ λησμονεῖ νὰ ῥίπτῃ μεταξὺ τῶν λαῶν περιοδικὰ σπέρματα μίσους, τὰ ἔθνη συνεννοοῦνται· φωνὴ ὑπόκωφος παγκοσμίου μορφῆς ἀκούεται· ζοφερὸν νέφος συμπυκνοῦται ἐπαπειλοῦν καὶ σκοτίζον τὸν βρεταννικὸν ὁρίζοντα.

Ὄπισθεν τοῦ νέφους τούτου κρύπτεται ἡ καταστροφή· — καὶ ἐνίοτε νομίζομεν ὅτι ἐκ τοῦ κόλπου τῆς καταιγίδος ταύτης μέλλει νὰ ἀναφανῇ τρομερὸν καὶ ἰσχυρόν, καὶ κρατοῦν εἰς χεῖρας τὸν κεραυνόν, ὁ δαίμων τῆς θυέλλης, ὁ Φέργος ὁ Ἰρλανδὸς ὁ ὑπέρμαχος αἰωνίου μίσους.

Ἤρκεσε λοιπὸν ἡ χεὶρ νεάνιδος ἵνα καταβάλῃ τὸν γίγαντα ἐκεῖνον, ὅστις μόνος ἐπὶ τῆς πλάστιγγος ἀντεστάθμιζε κράτος; . . .

Ἔθραυσε λοιπὸν ὁ Θεὸς τὸν ἰσχυρυρὸν ἐκεῖνον μοχλὸν ὡς μηδαμινὸν ὄργανον; . . .

Ἴσως. — Ἴσως ἐπίσης ἡ λάβα συσσωρεύεται εἰς τὸν κρατῆρα τοῦ ἐσβεσμένου ἡφαιστείου, περιμένουσα τὸν σπινθῆρα ὅστις μέλλει νὰ ἀνάψῃ πάλιν τὴν πυρκαϊάν.

Ἴσως, ὅταν σημάνῃ ἡ ὥρα τῆς τιμωρίας, ἀναγνωρίσωσι τὸν ἀκάματον μαχητὴν ὄρθιον, ἔχοντα τὸν πόδα ἐπὶ τοῦ ῥήθους τῆς ἡττηθείσης Ἀγγλίας, καὶ πάλλοντα ὑπὸ τὰς ἐπευφημίας παντὸς τοῦ κόσμου τὴν ἀνυψωμένην σημαίαν τῆς Ἰρλανδίας.

ΤΕΛΟΣ ΤΩΝ ΑΠΟΚΡΥΦΩΝ ΛΟΝΔΙΝΟΥ.